

RADY RODIČŮM, UČITELŮM A STUDENTŮM

Ellen G. Whiteová

Obsah

Předmluva.....	5	35. Velký Učitel.....	110
Část I. – Vyšší vzdělání.....	6	36. Křesťanská kázeň.....	112
1. Základní vědomosti.....	7	Část VIII. – Studium a práce.....	115
2. První z věd.....	10	37. Důstojnost práce.....	116
3. Učitel pravdy – jediný bezpečný vychovatel.....	12	38. Slova napomenutí.....	119
4. Nesobecká láska zákonem nebes.....	15	39. Fyzická práce pro studenty.....	121
Část II. – Cíl našich škol.....	18	40. Zdraví a výkonnost.....	125
5. Naše děti a mládež vyžaduje naši péči.....	19	41. Některé zásady zdravého odívání.....	128
6. Základní cíl výchovy.....	22	42. Praktická výchova.....	130
7. Nebeský Vzor.....	25	Část IX. – Rekrece.....	135
8. Budování charakteru.....	27	43. Jako světla ve světě.....	136
9. Učitelé a vyučování.....	28	44. Nebezpečné zábavy pro mládež.....	138
Část III. – Všeobecné zásady.....	31	45. Vytváření správných zásad u mládeže.....	141
10. Správná výchova.....	32	46. Křesťanská rekreace.....	143
11. Naše školy.....	37	47. Světské zábavy.....	144
12. Chování studentů.....	42	48. Zasvětit volné chvíle Bohu.....	146
Část VI. – Škola domova.....	45	49. Jak strávit prázdniny.....	148
13. Prvá škola dítěte.....	46	50. Nebezpečí zábav.....	149
14. Ochrana mladých.....	51	Část X. – Duch Svatý v našich školách	152
15. Co mají naše děti číst?.....	56	51. Učitelé potřebují pomoci Ducha Svatého	153
16. Podobenství o růstu semene.....	60	52. Nedostává se poznání Božího slova.....	155
17. Poučení o užitečnosti.....	62	53. Zjevné působení Ducha Svatého.....	158
18. Spolupráce mezi domovem a školou.....	64	Část XI. – Užitečné studium.....	161
19. Domácí školy.....	67	54. Nesprávná a správná výchova.....	162
Část V. – Církevní škola.....	70	55. Znalost, která trvá.....	167
20. Naše zodpovědnost.....	71	56. V spolupráci s Kristem.....	170
21. Dílo, které musí být pro naše děti vykonáno.....	72	57. Učitelům a studentům.....	172
22. Práce církevní školy.....	74	58. Spěšná příprava pro práci.....	173
23. Kristus jako příklad a učitel mládeže.....	76	Část XII. – Bible ve výchově.....	179
24. Čtení Bible.....	77	59. Pokladnice Božího slova.....	180
25. Naučení z přírody.....	79	60. Kniha knih.....	183
26. Pod kázní Kristovou.....	82	61. Učitel Bible.....	185
Část VI. – Střední škola.....	86	62. Neúspěch při studiu Božího slova.....	188
27. Střední školy.....	87	63. Některé výsledky zkoumání Písma.....	192
28. Význam všeobecných předmětů.....	91	64. Slovo a skutky Boží.....	194
29. Vliv společnosti.....	93	65. Studium Písma ve vlastním zájmu.....	197
Část VII. – Učitel a práce.....	96	Část XIII. – Lékařské studium.....	199
30. Některé z potřeb křesťanského učitele.....	97	66. Volání po svaté pravdě zdravotních misio- nářů.....	200
31. Potřeba nejlepšího úsilí.....	100	67. Student zdravotnictví.....	204
32. Hlubší zasvěcení.....	104	68. Duchovní růst.....	208
33. Důležitost prostoty.....	106	Část XIV. – Misijní výchova.....	211
34. Napomenutí.....	108	69. Výchova, která uzpůsobuje pro službu.....	212
		70. Získávání zdatnosti.....	215

71. Zdatnost, získaná službou.....	218	76. Širší rozhled.....	226
72. Nejdůležitější vzdělání pro služebníky evangelia.....	219	77. Povzbudivá zkušenost.....	228
73. „Podle toho, kdo co má“.....	220	78. Misijní výchova.....	229
74. Mladí lidé jako misionáři.....	222	79. Mládež má být nositelem břemene.....	231
75. Spolupráce mezi školami a zdravotními ústavy.....	224	80. Literární společnosti.....	234
		81. Misijní práce studentů.....	236

(PO ÚPRAVÁCH BEZ KONTROLY)

Název anglického originálu: *COUNSELS TO PARENTS, TEACHERS, AND STUDENTS (1913) – CT*

Předmluva

Už v roce 1872 začali adventisté sedmého dne dostávat s pera Ellen G. White rady a poučení, týkající se křesťanské výchovy. První, obsáhlý článek o této věci, nesoucí název „Správná výchova“ se nachází ve *Svědectví pro církev*, svazek 3., na stranách 131-160. Na 30 stranách tohoto článku možno nalézt v zárodku nebo v dobře rozvinuté podobě všechny základní zásady, kterými se má řídit výchova a poučování dětí a mládeže. Jestliže se v době psaní zdály některé myšlenky revoluční, dnes jsou pokrokovými mysliteli v oboru výchovy uznávány a obhajovány. Adventisté sedmého dne se mohou pokládat právem za vysoce poctěné tím, že takovéto základní výchovné zásady se tak záhy objevily v jejich literatuře. *CT 5.1*

Po krátkém, ale obsažném nárysu, daném proto, aby nás vedl na správné výchovné stezky, následovaly v průběhu let další, podrobnější rady, které znovu opakovaly zásady stanovené na počátku, rozšiřovaly jejich použití a naléhavě zdůrazňovaly jejich přijetí. „Křesťanská výchova“ a „Zvláštní svědectví o výchově“, dvě malá díla uveřejněná v devadesátých letech, přinášela toto poselství lidu. *CT 5.2*

Posléze v roce 1903 dala Ellen G. White čtenářské veřejnosti knihu *Výchova*, mistrovské dílo v oblasti výchovy charakteru; V podobě mnoha vydání a překladů této knihy přenesla užitečná poselství tisícům v této zemi i v jiných zemích. Avšak zvláštní podrobné poučení, adresovaná výslovně adventistům sedmého dne, nemohlo být zahrnuto do tohoto lidově podaného svazku, určeného pro všeobecnější rozšíření; a jelikož prvotní díla byla vyprodána a mnoho z bohatství rad velice cenných pro nás, nebylo už k dostání, bylo v roce 1913 vydáno toto dílo: *Rady rodičům, učitelům a studentům* (Counsels to Parents, Teachers, and Students) *CT 5.3*

V tomto svazku se podávají zásady a metody provádění výchovy, která „zahrnuje v sobě nejen duševní kázeň, nýbrž i ono cvičení, které zajistí zdravé mravy a správné chování“ – onu výchovu, která „učiní muže a ženy způsobilými pro službu tím, že všechny jejich schopnosti rozvíjí a prakticky cvičí“. *CT 6.1*

Při rozvíjení námětu jsou jasně stanoveny odpovědnosti a povinnosti rodičů, povzbuzující rady, jež mají vést učitele v jejich práci, a praktická poučení pro ty, kdož zasvěcují léta svého mládí přípravě pro život služby. *CT 6.2*

Aby tento svazek sloužil ještě plněji jako vodítko rodičům a učitelům při provádění „nejchoulostivějšího díla, svěřeného vůbec kdy smrtelníkům“, díla přivádění „člověka nazpět v souhlas s Bohem“, vroucně si přejí *CT 6.3*

SPRÁVNÍ RADA INSTITUTU EGW.

Část I. – Vyšší vzdělání

Nejdůležitější naučení pro učitele i žáky nevede do světa, nýbrž od světa ke kříži Kristovu.

1. Základní vědomosti

Vyšší vzdělání je zkušenost z poznání plánu spasení. K tomuto poznání dospějeme opravdovým a usilovným zkoumáním Písma. Takové vzdělání změní i povahu tak, že v člověku obnoví Boží obraz. Takové studium posílí mysl proti svůdnému našeptávání nepřítele a uschopní nás porozumět Božímu hlasu. Naučí žáka spolupracovat s Ježíšem Kristem, rozptylovat mravní temnotu kolem sebe a přinášet světlo poznání lidem. Je to prostota pravé zbožnosti – je to vysvědčení z pozemské přípravné školy pro školu v nebesích. *CT 11.1*

Nelze získat vyšší vzdělání, než to, jež dostali první učedníci a které nám zjevuje Boží Slovo. Získávat toto vyšší vzdělání znamená bezpodmínečně se řídit tímto Slovem; znamená kráčet v Kristových šlépějích a uplatňovat Jeho ctnosti. Znamená to, vzdát se sobectví a svůj život zasvětit Boží službě. Vyšší vzdělání vyzývá k něčemu vznešenějšímu, nebeskému, než co nám poskytne studium knih. Je to poznání Krista, osobní zkušenosti a osvobození od myšlenek, návyků a způsobů získaných ve škole knížete temností a těch, které se neshodují s věrností Bohu. Znamená to přemoci tvrdošijnost, pýchu, sobectví, světskou ctižádost a nevěru. Je to poselství o vysvobození z hříchu. *CT 11.2*

Pokolení za pokolením vedla zvědavost hledat ovoce stromu poznání a tato se častokrát domnívají, že trhají nejlepší ovoce, a zatím jde o pouhou marnost a nicotu v porovnání s vědou pravé svatosti, která by jim otevřela brány Božího města. Lidská ctižádost usiluje o poznání, které ji přináší slávu, prestiž a moc. Tak se stalo, že satan ovlivnil Adama a Evu natolik, že překročili Boží mez a začali se vzdělávat u učitele lži. Získali poznání, které jim Bůh odmítl – poznání důsledků přestoupení. *CT 12.1*

Takzvaný strom poznání stal se prostředníkem smrti. Své poučky satan mistrně protkal svými nápady a falešnými teoriemi. Ze stromu vědění mluví nelibivější lichocení o vyšším vzdělání. Tisíce požívají ovoce tohoto stromu, ono však znamená pro ně smrt. Kristus říká: „*Proč vynakládáte peníze ne za chléb.*“ (Iz 55,2) Nebem vám svěřené hřivny vynakládáte na vzdělání, které Bůh pokládá za bláznovství. *CT 12.2*

V mysl každého studenta měla by být vštípena myšlenka, že výchova nebo-li vzdělání se mine cíle, nepochopíme-li pravdy Božího zjevení a dokud srdce nepřijme naučení Kristova evangelia. Mysl studenta, který místo jasných zásad Božího Slova přijímá běžné představy a věnuje čas a pozornost všedním a bezvýznamným věcem, ochabne a zakrní, ztratí moc růstu. Mysl musí být vychována, aby pochopila důležité pravdy, týkající se věčného života. *CT 12.3*

Byla jsem poučena, že mysl svých studentů máme usměrňovat k zachování čistoty tím, že budou denně čerpat ze zdroje věčné pravdy. Výchova získaná studiem Božího Slova rozšíří úzké meze lidského odbornictví a poskytne mysl mnohem hlubší poznání, které lze obdržet v živém spojení s Bohem. Toto vzdělání přivede každého studenta, který je činitelem Slova, na širší myšlenkové pole a opatří mu hojnost trvalého poučení. Bez tohoto poznání člověk jistě ztratí věčný život. S tímto poznáním bude však schopen stát se společníkem svatých ve světle. *CT 13.1*

Boží prozřetelná ruka zachovala po celé staletí záznam o stvoření a jeho čistotě. Jedině Boží Slovo nám dává věrohodnou zprávu o stvoření našeho světa. Toto Slovo má být hlavním předmětem studia v našich školách. Z něho se dovídáme co stálo naše vykoupení. Tomu, který byl od počátku jedno s Otcem a který obětoval svůj život, aby před Ním mohl stát lid vykoupěn ze všeho pozemského a obnoven k obrazu Božímu. *CT 13.2*

Bezmezné jsou Boží záměry s námi i Jeho obdarování. Sám trůn milosti je svrchovaně vábný, neboť na něm sedí Ten, který nám dovoluje nazývat Jej naším Otcem. Hospodin však nepokládal tento plán spasení za úplný, i když je proniknut cele Jeho láskou. K svému oltáři určil Obhájce ve své přirozenosti. Kristus jako náš Zástupce nás má svým dílem uvést k Bohu jako své syny a dcery. Kristus se přimlouvá za ty, kteří Jej přijímají. Svou vlastní krví zaplatil jejich výkupné. Pro své zásluhy jim dává moc stát se členy královské rodiny, dítky nebeského Krále. A Otec zjevuje svoji nekonečnou lásku ke Kristu tím, že přijímá a vítá Kristovy přátele jako své přátele. Uspokojen je

dokonalým vykoupením. Je oslaven vtělením, životem, smrtí a prostřednickou službou svého Syna.

CT 14.1

Věda o spasení, věda pravé pobožnosti, moudrost zjevená od věčnosti, pronikající Boží záměr, vyjadřuje Jeho mysl a zjevuje Jeho úmysl – tuto vědu pokládá nebe za vše důležitou. Jestliže se naši mládeži dostane takového poznání, pak bude schopna získat všechno ostatní podstatně důležité; v opačném případě všechno poznání, které dává svět, nepomůže ji zařadit se mezi Boží lid. Mladí lidé mohou dosáhnout všechno možné knižní poznání a přece nevědět o nejdůležitějších zásadách té spravedlnosti, která buduje charakter, s nímž Bůh souhlasí. CT 14.2

Nebezpečí světské výchovy

Mnozí, kteří své děti dávají do našich škol, budou v silném pokušení, neboť jim chtějí opatřit to, co svět pokládá za nejdůležitější vzdělání. Těmto bych chtěla říct: Vychovávejte své děti k prostotě Slova a oni budou v bezpečí. Tato kniha je základem všeho pravého poznání. Nejvyšší vzdělání, jaké mohou obdržet je, aby se naučily jak mají přidávat „*k víře své ctnost, a k ctnosti umění, k umění pak zdrženlivost, a k zdrženlivosti trpělivost, k trpělivosti pak pobožnost, ku pobožnosti pak bratrstva milování, a k milování bratrstva lásku. Ty zajisté věci, když budou při vás a rozhojní se,*“ prohlašuje Boží slovo, „*ne prázdné, ani neužitečné postaví vás v známosti Pána našeho Jezukrista... To činíce, neпадnete nikdy. Takť zajisté hojně způsobeno vám bude vjíti k věčnému království Pána našeho a spasitele Jezukrista.*“ (2 Pt 1,5-11) CT 15.1

Když toto Boží Slovo dáme stranou a upřednostníme knihy, které odvádějí od Boha, které matou porozumění zásadám nebeského království, pak toto vzdělání jen vyvrací tento názor. Dokud žák nebude mít čistý duševní pokrm zcela jiný, než je takzvané vyšší vzdělání, které je smíšeno s nevěřícími náhledy, nemůže vpravdě poznat Boha. Pouze ti, kteří spolupracují s nebesy na plánu vykoupení mohou poznat, co pravé vzdělání ve své prostotě znamená. CT 15.2

Ti, kdo hledají vzdělání, které si svět tak vysoce cení, jsou postupně odváděni od zásad pravdy, až se stanou vzdělanými svěťáky. Za jakou cenu získali toto své vzdělání! Rozešli se s Božím Svátým Duchem. Rozhodli se přijmout to, co svět nazývá poznáním, místo pravd, které Bůh svěřil lidem, skrze své služebníky, apoštoly a proroky. CT 15.3

Jsou někteří, jimž se dostalo tohoto světského vzdělání a kteří se domnívají, že je mohou uvádět do našich škol. Hrozí ustavičně nebezpečí, že zaměstnanci našich škol a zdravotních ústavů budou živit představu, že se musí shodnout se světem, studovat to, co studuje svět a obeznámit se se všemi, s nimiž se svět seznamuje. Dopustíme se věčného omylu, dokud nevěnujeme zvláštní pozornost zkoumání tohoto Slova. Bible by neměla být v našich školách pouze jako pochoutka mezi různými vědeckými poznatky. Boží Slovo musí vytvořit základ a podstatu vzdělání. Je pravdou, že víme mnohem více z tohoto Slova, než jsme věděli v minulosti. Avšak ještě stále se musíme mnoho učit. CT 16.1

Opravdové vyšší vzdělání jest to, které bylo uděleno tím, u něhož jest „*moudrost a síla*“ (Jb 12,13) a z jehož úst pochází „*umění a opatrnost*“ (Př 2,6) Všecka pravá věda a skutečný rozvoj pramení z poznání Boha. Kamkoliv se obrátíme, ať v oblasti hmotné, duševní nebo duchovní; na cokoliv popatříme, kromě toho, co nese na sobě zkázu hříchu; všude jest zjeveno toto poznání. Ať sledujeme kterýkoli směr bádání upřímnou snahou nalézt pravdu, přicházíme do styku s neviditelnou, mocnou inteligencí, která působí ve všem kolem nás. Lidská mysl jest tu spojena s myslí Boží, smrtelné s Nesmrtelným. Účinek takového spojení na tělo, ducha i duši nelze ani vystihnouti. – Ed 14

CT 16.2

V Učiteli, kterého poslal Bůh, se soustřeďuje všechno dílo pravé výchovy. O tomto díle, jak dnes budovaném, tak i o tom, které ustanovil před devatenácti sty léty, se Spasitel vyjadřuje těmito slovy: „*Já jsem první i poslední, a aj, živý jsem na věky věků.*“ „*Já jsem první i poslední, a aj, živý jsem na věky věků.*“ (Zj 1,17.18; 21,6) CT 17.1

Jak jest pošetilé, ba nesmyslné, v přítomnosti takového Učitele a takové příležitosti k božskému vzdělání, hledat vzdělání jinde, než-li u něho; hledat moudrost vzdálen Moudrosti; chtít být pravdivým a současně Pravdu zavrhnout; hledat světlo, kde Světlo není, a život tam, kde Život není; odvrátit se od Pramene vod živých, a „*vykopat si cisterny děravé, které nedrží žádné vody*“ (Jr 2,13). – Ed 83 *CT 17.2*

Milý učiteli, uvažuješ-li o tom, jak je ti třeba síly a vedení, kterých se ti z lidských zdrojů nikdy nedostane, radím ti, abys přemýšlel o zaslíbeních toho, který jest „*Předivný Rádce*“ (Iz 9,62) „*Aj,*“ praví, „*postavil jsem před tebou dveře otevřené, a žádný jich nemůže zavřít*“ (Zj 3,8). „*Volej ke mně, a ohlásím se.*“ (Jr 33,3) „*Já tobě k srozumění posloužím a vyučím tě cestě, po níž bys choditi měl; dámť radu, oči své na tě obrátě*“ (Ž 32,8) „*A aj, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.*“ (Mt 28,20) *CT 17.3*

Hleď slovo, život a počínání Knížete učitelů jako na nejvyšší možnou přípravu pro svoji práci. Uvažuj, prosím, o něm. V něm jest tvůj pravý ideál. Patř na něho, prodlévej při něm, a Duch božského Učitele nakonec zaujme celé tvé srdce – celý tvůj život. „*My pak všickni odkrytou tváří slávu Páně, jakožto v zrcadle spatřující, v týž obraz proměnění býváme*“ (2 K 3,18) – Ed 282 *CT 18.1*

Pokrok v pravé výchově se neshoduje se sobectvím. Pravé poznání přichází od Boha a směřuje k Bohu. Jeho dítka musí přijímat, aby mohli opět dávat. Ti, kteří z milosti Boží obdrželi rozumové a duchovní hodnoty poznání, mají vyučovat jiné při svém postupu k vyšší úrovni. A na tomto díle, konaném pro blaho jiných, budou s nimi spolupracovat neviditelné bytosti. Věrně-li usilujeme v tomto díle, budeme mít vznešenou touhu po spravedlnosti, svatosti a dokonalém poznání Boha. V tomto životě stáváme se dokonalým v Kristu a své umocněné schopnosti vezmeme si sebou do nebeských příbytků. *CT 18.2*

2. První z věd

Poznání skutečné vědy je mocí; a Božím úmyslem je rozšiřovat toto poznání v našich školách, což má být přípravou pro dílo, které má předcházet závěrečné scény dějin tohoto světa. Pravdu mají zvěstovat do nejdelších končin země lidé pro toto dílo vzdělání. *CT 19.1*

I když však vědecké poznání je moc, poznání, které Kristus osobně šířil je mnoho mocnější. Věda o spasení je nejdůležitější vědou, kterou máme studovat v přípravné škole pozemské. Šalamounova moudrost je žádoucí, avšak Kristova moudrost je mnohem žádoučnější a důležitější. Nemůžeme se zmocnit Krista pouhým intelektuálním cvikem; On nám však pomůže dosáhnout nejvyšší stupeň žebříku rozumového rozvoje. I když bychom neměli potlačovat zájem o vědu, umění, literaturu a řemesla, žák by měl především usilovat o zkušenostní poznání Boha a Jeho vůle. *CT 19.2*

Příležitost k studiu vědy o spasení je na dosah všem. Zůstáváním v Kristu, konáním Jeho vůle, uplatňováním prosté víry v Jeho Slovo i ti naučení ve vědách tohoto světa mohou mít toto poznání. Pokorné, důvěřivé duši Pán zjevuje, že všechno pravé poznání vede k nebi. *CT 19.3*

Vědecké studium

Existuje křesťanská věda, kterou nutno studovat, věda mnohem hlubší, širší, vyšší, než kterákoli lidská věda, a sahající do nebes. Mysl má být ukázněna, vzdělávána, cvičena; neboť lidé mají konat službu pro Pána způsobem, který není v souladu s vrozenou náklonností. Častokrát i dlouhodobé vzdělávání nutno poodsunout, aby se člověk mohl stát žákem školy Kristovy. Srdce musí být vzděláno, aby bylo zakotveno v Bohu. Staří i mladí si mají zvyknout tak smýšlet, aby jim to pomohlo v boji proti pokušení. Musíme se naučit pohlížet vzhůru. Zásady Božího Slova – zásady, které jsou tak vysoké jako nebesa a které se rovnají věčnosti – nutno chápat v jejich dosahu v každodenním životě. Každý skutek, každé slovo, každá myšlenka, má být v souladu s těmito zásadami. *CT 20.1*

Žádná jiná věda se nevyrovná té, která v životě studenta rozvíjí charakter Boží. Ti, kteří se stávají Kristovými následovníky zjišťují, že je ovládají nové pohnutky k činnosti, probouzejí se nové myšlenky, a nové činy jsou výsledkem. Avšak pouze v zápase mohou usilovat; neboť je zde nepřítel, který ustavičně bojuje proti nim. Tím, že jim předkládá pokušení, vede je k pochybám a k hříchu. Existují zděděné i vypěstované sklony k zlému, nad nimiž nutno zvítězit. Chut' a vašeň musí ovládnout Svatý Duch. Na této straně věčnosti není nikdy konec tomuto západu. Avšak, i když je zde ustavičný západ, který nutno vést, jsou zde také i vzácná vítězství, jež lze dosáhnout. A vítězství nad sebou a hříchem je mnohem cennější, než si člověk dovede představit. *CT 20.2*

Pravý úspěch ve výchově

Pravý úspěch ve výchově, jako ve všem jiném, nacházíme v upřeném pohledu na budoucí život. Lidská rodina sotva začala žít, začala již umírat, a neustálé úsilí světa končí v nicotě, nezíská-li skutečné poznání o věčném životě. Ten, kdo si cení čas zkoušky jako přípravné školy života, použije jej, aby si opatřil vstup do nebeských příbytků, zápis do vyšší školy. Pro tuto školu má být vychovávána mládež a vzdělávána v charakteru podle vůle Boží. *CT 21.1*

Jestliže budou žáci vedeni k tomu, aby pochopili, že cílem jejich stvoření je uctívání Boha a život k požehnání spolubližních, jestliže uznají něžnou lásku, kterou k nim projevil nebeský Otec a vysoké určení, pro které se mají připravit kázní v tomto životě – důstojnost a čest stát se syny Božími – tisíce se obrátí od nízkých a světských cílů a nesmyslných radovánek, které je dosud vábily. Naučí se nenávidět hřích a bojovat proti němu, nejen pro nadějnou odměnu nebo ze strachu před trestem, nýbrž u vědomí jemu vlastní nízkosti, neboť on ponižuje jejich Bohem dané síly a poskvrňuje jejich lidství. Prvky charakteru, které činí člověka úspěšným a váženým mezi lidmi – neukojitelná touha po vyšším dobru, nezdolná vůle, rozhodné úsilí, neúnavná vytrvalost – nebudou zdolány. Z milostí Boží budou usměrněny k cílům, budou povzneseny nad sobecké a přízemní zájmy tak, jako jsou nebesa vysoko od země. *CT 21.2*

Apoštol Pavel píše: „*Vyvolil vás Bůh od počátku k spasení, v posvěcení Ducha, a u víře pravdy.*“ (2 Te 2,13) V tomto textu se mluví o dvou mocnostech v díle spasení – o Božím vlivu a mocné živé víře těch, kteří následují Krista. Skrze posvěcení ducha a vírou v pravdu, stáváme se Božími spolupracovníky. Kristus čeká na spolupráci se svojí církví. Nehodlá přidat nic nového k posílení svého slova; On učinil své veliké dílo v tom, že inspiroval toto Slovo. Krev Ježíše Krista, Svatý Duch, Boží Slovo, to vše patří nám. Cíl všeho tohoto opatření nebes je před námi – spasení duší, za které Kristus zemřel; a na nás záleží, abychom se chopili zaslíbení, které Bůh dal a stali se Jeho spolupracovníky. Božské a lidské nástroje musí spolupracovat v tomto díle. *CT 22.1*

Kristus řekl: „*Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.*“ (J 18,37) Tím, že On byl v Boží radě, tím, že přebýval na věčných výšinách svatyně, všechna pravda byla v Něm a z Něho. Byl jedno s Bohem. To znamená víc, než omezená mysl může pochopit, že v každém misijním úsilí má být představen Kristus a ten ukřižovaný. „*On pak raněn jest pro přestoupení naše, potřín pro nepravosti naše, kázeň pokoje našeho na něj vzložena, a zsinalostí jeho lékařství nám způsobeno.*“ (Iz 53,5) „*Toho, kterýž hříchu nepoznal, za nás učinil hříchem, abychom my učinění byli spravedlností Boží v něm*“ (2 K 5,21) Kristus ukřižován pro naše hříchy; Kristus vzkříšen z mrtvých; Kristus na výsostech jako náš obhájce – to je věda spasení, kterou potřebujeme studovat a vyučovat jiné, to má být cílem naší práce. *CT 22.2*

Kristův kříž – poučujte o tom každého studenta, vždy znovu a znovu. Kolik jich věří, že kříž je tím, čím je? Jak mnozí ho studují a poznají jeho pravý význam? Mohl by být nějaký křesťan v dnešním světě bez kříže Kristova? Mějte pak Kristův kříž ve svých školách jako základ pravé výchovy. Kristův kříž je právě tak blízko našich učitelů a měli by mu tak dokonale porozumět, jak mu porozuměl Pavel, který mohl říct: „*Ale ode mne odstup to, abych se chlubil, jediné v kříži Pána našeho Jezukrista, skrze něhož jest mi svět ukřižován, a já světu*“ (Ga 6,14) *CT 23.1*

Učitelé, od toho nejmenšího po největšího, by se měli usilovat o pochopení toho, co znamená chlubit se Kristovým křížem. Pak mohou slovem i příkladem poučovat své žáky o požehnání, které kříž přináší těm, kteří jej nesou mužně a statečně. Spasitel prohlásil: „*Chce-li kdo přijíti za mnou, zapři se, vezmi na sebe svůj kříž a následuj mne.*“ (Mt 16,24) A všem, kteří nesou kříž za Kristem, je kříž zárukou koruny nesmrtelnosti, kterou obdrží. *CT 23.2*

Vychovatelé, kteří nebudou takto pracovat, nejsou hodni jména, které nosí. Učitelé, odvráťte se od příkladu světa, přestaňte otevřeně vychvalovat velké muže; obraťte mysl svých studentů od chlubení se vším ostatním kromě kříže Kristova. Ukřižovaný Mesiáš je ústředním bodem všeho křesťanstva. Nejdůležitější naučení pro učitele i žáky nesměruje do světa, nýbrž od světa ke kříži Golgoty. *CT 23.3*

Svatost božství – podobnost Bohu – je cílem, který nutno dosáhnout. Před studentem se otvírá stezka ustavičného pokroku. Má splnit určitý cíl, dosáhnout úrovně, která zahrnuje všechno dobré, čisté a ušlechtilé. Bude postupovat tak rychle a tak dalece, jak jen může ve všem odvětví pravého poznání. Avšak jeho úsilí bude usměrněno k cílům, které přesahují sobecké a dočasné zájmy, jako nebesa převyšují zemi. *CT 24.1*

Ten, kdo se řídí tímto Božím záměrem při vyučování mladých, Boží známosti a formuje charakter podle Jeho povahy, koná vznešené a ušlechtilé dílo. Když probouzí touhu po dosažení Božího ideálu, představuje výchovu, která je tak vysoká jako nebesa a tak široká jako vesmír. Výchova, která nemůže být dovršena v tomto životě, která bude pokračovat v životě budoucím; výchova, která opatří úspěšnému studentu vysvědčení z přípravné školy pozemské k vyššímu stupni ve škole nebeské. – Ed 18, 19 *CT 24.2*

3. Učitel pravdy – jediný bezpečný vychovatel

Na světě jsou dvě třídy vychovatelů. Jednu třídu tvoří ti, které Bůh povolal za nositele svého světla. Druhou skupinu tvoří ti, které satan používá za své služebníky, kteří jsou moudří, ovšem ke zlému. Jedna třída obdivuje charakter Boží a rozhovňuje se v poznání Ježíše Krista. Cele se odevzdává tomu, co přináší nebeskou moudrost k zušlechtnění duše. Každá schopnost jejich přirozenosti je podřízena Bohu; i celé jejich myšlení je zaujato Kristem. Druhá třída je spojena s knížetem temnosti, který stále čeká, aby mohl šířit poznání zla, a jestliže mu je dovoleno, nepromešká, aby své způsoby nevštěpoval do srdce a myslí. *CT 25.1*

V našich školách nutně třeba pozvednout úroveň spravedlnosti a vyučovat podle Božích osnov. Kdyby Kristus měl vstoupit do našich škol a vyučovat mladé lidi, očistil by je, jak očistil chrám, vy-pudil by mnohé, co poskvřňuje. Nemálo knih, které mládež studuje, nutně třeba zavrhnout a místo nich by měly přijít jiné, které by vštěpovaly základní poznání, a šířily poznatky, které mohou zůstat v srdci, a které obsahují pokyny, jež mohou bezpečně usměrňovat naše chování. *CT 25.2*

Je snad Pánovým úmyslem, abychom naši mládež a děti učili falešně uvažovat a mudrovat po způsobu satana? Máme svým žákům podávat pohanské a nevěrecké názory a pokládat to za vhodný dodatek k jejich zásobě poznání? Díla nejnadanějších skeptiků jsou výplodem porušené mysli, která je v službě nepřítele. Domnívají se snad ti, kteří říkají, že jsou reformátoři, a kteří se snaží vést děti a mládež správnou cestou, určenou pro Vykoupené Páně, že Bůh chce, aby mládež učili tomu, co nesprávně představuje Jeho povahu, a staví ji do falešného světla? Mohou být názory nevěřících, výroky nemravných mužů obhajovány jako pozoruhodnost pro studenta, protože jsou výtvorem mužů, které svět obdivuje jako veliké myslitele? Budou ti, kteří vyznávají, že věří v Boha, shromažďovat od těchto neposvěcených autorů jejich výroky a názory a odkládat je jako převzácné drahokamy mezi své myšlenkové bohatství? Pán nás chraň! *CT 25.3*

Těmto mužům, které svět obdivuje, udělil Bůh převzácné rozumové schopnosti, obdařil je skvělou pamětí a rozumovou silou; oni však nepoužívají své schopnosti k Boží slávě. Odloučili se od Něho jako satan; avšak i přesto jim zůstalo mnohé z převzácných semen myšlenkového bohatství, které jim dal On. Tyto obalili do bludu, aby dodali lesku svým lidským názorům, aby výroky inspirované knížetem temnosti, byly přitažlivější. *CT 26.1*

Je pravdou, že ve spisech pohanských a nevěřících autorů najdou se myšlenky vznešeného charakteru, pro mysl zcela půvabné. Avšak, má to svůj důvod. Nebyl satan světlonošem, šířitelem Boží slávy v nebi, hned vedle Ježíšovy moci a majestátu? V inspirovaném Slově je popsán jako „*plný moudrosti a dokonalé krásy*“. Prorok říká: „*Ty jsi cherubem od pomazání. Jakž jsem tě za ochránce představil, na hoře svaté Boží jsi byl, uprostřed kamení ohnivého ustavičně jsi chodil. Byl jsi dokonalý na cestách svých, hned jakž se narodil, až se našla nepravost při tobě*“ (Ez 28,12.14.15) ... *CT 26.2*

Velikost a moc, již Stvořitel obdařil Lucifera, tento zneužil; a přece, když se to hodí jeho záměrům, může sdělit lidem názory, které nás udivují. Satan může inspirovat své služebníky myšlenkami zdánlivě vznešenými a ušlechtilými. Což nepřišel ke Kristu a necitoval Písmo, když se snažil zmást Ho záludným pokušením? Takto přišel i k lidem. S pokušením pod maskou dobra svedl je k víře, že je spíš přítelem, než nepřítelem lidstva. Tímto způsobem oklamal a svedl lidské pokolení jemným pokušením a polapil ho zdánlivě důvěryhodnými svody. *CT 27.1*

Falešná představa Boha

Satan připsal Bohu všechno zlo, ke kterému má lidské tělo sklon. Představil Ho jako Boha, který má zálibu v utrpení svých tvorů, který je mstivý a neúprosný. On začal učit o věčném trápení, jako trestu za hřích, neboť tímto způsobem mohl přivést lidi k nevěře a vzpouře, odvést duše a svrh-nout lidský rozum. *CT 27.2*

Když nebe vidělo svody, do nichž byli lidé polapeni, vědělo, že božský Učitel musí přijít na tu-to zemi. Falešnými představami nepřítele mnozí byli svedeni k uctívání falešného Boha, oděného

přívlastky satanského charakteru. Ti, kteří byli v mravní nevědomosti a temnotě, museli obdržet světlo, duchovní světlo. Neboť svět nepoznal Boha a On musel být zjeven jejich chápání. Pravda hleděla s nebe a neviděla svůj obraz; neboť husté mraky duchovní temnoty a soumrak obklopovaly svět. Pouze Pán Ježíš mohl rozehnat tyto mraky, neboť On je Světlo světa. Svojí přítomností mohl rozptýlit mračné stíny, které satan uvrhl mezi člověka a Boha. – First published RH Nov. 17, 1891

CT 28.1

Pravé představení

Syn Boží přišel na tuto zemi zjevit lidem charakter Otce, aby se naučili uctívat v duchu a v pravdě. Přišel rozsévat semeno pravdy. On měl klíče všech pokladů moudrosti a byl schopen otevřít dveře a zjevit neodhalené zásoby poznání, kdyby to bylo podstatně důležité pro spasení. Světlo, které osvětluje každého člověka přicházejícího na svět, a zjevuje každou pravdu, bylo mu zřejmé. CT 28.2

V době Kristově ustanovení učitelé poučovali lid o tradicích otců, dětským bajkám, s nimiž byly smíšeny názory těch, které lidé pokládali za vysoké autority. Avšak ani vysoký, ani nízký nemohl najít světlo ani sílu v jejich učení. CT 29.1

Ježíš mluvil, jako žádný člověk nikdy nemluvil. On dal lidem celý poklad nebeské moudrosti a známosti. Nepřišel s nejistými názory a teoriemi, nýbrž svědčil o pravdě, založené na věčných zásadách. Mohl udělat vědecké objevy, z nichž by lidské objevy největších mužů byly pouhou maličkovostí; to však nebylo Jeho posláním ani Jeho dílem. Přišel hledat a spasit co bylo zahynulo a nenechal se odvrátit od svého cíle. Zjevil pravdy, které byly pohřbeny pod smetištěm bludu, zbavil je požadavků, tradice a upevnil je pro věčnost. Vytáhl pravdu ze tmy, ze stínu a postavil ji na patřičné místo, aby se zaskvěla svým původním jasnem. Jaký div, že Ho zástupy následovaly. Vzdávaly Mu poctu, když naslouchaly Jeho řečem. CT 29.2

Kristus představil lidem to, co se naprosto přičilo tomu, co nepřítel šířil o Boží povaze a snažil se vštípit lidem lásku Otce „*který tak miloval svět, že svého Syna jednorozeného dal, aby každý, kdo věří v Něho nezahynul, ale měl život věčný*“ (J 3,16). Lidem zdůrazňoval nutnost modlitby, pokání, vyznání a odpuštění hříchů. Učil je poctivosti, snášenlivosti, milosrdenství, soucitnosti, požaduje od nich nejen lásku k těm, kteří je milují, nýbrž i k těm, kteří je nenávidí a krutě s nimi nakládají. Ve všem tom zjevoval jim povahu Otce, který je dlouho shovívavý, milosrdný a milostivý, pomalý do hněvu a plný dobroty a pravdy. CT 29.3

Když Mojžíš prosil Pána, aby mu ukázal svoji slávu, Pán řekl: „*Já způsobím to, aby šlo mimo tebe před tvář tvou všechno dobré mé.*“ „*Nebo pomíjejte Hospodin tvář jeho, volal: Hospodin, Hospodin, Bůh Silný, lítostivý a milostivý, dlouho čekající a hojný v milosrdenství a pravdě, milosrdenství čině tisícům, odpouštěje nepravost a přestoupení i hřích, a kterýž nikoli neospravedlňuje vinného... Mojžíš pak rychle sklonil hlavu k zemi, a poklonu učinil.*“ (Ex 33,19; 34,6-8) Pochopíme-li Boží povahu, jako Mojžíš, také si pospíšíme, abychom skláněli svoji hlavu v úctě a vzdali Mu chválu. CT 30.1

Pouze moudrost Boží nám může poodhalit tajemství plánu spasení. Moudrost lidská může a nemusí mít cenu, jak to dokazuje zkušenost; avšak moudrost Boží je nevyhnutně nutná. Cokoliv ze světských úspěchů můžete postrádat, musíte však mít víru v odpuštění, které vám bylo přineseno za nekonečnou cenu, jinak všechna pozemská moudrost zahyne s vámi. CT 30.2

Přivedeme do našich škol rozsévače koukolu? Dovolíme lidem, které vyučil nepřítel pravdy, aby vyučovali naši mládež? Anebo vezmeme Boží Slovo za svého vůdce? Proč pokládat nestálá lidská slova za vrcholní moudrost, když se vám nabízí větší a jistější moudrost? Proč předkládat menší autory pozornosti studentů, když ten, jehož slova jsou Duch a život, nás zve: „*Podívejte... a uchte se ode mne.*“ (Mt 11,28.29)? CT 30.3

Kristus napomínal: „*Pracujte ne o pokrm, kterýž hyne, ale o ten pokrm, kterýž zůstává k životu věčnému, kterýž Syn člověka dá vám. Nebo tohoť potvrdil Bůh Otec.*“ (J 6,27) Posloucháme-li tato slova správně, pochopíme učení Písma a oceníme si pravdu jako nejcennější poklad, jímž naplníme mysl. Budeme mít v sobě pramen vody živé. Budeme se modlit jak Žalmista: „*Otevři oči mé, abych*

spatřoval divné věci z zákona tvého;“ a najdeme jako On, že „soudové Hospodinovi praví, a k tomu i spravedliví. Mnohem žádostivější jsou než zlato, a než mnoho ryzího zlata, sladší než med a střed z plástů. Služebník tvůj zajisté jimi osvěcován bývá, a kdož jich ostříhá, užitek hojný má.“ (Ž 119,18; 19,10-12) CT 31.1

Pouze život může dát život. Jen ten má život, kdo je spojen se zdrojem života a pouze takový může být řečištěm života. A aby učitel mohl být naplněn cílem své práce, měl by být živým vtělením pravdy, živým řečištěm, jímž by proudila moudrost a život. Čistý život, jako výsledek zdravých zásad a správných návyků, měl by proto být pokládán za jeho nejdůležitější přípravu. CT 31.2

4. Nesobecká láska zákonem nebes

Láska, základ stvoření a vykoupení, je také základem pravé výchovy. Tato pravda jasně vysvítá ze zákona, který dal Bůh jako průvodce života. První a veliké přikázání je: „*Protož milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vší duše své, a ze vší mysli své, i ze všech mocí svých.*“ (Mt 12,30) Milovat Toho věčného, vševědoucího, ze všech sil svých, ze vší mysli a ze všeho srdce, znamená rozvinout každou schopnost, to znamená, že v celé bytosti – v těle, mysli a duši – má být obnoven Boží obraz. CT 32.1

Tomuto prvému podobá se druhé přikázání: „*Milovat budeš bližního svého jako sebe samého.*“ (Mk 12,31) Zákon lásky si vyžaduje odevzdání těla, duše a mysle do služby Boha a našich spolubližných. A tato služba, i když nás činí požehnáním pro jiné, přináší největší požehnání nám samým. Nesobeckost je předpokladem všeho pravého rozvoje. Skrze nesobeckou službu dostáváme nejvyšší vzdělání každé schopnosti. CT 32.2

Výsledek hledání vlastních zájmů

Lucifer v nebi toužil být prvním v moci a autoritě; přál si být Bohem a vládnout na nebi a k tomuto získal mnoho andělů na svoji stranu. Když byl se svým odbojným zástupem vyvržen z Božích příbytků, ve svém odbojném díle a hledání svých zájmů pokračoval na zemi. Skrze pokušení sobeckých zájmů a ctižádosti dosáhl satan pád našich rodičů a od té doby do dneška uspokojování lidské ctižádosti, hovění sobeckým choutkám a touhám způsobovalo zkázu lidstva. CT 32.3

Pod Božím vedením měl být Adam hlavou pozemské rodiny a dodržovat zásady nebeského rodu. Toto by bylo přineslo mír a štěstí, avšak tomu zákonu, podle kterého nikdo není „*sám sobě živ*“ (Ř 14,7), rozhodl se satan odporovat. Toužil žít sám sobě. Spatřuje se sám být středem všeho. A toto právě podnítilo vzpouru v nebi. To, že člověk přijal tuto zásadu, přineslo hřích na zem. Když Adam zhřešil, odtrhl se od nebeského centra. Démon se stal ústřední mocností ve světě. Kde měl být Boží trůn, satan postavil svůj trůn. Svět vzdal úctu, jako dobrovolnou oběť k nohám tohoto nepřítel. CT 33.1

Přestoupení Božího zákona přineslo kletbu a smrt vzápětí. Skrze neposlušnost byly síly člověka zvrácené a sobectví se usídlilo místo lásky. Jeho přirozenost byla oslabena, takže nemohl dále odolávat moci zla. Pokušitel viděl, že dosáhl svůj cíl, že zmařil Boží plán stvoření člověka a naplnil zemi bídou a zpusťšením. Lidé si zvolili vládce, který je připoutal k svému otrockému vozu. CT 33.2

Lék

Když Bůh hleděl na člověka, viděl jeho zoufalý odboj, rozhodl se pro lék. Kristus byl Jeho darem pro svět ke smíření s člověkem. Syn Boží měl projít na tuto zem, vzít lidskou přirozenost a svým vlastním příkladem být velikou výchovnou mocí mezi lidmi. Jeho zkušenost na místě člověka měla lidi uschopnit odolávat moci satana. Přišel vytvořit Boží charakter a dát duševní sílu, přinést balzám pravé výchovy, rozšířit paprsky pravého vzdělání, aby se ze zřetele neztratil pravý smysl života. Lidé měli praktické poznání zla. Kristus přišel na svět, aby ukázal, že pro ně zasadil strom života, jehož listí je k uzdravování národů. CT 33.3

Kristův pozemský život učí, že mít to vyšší vzdělání neznamena získat popularitu, opatřit si světské přednosti, mít vyplněny všechny pozemské touhy, dostatečně být zaopatřen, a být ctěn moudrými a bohatými tohoto světa. Kníže života vytrpěl nepohodu chudoby, aby dovedl cítit potřebu chudých, – Ten, který svoji božskou mocí mohl opatřit potřeby hladového zástupu, nepřišel na tuto zem, aby nosil nádherné roucho velekněze, ani proto, aby vlastnil bohatství pohanů, nýbrž, aby sloužil trpícím a nuzným. Jeho život je výtkou všeho sobectví. Když chodil po světě a konal dobro, objasnil charakter božského zákona a pravou podstatu své služby. CT 34.1

Kristus otevřel lidem nejhlubší pravdy vědy. On mohl odhalit tajemství, která by si vyžádala mnoho století, námahy a studia. Mohl učinit vědecké objevy, které by byly do konce času předmě-

tem pronikavého bádání a podnětem vynalézavosti. Neučinil to však. Nic neřekl, co by ukojilo zvědavost, nebo dráždilo sobeckou ctižádost. Nerozptyloval se v abstraktních teoriích, nýbrž v tom, co je podstatně důležité pro rozvoj charakteru, co umocní lidskou schopnost pro poznání Boha a posílí ho k dobrému. Místo, aby usměrnil lidi k studiu lidských teorií o Bohu, Jeho Slově, Jeho skutečích, Kristus je učil, aby ho pozorovali v Jeho díle, v Jeho Slově a Jeho prozíravosti. Jejich mysl přiváděl do kontaktu s myslí Věčného. Rozvíjel zásady, které podkopávaly kořen sobectví. CT 34.2

Ti, kteří nevědí nic o výchově plynoucí z příkladu Kristova života, nevědí nic o tom, co tvoří vyšší vzdělání. Jeho život pokory a potupné smrti zaplatil výkupnou cenu za každou duši. Sám sebe dal za povznesení padlých a hříšných lidí. Dovedeme si představit vyšší vzdělání než to, které lze získat v spolupráci s Ním? CT 35.1

Kristus každému prikazuje: „Jdi dnes na moji vinici, k slávě jména mého. Představ světu přeplněnému zkažeností, požehnání pravého vzdělání. Unaveným, obtíženým se zlomeným srdcem a zmateným ukaž Krista, pramen vši síly, všeho života a vši naděje.“ Učitelům je řečeno: „Buďte věrni, usilujte o vyšší vzdělání v úplné shodě s vůlí Boží. Jistě vezmete odměnu, která přichází z Jeho přijetí. Když se postavíte tam, kde můžete být nádobou Božího požehnání, jméno Hospodinovo bude skrze nás oslaveno.“ CT 35.2

Bůh nehledá žádnou neupřímnou službu rtů, žádné vyznání, nýbrž pokorný, odevzdaný život. Učitelé a studenti mají zkušenostně poznat co znamená žít posvěceným životem, který zjevuje svaté zásady – zásady křesťanského charakteru. Ti, kteří se nechají poučit o cestě a vůli Boží, ti dostávají to nejvyšší vzdělání, které smrtelníci mohou obdržet. Oni budují svojí zkušenost ne na moudrosti světa, nýbrž na věčných základech. CT 35.3

Předností každého studenta je denně zkoumání života a učení Kristova. Křesťanská výchova znamená přijmout Spasitelovo učení citem i zásadním postojem. Zahrnuje každodenní vědomé chůzení v šlépějích Krista, který ochotně přišel na tento svět v podobě člověka, aby mohl dát lidskému pokolení moc, kterou by nemohli získat žádným jiným způsobem. Jaká byla tato moc? Moc vzít učení Kristovo a následovat ho do písmene. CT 36.1

Svým odoláváním zlu a svojí prací pro jiné, Kristus dal lidem příklad nejvyšších vzdělání. Zjevil Boha svým učedníkům takovým způsobem, že to vykonalo v jejich srdcích zvláštní dílo, jaké dlouho od nás očekával, že Mu dovolíme provést ve svých srdcích. Jsou mnozí, kteří svým převážným důrazem na teorii ztratili ze zřetele Spasitelův příklad. Ztratil se jim jako sebezapíravý, pokorný pracovník. Měli by hledět na Ježíše. Denně potřebují nové zjevení Jeho přítomnosti. Potřebují důsledněji následovat Jeho příklad sebeodříkání a oběti. CT 36.2

Potřebujeme Pavlovu zkušenost, o níž napsal: „*S Kristem ukřižován jsem. Žít jsem pak již ne já, ale živ jest ve mně Kristus. Že pak nyní živ jsem v těle, u víře Syna Božího živ jsem Kterýž zamiloval mne, a vydal sebe samého za mně.*“ (Ga 2,20) CT 36.3

Poznání Boha a Ježíše Krista vyjádřeno v povaze, je to nejvyšší vzdělání. Je klíč, který otvírá bránu nebeského města. Božím úmyslem je, aby toto poznání měli všichni, kteří oblékli Krista. CT 37.1

Ten, jehož mysl je osvěcena otvíráním a chápáním Božího Slova, uvědomí si svoji zodpovědnost před Bohem, i před světem a bude pociťovat, že jeho hříbní se musí rozhodnout takovým způsobem, že to přinese ty nejlepší výsledky; neboť má ukázat „*ctnosti toho*“, který jej povolal „*ze tmy v předivné světlo své*“ (1 Pt 2,9) I když roste v milosti a známosti Pána Ježíše Krista, bude si uvědomovat svoji vlastní nedokonalost, bude cítit svoji skutečnou nevědomost a bude se ustavičně snažit zachovat si a napnout své myšlenkové úsilí, aby se mohl stát rozumným, moudrým křesťanem. Studenti, proniknutí Duchem Kristovým, uchopí tuto známost všemi svými schopnostmi. Bez této zkušenosti, vzdělání je zbaveno svého pravého jasu a slávy. CT 37.2

Vstup Božího Slova je působení Boží pravdy v srdci, očisťující a zušlechťující duši působením Svatého Ducha. Schopnosti bezvýhradně odevzdané Bohu, pod vedením Božího Ducha, rozvíjejí se pevně a harmonicky. Odevzdání a zbožnost vytváří tak úzký vztah mezi Ježíšem a jeho učedníky, že křesťan stává se Mu podobným. Skrze moc Boží jeho slabý, kolísavý charakter mění se v silný a neochvějný. Stává se osobností zdravých zásad, jasného postřehu a spolehlivého, vyváženého

úsudku. V spojení s Bohem, Pramenem světla a moudrosti jeho náhledy, nezastíněné vlastními předsudky, stávají se širšími, jeho postřeh pronikavějším a mnohem prozíravějším. Známost Boží, porozumění Jeho zjevené vůle, pokud ji lidská mysl může pochopit, vytvoří, bude-li vetkána v povahu, úspěšné pracovníky. *CT 37.3*

Poznání pravdy je však mocí k dobru pouze je-li spojena s pravou zbožností. Musí být oživena Duchem Božím, aby sloužila nejušlechtilejším záměrům. Čím užší je naše společenství s Bohem, tím plněji můžeme pochopit hodnotu pravé vědy; neboť vlastnosti Boží, jak pozorujeme v Jeho stvořeném díle, může nejlépe ocenit ten, kdo má poznání Stvořitele všech věcí, původce vší pravdy. Takový člověk může plně použít své poznání, neboť, když budou cele proniknuti Duchem Božím, jejich hřivny budou užitečné nejvyšší mírou. *CT 38.1*

K dalšímu studiu

Základní vědomosti: Ed 13-30; COL 106-114; MH 409-426

První z věd: COL 134

Nesobecká láska zákonem nebes: Ed 301-309; MH 457; 8T 328

Část II. – Cíl našich škol

*„Aby synové naši byli jako štípkové zdárně
rostoucí v mladosti své, a dcery naše jako
úhelní kamenové, tesaní ku podobenství chrá-
mu.“ (Ž 144,12)*

5. Naše děti a mládež vyžaduje naši péči

Naším dětem a mládeži bylo celkem věnováno příliš málo pozornosti a oni nedospěli jak by měli, v křesťanském životě. Členové církve nepohlíželi na ně něžně a soucitně, proto netoužili, aby mohli růst v náboženském životě. *CT 41.1*

V našich velikých sborech by se dalo pro mládež vykonat velice mnoho. Mají snad vynakládat menší a dostat méně pokynů, jak se stát dospělými křesťany – muži i ženami v Ježíši Kristu, než se jim poskytlo v denominacích, které pro pravdu opustili? Necháme je znechuceně bloudit sem i tam a upadat do pokušení, které všude číhají, aby polapila jejich váhavé nohy? Bloudí-li a vzdávají-li se svého poctivého jednání, mají je snad kritizovat členové sborů, kteří přestali pečovat o beránky, a budou zveličovat jejich poklesky? Mají být jejich nedostatky rozneseny a vykládány jiným nebo být ponechány v znechucení a v zoufalství. *CT 41.2*

Nejbližší dílo pro členy sborů je, aby se zajímali o naši mládež; neboť ona potřebuje laskavost, trpělivost, něhu, příkaz za příkazem, naučení za naučením. Ó, kde jsou otcové a matky v Izraeli? Měli bychom mít veliký počet těch, kteří střeží a jsou hospodáři přehojné milosti Kristovy, kteří cítí nejen příležitostný, nýbrž zvláštní zájem o mládež. Měli by zde být takoví, jejichž srdce je dotčeno politováním hodnou situací, v níž naše mládež vyrůstá, a kteří si uvědomují, že satan se všemožně snaží polapit je do své sítě. *CT 41.3*

Bůh žádá, aby se církev probudila ze svého smrtelného spánku, aby viděla jaká služba se vyžaduje od ní v těchto nebezpečných dobách. Beránci stáda musí být nasyceni. Nebeský Pán hledí na ty, kdo konají dílo, které chce, aby bylo vykonáno pro děti i mládež. Oči našich bratří a sester měly by být pomazány nebeskou masťou, aby postřehly potřeby doby. Musíme být probuzeni, abychom viděli to, co nutno učinit na Kristově duchovní vinici a šli do díla. *CT 42.1*

Svobodná výchova – opatřeme svobodnou výchovu

Jako lid, který tvrdí, že má větší světlo, měli bychom pouvažovat o cestách a prostředcích, kterými bychom vychovávali celý zástup vzdělaných pracovníků pro různá odvětví Božího díla. Potřebujeme dobře ukázněnou a vzdělanou třídu mladých mužů a žen v našich sanatoriích, v zdravotně-misijním odvětví, nakladatelstvích, v konferencích různých států v celém širém poli. Potřebujeme mladé muže a ženy s vysokým rozumovým vzděláním, aby mohli konat to nejlepší pro Pána. Něco jsme již učinili, abychom dosáhli tento vysoký cíl, stále ještě jsme však pozadu zatím co bychom vykonat měli. *CT 42.2*

Kdybychom moudřeji usuzovali, církev i jednotlivci, museli bychom vynaložit ochotnější úsilí pro vzdělání naší mládeže, aby mohla být lépe připravena pro nejrůznější odvětví rozsáhlého nám svěřeného díla. Měli bychom moudře plánovat, aby skvělé myšlenky různě obdarovaných, mohly být posíleny, usměrněny a vytříbeny podle nejvyššího vzoru, aby dílo Kristovo nemělo překážek, netrpělo nedostatkem moudrých pracovníků, kteří vykonají své dílo se vši opravdovostí a věrností. *CT 43.1*

Vzdělání pro všechny

Církev spí a neuvědomuje si rozsah výchovné práce pro výchovu dětí a mládeže. Někdo řekne: „Proč bychom měli být tak ustaraní o výchovu naší mládeže? Domnívám se, že by bylo třeba, a postačilo by to, pohovořit si s těmi, kteří se rozhodli studovat literaturu nebo jiná odvětví, vyžadující určitou kázeň a věnovat jim patřičnou pozornost. Není nutné, aby celé zástupy mladých byly tak skvěle vzdělány. Snad to nepostačí na všechny podstatně důležité požadavky?“ *CT 43.2*

Odpovídám: Ne, co nejrozhodněji ne. Jaký výběr bychom dovedli udělat z těchto našich mladých? Jak bychom mohli říci kdo bude nejslibnější, nebo kdo bude Bohu nejlépe sloužit. Ve svém soudu můžeme usuzovat podle zevnějšku, jako Samuel, když měl vyhledat pomazaného Páně. Mezi syny Izaiho. Tito se postavili před něj a jeho oko spočinulo na statné postavě a krásném vzezření nejstaršího syna. Samuelovi se zdálo, že pomazaný Páně je před ním. Pán mu však řekl: „*Nehleď*“

na tvárnost jeho a na vzrůst postavy jeho, nebo jsem ho zavrhl; neboť nepatřím, nač patří člověka. Člověk zajisté hledí na to, což jest před očima, ale Hospodin hledí k srdci.“ Žádného z těchto krásných synů Izaiho si Pán nevyvolil. Když se však David, ten nejmladší syn, pouhý mládeneček, přivolan z pole, postavil před Samuele, Pán řekl: „*Vstane, ponáž ho, nebo tj. Ten.*“ (1 S 16,7.12) CT 43.3

Kdo může rozhodnout, kdo z rodiny bude úspěšný v díle Božím? Měla by zde být všeobecná výchova všech členů. Celé naší mládeži by mělo být dovoleno přijat požehnání a dána přednost vzdělávání se v našich školách, aby se nadchli pro spolupráci s Pánem. Všichni potřebují vzdělání, aby byli uzpůsobeni pro užitečnou službu, připraveni pro užitečnou službu, připraveni pro zodpovědná místa v soukromém i veřejném, plánovat, aby zde byl veliký počet spolehlivých pracovníků, kteří by se měli připravit pro učitelský úřad, aby jiní mohli být vzděláni a ukázněni pro veliké dílo v budoucnosti. CT 44.1

Školní fond

Církev by měla být zapojena do této situace a svým vlivem a prostředky se má snažit přispět k tomuto vytouženému cíli. Štědrí dárci by měli založit fond pro výstavbu škol, pro pokrok výchovného díla. Potřebujeme dobře vzdělané, výchovné muže, kteří by pracovali v zájmu sborů. Měli by uvážit skutečnost, že nemůžeme svěřit výchovu naší mládeže biblickým školám a ústavům jiných denominací, že jim musíme umožnit studium v školách, kde jejich náboženská výchova nebude zanedbána. CT 44.2

Vysoké cíle

Bůh nás v žádném smyslu nechce mít pozadu ve výchovné práci. Naše koleje by měly být daleko v popředí, s nejlepší výchovou. Nemáme-li škol pro naše mladé, pak budou navštěvovat jiné semináře a koleje a budou vystaveni nevěře, pohanění a pochybování o inspiraci Písma. Mnoho se mluví o vyšším vzdělání a mnozí předpokládají, že toto vyšší vzdělání je sestaveno ze studia vědních oborů a literární umění – to však nestačí. Nejvyšší výchovu předpokládá poznání Božího Slova, které je vystiženo slovy: „*Aby poznali tebe samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.*“ (J 17,3) CT 45.1

Nejvyšší stupeň je ten, kde se nám dostane takového poznání a kázně, která povede k nejlepšímu rozvoji charakteru a uzpůsobí nás pro život věčný. Věčnost nesmíme ztrácet ze svého zřetele. Nejvyšší výchova je ta, která vyučí naše děti a mládež křesťanské vědě, která jim dá praktické poznání a dá jim to, co Kristus dal svým učedníkům, poznání otcovského charakteru Božího. CT 45.2

Takto praví Pán: „*Nechlub se moudrý v moudrosti své, ani se chlub silný v síle své, aniž se chlub bohatý v bohatství svém. Ale v tom nechť se chlubí, kdo se chlubí, že rozumí a zná mne, že já jsem Hospodin, kterýž činím milosrdenství, soud i spravedlnost na zemi; nebo v těch věcech libost mám, dí Hospodin.*“ (Jr 9,23.24) ... Snažme se následovat rady Boží ve všech věcech; neboť On je nekonečný v moudrosti. I když jsme nevykonali co jsme měli pro naši mládež a děti v minulosti, číňme pokání a vykupujme čas. – Special Testimonies on Education, pages 197-202; written April 28, 1896 CT 46.1

Odpověď členů církve

Není důležitější práce, než je výchova mládeže. Jsem ráda, že máme instituce, kde naše mládež může být ušetřena porušených vlivů, převládajících v dnešních školách. Naši bratři a sestry by měli být vděční, že z Boží prozřetelnosti byly zřízeny naše školy a měli by je svými prostředky pohotově podpořit. Všechno usilování by mělo směřovat k vychování mladých a k povznesení jejich mravní úrovně. Měli by být vychováni k odvaze, odolávat přílivu mravní porušenosti v tomto převráceném věku. S pevným uchopením Božské moci mohou obstát ve společnosti, mohou sami spíše formovat a utvářet, než se nechat modelovat podle světského vzoru. CT 46.2

Když mládež přichází do našich škol, neměla by pociťovat, že přišla mezi cizince, kteří se nestarají o jejich duchovní život. Musíme je chránit před útoky satana, aby nám je nevyrvál z rukou.

Potřebujeme otce a matky v Izraeli, kteří budou bdít nad nimi jako ti, kteří musí za ně vydávat počet. Bratři a sestry, neodvracejte se od mládeže, jako kdyby vás nezajímala odpovědnost za ně. Vy, kteří jste dlouho vyznávali, že jste křesťané, máte konat toto dílo trpělivě a vytrvale a vést je správnou cestou. Měli by jste jim ukázat, že je milujete, neboť jsou to mladší členové Boží rodiny, vykoupení Jeho krví. *CT 46.3*

O budoucnosti společnosti bude rozhodovat dnešní mládež. Satan se snaží konat vážné a vytrvalé úsilí, aby porušil mysl a ponížil charakter každého mladíka. My, kteří máme více zkušeností; budeme přihlížet a pozorovat jak bez překážek dosahuje svůj cíl? Postavme se na své místo, jako praví strážcové, pracujme pro tyto mladé a s pomocí Boží zachraňme je před propastí zkázy. Zatímco lidé v podobenství spali, nepřítel rozeséval koukol; a zatímco vy, moji bratři a sestry, si jeho dílo neuvědomujete, satan sbírá armádu mladých pod svůj prapor; a jása neboť s jejich pomocí vede boj proti Bohu. *CT 47.1*

Přednost učitele

Učitelé našich škol mají těžkou odpovědnost. Slovem i povahou musí být tím, čím chtějí mít své žáky – muži a ženami bojícími se Boha a konajícími spravedlnost. Jestliže jsou sami obeznámeni s touto cestou, mohou vychovávat mládež, aby kráčela po ní. Oni je vyučí nejen oboru vědy, nýbrž vychovávají je také k mravní nezávislosti, k práci pro Ježíše a k nošení břemene Jeho díla. *CT 47.2*

Učitelé, jaká příležitost se vám naskýtá! Jaká přednost se vám naskýtá v tom, že můžete-li utvářet mysl a povahu mladých pod svých dohledem. Jaká to bude radost setkat se s nimi kolem velikého bílého trůnu a uvidět, že jste učinili co jste mohli, aby byli připraveni pro věčný život! Jestliže vaše práce přetrvá zkoušku tohoto velikého dne, pak jako nejsladší melodii uslyšíte Mistrovo požehnání: „*To dobře, služebníče dobrý a věrný, ... vejdiž v radost pána svého.*“ (Mt 25,21) *CT 48.1*

Ve veliké žni je hojnost práce pro všechny a ti, kteří zanedbávají vykonat to, co mohou, budou před Bohem vinni. Pracujme pro časnost i pro věčnost. Pracujme ze všech sil, které nám Bůh svěřil a On požehná naše správně usměrněné usilování. *CT 48.2*

Spasitel chce zachránit mladé. Těšil by se, kdyby je viděl kolem bílého trůnu, oděné neposkvrněným rouchem své spravedlnosti. On čeká, aby mohl na jejich hlavy vložit korunu života a slyšet, jak se jejich šťastné hlasy připojují a vzdávají čest a slávu a moc Bohu a Beránkovi v písni vítězství, která bude znít a ozývat se v celém nebi. *CT 48.3*

6. Základní cíl výchovy

Nesprávným chápáním pravé povahy a cíle výchovy byli mnozí přivedeni k vážným a dokonce osudným omylům. K takovému omylu dochází, když příkaz srdce nebo upevňování zásad je zanedbáváno v úsilí zajistit rozumové vzdělání, nebo když věčné zájmy jsou přehlíženy v dychtivé touze po dočasných výhodách. *CT 49.1*

Chceme-li dojít pozemské slávy nebo bohatství, pak naše pohnutka je nehodná toho, který byl vykoupen krví Kristovou. Měl by to být spíš náš cíl získat vědomosti a moudrost, abychom se stali lepšími křesťany a byli připraveni k větší užitečnosti, osvědčující věrnější službu našemu Stvořiteli, a svým příkladem a vlivem vést ostatní k tomu, aby také oslavovali Boha. V tom je něco skutečného, něco zjevného – nejen slova, ale činy. Nejenom náklonnost srdce, avšak služba života musí být zasvěcena našemu Tvůrci. *CT 49.2*

Jediný dokonalý vzor

Uvést člověka opět v soulad s Bohem, a tak pozvednout a zušlechtit jeho mravní povahu, aby se tak v něm opět mohl odrážet obraz Stvořitele, to je veliký cíl vši výchovy a životní kázně. Tak důležitá byla tato práce, že Spasitel sestoupil s nebe, a přišel osobně na tuto zemi, aby mohl naučit člověka, jak obdržet posvěcení k vyššímu životu. Po třicet let přebýval jako člověka mezi lidmi, prošel zkušenostmi lidského života jako dítě, mladík a muž. Podstoupil nejtěžší zkoušky, aby tak poskytl živou ilustraci pravdy, kterou vyučoval. Po tři roky jako Bohem seslaný učitel děti člověka. Potom, zanechav dílo vybraným spolupracovníkům, vstoupil na nebesa. Avšak jeho zájem o ně nepolevil. S nejhlubší účastí shůry pozoruje pokrok toho, za co položil svůj život. *CT 49.3*

Povaha Kristova je jediný dokonalý vzor, který máme napodobit. Pokání a víra, zřeknutí se vůle a zasvěcení lásky k Bohu, to jsou prostředky určené k dosažení tohoto díla. Naším prvním úkolem by mělo být poznání tohoto Bohem určeného plánu; naším prvním úsilím přizpůsobiti se jeho požadavkům. *CT 50.1*

Šalamoun prohlašuje, že „*počátek moudrosti je bázeň Hospodinova*“ (Př 9,10). O hodnotě a důležitosti této moudrosti píše: „*Předně moudrosti, moudrosti nabývej, a za všechno jmění své zjednej rozumnost.*“ (Př 4,7) „*Lépeť jest zajisté těžeti jí, nežli těžeti stříbrem, anobrž nad výborné zlato užitek její. Dražší jest než drahé kamení, a všechny neřádostivější věci tvé nevyrovnají se jí.*“ (Př 3,14.15) *CT 50.2*

Kristova škola

Ten, kdo usiluje, aby získal moudrost lidských škol, by si měl připomenout, že ještě jiná škola ho povolává, aby se stal studentem. Kristus byl největším učitelem, jakého kdy svět poznal. Přinesl člověku vědomosti přímo s nebe. Poučení, které nám dal, je to, co potřebujeme, jak pro přítomnost, tak pro budoucnost. Postavil před nás pravý cíl života a i to, jak jej můžeme dosáhnout. *CT 50.3*

V Kristově škole studenti nikdy nedosahují hodnosti. Mezi žáky jsou mladí i staří. Ti, kteří pozorně sledují výklady Božského učitele, ustavičně postupují ve vědomostech, v uhlazenosti a ušlechtilosti ducha, a jsou tak připraveni vstoupit do oné vyšší školy, kde postup bude pokračovat po celou věčnost. *CT 51.1*

Nekonečná Moudrost staví před nás velké úkoly života, – úkoly poslušnosti a štěstí. Stojí to často mnoho úsilí, abychom se jim naučili, ale bez nich nemůžeme dosáhnout opravdového pokroku. Mohou nás stát velké vypětí a dokonce smrtelný zápas, ale nesmíme klopýtat ani podléhat únavě. Na konec uslyšíme hlas Mistrův: „Dítě, vystup výš.“ *CT 51.2*

V tomto světě, uprostřed zkoušek a pokušení, získáváme způsobilost pro společenství čistých a svatých. Ti, kteří jsou tak zaujati méně důležitým studiem, že se přestávají učit v Kristově škole, jsou nekonečně ochuzeni. Urážejí božského Učitele tím, že odvrhují bohatství jeho milosti. Čím déle pokračují v tom svém počínání, tím více se utvrzují v hříchu. Jejich odplata bude úměrná nekonečné hodnotě pozeňání, které odvrhli. *CT 51.3*

V náboženství Kristově je regenerující vliv, který přetváří celou bytost, pozvedá člověka nad všechnu zkaženost, neřest a pozvedá myšlenky a tužby k Bohu a k nebesům. Takto zaměřen k Nekonečné Bytosti, stává se člověk účastníkem Božské přirozenosti. Zbraně zla ho neohrožují; neboť je opásán pancířem Kristovy spravedlnosti. *CT 51.4*

Každé schopnosti, každého nadání, kterým Stvořitel vybavil děti člověka, má být použito k Jeho slávě; a v tomto uplatnění je třeba hledat to nejčistší, nejsvětější, nejšťastnější použití. Pokud náboženský princip je svrchovaný, každý krok kupředu, podniknutý při získávání vědění nebo při vzdělávání intelektu, je krokem ke splynutí lidského s Božským, konečného s Nekonečným. *CT 52.1*

Písmo jako vychovatel

Jakožto vychovatel Písmo svaté nemá soupeře. Bible je nejstarší a nejobsažnější historií, jakou lidstvo má. Přichází bezprostředně ze Studně věčné pravdy; a božská ruka po věky ochraňovala její čistotu. Osvětluje velmi vzdálenou minulost, kam lidské bádání se marně snažilo proniknout. Jen v Božím slově spatřujeme moc, která položila základy na této zemi a která sahá k nebi. Jedině zde nalézáme věrohodnou zprávu o původu národů. Jedině zde se podává historie našeho rodu, neposkvrněná lidskou pýchou nebo předsudkem. *CT 52.2*

V Slově Božím mysl nalézá podklad pro nejhlubší myšlenky, pro vznešené aspirace. Zde smíme udržovat společenství s patriarchy a s proroky a naslouchat hlasu Věčného, když promlouvá k lidem. Zde patříme na Majestát nebes, jak se sám ponížil, aby se stal naším zástupcem a jistotou, aby sám zdolal mocnosti temnoty a získal vítězství pro nás. Uctivé hloubání o takovýchto tématech nutně zjemní, očistí a zušlechťí srdce, a současně inspiruje mysl k nové síle. *CT 52.3*

Ti, kdo pokládají za statečné a mužné chovat se k Božím požadavkům lhostejně a pohrdavě, zrazují tak vlastní pošetilost a nevědomost. Zatímco se chlubí svou svobodou a nezávislostí, jsou ve skutečnosti otroky hříchu a satana. *CT 53.1*

Jasná představa o tom, kdo je Bůh a co požaduje od nás, vede k rozumné pokoře. Ten, kdo správně studuje Slovo Boží, se poučí o tom, že lidský rozum není všemocný. Poučí se o tom, že bez pomoci, kterou jedině Bůh může poskytnout, je lidská síla a moudrost pouhou slabostí a nevědomostí. *CT 53.2*

Ten, kdo následuje Boží vedení, našel jedině pravý zdroj milosti a pravého štěstí, a dosáhl moci rozdávat štěstí všem bližním. Nikdo se nemůže opravdu radovat ze života bez náboženství. Láska k Bohu očisťuje a zušlechťuje každý vkus a touhu, zesiluje všechnu lásku a rozjasňuje každou hodnotnou radost. Umožňuje člověku, aby ocenil a radoval se ze všeho, co je pravdivé, dobré a krásné. *CT 53.3*

Avšak naše všechny úvahy hodnota bible spočívá v tom, že v ní je člověku zjevena Boží vůle. Zde se dovídáme o smyslu našeho stvoření a o prostředku, kterým lze tohoto účelu dosáhnout. Zde se učíme rozumně zdokonalovat přítomný život a zabezpečovat budoucí život. Žádná jiná kniha nedovede uspokojit dotazy našeho rozumu a touhu srdce. Tím, že lidé poznávají Slovo Boží a ostříhají jeho, povstávají z největších hlubin ponížení, aby se stali syny Božími a společníky neposkvrněných andělů. *CT 53.4*

Poučení z přírody

V rozmanitých jevech přírody jsou také naučení o Boží moudrosti pro všechny ty, kteří se naučili obcovat s Bohem. Stránky, které se otevřely v neposkvrněném jasu pohledům prvního páru v Edenu, jsou nyní zastíněny. Těžká nemoc zasáhla krásné stvoření. Přesto však, kamkoli pohlédneme, slyšíme hlas Boží a patříme na Boží dílo. *CT 54.1*

Od slavnostního dunění temného hromu a nekonečného mořského hukotu, až k jásavým zpěvům, které naplňují lesy, tisíce přírodních hlasů vypravují o Jeho slávě. Na zemi, na moři a v oblacích, s podivuhodným zabarvením, měnícím se v nádherný kontrast a oslňující harmonii, spatřujeme Jeho slávu. Věčné pahorky vypravují o Jeho moci. Stromy, které mávají svými zelenými korouhvemi ve sluneční záři a květiny svou křehkou krásou, ukazují ke svému Stvořiteli. Svěží zeleň, která pokrývá hnědou zem, vypráví o Boží péči k Jeho nejponíženějším stvořením. Hlubiny mořské

i zemské odhalují Jeho poklady. Ten, kdo uložil perly do oceánu a ametyst a chrysolit do skal, je milovníkem krásy. Vycházející slunce na nebi je představitelem toho, který je život a světlo všeho, co vytvořil. Všechn jas a krása, které zdobí zem a ozařují nebesa, mluví o Bohu. *CT 54.2*

Smíme tak, uprostřed radosti nad Jeho dary, zapomínat na Dárce? Necht' nás raději přivedou k tomu, abychom rozvažovali o Jeho dobrotě a Jeho lásce. Kéž všechno, co je krásné na našem pozemském domově, nám připomíná křišťálové řeky a zelená pole, houpající se stromy a čiré studánky, zářící město a bílé oděné zpěváky našeho nebeského domova – onoho světa krásy, který žádný umělec nedovede napodobit, žádný smrtelný jazyk popsat. „*Čeho oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kteříž jej milují.*“ (1 K 2,9) *CT 55.1*

Navždy přebýval v tomto požehnaném domově, nosit v těle i v duchu nikoli temné stopy hříchu a zatracení, ale dokonalou podobnost s naším Stvořitelem, a po nekonečné věky růst v moudrosti, ve věděni a v svatosti, stále bádát v nových oblastech myšlení, stále nalézat nové zázraky a novou slávu, stále vyvyšovat schopnost poznání, radosti a lásky, a vědět, že nad námi je ještě nekonečná radost, láska a moudrost, – Takový je cíl, k němuž směřuje křesťanova naděje, pro níž připravuje křesťanská výchova. Zajistit tuto výchovu a pomáhat jiným, aby ji zajistili, v tom by měl být smysl křesťanova života. – RH July 11, 1882 *CT 55.2*

Nikdy neztrácejme se zřetele skutečnost, že Ježíš je pramenem radosti. Nemá zalíbení v bídě lidských bytostí, ale rád je vidí šťastné. *CT 55.3*

7. Nebeský Vzor

Rychle se blížíme k poslední krizi dějin světa a je důležité, abychom pochopili, že výchovné přednosti, které nám skýtají školy, mají se lišit od toho co dávají školy světa. Nemáme také následovat učební praxi světských škol. Vzdělání, které mají žáci v školách adventistů s. d. dostat, má být takové, které je povede k pravé pokoře. V řeči, odívání, stravování, vlivu, má být zřejmá prostota pravé zbožnosti. *CT 56.1*

Naši učitelé musí pochopit dílo, které nutno vykonat v těchto posledních dnech. Výchova v našich školách, sborech, sanatoriích měla by jasně představovat veliké dílo, které má být vykonáno. Potřeba zbavit se každé světské praxe, která odporuje učení Božího Slova a nahradit jí skutky, které nesou znamení Boží pravdy, měla by být jasná studentům všech tříd. Naše výchovné dílo má vždy nést nebeskou pečeť a tak zjevovat do jaké míry nebeské vzdělání převyšuje učení světa. *CT 56.2*

Někomu toto dílo naprosté proměny může se zdát nemožným. Kdyby tomu však tak bylo, proč bychom se měli snažit rozšiřovat křesťanskou výchovu všude? Podle naší představy pravá výchova nás má vždy vést k tomu, abychom usilovali o přísnou čistotu charakteru. Ve všem našem společenském životě máme pamatovat, že je připravujeme pro jiný svět; máme vyučovat nebeským zásadám a životu; nadřazenost budoucího života k tomuto životu má být vstřípená v mysl každého žáka. Učitelé, kteří toto ve své výchovné práci neuplatňují, ztrácejí podíl v tom velikém díle rozvoje charakteru, s nímž souhlasí Bůh. *CT 56.3*

Čím více dnešní svět přichází pod vliv satana, pravé dítky Boží budou toužit víc a víc, aby byly vyučeny od Něho. Měli bychom zaměstnávat takové učitele, kteří budou formovat charaktery mladých podle nebeského vzoru. Pod vlivem těchto učitelů bude všechno bezvýznamné a nepodstatné učení vyměněno za návyky a praxi, jaké se sluší na syny a dcery Boží. *CT 57.1*

Čím je bezbožnost ve světě výraznější a falešné učení se rozvíjí a šíří, učení Kristovo má být uvedeno v životě obrácených mužů a žen. Andělé chtějí spolupracovat v každém odvětví díla. Znovu a znovu jsem byla upozorněna na to. V této době se mají Boží mužové a ženy, kteří jsou opravdu obrácení, naučit pod vedením věrných učitelů tomu, co si nebeský Bůh hodnotí. *CT 57.2*

Nejdůležitější dílo našich výchovných institucí v této době je, aby daly světu za příklad, který uctí Boha. Svatí andělé mají dohlížet na práci, kterou konají lidé a každé oddělení má nést Boží pečeť. *CT 57.3*

Všechny naše zdravotní instituce, všechna naše nakladatelství, všechny naše školy mají čím dál tím víc být řízeny podle instrukcí, které jsem dostala. Uznáme-li Krista za cíl všeho našeho usilování, čím dál tím dokonaleji budou naše instituce očištěny od každé běžné světské praxe. Zdání, formálnost a mnohé z toho, co v minulosti bylo v našich školách, nenajde tam více místa, když učitelé a žáci budou konat vůli Boží na zemi, jako je konána v nebesích. Kristus jako hlavní pracovník bude formovat a utvářet charaktery podle Božího vzoru; pak studenti a učitelé, uvědomující si, že se připravují pro vyšší školu, v nebesích, skončují s mnohým, co nyní pokládají za nutné; upřednostní a uplatní metody Kristovy. *CT 57.4*

Myšlenka věčného života měla by být vetkána do všeho na co křesťan položí svoji ruku. Ať už je to polnohospodářská nebo mechanická práce, i ty mohou být vykonány podle nebeského vzoru. Je předností domácích učitelů a učitelů našich škol, všude zjevovat vedení Ducha Božího. Z milosti Kristovy bylo učiněno každé opatření pro zdokonalování Kristu podobných charakterů. A Bůh je uctěn, když Jeho lid ve všem společenském a zaměstnaneckém jednání zjevuje nebeské zásady. *CT 58.1*

Pán vyžaduje poctivost i v těch nejmenších, jako i v těch největších věcech. Ti, kteří nakonec vejdou do nebeských příbytků, budou mužové a ženy, kteří se zde na zemi usilovali konat vůli Boží v každé maličkosti, kteří usilovali o nebeskou pečeť na své pozemské snažení. *CT 58.2*

Pán dal svému lidu důležité poučení pro každou dobu, když s Mojžíšem na hoře mluvil o vybudování svatyně. V této práci vyžadoval dokonalost v každém ohledu. Mojžíš vynikal ve všem učení Egyptanů. Měl Boží známost a Hospodinovy záměry mu byly zjeveny ve vidění. Neznal však ryteckou a výšivkovou práci. *CT 59.1*

Po celou tu dobu byl Izrael v egyptském otroctví, a i když mezi nimi byli moudří mužové, přece nebyli vyučeni zajímavému umění, které se vyžadovalo při výstavbě svatyně. Oni dovedli vyrábět cihly, nevěděli však zpracovávat zlato ani stříbro. Jak měla být tato práce vykonána? Kdo by na tyto věci stačil? To byly otázky, které trápily Mojžíše. *CT 59.2*

Pak Bůh sám vysvětlil jak má být tato práce udělána. Jmenovitě označil muže, které vyhlédl pro určité dílo. Bazalel měl být architektem. Tento muž náležel k pokolení Júdova, které Bůh poctil. *CT 59.3*

„I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: Hle povolal jsem ze jména Bezeleele, syna Uri, syna Hur, z pokolení Judova. A naplnil jsem ho duchem Božím, moudrostí a rozumností, i uměním všelikého řemesla. Aby vtipně smyslit uměl, což by koli řemeslně uděláno býti mohlo ze zlata a z stříbra i z mědi, i v řezání kamení drahého k usazování, i v umělém vysazování na dřevě, aby dělal všelijaké dílo. *CT 59.4*

„A aj, já přidal jsem jemu Aholiaba, syna Achisamechova, z pokolení Dan. A v srdci každého vtipného složil jsem moudrost, aby spravili vše, což jsem přikázal tobě.“ (Ex 31,1-6) CT 59.5

Proto, aby pozemská svatyně představovala nebeskou, musela být všestranně dokonalá, musela být i ve všech podrobnostech podobná nebeské svatyni. Tak je to i s povahou těch, kteří nakonec budou přijati do nebes. *CT 60.1*

Syn Boží přišel na tuto zemi, aby v něm mužové a ženy našli vzor dokonalé povahy, kterou Bůh jedině přijímá. Z milosti Kristovy bylo vykonáno všechno pro spasení lidstva. Je možné, aby všechno podnikání těch, kteří tvrdí, že jsou křesťané, bylo tak čisté, jako byly skutky Kristovy. A duše, která přijímá ctnosti Kristova charakteru a přivlastňuje si zásluhy Jeho života, je převzácnou před Bohem, jakož i v očích Jeho milovaného Syna. Upřímná a opravdová víra je pro Něho jako zlato, kadidlo a myrha, dary to mudrců betlémskému dítěti, jako důkaz víry v Něho, jako zaslíbeného Mesiáše. *CT 60.2*

Poučujte děti i mládež, že každá nepravost, každá vina a každá těžkost, je-li přemožena, stává se schůdkem k lepšímu a vyššímu životu. Všichni, kteří učinili život hodným žití a docílili úspěchu, prošli touto zkušeností. – Ed 296 *CT 60.3*

8. Budování charakteru

Kristus řekl: „*Každého, kdož slyší slova má tato a plní je, připodobním muži moudrému, kterýž ustavěl dům svůj na skále. I spadl příval, a přišly řeky, a vály větrové, a obořily se na ten dům, ale nepadl; nebo založen byl na skále. Každý pak, kdož slyší slova má tato, a neplní jich, připodobněn bude muži bláznu, kterýž ustavěl dům svůj na písku. I spadl příval, a přišly řeky, a vály větrové, a obořily se na ten dům, i padl, a byl pád jeho veliký.*“ (Mt 7,24-27) *CT 61.1*

Velikým dílem rodičů a učitelů je budování charakteru – snaha o vytvoření Kristova obrazu v těch, kteří jim byli svěřeni do péče. Vědecké poznání ztrácí na významu v porovnání s tímto velikým úkolem; avšak každá pravá výchova, každé pravé vzdělání může pomáhat v rozvoji správného charakteru. Vytváření charakteru je celoživotní dílo a má přetrvat věčnost. Kdyby si to všichni uvědomovali a postřehli skutečnost, že osobně rozhodujeme o svém osudu, jakož i údělu svých dětí v životě věčném nebo ve věčné zkáze, jaká změna by nastala. Jak odlišně bychom využili čas a s jakými ušlechtilými charaktery byl by náš svět naplněn! *CT 61.2*

Otázka, kterou by si každý z nás měl uvědomit je: Na jakém základě budují. Přednostně smíme usilovat o nesmrtelný život; a to nejdůležitější je, abychom kopali hlouběji, odstraňovali všechno nepotřebné a budovali na pevné skále, Ježíši Kristu. On je tím bezpečným Základem. „*Základu jiného žádný položití nemůže, mimo ten, kterýž položen jest, jenž jest Ježíš Kristus.*“ (1 K 3,11) Pouze v Něk je naše spasení. „*Není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom mohli spasení býti.*“ (Sk 4,12) *CT 61.3*

Když jsme pevně položili základ, potřebujeme moudrost, abychom rozumně budovali. Když Mojžíš hodlal postavit svatyni na poušti byl upozorněn: „*Hleď... abys udělal všechno ku podobenství, kteréžť jest ukázáno na této hoře.*“ (Žd 8,5) Bůh nám ve svém zákoně dal vzor. Svůj charakter máme budovat podle „*podobenství, kteréžť jest ukázáno na této hoře*“. Zákon je velikou normou spravedlnosti. Představuje Boží charakter a je zkouškou naší věrnosti k Jeho vládě, a je nám zjeven ve vši své kráse a skvělosti v životě Kristově. ... *CT 62.1*

Důkladnost je nutná k úspěšnému budování charakteru. Musí zde být opravdové úsilí provést plán Mistra-Stavitele. Stavební materiál musí být pevný. Žádná nedbalá a nespolehlivá práce nebude uznána, neboť to bude zkázou pro stavbu. Všechny schopnosti člověka mají být zapojeny do díla. Vyžaduje to sílu a mužnou energii; není žádných zásob, jimiž bychom mohli plýtvat v bezvýznamných věcech. ... Musí zde jít o opravdové, starostlivé, vytrvalé úsilí, aby bylo skoncováno s návyky, zásadami a sdružováním podle světa. Hluboké myšlenky, opravdový záměr, pevná, neochvějná poctivost, jsou podstatně důležité. *CT 62.2*

Nesmí zde být žádná lenost. Život má vrcholnou důležitost. Je to svaté pověření; a každou chvíli bychom měli moudře využít, neboť její výsledek zjeví věčnost. Bůh žádá od každého z nás, abychom vykonali všechno dobro, které můžeme. Hřivny, které nám svěřil, máme co nejlépe uplatnit. Dal nám je, abychom je použili k slávě a cti Jeho jména a pro dobro našich spolubližných. ... *CT 62.3*

Pán má převzácná zaslíbení pro tento život těch, kdo zachovávají Jeho zákon. Říká: „*Synu můj, na učení mé nezapomínej, ale přikázání mých nechat ostříhá srdce tvé. Dlouhosti zajisté dnů, i let života i pokoje přidají tobě. Milosrdenství a pravda necht' neopouštějí tě, přivaž je k hrdlu svému, napiš je na tabuli srdce svého, a nalezneš milost a prospěch výborný před Bohem i lidmi*“ dlážděny zlatem a Boží ráj je v něm zavlažován řekou života, vycházející od trůnu. Uprostřed ulice na obou stranách řeky je strom života, který přináší ovoce každý měsíc; „*a listí své k zdraví národů*“ (Zj 22,2). *CT 63.1*

--- *CT 63.2*

Rodiče, učitelé, studenti, pamatujte, že budete pro věčnost. Usilujte, aby váš základ byl bezpečný; budujte pak pevně a s vytrvalým, avšak ušlechtilé, tiše a s láskou. Tak zůstane váš dům neotřesen, nejen když přijdou bouře, pokušení, nýbrž i když se neodvratná záplava Božího hněvu přivalí na svět. – Special Testimonies on Education, pp. 72-77 *CT 63.3*

9. Učitelé a vyučování

Pravá výchova znamená více než sledování určitého studia. Má širší význam, zahrnuje harmonický rozvoj všech tělesných sil a rozumových schopností. Vyučuje lásce a bázni Boží a je přípravou pro věrné splnění životních povinností. CT 64.1

Existuje čistě světská výchova. Jejím cílem je úspěch ve světě k uspokojení sobeckých choutek. Mnozí studenti utrácí čas, peníze, aby si opatřili toto vzdělání a zaměstnávají mysl zbytečnými poznatky. Svět je pokládá za učení; Bůh však není cílem jejich myšlení. Jedí ze stromu světského poznání, který vyživuje a posiluje pýchu v jejich srdci. Ve svém nitru jsou neposlušní a odloučení od Boha, a jim svěřené dary jsou na straně nepřítele. Mnohé z výchovy v přítomné době má tento charakter. Svět to může pokládat za nanejvýš žádoucí; to však jen zvyšuje nebezpečí studenta. CT 64.2

Existuje ještě jiný druh výchovy zcela odlišný. Jeho základní zásadu uvedl Největší Učitel jakého svět poznal: „*Hleďte nejprv království Božího a spravedlnosti jeho.*“ (Mt 6,33) Jeho cíl není sobecký; jeho záměrem je uctít Boha a sloužit Mu v tomto světě. Jak studia, tak i řemeslná výchova, by měla mít na zřeteli tento cíl. Slovo Boží je studováno; udržováno je živé spojení s Bohem a lepší názory a povahové rysy jsou uplatňovány. Tento druh výchovy přináší věčně trvalé výsledky. „*Počátek moudrosti jest bázeň Hospodinova.*“ (Př 9,10) A lepší než všechno poznání je porozumění Jeho Slovu. CT 64.3

Jaká bude povaha výchovy v našich školách? Bude podle moudrosti světa nebo podle moudrosti shůry? ... Učitelé mají vykonat víc pro své studenty, než jim poskytnout jen nějaké knižní poznání. Jejich postavení jako vůdců a učitelů mladých je svrchovaně odpovědné, neboť oni mají utvářet mysl a povahu. Ti, kdo se chopili této práce, měli by mít vyváženou souměrnou povahu. Měli by mít ušlechtilé jednání. Měli by být čistotní a pečliví ve všech svých návycích, které získávají důvěru a úctu. Učitel by měl být sám tím, čím chce, aby jeho žáci byli. CT 65.1

Učitelé mají bdít nad svými žáky jako pastýři, bdící nad stádem jim svěřeným. Měli by pečovat o duše, neboť musí za ně vydat počet. CT 65.2

Učitel může rozumět mnohému z fyzického světa. Může se zajímat o stavbu zvířecího života, a objevy přírodovědy, technické vynálezy; nemožno však o něm říct, že je vzdělán, nemá-li předpoklady být rádcem mládeže, nebude-li sám mít poznání Boha a Krista. Nemůže být pravým vychovatelem, dokud sám není žákem školy Kristovy a nepřijímá-li naučení tohoto božského Učitele. CT 65.3

Naši závislost na Bohu

Bůh je zdrojem vší moudrosti. On je nekonečně moudrý, spravedlivý a dobrý. Kromě Krista i ti nejmoudřejší z lidí Jej nemohou poznat. Mohou projevit svoji moudrost. Mohou se proslavit svými úspěchy; avšak pouhé rozumové poznání, odtrženo od velikých pravd, soustředěných v Kristu, je ničím. „*Nechlub se moudrý v moudrosti své... ale v tom nechť se chlubí, kdo se chlubí, že rozumí a zná mne, že já jsem Hospodin, kterýž činím milosrdenství, soud i spravedlnost na zemi.*“ (Jr 9,23.24) CT 66.1

Kdyby lidé pohlédli jen na chvíli za oponu omezeného vidění, kdyby mohli postřehnout záblesk Věčného, všechna ústa by zmlkla, všechna chloubna na rtech by oněměla. Lidé žijící na tomto malém vesmírném atomu, jsou omezeni; Bůh má své nekonečné světy, poslušné Jeho zákonů a usměrněny k Jeho slávě. Když lidé zašli ve vědeckém bádání tak dalece, jak jim to jejich omezené síly dovolí, stále ještě zůstává nekonečno za tím, co může být pochopeno. CT 66.2

Aby lidé mohli být opravdu moudří, musí si uvědomovat svoji závislost na Bohu, a být naplněni Jeho moudrostí. Bůh je zdrojem rozumové, jakož i duchovní síly. Největší lidé, kteří dosáhli to, co svět pokládá za obdivuhodné výšiny vědy, nelze srovnávat s milovaným Janem nebo apoštolem Pavlem. Nejvyšší možná úroveň je dosažena, když jsou spojeny rozumové a duchovní schopnosti. Ty, kteří toto konají, Bůh přijme za své spolupracovníky vzdělavatele. CT 66.3

Poznání samého sebe je velikým poznáním. Učitel, který správně hodnotí samého sebe, dovolu-
je, aby Bůh formoval a ukáznil jeho mysl. A on pozná pramen své síly. ... Sebepoznání vede k
pokoře a k důvěře v Boha; nenahradí však úsilí a pravé vzdělávání. Ten, kdo si uvědomuje své
vlastní nedostatky, nebude šetřit žádnou námahou k dosažení té nejvyšší úrovně tělesného, rozu-
mového i mravního rozvoje. Žádný by neměl vyučovat mládež, kdo se spokojí s nízkou úrovní. CT
67.1

Účinný pomocník

Pravý učitel se vynasnaží slovem i příkladem získávat duše pro Krista. Musí přijímat pravdu s
láskou a dovolit, aby očistila jeho srdce a utvářela jeho život. Každý učitel by měl být cele ovládnán
Duchem svatým. Pak Kristus může promluvit k srdci a jeho hlas bude hlasem lásky. A láska Boží
přijata do srdce, je aktivní mocí dobra, podněcující a rozhovňující všechny duševní a rozumové
schopnosti. Srdcem protepleným láskou Boží, učitel vyvýší muže Golgoty nejen pro příležitostný
pohled, nýbrž, aby trvale upřel jejich pozornost, dokud se jim Ježíš nebude zdát „*znamenitější, než-
li deset tisíců jiných*“ a ten „*přežádostivý*“ (Pís 5,10.16). CT 67.2

Svatý Duch je mocným pomocníkem při obnovování Božího obrazu v lidském srdci, avšak Je-
ho pomoc a moc nebyla v našich školách doceněna. Přišel do prorockých škol, aby uváděl myš-
lenky do spojení s vůlí Boží. Bylo zde živé spojení mezi nebesy a těmito školami a radost a díku-
vzdání z vděčných srdcí našlo výraz v chvalozpěvech, k nimž se připojili andělé. CT 67.3

Svatý Duch přichází na tento svět, jako Kristův zástupce. Nejen, že mluví pravdu, On je prav-
dou – tím věrným a pravým Svědkem. Je tím velikým Zkoumatelem srdcí a zná povahy všech. CT 68.1

Svatý Duch častokrát navštívil naše školy a nebyl poznán. Zacházeli jsme s Ním jako s cizin-
cem, ne-li vetřelcem. Každý učitel by měl poznat a uvítat tohoto nebeského Hosta. Jestliže učitelé
otevrou své vlastní srdce, aby přijali Ducha, budou připraveni pro spolupráci s Ním v zájmu svých
žáků. A když Mu je dána volná působnost, působí obdivuhodné změny, formuje a očišťuje povahu,
a uvádí i myšlenky v poddanost Kristu. CT 68.2

Velikým cílem učitele mělo by být zdokonalení křesťanského charakteru jak svého, tak i svých
žáků. Učitelé zapalte a zvedněte své lampy vzhůru a tyto lampy ať hoří, posvítíte tím nejen svým
žákům, nýbrž jasné a zřetelné paprsky proniknou do vašich vlastních domovů, i k sousedům, kde
vaši žáci bydlí, by ještě dál do mravních temnot světa. – Special Testimonies on Education, pages
47-52; written May 15, 1896 CT 68.3

Naši bratři říkají, že stížnost přichází od kazatelů a rodičů, že jsou desítky našich mužů mezi
námi, kteří potřebují přednosti našich škol, avšak nemohou je navštěvovat dokud školní výlohy ne-
budou nižší. CT 68.4

Ti, kteří žádají snížení školného, měli by všechno starostlivě uvážit. Jestliže žáci nemohou sa-
mi disponovat dostatečným množstvím prostředků, aby si zaplatili své skutečné výlohy za dobrou a
věrnou práci, vynakládanou při jejich vzdělávání, nebylo by snad lépe, aby jejich rodiče, přátelé,
nebo sbory, k nimž patří, nebo velkodušní, ochotní bratři jejich konferencí, jim pomohli, než aby
břímě dluhů bylo přeneseno na školu? Bylo by mnohem lépe, aby se mnozí dobrodinci této instituce
podíleli o výlohy, než aby škola upadla do dluhů. CT 69.1

Sbory by si měly uvědomit, že na nich spočívá slavnostní odpovědnost vychovat mladé pra-
covníky a vzdělat hřivny, které se zapojí do misijní práce. Když ve svých sborech vidí ty, kteří jsou
slibní, být užitečnými pracovníky, kteří se však nemohou sami na škole vydržet, měli by za ně
převzít zodpovědnost a poslat je do některé z našich škol. Naše sbory mají přece k tomu předpokla-
dy a ty by měly zapojit do služby. Máme takové, kteří by rádi sloužili, aby se jim bez podpory
dostalo žádoucího vzdělání. Sbory by si měly pokládat za přednost, že mohou mít podíl na splácení
výdajů za některého studenta. CT 69.2

Ti, kdo mají pravdu, mají vždy otevřené srdce a pomáhají, kde je třeba. Oni vedou a jiní násle-
dují jejich příklad. Jestliže jsou někteří, kteří by měli mít užitek ze školy, kteří však nemohou zapla-
tit školné, sbory by měly projevit ochotu pomoci jim. CT 69.3

Kromě toho v každé konferenci měl by být založen pomocný fond pro snaživé chudé studenty, kteří se touží posvětit misijní práci; a v některých případech takoví studenti by měli dostávat i stipendium. Když byla na počátku otevřena naše škola v Battle Creek, byl v kanceláři Review and Herald vytvořen fond pro podporu těch, kteří se chtěli vzdělat a neměli k tomu prostředky. Několika studentům to pomohlo, dokud nezačali pracovat; pak ze svých příjmů nahradili co odčerpali, aby zase jiní mohli mít užitek z tohoto fondu. *CT 69.4*

Některá opatření by měla být nyní učiněna pro udržení takového fondu pro půjčování chudým, snaživým studentům, kteří touží připravit se pro misijní práci. Mládež by měla mít jasně na zřeteli, že sama musí pracovat, pokud je to jen možné, a tak částečně krýt svá vydání. To, co stojí málo, budeme si málo cenit, avšak to, co stojí určitou cenu, přibližnou skutečné hodnoty, bude podle toho oceněno. *CT 70.1*

Přednosti učitele snad byly omezeny, takže nemá tak vysokých literárních předpokladů, jak by toužil mít; jestliže správně hledí na podstatu člověka, jestliže si uvědomuje rozsah svého díla, jestliže má pravou lásku k němu a ochotu pracovat se vši vážností a pokorou a vytrvale, postřehne potřeby svých žáků a svým soucitným duchem získá jejich srdce a povede je vpřed a výš. Jeho úsilí bude tak dobře usměrněno, že škola se stane živou vzrůstající mocí k dobrému, plnou ducha a skutečného pokroku. *CT 70.2*

K dalšímu studiu

Naše děti a mládež vyžaduje naši péči: 5T 11; 6T 126-131; 5T 136-138; 5T 213-218

Základní cíl výchovy: Ed 13-19

Budování charakteru: ED 225-229

Učitelé a vyučování: Ed 275-287; 5T 84-94; 7T 267-276

Část III. – Všeobecné zásady

„Dejž tobě Pán ve všem rozum.“ (2 Tm 2,7)

10. Správná výchova

Nejkrásnější činnost, jakou lidé mohou konat, je formování mladé mysli. Měli bychom věnovat největší starostlivost pracovním metodám výchovy mladých, chceme-li v nich rozvíjet velké a šlechetné duševní schopnosti. Když se rodiče a učitelé nenaučili nejdříve sebeovládání, vytrvalosti, něžnosti a lásce, zcela určitě se nehodí na východu dětí. Jen málo je těch, kteří si uvědomují nejpodstatnější potřeby mysli a jak usměrňovat rozvoj charakteru, myšlenkový vzrůst a city mladých. ... CT 73.1

Osobitost dětí

Výchova dětí doma a ve škole nemá se podobat výcviku zvířat, protože děti mají rozumovou vůli, která má ovládat všechny jejich síly. Nemá zvířata je nutno cvičit, protože nemají rozum. Lidskou mysl je nutno vychovávat k sebekázni. Je třeba ji vychovávat, aby usměrňovala celou bytost, zatímco zvířata ovládá krotitel a podrobuje si je. On je myslí, rozumem a vůlí svého zvířete. CT 73.2

I děti se dají vychovávat, jakoby neměly žádnou vůli. Jejich osobnost se může dostat pod dohled nějakého dozorce; tehdy však každý záměr a projev vůle láme se na vůli učitele. Takto vychovávané děti budou vždy prozrazovat nedostatek mravní síly a osobní zodpovědnosti. Nikdo je nenaučil jednat promyšleně a zásadně; jejich vůli usměrňoval jiný a rozumové síly v nich neprobouzel, aby se cvikem rozvinuly a zmohutněly. Nebyly usměrňování v kázni podle vnitřních možností, aby v náležitém případě projevil patřičnou rozumovou osobnost. CT 74.1

Učitelé by zde neměli přestávat, ale věnovat zvláštní starostlivost výchově slabších schopností, aby všechny síly byly v činnosti a nabyly vždy větší rozsah, aby se mysl rozvinula do náležitých proporcí. CT 74.2

Příčina nestálosti mládeže

Je mnoho rodin, kde jakoby určitá výchovná metoda náležitě uplatňovala svůj vliv na děti. Když se však tento systém láme, děti jakoby nedovedly myslet, jednat a rozhodovat za sebe. Tak dlouho byly pod železnou nadvládou, která nepřipouštěla myslit a jednat samostatně ani tam, kde je to nanejvýš nutné, takže se ani neodvažují rozhodovat podle nějakého vlastního úsudku. Když potom opouštějí rodiče a mají jednat samostatně jsou lehce ovlivněny názory a úsudky jiných. Nemají ustálenou povahu. Nebyl v nich probuzen úsudek ani v rámci praktických potřeb, a proto se jejich mysl nerozvinula a nezmohutněla. Tak dlouho jej vedli rodiče, že děti ve všem spoléhaly na ně. Rodiče byli jejich rozumem i úsudkem. CT 74.3

Na druhé straně je třeba dbát o to, aby děti, nemyslíly a nejednaly zcela nezávisle na rodičích a učitelích. Děti je nutno vychovávat, aby respektovaly ověřené mínění a daly se vést rodiči a učiteli. Měly by být tak vychované, aby smýšlely ve shodě se svými rodiči a učiteli, a aby mohly pozorovat, že je to užitečné dbát jejich rad. Když potom vycházejí z rukou rodičů a učitelů, jejich charaktery nebudou jako třtina se klátící větrem. ... CT 75.1

Rodiče a učitelé, kteří se vychvalují tím, že dokonale ovládají mysl a vůli svých dětí, přestali by se honosit, kdyby mohli postřehnout životní osudy svých dětí, které ovládali silou a hrůzou. Vůbec nejsou připravené obstát ve tvrdých situacích života. Když jsou potom přinuceny bez rodičovského anebo učitelského dohledu přemýšlet a jednat samostatně, je skoro jisté, že se špatně rozhodnou a podlehnou moci pokušení. V běžném životě se jim nedaří a podobné nedostatky vykazuje i jejich náboženský život. CT 75.2

Kdyby vychovatelé dětí, mohli vidět budoucí následky svých pomýlených metod, změnili by svůj výchovný plán. ... Bůh neurčil, aby jeden myšlenkově ovládal druhého. Ti, kteří se snaží mysl, svědomí a vůli svých žáků formovat vlastní osobností, berou na sebe těžkou zodpovědnost. Takoví žáci se mohou při určitých příležitostech projevit, jako dobře vycvičení vojáci, jen co se však dozor ztratí, projeví se při nich nedostatek samostatného zásadního jednání. CT 76.1

Nejužitečnější a trvale úspěšní učitelé jsou ti, kteří své žáky vychovávají k uvědomění, že na nich samých záleží, zda z fondu svých vlastních sil dorostou v zásadní lidi, kteří obstojí v každé životní situaci. Jejich dílo se nemusí povrchním pozorovatelům jevit jako nejlepší metoda a jejich snahy nemusí být tak doceněny, jako snahy učitelů bezvýhradně ovládajících mysl a vůli svých žáků, avšak další život žáků přinese ovoce lepší výchovné metody. *CT 76.2*

Rodičům a učitelům příliš velice odměřeným, hrozí nebezpečí nedostatečného přátelského poměru k dětem a žákům. Často jsou příliš uzavření a jednají chladně a odměřeně, což nezíská dětská srdce. Kdyby si lépe přiblížili žáky a ukázali jim, že je milují, a rozumně by sledovali všechny jejich snahy a zájmy, nevyjímaje ani spor, a občas byli jako děti mezi dětmi, velmi by je obšťastnili a získali by si jejich lásku a důvěru. Děti by potom ochotně respektovali autoritu svých rodičů a učitelů. *CT 76.3*

Osobní způsobilost učitele

Zvyky a zásady učitele by se měly pokládat za důležitějšího činitele, než je jejich knižní vzdělání. Když je upřímným křesťanem, jistě pocítí potřebu přiměřeně obrátit pozornost svých žáků k tělesné, rozumové, mravní a duchovní výchově. Ve snaze o správný vliv, měl by se důkladně ovládat a jeho srdce by mělo oplývat láskou k žákům, což se projeví i v jeho chování, slovech a skutečích. učitel má mít pevný charakter, neboť jen tak může formovat mysl svých žáků a uvádět je do vědeckých poznatků. *CT 77.1*

Včasná výchova mladých, všeobecně usměrňuje jejich povahy pro život. ti, kteří se obírají výchovou mladých, měli by velice starostlivě probouzet myšlenkové síly, aby je mohli co nejlépe použít. *CT 77.2*

Omezený školní prostor

Výchovný systém minulých generací škodlivě působil na zdraví a ohrožoval sám život. Mnoho dětí trávilo každodenně pět hodin v třídách nedostatečně větraných a těsných pro zdravou pohodu žáků. Vzduch takových tříd se stal brzy jedem pro plíce, která ho vdechovala. Malé děti, jejichž údy a svaly nejsou silné a jejichž mozky nejsou ještě vyvinuty, musely se ke své škodě zdržovat uvnitř. Mnozí se na počátku drželi při životě a těsnost prostoru třídy je den co den nervově tísnila a zdravotně podlamovala. Jejich těla jsou zakrnělá v důsledku nervové vyčerpanosti. *CT 77.3*

Když jejich svíce pohasíná, rodiče a učitelé si neuvědomují, že se přímo zasloužili o vyhasnutí jiskry života. Stojí-li tito zarmoucení rodiče u hrobu svých dětí, pokládají to za zvláštní úděl Prozřetelnosti, když pro neomluvitelnou nevědomost právě svým vlastním jednáním uhasili život svých dětí. Připisovat jejich smrt Prozřetelnosti je rouháním. Bůh chtěl, aby tyto děti žily a byly ukázněné, aby měly ušlechtilou povahu a oslavovaly Ho v tomto světě a chválily Ho i pak v onom lepším, budoucím světě. ... *CT 78.1*

Většina matek se naprosto nezajímá o studium obdivuhodného lidského organismu, kostry, svalstva, žaludku, játra, střeva, srdce, pokožky, aby pochopily závislost jednoho orgánu na druhém pro zdravý chod celku. Nic nevědí o vlivu těla na duši, nebo duše na tělo. Jakoby nerozuměly duševnímu životu, který obtěžuje konečné s nekonečným. Každý orgán těla byl vytvořen proto, aby sloužil duševnímu životu. Duševní život je přední v těle. *CT 78.2*

Dětem je dovoleno jíst masité pokrmy, pepř, máslo, sýr, bohaté pomazánky a koření všeobecně. Také je jim dovoleno jíst nezdravé pokrmy nepravidelně a mezi hlavními jídly. Všechno toto ruší a ovlivňuje žaludek, dráždí nervstvo k nepřírozené činnosti a oslabuje mysl. Rodiče si neuvědomují, že zasévají símě, které zplodí nemoc a smrt. *CT 78.3*

Mnoho dětí bylo na celý život poškozeno tím, že přemáhalo rozumové schopnosti a nedbalo o rozvoj tělesných sil. Mnozí zemřeli v dětském věku pro nesprávnou výchovu u nerozumných rodičů a učitelů, kteří přetěžovali jejich mladou mysl, ať už z polichocení nebo ze strachu, když tyto děti byly ještě příliš malé pro školní lavice. Jejich mysl byla zatížena úkoly v nezralém věku, kdy měla být posilována tělesná stavba, aby byla dostatečně silná a vydržela duševní námahu. Malé děti by

měly být ponechány tak volně jako beránky, ven z příbytků, svobodné a šťastné, a měly by se jim poskytnout nejprůzračnější podmínky k vytvoření základů zdravé konstituce. *CT 79.1*

Ideální plán

Rodiče by měli být jedinými učiteli svých dětí, dokud tyto nedosáhnou osmi nebo deseti let. Jakmile to jejich mysl může pochopit, rodiče by měli před nimi otvírat onu velkou knihu Boží přírody. Matka by se měla méně zajímat o okázalost svého domu a úpravu svého oděvu pro zálibu a měla by si najít čas sama i se svými dětmi pro pěstování lásky k překrásným poupatům a pučícím květinám. Obrácením pozornosti svých dětí k rozličným barvám a rozmanitým tvarům, může je seznámat s Bohem, který učinil všechny krásné věci, které je vábí a potěšují. Ona může vést jejich mysl k jejich Stvořiteli a probouzet v jejich mladém srdci lásku k jejich nebeskému Otci, který k nim projevil tak velikou lásku. Rodiče mohou upozornit na souvislost mezi Bohem a celým Jeho Stvořitelským dílem. *CT 79.2*

Jedinou učebnou pro děti od 8-10 let mělo by být prostředí pučících květů a krásné přírodní scénérie, a jejich nejlepší učebnicí výbava přírody. Tato naučení, kterých se dostane myslí mladých dětí uprostřed překrásných a vábných scén přírody, nebudou tak snadno zapomenuta. ... *CT 80.1*

V ranní výchově dětí mnoho rodičů a učitelů nechápe, že největší pozornost nutno věnovat tělesné konstituci, aby bylo vybudováno zdravé tělo a mysl. Bylo zvykem povzbuzovat děti k navštěvování školy, když tyto byly pouze dětmi potřebujícími mateřskou péči. Již v útlém věku byly častokrátě tísňeny ve špatně větraných učebnách, kde musely sedět v nesprávné poloze na nedokonalých lavicích, a tím mladá a něžná tělesná stavba některých byla poškozena. *CT 80.2*

Určité sklony a návyky mladých budou se velmi pravděpodobně projevovaly i v dospělém věku. Můžete mladý strom libovolně ohnout a jestliže tak zůstane a poroste jak jste ho uvázali, bude to deformovaný strom, a vždy bude svědčit o nesprávném a škodlivém zásahu vašich rukou. Můžete se po letech pokoušet narovnat tento strom, avšak všechno úsilí bude marné. Strom vždy zůstane ohnutý. *CT 80.3*

Tak je tomu i s mladou myslí. Mladou mysl bychom měli pečlivě a něžně vychovávat v dětství. Možná ji usměrnit správným anebo nesprávným směrem a proud jejich budoucího života půjde tím směrem, který jste jim určili v mládí. Zvyky vytvořené v mládí časem porostou a upevní se, jak bude přibývat sil. ... *CT 81.1*

Tělesný úpadek

Člověk vyšel z ruky svého Stvořitele v dokonalé a krásné podobě a tak naplněn životní silou, že si to vyžádalo víc než tisíc let, než jeho porušená chuť, vášně a všeobecné přestupování přírodního zákona citelně dolehly na lidské pokolení. Každá mladší generace pocítila tuto tíseň slabosti a nemoci rychleji a tíživěji. Životní síly byly velice oslabeny povoláním chuti a žádostivé vášní. ... Přestupování fyzického zákona, a důsledek – lidské utrpení – tak dlouho převládaly, že lidé pokládají přítomný stav nemoci, utrpení, slabosti a předčasné smrti za určený úděl lidstva... *CT 81.2*

Neobvyklý nedostatek zásadnosti, který charakterizuje tuto generaci a který se jeví v jejich bezohlednosti k zákonu života a smrti, je ohromující. ... Většina se především stará o to, co bude jíst, co bude pít, a čím se bude odívat? ... Mravní síly jsou oslabeny, neboť mužové a ženy nechtějí dbát zdravotní zákony a vzít si důležitý bod za svoji osobní povinnost. ... Většina zůstává v nevědomosti ohledně zákonů své bytosti a povoluje své chuti a vášni na úkor duševních a mravních sil; a zdá se, že ochotně chtějí zůstat v této nevědomosti o následcích svého porušování přirozených zákonů. Povolují nízké chuti používáním pozvolna působících jedů, které otravují krev a oslabují nervovou sílu a tím se ženou do nemoci a smrti. ... *CT 81.3*

Důležitost domácího cvičení

Jednou z velikých příčin přítomného žalostného stavu je, že rodiče si nepokládají za povinnost vychovávat děti v poslušnosti tělesných zákonů. Matky milují své děti modloslužebnou láskou a povolují jejich chuti, i když vědí, že to poškodí jejich zdraví a tím přivedou na ně nemoc a neštěstí.

Tato ukrutná láska se projevuje velikou měrou v přítomné generaci. Žádosti dětí jsou uspokojeny na účet zdravé a šťastné nálady, neboť je snadnější, aby je matka v přítomnosti uspokojila, než jim odepřela něco, po čem touží. Matky takto rozsévají sítě, které vzklíčí a nepřinese žádné ovoce. *CT 82.1*

Děti nejsou vedeny k zapírání své chutě a k ukáznění svých tužeb a stávají se sobeckými, dožadovanými, neposlušnými, nevďečnými a neposvěcenými. Matky, které si takto počínají, sežnou trpké ovoce zasetého semene. Hřešily proti nebi a proti svým dětem, a Bůh je bude za to brát na zodpovědnost. *CT 82.2*

Kdyby se výchova po celá pokolení byla vyvíjela podle zcela jiného plánu, mládež tohoto pokolení by nebyla tak zkažená a upadlá. Správcové a učitelé škol, by měli být lidé, kteří mají fyziologii a mají zájem nejen vychovávat mládež ve vědních oborech, nýbrž poučovat je jak si zachovat zdraví, aby mohli používat svých znalostí později k tomu nejlepšímu. ... *CT 83.1*

Rovnováha zaměstnání a pobavení

Mají-li být děti a mladí lidé zdraví, radostní, i s dobře vyvinutými svaly a mozkiem, měli by se mnoho pohybovat na čerstvém vzduchu a mít vyvážené zaměstnání a pobavení. Děti a mládež s povinnou školní docházkou a připoutány k knihám, nemohou mít zdravě vyvinuté tělo. Mozkové napětí při studiu bez přiměřeného tělesného cviku vede k překrvení mozku a krevní oběh v celém organismu není rovnoměrný. Mozek je příliš překrven a končetiny málo. Určitá pravidla by měla vyměřit studium dětí a mládeže na určité hodiny a pak určitý čas by měli věnovat tělesné práci. A jestliže jejich zvyky v jedení, odívání a spánku, jsou ve shodě s přírodními zákony, mohou dostat výchovu, aniž by obětovali tělesné nebo duševní zdraví. ... *CT 83.2*

Při školách bychom měli mít zařízení pro různá pracovní odvětví a nutný cvik vedle vyučovacích hodin, aby žáci mohli být zaměstnání. Zaměstnání a pobavení žáků by měli být vyváženo podle tělesného zákona a přizpůsobeno k zachování zdraví všech tělesných i duševních sil. Kromě literárního vzdělání by žáci měli získat ještě praktické znalosti v obchodních záležitostech. *CT 83.3*

Žáci by měli mít své mravní schopnosti probuzeny, aby viděli, že společnost má na ně určité požadavky a že mají žít v poslušnosti přirozených zákonů, aby mohli svým životem a vlivem, naučením a příkladem být požehnáním lidské společnosti. Mladí lidé by měli být poučeni, že všechno působí určitým stále výmluvným vlivem a vede buď k zlepšení a povznesení, nebo k horšímu a poníženosti. Nejprůběžší záležitosti studia mladých by mělo být, aby poznali sami sebe a to, jak zachovat své tělo ve zdraví. *CT 84.1*

Výsledky vytrvalé činnosti

Mnozí rodiče mají své děti ve škole téměř po celý rok. Tyto děti nabývají určitou zběhlou a studují mechanicky, nezapamatují si však to, co se učí. Mnozí z těchto stálých studentů jakoby byli téměř zbaveni rozumového života. Jednotvárnost ustavičného studia unavuje mysl, a tím se stává, že projevují jen nepatrný zájem o to, co se učí, a mnohé z nich studium unavuje. Nemají vnitřní lásky k přemýšlení a touhu do stále většího poznání. Nezvykají si uvažovat a bádat. *CT 84.2*

Děti potřebují velice správnou výchovu, aby na světě žily užitečně. Avšak každé úsilí, které vyvyšuje rozumové vzdělání nad mravní výcvik, je nesprávně usměrněno. Poučování, vzdělávání, tříbení a zjemňování mládeže a dětí, mělo by být hlavní starostí, jak rodičů, tak i učitelů. Jen málo lidí hluboce přemýšlí a logicky uvažuje jen proto, že falešné vlivy zabrzdlily rozumový rozvoj. Domněnka rodičů a učitelů, že stále studium posílí mozek, ukázala se falešnou; neboť v mnoha případech mělo zcela opačný účinek. ... *CT 84.3*

Žijeme v době, všeobecné povrchnosti. Nepatrná je stálost a pevnost charakteru, neboť výchova a vzdělání dětí od jejich kolébky je povrchní. Jejich povaha je budována na sypkém písku. Sebezapírání a sebeovládání nebylo vetkáno do jejich charakteru. Byly natolik zhýčkáni, že nemají žádného smyslu pro praktický život. ... *CT 85.1*

Děti by měly být tak vychovány a vzdělávány, že budou připraveny pokušení a budou počítat s těžkostmi a nebezpečími. Měly by být poučeny o tom jak vládnout nad sebou a statečně zápasit s těžkostmi; a jestliže se dobrovolně neženou do nebezpečí, a zbytečně se nevystavují pokušení,

jestliže se vyhnou zlým vlivům a bezbožné společnosti, a pak jsou nevyhnutelně nuceny být v nebezpečné společnosti, pak budou mít sílu charakteru postavit se za právo, zachovat zásady a zvítězit v Boží síle a neposkvrněnými mravy. Jestliže správně vychováme mládež důvěřuje v Boha, její mravní síla obstojí i v té nejtěžší zkoušce. – 3T 131-144 *CT 85.2*

11. Naše školy

Je nebezpečí, že se naše školy odvrátí od svého původního záměru. Boží úmysl byl oznámen, aby náš lid měl příležitost ke studiu věd, a zároveň aby se seznámil s požadavky Jeho slova. Měly by se konat biblické přednášky; studium Písma mělo by být v našem výchovném systému na prvním místě. *CT 86.1*

Studenti jsou posíláni z velkých dálek, aby navštěvovali naši školu v Battle Creeku právě za tím účelem, aby se jim dostalo poučení z přednášek svých výkladů Písma. Avšak již před jedním nebo dvěma roky usilovali někteří, přizpůsobit naše školy učilištím. V takovém případě nemůžeme vybízet rodiče, aby své děti posílali do školy v Battle Creeku. *CT 86.2*

Morální a náboženské vlivy neměly by být odsunovány do pozadí. V minulých dobách Bůh spolupracoval s učiteli, takže mnohé duše pochopily pravdu a s radostí ji přijaly a ve svých domovech daly podnět k životu pro Pána, což bylo důsledkem jejich spojení s touto školou. Když viděly, že se studium Bible stalo součástí jejich vzdělání, byly přivedeny k tomu, že ho posuzovaly jako předmět velmi zajímavý a důležitý. *CT 86.3*

Výchova mladých pro kazatelský úřad

Příliš málo pozornosti bylo věnováno výchově mladých pro kazatelský úřad. To byl prvořadý úkol, kterým se zdůvodňovalo založení tohoto učiliště. V žádném případě bychom to neměli přehlížet nebo považovat za něco druhořadého. A přece za celou řadu let, toto učiliště velmi málo pokročilo v přípravě ostatních pro vyučování pravdě. *CT 86.4*

Někteří z těch, kteří přišli a vynaložili velké úsilí majíce na mysli svůj příští kazatelský úřad, byli od učitelů pobízeni k tomu, aby se pustili do důkladného studia, které by zabralo několik let; a aby získali prostředky k uskutečnění těchto plánů, vstoupili do kolportáže a vzdali se myšlenky stát se kazateli. To je zcela nesprávné. Nezbyvá nám mnoho let na práci, a učitelé i ředitel školy měli by být ovládáni Duchem Božím a působit v souladu s Jeho zjevenou vůlí, místo, aby sledovali své vlastní zájmy. Každým rokem ztrácíme duše, protože nedbáme, co Bůh řekl o těchto otázkách. *CT 87.1*

Naše učiliště je Bohem určeno k tomu, aby se vyrovnalo s přibývajícími potřebami této nebezpečné a demoralizované doby. Pouhé studium knih nemůže dát studentům tu výchovu, kterou potřebují. Musí být položeny důkladnější základy. Toto učiliště nebylo zřízeno proto, aby bylo usměřňováno míněním kteréhokoliv člověka. Měli by si navzájem radit, a rovněž by se měli poradit s kazateli a zodpovědnými muži, a především by měli usilovat o moudrost shora, aby se všechno jejich rozhodování o škole, shodovalo s vůlí Boží. ... *CT 87.2*

Je zapotřebí mnohem obsažnější výchovy, která bude od učitelů školy vyžadovat takové přemýšlení a úsilí, jaké pouhé vyučování vědám nikdy nepožaduje. Charakter musí být náležitě ukázněn, aby se vyvinul co nejdokonaleji a nejušlechtileji. Studenti by měli dostat v tomto učilišti takovou přípravu, aby byli schopni obhájit ve společnosti vážené, čestné, účinné postavení proti vlivům demoralizace, které mládež tak narušují. *CT 87.3*

Bylo by dobře, kdyby vedle našeho učiliště bylo pole pro obdělávání, jakož i dílny, pod správou mužů, způsobilých dávat studentům návod v různých oborech tělesné práce. Mnoho se ztrácí tím, že se nedbá na soupis tělesných potřeb s potřebami duševními. V hodinách volna studenti se často zabývají lehkovážnými zálibami, které oslabují fyzické, duševní a mravní síly. Vlivem zeslabující moci smyslových požitků nebo předčasného podněcování k námluvám a sňatku, nedosáhnou mnozí studenti té výše duševního rozvoje, které by jinak mohli dosáhnout. ... *CT 88.1*

Studium Písma

Má-li některá škola mravně a nábožensky prospívat, pak jedině prostřednictvím Božího slova. Někteří by mohli namítat, že převahou náboženské výchovy mohla by se naše škola stát nepopulární; že ti, kteří se neztotožňují s naší vírou, nebudou naše učiliště podporovat. Když tak, pak je nechme odejít na jiná učiliště, s výchovným systémem, který jim vyhoví. Naše škola nebyla založe-

na pouze proto, aby vyučovala vědám, nýbrž proto, aby poskytovala výchovu v důležitých zásadách Božího slova, v praktických povinnostech každodenního života. A právě tuto výchovu naše doba tolik potřebuje. *CT 88.2*

Kdyby měl v naší škole převládat světský vliv, pak ji předejme nevěřícím a přenechme jim veškerou kontrolu; a ti, kteří vložili do této instituce své prostředky, založí jinou školu, která bude spravována nikoliv podle plánu populárních škol, ani podle přání ředitele a učitelů, nýbrž podle plánu, který byl Bohem podrobně vyznačen. *CT 88.3*

Jménem svého Mistra zavazují všechny ty, kdo jsou v této škole na zodpovědných místech, aby byli Božími muži. Požaduje-li od nás Pán, abychom byli odlišní i jiným lidem, jak můžeme dychtit po popularitě a usilovat o napodobování zvyků a způsobů světa? Bůh zjevil úmysl mít na zemi učiliště, kde Písmo bude mít své náležité místo ve výchově mládeže. Vykonáme svoji povinnost a provedeme tento záměr? ... *CT 89.1*

Tisk zprostředkovává zprávy nejrůznějšího druhu pro všechny; a přece jak velice je každá společnost mravně zkažená a duševně povrchní. Kdyby lidé četli a zkoumali Písmo, pak by situace byla zcela jiná. *CT 89.2*

V našem století s převahou nepravosti, kdy se pohrdá Bohem a Jeho zákonem, musí být věnována obzvláštní péče tomu, aby se mládež naučila hloubat, mít v úctě a podřizovat se vůli Boží, jak byla člověku zjevena. Úcta k Pánu se ztrácí z myšlenek naší mládeže, protože zanedbává studium Písma. *CT 89.3*

Vedoucí školy a učitelé měli by mít živé spojení s Bohem a měli by se osvědčit, jako Jeho neochvějní a nebojácí svědkové. Nikdy ze zbabělosti nebo zistného chytráctví nedopusťte, aby bylo Slovo Boží odsunuto do pozadí. Při jeho studiu budou mít studenti prospěch jak intelektuální, tak morální i duchovní. ... *CT 89.4*

Učitelova zodpovědnost

Každý učitel naší školy má konat určité dílo. Žádný člověk není prost sobeckosti. Kdyby byl mravní a náboženský charakter učitelů takový jakým má být, mohli by mít na studenty lepší vliv. Učitelé se nesnaží osobně splnit své povinnosti ve vši prostotě k slávě Boží. Místo, aby hleděli na Ježíše a napodobovali Jeho život a charakter, spoléhají pouze na sebe a příliš mnoho usilují o dosažení lidské úrovně. *CT 90.1*

Každému učiteli bych ráda vštípila naprostý smysl jeho zodpovědnosti za vliv, kterým působí na mládež. Satan se neúnavně uchází o službu naší mládeže. Velmi pečlivě nastavuje svá osidla pro nezkušené nohy. Boží lid by se měl mít úzkostlivě na pozoru před jeho nástrahami. *CT 90.2*

Bůh je ztělesněné dobro, milosrdenství a láska. ti, kdo jsou s Ním věrně spojeni, nemohou žít ve vzájemné neshodě. Jeho Duch, ovládající srdce, vytvoří soulad, lásku a jednotu. Něco zcela opačného vidíme mezi následovníky satanovými. On rozpoutává závist, sváry a žárlivost. Ve jménu svého Pána tážou se osvědčených následovníků Krista, jaké ovoce sklízíte? *CT 90.3*

Ve vyučovacím systému běžných škol, je zanedbávána nejnezbytnější část výchovy, – náboženství Písma. Výchova velice ovlivňuje nejen pozemský život studenta, její vliv má i věčný dosah. Jak je proto důležité, aby učitelé byli schopni správně vychovávat! Měli by to být mužové a ženy, kteří poznali náboženskou pravdu, kteří se pak dělí se svými žáky. *CT 90.4*

Podíl rodičů

Nemělo by se však očekávat, že učitel udělá práci za rodiče. V této věci mnozí rodičové strašlivě zanedbávají svoji povinnost. Jako Eli, nedokážou sami sebe k tomu přinutit; a pak tedy posílají své nedisciplinované děti do učiliště, aby tam dostali tu výchovu, kterou jim měli dát sami doma. *CT 91.1*

Učitelé mají pak úlohu, kterou málokdo dovede ocenit. Mají-li úspěch při nápravě takovéto svéhlavé mládeže, dostane se jim jen nepatrného uznání. Zvolí-li mládež společnost zlovolných a postupuje-li od špatného k horšímu, pak jsou učitelé kritizováni a škola je veřejně odsuzována. V mnoha případech pokárání patří vlastně rodičům. Mají prvořadou a nejpříznivější příležitost sledovat a vychovávat své děti, je-li duch učenlivý a rozum i srdce jsou snadno ovládnutelné. Avšak

lenivost rodičů dovoluje dětem řídit se podle své vlastní vůle až si zvyknou na špatný způsob života. *CT 91.2*

Kéž by rodičové méně usilovali o věci tohoto světa, a více o Krista; kéž by se méně snažili napodobovat světské zvyky, a více času a úsilí věnovali na utváření ducha a charakteru svých dětí podle božského vzoru. Pak by mohli vyslat své syny a dcery, vyzbrojené neposkvrněným duchem a ušlechtilými záměry, aby získali vzdělání pro prospěšné a důvěryhodné postavení. Učitelé, kteří jsou vedeni láskou a úctou k Bohu, mohli by vést takovouto mládež pokojně vpřed vzhůru, cvičíce je v tom, aby byli požehnáním světu, a aby dělali čest svému Stvořiteli. *CT 91.3*

Ve spojení s Bohem, každý učitel vynaloží svůj vliv na to, aby své žáky vedl ke studiu Božího slova a k poslušnosti Jeho zákona. Bude řídit jejich mysl k rozjímání o nekonečném dobru, otevíráje před nimi široké pole pro rozjímání, vznešených, ušlechtilých námětů, na jejichž pochopení může se odvážit jen ten nejsilnější intelekt (rozumová schopnost) s vynaložením všech svých sil, a pokud cítí, že se zde jedná o nekonečnost onoho světa. *CT 92.1*

Potřeba vzájemného povzbuzování

Hříchy domýšlivosti a nezávislosti, které nejvíce poškozují naši prospěšnost, a které nás dokážou zničit, nepodaří-li se nám je překonat, mají svůj původ v prospěchářství. Vzájemné povzbuzování je ono poselství, které mi neustále opakuje můj Boží posel. Ovlivňováním soudnosti jednoho člověka může satan s úspěchem řídit záležitosti ke svému prospěchu. Může se mu podařit, aby přivedl na scestí myšlenky dvou lidí; jestliže se však několik lidí navzájem povzbuzují, je v tom více bezpečnosti. Každý plán bude mnohem zevrubněji posuzován, každý postup mnohem pečlivěji zkoumán. Z toho vyplývá, že zde bude mnohem méně nebezpečí unáhlených, nerozumných postupů, které by mohly mít za následek zmatek a nesnáze. V jednotě je síla; v nesjednocenosti je slabost a porážka. *CT 92.2*

Bůh ukazuje lidem cestu a připravuje pro nebesa. Patříme k těm, kteří mají určitou úlohu a v této práci pro Pána, jako vojáci na stráži? Usilujeme o to, abychom pracovali jednotně? Jsme ochotni stát se služebníky všech? Následujeme svůj Velký Příklad? *CT 92.3*

Drazí spolupracovníci, každý z nás zaséváme semeno na pole života. Jaké je semeno, taková bude i sklizeň. Kdybychom zasévali nedůvěru, závist, řevnivost, sobectví, kruté myšlenky a citění, sklízeli bychom hořkost v našich vlastních duších. Prokazujeme-li laskavost, lásku, jemné ohledy k citění druhých, bude nám totéž odměnou. *CT 93.1*

Křesťanská laskavost

Učitel, který je přísný, kritizující, pánovitý, nepozorný k citění ostatních, musí očekávat, že se bude vůči němu projevovat stejná nálada. Ten, kdo si dbá o svoji vlastní důstojnost a sebeúctu, musí dát pozor na to, aby zbytečně neranil sebeúctu ostatních. Tato zásada měla by se neporušitelně zachovávat i vůči těm nejzaostalejším nejmladším, nejnemotornějším studentům. Co Bůh zamýšlí učinit s touto očividně nezajímavou mládeží, to nevíte. V minulosti souhlasil s tím, aby osoby, které nebyly příliš slibné a přitažlivé, vykonaly pro Něho veliké dílo. Jeho Duch ovládající srdce, povzbudil každou schopnost k ráznému činu. Pán viděl v těchto hrubých, neotesaných kamenech hodnotný materiál, který by dovedl obstát v bouři, žáru a tlaku. Bůh vidí to, co člověk nedovede vidět. On nesoudí podle vzhledu, nýbrž vyhledává srdce a soudí spravedlivě. *CT 93.2*

Učitel by se měl vždy chovat, jako šlechetný křesťan. Měl by vůči svým žákům zaujímat postavení rádce a přítele. Kdyby všichni naši lidé – učitelé, duchovní a laičtí členové – pěstovali ducha křesťanské laskavosti, pak by mnohem snadněji našli přístup k srdcím lidí; pak by mnohem více lidí bylo přivedeno k pochopení a přijetí pravdy. Jestliže každý učitel zapomene na sebe a bude cítit hluboký zájem na úspěchu a prospívání svých žáků, jsa si vědom toho, že jsou vlastnictvím božím, a že musí vydat počet za svůj vliv na jejich myšlenky a povahové vlastnosti, pak budeme mít školu, ve které budou andělé rádi prodlévat. Ježíš bude s potěšením přihlížet k práci takových učitelů a sešle svoji milost do srdcí studentů. ... *CT 93.3*

Spolehlivý důkaz úspěchu

Snížíte-li úroveň, abyste zabezpečili popularitu a zvýšili počet, a pak se budete z tohoto přírůstku radovat, prokážete tím velkou zaslepenost. Kdyby byl počet důkazem úspěchu, satan by si mohl dělat nároky na výbornou; neboť na tomto světě mají jeho následovníci převážnou většinu. Je to rozsah morální síly, naplňující toto učiliště, které je svědectvím jeho úspěchu. Je to mravnost, vzdělanost a zbožnost lidí, co tvoří naši církve, nikoliv jejich počet, co by mělo být zdrojem radosti a vděčnosti. *CT 94.1*

Bez vlivu Božího milosrdenství nedokáže výchova žádný skutečný prospěch; nováčkové se stanou domýšlivými, marnivými a pobožnůstkářskými. Avšak ta výchova, která je přijímána pod zušlechťujícím, očišťujícím vlivem Velkého Učitele, pozvedne člověka na stupeň morální hodnoty. Učiní ho schopným přemáhat domýšlivost a vášeň, a kráčet pokorně před Bohem jako osoba, závislá na Něm každou svojí schopností, každou příležitostí, a každou předností. *CT 94.2*

Pracovníkům v našem učilišti říkám: Nesmíte se pouze vydávat za křesťany, nýbrž musíte příkladem prokazovat Kristův charakter. Dovolte, aby moudrost shůry prostoupila všechno vaše poučování. Ve světě mravního rozvratu a zkaženosti necht' je patrné, že duch, který Vás povzbuzuje k jednání, je shůry, nikoliv zespodu. Pokud se budete úplně spoléhat na svoji vlastní schopnost k odporu a moudrost, málo dokáže vaše největší úsilí. Jste-li povzbuzováni láskou k Bohu, vycházíte-li z Jeho zákona, vaše práce bude trvalá. Zatímco seno, dřevo a strniště shoří, vaše práce obstojí zkoušce. *CT 94.3*

Mládež, svěřená vašemu dohledu, musí se s vámi setkat u velikého bílého trnu. Připustíte-li, aby vaše zanedbávané návyky a neovládaný temperament dostaly otěže vlády do svých rukou, a tímto způsobem pozbudete vliv na nekonečné dobro této mládeže, od toho dne musíte se vyrovnat s těžkými důsledky své práce. Poznáním nebeského zákona a poslušností jeho nařízení, mohou se lidé stát syny Božími. Přestupováním tohoto zákona stanou se služebníky satanovými. Z jedné strany mohou dosáhnout určité výše morální dokonalosti; na druhé straně mohou propadnout do značného stupně neřesti a ponížení. Pracovníci v našem učilišti měli by projevovat horlivost a opravdovost, přiměřenou výhry, která je v sázce – duše jejich studentů, pochvala od Boha, věčný život, a radost vykoupěných. *CT 95.1*

Jako spolupracovníci Kristovi, s tak příznivými možnostmi rozdělit se s ostatními o své poznání Boha naši učitelé měli by pracovat, jakoby byli inspirováni shůry. Srdce mládeže nejsou zatvrzelá, ani jejich myšlenky a názory tak ustáleny, jak je tomu u starších osob. Mohou být získána pro Krista vašimi posvěcenými mravy, vaší zbožností, vaším způsobem života po vzoru Krista. Bylo by mnohem lepší méně je nutit do studia věd, a poskytovat jim více času pro náboženské přednosti. Zde došlo k závažnému přehmatu. ... *CT 95.2*

Boží záměry s učilištěm

Našemu učilišti nemohou být kladeny žádné meze. Jeden nerozvážený čin může mít za následek zničení mnoha duší. Každý pracovník v našem učilišti postupuje tak, že ovlivňuje myšlenky mládeže, a to, co si odnese, aby udělila ostatním. Mělo by být cílem každého učitele, aby byl každý mladý člověk, svěřený jeho péči, požehnáním pro svět. Tento záměr by nikdy neměl být pouštěn ze zřetele. Jsou i takoví, kteří se zavázali, že budou pracovat pro Krista, přes to však přejdou na stranu satanovu a konají jeho dílo. Může Spasitel prohlásit tyto služebníky za dobré a spolehlivé? Jsou totiž, kteří jako strážci spolehlivě rozezvučí trumpety? ... *CT 96.1*

Náš Spasitel nás napomíná: „*Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.*“ (Mk 14,38) Setkáme-li se s překážkami a pomocí Krista je překonáme; utkáme-li se s nepřáteli a pomocí Krista je zaženeme na útek; přijmeme-li zodpovědná postavení, a pomocí Krista jim poctivě dostojíme, získali jsme vítězství v obtížné zkoušce. Učíme, protože bychom něco jiného ani nemohli učit, že náš Spasitel je okamžitou pomocí v každé tísní. *CT 96.2*

V našem učilišti musí být uděláno veliké dílo, dílo, které vyžaduje spolupráci každého učitele; Bůh je zarmoucen, jestliže jeden odstrašuje druhého. Zdá se však, že téměř všichni zapomínají, že satan je žalobníkem bratří, a ti se spojují s nepřítelem v jeho díle. Pokud křesťané spolu soupeří, sa-

tan rozprostírá svá osidla pro nezkušené nohy dětí a mládeže. Ti, kteří poznali náboženskou pravdu, měli by se pokusit o zastínění mládeže před jeho nástrahami. Neměli by nikdy zapomenout, že i oni sami byli kdysi okouzleni počínáním hříchu. Každou hodinu potřebujeme milosrdenství a shovívavost Boha, a jak je to pro nás nevhodné, nemáme-li trpělivost s omyly nezkušeného mládí! Pokud jen Bůh je vůči nim shovívavý, odvážíme se, my spoluhráči, je zavrhnout? *CT 96.3*

Vždycky bychom měli pohlížet na mládež, jako na vykoupení Kristovy krve. Jako takoví, mají nároky na naši lásku, naši trpělivost, na naše porozumění. Kdybychom chtěli následovat Krista, nemůžeme omezit své zájmy a vztahy k sobě samým a ke svým vlastním rodinám; nemůžeme věnovat svůj čas a pozornost pozemským záležitostem a zapomínat na věčné zájmy těch, kteří jsou kolem nás. ... „*Milujte se vespolek, jako já miloval jsem vás*“ (J 15,12), přikázal nám Ježíš. Podívejte se na Jeho sebezapření; všimněme si toho stupně lásky, kterou nás On obdařil; a jak se snažíte o napodobení tohoto Příkladu. – 5T 21-35 read in College Hall, December, 1881 *CT 97.1*

Známe-li vždy pravdu, je to proto, že se v ní zdokonalujeme. Musíme mít v Božích věcech životní zkušenosti dříve, než jsme schopni porozumět Jeho slovu. Je to právě toto životní poznání, které posiluje rozum a povznáší nás ke Kristu, naší živé Hlavě. *CT 97.2*

12. Chování studentů

Ti, studenti, kteří vyznávají, že milují Boha a vyznávají pravdu, měli by mít ve své moci takový stupeň sebekázně a sílu náboženských zásad, které je uschopní zůstat pevnými uprostřed pokušení, a zastat se Ježíše ve školách, v jejich stravovnách a kdekoliv by se jen ocitli. Náboženství není k tomu, aby se nosilo, jako plášť v domě Božím; náboženské zásady měly by charakterizovat celý život. ti, kdo pijí ze zdroje života, nebudou asi chtít, jako požitkáři, projevovat toužebné přání po změně a rozkoši. V jejich chování a charakteru bude patrný klid a mír i štěstí, že našli Ježíše, při každodenním zažehnavání svých nesnází a obtíží, zdroj sebedůvěry. Ukážou, že cesta poslušnosti a povinnosti vede k blaženosti i štěstí. Tací studenti budou tak ovlivňovat své spolužáky, že se to projeví na celé škole. *CT 98.1*

Ti, kdo tvoří tuto věrnou armádu, budou povzbuzovat a posilovat učitele odražením věrolomnosti každého druhu, každé nesvornosti, a zanedbávání směrnic a nařízení. Jejich vliv bude blahodárný a jejich dílo nezanikne v slavný den Božího posledního soudu, nýbrž bude je provázet do věčnosti; a vliv jejich života na tomto světě bude jim počítán k dobru po celou věčnost. *CT 98.2*

Opravdový, svědomitý, věrný mladý muž ve škole je neocenitelným pokladem. Nebeští andělé pohlíží naň s láskou, a v nebeské hlavní knize je zaznamenáváno každé dílo spravedlnosti, každé pokušení, které bylo odraženo, každý překonaný hřích. Takový člověk si klade dobré základy dpro budoucnost, na které se může spolehnout pro život věčný. *CT 98.3*

Na křesťanské mládeži velkou měrou závisí uchování a trvání institucí, které Bůh odkázal jako prostředky, kterými se uspíší Jeho dílo. Nebylo doby, kdy by výsledky tak nesmírně závisely na lidech. Jak je tudíž důležité, aby mladí lidé mohli být uzpůsobeni pro toto veliké dílo, aby je Bůh mohl použít jako své nástroje! Jejich Stvořitel má požadavky vůči těm, kteří svou autoritou převyšují všechny ostatní. *CT 99.1*

Je to Bůh, který dal život a každé tělesné i duševní nadání, kterým se mládež honosí. Propůjčil jí schopnosti pro uvědomělý rozvoj, takže může vykonat dílo, které potrvá na věky. Za svůj velký dar požaduje patřičný rozvoj a výcvik těchto intelektuálních a mravních schopností. Nedává jim tyto schopnosti pouze pro jejich potěšení, nebo aby jich bylo zneužito prací proti Jeho vůli a Jeho prozřetelnosti, nýbrž, aby se ve světě uspíšila znalost pravdy a svatosti. Za svoji ustavičnou dobrotu a nekonečná milosrdenství požaduje jejich dobrotu, jejich zbožnou úctu, jejich lásku. Správně vyžaduje poslušnost svým zákonům, a především rozumná přikázání, kterými by mládež byla držena na uzdě a chráněna před nástrahami satanovými, a vedla ji cestou pokoje. *CT 99.2*

Neukázněný, bezohledný, charakter mnohých z mládeže v tomto století je zarmucující. Kdyby mládež dovedla pochopit, že při přizpůsobení se zákonům a nařízením našich institucí dělala by pouze to, co může zlepšit její postavení ve společnosti, zušlechtit charakter, povznést mysl, a zvýšit její blaženost, nechtěla by odepírat poslušnost právě těmto předpisům a prospěšným požadavkům, ani se zaměstnávat vytvářením nedůvěry a predsudků proti těmto institucím. *CT 99.3*

Důrazně a poctivě by směla naše mládež učinit zadost nárokům kladným na ně; a to jistě bude zárukou úspěchu. Mladí lidé, kteří nikdy nedosáhli úspěchu ve světských životních povinnostech, budou stejnou měrou nepřipraveni pro vyšší povinnosti. Poznání náboženské pravdy získává se pouze zápasem, zklamáním, přísnou sebekázní, vroucí modlitbou. Stupně do nebe nutno získávat jeden po druhém; a každý dosažený stupeň podává sílu pro příští. *CT 100.1*

Ve společnosti jiných

Pokud jsou ve škole, nemělo by se studentům dovolit, aby se rozptylovali dvořením. Jsou zde proto, aby získali způsobilost k práci pro Pána, a tato myšlenka musí jim vždy stanout na mysli především jiným. Necht' studenti získají pokud možno nejdůkladnější představu o svých povinnostech k Bohu. Necht' co nejvážněji studují, jak by mohli provádět skutečnou práci pro Mistra během svých studentských let. Necht' odmítají zatěžovat mysl svých učitelů projevováním lehkovážného ducha a bezstarostným přezíráním předpisů. *CT 100.2*

Studenti mohou udělat velmi mnoho pro to, aby vyučování bylo úspěšné tím, že se budou spolu se svými učiteli snažit pomáhat jiným studentům, a s horlivým úsilím povznášet sebe sama nad laciné, mělké hodnoty. Ti, kteří spolupracují s Kristem, získají ušlechtilou řeč i povahu. Nebudou vzpurní a samolibí, nebudou usilovat o své vlastní sobecké požitky a uspokojení. Všechno své úsilí budou podřizovat práci s Kristem jako hlasatelé Jeho milosrdenství a lásky. Jsou s ním jednotní v duchu i v činu. Usilují o to, aby nashromáždili ve své paměti drahocenné poklady Božího slova, aby každý mohl vykonávat svěřenou mu práci. CT 100.3

Při všech našich stycích se studenty musí být brány v úvahu stáří a charakter. Nemůžeme jednat s mladými právě tak, jako se starými. Jsou okolnosti, za kterých muži a ženy s důkladnými zkušenostmi a správným stanoviskem mohou dostat určité výsady, které nemohou být poskytnuty studentům mladším. V úvahu musí být brán věk, poměry a smýšlení. Při každé své práci musíme být moudře rozvážliví. Nesmíme však zmírnit svoji neochvějnost a bdělost ve styku se studenty každého věkového stupně, ani svoji přísnost při zabraňování neprospěšným a nerozumným stykům mladých a neznalých studentů. CT 101.1

V našich školách, v Battle Creeku, Healdskurgu a Cooranbongu, vydávala jsem tam patřičné svědectví. Zde byli ti, kdož si představovali omezování příliš přísně; bez obalu jsme jim však řekli, co by mělo být, a co ne, přičemž jsme jim však řekli, co by mělo být, a co ne, přičemž jsme jim vysvětlili, že naše školy byly s velkým nákladem založeny, pro přesně stanovený cíl, a že všechno, co by překáželo splnění tohoto cíle, musí být odstraněno. CT 101.2

Neustále jsem uváděla studentům ve škole v Avondale vzkazy od Pána, zabývající se škodlivým vlivem volného a nenuceného styku mezi mladými muži a mladými ženami. Řekla jsem jim, že nebudou-li sebe samy omezovat, a přičiňovat se o to, aby vyzískali co nejvíce ze svých studijních příležitostí, škola by jim nemohla být užitečná a ti, kteří zaplatili své výlohy, byli by zklamáni. Řekla jsem jim, že kdyby se rozhodli prosazovat svoji vlastní vůli a svoji cestu, bylo by pro ně lepší, kdyby se vrátili do svých domovů a na starost svým rodičům. To, že mohou dělat v kteroukoliv dobu, nechťejí-li poslouchat; protože není naším úmyslem, abychom měli několik vůdců, kteří by sváděli ostatní k demoralizujícím nepravostem. CT 101.3

Řekla jsem řediteli a učitelům, že Bůh na ně vložil zodpovědnost za opatrování duší, jsou zodpovědní. Vysvětlila jsem jim, že pochybený směr, sledovaný některými studenty, mohl by svést ostatní studenty, kdyby to pokračovalo, a za to, že by Bůh činil zodpovědnými učitele. Do školy by se mohli dostat někteří studenti, kteří nebyli doma ukázněni a jejichž názory na vhodnou výchovu a její význam byly by zvrácené. Kdyby takovýmto studentům bylo dovoleno, aby prosadili průběh věcí svým způsobem, byl by zmařen účel, pro který byla škola zřízena, a z tohoto hříchu byli by obviněni školní vedoucí, jako kdyby se ho dopustili oni sami. CT 102.1

Bůh činí každického zodpovědným za vliv, který obklopuje jeho duši, a volá k zodpovědnosti jak jeho samého, tak i ty ostatní. Vymáhá na mladých mužích a ženách, aby byli naprosto střídmí a úzkostlivě pečliví při používání svých schopností jak duševních, tak tělesných. Jejich schopnosti mohou být patřičně rozvinuty pouze při nejvytrvalejším využití jejich příležitostí a vážném usměrnění jejich nadání pro slávu Boží a pro užitek jejich bližních. CT 102.2

Poznat, co vytváří čistotu ducha, duše a těla, je podstatnou částí výchovy. Pavel stručně vyjádřil tyto znalosti Timoteovi, řekl-li, „*Sebe samého ostříhej v čistotě*“ (1 Tm 5,22) V necudném myšlení, slově nebo činu dítky Boží se nebudou kochat. Různá povzbuzení a nejhojnější požehnání budou ochrany přemožitele ďáblových úkladů, ale ty nejhroznější tresty budou uvaleny na ty, kteří poskvřňují tělo a hanobí duši. CT 103.1

Učitelé, blahoslavení jsou čistého srdce – nyní; nikoliv blahoslavení budou čistého srdce. „*Blahoslavení čistého srdce, nebo oni Boha viděti budou.*“ (Mt 5,8) Ano, jak řekl Mojžíš, oni snesou pohled na Toho, který je neviditelný. Oni mají záruku nejhojnějšího požehnání, jak v tomto životě, tak i v životě budoucím. CT 103.2

Budete-li studenti bdít a modlit se, a vyvíjet zbožná úsilí patřičným směrem, budete dokonale proniknuti duchem Kristovým. „*Oblect se v Pána Jezukrista, a nepečujte o tělo podle žádostí jeho.*“ (Ř 13,14) Rozhodněte se, že docílíte ve škole úspěchy, budete-li dbát pokynů, daných slovem Božím, můžete pokročit ve vývoji svých intelektuálních a morálních sil, z čehož se budou andělé i

Bůh nad vámi radovat. Při takovémto pořádku zajistíte si nejdokonalejší vývoj svých schopností. Nedopustíte, aby duševní pružnost a tužby mládí vinou četných lákadel znehodnotily dobu vašich příležitostí a předností. Den co den odvolávejte se na Krista; a v krátkém období vašich zkoušek a protivenství zde na zemi, uchovejte si svoji důstojnost, opírajíce se o Boha, jakožto spolupracovníci nejvyšších činitelů nebeských. *CT 103.3*

Je výsadou věřícího učitele, aby den co den sklízel zřejmé výsledky své trpělivé, vytrvalé práce z lásky. Je to on, kdo bdí nad růstem věčných květin jako poupat a kvítků, když nesou ovoce pořádku, přesnosti, oddanosti, upřímnosti a opravdové šlechetnosti charakteru. On sleduje pravdy-milovnost a správný vývoj, růst těchto dětí a mládeže, za kterou nese plnou zodpovědnost. Co mu může dát větší odplatu, než vidí-li vývoj charakteru svých žáků, který z nich činí ušlechtilé a užitečné muže a ženy, způsobilé zaujímat zodpovědná a důvěru vyžadující postavení – muže a ženy, kteří budou v budoucnu mít sílu, kterou udrží v šachu působení Dáblovo, a pomohou při rozptylování morálního rozvratu dnešního světa? *CT 104.1*

Učitel probouzí v mysli svých žáků jak skuteční možnosti, které na ně čekají, tak je povzbuzuje k tomu, aby pochopili pravdu, že se mohou z nich stát užiteční, ušlechtilí, důvěryhodní mužové a ženy, právě, když on sám odchází na odpočinek, čímž docílí stále většího zdokonalování, poskytuje radost trpícím a naplňují pokojem ustrašené. Když zažehnává v jejich myslích a srdcích pochodeň zbožného úsilí, je odměněn pohledem na její třpytící se paprsky, rozbíhající se na všechny strany, osvětlující nejen životy těch několika málo, kteří každodenně sedí před ním při vyučování, nýbrž jejich prostřednictvím i životy mnoha jiných. *CT 104.2*

K dalšímu studiu

Správná výchova: 3T 131-135

Naše učiliště: 4T 418-449; 5T 11-15, 21-36, 59-61; 6T 141-151

Chování studentů: FE 191-195

Část VI. – Škola domova

„Budou žít se svými dětmi.“

13. Prvá škola dítěte

Pán ve své moudrosti stanovil, že rodina má být nejdůležitějším ze všech výchovných činitelů. Právě v domově má výchova dítěte svůj začátek. Zde je jeho první škola. Zde, se svými rodiči jako učiteli, musí dostat poučení, které ho budou provázet celým životem, – poučení o úctě, poslušnosti, vážnosti, sebekázni. Výchovné vlivy domova jsou rozhodující silou pro dobro nebo pro zlo. Po mnohé stránce jsou tiché a pozvolné, jsou-li však vynakládány s patřičným zaměřením, stanou se dalekosáhlou silou pro pravdu a spravedlnost. Není-li dítě právě zde správně vedeno, bude je vychovávat satan svými prostředky. Jak je tudíž důležitá tato škola domova! *CT 107.1*

Ve škole domova – první stupeň – by měly být použity opravdu ty nejlepší schopnosti. Na všech rodičích spočívá závazek poskytnout tělesné, duševní a duchovní poučení. Mělo by být starostí všech rodičů, aby se u svého dítěte postarali o patřičně vyrovnaný a souměrný charakter. To je práce nemalé důležitosti a významu, – práce, vyžadující zbožné přemýšlení a modlitbu, neméně trpělivost a vytrvalé úsilí. Musí být položen správný základ, osnova, působivá a bezpečná povzbuzivá, a pak den co den nutno postupovat s prací na budování zušlechťování a zdokonaňování. *CT 107.2*

Děti mohou být vychovávány pro službu hříchu, nebo pro službu spravedlnosti. Šalomoun říká: „*Vyučuj mladého podle způsobu cesty jeho; nebo když se i zstará, neuchýlí se od ní.*“ (Př 22,6) Tato mluva je přesvědčující. Vzdělávání, které Šalomoun přikazuje, je ukazovat cestu, vychovávat, rozvíjet. Aby však rodiče mohli tuto práci udělat, musí se sami seznámit s „cestou“, kterou by se měly děti ubírat. Rodiče nejsou schopni poskytnout svým dětem náležitou výchovu, aniž by se sami nejdříve oddali Bohu, učíce se od Velkého Učitele povinností poslušnosti Jeho vůle. *CT 108.1*

Je mnohem snazší dávat dětem tělesný výcvik, vyvíjet tělo, než-li jim dát duchovní výchovu. Ošetřování, hřiště, pracovní; zasévání semene a sklizení sklizně – všechno to dává tělesný výcvik. Při normálních příznivých okolnostech dítě přirozeně docílí silné zdraví a náležitý vývin svých tělesných orgánů. Avšak právě po tělesné stránce mělo by být dítě pečlivě vedeno. *CT 108.2*

Duševní kultura, která dává čistotu a vznešenost myšlenkám a libovůli slovu i činu, vyžaduje více svědomitého úsilí. Nutno se přiodit trpělivostí při chránění zahrady srdce před jakýmkoliv plevellem rozsévaným ďáblem. Duchovní průprava neměla by být v žádném případě zanedbávána; neboť „*počátek moudrosti je bázeň Hospodina*“ (Ž 111,10). U některých je výchova zařazována téměř vedle náboženství, avšak skutečná výchova je náboženstvím. Bible by měla být první učebnicí dítěte. Z této knihy mají rodiče dávat moudrá poučení. slovo Boží musí se stát vodítkem života. Z něho se musí dítě učit, že Bůh je jeho Otec; a z krásných poučení Jeho slova musí získat poznání Jeho vlastností. tím, že si vštípl jeho zásady, naučí se jednat spravedlivě a s rozvahou. *CT 108.3*

Mnozí rodičové z nějakých důvodů se brání tomu, aby jejich děti dostaly náboženskou výchovu; a dovolují jim, aby nasbíraly znalosti v sobotní škole, které by jim přednostně ba povinně měli udělovat sami. Tací rodičové neučiní zadost své zodpovědnosti, která byla na ně vložena, aby dali svým dětem všestranné vzdělání. Bůh přikazuje svému lidu, aby své děti vychoval v představě poučování Páně. Co to znamená – představa a poučování Páně? To znamená učit je, aby uspořádaly život podle požadavků a rad Písma, pomoci jim, aby dovedly jasně chápat podmínky vstupu do města Božího. Ne všem, kteří by rádi vstoupili, budou otevřeny brány tohoto města, nýbrž pouze těm, kteří usilovali o poznání vůle Boží, a své životy podřídili Jeho vedení. *CT 109.1*

Rodiče, dbejte na to, aby výchova, kterou dáváte svým dětem, byla upřímná, abyste byli přesvědčeni, že je jasně srozumitelná. Ponaučení, kterým se učíte z Písma svatého, musíte předkládat jejich mladému rozumu tak prostě, že mu musí porozumět. Jednoduchými ponaučeními, převzatými ze Slova Božího, a svými vlastními zkušenostmi, můžete je naučit, jak mají přizpůsobit své životy nejvyššímu vzoru. Právě v dětství a mládí mohou se naučit žít přemýšlivým, zbožným životem, který bude skýtat bohatou sklizeň dobra. *CT 109.2*

Rodinný oltář

V každém křesťanském domově měl by být Bůh oslavován ranním a večerním obětováním modlitby a díkyčiněním. Děti by měly být vedeny k tomu, aby měly v úctě a vážnosti dobu modlitby. Je to povinnost křesťanských rodičů, aby ráno a večer, zbožnou modlitbou a vytrvalou zbožností, utvrdili okolo svých dětí živý plot. *CT 110.1*

V chrámě domova se musí děti naučit modlit a důvěřovat v Boha. Učte je opakovat Boží přikázání. Pokud se týče přikázání, Židům bylo nařízeno: „*Budeš je často opakovati synům svým, a mluvit o nich, když sedneš v domě svém, když půjdeš cestou, a lehaje i vstávaje.*“ (Dt 6,7) Podrob se kajícínosti, se srdcem plným vroucnosti, a s postřehem pro pokušení a nebezpečností před sebou samým a svými dětmi; vírou je připoutej k oltáři a snažně pros Hospodina, aby o ně pečoval. Nauč děti, aby obětovaly svá prostá slova modlitby. Pověz jim, že Bůh má radost, slyší-li jejich volání k Němu. *CT 110.2*

Může si Pán nebes nepovšimnout takovýchto domovů a nezanechat zde žádné požehnání? Zajiště, že nikoliv. Strážní Andělé budou opatrovat ty děti, které jsou Bohu takto zasvěceny. Poslouchají obět chvalořečení a oddanou modlitbu, a předávají prosby Tomu, kdo slouží ve svatostánku za Jeho lid, a obětuje své zásluhy v jejich prospěch. *CT 110.3*

Kázeň domova

Děti musí být vedeny k tomu, aby jejich schopnosti byly ke cti a chvále Boží. Za tím účelem musí být přidržovány k poslušnosti; neboť pouze tím, že budou žít v dobrovolné poslušnosti, mohou prokázat Bohu ty služby, které na nich požaduje. Pokud není dítě dostatečně vyspělé, aby dovedlo uvažovat, musí být vedeno k poslušnosti. Chování mělo by být postaveno na pevné základy klidným, vytrvalým úsilím. Takto je možno do značné míry předejít oněm pozdějším konfliktům mezi libovůlí a autoritou, které dělají tolik pobouření v myslích odcizené mládeže a hořkosti vůči rodičům a učitelům, a příliš často vyvolává odpor ke každé autoritě, ať již lidské, nebo Boží. *CT 110.4*

Vysvětlete dětem, že skutečná důstojnost se projevuje poslušností. Bůh nenařídil nic, co by nebylo důležité, a neexistuje žádná jiná cesta, kterou by se mohla tak příjemně prokázat úcta k Němu, jako poslušnost k tomu, co On řekl. *CT 111.1*

Matka je královnou domova, a děti jsou její podřízení. Musí svoji domácnost moudře řídit, s důstojností svého mateřství. Její vliv v domově musí být svrchovaný; její slovo, toť zákon. Je-li křesťankou, pod vedením Božím bude nenápadně probouzet úctu svých dětí. Říkejte svým dětem přesně, co od nich vyžadujete. Pak jim dejte na srozuměnou, že Vaše slovo musí být uposlechnuté. Tímto způsobem je naučíte vážnosti k příkazům Božím, který jasně přikazuje, „musíš“, a „nesmíš“. *CT 111.2*

Málo rodičů začíná dostatečně brzy učit své děti poslušnosti. Dítěti se obvykle povolí, aby ve dvou nebo třech letech domohlo se převahy nad těmi rodiči, kteří zanedbají jejich ukázněnosti, domnívajíce se, že dítě je příliš mladé, neb aby mohlo být vedeno k poslušnosti. Avšak po celou tuto dobu se v malém jedinci silně rozrůstá sobectví, a každý den činí obtížnějším úsilí rodičů o získání vedení. Ve velmi raném věku mnou děti pochopit to, co se jim prostě a jednoduše řekne, a vlídným i rozvážným vychováním mohou být přivedeny k poslušnosti. Nikdy by se jim nemělo dovolit, aby ke svým rodičům projevovaly nevážnost. Nikdy by se nemělo připustit, aby svéhlavost přešla bez pokárání. Příští blahobyť dítěte vyžaduje laskavou, vlídnou, avšak pevnou disciplínu. *CT 111.3*

Jenom slepá láska může poskytovat dětem výsadu, aby si dělaly, co jim libo. Vždyť připustit, aby dítě mohlo dát volný průchod svým přirozeným pudům, znamená připustit, aby se zvrhlo a zvyklo si na špatnosti. Rozumní rodičové nebudou říkat svým dětem: „Dělejte si co chcete; jděte kam Vám libo, a postupujte podle své vlastní volby;“ nýbrž: „Věnujte pozornost Božím radám.“ Musí být provedeny a přísně dodržovány rozumné předpisy a nařízení, neboť jinak by mohla být krása rodinného života nadobro zničena. *CT 112.1*

Není možné vylicit zlo, které nastane tam, kde dítě žije podle své vlastní vůle. Někteří, kdož pro nedbalost v dětství sejdou na scestí, mohou později, zásluhou ponaučení, vštípených jim tvrdou školou života, přijít k rozumu; mnozí jsou však navždy ztraceni, protože v dětství a mládí dostali pouze jednostranné vzdělání. Dítě, které je rozmazleno, musí nést po celý svůj život velmi těžké

břemeno. Ve svízelné situaci, při zklamání, v pokušení, vždy se bude řídit svojí neukázněnou, na špatnou cestu vedoucí vůlí. Děti, které nikdy nebyly vedeny k poslušnosti, budou mít slabošskou, vznětlivou povahu. chtějí vládnout, podřídí se však nikdy nenaučili. Nemají však žádnou morální sílu, aby udržely na uzdě své rozmarné nálady, aby opravily své špatné zvyky, nebo aby potlačily své neovládané žádosti. Přehmaty nezřízeného, neukázněného dětství budou je provázet jako dospělé muže a ženy. Zvrácený intelekt sotva může rozlišovat mezi pravdou a nepravdou. *CT 112.2*

Rodiče, kteří Krista oddaně milují, vydají svědectví o tom z lásky ke svým dětem, že k nim nebudou shovívaví, nýbrž, že budou rozumně usilovat o jejich nejvyšší dobro. Vynaloží všechnu posvěcenou sílu a schopnost o záchranu svých dětí. Místo, aby s nimi zacházeli jako s hračkou, budou je opatrovat jako majetek Kristův, a budou je učit, že se mají stát dětmi Božími. Místo aby jim dovolili nadržovat špatným rozmarům a sobeckým přáním, budou je vést k sebeovládání. A takové děti budou šťastnější, mnohem šťastnější při náležité disciplíně, než kdyby jim bylo ponecháno na vůli, aby dělaly to, co jim našeptávají jejich neukázněné pudy. Nejoprávněnější půvab dítěte je dán jeho skromností a poslušností, – horlivým posloucháním příkazujících slov, nohama a rukama, ochotným kráčet a pracovat na cestě povinnosti. *CT 113.1*

Jak udělat domov půvabným

Zatímco mnozí rodiče chybují přílišnou shovívavostí, pouští se jiní do opačného extrému, a vládnou svým dětem železnou rukou. Zdá se, že zapomínají, že oni sami byli kdysi dětmi. Jsou povýšení, chladní, lhostejní. Dětské radovánky a pobavení, neposedná činnost mladého života, jsou podle jejich úsudku naprosto neomluvitelné. Dětské přestupky jsou posuzovány jako těžké hříchy. Takováto kázeň není křesťanská. Děti jsou takto vedeny k tomu, aby se bály svých rodičů, ale nemilují je; nesvěřují se jim se svými dětskými zkušenostmi. Mnohé z velmi hodnotných vlastností ducha a srdce tímto chladem zahynou, jako něžné rostlinky v mrazivém vichru. *CT 113.2*

Právě tak, jako si nesmíme dovolit opičí lásku, tak také nesmíme projevovat přílišnou přísnost. Děti nemohou být k Bohu vedeny násilím. Mohou být vedeny, nikoliv však donucovány. „*Ovceť mé hlas můj slyší, a já je znám, a následují mne,*“ prohlašuje Kristus. (J 10,27) On neříká: Mé ovce slyší můj hlas, a násilím jsou přiváděny na cestu poslušnosti. Rodiče by nikdy neměli vyvolat ve svých dětech úzkost svojí drsností nebo nerozumnými požadavky. Drsnost zahání duše do osidel satana. *CT 114.1*

Uplatňujeme domácí řád rozumně a láskou, nikoliv železným prutem. Na příkazy lásky budou děti odpovídat dobrovolnou poslušností. Pochvalte své děti, kdykoliv jen můžete. Udělejte jejich život co možno nejšťastnější. Opatřete jim nevinné zábavy. Udělejte z domova dům Boží, požehnané, posvěcené místo. Neustále kypřete půdu srdce projevováním lásky a náklonnosti, připravujte ji takto pro setbu pravdy. Vzpomeňte si, že Hospodin dává zemi nejen mraky a déšť, nýbrž i krásné, usměvavý slunečný jas, jehož vlivem setba vzklíčí a objeví se květy. Nezapomínejte, že děti potřebují nejen pokárání a potrestání, nýbrž povzbuzení a pochvalu, radostný hlas laskavých slov. *CT 114.2*

Pro děti měl by být domov tím nejpůvabnějším místem na světě, a matka měla by být tou největší jeho ozdobou. Děti mají jemnou, láskyplnou povahu. Velmi snadno se rozveselí, a velmi snadno zesmutní. Mírnou kázní, laskavými slovy a činy, mohou matky připoutat své děti k svému srdci. *CT 114.3*

Rodiče by měli obklopit své děti především ovzduším plným veselé nálady, zdvořilosti a lásky. Domov, ve kterém prodlévá láska, a ve kterém tato vyzařuje z pohledů, ze slov, z činů, je místem, na kterém andělé s radostí prodlévají. Rodiče, dejte dětem sluníčko lásky, dobré nálady, a šťastná spokojenost pronikne vaše vlastní srdce, a nechť její roztomilý vliv proniká celým domovem. Projevujte laskavého, zdrženlivého ducha, a totéž podporujte u svých dětí, pěstujte všechny tyto půvaby, které rozzáří rodinný život. Takto vytvořené ovzduší bude znamenat pro děti totéž, co znamená vzduch a slunce pro rostliny a bude podporovat zdraví a sílu duševní i tělesnou. *CT 115.1*

Místo, aby matky své děti od sebe odháněly, protože nechtějí být obtěžovány jejich hlukem, a rozčilovány jejich drobnými přáními, nechť jim vymyslí zábavu nebo lehkou práci, kterou by zaměstnaly jejich nepokojné ruce a myšlenky. Proniknutím do jejich citění, a usměrnění jejich zábav a

zaměstnání, získá matka důvěru svých dětí; takže může účinněji opravovat špatné návyky nebo zabránit projevům sobectví nebo zlosti. Slovo napomenutí nebo pokárání, pronesené v patřičnou dobu, bude mít velký význam. Trpělivou, ostražitou láskou může převést mysl svých dětí na správný směr a pěstovat v nich krásné a půvabné rysy charakteru. *CT 115.2*

Neslibné děti

Jsou některé děti, které potřebují více trpělivé kázně a laskavého vychovávání, než ostatní. Dostaly dědictvím málo slibné rysy charakteru, a z tohoto důvodu potřebují více porozumění a lásky. Vytrvalým úsilím mohou být i tito svéhlaví jedinci připraveni k práci pro Pána. Mohou mít nevyvinuté síly, které budou-li probuzeny, umožní jim, aby zaujaly mnohem přednější postavení, než-li ty děti, od kterých se očekávalo mnohem více. *CT 115.3*

Máte-li děti s podivnými povahovými rysy, nedopusťte, aby proto na jejich životech ulpěla zhoubná sklíčenost. Zde by se neměly vyskytovat nějaké hlučné naléhající příkazy, žádná nevlídná, podrážděná slova, žádné drsné, příkré nebo zarmucující výrazy. Pomáhejte jim projevováním shovívavosti a porozumění. Posilujte je laskavými slovy a přívětivými skutky při překonávání jejich charakterových vad. *CT 116.1*

Úsilí o „zkrocení vůle“ odporuje Kristovým zásadám. Vůle dítěte musí být řízena a vedena. Uchovejte všechnu sílu, kterou člověk potřebuje nezeslabenou; dejte jí však správný směr. Zacházejte s ní rozumně a šetrně, jako s posvátným pokladem. Neroztlučte ji na kousky; nýbrž nařízením a správným příkladem rozumně ji formujte a vzdělávejte, až dítě doroste do let zodpovědnosti. *CT 116.2*

Kdy a jak trestat

Matka se bude snad ptát: „Nemám své dítě nikdy trestat?“ Tělesný trest se může stát nezbytným, když ostatní prostředky zklamaly; avšak ani tu by neměla použít metlu, je-li možno se tomu vyhnout. Jestliže se však mírnější prostředky ukážou být nedostatečnými, potrestání, které má přivést dítě k rozumu, mělo by být provedeno jako služba lásky. Nejčastěji jeden takovýto trest postačí na celou dobu života, aby si dítě uvědomilo, že nesmí překročit dovolené hranice. *CT 116.3*

A stane-li se toto opatření nezbytným, mělo by být dítěti vážně připomenuto, že se tak neděje pro potěšení jednoho z rodičů, nebo radost z neomezené autority, nýbrž jen pro vlastní dobro dítěte. Mělo by být poučeno o tom, že by každá neopravená chyba přinesla neštěstí jemu samotnému, a nelíbila by se Bohu. Při takovémto bázní budou děti nacházet své největší štěstí v podrobování svých přání vůli svého nebeského Otce. *CT 117.1*

Často opravdu více popudíme, než-li získáme. viděl jsem matku, jak vyškubla svému dítěti z ruky něco, co mu dělalo obzvláštní radost. Dítě nevědělo, proč se tak stalo, a přirozeně, že se cítilo být ukráceno. To vyvolalo mezi matkou a dítětem napětí, a tuto scénu ukončilo bolestivé bití, pokus se týkalo vnějšího zdání; avšak tato srážka zanechala v něžné mysli dojem, který se bude jen velmi obtížně zhlazovat. Tato matka jednala nerozumně. Neuvažovala o příčině a následku. Její nevrle, ukvapené jednání rozdmýchalo v srdci jejího dítěte to nejprudší vzrušení mysli, a při každé podobné příležitosti se tato vzrušení mysli vyburcují a upevní. *CT 117.2*

Domníváte se, že Bůh nevyšetřuje způsob, jakým jsou tyto děti trestány? On to pozná, a On také ví, jaké mohou být požehnané výsledky, je-li potrestání prováděno způsobem, k získání spíše než k odpuzení. *CT 117.3*

Nikdy netrestejte své dítě v hněvu. Projev své zlosti nevyléčí špatnou povahu vašeho dítěte. Právě v této době měli byste jednat mírně, trpělivě a s modlitbou. V takovémto chvíli měli byste se svými dětmi pokleknout a poprosit Hospodina za odpuštění. Dříve, než způsobíte svému dítěti tělesnou bolest, budete, ještě-li křesťanským otcem a matkou, projevovat lásku, kterou chováte ke svému chybujícímu tvorečkovi. Když se se svým dítětem před Bohem skloníte, pronesete ke Spasiteli, s Vámi soucítícímu, Jeho vlastní slova „Nechte dítek přijít ke mně, a nebraňte jim, nebo takovýchť jest království Boží“ (Mk 10, 14) Takovouto modlitbu Vám andělé připočtou k dobru.

Vaše dítě na tyto zkušenosti nezapomene, a požehnání Boží bude spočívat na takovéto výchově, která je povede ke Kristu. *CT 117.4*

Uvedou-li děti ve skutek to, čím se jim jejich rodiče snaží pomoci, zaměří své síly správným směrem. A dětem, které dostaly doma správnou výchovu, bude dávat naše škola větší užitek než-li těm dětem, u kterých se připustilo, aby vyrůstaly bez duchovní pomoci domova. *CT 118.1*

Děti, které nepoznaly očistnou moc Ježíšovu, jsou zákonitou kořistí nepřítele, a zlí andělé mají k nim snadný přístup. Někteří rodičové jsou nedbalí, a připouštějí, aby děti vyrůstaly pouze s nepatrným ukázněním. rodiče musí vynaložit značné úsilí na otázku trestání a výcviku svých dětí, a na uvádění jich k Bohu i na vyprošování jeho požehnání pro ně. Upřímnou a neúnavnou snahou rodičů, a požehnáním i milostí, udělenými dětem za modlitby rodičů, může být zlomena moc zlých andělů a děti budou zahrnovány posvěcujícím vlivem. Takto budou zahnány síly temnoty. *CT 118.2*

14. Ochrana mladých

Od své kolébky potřebují mladiství, aby mezi nimi a světem byla vybudována bezpečná přehrada, aby na ně nemohl působit rušivý vliv okolí. Rodiče musí uplatňovat neustálou ostražitost, aby se jejich děti neodcizily Bohu. Davidovy sliby, zaznamenané v Žalmu, měly by být sliby všech těch, na kterých spočívá zodpovědnost za ochranu vlivu domova. Žalmista prohlašuje: „*Nepředstavím' sobě před oči nešlechtné; skutek uchylujících se v nenávisti nám, nepřichytit se mne. Srdce převrácené odstoupí ode mne. Zlého nebudu obdivovati. Škodícího jazykem bližnímu svému tajně, toho' vytnu; oči vysokých a mysli naduté nikoli nebudu moci trpěti. Oči mé na pravdomluvné v zemi, aby sedali se mnou; kdož chodí po cestě mé, tent' mi sloužiti bude. Nebude bydliti v domě mém činící lež, a mluvící lež, nebude mít místa u mne.*“ (Ž 101,3-7) CT 119.1

Mladistvému nemělo by být ponecháno, aby neuváženě poznával dobré i špatné, protože se rodiče domnívají, že za nějakou dobu nabude dobro převahu a zlo pozbude svého vlivu. Zlo se bude vzrůstat vydatněji, než-li dobro. Je možné, že zlo, které děti poznají, může být po mnoha létech vykořeněno, kdo by se však na to spoléhal? Ať již rodiče cokoliv jiného zanedbají, nikdy by neměli povolit svým dětem, aby se volně potulovaly po cestách hříchu. CT 119.2

Výběr společníků

Rodiče by měli pamatovat na to, že společnost těch, jejichž mravy jsou uvolněné a charakter neuhlazený, bude mít na mládež škodlivý vliv. Dopustí-li se chyby při výběru vhodné společnosti pro své děti, dovolí-li jim, aby se sdružovaly s mládeží pochybných mravů, dovolují jim, aby samy šly do školy, ve které se naučí a zdokonalí v nemravnosti. Mohou tušit, zda jsou jejich děti dosti silné, aby mohly odolat pokušení; jak si tím však mohou být jisti? Je mnohem snadnější poddávat se špatným vlivům, než-li jim odolat. Dříve, než jsou si toho vědomi, mohou být jejich děti prostoupeny duchem svých společníků, a mohou být znehodnoceny a uvedeny ve zkázu. CT 120.1

Rodiče, střežte zásady a chování svých dětí, jako oko v hlavě. Nedovolte jim, aby se pohybovaly ve společnosti někoho, s jehož charakterem nejste dobře obeznámeni. Nedovolte jim, aby si vytvořily nějaké důvěrné přátelství, dokud nejste ubezpečeni, že jim neuškodí. Navykněte své děti, aby důvěrovaly Vašemu úsudku a zkušenostem. Poučte je, že máte bystřejší postřeh pro charakter, než-li mohou mít při své nezkušenosti, a že Vaše rozhodnutí nesmí být přezíráno. CT 120.2

Výběr četby

Rodiče by měli z domova usilovně vylučovat každý vliv, který nevytváří dobro. V této záležitosti se musí někteří rodičové mnoho učit. Těm, kteří se domnívají, že mohou zcela bezstarostně číst povídky a romány, bych ráda řekla: Zaséváte semeno, jehož sklizeň nebudete chtít svážet do stodoly. Z takové četby neplyne žádná duchovní posila. Spíše to vyhladí důvěru v naprostou pravdivost Slova. Působením románů a povídek satan usiluje o to, aby naplnil ducha neskutečnými a nízkými myšlenkami, ducha, který by měl pečlivě přemýšlet o slově Božím. Takto se okrádá o tisíce a tisíce hodin, o energii a sebekázeň, kterých je tak zapotřebí pro vážné problémy života. CT 120.3

Vnímavá, rozvíjející se mysl dítěte touží po poznání. Rodiče by měli udržovat na výši své znalosti, aby mohli poskytovat mysl svých dětí náležitou potravu. Právě tak, jako tělo i mysl čerpá svoji sílu z potravy, kterou dostane. Rozšiřuje se a povznáší bezúhonnými, posilujícími myšlenkami; je však zužována a otrávena myšlenkami, které jsou upnuty jen na světské věci. CT 121.1

Rodiče, Vy jste ti jediní, kteří rozhodují o tom, zda budou myšlenky Vašich dětí naplněny zúšlechťujícími představami, nebo nečistými city. Nemůžete ponechávat jejich čilou mysl nezaměstnanou, a rovněž nemůžete zlo odehnat ztmaveností. Pouze vštěpováním správných zásad můžete vyloučit závadné myšlenky. Ačkoliv rodiče vkládají do srdcí svých dětí semena pravdy; nepřítel bude rozsévat koukol. Dobré, spolehlivé poučování je jediným včasným opatřením proti špatným stykům, které narušují dobré chování. Pravda bude chránit duši před ustavičnými pokušeními, kterým je nutno se bránit. CT 121.2

Ved'te mladistvé k tomu, aby věnovali usilovnou péči přemýšlení o slově Božím. Vpuštěno do srdce, osvědčí se jako mohutná barikáda proti pokušení. Žalmista prohlašuje: „*V srdci mém skládám řeč Tvou, abych nehřešil proto Tobě.*“ „*Z strany pak skutků lidských, já podle slova rtů tvých vystříhal jsem na stezky zhoubece.*“ (Ž 119,11; 17,4) *CT 121.3*

Jak vést děti k tomu, aby byly prospěšné

Jednou z nejbezpečnějších záští mladistvých je užitečné zaměstnání. Děti, které jsou vedeny k pracovitosti, takže v každou dobu jsou prospěšné a radostně zaměstnány, nemají sklon k naříkání na svůj osud a žádný čas pro zahálčivé snění. Jsou vystaveny pramalému nebezpečí, že se budou u nich vytvářet špatné návyky a spolčování. *CT 122.1*

Ve škole domova měly by být děti vedeny k tomu, jak mají vykonávat skutečné povinnosti každodenního života. Pokud jsou ještě mladé, měla by jim matka každý den ukládat nějaké jednoduché úkoly. Bude jí to trvat delší dobu, než-li je naučí, aby tyto úkoly prováděly tak, jak by to udělala ona sama; nechť si však uvědomí, že na ní je, aby vybudovala v jejich povaze počátek prospěšnosti. Nechť si uvědomí, že domov je škola, ve které je ona hlavním učitelem. Je na ní, aby učila své děti, jak mají provádět domácí práce rychle a zručně. Pokud možno v nejranějším svém věku měly by být vedeny k tomu, že se musí podílet na práci, kterou domov vyžaduje. Chlapci i děvčata měli by být již od dětství vedeni k tomu, aby nesli stále těžší břemena, rozumně pomáhající při práci, spojené se zabezpečováním rodiny. *CT 122.2*

Když děti dosáhnou vhodného věku, měly by být vybaveny náčiním. tak přijdou na to, že jsou zručnými žáky. Je-li otec tesařem, pak by měl dávat svému chlapci úkoly z tesařiny. *CT 122.3*

Od matky se musí děti naučit pořádkumilovnosti, důkladnosti, a rychlému vyřizování. dovolit dítěti, aby mu kousek práce, která by mohla být snadno vykonána za půl hodiny, trvala jednu nebo dvě hodiny, znamená dovolit, aby se u něho vytvářely liknavé návyky. Návyk pracovitosti a důkladnosti bude mladistvému nesmírným požehnáním v té vysoké škole života, kterou musí nastoupit, jakmile dospěje. *CT 122.4*

Dětem nesmí být dovoleno, aby se domnívaly, že každá věc v domově je jejich hračkou, se kterou by si mohly dělat cokoliv se jim zlíbí. Pokyny po této stránce měly by se dávat právě těm nejmenším dětem. Pokáráním takovýto návyk odstraníte. Bůh ustanovil, že zvrácenosti, přirozené v dětském věku, musí být vykořeněny dříve, než se stanou zvykem. Nedávejte dětem hračky, které se snadno rozlámou. Dělat něco takového znamená poučovat je, jak ničit. Ať mají jen několik málo hraček, ale ty ať jsou pevné a trvanlivé. Tyto pokyny, třebaže na pohled nepatrné, znamenají ve výchově dítěte mnoho. *CT 123.1*

Matky by měly pečovat o to, aby jejich děti nebyly vedeny ke spoléhání se na jiné a k zaujatosti sebou samými. Nikdy jim nezavdávajte důvod k domněnce, že ony jsou středem, a že se všechno musí okolo nich otáčet. Někteří rodičové věnují mnoho času a pozornosti na obveselování svých dětí; děti by však měly být vedeny k tomu, aby se dovedly sami zabavit, používat svůj vlastní důvtip a dovednost. Takto se naučí být spokojeny s jednoduchými radostmi. Běly by být vedeny k tomu, aby statečně snášely svá drobná zklamání a protivenství. Místo, abyste vyvolávali pozornost ke každé malicherné bolesti nebo poranění, rozptýlujte jejich myšlenky; učte je, aby snadno přehlížely malé trampoty a sklíčenosti. *CT 123.2*

Přemýšlejte, jak vést děti k tomu, aby byly pozorné vůči ostatním. Mladiství by si měli zvykat na pokoru, odříkání a ohleduplnost, pro spokojenost druhých. *CT 123.3*

Měli by být vedeni k potlačování vášnivě letory, k zadržování popudlivého slova, k projevování neměnnosti se vlídnosti, zdvořilosti a sebekázně. *CT 124.1*

Zatěžována četnými starostmi, může mít matka někdy pocit, že není schopna věnovat tolik času na trpělivé poučování svých maličkových, a věnovat jim lásku a pozornost. Neměla by však zapomínat na to, že nenajdou-li u svých rodičů a ve svých domovech to, co by uspokojilo jejich touhu po vzájemném porozumění a družnosti, budou se rozhlížet po jiných zdrojích, které by mohly ohrozit jak duši, tak i charakter. *CT 124.2*

Věnujte několik ze svých volných chvil svým dětem; přidružujte se k nim při jejich práci a při jejich sportech, a získáte jejich důvěru. Zušlechťujte jejich přátelství. Umožněte jim, aby nesly zod-

povědnosti, zpočátku malé, a čím budou starší, tím větší. Dejte jim možnost, aby se mohly domnívat, že Vám pomáhají. Nikdy, nikdy necht' neslyší, jak říkáte: „Více mi překážejí, než-li pomáhají.“ *CT 124.3*

Je-li to možné, měl by být domov mimo město, aby děti mohly mít pozemek k obdělávání. Pak ať má každé dítě kousek půdy ve svém vlastnictví; a když je učíte, jak upravovat zahradu, jak připravovat půdu pro semeno, a jak je důležité, aby byl vytrhán všechen plevel, učíte je zároveň, jak je důležité odstraňovat ze života nepěkné, škodlivé návyky. Učte je potlačovat špatné vlastnosti právě tak, jak ony odstraňují plevele ze svých zahrad. Učení těmto úkolům zabere hodně času, ale vyplatí se, značně se vyplatí. *CT 124.4*

Vyprávějte svým dětem o zázračné moci Boží. Budou-li studovat znamenitou učebnici přírody, Bůh se jim důrazně připomene. Rolník oře svojí půdu, a rozsévá své semeno; nemůže však způsobit jeho růst. Musí se spoléhat na Boha, aby udělal to, co nemůže udělat žádná lidská síla. Hospodin vloží do semene svoji potřebnou sílu k životu, která způsobí, že vypučí do života. Za jeho dohledu prorazí zárodek života tvrdým zemským povrchem tím, že se opouzdří, a vypučí, aby neslo ovoce. Nejprve se objeví lístek, potom klas, pak v klasu dokonalé zrní. Když se bude dětem vyprávět o práci, kterou Bůh vykonává pro semeno, poznají i tajemství růstu v milosti Boží. *CT 124.5*

Pracovitost má nesmírný význam. Necht' se děti naučí dělat něco užitečného. Nadlidské moudrosti je zapotřebí k tomu, aby rodiče mohli přijít na to, jak nejlépe vychovávat své děti pro užitečný, šťastný život zde na zemi, a pro vyšší služby a větší radosti na onom světě. *CT 125.1*

Tělesné zdraví

Rodiče by se měli pokusit o to, aby probudili ve svých dětech zájem o studium fyziologie. Od prvního rozbřesku rozumu měla by být mysl člověka obeznámena s tělesnou strukturou. Může vidět a obdivovat dílo Boží ve světě přírody, avšak vybavení člověka je nejpodivuhodnější. Je proto nanejvýš důležité, aby mezi studia, vybraná pro děti, zaujímal fyziologie významné postavení. Měly by ji studovat všechny děti. A pak by se měli rodiče postarat o to, aby k tomu byla přidána ještě Hygiena. *CT 125.2*

Děti musí být vedeny k pochopení, že každý tělesný orgán a každá duševní schopnost jsou darem dobrého a moudrého Boha, a že každý z těchto darů musí být používán k Jeho oslavení. Nutno klásti důraz na správné chování při jídle a pití a při oblékání. Špatné návyky činí mládež méně vnímavou k poučením bible. Děti se musí mít na pozoru před zálibou v jídle, a zejména před používáním dráždivých a narkotik. Stoly křesťanských rodičů neměly by být přetěžovány potravou, obsahující koření a pikantnosti. *CT 125.3*

Mezi mládeží je pouze několik málo těch, kteří mají nějaké určitější vědomosti o záhadách života. Studium obdivuhodného lidského organismu, vztahu a závislostí všech jeho složitých částí je něco, o čem má většina matek velmi malý, nebo žádný zájem. Nechápu vliv těla na myšlení, nebo myšlení na tělo. Samy se zabývají zbytečnými maličkostmi, a pak se vymlouvají, že nemají čas pro získání znalostí, které nutně potřebují, mají-li náležitě pečovat o zdraví svých dětí. Je to pohodlnější, svěřit je lékařům. Tisíce dětí umírá proto, že jejich rodiče neznají příkazy hygieny. *CT 126.1*

Kdyby rodiče sami dbali na to, aby získali o této záležitosti potřebné vědomosti, a chápali důležitost jejich praktického použití, viděli bychom lepší stav věcí. Ved'te své děti k tomu, aby uvažovaly o příčině a následku. Poučte je, že poruší-li zákony svého bytí, musí za to zaplatit utrpením. Uvidíte-li, že zlepšení nepostupuje tak rychle, jak byste si přáli, nedejte se zastrašit, ale poučujte své děti trpělivě, a úporně sledujte svůj cíl, až bude dosaženo vítězství. Ledabylosti ve věci tělesného zdraví vedou k ledabylostem v morálce. *CT 126.2*

Neopomíjejte naučit své děti jak připravovat zdravý pokrm. Tím, že jim budete dávat tyto lekce z fyziologie a ze správného vaření, budete je učit prvním krokům v jednom z nejužitečnějších odvětví výchovy, a ve vštěpování zásad, které patří k nezbytným prvkům jejich náboženského života. *CT 127.1*

Již od kolébky ved'te své děti k tomu, aby se cvičily v sebeodříkání a v sebeovládání. Učte je radovat se z krás přírody, a v užitečném zaměstnání cvičit všechny síly duševní i tělesné. Vychovejte je tak, aby měly zdravou konstituci a dobrou morálku, aby měly jasnou povahu a roztomilou ná-

ladu. Poučte je, že ustupovat před pokušením, je slabost a špatnost, odolávat mu, je ušlechtilé a zmužilé. *CT 127.2*

Nechť všichni, jak staří, tak i mladí, věnují bedlivou pozornost slovům, napsaným mudrcem před třemi tisíci léty: „*Synu můj, na učení mé nezapomínej, ale příkázání mých nechat ostříhá srdce tvé. Dlouhosti zajisté dnů, i let života i pokoje přivádí tobě. Milosrdenství a pravda necht' nepouštějí tě, přivaž je k hrdlu svému, napiš je na tabuli srdce svého a nalezněš milost a prospěch výborný před Bohem i lidmi.*“ (Př 3,1-4) *CT 127.3*

Jednotnost výchovy

Svorně a zbožně měli by otec a matka nést těžkou zodpovědnost za správné usměrnění svých dětí. Práce s výchovou dětí připadá hlavně na matku; otec by však neměl být tak cele zaneprázdněn svým životním povoláním, neb studium knih, aby si nemohl nalézt volnou chvíli pro zkoumání povahy a potřeb svých dětí. Měl by pomáhat při vymýšlení způsobů, jakými by měly být zaměstnávány užitečnou prací, příjemnou jejich měnícím se sklonům. *CT 127.4*

Otec chlapců by se měl dostat do důvěrného styku se svými syny, poskytovat jim užitek ze svých větších zkušeností, a mluvit s nimi tak prostě a šetrně, aby si je připoutal ke svému srdci. Měl by jim dát na srozuměnou, že po celou dobu má na zřeteli jejich nejlepší přání, jejich štěstí. Jako duchovní vůdce domácnosti je Bohu zodpovědný za vliv, který má na každého člena rodiny. *CT 128.1*

Matka by si měla být vědoma toho, jak potřebuje vedení Ducha Svatého, aby sama mohla mít správné poznání při podrobování se postupu a vůli Boží. Potom, zásluhou milosti Kristovy, může být moudrým, laskavým, milujícím učitelem. Aby byla její práce udělána tak, jak má být udělána, to vyžaduje nadání a soudnost a trpělivou, starostlivou péči. To si vyžaduje oddanou a vroucí modlitbu. Necht' se každá matka vytrvalým úsilím snaží o splnění svých povinností. Necht' předloží své maličké v náručí víry Kristu, vypravujíc Mu o svých velkých nesnázích, a prosí o moudrost a přízeň. Opravdově, trpělivě, statečně, měla by se pokoušet o zlepšení svých vlastních schopností, aby dovedla správně používat svých nejlepších duševních sil při výchově svých dětí. *CT 128.2*

Jako spojení vládcové domácí říše, necht' si otec a matka projevují vzájemnou laskavost a zdvořilost. Nikdy by nemělo jejich chování odporovat těm poučkám, které se snaží vštípit. Musí zachovávat čistotu srdce a života, chtějí-li, aby jejich děti žily v čistotě. Musí sami sebe cvičit a ukáznovat, chtějí-li ukáznit své děti. Musí dávat svým dětem příklad hodný následování. Jestliže zanedbají tuto stránku věcí, co odpoví, až budou jim svěřené děti stát v nebeské soudní síni jako svědkové jejich nedbalosti? Jak strašlivá bude jejich živá představa porážky a nedodržení slibu, až stanou před tváří Soudce veškerenstva. *CT 128.3*

Jednou z hlavních příčin, proč je v nynější době na světě tolik zla je ta, že rodiče zaměstnávají své myšlenky jinými věcmi, a zanedbávají práci, která je ze všech nejdůležitější, – úlohu trpělivého a laskavého poučování svých dětí o vůli Hospodinově. Rodiče by neměli připustit, aby jim cokoliv bránilo věnovat svým dětem všechnen čas, potřebný k tomu, aby je naučili chápat, co znamená naprosto se podrobit a důvěřovat Hospodinu. *CT 129.1*

Vaše děti by měly mít přednost před návštěvníky, před jakoukoliv jinou záležitostí. Čas, promarněný nepotřebným vyšíváním, měl by být podle vůle Boží věnován jejich vyučování nezbytným předmětům. Zbytečné oděvy, které zhotovujete, mimořádné pokrmy, které myslíte, že máte připravovat, – spíš zanedbejte, než-li výchovu svých dětí. Práci, kterou jste povinováni svému dítěti v jeho raném věku, tu nelze zanedbávat. Neexistuje ani hodina v jeho životě, kdy by se mohlo na toto pravidlo zapomenout, slovo za slovem, poučení za poučením, tu trochu, a tam trochu. Odepřete svým dětem raději cokoliv, než-li poučení, které, bude-li poctivě sledováno, učiní z nich dobré a užitečné členy společnosti a připraví je pro občanství v království nebeském. *CT 129.2*

Misijní výchova

Na rodičích spočívá zodpovědnost za vývoj takových schopností jejich dětí, které by je učinily schopnými dobře sloužit Bohu. Bůh vidí všechny možnosti v těchto maličkých. Bůh vidí, že při náležité výchově získá dítě sílu být světu užitečným. S úzkostlivým zájmem pozoruje, zda-li rodiče

provádějí jeho plán, či zda pochybenou dobrotou nemaří jeho záměry, jsouce shovívaví k časné i věčné zkáze dítěte. Přetvořit toto bezbranné a zřejmě nepatrné stvoření v požehnání světa a ke cti Bohu, je velký a vznešený úkol. *CT 130.1*

Rodiče, pomozte svým dětem, aby splnily záměry, které má s nimi Bůh. V domově musí být vychovávány pro vznešené úkoly, které je připraví pro rozsáhlejší sféry užitečnosti. Ved'te je k tomu, aby byly ke cti Jediného, který zemřel, aby pro ně získal věčný život v království nebeské blaženosti. Učte je, že Bůh má pro ně úlohu, kterou by se zúčastnily na Jeho velikém díle. Hospodin jim požehná, budou-li pro Něho pracovat. Mohou být jeho pomocnou rukou. *CT 130.2*

Váš domov je tím prvním polem, na kterém jste povoláni k práci. Něžné rostlinky v domácí zahradě požadují Vaši prvou péči. Pečlivě uvažujte o své práci, její povaze, jejich účincích, jejich výsledcích, mějte vždy na paměti, že Vaše pohledy, Vaše slova, Vaše skutky, mají přímý vliv na budoucnost Vašich drahých bytostí. Vaše práce není žádnou módní krasavicí pro chlubení, nebo pro vytesání z mramoru, nýbrž pro vštípení obrazu Božího do lidské duše. *CT 130.3*

Dejte svým dětem duševní vzdělání a mravní výchovu. Posilte jejich mladé mysle pevnými, ryzími zásadami. Dokud máte příležitost, položte základy pro vznešené mužství a ženství. Za svoji práci budete mít tisícíroznou odměnu. *CT 131.1*

Toto je Vaše pověřovací lhůta, Vaše doba zodpovědnosti a příležitosti. Brzo přijde vaše doba zúčtování. Chopte se své práce se zbožnou modlitbou a s poctivým úsilím. Učte své děti, že je jejich výsadou, aby každý den přijímaly křest Ducha Svatého. Necht' nalezne Kristus ve Vás Svoji pomocnou ruku, aby uskutečňovala Jeho záměry. Modlitbou můžete získat zkušenost, která vašim dětem dokonale poslouží. *CT 131.2*

Rodiče, Adventisté sedmého dne by měli mnohem dokonaleji si být vědomi svých zodpovědností jako tvůrci charakteru. Bůh opatří je výsadou posilovat Jeho dílo tím, že vychovávají své děti, aby se Mu tyto posvětily a pro Něj pracovaly. Touží po tom, aby mimo domovy našeho lidu viděl shromážděny velké společnosti mládeže, která zásluhou zbožného působení jejich domovů, postoupila svá srdce Jemu, a rozhodla se, že Mu věnuje tu nejušlechtlejší službu svého života. Řízena a vychovávána zbožným návodem domova, vliv ranních a večerních pobožností, důsledný příklad rodičů, kteří Boha milují a uctívají, vedl ji k tomu, aby se podrobila Bohu jako svému učitelci, a byla připravena prokázat Mu vítanou službu jako oddaní synové a dcery. Takováto mládež je připravena představovat světu moc a milost Kristovu. *CT 131.3*

15. Co mají naše děti číst?

Co mají naše děti číst? To je vážná otázka, a vyžaduje vážnou odpověď. Znepokojuje mne, když vidím v rodinách, světitelů soboty časopisy a noviny, obsahující povídky na pokračování, které nezanechávají v myšlenkách dětí a mládeže žádný dobrý dojem. Pozorovala jsem takové, jejichž záliba pro povídky byla vypěstována tímto způsobem. Měli kdysi přednost naslouchat pravdě, obznámit se se smyslem naší víry; oni však dospěli do zralých let zbaveni pravé zbožnosti a skutečného náboženství. Neprojevují žádnou náboženskou horlivost, a neodzrcadlují na své společnosti žádné nebeské světlo, aby je vedlo ke zdroji nanejvýš pravdivého poznání. *CT 132.1*

Právě v prvních letech života je mysl dítěte nejvímavější pro vlivy buď dobré nebo špatné. Postup, stanovený během těchto let, byl udělán buď správným směrem, nebo tím špatným. Jednak mohou být získány téměř bezcenné vědomosti, nebo zase velmi důkladné, hodnotné znalosti. Duševní síla, závažné vědomosti, to je majetek, který se nedá koupit za žádné zlato. Jejich cena je nad zlato nebo stříbro. *CT 132.2*

Mládež si přirozeně nevolí způsob výchovy, kterým je připravována pro praktický život. Ona důrazně upozorňuje na svá horoucí přání, na své záliby a nelibost, přednosti a náklonnosti; mají-li však rodiče správnou představu o Bohu, o pravdě, a o vlivech a společnostech, kterými by měli obklopit své děti, budou si vědomi, že na nich spočívá Bohem jim daná zodpovědnost za pečlivé vedení nezkušeného mládí. *CT 132.3*

Mnozí mladí lidé jsou posedlí po knihách. Čtou cokoli, co jen mohou dostat. Vyzývám rodiče takových dětí, aby kontrolovali jejich touhu po četbě. Neponechávejte na svých stolech noviny a časopisy, ve kterých jsou obsaženy milostné povídky. Zásobte je místo toho knihami, které mládeži pomohou, aby vkládala do stavby svého charakteru ten nejlepší materiál — lásku a úctu k Bohu, znalosti o Kristu. Povzbuzujte své děti, aby zásobovaly mysl hodnotnými vědomostmi, aby se zabývaly tím, co je dobrým zaměstnáním pro duši a řídí jejich síly, a neponechává jim žádné místo pro nízké, znehodnocující myšlenky. Omezujte touhu po četbě takového materiálu, který nedává duchu správnou potravu. Peníze, vynaložené na povídkové magazíny, nemusí dělat velkou částku, která je však příliš velká, je-li utracena za něco, co je velmi scestné, naproti tomu příliš malé za to, co je dobré. ti, kdož jsou ve službě Bohu, neměli by utrácet ani čas, ani peníze na neprospěšné čtení. *CT 133.1*

Nehodnotné čtení

Svět je zaplaven knihami, které by měly být raději zničeny, než aby byly rozšiřovány. Knihy s napínavými náměty, uveřejňované a rozšiřované jenom pro zisk, mládež by raději nikdy neměla číst. V takových knihách je ďábelské kouzlo. Kormoutivá vypravování o zločinech a ohavnostech mají na mnohé čarovnou moc, povzbuzující je k poznání, co mohou dělat, aby se uvedli ve všeobecnou známost, právě těmi nejdarebnějšími skutky. Ohavnosti, nelidskosti, bezuzdné úskoky, tak živě líčené v některých přísně historických spisech, na mnohé mysle měly nakažlivý vliv, svádějíce je k páchání podobných skutků. *CT 133.2*

Knihy, ve kterých jsou vyličený ďábelské činy, uvádějí lidi ve známost špatnosti. Tyto strašlivé podrobnosti nemusí být prožívány, a není nikdo, kdo by měl za to, že skutečnosti nynější doby měly by hrát nějakou úlohu při zaznamenávání nynějších událostí. Je-li rozum krmen a drážděn takovouto zkaženou potravou, myšlenky se stanou nečistými a chlípnými. *CT 134.1*

Existuje jiný druh knih — milostné povídky a lehkomyšlné, vzrušující romány — které jsou kletbou pro každého kdo je čte, i když se může myšlenkám autorovým přisuzovat dobrá morálka. Často jsou tyto knihy zcela protkány zbožným prohlášením; ve většině případů je však satan jenom oblečen do roucha andělského, aby oklamal a zlákal nepodezřívající. Nástraha čtení povídek je jedním z prostředků, kterých používá satan, aby zahubil duše. Poskytuje klamné, nezdravé rozčilení, horečně vydražďuje obrazotvornost, činí rozum neschopným užitečné činnosti, a činí ho nezpůsobilým k jakémukoli duchovnímu uplatnění. Odvyká duši modlitbě a lásce k duchovním věcem. *CT 134.2*

Čtenáři frivolních, dráždivých románů stanou se neschopnými k povinnostem praktického života. Žijí v neskutečném světě. Pozorovala jsem děti, kterým bylo dovoleno, aby si navykly čtení takovýchto románů. Ať již doma nebo mimo dům, byly nepokojné, ospalé, schopné rozmlouvat jediné o těch nejotřepanějších záležitostech. Zbožné myšlenky a rozmluvy byly naprosto cizí jejich zájmům. Při pěstování záliby v senzačních románech svedou se na scestí duševní záliby, a myšlenky mohou být uspokojeny jedině tehdy, jsou-li živeny takovouto nezdravou potravou. Nedovedou vymyslet žádné přiléhavější pojmenování pro ty, kteří si libují v takovémto čtení, než duševní opilci. Nestřídmé návyky ve čtení mají vliv na mozek, který se podobá vlivu, kterým působí nestřídmost v jídle a pití na tělo. *CT 134.3*

Ti, kdož si libují ve zvyku takového závodění, těmito vzrušujícími povídkami mrzačí prostě svoji duševní sílu, a své myšlení činí neschopným pro průbojné uvažování a bádání. Někteří mladí, a dokonce i někteří ve zralém věku, byli postiženi ochrnutím, které bylo zaviněno toliko nadměrným čtením. Nervová síla mozku byla udržována v neustálém napětí, až se toto jemné ústrojí opotřebovalo, a odmítlo jednat. Něco z jeho jemného mechanismu povolilo, a vzniklo z toho ochrnutí. *CT 135.1*

Nyní jsou mužové a ženy na sklonku života, kteří se z účinků nestřídmého čtení nikdy nevzpamatovali. Tento zvyk, vytvořený v raném věku, rozrůstal se s jejich růstem a byl posilován jejich silou. Jejich odhodlané úsilí překonat tento hřích zneužívání intelektu byl částečně úspěšný; nikdy však již nezískali zpět plnou sílu myšlení, kterou jim Bůh propůjčil. *CT 135.2*

Nevěřící autoři

Jiným zdrojem nebezpečí, proti kterému bychom měli být neustále na stráži, je čtení nevěřících autorů. Takováto díla jsou inspirována nepřitelem pravdy, a naprosto nikdo je nemůže číst, aniž by ohrozil duši. Je pravda, že někteří z těch co v nich našli zálibu, mohou se nakonec vzpamatovat; ale všichni, kdo si zahrávají s jejich špatným vlivem, dostávají se na půdu satanovu, a ten učiní vše, co je v jeho silách, aby nad nimi získal svoji převahu. Jakmile se nechají zlákat jeho pokušením, pak nebudou mít tolik soudnosti, aby to rozpoznali nebo síly, aby mu odolali. S okouzující, čarovnou mocí zavěsí se na jejich myšlenky pochybování a nevěra. *CT 135.3*

Jsme neustále obklopeni nevěrou. Zdá se, že atmosféra je jí přímo nabita. Jedině neustálým úsilím můžeme odolat její síle. Ti, kteří si váží svého spasení, měli by se vyhýbat nevěreckým spisům, jak se vyhýbají malomocenství. *CT 136.1*

Zaujmout půdu

Nejlepší způsob, jak zabránit růstu zla, je zaujmout půdu. Místo, abyste svým dětem doporučovali četbu „Robinsona Crusoe“, nebo okouzující vyprávění ze skutečného života, jako je „Chaloupka strýce Toma“, vykládejte jim Písmo svaté, a každý den věnujte nějakou dobu čtení a zkoumání slova Božího. Duševní záliby musí být vzdělávány a vychovávány s velikou pečlivostí. rodiče musí brzo začít s vysvětlováním Písma svatého rozvíjející se mysli svých dětí, aby mohl být formován správný způsob myšlení. *CT 136.2*

Nemělo by se šetřit žádným úsilím na upevnění správných způsobů studia. Jestliže se myšlenky rozptýlí, přivolejte je zpět. Byly-li intelektuální a morální záliby svedeny na scestí uměle vykládanými a vzrušujícími vylhanými romány, takže nastal odpor k soustředování myšlenek, pak je nutno svěsti zde boj o překonání tohoto návyku. Záliba v nepravdivé četbě měla by být rázem překonána. Neúprosná rozhodnutí měla by být důstojně prováděna, aby se mysl udržela ve správném řečišti. *CT 136.3*

Mezi neobdělávaným polem a nepřipravenou myslí je nápadná podobnost. Do myšlenek dětí a mládeže rozsévá nepřítel koukol, a kdyby byli rodiče sebe ostražitější, vyklíčil by, aby plodil své neblahé ovoce. Při obdělávání pole ducha je nezbytná neúnavná péče a do něho rozsévat drahocenné semeno pravdy Bible. Děti by měly být vedeny k tomu, aby odmítaly bídné, dráždivé povídky, a upřely mysl na rozumné čtení, které přivede mysl k zájmu o bibli, její vyprávění, příběhy a

důkazy. Čtení, které osvětluje. Svatou Knihu a vydraždí touhu po jejím studiu, není nebezpečné, nýbrž blahodárné. *CT 136.4*

Čtení z bible v sobotní škole

Sobotní škola poskytuje rodičům a dětem příležitost k uvažování o slově Božím. Aby však z tohoto zařízení, pro ně uspořádaného, měli takový prospěch, jakého by mohli v sobotní škole docílit, měli by jak rodiče, tak i děti věnovat čas přemýšlení o čtení z bible, snažíce se získat důkladné znalosti o přednesených skutečnostech a rovněž o duchovních pravdách, kterým mají tyto skutečnosti učit. V mysl mládeže bychom měli zejména vstřípit důležitost hledání úplného smyslu biblického citátu, o kterém se právě uvažuje. *CT 137.1*

Rodiče, najděte si každý den trochu času pro hloubání o čtení z Bible v sobotní škole spolu s vašimi dětmi. Kdyby bylo třeba, spíše odložte společenskou návštěvu, než abyste obětovali hodinu, věnovanou ponaučením z církevních dějin. Rodiče právě tak jako děti, budou mít z tohoto hloubání prospěch. Neučte se nazpaměť důležitým odstavcům z Písma svatého, které souvisí se čtením z Bible, nikoliv jako úkol, nýbrž jako výsadu. Byť i zpočátku selhávala paměť, cvikem získá na síle, takže po nějaké době budete mít radost z toho, že si takto nastřádáte ve své paměti slova pravdy. A tento zvyk se osvědčí jako nejhodnotnější pomocník duchovního růstu. *CT 137.2*

Domácí čtenářský kroužek

Naši lidé nechť projeví, že mají živý zájem o průměrnou misijní práci. Ať se připraví, aby byli studiem literatury použitelní, která byla přichystána pro vaše vyučování těmto předmětům. Těm, kteří studují v praxi, provádějí zásady správného života, bude velkým požehnáním jak fyzickým, tak i duševním. Smyslem filozofie zdraví je záruka proti mnohým z těch zel, která se neustále rozrůstají. *CT 138.1*

Otcové a matky, získejte veškerou pomoc, jakou jen můžete dosáhnout, studiem našich knih a publikací. Chopte se každé vhodné chvíle a čtete svým dětem z našich knih o zdraví, právě tak jako z knih, pojednávajících mnohem podrobněji o náboženských námětech. Poučte je o důležitosti péče o tělo – stánku to, ve kterém žijí. Vytvořte domácí čtenářský kroužek, ve kterém každý člen rodiny odloží své všední pracovní starosti, a soustředí se na studium. Zejména mládež, která si navykla čtení románů a nehodnotných sbírek povídek, bude mít z večerního rodinného studia užitek. *CT 138.2*

Písmo

Především se chopte každé volné chvíle, abyste četli Bibli – Knihu všech knih. Každodenní studium Písma má na mysl posvěcující vliv. Připoutejte tuto svatou knihu k svému srdci. Osvědčí se vám jako přítel a průvodce ve zmatku. *CT 138.3*

Jak staří, tak i mladí, zanedbávají Písmo. Nečiní z ní předmět svého hloubání, směrnicí svého života. Zejména mládež se provinuje tímto zanedbáváním. Mnozí z nich si najdou čas pro čtení jiných knih, ale Kniha, která přesně ukazuje cestu k věčnému životu, není předmětem jejich každodenního studia. Jalové povídky jsou pozorně čteny, zatímco Bible je zanedbávána. Tato Kniha je naším průvodcem k vyššímu, posvěcenějšímu životu. Mládež by ji za nejzajímavější knihu, kterou kdy četla prohlásila, kdyby nebyla její obrazotvornost zvrácena čtením vylhaných románů. *CT 138.4*

Myšlenky mládí nebudou mít úspěch v úsilí po dosažení svého ušlechtilého vývoje, budou-li zanedbávat nejvznešenější zdroj moudrosti – slovo Boží. Že jsme na Božím světě, ve společnosti Stvořitelově; že On bdí nad námi a miluje nás a pečuje o nás – to jsou obdivuhodná témata pro přemýšlení, a uvádějí mysl do rozlehlých, vznešených oblastí rozjímání. Ten, kdo otevře mysl a srdce zamyšlení se nad takovými tématy, jako jsou tato, nikdy nebude uspokojen otřepanými, senzačními náměty. *CT 139.1*

Závažnost usilování o důkladnou znalost Písma svatého stěží může být oceněna. „*Bohem vdechnuta*“, může nás učinit „*moudrými k spasení*“, činíc člověka Božího „*dokonalým, ke všelikému skutku dobrému hotovým*.“ (2 Tm 3,15-17) Bible má ten největší nárok na naši pokornou po-

zornost. Neměli bychom se spokojit povrchní znalostí, nýbrž měli bychom usilovat o poznání úplného smyslu slov pravdy, zhluboka se napojit duchem svatého Písma. *CT 139,2*

16. Podobenství o růstu semene

Ježíš učil pomocí příkladů a podobenství vzatých z přírody a ze všedních událostí každodenního života. ... Tímto způsobem spojoval běžné představy s duchovními, slučuje věci přírody a životní zkušenosti svých posluchačů se vznešenou pravdou psaného Slova. A pokaždé, když později spouštěly jejich oči na předmětech, se kterými On spojoval věčnou pravdu, připomínali si Jeho poučení. *CT 140.1*

Jedno z nejkrásnějších a nejdojemnějších Kristových podobenství je podobenství o rozsévání a semeni. Tak jest království Boží pravil, „*jako kdyby člověk uvrhl símě do země. A spal by, a vstával by ve dne i v noci, a semeno by vzešlo a vzrostlo, jakž on neví. Nebo sama od sebe země užitek plodí, nejprv bylinu, potom klas, potom plné obilí v klasu*“ (Mk 4,26-28). ... On, který pronesl toto podobenství, sám stvořil drobné semeno, dal mu jeho životaschopné vlastnosti, a ustanovil zákony, které by řídily jeho růst; a On učinil z něho živé znázornění pravdy, jak ve světě přírody, tak i ducha. *CT 140.2*

Pravdy, kterým toto podobenství učí, staly se v Kristově vlastním životě živou skutečností. Jak ve své fyzické, tak i ve své duchovní podstatě sledoval posvátný zákon růstu, objasněný rostlinou, jak to podle Jeho přání měli dělat všichni mladí lidé. Ačkoliv byl Pánem nebes, Králem nebeské slávy, stal se děťátkem v Betlémě, a po nějakou dobu představoval v péči své matky bezmocné dítě. *CT 140.3*

V dětství konával Ježíš vše jako poslušné dítě. Mluvil a jednal s rozumem dítěte, a ne s rozumem muže, ctil své rodiče, poslušně způsobem vykonáváje jejich přání podle svých dětských schopností. Avšak v každém stupni Svého vývoje byl dokonalý, s prostým, přirozeným půvabem nevinného života. Evangelium říká o Jeho dětství: „*Děťátko pak rostlo, a posilovalo se v duchu, plné moudrosti, a milost Boží byla v něm.*“ A o Jeho mládí je zaznamenáno: „*Ježíš prospíval moudrostí a věkem, a milostí, u Boha i u lidí.*“ (L 2,40.52) *CT 141.1*

Zde je dán podnět k práci učitelů a rodičů. ... Takto by se měli snažit o pěstování sklonů mládeže, aby mohla v každém stadiu svého života představovat přirozenou krásu, přiměřenou období, rozvíjející se přirozeně, jak to činí rostliny v zahradě. *CT 141.2*

Krása prostoty

Děti, které jsou přirozené a upřímné, jsou děti nejpůsobivější. Není moudré věnovat dětem zvláštní pozornost, a opakovat před nimi jejich chytré průpovědi. Marnivost by neměla být podněcována vychvalováním jejich vzezření, jejich výrazů skutků. Rovněž by neměly být nákladným a okázalým způsobem ozdobovány. To v nich povzbuzuje domýšlivost, a probouzí revnivost v srdcích jejich společníků. Učte děti, že skutečnou ozdobou není vnějšek. „*Kterýchžto ozdoba budiž ne ta zevnitřní, v splétání vlasů, a províjení zlatem, aneb v odívání plášťů; ale ten skrytý srdce člověk, záležející v neporušitelnosti krotkého a pokojného ducha, kterýž před obličejem Božím velmi drahý jest.*“ (1 Pt 3,3.4) *CT 141.3*

Děti by měly být vychovány ve vši dětské prostotě. Měly by být vedeny k tomu, aby byly spokojeny s malými, prospěšnými povinnostmi, radostmi a zkušenostmi, přiměřenými jejich věku. V podobenství odpovídá dětství listu, a list má krásy, jemu vlastní. Děti by neměly být poháněny do předčasné zralosti, nýbrž měly by si, pokud možno, nejdéle uchovat svěžest a půvab svého raného věku. *CT 142.1*

Zahrada srdce

Podobenství o rozsévání a semeni vyjadřuje hluboké duchovní poučení. Semeno představuje zásady, zasévané do srdce, a jeho růst rozvoj charakteru. Použijte toto podobenství v praxi. Děti mohou připravit půdu a zasévat semeno; a když pracují, mohou jim rodiče nebo učitel podat vysvětlení o zahradě srdce, do které bylo vyseto dobré nebo špatné semeno; a že právě tak, jak musí být

zahradu připravena pro prosté semeno, tak musí být srdce připravována pro semeno pravdy. Když rostlina roste, může se pokračovat ve výkladu shody mezi setbou přírodní a duchovní. *CT 142.2*

Malé děti mohou být křesťany, majícími zkušenosti, odpovídající věku. To je vše, co od nich Bůh očekává. Potřebují být vychovávány v duchovních věcech; a rodiče by jim měli dát naprostou přednost, aby mohli vytvářet charakter podle podobenství charakteru Kristova. *CT 142.3*

Mysl nikdy neustane ve své činnosti. Je přístupna vlivům, dobrým nebo špatným. Jak je lidská tvář poznamenána slunečním paprskem na umělcově obraze, tak jsou myšlenky a dojmy poznamenány v mysli dítěte; a ať již jsou tyto dojmy nízké smyslné, nebo mravní a zbožné, jsou téměř nevyhladitelné. Je-li rozum ve stadiu probouzení, je mysl nejvnímavější; a tak má to nejranější ponaučení veliký význam. Tato ponaučení mají mocný vliv na vytváření charakteru. Byla-li spolehlivá, přiměřená věku dítěte a provázena s trpělivou houževnatostí, obrátí se pozemská a věčná setba k dobrému. V Slově Božím čteme: „*Vyučuj mladého podle způsobu cesty jeho; nebo když se i zstará, neuchýlí se od ní.*“ (Př 22,6) *CT 143.1*

Rodičové, posvěťte své děti Hospodinu, a vždy jim připomínejte, že patří Jemu, že jsou jehňátka Kristova stáda, nad kterým bdí spolehlivý Pastýř. Anna obětovala Samuela Hospodinu; a čteme o něm: „*Rostl pak Samuel, a Hospodin byl s ním, takže nedopustil padnouti žádnému z jeho slov (slov Hospodinových ústy Samuelovými) na zem.*“ (1 S 3,19) V případě tohoto proroka a soudce v Izraeli jsou uvedeny možnosti, které jsou poskytovány každému dítěti, jehož rodiče spolupracují s Bohem, dělající svoji určenou práci. *CT 143.2*

Děti jsou dědictvím od Hospodina, a musí být vychovávány pro Jeho službu. To je práce, která spočívá na rodičích a učitelích s posvátnou a posvěcenou rozhodností, které se nemohou vyhnout nebo ji zamítnout. Zanedbávání této práce je jako poznamenává nespolehlivé služebníky; dostane se jim však odměny, je-li semeno pravdy do srdce včas zaseto, a pečlivě ošetřováno. *CT 143.3*

Kristus uzavírá toto podobenství: „*A když sežrá úroda, i ihned přičiní srp, nebo nastala žeň.*“ (Mk 4,29) Až je žeň země sklizena, uvidíme výsledek své lopoty; neboť uvidíme ty, pro které jsme pracovali a modlili se, shromážděné v nebeské sýpce. Pak pochopíme radost našeho Pána, když „*z práce duše své uzří užitek, jímž nasycen bude*“ (Iz 53,11). – Special Testimonies on Educacion, pp. 67-72 *CT 144.1*

Matky mají často dojem, že jejich práce je bezvýznamná služba. Je to práce, která je málo kdy oceňována. Ostatní málo vědí o jejich četných starostech a obtížích. Jejich dny jsou cele zabrány nepřetržitou řadou drobných povinností, které všechny vyžadují trpělivé úsilí, sebekázeň, rozvážnou jistotu v jednání, moudrost, a sebeobětavou lásku; přesto se však nemůže honosit tím, co udělala, jako nějakým velikým výkonem. Ona pouze pečuje o to, aby záležitosti domova měly hladký průběh. Často unavena a uvedena do rozpaků, pokouší se o to, aby hovořila s dětmi laskavě, aby nespouštěla ze zřetele jejich zaměstnanost a spokojenost, a aby vodila jejich malé nožičky po správných cestách. Má pocit, že nic nevykonala, tak tomu však není. Nebeští andělé sledují pozorně ustaranou matku a zaznamenávají břemena, která den co den nosí. Její jméno se pravděpodobně nedostane na veřejnost, je však v knize života Beránka zapsána. *CT 144.2*

17. Poučení o užitečnosti

Život nebyl dán proto, aby byl v zahálce a hovění vlastním přáním promarněn. Před každého, kdo chce své Bohem mu dané schopnosti rozvíjet, byly postaveny velké možnosti. Z tohoto důvodu je vychovávání mládeže záležitostí nesmírně důležitou. Každé dítě, opatrované v domově, je posvátnou zástavou. Bůh praví rodičům: „Vezměte toto dítě, a vychovejte je pro Mne, aby mohlo být ke cti jménu mému, řečištěm, kterým bude světu proudit Mé požehnání.“ Připravit dítě pro takovýto život, vyžaduje něco víc, než částečné, jednostranné vzdělání, které rozvine ducha na útraty tělesných sil. Všechny schopnosti ducha a těla musí být rozvíjeny; a to je práce, kterou rodiče, podporovaní učitelem, musí udělat pro děti a mládež, svěřenou jejich péči. *CT 145.1*

Prvá poučení mají veliký význam. Je obvyklé posílat děti do školy velmi mladé. Je na nich vyžadováno, aby studovaly předměty, které zatěžují jejich mladé myšlenky, a často jsou ještě vyučovány hudbě. rodiče nezřídka mají jen omezené prostředky, a vydání se zvyšuje, tak si je jen ztěží mohou dopřát, musí se však udělat všechno možné pro to, aby bylo možno vyhovět tomuto falešnému směru výchovy. Tento postup není správný. Neklidné dítě by nemělo být v žádném směru přetěžováno, a nemělo by být vyučováno hudbě, pokud není fyzicky dobře vyvinuto. *CT 145.2*

Matka by měla být učitelem, a domov školou, ve které každé dítě dostává svá první ponaučení; a tato ponaučení by se měla zabývat pracovitostí. Matky umožněte svým drobečkům, aby si hrály na volném vzduchu; necht' naslouchají zpěvům ptáčků, a učí se milovat Boha. Představovaného Jeho nádhernými výtvary. Vykládejte jim jednoduché lekce z knihy přírody a věcí okolo nich; a jak se bude jejich duch rozvíjet, mohou být připojeny i lekce z knih, a trvale vtisknuty do jejich paměti. Necht' se však rovněž učí, právě v jejich nejranějším věku, být užitečnými. Veďte je k tomu, aby myslely na to, že jako členové domácnosti, musí hrát nesobeckou, prospěšnou úlohu tím, že se budou podílet na domácích břemenech, a vyhledávat zdravý pohyb při vykonávání nezbytných domácích povinností. *CT 145.3*

Je důležité, aby rodiče našli pro své děti užitečná zaměstnání, která povedou k pocitu zodpovědnosti, přiměřené jejich věku a síle. Dětem by se mělo nechat dělat něco, co je nejen zaměstná, nýbrž co je bude i zajímat. Čiperné ruce a mozky musí být zaměstnávány od nejranějšího věku. Nebudou-li rodiče pečovat o to, aby usměrnili energii svých dětí správným směrem, pak se na nich dopustí velikého bezpráví; neboť satan je připraven, aby jim našel něco, čím by je zaměstnal. ... *CT 146.1*

Spolupráce učitele a rodičů

Je-li dítě dosti staré, aby mohlo být posláno do školy, měl by učitel spolupracovat s rodiči, a výcvik rukou měl by být i nadále součástí školních studií. Je mnoho studentů, kteří s tímto druhem práce ve školách nesouhlasí. Považují užitečné zaměstnání, jako je učení se řemesla, za nedůstojná; tací mají však nesprávný názor na to, co skutečnou důstojnost tvoří. ... *CT 146.2*

Příklad Kristův

Kristus byl za svého pozemského života příkladem pro celé lidské pokolení a v domově byl poslušný a užitečný. Učil se tesařskému řemeslu, a pracoval vlastníma rukama v malé dílně v Nazaretě... Bible říká o Ježíši: „*Děťátko pak rostlo, a posilovalo se v duchu, plné moudrosti, a milost Boží byla v něm*“ (L 2,40) Když pracoval v dětství, a v mládí, duch a tělo se vyvíjely. Nepoužíval svých sil s odvážnou bezstarostností, nýbrž tak, aby si uchoval zdraví, a každým směrem mohl vykonávat tu nejlepší práci. ... *CT 147.1*

V dětech a mládeži by měla být probuzena touha, své uplatnění vyhledávat v konání něčeho, co bude jim samým prospěšné a užitečné pro ostatní. Každodenní práce, která rozvíjí mysl a charakter, která cvičí ruce, aby byly užitečné, která otužuje mladého člověka, aby uměl nést svůj podíl životních břemen, taková práce dodává fyzickou sílu a oživuje každou schopnost. A odměnou je účinná pracovitost, zušlechtění návyku žít pro konání dobra. *CT 147.2*

Zámožné děti by neměly být zbavovány velkého požehnání práce, zvyšovalo by to sílu jejich mozku a svalů. Práce není trestem, nýbrž požehnáním. Bůh dal Adamovi a Evě, kteří byli bez hříchu ošetřovat nádhernou zahradu. Byla to radostná práce, a v našem světě by existovala jen a jenom radostná práce, kdyby nebyl první pár přestoupil přikázání Boží. ... Zámožnější lidé by si také měli vážit přednost a požehnání práce a zařadit se do pracovního procesu. Měli by si být vědomi toho, že jsou zodpovědní za to, jak používají svěřený jim majetek; že svoji sílu, svůj čas, a peníze musí používat rozumně, a peníze musí používat rozumně, a nikoliv pro sobecké záměry. ... CT 147.3

Boží uspokojení spočívá s láskyplným ujištěním na dětech, které se s veselou náladou podílejí o povinnosti domácího života a dělí se s otcem a matkou o jejich břemena. Budou odměněny tělesným zdravím a duševním klidem; a budou mít velkou radost, až uvidí své rodiče, jak se s nimi zúčastní jejich družné zábavy a zdravého osvěžení. Takto si prodlužují svůj život. Děti, vycvičené skutečné povinnosti života, vyjdou z domova, aby se staly užitečnými členy společnosti, se vzděláním, které bude daleko převyšovat to vzdělání, kterého bylo dosaženo při naprosté odloučenosti ve školní světnici již v raném věku, kdy ani duch, ani tělo nejsou ještě dosti silné, aby mohly vydržet takovou námahu. CT 148.1

Doma a ve škole, nařízením a příkladem mohou být děti a mládež vedeni k pravdivosti, nesobeckosti, pracovitosti. Nemělo by jim být dovoleno, aby marnily svůj čas v nečinnosti; jejich ruce by neměly být složeny v nečinném klidu. rodiče a učitelé by měli pracovat pro uskutečnění tohoto cíle – rozvoj všech sil a vytváření správného charakteru. Jestliže však rodiče si jsou vědomi svých zodpovědností, zbude v této věci pro učitele velmi málo práce. CT 148.2

Nebe má zájem na této práci ve prospěch mládeže. rodiče a učitelé, kteří rozumným poučováním, klidným způsobem navykají děti, aby myslely na ostatní a staraly se o ně, pomohou jim překonat jejich sobectví, a zároveň dveře před četnými pokušeními. S těmito spolehlivými instruktory budou spolupracovat Boží andělé. Andělé nemají pověření, aby tuto práci dělali sami; dodají však sílu a zdatnost těm, kteří v úctě k Bohu snaží se vychovávat mládež k užitečnému životu. CT 148.3

Naše školy jsou mimořádným nástrojem Božím k přípravě dětí a mládeže k misijní práci. Rodiče by měli pochopit svoji zodpovědnost a pomáhat svým dětem, aby si vážily svých velikých výsad a dobrodiní, která jim Bůh připravil možností vzdělávání. CT 149.1

Jejich domácí výchova by však neměla zaostávat za jejich misijním zájmem. V dětství a mládí měl by být kombinován praktický a literární výcvik. Děti měly by být vedeny k tomu, aby měly podíl na domácích povinnostech. Měly by být poučeny, jak pomáhat otci a matce v drobných záležitostech, které dovedou udělat. Jejich rozum by měl být cvičen v přemýšlení, jejich paměť vedena k tomu, aby si neustále připomínala ustanovenou jim práci; a při výchově v domově v návyku k užitečnosti musí být vedeny vykonáváním praktických povinností, přiměřených jejich věku. CT 149.2

Mají-li děti správnou výchovu z domova, nesetkáme se s nimi na ulicích, kde by se jim dostalo nesprávné výchovy, jak se to děje tak mnohým dětem. Rodiče, kteří mají své děti velkodušně rádi nikdy jim nedovolí, aby vyrůstaly s návykem k zahálce, a aby je neobeznámili s konáním domácích povinností. Nevědomost není Bohu příjemná, a je nevýhodná při konání Jeho díla. CT 149.3

18. Spolupráce mezi domovem a školou

Právě ve škole domova musí být naši chlapečci a děvčata připraveni pro navštěvování církevní školy. To by měli mít rodiče neustále na paměti, a jako učitelé v domově, měli by zasvětit všechny své síly Bohu, aby mohli splnit své vznešené a svaté poslání. Pilné, neustálé vyučování v domově je tou nejlepší přípravou, kterou děti mohou dostat pro školní život. Rozumní rodičové pomohou svým dětem, aby pochopily, že ve škole, právě tak jako doma, musí ze všech svých sil usilovat o to, aby se zalíbily Bohu, aby Mu dělaly čest. *CT 150.1*

Abyste ochránili své děti před špatnými vlivy, měli byste rodiče seznamovat se zásadami čistoty. Ty děti, které si doma navykly poslušnosti a sebekázně, budou mít jen nepatrné obtíže ve svém školním životě, a uniknou mnohým z pokušení, kterými je mládí napadáno. Rodiče by měli své děti vychovávat tak, aby byly Bohu věrné za všech okolností a na všech místech. Měli byste je obklopit vlivy, které směřují k upevnění charakteru. Takto vychované děti nejsou ve škole příčinou výtržností a stížností. Budou oporou svým učitelům, a příkladem i povzbuzením pro své spolužáky. *CT 150.2*

Jaký by měl být učitel?

Při výběru učitele pro děti měla by se projevit velká péče. Učitelé církevní školy měli by být tací mužové a ženy, kteří skromně o sobě smýšlí a nejsou pošetile domýšliví. Měli by být spolehlivými pracovníky, naplněni opravdovým misijním duchem, pracovníky, kteří se naučili skládat svoji důvěru v Boha a pracovat v Jeho jménu. Měli by mít vlastnosti Kristova charakteru – trpělivost, laskavost, milosrdenství a lásku; a do každodenních životních zkoušek měli by vnášet spásitelovou spravedlivost a smířlivost. Šířením takového vlivu budou svědectvím o tom, co dovede udělat milost z těch, kteří cele důvěřují Bohu. *CT 150.3*

Ať je každá založená církevní škola spravována takovými předpisy, aby Kristus mohl pocítit učebnu svojí přítomností. Hospodin nepřijme nějakou lacinou, špatnou službu. Necht' jsou učitelé žáky, kteří vkládají celou svoji mysl do úkolu učit se, jak vykonávat účinnou službu. Měli by být vždy nápomocní při duševních obtížích – ne proto, že by mohli sami duše zachránit, ale jako pomocná ruka Boží mají výsadu získávat své žáky Kristu. *CT 151.1*

Učitelé, necht' není ve Vaší rozmluvě žádná pošetilost. Snažte se o to, abyste ve školách svým chováním dávali správný příklad dětem. Předkládejte je každé ráno Bohu na modlitbě. Pak očekávejte od Něho v každé době posilu, a důvěřujte, že On Vám pomůže. Budete-li si tak počínat, získáte si náklonnost dětí. Díky Bohu ovládat děti není tak obtížná práce. Máme Pomocníka neskonalé mocnějšího, než jsme my. Ach, jak jsem vděčná za to, že nejsme závislí na sobě samých, nýbrž na síle shora! *CT 151.2*

Je-li váš život skryt s Kristem v Bohu, nebeský Pomocník bude stát po vašem boku a budete sjednoceni se Spasitelem a sjednoceni s těmi, které vyučujete. Nikdy se nevychloubujte; vychvalujte Krista, oslavujte Ho, vzdávejte Mu čest před světem. Říkejte: Postavil jsem se pod krev zbrocenou korouhev našeho Pána. Jsem zcela na Boží straně. Ve styku se svými žáky projevujte porozumění a šetrnost. Osvědčujte lásku k Bohu. Necht' jsou slova, která pronášíte, laskavá a povzbudivá. Neboť, když napomáháte svým studentům, jaká proměna ozdobí charakter těch, kteří nebyli ve svém domově správně vychováni! Hospodin může použít právě mladistvé učitele jako zprostředkovatele, kteří by odhalovali Jeho přízeň, jestliže se tito učitelé Jemu zasvěť. *CT 152.1*

Požadovaná poslušnost

Učitel by měl do všeho, co dělá, vkládat opravdovou sebeúctu. Neměl by sobě samému povolat popudlivost. Neměl by příkře trestat děti, které potřebují nápravu. Umožněte jim, aby pochopily, že jedinec musí být udržován v poslušnosti. Neměl by nikdy zapomínat, že nad ním je nebeský Učitel, jehož on je žákem, a že musí být neustále pod jeho kontrolou. Jestliže učitel sklání své srdce před Bohem, bude zkypráno a zúrodněno vědomím o jeho vlastních nedostacích. Uvede ve skutek něco ze smyslu slov: „*Ano i vás někdy odcizené a nepřáteli v myslí, skrze skutky zlé, nyní již*

smířit tělem svým skrze smrt, aby vás postavil svaté a neposkrvněné a bez úhony před obličejem svým.“ (Ko 1,21.22) *CT 152.2*

Tu a tam se ve škole vyskytne rušivý živel, který práci velmi znesnadní. Děti, kterým se nedostalo správné výchovy, způsobí mnoho nesnází a jejich zkaženost zarmoutí srdce učitele. Nedopustíte však, aby se tím dal zastrašit. Zkouška a protivenství přinášejí zkušenost. Jsou-li děti neposlušné a nepokojné, tím potřebují více opravdovějšího úsilí. Skutečnost, že existují děti s takovými vlastnostmi, je jedním z důvodů, proč byly církevní školy založeny. Děti, které rodiče opomenuli vychovat a ukáznit, musí být, pokud je to možno, zachráněny. *CT 153.1*

Ve škole, právě tak jako doma, měla by být rozumná kázeň. Učitel musí vytvořit pravidla, aby mohl vést skupinu svých žáků. Těchto pravidel nemělo by být příliš mnoho, a měla by být dobře uvážena, a jakmile byla prohlášena, měla by být přísně uplatňována. Každá zásada v nich obsažená měla by být studentovi tak vyložena, aby byl přesvědčen o její oprávněnosti. Takto pochopí, že pravidlům, která pomáhal sám sestavovat, musí se podrobit. *CT 153.2*

Rodiče mají podporovat učitele

Učitel by neměl být odkázán na to, aby si nesl břímě své práce. Potřebuje vzájemné porozumění, laskavost, spolupráci a lásku každého člena církve. rodiče by měli povzbuzovat učitele tím, že mu projeví, jak oceňují jeho úsilí. Nikdy by neměli říkat nebo dělat cokoli, co by povzbuzovalo neposlušnost u jejich dětí. Vím však, že mnozí rodičové nespolupracují s učitelem. Neposilují doma dobrý vliv, který se škola snaží šířit. Místo, aby doma uplatňovali zásady poslušnosti, ke kterým jsou ve škole vedeny, dovolují svým dětem, aby si dělaly co se jim líbí, aby pobíhaly sem a tam bez omezení. A uplatňuje-li učitel autoritu při vymáhání poslušnosti, podávají děti svým rodičům přehnané překroucené vylicení způsobu, jakým bylo s nimi zacházeno. Učitel udělal asi jen to, co učinit bylo jeho nepřijemnou povinností; rodiče však sympatizují se svými dětmi, i když nemají pravdu. A často ti rodičové, kteří se sami rozhodují ve zlosti, jsou z těch nejnerozumnějších, byly-li jejich děti ve škole drženy na uzdě a vedeny k pořádku. *CT 153.3*

Jsou tací členové církve, kteří se ukvapeně ujímají nepřívětivých domněnek, a o učiteli mluví pohrdlivě před ostatními členy církve, a dokonce i za přítomnosti dětí. Někteří hovoří nepokrytě a trpce o učiteli, aniž by zcela správně chápali nedorozumění, o kterém mluví. tak by tomu nemělo být. Ten, kdo se domnívá, že učitel jednal nesprávně, měl by postupovat podle poučení, které dává Písmo: „*Zhřešil-li by pak proti tobě bratr tvůj, jdi a potresci ho mezi sebou a jím samým.*“ (Mt 18,15) Když tak bylo učiněno, není naprosto nikdo oprávněn vykládat ostatním o omylech bratrových. *CT 154.1*

Rodiče, pokouší-li se učitel církevní školy o takový výcvik a ukáznění Vašich dětí, aby mohly dosáhnout věčný život, nekritizujte jeho činy za jejich přítomnosti, i když byste se snad domnívali, že je příliš přísný. toužíte-li po tom, aby se celou duší věnovali Spasiteli, spolupracujte s učitelovým úsilím o jejich spasení. Jak je to pro děti mnohem lepší, když místo poslouchání kritiky, slyší z úst své matky slova, kterými schvaluje práci učitele. Taková slova mají trvalý účinek, a působí na děti tak, že si svého učitele váží. *CT 154.2*

Nestarejme se tak mnoho o způsob života, jakým se druzí ubírají a pečujme raději o způsob života, jakým se ubíráme my sami. Jestliže děti, které se zúčastní církevní školy, nezlepší své způsoby, neměli by rodičové svalovat za to přespříliš vinu na učitele. spíše by měli sebe samotné bedlivě zkoumat, aby se přesvědčili zda oni jsou učitelé, s nimiž Bůh může souhlasit. V mnoha případech jsou děti doma značně zanedbávány, a jsou tam mnohem nevázanější, než jaké jsou ve škole. Když děti, kterým bylo po řadu let dovoleno řídit se svými vlastními náklonnostmi a tužbami, nejsou snahami učitele přivedeny k tomu, aby žily podle Kristova příkladu, budou rodiče z tohoto důvodu rozšiřovat o učiteli nevlídnou kritiku? *CT 155.1*

Způsob, jakým Bůh vládne je příkladem, jak mají být děti vychovávány. Ve službě Hospodinově není žádného násilí, a rovněž doma nebo ve škole nesmí být žádné násilí. Přesto však ani rodiče ani učitelé nesmí přezíravě připustit, aby jejich slova prošla bez povšimnutí. Kdyby opomenuli pokárat děti za jejich nesprávné jednání, Bůh by je za jejich opomenutí vedl k zodpovědnosti. Ať

však neplýtvají důtkami. Nechť je zákonem domova i školy vlídnost. Učme děti zachovávat zákon Boží, a nechť neochvějný, laskavý vliv chrání je před zlem. *CT 155.2*

Rodiče by měli pamatovat, že církevní škola dosáhne mnohem lepší výsledky, jestliže si sami budou vědomi prospěchu, kterého jejich děti dosáhnou v této škole, jestliže budou spolupracovat s učitelem. Modlitbou, trpělivostí, shovívavostí, mohou se rodiče uchránit před mnohou křivdou, zaviněnou netrpělivostí a zpozdilou slabostí. Ať se dají rodiče a učitelé do práce společně, a rodiče nechť mají na paměti, že jim samým bude pomoheno, bude-li v obci přítomen horlivý, bohabojný učitel. *CT 155.3*

Rodiče, vynaložte všechno úsilí, kterého jste schopni, abyste postavili své děti do nejpriznivějších poměrů pro tvorbu charakteru, který jste povinni vytvářet podle příkazu Božího. Použijte každý zdroj duševní a tělesné síly při úsilí o spásu svého malého stáda. Mocnosti pekelné se k jejich zkáze sjednotí, Bůh však pozvedne za vás korouhev proti nepříteli. Modlete se mnohem více, než jak jste se modlili až doposud. Laskavě, vroucně uče své děti, aby přistupovaly k Bohu jako k svému nebeskému Otci. Svým příkladem uče je sebeovládání a prospěšnosti. Vysvětlete jim, že Kristus nežil sám pro sebe. *CT 156.1*

Dejte na sebe plně působit paprskům nebeského světla, které vlídně ozařuje Vaši stezku. Vejděte do tohoto světla, poněvadž v tomto světle je Kristus. Když se chopíte úkolu pomáhat svým dětem, aby sloužily Bohu, dostaví se ta nejpohoršlivější pokušení; Nenechte se však o svůj vliv oloupit; přivíňte se k Ježíši. On říká: „*Zdali sváže sílu mou, aby učinil se mnou pokoj, aby pravím, učinil se mnou pokoj?*“ (Iz 27,5) Obtíže se budou zvyšovat; setkáte se s překážkami; hleďte však neustále na Ježíše. Přijdou-li těžké chvíle ptejte se Hospodina, co mám nyní dělat? Odmítáte-li podráždění nebo hubování, Bůh vám ukáže cestu. Pomůže vám, abyste použili své schopnosti hovořit tak křesťanským způsobem, že ve vašem domově zavládne mír a láska. Setrváte-li důsledně ve svém jednání, mohou z vás být doma hlasatelé evangelia, a pro vaše děti prostředníci milosrdenství Božího. *CT 156.2*

Vzájemné porozumění

Nikdy by neměla být zanedbávána práce ve škole tam, kde byla zřízena církevní škola, leda že by Bůh přímo přikázal, že by se tak mělo stát. Mohlo by se zdát, že se proti škole spikly neblahé vlivy, s pomocí Boží může však učitel udělat velkou, zachraňující práci, změnit-li postup věcí. Pracuje-li trpělivě, vážně, vytrvale, Kristovým způsobem, může se reformační práce vykonaná ve škole, rozšířit do domovů dětí a vést do nich čisté nebeské ovzduší. To je vskutku misijní práce nejvyššího řádu. *CT 157.1*

Jestliže rodiče svoji úlohu poctivě plní, značně se tím usnadní práce učitele. Jeho naděje a odvaha vzrostou. Rodiče, jejichž srdce jsou naplněna láskou ke Kristu, nebudou se zabývat vyhledáváním chyb a učiní vše, co je v jejich silách, aby povzbudili a pomohli tomu, koho si vybrali za učitele pro své děti. Rádi uvěří, že on je právě tak svědomitý při své práci, jak jsou oni při své. *CT 157.2*

Učitelé doma a učitelé ve škole měli by mít vzájemné porozumění pro svoji práci. Měli by navzájem spolupracovat ve svornosti, prostoupeni tímtož misijním duchem, společně se snažíce, aby dětem prospěli tělesně, duševně i duchovně, a aby uvedli do života charaktery, které by obstály při zkoušce pokušením. *CT 157.3*

19. Domácí školy

Když jsme pokročili ve zřizování církevních škol, dostaneme se k práci, která pro děti musí být udělána v těch místech, ve kterých se na udržování školy nepomýšlelo. Pokud je to možno, měly by mít všechny naše děti výsadu křesťanské výchovy. Aby to bylo možno zajistit, musíme tu a tam zřídit domácí církevní školy. Bylo by dobré, kdyby se několik rodin v nejbližším okolí sjednotilo a zaměstnalo skromného, bohabojného učitele, aby poskytoval rodičům takovou pomoc, jakou potřebují při výchově svých dětí. To bude velkým požehnáním pro mnoho izolovaných skupin světitelů soboty, a záměr Bohu mnohem příjemnější, než-li záměr, který se tu a tam i provádí, totiž posílat nezkušené děti pryč z domova, aby byly přítomny na některé z našich větších škol. *CT 158.1*

Naše malé sbory světitelů soboty musí obhajovat pravdu před svými sousedy; a děti musí být ve svých domovech, kde mohou být svým rodičům nápomocni, když skončí doba učení. Spořádaný křesťanský domov, ve kterém děti mohou mít rodičovskou výchovu podle příkazu Hospodina, je pro ně tím nejlepším místem. *CT 158.2*

Choulostivá léta dětství jsou pro otce a matky léty těžké zodpovědnosti. rodiče mají svatou povinnost, aby poučováním svých dětí přiměli je k podílení se na břemenech domova, aby byly spokojeny s obyčejnou, prostou stravou, a s vkusným, nenákladným oblekem. Potřeby rodičů měly by být vždy přiměřené; laskavost neměla by být vyjadřována pošetilou shovívavostí, nýbrž moudrým vedením. Rodiče musí poučovat své děti radostně, bez plísnění nebo puntičkářství, a snažit se, aby srdce maličkých připoutali k sobě poutem lásky. Necht' všichni, otcové a matky, učitelé, starší bratři a sestry, stanou se výchovným sborem, aby posilovali každý duchovní zájem, a aby do domova a školy vnášeli zdravé ovzduší, která pomůže nedospělým dětem vyrůstat ve výchově a poučování Hospodinově. *CT 158.3*

Studium Písma v domově

Naše děti jsou majetkem Hospodinovým; byly vykoupěny za velikou cenu. Tato myšlenka by měla být tou hlavní pohnutkou naší práce pro ně. Nejúspěšnějším způsobem jak se postarat o jejich spasení a záchranu před pokušením spočívá v tom, že je budeme ustavičně poučovat z Božího slova. A stanou-li se rodiče žáky spolu se svými dětmi, nabudou mnohem rychleji svého růstu v přednosti a poznání pravdy. Nevěra přestane; víra a aktivita porostou, přesvědčení a sebedůvěra se prohloubí tou měrou, jak budou usilovat v poznání Hospodina. Jejich modlitby se změní, stanou se zbožnějšími a opravdovějšími. Kristus je hlavou své církve, neklamnou nadějí svého lidu; On udělí potřebnou milost těm, kteří u Něho hledají moudrost a poučení. *CT 159.1*

Bůh si přeje, abychom přemýšleli o náboženské závažnosti těchto věcí. Je výsadou bratří, sester a rodičů, aby spolupracovali při poučování dětí jak pít radost Kristova života tím, že se naučí následovat Jeho příkladu. Starším dětem v těchto osamělých rodinách chci říci: Není nezbytné, aby všichni opustili domácí starosti a ubytovali se v našich školách, aby získali způsobilost ke službě. Nezapomeňte, že právě doma máte práci, kterou jste povinováni Mistroví. Doma jsou mladší děti, které musí být poučovány, a takto můžete ulehčit matce v její lopotě. *CT 159.2*

Starší členové rodiny by měli pamatovat, že tato část Hospodinovy vinice musí být pečlivě obdělávána, a měli by se rozhodnout, že vynaloží všechny své nejlepší schopnosti k tomu, aby učinili domov půvabným, a že budou zacházet trpělivě a rozumně s mladšími dětmi. V našich domovech jsou mladé osoby, které Hospodin učinil způsobilými, aby předávaly jiným to vědomí, které získaly. Necht' usilují o to, aby udržely duchovní cvičení v čerstvé paměti. A zatímco vyučují, mohou současně i studovat. Takto mohou být žáky a současně i učiteli. Vyvstanou jim nové myšlenky, a doba studia bude pro ně znamenat právě tak radost, jako užitek. *CT 160.1*

Misijní činnost

Říkám otcům a matkám: Můžete být ve svých domovech vychovateli; můžete být misionáři. Necht' otcové a matky pociťují potřebu udržet atmosféru domova bez ovlivňování nepřívětivými a

unáhlenými slovy, potřebu udělat z domova místo, kam mohou vstoupit andělé Boží a požehnat i dát úspěch vynaloženým snahám. *CT 160.2*

Rodiče by měli společně najít místo pro každodenní vyučování svých dětí, a za učitele vybrat někoho, kdo je schopen vyučovat, a kdo jako posvěcený služebník Kristův bude rozmnožovat vědění a udělovat rady. učitel, který sebe sama zasvětil službě Bohu, bude schopen vykonat rozhodnou práci v misijní službě, a děti povede stejným směrem. *CT 160.3*

Necht' otcové a matky spolupracují s učitelem, který opravdově usiluje o záchranu jejich dětí. Jestliže si rodiče uvědomí důležitost těchto malých výchovných středisek, spolupracujících na provádění díla, jak si je Bůh přeje, aby bylo v této době vykonáno, budou plány nepřítele našich dětí velkou měrou zmařeny. *CT 161.1*

„Vyučuj mladého podle způsobu cesty jeho; nebo když se i zstará, neuchýlí se od ní.“ (Př 22,6)
Děti to tu a tam svádí, aby se zlobily na omezování; v dospělém věku budou však blahorečit svým rodičům za jejich upřímnou péči a přísnou ostražitost, které je ochraňovaly a provázely v jejich nezkušených letech. *CT 161.2*

Jejich ukvapeným, nepříznivým a neopodstatněným posuzováním bývá často naprosto podložen vliv věrného a obětavého učitele. Mnozí rodiče, jejich dítky byly shovívavostí rozmazleny, zanechávají učiteli nevděčný úkol napravování toho, co sami zanedbali, a pak ještě svým vlastním jednáním působí, že jeho úkol se stává téměř beznadějným. Jejich hanlivé posuzování školy a jejího vedení podněcuje nepoddajnost dětí a utvrzuje jejich zlé návyky. *CT 161.3*

Jedná-li se již o nějakou nezbytnou výtku nebo radu týkající se učitelovy práce, má se tak stát v soukromé rozmluvě s ním. Zůstává-li to bez účinku, má být věc předložena těm, kteří jsou odpovědni za vedení školy. Nikdy by však nemělo být řečeno nebo podniknuto něco, co by u dětí zeslabovalo vážnost a úctu k člověku, na kterém závisí v tak veliké míře jejich prospívání. – Ed 284 *CT 161.4*

Rodiče by měli neustále chovat ve své paměti účel, kterého má být dosaženo – zdokonalení povahových vlastností jejich dětí. Rodičové, kteří své děti vychovávají správně, odstraňují z jejich povahy každý odbojný rys, připravují je, aby se z nich stali opravdoví, spravedliví, zbožní misionáři Kristovi. Ten, kdo ve svém dětství slouží Bohu, přidává ke své *„víře své ctnost, a k ctnosti umění, k umění pak zdrženlivost, a k zdrženlivosti trpělivost, k trpělivosti pak pobožnost, ku pobožnosti pak bratrstva milování, a k milování bratrstva lásku“* (2 Pt 1,5-7), připravuje se pro pohotovou odpovědnost na vyzvání, „Dítě, postup výše, vstup do té vyšší školy.“ *CT 162.1*

Domníváte se, že se tam všemu nenaučíme? Nemáme ani tu nejmenší představu o tom, co všechno se pak před námi zjeví. S Kristem se budeme procházet podél živých vod. On sám odhalí krásu a skvělost přírody. On sám zjeví, čím On pro nás je a čím jsme my pro Něho. Pravdu nemůžeme poznat nyní, protože naše lhůta je vymezena, tu poznáme na onom světě. *CT 162.2*

Ani církevní škola, ani kolej neposkytují vhodné chvíle pro upevňování charakteru dítěte, který byl vybudován na správných základech, které byly dítěti dány v rodině. *CT 162.3*

K dalšímu studiu

Prvá škola dítěte: PP 140-144, 260, 560-562, 574-580; DA 511-517; AA 203-205; MH 349-394; 1T 384-405; 3T 532, 533; 4T 197-213; 5T 36-45, 319-331, 423, 424; 6T 93, 94; 7T 47, 48

Ochrana mladých: PP 168, 169; 1T 156, 157, 216-220, 300-405, 546, 547; 3T 560-570; 4T 134-143; 7T 17, 27, 63

Co mají naše děti číst?: Ed 227; PP 504; 1T 125, 126, 134, 135, 504; 2T 236, 410; 4T 497-499; 5T 516-520; 7T 1 164-166

Poučení o užitečnosti: 1T 393-395; 2T 182, 369-371; 4T 96-98

Spolupráce mezi domovem a školou: CG 300-302; Ed 283-286; FE 64-70

Domácí školy: FE 149-161

Část V. – Církevní škola

„Kdež jest to stádo, kteréžť dáno bylo, stádce ozdoby tvé?“ (Jr 13,20)

20. Naše zodpovědnost

Není nic, co by mělo větší význam, než-li výchova našich dětí a mladých lidí. Církev by měla procitnout a projevit hluboký zájem o tuto práci; neboť právě nyní, jako nikdy předtím, satan a jeho vojsko se rozhodli získat mládež pod černou korouhev, která vede do záhuby a k smrti. *CT 165.1*

Bůh ustanovil církev jako strážce, aby úzkostlivě bděla nad mládeží a dětmi, a aby jako voják na stráži zpozorovala blížícího se nepřítele a dala výstrahu před nebezpečím. Církev však tuto skutečnost nebere na vědomí. Spí na stráži. V této době nebezpečnosti musí se otcové a matky probudit a pracovat jako když jde o život, jinak budou mnozí z mladých navždy ztraceni. *CT 165.2*

I když bychom měli vynakládat vážné úsilí v prospěch zástupců kolem nás, a pro rozmach díla v cizích polích, žádný rozsah práce v tomto směru, nemůže být naší omluvou pro zanedbání výchovy našich dětí a mládeže. Musí být vedeni k tomu, aby se z nich stali pracovníci pro Pána. Jak rodiče, tak i učitelé, musí příkazem a příkazem tak vštěpovat zásady pravdy a poctivosti do duší a srdcí mládeže, aby se z ní mohli stát mužové a ženy, kteří by byli jak opravdoví, tak i zocelení pro Pána a Jeho dílo. *CT 165.3*

Rodiče a učitelé nedoceňují závažnost práce, poskytnutou jim ve výchově mládeže. Zkušenost Izraele byla napsána pro nás, „*kteříž jsme na konci světa*“ (1 K 10,11). Jak v jejich době, tak i nyní Hospodin si přeje, aby děti nebyly shromažďovány v takových školách, ve kterých mají převahu světské vlivy, nýbrž v našich školách, ve kterých je Slovo Boží základem vyučování. *CT 166.1*

Byli-li jsme někdy povinni pracovat vážně, pak je to nyní. Nepřítel se na všech stranách tlačí kupředu, jako povodeň. Pouze Bůh má tu moc, kterou může zachránit naše děti před příbojem zla. Zodpovědnost, spočívající na rodičích, učitelích a členech církve, za vykonání své povinnosti ve spolupráci s Bohem, je větší, než jak to lze slovy vyjádřit. *CT 166.2*

Cvičit mladé lidi tak, aby se z nich stali spolehliví vojáci Pána našeho Ježíše Krista, je ta nej-ušlechtilejší práce, jaké se kdy člověku dostalo. Pouze oddaní a zasvěcení mužové a ženy, kteří děti milují a dovedou v nich vidět duše, které mají být zachráněny pro Pána, měli by být vybíráni za učitele církevní školy. Učitelé, kteří Slovo Boží studují tak, jak by mělo být studováno, budou něco vědět o hodnotě duší, svěřených jejich péči, a od takových získají děti opravdové křesťanské vychování. *CT 166.3*

V závěrečných scénách dějin tohoto světa budou lidé žasnout nad svědectvím pravdy těchto dětí a mládeže, která bude zvěstována ve vši prostotě a přece v duchu a moci. Byly vyučeny v bázni Boží, a jejich srdce zahřela pozorným a zbožným studiem Písma. V nedaleké budoucnosti mnohé děti budou obdařeny Duchem Božím, a budou zvěstovat světu pravdu, což v té době nebudou moci vykonávat starší členové církve. *CT 166.4*

Pán by rád použil církevní školu za pomocníka rodičů při výchově a přípravě jejich dětí pro dobu, která nás očekává. A proto by se církev měla chopit vychovatelské práce se vši vážností a podle vůle Boží. *CT 167.1*

Nemůžeme si dovolit oddělovat duchovní výchovu od rozumové. Právem se mohou rodiče obávat o rozumový rozmach svých dětí, nebude-li vyvážen poznáním Boha a Jeho vůle. toto je základem každého skutečného poznání. Místo neposvěceného soupeření o světskou poctu, nechť je nejvyšší touhou našich studentů, aby ze svého školského života vyšli jako misionáři Boží, vychovatelé, kteří budou vyučovat tomu, čemu se sami naučili. Studenti, kteří opouštějí školu s tímto úmyslem, budou získávat pro Krista nejen muže a ženy, nýbrž i děti a mládež. Vykonají ve světě práci, jejíž účinek nebudou schopny zmařit všechny mocnosti zla. *CT 167.2*

Učitelé, probud'te své schopnosti, své zásady. Právem se můžete tázat: Kdo je k tomu schopen? Veliký učitel však ujišťuje: „*Dosti máš na mé milosti.*“ (2 K 12,9) Nebudete-li počítat s Ním a nebudete-li hledat Jeho pomoc, pak ovšem je vaše dílo marné. Avšak v Jeho moudrosti a síle můžete mít skvělý úspěch. *CT 167.3*

21. Dílo, které musí být pro naše děti vykonáno

Upozornila jsem na sbory, které jsou rozptýleny na různých místech, a vysvětlila jsem, že síla těchto sborů závisí na rozmachu jejich užitečnosti a účinnosti. ... Ve všech našich sborech by měly být školy, a v těchto školách učitelé, kteří jsou misionáři. Je důležité, aby učitelé byli vedeni k tomu, aby správně zastávali svůj úkol v důležité práci při výchově dětí světitelů soboty, a to nejen ve vědách, nýbrž i v Písmu svatém. Tyto školy, zařízení na různých místech, a vedené věřícími muži nebo ženami, podle okolností, měly by být budovány na stejných zásadách, na kterých byly budovány školy proroků. *CT 168.1*

Obzvláštní péče by měla být věnována výchově mládeže. Děti musí být vedeny tak, aby se z nich stali misionáři; musí se jim pomáhat, aby jasně chápaly, co musí udělat pro svoji spásu. Jen málo z nich má náležitou výchovu v náboženských otázkách. Mají-li vychovatelé sami poznání pravdy, budou schopni udílet svým studentům vědomosti o lásce Boží, kterou sami pocítili. Takováto poučení mohou poskytnout pouze ti, kteří sami jsou skutečně věřící. to je ta nejušlechtlejší misijní práce, kterou muž nebo žena mohou konat. *CT 168.2*

Již v raném věku měly by být děti vzdělávány ve čtení, psaní, počítání a vést si své vlastní účty. Mohou usilovat krok za krokem ve svých vědomostech. Především by však měly být vedeny k tomu, že bázeň Hospodinova je počátkem moudrosti. Měly by být vychovávány, řádek za řádkem, poučení za poučením, zde trochu a tam trochu; učitel by však měl mít jediný záměr, vychovat děti v poznání Boha a Ježíše Krista, kterého On poslal. *CT 168.3*

Učte mládež, že jakýkoli hřích je v Písmu svatém definován jako „*přestoupení zákona*“ (1 J 3,4) Poučujte je prostými slovy, že musí být poslušni svých rodičů, a svá srdce odevzdat Bohu. Ježíš Kristus je rád přijme a požehná je, jen když k Němu přijdou a budou Ho žádat o odpuštění všech svých přestoupení a hříchů. A když Ho žádají o odpuštění všech svých přestupků, musí důvěřovat, že On to učiní. *CT 169.1*

Bůh si přeje, aby každé dítě útlého věku bylo Jeho dítětem, aby bylo přijato do Jeho rodiny. Byť i sebe mladší, může být členem rodiny věřících a mít nejdůkladnější poznání náboženské pravdy. Mohou mít něžná, otevřená srdce trvale působících vlivů. Mohou mít svá srdce připoutána vírou a láskou k Ježíši, a žít pro Spasitele. Kristus z nich udělá malé misionáře. Veškerý směr jejich myšlení se možná změní, takže hřích se jim nebude jevit jako něco, co by mohlo potěšit, nýbrž co musí být odmítáno a nenáviděno. *CT 169.2*

Malé děti, právě tak jako ty starší, budou mít z těchto poučení prospěch; při takto prostince vysvětleném plánu spasení budou mít učitelé právě tak veliké požehnání jako ti, kteří jsou vyučováni. Duch Svatý vnukne ponaučení vnímavým duším dětí, aby mohly pochopit pravdu Písma v její prostotě. A Pán dá těmto dětem při misijním svědectví určitou zkušenost; vnukne jim myšlenky, jaké nemají dokonce ani učitelé. Děti, které jsou náležitě poučeny, vydají svědectví o této pravdě. *CT 169.3*

Učitelé, kteří jsou nervosní a snadno vznětliví, neměli by vést mládež. Učitelé musí děti milovat, protože jsou mladšími členy Boží rodiny. Hospodin se jich bude právě tak jako rodičů ptát: „*Kdež jest to stádo, kteréžť dáno bylo, stádce ozdoby tvé?*“ (Jr 13,20) ... *CT 170.1*

Při výchově dětí a mládeže neměli by učitelé připustit, aby nějaké popudlivé slovo nebo posunek rušily jejich práci, protože dělají-li to, napájají studenty tím duchem, kterým jsou sami ovládáni. Pán chce, aby jak naše základní školy, tak i školy pro starší studenty, byly toho druhu, aby se mohli andělé Boží procházet jejich třídami a vidět v pořádku zásady vedení, pořádek vedení nebes. Mnozí se domnívají, že je to nemožné; každá škola by však tím měla začínat, a usilovat co nejvážněji o uchování ducha Kristova, v náklonnosti, ve stycích, při vyučování, aby si učitelé počínali tak, aby je mohl Pán použít jako své nástroje, kteří by odráželi Jeho vlastní obraz charakteru. učitelé snad vědí, že jako bohabojní vychovatelé mají pomocníky, kteří v každé době vstěpují do srdce dětí ta cenná ponaučení, která jim byla dána. *CT 170.2*

Pán spolupracuje s každým posvěceným učitelem; a je ve vlastním zájmu učitele, aby si byl toho vědom. Vychovatelé, kteří se podřídili Bohu, obdrží milost, pravdu a světlo pomocí Ducha

Svatého, aby mohli o tom všem poučovat i děti. Jsou pod ochranou toho největšího Učitele, jakého kdy svět poznal, a jak to neslušelo, kdyby měli nevlídného ducha, ostrý hlas, plný podráždění! Tím by jen v dětech udržovali své vlastní chyby. *CT 171.1*

Ó, kéž bychom jen postřehli co bychom mohli vykonat, kdybychom se chtěli učit od Ježíše! Zřídlo nebeského pokoje a radosti, nezapечатěné v duši učitele obdivuhodnými slovy Božího vnuknutí, promění se v mohutnou řeku vlivu, aby se stala požehnáním pro všechny, kteří jsou s nimi spojeni. *CT 171.2*

Nedomnívejte se, že Bible bude pro děti nudnou knihou. Pod vedením moudrého učitele bude Slovo čím dále tím vítanějším. Stane se jim chlebem života, a nikdy nezestárne. Je v něm svěžest a krása, která vábí a okouzluje děti a mládež. Je jako slunce, zářící na zemi, dávající ji svěžest a sílu, doposud nevyčerpanou. Při čtení příběhů a poučení z Písma mohou děti a mládež poznat, že všechny ostatní knihy jsou proti ní méně hodnotné. Mohou v ní objevit zdroj milosrdenství a lásky. *CT 171.3*

Boží svatý výchovný Duch je v Jeho slově. Nové a převzácné světlo vyzařuje z každé stránky. Zde se zjevuje pravda, a slova i věty jsou utvořeny jasně a jsou vhodné pro každou příležitost, protože z nich mluví hlas Boží. *CT 171.4*

Musíme uznat Ducha Svatého za svého Osvěcovatele. Tento Duch rád promlouvá k dětem, a odhaluje jim poklady a krásy Slova. Zaslíbení Velikého Učitele, zaujmou smysly a povzbudí duši dětí duchovní silou, která je posvátná. Ve vnímavé duši bude růst známost Božích věcí, ze kterých se stane zábrana proti pokušení nepřítele. *CT 172.1*

Práce učitelů je důležitá. Měli by přemýšlet o slovech Božích. Bůh bude mít společenství s duší skrze svého Ducha. Při studiu se modlete: „*Otevři oči mé, abych spatřoval divné věci z zákona tvého.*“ (Ž 119,18) Bude-li se učitel ve svých modlitbách opírat o Boha, obdrží Ducha Kristova, a Bůh bude jím skrze Ducha Svatého působit na mysl studentovu. Duch Svatý naplňuje mysl a srdce nadějí a odvahou a živým vyličením Písma, což se dostane také studentům. Slova pravdy budou nabývat na důležitosti a dosáhnou takové šíře a dokonalosti významu, o jaké se nikdy ani nezdálo. Krása a působivost slova Božího má proměňující vliv na mysl a charakter; jiskry nebeské lásky dopadnou do srdce dětí jako vnuknutí. Můžeme přivést ke Kristu sta a tisíce dětí, budeme-li usilovat o jejich záchranu. – Special Testimony to the Battle Creek Church; written at Cooranbong, N.S.W., Australia, Dec. 15, 1897 *CT 172.2*

22. Práce církevní školy

Církev musí vykonat mimořádnou práci při výchově a přípravě svých dětí, aby nebyly, ať již při návštěvě školy nebo jakékoliv jiné společnosti, těmito styky ovlivněny, nesprávným chováním. Ve světě je plno špatnosti a nedbalosti vůči zákonům Božím. Města se podobají Sodomě, a naše děti jsou denně vystavovány mnohému zlu. Ti, kdož navštěvují veřejné školy, často se spolčují s ostatními, kteří jsou zanedbanější než oni, tací, až na dobu strávenou ve škole, jsou odkázáni na výchovu ulice. Náklonnosti mládeže jsou snadno ovlivňovány a nemá-li jejich okolí správný charakter, použije satan těchto zanedbaných dětí, aby ovlivnil ty, které jsou vychovávány mnohem pečlivěji. Takto dříve, než-li rodiče – světitelé soboty poznají, co se stalo, dílo zkázy je vykonáno a duše jejich dítek jsou narušeny. ... *CT 173.1*

Církevní školy, jsou nezbytné

Mnohé rodiny, které se za účelem výchovy svých dětí stěhují na místa, ve kterých byly založeny naše velké školy, prokázaly by Pánu lepší službu, kdyby setrvaly tam, kde jsou. Měly by povzbuzovat sbor, jejímiž jsou členy, aby založil církevní školu, ve které by děti ve svém okruhu mohly získat všestrannou, praktickou křesťanskou výchovu. Bylo by daleko lepší pro vaše děti, i pro dílo Boží, kdyby mohly zůstat v menších sborech, ve kterých je zapotřebí jejich pomoci, místo aby chodily do větších sborů, ve kterých nejsou tak potřebné, a proto jsou vystaveny neustálému pokušení, že upadnou do duchovní nečinnosti. *CT 173.2*

Kdekoliv je několik světitelů soboty, měli by se rodiče sjednotit a opatřit místo pro denní školu, ve které by mohly být děti a mládež vyučovány. Měli by zaměstnávat Křesťanského učitele, který jako – zasvěcený misionář, vychovává děti takovým způsobem, který by je přivedl k misijní činnosti. ... *CT 174.1*

Charakter církevních škol a jejich učitelů

Charakter práce, konané na našich církevních školách, měl by mít tu nejvyšší úroveň. Ježíš Kristus, Spasitel, je jediným prostředkem proti pochybné výchově a hodiny, ve kterých se vyučuje Jeho slovu, měly by být mládeži poskytovány tou nejpritažlivější formou. Školní kázeň měla by být doplňkem domácí výchovy, a jak doma, tak i ve škole měla by být zachovávána jednoduchost a zbožnost. Měli by být vyhledáni mužové a ženy, kteří mají nadání pro práci v těchto malých školách, kteří však nemohou s úspěchem pracovat na školách větších. Když vykládají Písmo, jim samotným se dostane vzdělání té nejvyšší hodnoty. *CT 174.2*

Při výběru učitelů měli bychom být co nejopatrnější vědouce, že je to právě tak vážná záležitost, jako je výběr osob pro kazatelskou službu. Tento výběr by měli provádět rozumní mužové, kteří dovedou posoudit charakter; vždyť je zapotřebí toho opravdu nejlepšího nadání, jaké může být získáno pro výchovu a vzdělávání myšlenek mládeže, a pro úspěšné vykonávání rozsáhlé práce, kterou budou muset udělat učitelé v našich církevních školách. Žádná osoba méně hodnotného nebo malicherného způsobu myšlení neměla by dostat na starost ani jedinou z těchto škol. Nestavte před děti mladé, nezkušené učitele, kteří nemají žádnou schopnost; neboť jejich pokusy povedou k dezorganizaci. Pořádek je prvním zákonem nebe, a každá škola měla by být po této stránce odrazem nebe. *CT 174.3*

Ustanovit nad nedospělými dětmi domýšlivé učitele, kteří nedovedou své žáky milovat, je lehkomyšlné. Takový učitel značně poškodí rozvíjející se povahy. Nejsou-li učitelé ochotni podrobit se Bohu, nemají-li lásku k dětem, na které dohlížíjí, nebo straní-li těm, kteří vyhovují jejich vkusu a dávají najevo nezájem vůči těm, kteří jsou méně půvabní, nebo vůči těm, kteří jsou neposední a nervózní, tací učitelé neměli by být zaměstnáváni, neboť výsledkem jejich práce bude ztráta duší pro Krista. *CT 175.1*

Je nezbytné, aby učitelé projevovali zájem vůči dětem, které jsou tiché a nezkažené, trpělivost a lásku právě k těm, kteří to nejvíce potřebují. Ježíš miloval děti. ... vždy se k nim choval vládně a

šetřně, a u učitele musí následovat Jeho příklad. Měli by mít toho pravého misijního ducha; vždyť děti musí být vedeny k tomu, aby se z nich staly misionáři. CT 175.2

Naše církevní školy potřebují učitele, kteří mají značné mravní kvality; takové, kterým možno důvěřovat; takové, kteří jsou pevní ve víře, a kteří mají takt a trpělivost; takové, kteří mají společenství s Bohem a vystříhají se jakékoliv přetvářky zla. ... CT 175.3

Výsledky práce církevní školy

Náležitě vedeny, budou církevní školy pomocníky vztyčování korouhve pravdy v těch místech, kde byly založeny; pro děti, kterým se dostalo křesťanské výchovy, budou svědky Kristovými. Jako Ježíš řešil v chrámu tajemství, která kněží a zákoníci nedovedli rozpoznat, tak v závěrečném díle na zemi budou děti, které byly správně vychovány, ve své prostotě pronášet slova, která budou udivovat muže, kteří právě hovoří o „vyšším vzdělání“. CT 176.1

Když děti zpívaly na nádvoří chrámu: „*Hosana. Požehnaný, kterýž se béře ve jménu Páně.*“ (Mk 11,9), právě tak v těchto posledních dnech zazní dětské hlasy, aby přinesly poslední varovné poselství hynoucímu světu. Udiví-li nebeské mocnosti, že mužům je znemožněno zvěstování pravdy, Duch Boží sestoupí na děti, a ony vykonají toto dílo, které starší pracovníci nemohli vykonat, protože jim to bylo překaženo. CT 176.2

Naše církevní školy jsou Bohem ustanoveny, aby připravovaly děti pro toto veliké dílo. Zde musí být děti vyučovány především pravdivému poznání této doby a praktické misijní práci. Musí být získány pro armádu pracovníků, aby pomáhaly nemocným a trpícím. Děti se mohou zúčastnit zdravotně misijní práce a svými poznámkami a připomínkami mohou být nápomocni při jejím postupu. Jejich příspěvky budou snad nepatrné, avšak každá maličkost pomáhá, a jejich úsilím mohou být mnohé duše získány pro pravdu. Jimi mohlo by být uvedeno ve známost poselství Boha a jeho ochraňující přízeň všem národům. Sbory by se proto měly postarat o jehňátka svého stáda. Necht' jsou děti vychovávány a vzdělávány pro konání služby Bohu; neboť ony jsou dědictvím Páně. – 6T 193-203 CT 176.3

Systém třídění je někdy na překážku skutečnému pokroku žáků. Někteří žáci jsou zpočátku pomalí a učitel musí na takovou mládež vynaložit velikou trpělivost. Tito žáci mohou se však po krátké době učit tak rychle, že ho to až udiví. Jiní se mohou jevit jako skutečně skvělí, po čase se však může ukázat, že rozkvetli příliš brzy. Systém přísného rozdělování dětí na stupně není rozumný. CT 177.1

Nelze přehlížet význam tělesné kvalifikace učitelovy; čím je jeho zdraví dokonalejší, tím dokonalejší bude jeho práce. Hlava nemůže jasně přemýšlet a spolehlivě se chopit díla, jsou-li tělesné síly oslabovány následky slabosti nebo nemoci. Srdce je ovlivňováno duchem; jestliže však vlivem tělesné neschopnosti ztrácí duch svoji sílu, je tím cesta k vyšším citům a pohnutkám značnou měrou zatarasována a učitel je méně schopen rozeznávat mezi dobrým a špatným. Je-li kdo oslabován následky nevalného zdraví, pak mu nebude tak snadné být trpělivým a radostným a jednat poctivě a spravedlivě. CT 177.2

23. Kristus jako příklad a učitel mládeže

Ježíšův příklad je jasným vzorem mládeži, právě tak, jako dospělejším, neboť Jeho dětství a mládí bylo vzorné. Od Jeho útlého věku byl Jeho příklad dokonalý. Jako malé dítě poslouchal své rodiče a zákony života; „*a milost Boží byla v něm*“ (L 2,40). *CT 178.1*

Ježíš nepromrhal, tak jako mnozí z mládeže, svůj čas v zábavě. Studoval Boží slovo, až se obeznámil s jeho smyslem. I v dětství byl Jeho život a všechny Jeho vlastnosti v souladu s Písmem svatým, a vyznal se v něm. ... Kromě psaného slova studoval Ježíš knihu přírody; nacházel potěšení v krásných věcech, které On sám stvořil. Měl pochopení pro všechny lidské radosti a starosti. Ztotožňoval se se všemi, – mladými a bezmocnými, poníženými i nešťastnými. *CT 178.2*

Při svém učení vybíral Kristus své příklady z velkého pokladu domácích starostí a radostí a z přírody. Neznámé bylo objasňováno známým; posvátné a duchovní pravdy přirozenými, pozemskými věcmi, s nimiž byl lid nejvíce obeznámen. Byly to věci, které mohly promlouvat k jejich srdcím a udělat na jejich ducha ten nejhlubší dojem. *CT 178.3*

Slova Kristova dala učení o přírodě nový směr a umožnila mu nové odhalení. Mohl mluvit o věcech, které udělal vlastní rukou; neboť měly takové kvality a vlastnosti, jaké měl On sám. V přírodě, právě tak jako na posvátných stránkách Starého Zákona Písma svatého, jsou odhalovány božské, významné pravdy; a při Svém vyučování Ježíš je ukazoval lidu, který žasl nad krásou přirozených věcí. ... *CT 178.4*

V Ježíšově výkladu je v květinách a keřích, v semenu vysévaném, obsaženo poznání pravdy a podobně je tomu též u rostliny, vyrůstající z půdy. Utrhl nádhernou lilii a vložil ji do rukou dětí a mládeže; a když pohlédli do Jeho milého, mladistvého obličej, posíleného jasmem milosti Jeho Otce, dal jim poučení: „*Považte kvítí polního, kterak roste (v jednoduchosti své přirozené krásy a líbeznosti); nepracuje ani nepředě. Pravímť pak Vám, že ani Šalomoun ve vši své slávě tak odin nebyl, jako jedno z nich.*“ Pak následuje ujištění: „*Ponevadž tedy trávu polní, ještě dnes jest a zítra do pe-ci bývá vložena, Bůh tak odívá, i zdaliž mnohem více vás neodívá, ó malé víry?*“ (Mt 6,28-30) *CT 179.1*

Při své práci jako veřejný učitel, Kristus nikdy nepouštěl ze zřetele děti. Když byl unaven shonem únavného města, vysílen stykem s prohnanými a licoměrnými muži, Jeho duch nacházel klid a mír ve společnosti nevinných malých dětí. Jeho přítomnost je nikdy nezaháněla. Jeho velké milující srdce mohlo pochopit jejich svízele a nesnáze a nacházet radost v jejich prostém vedení; a bral je do své náruče a žehnal jim. *CT 179.2*

V těchto dětech, které se dostaly s Ním do styku, viděl Ježíš budoucí muže a ženy, kteří by mohli být dědici Jeho milosti a obyvatelé svého království; z nich někteří budou mučedníky pro Něho. Poznal, že Mu tyto děti věnovaly pozornost a přijímaly Ho jako svého Vykupitele mnohem ochotněji, než-li dospělí lidé, z nich mnozí byli mnoho mluvní mudrci tvrdého srdce. Při svém vyučování se jim přizpůsoboval. On, Vládce nebes, nepovažoval za nedůstojné odpovídat na jejich otázky a zjednodušoval svá závažná ponaučení, aby vyšel vstříc jejich dětskému chápání. Vkládal do jejich rozvíjejících se myslí semena pravdy, která po létech vypučí a ponesou ovoce až do věčného života. *CT 180.1*

Rodiče a učitelé, Ježíš neustále říká: „*Nechť dítek a nebraňte jim jíti ke mně.*“ (Mt 19,14) Ony jsou nejvnmavější pro křesťanské učení; jejich srdce jsou otevřena vlivům zbožnosti a ctnosti a schopna pevně si uchovat přijaté dojmy. – Special Testimonies on Education, pages 62-66; written May 17, 1896 *CT 180.2*

Aby se vyvíjela mysl a srdce mládeže, a aby se nebránilo jejich růstu neoprávněným omezováním jednoho myšlení nějakým jiným, to vyžaduje takt a moudrost. Je zapotřebí takových učitelů, schopných zacházet s různými fázemi charakteru; kteří mají rychlý postřeh a dovedou se nejvíce využít vhodných chvílí pro konání dobra; kteří jsou plni nadšení, kteří mají sklony k vyučování; a kteří dovedou dát vzlet myšlenkám, oživit vůli a dodávat odvahu. *CT 180.3*

24. Čtení Bible

Ve všem tom, co kdy člověk napsal, kde je možno setkat se s něčím, co by tak upoutalo mysl, a tak dovedlo probouzet zájem dítek, jako příběhy Písma? Pomocí těchto jednoduchých příběhů mohou být vysvětlovány vznešené zásady Božího zákona. Takto pomocí výkladů, které jsou pro chápavost dítěte nejprizpůsobenější, mohou rodiče a děti velmi záhy začít s prováděním Hospodino příkazu, týkajícího se Jeho pokynů: „*A budeš je často opětovat synům svým, mluvit o nich, když sedneš v domě svém, když půjdeš cestou, a léhaje i vstávaje.*“ (Dt 6,7) *CT 181.1*

Používání praktických cvičení, školních tabulí a map přispěje k vysvětlování přečteného a k zapamatování si toho. Rodiče a učitelé by měli neustále usilovat o zlepšení těchto metod. Výkladu Bible měli bychom věnovat své nejsvěžejší myšlenky, svůj nejlépe promyšlený postup a své nejopravdovější úsilí. *CT 181.2*

Aby mělo studium žádoucí účinek, musí být získán zájem dítěte. Zejména ten, kdo se musí zabývat dětmi a mládeží, kteří se značně liší svými schopnostmi, výchovou a způsobem myšlení, nesmí se tato záležitost opomíjet. Při výkladu Písma dětem můžeme mnoho docílit sledováním směru jejich myšlení, věcí, které je zajímají a vzbuzením jejich zájmu o poznání, co o těchto věcech soudí Písmo. On, který nás stvořil s našimi různými náklonnostmi, dal nám ve svém Slově něco pro každého z nás. Když žáci vidí, že čtení Písma má vztah k jejich vlastnímu životu, naučí se spoléhat na něj, jako na důvěrníka. *CT 181.3*

Pomozte jim proto, aby uměly ocenit jeho obdivuhodnou krásu. Mnohé bezcenné, vzrušující a neprospěšné knihy jsou doporučovány, nebo alespoň je dovoleno jejich používání, pro jejich domnělou literární hodnotu. Proč bychom měli vést své děti k tomu, aby se napájely z takovýchto znečištěných pramenů, mohou-li mít volný přístup k čistým zdrojům Božího slova? Písmo obsahuje plný, mocný a hluboký význam, který je nevyčerpatelný. Povzbuzujte děti a mládež, aby vyhledávala její poklady, a to jak myšlenkové, tak i výrazové. *CT 182.1*

Když krása těchto drahocenných stránek zvaží jejich myšlenky, budou jejich srdce zasažena zjemňující, utišující mocí. Budou přivábeni k Tomu, který jim takto odhalil sama Sebe. A je jen málo těch, kteří by si nepřáli vědět více o Jeho skutcích a cestách. *CT 182.2*

Vítězství víry

Je toho mnoho, čemu se musí děti a mládež naučit o dřívější zbožnosti. „*Toť jest to vítězství, kteréž přemáhá svět, víra naše.*“ (1 J 5,4) Tato víra nesmí vést k přijímání pověřivých, nepravdivých názorů. Vypusťte takovéto myšlenky ze svého učení a dávejte dětem a mládeži ponaučení stejného druhu, jaká dával Kristus, – naučení víry prostým „*Takto praví Hospodin*“. *CT 182.3*

Vítězství nad zlem získáváme vírou. Ti, kteří vstupují na toto bitevní pole zjistí, že si musí obléci plnou výzbroj Boží. Záštitu víry bude jejich ochranou a dá jim možnost, aby byli více než vítězi. Nic jiného není zapotřebí, než – víra v Hospodina zástupů a poslušnost Jeho rozkazů. Obrovské armády, vybavené jakýmkoliv jiným prostředkem, nebudou nic platné při posledním velkém boji. Bez víry by ani zástup andělů nemohl pomoci. Sama živá víra učiní je nepřemožitelnými a dá jim schopnost, aby ve zlých dobách zůstali neochvějní, pevní a počátek své důvěry uchovali pevně až do konce. *CT 182.4*

Mladí mužové a ženy, v nichž není zjevné, že pravda začala konat své dílo posvěcení na jejich srdce, budou mít neúspěch pokusí-li se o vyučování na kterékoliv církevní škole. Nikdo z nich si nesmí vybírat nejsnadnější místo a usilovat o pochopení pouze toho, co je z Božího slova uspokojuje, řídit se těmi věcmi, které jsou v souladu s jejich požadavky, a nedbat o to, co je v rozporu s jejich náklonností a vyžaduje sebezapření a nevyhýbání se těžkostem. Zejména učitelé dětí a mládeže měli by být dobře obeznámeni s poslušností. Kdo opravdově věří, táže se Hospodina: „Co si přeješ, abych učinil?“ a je-li cesta Hospodinem vyznačena, víra ochotně vykoná Jeho vůli, ať již je to spojeno s jakoukoliv nesnází nebo obětí. *CT 183.1*

Učitelé, uvažujte o jednoduchosti Písma svatého tak, abyste se mohli naučit vysvětlovat mladým duším jeho pravdy. Vaše horoucí přání po nynějším i věčném prospěchu dětí, svěřených Vaší péči, mělo by Vás často přivést k tomu, abyste vyhledávali radu u Toho, který je svrchovaně moudrý, než aby se mohl mýlit, příliš dobrý, než aby Vás zanechal bez pomoci vašemu vlastnímu vědění.

CT 183.2

Poučování z Písma musí být zdůrazňováno zbožným životem učitele. Bohabojní učitelé budou uskutečňovat každou zásadu, kterou by rádi vštípili do duší dětí. Tací učitelé budou vzhlížet k svému nebeskému Otci toliko zrakem víry; vždyť ji poznali u Něho; vypožadovali Jeho lásku na těch nejkrušnějších cestách; jsou podílníky Jeho božské podstaty. Mohou se spoléhat na Toho, který obětoval svého jediného Syna věda, že v Něm dává všechno pro jejich duchovní a věčné blaho. *CT*

183.3

Učil-li se učitel všemu potřebnému od Ježíše Krista proto, aby to plně uplatnil ve svém vlastním životě, může vyučovat úspěšně. Ti, kteří jsou každodenními žáky Velkého Učitele, získají do své pokladnice drahocenné poklady, aby z ní čerpali nové i staré věci. *CT 184.1*

Učitelům církevní školy bych ráda řekla: Přesvědčujte se zda vás vede Duch Svatý. Projevujte svým životem přetvářející vliv pravdy. Všeemožně se vynasnažte o zdokonalení svých schopností, abyste mohli poučovat své studenty, jak dosáhnout zdokonalení. *CT 184.2*

Jakmile bude Vaše mysl uvedena v soulad s myslí Boží, dostanete se do styku s moudrostí, která Vám sdělí taková naučení z Písma, která budou neocenitelnou pomocí při Vaší učitelské práci. Když vypravujete dětem o kříži, Vaše vlastní duše se povznesou nad sklíčenost a malomyslnost. Při uvažování o nekonečnosti Vykupitelovy oběti, zbavíte se každé touhy po věcech tohoto světa. *CT 184.3*

25. Naučení z přírody

Zatímco by Písmo mělo zaujímat ve výchově dětí a mládeže prvé místo, kniha přírody je svým významem hned za ní. Bohem vytvořená díla svědčí o Jeho lásce a moci. On stvořil svět se vším, co je na něm. Bůh miluje krásu; a ve světě, který sám pro nás vybavil, dal nám nejen vše nezbytné pro naše pohodlí, nýbrž nebe a zemi naplnil též krásou. vidíme jeho lásku a péči na podzim na bohatých polích a jeho úsměv v radostném svitu slunce. Jeho ruka vytvořila hradby skal a strmící pohoří. Vysoké stromy rostou z Jeho příkazu; On rozprostřel na zemi zelený samet koberce a roztrousil po něm keře a květiny. *CT 185.1*

Proč oblékl zemi a stromy živou zelení a nikoliv tmavou, chmurovou hnědi? Neučinil tak proto, aby byly příjemnější pro náš zrak? A nemají být naše srdce naplněna vděčností, poznáváme-li v dívech Jeho stvoření důkaz Jeho moudrosti a lásky? *CT 185.2*

Tatáž tvořící síla, která stvořila svět, projevuje se také v udržování vesmíru a neustálým řízením činnosti přírody. Ruka Boží provází planety na jejich pouti po nebesích. Není to proto, že zeměkoule vlastní silou rok co rok vytrvale se pohybuje okolo slunce a poskytuje své štědré dary. Slovo Boží drží na uzdě živly. On pokrývá nebesa mraky a vytváří déšť pro zemi. On zúrodňuje údolí a „*vyvodí trávu na horách*“ (Ž 147,8). Z Jeho moci rostlinstvo pučí, vyrůstají listy a květy kvetou. *CT 185.3*

Celička příroda je určena k tomu, aby byla tlumočnickem Božího díla. Adamovi a Evě, v jejich rajském domově, příroda překypovala poznáním Boha a oplývala nebeským poučením. Pro jejich pozorné uši to byla hlasem obdařená řeč moudrosti. Moudrost promlouvala k oku a byla přijímána do srdce; neboť oni měli společenství s Bohem v Jeho dílech, Jím vytvořených. Jakmile tato posvěcená dvojice přestoupila zákon Nejvyššího, jasnost Božího obličej opustila přírodu. Příroda je nyní zohyžděna a poskvrněna hříchem. Avšak názorné naučení Boží není zeslabeno; právě nyní, správně prozkoumána a vyložena, svědčí o svém Stvořiteli. ... *CT 186.1*

Nejúčinnější způsob, jak vyučovat pohana, neznajícího Boha, je dán Jeho výtvoř. Tímto způsobem, mnohem snadněji, než-li jakoukoliv jinou metodou, mohou být přivedeni k pochopení rozdílu mezi svými modlami, dílem vlastních rukou a skutečným Bohem, Tvůrcem nebe a země. ... Je to jednoduchost a ryzost těchto ponaučení přímo z přírody, která je dělá tak vysoce hodnotnými, vedle pohanů i ostatním. Děti a mládež, všechny druhy studentů potřebují, aby byla ponaučení odvozována z tohoto zdroje. Krása přírody sama o sobě odvádí duši od hříchu a světských lákadel a vede ji k čistotě, míru a k Bohu. *CT 186.2*

Z tohoto důvodu je obdělávání půdy správným zaměstnáním pro děti a mládež. Přivádí je do přímého styku s přírodou a Bohem přírody. A aby mohly mít tuto výhodu, měly by být, pokud je to jen trochu možno, u našich škol velké květinové zahrady a rozsáhlé pozemky pro obdělávání. *CT 186.3*

Výchova v takovémto prostředí se shoduje se směrnicemi, které dal Bůh pro vyučování mládeže; to je však v úplném protikladu k metodám, kterých se používá ve většině škol. Myšlenky mládeže se zabývají vědeckými a filozofickými knihami, ve kterých jsou ostny skepticismu jen nepatrně zahalovány mlhavými, fantastickými, pohádkovými historkami; nebo pracemi autorů, kteří, i kdyby snad krásně psali o biblických námětech; proplétali by je svými vlastními fantastickými výklady. Učení takovýchto knih je jako semeno, zasévané do srdce. Ono, roste a přináší ovoce a sklízí se bohatá žně nevěry. Výsledek se projevuje v znepravělosti společnosti. *CT 187.1*

Návrat k jednodušším metodám bude oceněn dětmi a mládeží. Práce na zahradě a na poli bude příjemnou změnou jednotvárného, navyklého postupu abstraktních přednášek, na které by mladé myšlenky neměly být nikdy omezovány. Pro neklidné děti a mládež, která považuje ponaučení z knih za únavná a těžko zapamatovatelná, bude obzvláště důležitá. Studium přírody je pro ně zdravé a radostné; a získané dojmy v jejich mysli nezeslábnou, neboť jsou sdruženy s předměty, které mají nepřetržitě před svým zrakem. *CT 187.2*

Ve světě přírody dal Bůh lidem do rukou klíč k otevření pokladnice Jeho Slova. Neviditelné je objasňováno viditelným; božská moudrost, věčná pravda, nekonečné milosrdenství, jsou chápány z

věcí, které vytvořil Bůh. Z tohoto důvodu by se děti a mládež měla obeznámit s přírodou a s přírodními zákony. Necht' se myšlenky rozvinou v nejlepší schopnosti a tělesné síly, necht' jsou otužovány pro skutečné povinnosti života. Vyložte jim však též, že Bůh stvořil tento svět krásným, protože má radost z našeho štěstí; a že mnohem krásnější domov je pro nás připraven tam, kde již více nebude žádného hříchu. Slovo Boží prohlašuje: „*Čeho oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kteříž jej milují.*“ (1 K 2,9) *CT 187.3*

Malé děti by se měly dostat do obzvlášť těsného styku s přírodou. Místo, aby se na ně kladla pouta módy, ponechte jim volnost jako jehňatům, aby si hrály v přívětivém, osvěžujícím slunečním světle. Upozornujte je na keře a květiny, něžnou trávu a pyšné stromy a umožněte jim, aby se seznámily s jejich krásnými, rozmanitými a lahodnými tvary. Veďte je k tomu, aby viděly moudrost a lásku Boží v dílech, Jím stvořených; a když jejich srdce překypují radostí a vděčnou láskou, necht' se připojí k ptákům v jejich chvalozpěvech. *CT 188.1*

Vychovávejte děti a mládež tak, aby uvažovala o dílech velkého Mistra Umělce, a aby napodobila přitažlivý půvab přírody při vytváření svého charakteru. Když láska Boží pronikne do jejich srdcí, necht' vnesou do svých životů krásu svatosti. Tak využijí svých schopností pro blaho ostatních a ke cti Boží. *CT 188.2*

Příroda je plna ponaučení o Boží lásce. Správně pochopena, ukazují tato ponaučení cestu ke Stvořiteli. Poukazují z přírody na Boha přírody a vykládají ty jednoduché, svaté pravdy, které očišťují mysl a přivádějí je do těsného styku s Bohem. *CT 188.3*

Velký Učitel chce, aby příroda obrazy světla, které zaplavuje práh nebe, aby mužové a ženy mohli být přivedeni k poslušnosti Jeho Slova. A příroda provádí příkaz Stvořitele. Slunce, měsíc, hvězdy, vysoké stromy, polní kvítí, poučně promlouvá k srdci zkyplenému milostí Boží. Vysévání semene přivádí mysl k zasévání duchovního semene. Jsou to v první řadě stromy, u kterých je jasně patrné, že dobrý strom nemůže nést špatné ovoce, ani že špatný strom nemůže nést ovoce dobré. „*Po ovocích jejich poznáte je.*“ (Mt 7,16) Dokonce i koukol může nám být poučením. Je to satanova setba, a bude-li ponechána, znečistí pšenici svým bujným vzrůstem. *CT 189.1*

Žije-li člověk v souladu s Bohem, promlouvají k němu věci přírody nebeskou moudrostí, přinášejíce svědectví o věčné pravdě Božího slova. Když nám Kristus mluví o významu věcí v přírodě, věda pravého náboženství tryská a objasňuje vztah Božího zákona ke světu přírodnímu a duchovnímu. *CT 189.2*

Vlaštovka a jeřáb pozorují změny roční doby. Stěhují se z jedné krajiny do druhé, aby našli podnebí, které by vyhovovalo jejich potřebě a spokojenosti, protože jim to Hospodin tak ustanovil. Jsou poslušní zákona, který ovládá jejich život. Avšak lidé stvoření k Božímu obrazu, opomíjejí prokazovat Mu úctu poslušností zákonů. Přezíráním zákonů, které ovládají lidský organismus, sami se zneschopňují pro Boží službu. Připomíná jim, aby si povšimli, jak přestupují Jeho zákon tím, že porušují zákony života; návyk je však vytrvalý, a oni se nechtějí mít na pozoru. Dny jsou naplněny bolestmi těla a úzkostmi ducha, protože se rozhodli, že se přidrží špatných návyků a zkušeností. Nechtějí usuzovat o příčinné souvislosti všeho a obětují zdraví, klid a spokojenost své nevědomosti a sobeckosti. *CT 189.3*

Moudrý muž promlouvá k nedbalému slovy: „*Jdi k mravenci, lenochu; shlédni cesty jeho a nabud' moudrosti; kterýž nemaje vůdce, ani správce, ani pána, připravuje v létě pokrm svůj, shromažďuje ve zni potravu svou.*“ (Př 6,6-8) Bydliště, která si mravenci pro sebe budují, svědčí o dovednosti a houževnatosti. Pokaždé mohou se zabývat pouze nepatrným zrníčkem, avšak pílí a houževnatostí uskutečňují zázraky. *CT 190.1*

Šalomoun upozorňuje na pracovitost mravence jako na výčitku těm, kteří promarní svůj čas v zahálce nebo v návycích, které kazí kuši a tělo. Mravenec se připravuje pro budoucí časy; ale mnozí, otráveni pochybnostmi, zanedbávají přípravu pro budoucí, věčný život. *CT 190.2*

Slunce, měsíc, hvězdy, mohutné skály, tekoucí proud, nezměrný oceán, nás o mnohém poučí,
budeme-li je pozorovat. *CT 190.3*

26. Pod kázní Kristovou

Každý učitel, který se zabývá výchovou mladých studentů, neměl by zapomínat, že děti jsou ovlivňovány ovzduším, které obklopuje učitele, ať již je radostné nebo neradostné. Je-li učitel v úzkém spojení s Bohem, jestliže Kristus přebývá v jeho srdci, pak ducha, který ho proniká, pocítí i děti. Vstupují-li učitelé do třídy s myslí podrážděnou, roztrpčenou, pak ovzduší, které obklopuje jejich duše, bude mít také svůj účinek. *CT 191.1*

Učitelé, kteří pracují na této části vinice Páně, musí se umět ovládat, krotit svůj temperament a pocity a podrobovat se svatému Duchu. Měli by osvědčovat, že mají, nikoliv jednostrannou zkušenost, nýbrž náležitě vyrovnanou mysl, souměrný charakter. Každodenně poučování ve škole Kristově, mohou tací učitelé rozumně vychovávat děti a mládež. Budou-li sebe vzdělávat, ukázněvat, poslouchat Krista a mít živý vztah ke Velkému Učiteli, budou dobře obeznámeni se skutečným náboženstvím a bude-li v jejich srdci láska k Bohu, budou vědět, jak uplatňovat ctnost trpělivosti a křesťanskou trpělivost. Postřehnou, že mají na vinici Páně obdělávat to nejvýznamnější pole. Pozvednou své srdce k Bohu a upřímně prosbě, „Pane, buď mým vzorem,“ a pak vzhlížením ke Kristu, budou konat dílo pro Krista. *CT 191.2*

V každém směru se od učitelů vyžaduje náležitě vyrovnaná mysl a souměrný charakter. Učitelská práce by neměla být svěřována do rukou mladých mužů a žen, kteří ještě nedovedou zacházet s lidskou myslí, která nikdy nebyla vedena k poslušnosti Ježíše Krista, aby ji přiměli k podřízení se Jeho vůli. Vědí tak málo o směrné moci laskavosti na jejich vlastní srdce a charakter, že se musí tak mnohemu odnaučit, a že se musí učit úplně znova učit poznávat křesťanské pravdy. *CT 191.3*

Při zacházení s dětmi a mládeží setkáme se se všemi druhy charakterů, s myslí vnímavými. Mnohé z dětí, které navštěvují naše školy, nemají z domova patřičnou výchovu. Některým bylo dovoleno, aby si dělaly, co jim libo, jiným byly chyby vytýkány a byly zastrašovány. Dostalo se jim příliš málo vlídnosti a ochoty a málo slov pochvaly. Zdědily vadné charaktery svých rodičů a kázeň domova nijak nepřispěla k vytvoření správného charakteru. Před takové děti a mládež postavit za učitele mladé muže a ženy; v jejichž srdci se neozývá hluboká láska k Bohu a k lidem, pro které Kristus zemřel, znamenalo by dopustit se chyby, která by mohla mít za následek ztrátu mnoha duší. Ti, kteří snadno ztratí trpělivost a vydráždí se, nikdy by neměli být vychovateli. *CT 192.1*

Učitelé by neměli zapomínat, že nemají co dělat s muži a ženami, nýbrž s dětmi, které se musí všechno naučit. A pro některé z nich je učení mnohem nesnadnější, než-li pro ostatní. Nechápatý žák potřebuje mnohem více povzbuzování, než jakého se mu dostává. Jsou-li takovéto rozdílné duše svěřeny učitelům, kteří rádi nařizují a prikazují a nadsazují svoji autoritu, učitelé stráníci přízní ty, kteří vykazují určité přednosti, zatím co s ostatními zacházejí příliš náročně a přísně, docílí pouze zmatek a nekázeň. Učitelé, kteří nejsou obdařeni radostnou, náležitě vyrovnanou povahou, mohou sice převzít péči o děti, bude však nesmírně ukřivděno těm, které budou vychovávat. *CT 192.2*

Učitel může mít vyhovující vzdělání a znalosti vědy, aby je mohl vyučovat, přesvědčili jste se však o tom, dovede-li s lidmi jednat taktně a moudře? Nezahnízdila-li se v srdcích učitelů láska ke Kristu, nejsou schopni převzít těžkou zodpovědnost, spočívající na těch, kteří vychovávají mládež. Nedostačuje vyšší vzdělání těm, kteří nedovedou jednat s lidmi. Jejich vlastní neukázněná srdce sama by nutně potřebovala, aby byla držena na uzdě; a podříditi tvárné myšlení s charakterem dětí takovéto kázni znamená zanechat v jejich mysli jizvy a rány, které nikdy nebudou zahojeny. *CT 193.1*

Učitelé, kteří konáte svoji práci, ne pouze pro tento čas, nýbrž pro věčnost, tažte se, zda ve vašem srdci je dostatek lásky ke Kristu, když máme co činit s těmi, pro které On obětoval svůj život? Jsa Ho poslušen, odvrhl jsem dřívější rysy povahy, které nejsou ve shodě s vůlí Boží, a nahradil jsem je vlastnostmi opačnými, nebo jsem svými nečistými slovy a svojí netrpělivostí, svým nedostatkem moudrosti, pocházející shůry, utvrdil tuto mládež v její zvrácenosti? *CT 193.2*

Dává-li učitel najevo vůči dětem netrpělivost nebo popudlivost, tato chyba nemusí být ani z poloviny tak škodlivá pro dítě, jako pro učitele, svojí prací se unaví a něco dětem říká nebo na ně působí, co není ve shodě s jejich cítěním. Chtějí-li v takové chvíli neúspěchu taktnosti a moudrosti

umožnit přístup duchu satanovu a pomoci mu v dětech vzbudit nepříjemné a neradostné pocity? Učitel, který miluje Ježíše a který si váží spasitelné moci Jeho milosrdenství, nemůže připustit, aby satan řídil jeho ducha. Bude odvrženo všechno, co by mohlo narušit jeho autoritu, protože to odporuje vůli Boží a ohrožuje duše drahocenných oveček a jehňátek. *CT 193.3*

Je-li Kristus ve vás, ta naděje slávy, pak pravda Boží tak ovlivní přirozenou povahu, že její převládající moc bude patrná na změněném charakteru. Pak nebudete chtít odhalováním nečistého srdce a letory zvrátit pravdu Boží v lež, před kterýmkoliv z Vašich žáků. Tím méně budete chtít projevováním sobeckosti nekřesťanského ducha, vyvolávat dojem, že milost Kristova není pro vás stále a všude postačující. Prokážete, že Boží moc vás neovládá pouze formálně, nýbrž skutečně a doopravdy. *CT 194.1*

Nechť každý učitel, který přijímá zodpovědnost za vyučování dětí a mládeže, zkoumá sám sebe. Ať se sebe sama zeptá: Ovládla mne Boží pravda? Pronikla do mého charakteru moudrost, která pochází od Ježíše Krista, „*nejprve zajisté jest v čistotná, potom pokojná, mírná, povolná, plná milosrdenství a ovoce dobrého, bez rozsuzování a bez pokrytectví*“? Zdali pak pěstují zásadu, že „*ovoce pak spravedlnosti v pokoji rozsívá se těm, kteříž pokoj působí*“ (Jk 3,17.18)? *CT 194.2*

Učitelé, Ježíš je ve vaší škole každý den. Jeho veliké srdce věčné lásky zajímá se nejen o děti nejlépe se chovající, které mají to nejpríznivější prostředí, nýbrž i o děti, které zdědily nepříjemné rysy povahy. Právě rodiče nepochopili, jak mnoho jsou zodpovědní za vlastnosti, vyvinuté u svých dětí a neměli té jemnosti a moudrosti, aby se mohli zabývat těmi, které vychovali tak, jak se nám nyní jeví. Neuvedomili si, že příčina nešťastného vývoje vyplývá z jejich chyby. Ježíš však pohlíží na tyto děti soucitně a s láskou. On jim rozumí; neboť On vidí příčinnou souvislost všeho. *CT 195.1*

Prudká slova a ustavičné kárání dítě plaší, nenapraví je však. Zadržte nedůtklivé slovo, krotte svého ducha poslušností Kristu. Pak se naučíte mít soucit a pochopení pro ty, kteří vám byli svěřeni. Neprojevujte netrpělivost a nevlídnost. Kdyby tyto děti nepotřebovaly východu, nebyly by ve škole. Musí být trpělivě, laskavě pozvedány na stupeň vývoje, aby krok za krokem získávaly stále vyšší moudrost. Zaujměte stanovisko po boku Ježíšově. Tím, že budete mít Jeho vlastnosti, stanete se vlastníky prozíravých, jemných citů a umožníte tak, abyste opravili své vlastní. *CT 195.2*

Náboženský život velkého počtu učitelů, kteří prohlašují, že jsou křesťané, je takový, že se jeví jako kdyby nebyli křesťany. Jsou neustále špatnými představiteli Krista. Mají náboženství, které se podrobují okolnostem a řídí se jimi. Jestliže se děje všechno to, co je uvádí na cestu, která jim vyhovuje, nevznikají-li žádné nepříjemné okolnosti, které by vydražďovaly jejich nepodrobenou, nekřesťanskou povahu, pak jsou povolní, veselí a velmi půvabní. Pravda však nesmí být uplatňována pouze tehdy, když je nám příjemná, nýbrž vždy a všude. V službě Bohu se neuplatní vášnivý popud člověka a jeho vrtkavé činy. Kdyby učitelé, přihodí-li se něco v rodině, nebo ve spojení s jinými, co narušuje jejich klid a pohoršuje jejich mysl, předložili všechno Bohu, prosili Ho o milost dříve, než se pustí do své každodenní práce; kdyby chtěli pochopit, že láska, moc a milost Boží jsou v jejich vlastních srdcích, Boží andělé by vcházeli s nimi do třídy. *CT 195.3*

Je velmi důležité, aby se děti podrobily přímému vlivu Ducha Božího, vychovávat a vést je, aby měly důvěru a moudrost v Hospodinu. Utváření správných návyků, vštěpování spravedlivého ducha, bude vyžadovat opravdové úsilí ve jménu moci Ježíšově. *CT 196.1*

„*Všeliký zajisté nejvyšší kněz... kterýž by mohl, jakž sluší, lítost míti nad neznajícími a bloudícími, jsa i sám obklíčen nemoci.*“ (Žd 5,1.2) Tato pravda může být dětem v nejušlechtlejším smyslu znázorněna příkladem. Nechť ji mají učitelé na mysli, zmocňuje-li se jich netrpělivost a hněv k dětem pro jejich špatné chování. Nechť si vzpomenou, že andělé Boží hledí na ně zarmouceně. Jestliže děti chybují a špatně se chovají, pak je nanejvýš důležité, aby ti, kteří jsou nad nimi ustanoveni, byli schopni ukázat jim poučením a příkladem, jak mají jednat. *CT 196.2*

V žádném případě nesmí učitelé ztratit sebevládu, projevovat netrpělivost a nevlídnost a nedostatek porozumění a lásky. Ti, kteří mají popudlivou povahu, kteří se dají snadno vydráždit, a kteří si libují v kritizování a špatném smýšlení, měli by si najít nějaký jiný druh zaměstnání, ve kterém by se nepěkné rysy povahy neodrážely v dětech a mládeži. Místo, aby byli způsobili vyučovat děti, tací učitelé sami by potřebovali naučit se příkazům Ježíše Krista. *CT 197.1*

Zahnízdila-li se v srdci učitele láska ke Kristu jako příjemná vůně života k životu, pak může k sobě připoutat děti, svěřené jeho péči. Milostí Kristovou může se stát nástrojem v ruce Boží, aby osvítil, povznesl, povzbudil a pomohl očistit chrám duše z jeho pošpinění; dokud nebude charakter milostí Kristovou přetvořen a obraz Boží se v duši nezjeví. *CT 197.2*

Kristus řekl: „*A já posvěcuji sebe samého za ně, aby i oni posvěceni byli v pravdě.*“ (J 17,19) To je práce, která přechází na každého křesťanského učitele. V této záležitosti nesmí být žádná náhodná práce; pro výchovu dětí je zapotřebí velmi mnoho milosti Kristovy a sebe zapření. Nebe vidí v dítěti nevyvinutého muže nebo ženu, se schopnostmi a silami, které budou-li správně vedeny a rozvíjeny, vytvoří z něho nebo z ní člověka – pracovníka Božího – s nímž mohou nebeští andělé spolupracovat. *CT 197.3*

Důležité ponaučení

Podobenství o dobrém pastýři poukazuje na zodpovědnost každého kazatele a každého Křesťana, který přijal postavení jako učitel dětí a mládeže. Jedince, který zabloudil od stáda, není stíhán nevrlymi slovy a bičem, nýbrž líbezným pozváním k návratu. Devadesát devět těch, kteří nezabloudili, nepožaduje porozumění a šetrnou, soucitnou lásku pastýřovu. Pastýř však hledá ovci a jehňátka, která byla příčinou jeho největší úzkosti a nejhlouběji zaujala jeho soucit. Opouští zbylé ovce a všechny své síly vynakládá, aby našel, které se ztratily. *CT 198.1*

A pak pohled – díky Bohu! – pastýř se vrací s ovci, nesa ji ve své náruči, raduje se při každém kroku. „*Spolu radujte se se mnou*“, říká „*nebo jsem našel ovci svou, kteráž byla zahynula.*“ (L 15,6) Tak jsem vděčen, že máme tento obraz o nalezené ovci. Neexistuje obraz, který by nám představoval starostlivého pastýře, vracejícího se bez ovce. To je naučení, jemuž se musí podřízený pastýř naučit, – úspěchu při přivádění ovci a jehňat zpět do stáda. *CT 198.2*

Moudrost Boží, Jeho moc a Jeho láska, jsou neporovnatelné. Jsou nebeskou zárukou, že ani jedna ze zbloudilých ovci a jehňat nesmí být ponechána bez povšimnutí a pomoci. Zlatý řetěz – milosrdenství a slitování nebeské moci – je okolo každé z těchto ohrožených duší. *CT 198.3*

Široké pole

Těm, kteří byli přijati jako učitelé na našich školách, je otevřeno široké pole pro práci a zúšlechťování, pro vysévání semene a sklizení zralého zrna. Co může poskytnout větší uspokojení, než-li vychovávat děti a mládež, aby milovala Boha a dodržovala Jeho přikázání? Co by mohlo dát větší radost, než vidíme-li, že tyto děti a mládež následují Krista, Velkého Pastýře? Co by mohlo vnést více slunečního jasu do duše horlivého pracovníka než-li vědomí, že jeho trpělivá práce pro Pána nebyla zbytečná, když uvidí, jakou radost prožívají ve svých duších jeho žáci nad odpuštěnými hříchy, když uvidí, že přijali působení Ducha Božího v opravdové ušlechtilosti charakteru a ve znovunastolení mravní představy Boha, usilující o pokoj, který pochází od Knížete Pokoje? Stav otroctví? Ano, v určitém smyslu; neboť poutá duši v ochotné poddanosti Spasiteli, podrobováním srdce milosti Kristově. *CT 198.4*

Ačkoliv správné zásady a bezvadné chování mají pro kvalifikaci učitele prvořadý význam, je nezbytné, aby měl i důkladné vědecké poznání. S poctivostí charakteru měly by být spojeny značné vědecké schopnosti. *CT 199.1*

Jste-li povoláni k tomu, abyste byli učiteli, jste zároveň povoláni k tomu, abyste byli i žáky. Berete-li na sebe posvátnou zodpovědnost na vyučování jiných, berete na sebe povinnost, abyste ovládali každý předmět, který chcete vyučovat. Nespokojujte se mlhavými představami, netečným myšlením, nebo nepořádnou pamětí. Vyučovat, to je ušlechtilá záležitost; požehnáním je učit se. Skutečné vědomosti jsou cenným majetkem a čím více učitelů ho má, tím lepší bude jejich práce. *CT 199.2*

Když posílají děti do veřejných škol, vystavují je rodiče demoralizujícím vlivům, které narušují mravy a chování. V takovémto prostředí získávají poznání, které z nich dělá nepřátele Krista. Spouštějí ze zřetele zbožnost a ctnost. *CT 200.1*

Četné veřejné školy jsou prostoupeny zhoubným vlivem chlapců a děvčat zkušených ve hříchu. A děti, jimž bylo dovoleno hrát si na ulici, získaly též výcvik, který, jak se někdy nerozvážní rodiče přesvědčí, vede k bezohlednosti a výtržnostem. *CT 200.2*

Bůh dal mládeži a dětem zvědavou mysl. Jejich schopnosti uvažování byly jim svěřeny jako vzácné hříbny. Je povinností rodičů, aby záležitost jejich výchovy neustále sledovali v jejím pravém významu; neboť ona zahrnuje mnoho směrů. Měli by být vedeni k tomu, aby zdokonalovali každé nadání v naději, že všechno bude použito ve službě Kristu pro pozvednutí padlého lidstva. *CT 200.3*

Mnoho z úspěchů církevní školy závisí na tom, jaký učitel byl vybrán. Ten, kterému byla svěřena správa školy, měl by mít přiměřený věk; a kde je počet studentů dosti veliký, měli by být vybráni někteří starší z jejich řad za pomocníky. Studenti takto získají velmi cennou zkušenost. *CT 200.4*

K dalšímu studiu

Naše zodpovědnost: CG 312-317

Práce církevní školy: CG303-311; 6T 193-205

Kristus jako příklad a učitel mládeže: DA 74

Čtení Bible: CG 41-44; FE 123-128

Naučení z přírody: AA 571, 572; CG 45-60; COL 17-89; PP 599, 600; DA 70, 71, 291; MB 141-146; 4T 581; 8T 326-328

Pod kázní Kristovou: Ed 275-282; 5T 653, 654

Část VI. – Střední škola

„Rozumnost těm, kdož ji mají, jest pramen života.“ (Př 16,22)

27. Střední školy

Střední školy jsou nesmírně důležité. V těchto školách musí být vykonáno důkladné dílo; vždyť mnozí studenti vyjdou z nich přímo do pole. Vyjdou, aby použili to, čemu se naučili, jako kolportéři a jako pomocníci v různých odvětvích evangelizačního díla. Mnozí pracovníci, po určitých zkušenostech v práci na tomto poli, pocítí potřebu dalšího studia a ze zkušeností v práci budou si jistě vážit předností školy a pilně studovat. Někteří si budou přát vzdělat se ve vyšších odvětvích studia. Pro tyto byla zřízena naše učiliště. *CT 203.1*

Slovo Boží musí být základem veškeré práce našich středních škol. Studentům musí být vysvětlena skutečná mravní hodnota práce. Musí být poučeni, že Bůh stále pracuje. Necht' se každý učitel srdečně spřátelí se skupinou studentů, pracuje s nimi a učí je, jak mají pracovat. Dělají-li to učitelé, získají cenné zkušenosti. Jejich srdce budou nakloněna k srdcím studentů, a to jim otevře cestu k úspěšnému vyučování. *CT 203.2*

Dopustili bychom se vážného omylu, kdybychom opominuli opravdově brát v úvahu účel, pro který byla každá z našich škol zřízena. To je záležitost, která by měla být našimi zodpovědnými bratry důkladně prozkoumána v každé unijní konferenci, aby mládež mohla být obklopena těmi nejpříznivějšími vlivy k vytváření charakterů, pevně odolávajících špatnostem tohoto světa. *CT 203.3*

Čeká nás velká práce a k tomu je zapotřebí mnoho vzdělaných pracovníků, kteří se připravili pro zodpovědná místa. Má-li být naše mládež vychovávána pro službu v díle Božím, Písmo musí být základem její výchovy. Zásady pravdy, obsažené v Božím Slově budou jí záštitou proti nesprávným vlivům světa. *CT 204.1*

Úsilí vychovávat naše děti a mládež v bázni Boží, bez studia Slova na prvním místě, je žalostné. Nebude-li ve školách výchova, která povede k rozeznávání zprotivení se hříchu, skončí mravním zmrzačením. Naše děti by měly být zbaveny vlivu veřejných škol a uvedeny tam, kde vyučují zcela posvěcení učitelé podle Svatého Písma. Studenti pak budou vychováváni k tomu, aby se slovo Boží stalo hlavním vodítkem jejich života. *CT 204.2*

Někdo se může zeptat, „Jak mají být takovéto školy zakládány?“ Nejsme bohatí, modlíme-li se však u víře a dovolíme-li Pánu pracovat pro nás, On sám ukáže cesty, jak založit školy na odlehlých místech pro výchovu naší mládeže, a to nejen podle Písma Svatého a učebnic, nýbrž i pro mnohé odvětví tělesné práce. *CT 204.3*

Nutnost zakládání takových škol mně velice tíží pro nedbalost mnohých rodičů náležitě vychovávat své děti doma. Zdá se, že mnozí otcové a matky se domnívají, že jejich děti by se vlastním přičiněním mohly vyvinout v užitečné mladé muže a ženy. Pán mi však dal v této věci ponaučení. V nočním vidění jsem spatřila stát po boku těchto zanedbaných dětí toho, který byl vyhnán z nebeských příbytků, protože byl původcem hříchu. On, nepřítel duší, číhá na příležitost, aby ovládl myšlení každého dítěte, které rodiče spolehlivě nepoučili o satanových osidlech. *CT 204.4*

Plánují-li rodiče nechat studovat děti mimo domov, měli by si uvědomit, že již není spolehlivé posílat je do veřejných škol a měli by své děti posílat do škol, ve kterých získají vzdělání, založené na biblických zásadách. Na každém křesťanském rodiči spočívá závažná povinnost poskytnout svým dětem výchovu, která by je přivedla k známosti Pána a touze ostríhat Boží vůli. *CT 205.1*

Práce školy Fernando

Byla položena otázka: „Co máme vyučovat ve škole Fernando?“ *CT 205.2*

Vyučujte základní nauky. Učte tomu, co je praktické. Neměli byste před světem vystupovat s přílišnou okázalostí a mluvit co chcete udělat, jako kdyby šlo o něco světoborného. Jistě ne. Nevychloubujte se ani studijními obory, jimž chcete vyučovat, ani manuální prací, kterou hodláte dělat.

Řekněte však každému, kdo se neptá, že máte v úmyslu udělat to nejlepší co dovedete, abyste dali studentům tělesnou, duševní a duchovní výchovu, která by je uschopnila, aby v tomto životě byli užiteční, a která by je připravila i pro budoucí věčný život. *CT 205.3*

Jaký vliv by mělo podle nás veřejné prohlášení školy, že se budete snažit, abyste dali studentům takovou výchovu, která by je připravila pro budoucí, nesmrtelný život, protože si přejete, aby žili věčně. Domnívám se, že by takovéto oznámení mohlo mít daleko větší vliv na bratry a sestry sboru, v jehož prostředí je škola zřizována, než chlubení se rozsahem studia starých a moderních jazyků a ještě jiných studijních odvětví studia. *CT 206.1*

Nechť to škola sama prokáže. Pak nebudou příznivci zklamáni a studenti nebudou tvrdit, že jim bylo slíbeno vzdělání, o něž se po vstupu do školy nemohli zajímat. *CT 206.2*

Hned od počátku by mělo být zřejmé, že Písmo je základem veškeré výchovy. Vážné studium Božího slova, jehož výsledkem by byla přeměna charakteru a připravenost pro službu, učiní ze školy Fernando moc dobra. Moji bratři, kteří pracujete v této škole, vaše síla není v počtu vyučovaných jazyků, nebo vykládání o tom, jakého stupně máte školu. O tom pomlčte. Mlčení o velkých věcech, které máte v úmyslu vykonat bude lepší, než-li všechna ujištění a všechny sliby, které byste snad uveřejnili ve svých oznámeních. Poctivým úsilím ve škole byste měli dokazovat, že pracujete podle zásad, které připraví studenty, aby vešli do nebeského města perlovými branami. Záchrana duší je mnohem hodnotnější, než-li sebe intelektuálnější výchova. Okázalý rozsah všeobecného studia a projevování pýchy na osobní vzhled, nemá žádnou cenu. Pán oceňuje poslušnost Jeho vůle; vždyť jenom pokorou a poslušností je možno oslavit Boha. *CT 206.3*

Poskytl-li nám Pán přednost studia Jeho Slova, předložil nám bohatou hostinu. Mnoho pozhánání plyne z hodování na Jeho slově, které nám připodobnil k svému tělu a krvi. Tím, že máme účast na tomto Slově, vzroste naše duchovní síla; prospíváme v milosti a v poznání pravdy. Vytváří a upevňuje se návyk sebekázně. Slabůstky dětství – podrážděnost, umíněnost, sobeckost, ukvapená slova, horkokrevné činy – mizí a místo nich se rozvíjí půvab křesťanského mužství a ženství. *CT 207.1*

Jestliže se Vaši studenti, kromě studia Božího slova, nenaučí nic více, než-li jak správně používat mateřský jazyk při čtení, psaní a mluvení, bude vykonáno veliké dílo. Ti, kteří jsou vychováni pro službu a v díle Božím, měli by se cvičit, jak náležitě hovořit při obyčejném rozhovoru a před sborovým shromážděním. Výkon mnohých pracovníků zrazuje jejich neznalost správného dýchání a zřetelného mluvení. Mnozí se nenaučili dávat správný přízvuk na slova, která čtou a promlouvají. Výslovnost je často nezřetelná. Důkladná znalost mateřského jazyka má pro mládež daleko větší cenu, než-li povrchní studium cizích jazyků a zanedbání vlastního. *CT 207.2*

Nechť se škola řídí směrnicemi starých prorockých škol, v nichž bylo slovo Boží základem veškeré výchovy. Studenti by neměli hned od počátků usilovat o dosažení vyšších stupňů vzdělání. Jsou takoví, kteří navštěvovali jiné školy a domnívali se, že by tam mohli získat pokrokovější výchovu. Snažili se však o dosažení vyššího postavení, takže nebyli dosti pokorní, aby se mohli učit o Kristu. Kdyby předně usilovali o základní vzdělání, byli by postoupili a naučili by se mnohem více o Velkém Učiteli. *CT 208.1*

Vychovatelé zjistí, jak je to pro ně nesmírně výhodné, zapojí-li se spolu se studenty do tělesné práce, ukazující jim, jak pracovat. Při spolupráci s mládeží na této praktické cestě, mohou učitelé připoutat k sobě srdce studentů poutem porozumění a bratrské lásky. Křesťanská vlivnost a družnost jsou mocní činitelé při získávání mládeže. *CT 208.2*

Učitelé, pracujte ve škole s pilností a trpělivostí. Buďte si vědomi toho, že vaše práce není obyčejná. Pracujte pro časnou dobu i pro věčnost, formujete myšlenky svých studentů pro vstup do vyšší školy. Každá správná zásada, každá pravda, naučená v pozemské škole, podpoří nás právě tak, jako ve škole nebeské, jak Kristus chodil a hovořil se svými učedníky během své kazatelské činnosti na této zemi, tak nás bude učit i v nebeské škole a povede nás k potokům vody živé a zjeví nám pravdy, které v tomto životě musí zůstat skrytým tajemstvím pro omezenost lidského ducha, hříchem tolik poskvrněného. V nebeské škole budeme mít příležitost krok za krokem dostoupit k těm nejvyšším stupňům vědění. Tam, jako děti nebeského Krále, budeme vždy přebývat s členy královské rodiny, tak spatříme Krále v Jeho okrase a budeme hledět na Jeho nedostiženou slávu. *CT 208.3*

Výchova misionářů

Je důležité, abychom měli střední školy a akademie. Bylo nám svěřeno velké dílo – zvěstování třetího andělského poselství každému národu, pokolení, jazyku i lidu. Máme však málo misionářů. Z domova i zahraničí dochází mnoho naléhavých výzev, žádajících pracovníky. Mladí mužové a ženy středního věku a ve skutečnosti všichni, kteří jsou schopni pracovat v díle Božím, měli by vynaložit své myšlenky na úsilí pro přípravu, která by umožnila vyhovět těmto výzvám. Podle světla, které mi dal Pán poznávám, že nepoužíváme myšlenkové schopnosti ani z poloviny tak pečlivě, jak bychom měli. Zasvětime-li duši a tělo službě Bohu a budeme-li poslušni Jeho zákona, On nám dá posvěcenou mravní sílu pro každé podnikání. CT 209.1

Každý muž a žena v našich řadách, ať již jsou rodiče nebo nejsou, měli by mít hluboký zájem o vinici Páně. Nemůžeme si dovolit, abychom povolili našim dětem, aby byly zahrnuty do světa a dostaly se do spárů nepřitele. Přijďme na pomoc Hospodinu, na pomoc Pánu, proti mocnostem. Učiňme vše, co je v našich silách, abychom učinili z našich škol požehnání pro naši mládež. Učitelé a studenti, můžete udělat mnoho, abyste to provedli tím, že budete nést jho Kristovo tím, že se budete denně učit od Něho Jeho pokoře a skromnosti. Ti, kteří nemají přímé spojení se školou, mohou pomoci tím, že jí dají svoji hojnou podporu. Takto se ze všech nás stanou „spolupracovníci Boží“ a dostaneme odměnu věřících lidí, dokonce i přístup do školy na nebesích. CT 210.1

17. září 1902

Další poučení

Není rozumné pro novou školu, aby vztyčovala svoji vlajku a slibovala, že vykoná velmi hodnotnou práci dřív, než se přesvědčí, že je schopna vykonat práci přípravnou. Již to by byl velký cíl pro každou střední školu, kdyby udělala velmi důkladnou práci ve všeobecných odvětvích. CT 210.2

V každé škole, která je mezi námi zřízena, měli by učitelé začínat skromně, nepachtit se po vyšších příčkách žebříku dříve, než vystoupí na ty nižší. Musí stoupat příčel po příčli, začínajíc od základu. Musí být žáky, i když vyučují všeobecná odvětví. Když pochopili smysl prostoty pravé výchovy, pak budou lépe chápat, jak připravovat studenty pro vyšší studia. učitelé se musí učit, když vyučují. Nutno postupovat a při postupování získávat zkušenosti. CT 210.3

--- CT 211.1

--- CT 211.2

Dříve, než se pokusí o vedení mládeže, měl by se učitel naučit ovládat sám sebe, není-li neustálým žákem ve škole Kristově, nemá-li bystrost postřehu a rozeznávání, což by ho učinilo schopným, aby zvedl ve své práci rozumné; nedovede-li své svěřence ovládat s jistotou, přes to však dobře a laskavě, jak by mohl být úspěšný při svém vyučování? Učitel, který není pod správou Boží, měl by mít na zřeteli pozvání: „*Vezměte jho mé na se a uče se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým. Jho mé zajisté jestiť rozkošné, a břímě mé lehké.*“ (Mt 11,19.30) CT 211.3

Každý učitel by se měl denně učit od Krista, nést jeho jho sebekázně, sedět v Jeho škole jako student a poslouchat pravidla křesťanských zásad. Učitel, který není pod vedením Nejvyššího Učitele, nebude schopen, aby úspěšně uspokojil rozdílné stupně vývoje, které vzniknou jako výsledek prosté zkaženosti dětství a mládí. CT 211.4

Nechť učitelé vnášejí do své práce klid a lásku i jasnou mysl. Neměli by povolovat hněvu a podrážděnosti. Pán pohlíží na ně s vroucím zájmem, aby viděl, zda se jejich duch vzdělával u nebeského Učitele. Dítě, které ztratilo svoji sebekázeň lze mnohem snadněji omluvit, než-li učitele, který sám povoluje hněvu a ztrácí trpělivost. Musí-li se přísně kárat, pak přece jen s laskavostí. Nechť se má učitel na pozoru před vyvoláváním svéhlavosti u dítěte tím, že by s ním hovořil nevládně. Každé pokárání nechť provází krůpějemi oleje laskavosti. Neměl by nikdy zapomínat, že má co činit s Kristem v osobě jednoho z Kristových nejmenších. CT 212.1

Budiž ustáleným životním pravidlem, aby ve všech školách vládla disciplína, věrnost a láska. Je-li student kárán takovým způsobem, který v něm nevyvolává pocit, že ho učitel chce pokorit, pak se v jeho srdci probudí láska k tomuto učiteli. CT 212.2

Saint Helena, Kalifornie
17. května 1903

V minulém období jsem vážně promlouvala k bratřím v Jižní Kalifornii, pokud se týče školy ve Fernando. V souvislosti se školou vyvstaly otázky, které přiváděly do rozpaků. Jeden z úředních činitelů byl ve shromáždění a ten dával rady, pokud se týče způsobu, jakým by měla být škola spravována. Náš člen rady řekl: „Sledujete-li poznávání Hospodina, bude Vám známo, že Jeho postup se podobá svítání. Učitelé ve škole měli by být žáky spolu se studenty ve všech přednášených lekcích. Oni musí neustále přijímat milost a moudrost ze Zdroje veškeré moudrosti. *CT 212.3*

„Právě zahajujete svoji práci. Všechny vaše myšlenky nejsou spolehlivě správné. Ne všechny vaše metody jsou rozumné. Není možné, aby vaše práce byla hned na počátku dokonalá. Když však pokročíte, naučíte se, jak výhodněji používat znalosti, které jste získali. Abyste dělali svoji práci podle vůle Boží, musíte mít mysl neustále připravenou pro přijetí naučení od toho Velkého Učitele.“ *CT 213.1*

Los Angeles, Kalifornie
18. září 1902

Určitě se dopustíte povážlivého omylu, odvážíte-li se, s několika málo studenty a s nemnoha učiteli, dělat rozsáhlé dílo, při kterém se jde kupředu s tak mnoha nesnázemi a náklady v našich větších školách. Pro vaše studenty a pro školu bylo by lépe, aby ti, kteří potřebují pokročilejší studium, šli do koleje a takto uvolnili Vaše schopnosti, abyste mohli věnovat jejich nejlepší síly k vykonání důkladné práce při vyučování všeobecných oborů. *CT 213.2*

Co posílí naše školy? Není to velikost budov, není to počet vyučovaných vědních oborů, Je to spolehlivá práce, konaná našimi učiteli a studenty, když začínají na nižších příčkách žebříku pokroku a stoupají pilně stupínek po stupni. *CT 213.3*

Postarejte se o to, aby byl za ředitele Vaší školy určen spolehlivý muž, muž, jehož tělesná síla pomůže mu udržovat přísnou kázeň; muži způsobíli přivykat studenty pořádku, čistotě a pilnosti. Buďte důkladní ve všem, cokoli podnikáte. Jste-li spolehliví při vyučování všeobecných oborů, mnozí z Vašich studentů mohli by přímo vstoupit do kazatelského, kolportážního a evangelizačního díla. Není nutno domnívat se, že všichni naši pracovníci musí mít vyšší vzdělání. *CT 213.4*

Ve všech našich institucích musí být mládež formována, opracovávána a ukázněna pro Pána; a při této práci musí se vždy zjevovat milost, láska a soucitnost Boží. To se ovšem nesmí zvrhnout ve slabost a citlivůstkářství. Musíme být laskaví, přitom však pevní. A necht' učitelé nezapomínají, že pokud je rozhodnost nezbytná, že nikdy nesmějí být drsní nebo zatracující, nikdy nesmějí projevovat pánovitého ducha. Necht' zachovají klid, prozradí tím lepší způsob, že se nedají vyprovokovat k hněvu. *CT 214.1*

Bůh na nás žádá, abychom dokazovali Jeho lásku projevováním živého zájmu o mládež, svěřenou naší péči. Předkládejte ji Pánu a prostě ho, aby za Vás udělal to, co vy nemůžete udělat. Necht' vidí, že jste si toho vědomi, jak potřebujete nebeskou pomoc. *CT 214.2*

Učitel by měl neustále směřovat k jednoduchosti a účinnosti. Měl by větší měrou vyučovat pomocí ilustrací a zejména při jednání se staršími žáky, měl by se pečlivě starat o to, aby každý jeho výklad byl prostý a jasný. Mnozí žáci jsou sice pokročilí věkem, chápáním jsou však ještě děti. – Ed 233 *CT 214.3*

28. Význam všeobecných předmětů

Při výchově musí práce začít na tom nejnižším stupni žebříku. Všeobecným odvětvím mělo by se vyučovat podrobně a zbožně. Mnozí, kteří mají pocit, že své vzdělání ukončili, nesprávně vyslovují a nedovedou správně ani číst, ani psát. Nemálo těch, kteří studovali klasiky a jiné vyšší vědní předměty, a kteří dosáhli určité úrovně, nakonec dělají chyby, protože zanedbali důkladní propracování všeobecných oborů. Nikdy nedosáhli dobrých znalostí mateřského jazyka. Potřebují se vrátit a začít postupovat od prvního stupně žebříku. *CT 215.1*

Je omyl dovolit studentům v našich přípravných školách, aby si sami vybírali studijní předměty. Tento omyl byl trpěn v minulosti a výsledkem toho je, že studenti, kteří nezvládli všeobecné předměty, pokoušeli se postupovat výše, než stačili. Někteří nedovedli správně mluvit mateřským jazykem a chtěli se pustit do studia cizích řečí. *CT 215.2*

Studenti, kteří při příchodu do školy žádají, aby jim bylo dovoleno dát se zapsat na vyšší studijní obory, měli by být nejdříve vyzkoušeni ze základních předmětů. Na jedné z našich školních porad mluvila jsem s učitelem a ten mi řekl, že na jeho školu přišli někteří, kteří měli diplomy prokazující, že se zúčastnili některých z vyšších studijních oborů na jiných školách. *CT 215.3*

„Vyzkoušel jsi každého takového studenta,“ ptala jsem se, „abyste zjistil, zda si v těchto oborech osvojil náležitě vědomosti?“ *CT 215.4*

Učitel řekl: „Jistě, že jsme nemohli uznat ve všech případech známky jejich diplomů. Jejich vzdělání právě ve všeobecných oborech bylo velmi nedokonalé.“ A tak je tomu v mnoha případech. *CT 216.1*

Učitelé by měli pečovat o to, aby poskytli studentům to, co nejvíce potřebují, místo, aby jim dovolili, zapsat si studijní předmět, který si vybrali. Měli by si ověřit pohotovost a znalosti těchto studentů a pak by mohli říci, zda skutečně dosáhli toho nejvyššího, k čemu se domnívají, že dospěli. *CT 216.2*

Jedním ze základních učebních oborů je studium jazyka. Ve všech našich školách měla by být věnována obzvláštní péče tomu, aby se studenti naučili správně používat mateřský jazyk při mluvení, čtení a psaní. Nikdy toho není dost, co by se mohlo říci o významu důkladnosti v těchto směrech. Jednou z nejzávažnějších předpokladů učitele je schopnost číst zřetelně a přesvědčivě. Ten, kdo dovede používat mateřský jazyk plynně a správně, může mnohem víc vykonat než-li ten, kdo je neschopen vyjádřit své myšlenky pohotově a jasně. *CT 216.3*

Hlasové kultuře by se mělo vyučovat v kurzu čtení a v ostatních třídách měl by učitel trvat na tom, aby studenti mluvili zřetelně a používali slov, která vyjadřují jejich myšlenky jasně a přesvědčivě. Studenti by měli být vedeni k používání břišních svalů při dýchání a mluvení. Takto docílí plnější a jasnější tóny. *CT 216.4*

Umožněme studentům, aby pochopili, že Bůh dal každému z nás podivuhodný mechanismus – lidské tělo – které máme používat k Jeho oslavě. Tělesné síly pro nás neustále pracují a chceme-li, dokážeme je ovládat. *CT 216.5*

Můžeme mít znalosti, dokud si však nenavykneme používat hlasu správně, naše práce nebude dokonalá. Nedovedeme-li odívat své myšlenky do patřičného jazyka, co je nám platné naše vzdělání? Vědomosti budou mít pro nás pramalou cenu, dokud si nevypěstujeme schopnost mluvení. Vždyť je to podivuhodná moc, jsou-li se schopností moudře mluvit spojena užitečná slova a mluvit k lidem způsobem, který by si vynutil jejich pozornost. *CT 217.1*

Nechť se všichni chrání před tím, aby se nezačali v duchu znepokojovat proto, že si musí vtloukat do hlavy tyto všeobecné poznatky. Mělo by se studentům připomínat, že oni sami budou vychovávat jiné, a z tohoto důvodu, že by měli vážně usilovat o zdokonalení. *CT 217.2*

Učit se, jak přesvědčivě a účinně povědět to, co známe, má obzvláštní cenu pro ty, kteří si přejí být pracovníky v díle Božím. Čím bohatší bude naše mluva pro vyjádření slova pravdy, tím větší účinek budou mít tato slova na ty, kteří jim naslouchají. Náležité zvěstování Boží pravdy stojí za naše největší úsilí. *CT 217.3*

Pokud jsou studenti, kteří se připravují pro dílo Boží, vychováni, aby mluvili jasným, přímým způsobem, budou z poloviny zbaveni svého vlivu na správnost. Ať již bude jeho povolání jakékoliv, měl by se student učit, jak ovládnout svůj hlas. Schopnost mluvit prostě a zřetelně v plných, zvukných tónech je neocenitelná v kterémkoliv způsobu práce a je nezbytná pro ty, kteří se chtějí stát kazateli, evangelisty, biblickými pracovníky, nebo kolportéry. *CT 217.4*

Zaujme-li hlasová kultura, čtení, psaní a hláskování na našich školách své oprávněné místo, pak bude patrná velká změna k lepšímu. Tyto předměty byly zanedbávány, protože učitelé nerozpoznali jejich význam. Jsou však mnohem důležitější, než-li latina a řečtina. Neříkám, že je pochybené studovat latinu a řečtinu, říkám však, že je pochybené zanedbávat předměty, které jsou základem vzdělání, aby se mohla mysl zatížit studiem těchto vyšších oborů. *CT 218.1*

Je nesmírně důležité, aby studenti dostali výchovu, která by je připravila pro úspěšný život v zaměstnání. Nesmíme se uspokojit jednostrannou výchovou, poskytovanou na mnoha školách. Všeobecné obory musí být důkladně zvládnuty a znalosti účetnictví měly by být považovány za právě tak důležité, jako znalosti gramatiky. Všichni, kteří se připravují pracovat v díle Božím, měli by se naučit vést účetnictví. Ve světě je mnoho takových, kteří udělají úpadek v obchodě a jsou pokládáni za nepoctivé, i když takovými nejsou, oni prostě nedovedli vést účetnictví. *CT 218.2*

Správně hláskovat, psát zřetelným, uhlazeným rukopisem a vést účetnictví, jsou vědomosti naprosto nezbytné. Účetnictví ku podivu zmizelo na mnoha místech z naší školní práce, měla by se mu však přikládat prvořadá důležitost. Důkladná příprava v těchto oborech studia učiní studenty schopnými zaujmout důvěryhodné postavení. *CT 218.3*

Každému studentu bych ráda řekla: Nikdy se nespokojte s nízkou úrovní. Při návštěvě školy buďte ujištěni, že máte před očima vznešený, posvátný cíl. Navštěvujte ji, protože si přejete přinést se pro službu na některém úseku Božího díla. Dělejte vše co můžete, abyste dosáhli tohoto cíle. Sami pro sebe můžete udělat víc, než by mohl pro vás udělat kdokoliv jiný. A uděláte-li vše, co můžete ve vlastním zájmu, z ředitele školy a učitelů sejmete veliké břímě. *CT 218.4*

Dříve, než se pustíte do studia vědních oborů, buďte si jisti tím, že důkladně rozumíte jednoduchým pravidlům české gramatiky, a že jste se naučili správně číst a psát i hláskovat. Vystupte na nižší příčky žebříku dříve, než budete usilovat o dosažení vyšších stupňů. *CT 219.1*

Neutrácejte čas učením se toho, co budete ve svém příštím životě jen velmi málo potřebovat. Místo úsilí o poznání klasiků, uče se nejprve správně hovořit mateřským jazykem. Osvojte si účetnictví. Získejte vědomosti v těch směrech studia, která Vám pomohou, abyste byli užiteční všude tam, kde se ocitnete. *CT 219.2*

Poučení, která nám Pán seslal, jsou výstrahou studentům a učitelům před promarněním studijních let ve škole, která není vhodná pro mladé chlapce a dívky. Tito potřebují, aby ve vhodném období prošli patřičnou výchovou a studiem všeobecných předmětů a Písma, až do dosažení zralejšího věku a spolehlivé soudnosti. *CT 219.3*

29. Vliv společnosti

Boží slovo klade velký důraz na vliv společnosti, jak na muže, tak i ženy. O kolik větší je její vliv na vyvíjející se myšlení a charakter dětí a mládeže! Společníci, se kterými se stýkají, zásady, které si přisvojují, návyky, které si vytvářejí budou rozhodovat o jejich užitečnosti zde a o jejich budoucím osudu. *CT 220.1*

Je strašlivou skutečností, jednou z těch, která dovede zděsit srdce rodičů, že v tak mnoha školách a kolejích, do kterých je mládež posílána, aby získala duševní kázeň a vzdělání, převládají vlivy, které znetvořují charakter, odvracejí myšlenky od správných cílů života a zhoršují mravy. Stykem s nevěrou, požitkářstvím a se zkažeností, ztrácejí mnozí z mládeže prostotu a čistotu, úctu k Bohu a ducha sebeobětování, kterého křesťanští otcové a matky s láskou pěstovali a střežili pečlivou výchovou a zbožnou modlitbou. *CT 220.2*

Mládež se nevyhne společnosti přátel a tito budou na ni působit. Existují tajemná pouta, která duše k sobě navzájem poutají, takže srdce jednoho ozývá se srdci druhého. Jeden je okouzlen idejemi, city, duchem druhého. Takovéto spojení může být ovšem požehnáním. Mládež si může navzájem jen pomáhat a posilovat se, zušlechťovat své chování, náklonnosti i znalosti, neboť tím, že se jí dovolí, aby se stala nedbalou a nevěřící, může působit demoralizujícím vlivem. *CT 220.3*

Otázka volby kamarádů je jednou z těch, kde by měli být studenti nabádáni, aby o ní vážně uvažovali. Mezi mládeží, která navštěvuje naše školy, možno vždy zjistit dva druhy, ty, kteří se snaží, aby se zalíbili Bohu a kteří poslouchají své učitele a ty, kteří jsou naplněni duchem nevázanosti. Jestliže se mládež spolčuje s neslušnými vrstevníky v konání nepravostí, jejich vliv bude působit ve prospěch nepřitele duší a taková mládež bude svádět na scestí ty, kteří nechovají v srdci zásady neochvějně věrnosti. *CT 220.4*

Právem se říká: „Ukaž mi své přátele a já ti řeknu, jaký je tvůj charakter.“ Mládež si je nedostatečně vědoma toho, jak citlivě je přetvářen jak její charakter, tak i jejich pověst, volbou jejich kamarádů. Vyhledáváme společnost těch, jejichž záliby, návyky i zkušenosti jsou shodné s našimi. Ten, kdo dává přednost společnosti nevzdělaných a zvrhlíků před společností moudrých a šlechetných ukazuje, že jeho vlastní charakter je vadný. Jeho záliby a návyky, mohou být zpočátku zcela rozdílné od zálib a návyků těch, jejichž společnosti vyhledává, když se však s takovýmto druhem lidí stýká, mění se jeho myšlenky a pocity, obětuje správné zásady a nepozorovatelně, přece však nevyhnutelně, klesá na úroveň svých společníků. Tak jako řeka má vždy něco společného s vlastností půdy, kterou protéká, tak i zásady a návyky mládeže jsou stále zabarvovány charakterem společnosti, s níž se stýkají. *CT 221.1*

Studenti by měli být vedeni k tomu, aby pevně odolávali svodům ke zlému, které k nám proniká stykem s ostatní mládeží. Jakmile jsou obklíčeni pokušením, jejich jedinou ochranou proti zlu je Kristus. Musí se učit, aby neustále vzhlíželi k Ježíši, aby uvažovali o Jeho přednostech, aby si z Něho udělali svůj každodenní vzor. Potom pravda, vnášená do skryté svatyně duše, posvětit život. Musí být vedeni k tomu, aby uvažovali o svých činech, aby usuzovali od příčiny k následku, aby měřili nekonečnou ztrátu nebo zisk podle života, věnovaného službě a účelům nepřitele, nebo zasvěceného službě spravedlnosti. Měli by být poučováni, aby za své kamarády volili ty, kteří osvědčují poctivost charakteru, kteří se zdokonalují v biblické ctnosti. Přátelstvím s těmi, kteří žijí podle zásad se i nedbalost naučí milovat spravedlnost. A vykonáváním spravedlivých skutků vyvstane v duši nechuť k nízkce smýšlejícím a v rozporu se zásadami Božího slova jednajícím lidem. *CT 221.2*

Dva proudy utvářejí sílu charakteru: moc vůle a moc sebeovládání. Mnozí mladí lidé mylně pokládají silnou, nespoutanou vášň za sílu charakteru. Pravdou však je, že ten, kdo je ovládán svými vášněmi, je slabým mužem. Skutečná velikost a ušlechtilost muže mění se jeho silou potlačovat své pocity, nikoliv silou, jakou jeho pocity jej ovládají. Nejsilnějším mužem je ten, kdo při své citlivosti na urážky, ještě vždy ovládne svoje vášně a odpustí svým nepřítelům. *CT 222.1*

Bůh nám dal duševní a morální sílu; do značné míry je však každý z nás strůjcem svého vlastního charakteru. Každým dnem se stavba neustále chýlí ke konci. Slovo Boží nás varuje, abychom

se měli na pozoru při jeho budování, abychom si uvědomili, že naše budova je založena na skále věčnosti. Nastává čas, kdy naše práce bude odhalena právě taková, jaká je. Nyní je doba, aby všichni vzdělávali síly, které jim Bůh dal a aby mohli utvářet charaktery pro užitečnost zde a pro vyšší život na věčnosti. *CT 222.2*

Víra v Krista, jako osobního Spasitele, dodá charakteru sílu a pevnost. Ti, kteří mají ke Kristu ryzí úctu, budou rozvážliví, nezapomínajíce, že oko Boží na nich spočívá, že Soudce všech lidí odvažuje jejich mravní hodnotu a nebeští pozorovatelé dávají pozor, aby postřehli, jaký druh povahy se vyvíjí. *CT 223.1*

Příčina, že se udělaly tak závažné chyby u mládeže, tkví v tom, že se neučila ze zkušeností těch, kteří žili déle, než-li ona. Studenti si nemohou dovolit, aby pomíjeli s posměchem a úsměskem výstrahy a ponaučení rodičů a učitelů. Měli by si vážit každé lekce, uskutečňující tím zároveň svoji potřebu hlubšího poučení, než jaké jim může dát kterýkoliv jiné lidské stvoření. Přebývá-li Kristus bezpečně v srdci, Jeho Duch mocně očistí a oživí duši. Pravda v srdci musí projevit svůj nápravný vliv na život. Učitelé i studenti by měli mít Boží pravdu za poklad nejvyšší hodnoty, který nesmí být tupen a poskvřován jednáním, které je v rozporu s jeho posvátným charakterem. *CT 223.2*

Ti studenti, kteří jsou mimo svůj domov, kteří již delší dobu postrádají přímý vliv svých rodičů, necht' mají stále na mysli, že nad nimi bdí oko jejich nebeského Otce. On miluje mládež. On zná její potřeby. On chápe její pokušení. On v ní vidí velké možnosti a je připraven pomoci jí, aby dosáhla nejvyšší úrovně, kdyby to bylo zapotřebí, a když bude prosit o Jeho pomoc. *CT 223.3*

Studenti, ve dne i v noci stoupají k Bohu modlitby vašich rodičů za vás! Den co den vás sleduje jejich milující zájem. Naslouchejte jejich prosbám a varování a umiňte si, že se všemi prostředky, které jsou ve vaší moci, povznesete nad zlo, které Vás obklopuje. Nedovedete posoudit, jak zchytrale je nepřítel ochoten pracovat, aby narušil Vaše myšlenky a návyky a rozvíjel ve Vás nezdravé zásady. *CT 223.4*

Můžete se domnívat, že není skutečné nebezpečí v tom, učiníte-li první krok v lehkovážnosti a libování si v radovánkách a myslet si, že budete-li chtít změnit svůj způsob života, že budete schopni jednat správně právě tak snadno, jako jste předtím podlehli konání nepravosti. To však je omyl. Volbou špatných přátel byli mnozí, krok za krokem, odvedeni z cesty ctnosti do temnoty, neposlušnosti a marnotratnosti, do níž upadnout, by kdysi byli pokládali za nemožné. *CT 224.1*

Student, který podléhá pokušení, oslabuje svůj blahodárný vliv a ten, kdo se nesprávným způsobem jednání stává nástrojem nepřítele duší, musí se zodpovídat Bohu za úlohu, kterou hrál při kladení překážek na cestu ostatních. Proč by se měli studenti sdružovat s velkými odpadlíky? Proč by se měli stávat jejich nástroji, aby sváděli ostatní? Proč by se neměli spíše snažit o to, aby pomáhali a povzbuzovali své spolužáky a své učitele? Je jejich výsadou, aby pomáhali svým učitelům nést břemena a bojovat proti zmatkům, které chce satan mít co nejstrašlivější a nejkrušnější. Mohou vytvořit atmosféru, která bude prospěšná, obveselující. Každý student může se těšit z vědomí, že se postavil po bok Kristu, projevuje úctu k pořádku, pilnosti a poslušnost a odmítaje věnovat jedinou tečku ze své schopnosti nebo vlivu velkému nepříteli všeho, co je dobré a povznášející. *CT 224.2*

Student, který má svědomitý vztah k pravdě a správné pojetí povinnosti, může učinit velmi mnoho, aby svým vlivem přivedl své spolužáky ke Kristu. Mládež, která se spojila se Spasitelem, nebude vzpurná, nebude usilovat o své vlastní sobecké radosti a požitky. Protože je v duchu sjednocena s Kristem, bude sjednocena s Kristem i v jednání. Starší studenti na našich školách měli by mít na paměti, že je v jejich moci formovat zvyky a jednání mladších studentů, měli by usilovat o co nejlepší využití každé příležitosti. Necht' si tito studenti umíní, že nebudou svým vlivem svádět své kamarády do rukou nepřítele. *CT 225.1*

--- *CT 225.2*

Ježíš chce být pomocníkem všech, kteří do Něho vkládají svoji důvěru. Ti, kteří jsou spojeni s Kristem, jsou šťastní. Chodí po cestě, kterou jim ukazuje jejich Spasitel, pro Něho umrtvující záliby a náruživosti těla. Staví svou naději na Krista a pozemské bouře jsou bezmocné, aby je mohly snést z bezpečného základu. *CT 225.3*

Je na vás, mladí mužové a ženy, abyste se rozhodli, zda se chcete stát důvěryhodnými a spolehlivými, zda budete za všech okolností připraveni a odhodláni zaujmout své stanovisko pro

pravdu. Toužíte po vytváření správných návyků? Pak vyhledávejte společnost těch, kteří mají spolehlivou morálku a jejichž záměry směřují k tomu, co je dobré. Vzácný čas milosti je nám dán k tomu, abychom ze svého charakteru odstranili každou závadu, a to je to, o čem máte usilovat, nejen abyste mohli získat život budoucí, nýbrž abyste mohli být užiteční v tomto životě. Dobrý charakter je hodnotnější kapitál, než-li zlato a stříbro. Na tento kapitál nemají vliv paniky a bankroty a v ten den, kdy bude pozemský majetek smeten, přinese hojně úroky. Bezúhonnost, statečnost a vytrvalost jsou vlastnosti, o jejichž zušlechťování měli bychom vážně usilovat, neboť ony oddávají majiteli moc, která je neodolatelná – moc, která ho činí horlivým při konání dobra, pevným při odpírání zlu, statečným při snášení příkoří. *CT 225.4*

Láska k pravdě a smysl zodpovědnosti za oslavování Boha, jsou nejmocnější ze všech podnětů ke zlepšení intelektu. S tímto popudem k činnosti, nemůže se student stát malicherným. Bude vždy vážný. Bude studovat jako pod Božím dohledem, věda, že celé nebe má zájem o jeho vzdělání. Stane se velkodušným, velkomyslným, přirozeným, úslužným křesťanem a zdatným. Duše a duch budou pracovat v souladu s vůlí Boží. *CT 226.1*

Mládež, která je v souladu s Kristem, volí si za přátele ty, kteří jí chtějí pomáhat ve správném jednání a bude se vyhýbat společnosti, která neposkytuje žádný příspěvek pro vývoj správných zásad a ušlechtilých záměrů. Na každém místě existuje mládež, jejíž myšlenky se nevyvíjí správným směrem. Jsou-li uvedeni do společnosti takových lidí ti, kteří se bez výhrad postavili po bok Kristův, setrvávají neochvějně při tom, o čem jim rozum a svědomí řeknou, že je správné. *CT 226.2*

K dalšímu studiu

Střední školy: CG 328-336; FE 488-491

Význam všeobecných předmětů: Ed 234-239

Vliv společnosti: 1T 400-405, 512, 513; 2T 222, 407, 408; 3T 41-47 (námluvy), 362-367; 4T 209, 435, 436, 587-591, 622-624; 5T 111-113 (námluvy), 222, 223, 542-546

Část VII. – Učitel a práce

„Panovník Hospodin dal mi jazyk umělý, abych uměl příhodně ustalému mluvit slova.“ (Iz 50,4)

30. Některé z potřeb křesťanského učitele

Učiteli je svěřena velmi důležitá práce, ke které by neměl přistupovat bez pečlivé a důkladné přípravy. Měl by pociťovat posvátnost svého povolání a oddat se mu s horlivostí a vroucností. Čím více opravdových vědomostí učitel má, tím lepší bude jeho práce. Učebna není místem pro povrchní práci. Žádný učitel, který se spokojí povrchními vědomostmi, nedosáhne vysokého stupně zdatnosti. *CT 229.1*

Nestačí však, aby učitel měl přirozenou schopnost a duševní kulturu. Ty jsou nezbytné, avšak bez duchovní způsobilosti pro tuto práci není připraven, aby ji mohl vykonávat. V každém žákovi měl by vidět dílo rukou Božích, kandidáta věčné slávy. Měl by se snažit, aby vychovával, vzdělával a ukázoval mládež tak, aby každý mohl dosáhnout vysoké úrovně dokonalosti, ke které ho Bůh povolal. *CT 229.2*

Účelem výchovy je oslavení Boha; uschopnit lidi, aby splnili prosbu: „*Přid' království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.*“ (Mt 6,10) Bůh vybízí učitele, aby byli Jeho pomocnou rukou při uskutečňování tohoto díla. Žádá je, aby vnášeli do své práce zásady nebe, abecedu správné výchovy. Učitel, který se až doposud těmto zásadám nenaučil, měl by nyní začít o nich přemýšlet. A učil-li se sám, rozvine svoji způsobilost vyučovat ostatní. *CT 229.3*

Osobní poznání Krista

Každý křesťanský učitel měl by rozumně chápat, co Kristus znamená pro něho osobně. Měl by umět vydat Bohu svoji sílu a schopnosti; svěřit péči o svoji duši Bohu jako věrnému Stvořiteli. Od Krista pocházejí všechny vědomosti nezbytné pro to, aby učinily učitele schopnými stát se pracovníky spolu s Bohem – vědomosti, které jim otevírají nejrozsáhlejší pole působnosti. *CT 230.1*

Mnozí si neváží těchto vědomostí, ale při nabývání vzdělání usilují o to, co by jejich bližní mohli považovat za podivuhodné vědomosti. Učitelé, buďte pyšní na Boha, nikoliv na vědu, nikoliv na cizí jazyky, nebo na cokoli jiného, co je pouze lidské. Necht' je Vaší nejvyšší ctižádostí, abyste uplatňovali křesťanství ve svém životě. *CT 230.2*

„*Tak, abychom znajíce Hospodina, více poznávati se snažovali; nebo jako jitřní svítání jest vycházení jeho.*“ (Oz 6,3) Tak jako světlo slunce září se vzrůstající silou od rána do poledne, tak když pokročíte ve vykládání světla Božího slova, získáte více světla. *CT 230.3*

Ti, kteří přijali zodpovědnost, spočívající na všech učitelích, měli by neustále usilovat. Neměli by se spokojit prodléváním na nížinách poznání Křesťanské pravdy, nýbrž měli by vždy usilovat o to, aby vystoupili výše. Se Slovem Božím ve svých rukou, a láska k duším, upozorňující je na vytrvalou pilnost, mohli by krok za krokem být zdatnějšími. *CT 230.4*

Učitelova potřeba modlitby

Každý učitel by měl denně přijímat pokyny od Krista a neustále by měl pracovat pod Jeho vedením. Je pro něho nemožné, aby správně chápal nebo vykonával svoji práci, leda že by se k Bohu hodně modlil. Pouze s nebeskou pomocí, spojenou s vážným, odříkavým úsilím může doufat, že svoji práci udělá rozumně a dobře. *CT 231.1*

Pokud učitel neuvádí ve skutek potřebu modlitby a nesklání své srdce před Bohem, ztrácí pravou podstatu výchovy. Měl by se umět modlit a modlitebně se vyjadřovat. Kristus řekl: „*Já jsem vinný kmen a vy ratolesti. Kdo zůstává ve mně, a já v něm, ten nese ovoce mnohé; nebo beze mne nic nemůže učiniti.*“ (J 15,5) Učitel by měl působit tak, aby se ovoce víry projevovalo v jeho modlitbách. Měl by se naučit, jak přistupovat k Hospodinu a žádat ho o pomoc, dokud by se mu nedostalo ujištění, že jeho prosby byly vyslyšeny. *CT 231.2*

Zacházení se studenty jako jedinci

Učitel by měl pečlivě studovat schopnosti a charakter svých žáků, aby mohl přizpůsobit své vyučování jejich zvláštním potřebám. Musí ošetřovat zahradu, ve které jsou rostliny, které se od sebe značně liší povahou, tvarem a vývojem. Některé se mohou jevit jako krásné a souměrné, mnohé však zakrněly a znetvořily se vinou nepozornosti. Ti, kterým byla svěřena péče o tyto rostliny, nechali je na pospas okolnostem a nyní obtíže se správným pěstováním vzrostly desateronásobně. *CT 231.3*

Souladný vývoj

Ani jedinému oboru studia neměla by se věnovat zvláštní pozornost na úkor ostatních, stejně důležitých. Některí učitelé věnují mnoho času oblíbeným oborům, vtloukají studentům do hlavy každický odstavec, chválí je za jejich pokrok, zatím co ostatní závažné studium těchto studentů může být nedostatečné. Takoví učitelé pášou na svých žácích zlo. Olupují je o harmonický vývoj duševních sil, které by měli mít, právě tak jako o vědomosti, které nesmírně potřebují. *CT 232.1*

V těchto otázkách jsou učitelé až příliš často vedeni ctižádostivými a sobeckými pohnutkami. Pokud neusilují o žádný vyšší cíl, nemohou inspirovat své žáky vznešenými tužbami a záměry. Bystře, čilé myšlenky mládeže jistě rychle objeví nedostatek charakteru a tyto nedostatky budou napodobovat mnohem ochotněji, než-li křesťanské ctnosti Ducha Svatého. *CT 232.2*

Síla náležité připravenosti

Nepřetržitě spojení s mladšími méně vzdělanými vede k tomu, že se učitelé stávají lidmi, kteří houževnatě lpějí na svých právech a vážnosti a vede je k tomu, aby žárlivě střežili své postavení a důstojenství. Takový duch je v rozporu s pokorou a skromností Kristovou. Nedbat vážnosti k těmto ctnostem brání pokroku ve zbožném životě. Mnozí takto vytvářejí překážky mezi sebou a Ježíšem tak, že Jeho láska nemůže proudit do jejich srdcí a potom nařikají, že nevidí Slunce Spravedlnosti. Necht' zapomínají na sebe a žijí pro Ježíše a světlo nebes vnese radostnost do jejich duší. *CT 232.3*

Žádný popudlivý, netrpělivý, despotický nebo pánovitý muž či žena, není způsobilý k učitelské práci. Tyto povahové rysy nadělají ve škole velkou škodu. Necht' učitel neomlouvá svůj špatný postup poukazem na svoji přirozeně prudkou povahu a že chyboval neúmyslně. V postavení, které zaujímá, chyby z nevědomosti a nedostatek sebeovládání, jsou hříchem. On píše do duší to, co v nich setrvává po celý život, a proto by se měl učit, aby se nikdy nevyjadřoval prudce, nikdy neztrácel sebeovládání. *CT 233.1*

Především ten, komu je svěřena výchova mládeže, měl by se mít na pozoru před zálibou v mrzoutských nebo zasmušilých příkazech; neboť ty ho vyloučí ze vzájemného porozumění s jeho studenty a bez vzájemného porozumění nemůže doufat, že jim bude prospěšný. Neměli bychom zatemňovat svoji vlastní cestu nebo cestu ostatních stínem svých vlastních protivenství. Máme svého Spasitele, ke kterému se můžeme uchýlit, do jehož soucitného ucha můžeme vylévat každý nárek. Všechny své starosti a břemena můžeme složit u něho, a pak se nám nebude zdát, že je naše práce těžká, nebo naše protivenství krutá. *CT 233.2*

„*Radujte se v Pánu vždycky*“, povzbuzuje apoštol Pavel: „*a opět pravím, radujte se.*“ (Fp 4,4) Ať již je váš příkaz jakýkoliv, Bůh ho dovede zformovat tak, aby byl přívětivý a křesťanský. Uplatňováním živé víry můžete se odloučit od všeho, co je v rozporu s vůlí Boží, a takto vnést nebe do svého pozemského života. V takovém případě bude sluneční jas doprovázet každý váš krok. Pokouší-li se nepřítel zahalit duši mrakem temnoty, zpívejte píseň víry, mluvte o víře a zjistíte, že jste si tím proklestili cestu do světla. *CT 233.3*

Sobě samým si otevíráme stavidla zármutku a radosti. Dovolíme-li svým myšlenkám, aby byly zcela zaujaty pozemskými těžkostmi a malichernostmi, bude naše srdce naplněno nedůvěrou, těžkomyslností a předtuchami. Upřeme-li své myšlenky na nebeské věci, hlas Ježíše bude promlouvat k našim srdcím, reptání ustane a sužující myšlenky se změní ve chvalořečení našemu Vykupiteli. Ti, kteří se upínají k velkému milosrdenství Božímu a nezapomínají Jeho menších hřiven, opásají se pásem radosti a rozezvučí ve svých srdcích píseň k Hospodinovi. Pak budou mít radost ze své prá-

ce. Neochvějně vytrvají ve svém závazném postavení. Budou mít klidnou povahu, spolehlivého ducha. *CT 234.1*

Rozmnožování používáním

Učitel by se neměl domnívat, že všechen jeho čas musí být vynaložen na studium knih. Tím, že uvede do praxe to, čemu se naučil, získá více, než co by získal pouhým studiem. Když používá svých znalostí, obdrží více. Někteří, kteří mají pouze jednu schopnost, mají pocit, že nemohou nic udělat. Zakopávají svoji hřivnu; a protože nevidí žádné rozhojnění reptají proti Bohu. Kdyby však dovedli používat své hřivny, které se jim dostalo, jejich schopnost by se zdvojnásobila. Tyto mohou být rozhojněny pouze stálým používáním. Používáme-li správně výhod, které nám Bůh poskytl, rozmnoží se naše schopnosti ke službě. *CT 234.2*

Protože jste učitelé, nedomnívejte se, že je zbytečné, vzdělat se v nejjednodušších povinnostech života. Protože jste studovali z knih, nezanedbávejte každodenní povinnosti kolem sebe. Kdekoliv jste, uplatněte ve svém životě veškerou užitečnost a poznáte, že své rozumové schopnosti můžete umocnit, posílit studiem toho, čemu se chcete naučit. Tím, že budete s oddaností vykonávat každou praktickou povinnost, která na vás připadá, získáte lepší kvalifikaci pro výchovu těch, kteří se potřebují naučit, jak mají tyto věci provádět. *CT 234.3*

Odvolání

Existují lidé, kteří milují společnost světa, kteří považují společnost světáků za něco žádoucnějšího, než-li společnost těch, kteří milují Boha a zachovávají Jeho přikázání. Učitelé, znejte toho tolik, abyste poslouchali Boha. Poznejte to potřebné k následování Ježíše a nestě Jeho jho. Přejete si moudrost Boží? Pak se před tím pokořte; vstupte na cestu Jeho přikázání; rozhodněte se, že co nejvíce využijete každou příležitost, která vám bude poskytnuta. Shromažďujte každý paprsek světla, který padne na vaši cestu. Jděte za světlem. Uveďte zásady pravdy do svého života. Podříďte-li se sami pod mocnou ruku Boží, On Vás pozvedne. Odevzdejte Jemu svoji práci; pracujte s oddaností, s upřímností a opravdovostí a poznáte, že každodenní práce přináší svoji odplatu. *CT 235.1*

Učitelé musí mít živou víru, jinak budou odloučeni od Krista. Spasitel se neptá, jak jste ve světě oblíbeni, jak vás lidé chválí; žádá však na vás, abyste žili tak, aby On mohl vydat o vás své svědectví. Satan se pokouší vrhat svůj stín na vaši cestu, aby mohl zabránit úspěchu vaší práce. Musíte mít ve svém nitru sílu nebes, abyste mohli ve jménu Ježíše z Nazaretu odolávat moci, která pracuje zdola. Mít v srdci Ducha Kristova má nekonečně větší význam, než-li dosažení světského uznání. *CT 235.2*

Učiteli je svěřena velké práce – práce, na kterou svými vlastními silami naprosto nestačí. Kdyby si však uvědomil svoji vlastní slabost, přilnul by k Ježíši, stal by se mocným silou Všemohoucího. Do svého nesnadného úkolu musí vnést trpělivost, sebekázeň a laskavost Kristovu. Jeho srdce musí hořet toutéž láskou, která vedla Pána života a slávy, aby zemřel za ztracený svět. Trpělivost a vytrvalost nezůstanou bez odměny. Někdy se ukáže, že i ta nejlepší snaha opravdového učitele je marná, i když uvidí ovoce své práce. Ušlechtilé povahy a ušlechtilé životy budou bohatou odměnou jeho namáhavé a pečlivé práce. *CT 236.1*

Lidská povaha stojí za to, aby se na ni pracovalo. Musí být zušlechťována, zjemňována, posvěcována a vybavena vnitřní ozdobou. Prostřednictvím Boží milosti v Ježíši Kristu, která zjevuje spasení a nesmrtelnost i život, musí být Jeho dědictví, vychováván nikoliv v malichernostech společenských způsobů, ve světských mravech a způsobech, nýbrž v tajemství pobožnosti. *CT 236.2*

31. Potřeba nejlepšího úsilí

Pán učinil opatření, aby ušlechtilé rozumové schopnosti mohly být vzdělány pro vysoké cíle. Místo toho zneužívají však lidé duševní schopnosti a zapojují je do světských zájmů, jako kdyby dosažení věcí tohoto světa měla svrchovanou důležitost. Tímto způsobem vyšší schopnosti zakrňují a lidé zůstávají nezpůsobilými pro životní povinnosti, které byly na ně vloženy. Nejsou-li tyto ušlechtilější rozumové schopnosti pěstovány, nemají dostatek sil pro poctivé jednání, by ani pro plnění povinností, týkajících se tohoto života. Je to satanův záměr, aby se duševní schopnosti oslabovaly a stali smyslnými; není to však vůle Boží, aby se někdo podroboval řízení ďáblu. On chce, aby Jeho děti v rozumových snahách usilovali. ... *CT 237.1*

Přidělená nám životní práce je přípravou pro život věčný. Vykonáme-li tuto práci podle Boží vůle, pak bude každé pokušení napomáhat našemu pokroku; jestliže odoláme jeho vábení, usilujeme v duchovních životě. V žárú konfliktu budou po našem boku neviditelné mocnosti, kterým nebe poručilo, aby nám pomáhaly v našich zápasech; a v rozhodném okamžiku rozdělí se s námi o sílu a statečnost i energii a budeme mít víc, než pozemské síly. *CT 237.2*

Neuvede-li však člověk svoji vůli do souladu s vůlí Boží, nevzdá-li se každé modly a nepřekoná-li každý špatný návyk, nezvítězí, nýbrž na konec bude přemožen. Ti, kteří by chtěli zvítězit, musí se v zápase spojit s neviditelnými činiteli; zkaženost duše musí být překonána a každé smýšlení své podřizovat Kristu. *CT 237.3*

Duch Svatý stále pracuje, usiluje o očištění, polepšení a ukáznění lidí, aby se mohli stát hodnými společnosti svatých andělů. ... Jako Boží děti měli bychom vynaložit vážné úsilí, aby z nás byli vítězi a jako studenti, kteří se snažíme ctít a velebit Boha, měli bychom usilovat o to, abychom osvědčili, že jsme si získali Jeho pochvalu, že jsme dělníky, za něž se není proč stydět. *CT 238.1*

Správné používání daru řeči

Boží dělník by měl vynaložit vážné úsilí, aby se stal zástupcem Kristovým, zbavuje se všech nepěkných posunků a nesprávných řečí. Měl by používat správných slov. Existuje mnoho lidí, kteří nedbají na způsob své řeči, leč při pečlivé, usilovné pozornosti, z nichž by se měli stát představitelé pravdy. Každý den by měli usilovat. Neměli by zmenšovat prospěšnost a vliv tím, že by si libovali ve špatných způsobech, tónu a výběru slov. Neslušné, nízké výrazy měly by být nahrazovány čistými slovy. Neustálou ostražitostí a opravdovou kázní může křesťanská mládež zdržet jazyk od špatnosti a své rty od úskočného mluvení. *CT 238.2*

Měli bychom pečlivě dbát o to, abychom slova správně vyslovovali. Jsou mezi námi lidé, kteří v teorii se dovedou docela dobře vyvarovat nesprávných slov, kteří však v praxi neustále dělají chyby. Pán si přeje, abychom pečlivě dělali vše co nejlépe, používající rozumně svých schopností a příležitostí. Lidem dal hřivny, aby jimi obšťastňovali a obdarovávali ostatní, aby vaše povinnost nás samotné tak vychovala, abychom mohli být připraveni pro velké dílo, které nám bylo svěřeno. ... *CT 238.3*

Při čtení a recitaci by měla být výslovnost jasná. Nosní tóny nebo nepěkné držení těla, nutno ihned opravit. Jakkoliv projevovaná nezřetelnost měla by být označována za chybu. Mnozí si osvojili zlovyk mluvit těžkopádně a nezřetelně, jak kdyby jejich jazyk pro jejich ústa byl příliš velký. Tento návyk značnou měrou maří jejich úspěch. *CT 239.1*

Kdyby se lidé s nedostatky svého vyjadřování chtěli podrobit kritice a usilovali o nápravu, měli by tyto nedostatky překonat. Měli by se vytrvale cvičit v mluvení nevysokým, zřetelným tónem, cvičením svalů v hlubokém dýchání a udělat z hrtanu cestu k vyjádření myšlenek. Mnozí mluví rychle a vysokým, nepřirozeným tónem. Takovýto návyk uškodí hrtanu a plicím. Následkem ustavičného zneužívání oslabené, zanícené orgány onemocní a výsledkem mohou být souchotiny. *CT 239.2*

Kristova metoda

Kazatelé a učitelé by měli věnovat obzvláštní pozornost zušlechťování hlasu. Měli by se učit, aby nemluvili nervózně a uspěchaně, nýbrž pozvolna, jasně, zřetelně, zachovávající libozvučnost hlasu. *CT 239.3*

Spasitelův hlas byl hudbou pro uši těch, kteří byli zvyklí na jednotvárné bezduché kázání zákoníků a farizeů. On mluvil pomalu a mocně, s důrazem vyslovuje ta slova, pro která chtěl u svých posluchačů získat obzvláštní pozornost. Starý nebo mladý, nevzdělaný i učený, každý mohl plně pochopit smysl Jeho slov. To by bylo naprosto nemožné, kdyby byl mluvil uspěchaně a překotně chrлил větu za větou, bez jakékoliv přestávky. Lidé Mu velmi pozorně naslouchali a říkali o Něm, že nemluvil jako zákoníci a farizeové; neboť Jeho slovo bylo slovem toho, který měl moc. ... *CT 240.1*

Kristův způsob vyučování byl půvabný a přitažlivý a vždy se vyznačoval jednoduchostí. Vysvětloval tajemství království nebeského používáním představ a podobenství, se kterými byli Jeho posluchači obeznámeni; a prostí lidé Mu rádi naslouchali, protože mohli Jeho slova pochopit. Nepoužíval okázalých slov, k jejichž pochopení je zapotřebí poradit se se slovníkem. *CT 240.2*

Ježíš vysvětloval blahoslavenství Božího království používáním pozemských zkušeností a událostí. V soucitné lásce a jemnosti povzbuzoval, posiloval i povznášel všechny, kteří Mu naslouchali; protože milosrdenství se hrnulo proudem na Jeho rty, takže mohl lidem sdělovat tím nejpůvabnějším způsobem poklady pravdy. *CT 240.3*

On si přeje, abychom tímto způsobem sdělovali pravdu ostatním. Síla řeči má veliký význam a hlas by měl být zušlechťován pro požehnání těch, se kterými se dostaneme do styku. *CT 240.4*

Při modlitbě

Rmoutí mne, když vidím, jak málo je oceňován dar řeči. Při čtení bible, při modlitbě, při zvěstování Božího Slova, ve shromáždění, jak nezbytná je jasná, zřetelná výslovnost! A jak mnoho je ztraceno při rodinné bohoslužbě, když ten, kdo se modlí, sklání obličej a mluví ztlumeným, mdlým hlasem. Jakmile je však rodinná bohoslužba skončena, ti, kteří nedovedli hovořit dosti nahlas, aby je bylo slyšet při modlitbě, dovedou obvykle hovořit jasně a zřetelně a tu není žádná neshoda slyšet to, co říkají. takto vyjádřená modlitba, je určena pro soukromí, nikoliv však pro povznášení při rodinné nebo veřejné bohoslužbě; protože ani ti, kteří se shromáždili, nemohou slyšet co bylo řečeno, nemohou říci Amen. Téměř všichni dovedou hovořit dosti nahlas, aby je bylo slyšet při obvyklé rozmluvě a proč by tedy nemohli takto promluvit, jsou-li vyzváni, aby zvěstovali Slovo Boží nebo se pomodlili. *CT 241.1*

Hovoří-li se o Božích věcech, proč nemluvit zřetelně a tak, že bude zřejmé, že víte o všem, co mluvíte, a že se nestydíte přiznat barvu? Proč se nemodlit jako ti, kteří mají čisté svědomí, abyste mohli předstoupit před trůn milosrdenství v pokoře, přesto však s posvěcenou statečností, pozvedající posvěcené ruce bez hněvu a pochybování? Nesklánějte a nezakrývejte své obličej, jako byste měli něco, co byste rádi zatajili. Pozvedejte však své oči k nebeskému svatostánku, ve kterém Kristus, váš Prostředník, stojí před Otcem, aby Mu předkládal vaše modlitby, smísené s Jeho vlastní zásluhou a neposkvrněnou spravedlivostí, jako libovonným kadidlem. *CT 241.2*

Jste pozváni přistoupit, prosit, hledat a tlouci; a jste ujišťování, že to nebude nadarmo. Ježíš říká: „*Proste a dánoť bude vám; hledejte, a naleznete; tlucte a bude vám otevřeno. Nebo Každý, kdož prosí, bere; a kdož hledá, nalézá; a tomu, kdož tluče, bude otevřeno.*“ (Mt 7,7.8) *CT 242.1*

Kristus svědčí o tom, že Bůh je ochoten poskytnout svému dítěti, o čem ho prosí. říká: „*Kterého pak z vás otec prosil by syn za chléb, zda-li kamene podá jemu? Aneb za rybu, zda-li místo ryby dá jemu hada? Aneb prosil-li by za vejce, zda-li podá jemu štíra? Poněvadž tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávat dětem svým, čím více Otec váš nebeský dá Ducha svatého těm, kteříž Ho prosí?*“ (L 11,11-13) *CT 242.2*

Přicházíme k Bohu ve jménu Ježíšově na zvláštní pozvání a On nás vítá ve své přijímací síni. Rozděluje se s poníženými, kajícími dušemi, které důvěřují v Krista, neboť je zbavil vin. Ježíš vymazal jako husté mračno jejich poklesky, a potěšené srdce volá: „*Oslavovati tě budu, Hospodine, proto že byv hněviv na mne, odvrátil jsi prchlivost svou a utěšil jsi mne.*“ (Iz 12,1) Takový člověk

bude vlastní zkušenosti chápat Pavlova slova. „*Srdcem se zajisté věří k spravedlnosti, ale ústy vyznání se děje k spasení.*“ (Ř 10,10) CT 242.3

Člověk se pak stane poslem, kterého Bůh může použít, aby vykonával Jeho záměry. Představuje Krista zvěstuje světu Jeho milosrdenství a lásku. Má důvod a přeje si, aby to slyšeli i ostatní. Slovy žalmisty říká: „*Dobrořeč duše má Hospodinu, a všechny vnitřnosti mé jménu svatému Jeho. Dobrořeč duše má Hospodinu, a nezapomínej se na všechna dobrodiní Jeho. Kterýž odpouští tobě všechny nepravosti, kterýž uzdravuje všechny nemoci tvé. Kterýž vysvobozuje od zahynutí život tvůj, kterýž tě korunuje milosrdenstvím mnohým slitováním.*“ (Ž 103,1-4) CT 242.4

Svědectví pro Krista

Bůh nám dal dar řeči, abychom mohli ostatním vyprávět o Jeho zacházení s námi, aby Jeho láska a slitování zasáhlo srdce ostatních, a aby i ostatní velebili Pána, který je povolal z temnoty do svého předivného světla. Hospodin řekl: „*Vy svědkové moji jste.*“ (Iz 43,10) Avšak všichni, kteří byli pozváni, aby byli Kristovými svědky, musí se učit od Něho, aby mohli být působivými svědky. Jako děti nebeského Krále, měli by se vzdělávat, aby vydávali svědectví jasným, zřetelným hlasem, a takovým způsobem, aby nikdo nemohl získat dojem, že se vzpírají povídat o Božím milosrdenství. CT 243.1

Při společném shromáždění bychom se měli tak modlit, aby všichni byli prodchnuti týmž duchem; ti, kteří se zúčastní těchto náboženských cvičení, měli by se řídit příkladem, který byl dán světu v překrásné modlitbě Páně. Tato modlitba je prostá, jasná, srozumitelná, a přesto není dlouhá, prázdná, jako jsou modlitby, které bývají někdy veřejně prosloveny. Bylo by lépe, kdyby tyto bezduché modlitby raději nebyly vůbec vyřčeny; neboť jsou spíše bezduchou formou a nemohou přinést požehnání a povzbuzení. CT 243.2

Apoštol Pavel píše: „*Však i bezdušné věci, vydávající zvuk, jako píšťala nebo harfa, kdyby rozdílného zvuku nevydávaly, kterak by vědino bylo, co se píská, aneb na harfu hrá? Ano, trouba vydala-li by nejistý hlas, kdož se bude strojiti k Boji? Tak i vy, nevydali-li byste jazykem srozumitelných slov, kterak bude rozumino, co se mluví? Budete jen u vítr mluvíti.*“ CT 243.3

Tak mnoho, (Jakž vidíme), rozdílů hlasů jest na světě, a nic není bez hlasu. Protož nebudou-liť znáti moci hlasu, budu tomu, kterýž mluví, cizozemec, a ten, kdož mluví, bude mi cizozemec. Tak i vy, poněvadž jste horliví milovníci duchovních věcí, toto hledejte, abyste se k vzdělání církve rozhojnili.“ (1 K 14,7-12) CT 244.1

Při všech našich sborových modlitbách měli bychom usilovat o vzdělání ostatních, ze všech svých sil usilující o zdokonalení církve. „*A protož, kdož mluví jazykem, modlí se, aby mohl vykládati. Nebo modlím-liť se jazykem, duch můj se modlí, ale mysl má bez užitku jest. Což tedy jest? Modliti se budu duchem a modliti se budu i myslí; ... Nebo kdybys dobrořečil duchem, kterakž ten, kterýž prostý člověk jest, k tvému díků činění řekne Amen, poněvadž neví, co pravíš? Nebo ač ty dobře díky činíš, ale jiný se nevzdělává.*“ CT 244.2

Děkuji Bohu svému, že více, než vy všickni jazyky mluví; ale v zboru raději bych chtěl pět slov srozumitelně promluvíti, abych také jiných poučil, než-li deset tisíců slov jazykem.“ (1 K 14,13-19) CT 244.3

Tato Pavlova zásada, zabývající se darem jazyka, platí i pro modlitební projev v společném shromáždění. Neměli bychom nikoho, kdo po této stránce chybuje, pomíjet při veřejné modlitbě, nebo při dávání svědectví o moci a lásce Kristově. CT 245.1

Nepíši o těchto všech proto, abych vás umlčela, neboť se již příliš mnoho mlčelo na našich shromážděních; píši však, že byste měli zasvětit svůj hlas Tomu, který vám dal tento dar, a že byste si měli být vědomi nutnosti vzdělávat ho tak, abyste mohli vzdělávat církev tím, co říkáte. Návyk mluvit tiše a nezřetelně, byste měli považovat za závalu a vynaložit vážné úsilí na její překonání, abyste mohli oslavovat Boha a vzdělávat Jeho dítky. CT 245.2

Při našich pobožnostech měly by naše hlasy při modlitbě a chvalozpěvu vyjadřovat naši úctu k nebeskému Otci, aby všichni poznali, že uctíváme Boha v prostotě a pravdě, a v osobě svatosti. V tomto světě hříchu a nevědomosti je ještě dar řeči, hudebnost lidského hlasu vzácností, je-li věnován chvalořečení Toho, který nás miloval a obětoval sám sebe za nás. CT 245.3

Požehnání hlasu

Dar řeči byl značnou měrou zneužit a velkou měrou se odvrátil od svého zamýšleného účelu; nechť však ti, kteří se hlásí za dítky nebeského Krále, uvědomí si svoji zodpovědnost a svého nadání co nejlépe využijí. Ať nikdo neříká: „Pro mne je naprosto zbytečné, abych se pokoušel o nějaký veřejný modlitební projev; vždyť ostatní mne neuslyší! Raději ať říká: „Chci opravdově usilovat o překonání tohoto, Boha zneuctívajícího návyku tlumeného a nezřetelného mluvení. Chci se podrobit kázni do kdy mně neuslyší i ti, kteří mají otupený sluch.“ *CT 245.4*

Nechť jsou hlasy následovníků Krista tak vycvičeny, aby místo hromadění slov rychlým a nezřetelným způsobem, mohla být jejich výslovnost jasná, působivá, poučná. Neklesejte hlasem po každém slově, nýbrž udržujte ho tak, aby každá věta byla plná a dokončená. Nestálo by to za to, ukáznit se, abyste se tím mohli stát schopnými zvyšovat zájem o službu Bohu a vzdělávat Jeho dítky? Hlas díky činění, chvalořečení a radosti je v nebi slyšen. Hlasy andělů v nebi spojují se s hlasy Božích dítek na zemi, když vyznávají čest a slávu a chvalořečení. Bohu a Beránku za poskytnuté slavné spasení. *CT 246.1*

Nechť se každý snaží, aby dělal to nejlepší, co dovede. Nechť ti, kteří přísahali na korouhev Knížete Života denně prospívají v moudrosti a milosti. Nechť se učitelé na všech našich ústavách snaží tak vychovávat své studenty ve všech směrech vzdělání, aby mohli správně ukázněni dělat pokroky k požehnání lidstva a k oslavě Pána. *CT 246.2*

Je důležité cvičit studenty čist jasně a srozumitelně. Byli jsme zarmouceni při poradních shromážděních v traktátní společnosti, i na jiných shromážděních, kde byly zprávy čteny téměř neslyšitelně, nebo rozpačitě či tlumeně. Polovina zájmu na shromáždění je ztracena, jestliže účastníci vykonávají svoji povinnost lhostejně a bez duše. Měli by se naučit mluvit takovým způsobem, aby mohli povznášet ty, kteří jim naslouchají. Nechť každý, kdo je ve spojení s misijní prací, učiní se způsobilým mluvit jasným, poutavým způsobem dokonale vyslovuje svá slova. *CT 246.3*

Správné používání hlasových orgánů přinese prospěch tělesných zdraví, a zvýší užitečnost a vliv. Propadnutím špatným návykům při mluvení, stávají se lidé únavnými předčitateli a řečníky; ti však, kteří jsou považováni za dostatečně inteligentní, aby se mohli stát misijními pracovníky, nebo vykonávat jinou práci, měli by mít dosti inteligence k tomu, aby si vylepšili svůj mluvený projev. Rozumným cvičením mohou rozšířit hrudník a zesílit svaly. Tím, že si budou bedlivě všímat správného poučování, že se budou řídit zdravotními zásadami, pokud se týče rozšiřování plic a kultury hlasu, budou se moci naši mladí mužové a ženy stát řečníky, kteří mohou být slyšeni a nezbytné cvičení pro toto umění jim prodlouží život. *CT 247.1*

Ti, kteří získali správné představy o hlasové kultuře, poznají nezbytnost sebevýchovy a cvičení, aby mohli uctívat Boha a být požehnáním pro ostatní. Podřídí se trpělivým, moudrým učitelům a budou se učit čist způsobem, který zachová hubenost hlasu. Majíce na zřeteli jedině slávu Boží, učiní vše, co je v jejich moci, pro rozvoj svých přirozených schopností. Ovládnutím svých vlastních sil nebudou uvedeni do rozpaků nedostatky mluvení a jejich užitečnost v záležitosti Boha poroste. *CT 247.2*

32. Hlubší zasvěcení

Učitelé, zaměstnávání na našich školách, měli by se obeznámit s Bohem zkušeností. Měli by Ho znát proto, že poslouchají všechny příkazy Jím daná. Hospodin vytesal své Desatero do kamenných desek, aby všichni obyvatelé země mohli chápat Jeho věčný, neměnitelný charakter. Ti učitelé, kteří chtějí postoupit v učení a dovednosti, musí se chopit těchto podivuhodných zjevení Božích. To se však může stát jen tehdy, jsou-li srdce a mysl uvedeny v soulad s Bohem, aby mohli rozumět božským požadavkům. *CT 248.1*

Žádný se nemusí zabývat těmi věcmi, které nám Hospodin zjevil. Naše doba oplývá bádáním, Bůh však prohlašuje: „*Věci skryté jsou Hospodina Boha našeho.*“ (Dt 29,29) Hlas, který promlouval k Izraelitům ze Sinaje, promlouval v těchto posledních dnech k mužům a ženám řka: „*Nebudete míti bohů jiných přede mnou.*“ (Ex 20,1) Zákon Boží byl napsán Jeho vlastní rukou na desky z kamene, čímž dal najevo, že nikdy nesmí být měněn nebo zrušen. Musí být zachováván na věky věků, neměnitelný, jako zásady Jeho panování. Lidé postavili svoji vůli proti vůli Boží, to však nemůže umlčet Jeho slova moudrosti a nařízení, představa, že by mohli uvést do protikladu své spekulativní teorie proti naukám zjevení a povznést lidskou moudrost nad jasně „*Takto praví Hospodin*“. *CT 248.2*

Každá duše by se měla rozhodnout, že nebude příliš usilovat o pochopení všeho o podmínkách věčného života, nýbrž o poznání toho, co Bůh na nich žádá v tomto životě. Je vůli Boží, aby každý, kdo vyznává křesťanství, zdokonalil charakter podle nebeského vzoru. Studováním Kristova charakteru, jak se nám jeví v Bibli, uskutečňováním Jeho ctností, změní se věřící ve stejný obraz laskavosti a milosrdenství. Kristovo dílo odříkání a obětování uvedené do každodenního života, rozvine víru, která se osvědčuje láskou, a očišťuje duši. Jsou mnozí, kteří by se rádi vyhnuli účasti na snášení trampot, Hospodin však promlouvá ke všem, když říká: „*Chce-li kdo za mnou přijíti, zapřiž sebe sám, a vezmi kříž svůj, a následuj mne.*“ (Mt 16,24) *CT 249.1*

Veliké dílo musí být vykonáno vykládáním spasitelných pravd Písma. To je prostředek, ustanovený Bohem, aby byl zastaven příval mravní zkaženosti na zemi. Kristus dal svůj život, aby člověku umožnil získat Boží obraz. Mocí Jeho milosti jsou lidé pozvedáni k poslušnosti pravdě. Ti, kteří by rádi okusili větší posvěcení pravd ve svém nitru, měli by tuto pravdu pěstovat těm, kteří ji neznají. Nikdy se nesetkají s prací, která by byla více povznášející a zušlechťující. *CT 249.2*

Učitel hlasatelem evangelia

Práce s výchovou naší mládeže, jak nám byla vytyčena naučeními, danými Bohem, musí být zasvěceně dodržována. Za učitele musíme vybírat takové, kteří budou vychovávat správným směrem. Můj učitel řekl: „Nedopust'te, aby byli vybráni za učitele, kteří mají vychovávat a vzdělávat mládež ti, kdož nechťi dodržovat prostotu Kristových metod. Jeho učení obsahují úplnou podstatu posvěcené prostoty.“ *CT 249.3*

Ti, kteří předkládají studentům úvahy v pochybném světle, nejsou připraveni k učitelské práci. Žádný muž není kvalifikován pro tuto práci, neučil-li se denně slovům seslaným Bohem. Nyní je doba pro setbu semene Božího Slova. Semeno, které rozséváme musí být laskavé, aby vydávalo to nejvzácnější ovoce. Nemáme vůbec čas na promarnění. Práce našich škol musí stále více získávat charakter práce Kristovy. Pouze síla Boží milosti, působící v lidských srdcích a myslích, může vyčistit a udržet v čistotu našich škol. *CT 250.1*

Na našich školách byli učitelé, kteří by mohli dobře obstát na světských vyučovacích ústavech, kteří však byli nezpůsobilí pro výchovu naší mládeže, protože neznali pravdu evangelia Kristova. Byli neschopní vnést do své práce Kristovu prostotu. Mělo by být úkolem každého učitele, aby dal vniknout těm pravdám, které nás vyzvaly, abychom se před světem osvědčili jako neobyčejní lidé, a které jsou schopny udržet nás v souladu s nebeskými zákony. Ve zprávách, které nám jsou čas od času posílány se dovídáme, že se uskuteční podivuhodné dílo reformy našich charakterů, jestliže jim povolíme. Připraví nás pro vstup do Božího města. Je naší výsadou, abychom dělali nepřetržité pokroky k vyššímu stupni Křesťanského žití. *CT 250.2*

Loma Linda

Jedné noci jsem byla probuzena a bylo mi přikázáno, abych napsala upřímné svědectví o práci naší školy v Loma Linda. Tato škola musí vykonat důležitou duchovní práci Nauky o zdravotní reformě, musí vystupovat bez výhrady a jasně do popředí, aby se mohla všechna přítomná mládež naučit jejímu provádění. Všichni naši vychovatelé měli by být nesmlouvavými zdravotními reformátory. *CT 251.1*

Hospodin si přeje, aby z našich škol jako průkopníci vycházeli praví misionáři. Musí se této práci zcela zasvětit jako spolupracovníci Boží, kteří každým dnem rozšiřují rozsah své užitečnosti. Vliv učitele, zasvěceného v zdravotně-misijní službě, je nedocenitelný. *CT 251.2*

Musíme být odvráceni od našeho nedokonalého žití k důvěře ve slovo Boží. Následovníci Krista nepotřebují se pokoušet, aby stáli v popředí. Budou-li neustále sledovat život Kristův, pak se jejich mysl a srdce změní ve stejný obraz. Pak budou stát v popředí bez jakéhokoliv povrchního úsilí. Hospodin na nikom nežádá, aby stavěl na odiv svoji výtečnost. Darováním svého Syna učinil opatření, aby náš vnitřní život mohl být prostoupen zásadami nebe. toto opatření je určeno k tomu, aby vedlo k zjevení Krista světu. Když lid Boží pozná znovuzrození, spolehlivě mu to odhalí jako věrnost jeho nezlomné zásady. *CT 251.3*

Oh, jaké slova byla ke mně promluvena! Jaká laskavost byla poskytována milostí tak hojnou měrou dávanou! Největšího pochopení milosti a síly Kristové, které mohou mužové a ženy učinit, nastane, když se tělesný člověk stane účastníkem božské přirozenosti a silou, kterou mu milost Kristova udělila unikne porušenosti, která je ve světě skrze žádostivost.

17. května 1908 *CT 251.4*

Každý učitel musí získat hojnost zkušeností. Studia, kterými se zabýváte, buď posílí Vaši víru a důvěru v Boha a naučí Vás, jak pracovat jako Jeho pomocná ruka, nebo Vám zůstává horší vlastnosti, než jaké měli dříve. Ti, kteří vykonávají zásady, dané Hospodinem, postaví se na pevnou půdu. Milosrdenství a požehnání nebes vstoupí do jejich života a učiní je schopnými vykonávat vůli Boží. *CT 252.1*

Vyučujte prostým zásadám Božího slova a Bible, ať je základem Vašeho studia. Opravdu vyšší vzdělání je ono, které bylo získáno seděním u nohou Ježíšových a učením se od Něho. Necht' je Váš charakter budován podle vzoru, který byl člověku odhalen v Kristově životě. *CT 252.2*

V celé své práci musíte dělat to, co dělá rolník, když se lopotí pro plody země. Zřejmě odhazuje semeno; zahrabáno do země, semeno však vzklíčí. Síla živého Boha dává mu život a životnost, a pak možno vidět „*nejprv bylinu, potom klas, potom plné obilé v klasu*“ (Mk 4,28). Studujte tento podivuhodný proces. Ó, zde je toho tolik k naučení, tak mnoho k pochopení! Zdokonalíme-li, co možno nejvíce, svoje myšlení, budeme po věčné časy pokračovat ve studiu cest a činů Božích a poznávat Ho čím dále tím více. *CT 252.3*

33. Důležitost prostoty

Učitelům v Berrien Springs:

Mám horoucí přání, abyste se každým dnem učili od Velkého Učitele. Jestliže se nejprve přiblížíte k Bohu, a pak ke svým studentům, vykonáte velmi hodnotou práci. Jste-li pilní a pokorní, Bůh vám dá denně moudrost a lásku k vyučování. Přičiňte se ze všech svých sil, abyste se s ostatními rozdělili o požehnání, které Vám On daroval. *CT 253.1*

S upřímným, vřelým zájmem pomoci svým studentům, převed'te je přes základy vědění. Přiblížte se k nim co nejvíce. Nebudou-li mít učitelé ve svých srdcích hojnost lásky a něžnosti ke Kristu, budou projevovat příliš mnoho ducha přísného, panovačného učitele. „*Ostříhejte se v lásce Boží, očekávající milosrdenství Pána našeho Jezukrista k věčnému životu. A nad některými zajistě lítost mějte, rozeznání v tom majíce. Jiné pak strašením k spasení přivozujte, z ohně je vychvacujícíce, v nenávisti majíce i tu skrze tělo poskvrněnou sukni.*“ (Ju 21-23) *CT 253.2*

Hospodin si přeje, abyste se naučili, jak čistě používat Božího slova. Mnozí se potřebují učit tomuto umění. Abyste byli ve své práci úspěšní, předivo Vaší sítě – používání Písma Svatého – musí být husté, a smysl snadno rozpoznatelný. Pročež co nejvíce využítujte ilustrací. Přistupte přímo k věci. Ať jsou Vaše výklady samozřejmé. Ať jsou lidské vědomosti jakkoliv veliké, zůstanou bez užitku, není-li člověk schopen podílet se o ně s ostatními. Umožněte pathosu svého hlasu, jeho hluboké jímavosti, aby působil na srdce. Pobízejte své studenty, aby se cele odevzdali Bohu. *CT 253.3*

Učitelé, pamatujte, že Hospodin je Vaší silou. Snažte se poskytnout svým studentům myšlenky, které jim dodají chutě do životě. Učte podle obrázků. Proste Boha, aby Vám dal slova, která by umožnila, aby Vaší řeči všichni rozuměli. *CT 254.1*

Jednou se mne malá dívka ptala: „Budete dnes odpoledne mluvit?“ „Ne, toho odpoledne nikoliv,“ odpověděla jsem. „To je mi velmi líto,“ řekla dívka. „Domnívala jsem se, že budete mluvit a pozvala jsem četné své kamarádky, aby přišly. Byla byste tak laskavá a požádala kazatele, aby hovořil nenuceně slovy, abychom mu mohly rozumět? Řekla byste mu laskavě, že my nerozumíme slovům, jako „ospravedlnění“ a „posvěcení“? Nevíme, co tato slova znamenají.“ *CT 254.2*

Ve stížnosti této dívky je obsažena lekce, která stojí za to, aby o ni učitelé a kazatelé uvažovali. Zdali pak není dosti těch, kteří by udělali dobře, kdyby brali v úvahu žádost „Mluvte nenuceně, abychom mohli poznat, co máte na mysli?“ *CT 254.3*

Vykládejte jasně; vždyť vím, že je mnoho těch, kteří neporozuměli mnohým věcem, které jim byly řečeny. Necht' Duch Svatý vzdělává a upravuje Vaši řeč, očišťuje ji od všeho škváru. Mluvte jako malé děti, majíce na mysli, že je dosti těch, kteří jsou sice pokročilí věkem, avšak chápou jako malé děti. *CT 254.4*

Zbožnou modlitbou a pilným úsilím můžeme dosáhnout schopnost mluvení. tato schopnost zahrnuje jasné vyslovování každé slabiky, kladení důrazu a přízvuku tam, kam patří. Mluvte pomalu. Mnozí mluví rychle, nahánějíce jedno slovo za druhým, že účinek toho, co říkají, je ztracen. Do toho, co říkáte, vkládejte ducha a život Kristův. *CT 254.5*

Při jakési příležitosti, když Betterton, slavný herec, obědval s Dr. Sheldonem, arcibiskupem z Centerbury, arcibiskup mu řekl: „Prosím Vás, pane Bettertone, řekněte mi, proč je tomu tak, že vy herci tak silně působíte na své posluchačstvo, když mluvíte o pomyslných věcech.“ „Milostivý pane,“ odpověděl Betterton, „při vši úctě, která Vám náleží, dovolte mi, abych řekl, že důvod je prostý: To vše spočívá v síle nadšení. My mluvíme na jevišti o věcech vymyšlených, jako kdyby byly skutečné; a Vy na kazatelně mluvíte o věcech skutečných, jako kdyby byly vymyšlené.“ *CT 255.1*

„*Pasiž beránky mé*“; „*pasiž ovce mé*“ bylo poslání, uložené Petrovi. „*A ty někdy obrátě se potvrzuj bratří svých.*“ (J 21,15.16; L 22,32) Těm, kteří slyší, učiněno je slovo Boží silou Boha k spasení. Vykládejte slova Boží v jeho prostotě. Řiďte se příkladem Kristovým a odměnou Vám bude až uvidíte, že Vaši studenti byli získáni pro Něho. *CT 255.2*

Sanatorium, Kalifornie

6. července 1902

Naši lidé jsou nyní podrobováni zkoušce, zda chtějí získat svoji moudrost od největšího Učitele, jakého kdy svět poznal, nebo vzhlížet k bohu Ekronu. Rozhodněme se, že ničím nebudeme tolik poutáni, jako výchovatelem zájmem o ty, kteří nepoznali hlas Boží, a kteří nevěnují pozornost Jeho příkazům. *CT 255.3*

34. Napomenutí

„Zdaliž nevíte, že ti, kteříž v závod běží, všickni zajisté běží, ale jeden bere základ? Tak běžte, abyste dosáhli. A všeliký, kdož bojuje, ve všem jest zdrženlivý. A oni zajisté proto, aby porušitelnou korunu vzali, ale my neporušitelnou. Protož já tak běžím, ne jako v nejistotu, tak bojuji, ne jako vítr rozrážeje, ale podmaňuji tělo své, a v službu podrobuji, abych snad jiným káže, sám nebyl nešlechtný.“ (1 K 9,24-27) CT 256.1

Neustále uvádím nutnost, aby každý člověk jednal co nejlépe jako křesťan, aby sebe sama vychovat pro uskutečňování růstu, k rozšiřování myšlenek, ušlechtilosti charakteru, čehož může každý dosáhnout. Ve všem co děláme, máme udržovat Křesťanský vztah jednoho k druhému. Máme využít každou duševní sílu pro provádění rozumných návrhů v náboženské činnosti. Daru Božího má být použito pro spásu duší. Naše vzájemné vztahy nesmí být řízeny lidskými měřítky, nýbrž božskou láskou, láskou vyjádřenou darem Boha našemu světu. CT 256.2

Muž, který zaujímá zodpovědné postavení na některé z našich škol, nemůže být dosti opatrný na svá slova a na své skutky. Nikdy by neměl připustit sebemenší náznak důvěrnosti ve svých vztazích ke studentům, jako je pokládání ruky na paži nebo rameno studentky. V žádném případě by neměl vyvolávat dojem, že nemravnost a důvěrnost jsou přípustné. Jeho rty a jeho ruce nemají vyjadřovat nic, nad čím by se mohl pohoršit. CT 256.3

V minulosti nebyli všichni naši učitelé v tomto ohledu bezvadní, spolehliví a neochvějní. Je nutno, aby na věci pohlíželi v naprosto odlišném světle, majíce na zřeteli vztahy, jaké by měly existovat mezi učitelem a studentem. Život a charakter musí být chráněn před každou poskvrnou zla. Každá ohavná vášeň musí být držena na uzdě posvěceným rozumem, pomocí milosti, kterou nám Bůh v tak hojné míře udělil. CT 257.1

Žijeme v době ovzduší satanských svodů. Nepřítel bude chvilkami prostopášnosti oplétat každou duši, která není ochraňována milostí Kristovou. Dostaví se pokušení; jsme-li však vůči nepříteli bdělí a udržujeme-li rovnováhu mezi sebekázní a cudností, svůdná pokušení nebudou mít na nás žádný vliv. ti, kteří nečiní nic, co by povzbuzovalo pokušení, budou mít sílu, aby mu odolali, když se dostaví; ti však, kteří se zdržují v ovzduší zla, budou moci zazlívát pouze sobě samým, budou-li přemoženi a selže-li jejich odhodlanost. Později bude poznán správný smysl varování před svůdnými pokušeními. Pak bude patrná moc Kristova slova: *„Bud'tež vy tedy dokonalí, jako i Otec váš, kterýž jest v nebesích, dokonalý jest.“ (Mt 5,48) CT 257.2*

Máme být vedeni správným bohoslovím a zdravým rozumem. Naše duše mají být obklopeny ovzduším nebe. Mužové a ženy mají bdít nad sebou samými; mají být neustále na stráži, a nedovolit žádnému slovu nebo činu, které by zavdaly příčinu k pomluvám. Ten, kdo vyznává, že je následovníkem Kristovým, musí bdít sám nad sebou, udržuje sebe sama bezúhonným a neposkvrněným v myšlenkách, slovech a skutcích. Na ostatní má mít povznášející vliv. Jeho život má odrážet jasné paprsky Slunce spravedlnosti. CT 257.3

Je zapotřebí, aby se hodně času věnovalo modlitbě v komůrce, v těsném spojení s Bohem. Jen takto může být dosaženo vítězství. Věčná ostražitost stojí za bezpečnost. CT 258.1

Hospodinova smlouva je s Jeho svatými. Každý musí rozpoznat slabé stránky svého charakteru a účinně se před nimi chránit. Ti, kteří byli pokřtěni Kristem při křtu a povstali v podobenství Jeho vzkříšení, zavázali se, že budou žít novým životem. *„Protož povstali-li jste s Kristem, vrchních věcí hledejte, kdež Kristus na pravici Boží sedí. O svrchní věci pečujte, ne o zemské. Nebo zemřeli jste, a život váš skryt jest s Kristem v Bohu. Když se pak ukáže Kristus, život náš, tehdy i vy ukážete se s ním.“ (Ko 3,1-4) CT 258.2*

Křesťanská mládež by měla být vedena k tomu, aby nesla zodpovědnost se statečným srdcem a ochotným účastenstvím. Měla by se učit odolávat lopotám života s trpělivostí a zmužilostí, sledovat zásady užitečnosti a posilovat své chování, které jim umožní, aby získali korunu vítěze. Není příz-

nivější doby, ve které by se měla přiznat moc Kristovy spasitelné milosti a která by se měla řídit zásadami božského zákona. *CT 258.3*

Kamkoliv Vás Bůh ve Své prozřetelnosti postavil, tam Vás také bude střežit. „*Pokudž trvati budou dnové tvoji, slovoutný budeš.*“ (Dt 33,25) *CT 258.4*

35. Velký Učitel

Kristus byl ten největší Učitel, kterého kdy svět poznal. Přišel na tuto zemi, aby kolem sebe rozšiřoval jasné paprsky pravdy, aby lidé získali způsobilost pro sebe. „*Protož jsem na svět přišel,*“ prohlásil, „*abych svědectví vydal pravdě.*“ (J 18,37) Přišel, aby objasnil charakter Otce, aby lidé mohli být přivedeni k Jeho uctívání v duchu a v pravdě. CT 259.1

V nebi bylo známo, že člověk potřebuje božského učitele. slitování a soucit Boha byl probuzen ve prospěch člověčenstva, které pokleslo a bylo připoutáno k satanovu válečnému vozu; a když se čas naplnil, poslal nám Svého Syna. On Jediný, účastník všech porad nebeských, přišel na tuto zemi jako vychovatel člověka. Našemu světu dostalo se Ho štědrou laskavostí Boží; a aby se seznámil s nedostatky lidské přirozenosti, vzal na Sebe lidskou podobu. K údivu andělských zástupů, věčné Slovo přišlo na tento svět jako bezmocné nemluvnátko. Plně připraven, opustil královské dvořanstvo a tajemně se spojil s padlým lidstvem. „*Slovo to tělo učiněno jest a přebývalo mezi námi.*“ (J 1,14) CT 259.2

Když Kristus opustil Svoji svrchovanou vládu, mohl vzít na Sebe jakékoli postavení v životě, která by si zvolil. Avšak velkolepost a hodnost pro Něho nic neznamenal, a On si zvolil tu nejpokornější cestu života. Do Jeho zkoušky nevstoupilo nic přepychového, snadného nebo sebe uspokojujícího. Pravda nebeského původu stala se Jeho základní myšlenkou; musel osévat svět pravdou; a žil takovým způsobem, aby mohl být všem přístupný. CT 259.3

Že Kristus během Svého dětství musel prospívat v moudrosti a milosti u Boha i u lidí, nebylo nic překvapujícího; vždyť to bylo ve shodě se zákony Jeho nebeského ustanovení, aby se Jeho nadání vyvíjelo a Jeho schopnosti posilovaly. Nehledal výchovu ve školách rabinů; neboť Bůh byl Jeho vychovatelem. Jak se stával starším, rozrůstala se i Jeho moudrost. Oddával se pilně zkoumání knih Starého zákona; vždyť věděl, že jsou plny nedocenitelných ponaučení. Byl poctivý při vykonávání svých domácích povinností; a v časných ranních hodinách, místo aby je trávil na lůžku, býval často zastížen na odlehlém místě, jak zkoumá Knihy Starého zákona a modlí se k Svému nebeskému Otcí. CT 260.1

Se všemi proroctvími, týkajícími se Jeho díla a prostřednické služby byl důkladně obeznámen, zejména s těmi, která se vztahovala k Jeho ponížení, vykoupení a prostřednictví. Účel Svého života na zemi měl stále na paměti a radoval se při pomyšlení, že vznešený cíl Hospodina má vykvést v Jeho rukách. CT 260.2

O Kristově vyučování se říká: „*A mnohý zástup rád Ho poslouchal.*“ (Mk 12,37) „*Nikdy tak člověk nemluvil, jako tento člověk*“ (J 7,46), prohlásili služebníci, kteří byli posláni, aby Jej jali. Jeho slovo osvěžovalo, posilovalo a činilo šťastnými ty, kteří toužili po míru, jaký On jediný mohl poskytnout. V Jeho slovech bylo něco, co povznášelo Jeho posluchače na vysokou úroveň myšlení a konání. Kdyby tato slova, místo lidských slov, byla poskytována žákům v této době, viděli bychom důkazy vyššího rozumu, jasnějšího chápání nebeských záležitostí, hlubšího poznání Boha, čistšího, průraznějšího křesťanského života. CT 260.3

Kristovy ilustrace byly vybírány z každodenního života a ačkoliv byly prosté, vyznačovaly se neobyčejnou hloubkou významu. Ptáci ve vzduchu, květina na poli, přibývajícím semeno, pastýř a ovce – těmito věcmi vysvětloval Kristus nesmrtelnou pravdu; a potom vždy, když Jeho posluchači tyto předměty opět spatřili, vybavili si Jeho slova. Takto se stala pravda živou skutečností; prostředí přírody a každodenní události života vždy jim připomínaly učení Spasitelovo. CT 261.1

Kristus vždy používal prostých slov, přece však Jeho slova osvědčovala hlubokého, nepředpoklatého myslitele. Duchovní pravdy měly by být vždy uváděny prostými slovy, aby mohly být chápány a pevně se usadit v srdci. Takto oslovoval Kristus zástupy, které se tísnily a hromadily okolo Něho; a všichni, vzdělaní i nevzdělaní, byli schopni porozumět Jeho ponaučením. CT 261.2

V každé škole mělo by být vyučování poskytováno tak snadno pochopitelným způsobem, jak to činil Kristus. Používání obsáhlých slov poplete mysl a zatemní krásu podávané myšlenky. Je za-

potřebí učitelů, kteří by se dovedli přiblížit ke svým studentům, a kteří by jim jasné určité vymezené poučení, zobrazující duchovní věci věcmi přírody a běžnými příhodami každodenního života. CT 261.3

Bible nám zjevuje Krista jako Dobrého pastýře, neúnavně hledajícího ztracenou ovci. Metodami Jemu vlastními pomáhat všem, kteří potřebovali pomoci. S jemným, zdvořilým půvabem kázal hříchem obtíženým duším, přinášeje jim posílení a očistění. Prostota a vážnost, s jakou oslavoval ty, kteří byli v nouzi posvěcovala každé slovo. Svě poselství zvěstoval ze stráně návrší, z rybářského člunu, na poušti, na velkých veřejných průjezdních cestách. Kdekoliv zastihl ty, kteří Mu byli ochotni naslouchat, byl připraven, aby jim otevřel pokladnici pravdy. Byl přítomen na každoroční slavnosti židovského národa a k množství, které bylo zaujato vnější složkou obřadu, mluvil o nebeských věcech, odhaluje jejich představě věčnost. CT 261.4

Veškerý život Spasitelův byl charakterizován nestrannou blahovůlí a krásou svatosti. On je naším vzorem dobrotivosti. Od začátku Jeho kazatelské činnosti začali lidé mnohem jasněji chápat Boží charakter. Svě nauky uskutečňoval svým vlastním životem. Prokazoval důslednost bez umíněnosti, blahovůle bez slabosti, ohleduplnost a vzájemné porozumění bez citlivůstkářství. Byl nanejvýš společenský, proto však zarazil jakoukoliv důvěrnost. Jeho umírněnost nikdy nevedla k pobožnůstkářství nebo k přísnosti. Nepřízpůsobil se světu, přesto však byl pozorný k přáním i těch nejnepatrnějších mezi lidmi. CT 262.1

„Kdož jest to, ješto se béře z Edom, v ubroceném rouše z Bozra, ten ozdobený rouchem svým, kráčeje u velikosti síly své?“ (Iz 63,1) Odpověď přichází s ujištěním: „A v pravdě velikéť jest tajemství pobožnosti, že Bůh zjeven jest v těle, ospravedlněn v Duchu, ukázal se andělům, kázán jest pohanům, uvěřeno jemu na světě, zhůru přijat jest v slávu.“ (1Tm 3,16) „Kterýž jsa v způsobu Božím,“ a „nepoložil sobě toho za loupež rovný býti Bohu, ale samého sebe zmařil, způsob služebníka přijav, podobný lidem učiněn. A v způsobu nalezen jako člověk ponížil se, poslušný byv až do smrti, a to smrti kříže. Protož i Bůh povýšil ho nade vše, a dal jemu jméno nad každé jméno, aby se jménu Ježíše každé koleno klekalo, těch, kteříž jsou na nebesích, a těch, kteříž jsou na zemi, i těch, kteříž jsou pod zemí, a každý jazyk aby vyznával, že Ježíš Kristus jest Pánem v slávě Boha Otce.“ (Fp 2,6-11) CT 262.2

Učitelé mohou dosáhnout účinnosti a schopnosti pouze tehdy, budou-li pracovat jako Kristus pracoval. Je-li On tím, který nejsilněji ovlivňuje jejich životy, budou mít úspěch ve svých snahách. Dosáhnou takových vrcholů, jakých až dosud nikdy nedosáhli. Uvedou ve skutek posvátnost práce, která jim byla svěřena a naplnění Jeho Duchem, budou oživováni stejnou touhou zachránit hříšníky, kterou je On oživován. A jejich posvěceným a obětavým životem budou studenti vedeni po stopách Spasitele. CT 263.1

Studenti si nemohou dopřát toho, aby čekali, až bude jejich vzdělání považováno za dokončené dříve, než ho použijí pro dobro ostatních, kteří by je uvítali. Mimo to mohou přece studovat, ačkoliv i kdyby snad dosáhli hodně vědomostí, přece jenom bude jejich vzdělání nedokončené. CT 263.2

36. Křesťanská kázeň

Zabývání se lidskou duší je ta nejožehavější práce, která kdy byla svěřena smrtelníkům a učitelé neustále potřebují pomoc Božího Ducha, aby mohli vykonávat správně svoji práci. Mezi mládeží, navštěvující školu, zjistí se velká rozmanitost v charakteru a ve výchově. Učitel se setká s popudlivostí, netrpělivostí, domýšlivostí, sobeckostí, přehnanou sebeúctou. Někteří z mládeže žili v prostředí despotického nátlaku a nevlídnosti, které v nich vyvolalo ducha svéhlavosti a vyzývavosti. S jinými se zacházelo jako s mazlíčky, kterým rodiče, do nich přespříliš zamilovaní, dovolili, aby postupovali podle svých vlastních náklonností. Chyby byly promíjeny, až byl charakter pokažen. CT 264.1

K úspěšnému zabývání se s těmito rozdílnými dušemi musí učitel při vedení používat značnou taktnost a jemnou šetrnost, právě tak, jako důslednost při řízení. Proti správnému nařízení bude často projevován odpor a dokonce pohrdání. Někteří budou uplatňovat svoji vynalézavost, aby unikli trestům, kdežto jiní budou stavět na odiv nedbalou lhostejnost k následkům přestupků. Všechno to bude vyzývat k trpělivosti a sebekázi i rozumnosti všechny ty, kteří byli pověřeni výchovou této mládeže. CT 264.2

Podíl studenta

Naše školy byly zřízeny proto, aby se v nich mládež mohla učit poslušnosti k Bohu a Jeho zákonům, a stala se způsobilou ke službě. Předpisy pro chování těch, kteří je navštěvují, jsou nezbytné a studenti by měli jednat ve shodě s těmito pravidly. Žádný student by se neměl domnívat, že když mu bylo doma dovoleno rozhodovat, že může rozhodovat i ve škole. Představte si, že by to bylo dovoleno; jak by mohla být mládež vychovávána, aby se z ní stali misionáři? Každý student, vstupující na některou z našich škol, měl by se podřídit kázi. ti, kteří odmítají podřídit se pravidlům, měli by se vrátit do svých domovů. CT 264.3

Učitelé musí studenty připoutat ke svým srdcím pouty lásky a laskavosti a neshovívavou kázní. Lásky a laskavosti nemají žádnou cenu, nejsou-li spojeny s kázní, o které Bůh řekl, že musí být udržována. Studenti přicházejí do školy, aby byli ukázněni pro službu, aby si navykli co nejlépe využívat svých sil. Rozhodnou-li se při příchodu do školy spolupracovat se svými učiteli, jejich studium bude mnohem hodnotnější ve srovnání s těmi, kteří ustupují před svými sklony k odbojnosti a bezuzdnosti. Necht' se pevně chopí ruky božské moci a rozhodnou se, že se neodvrátí od cesty povinnosti. Necht' drží na uzdě své špatné návyky a vynaloží všechn svůj vliv správným směrem. Necht' nezapomínají, že úspěch ve škole závisí na jejich odevzdanosti a posvěcení, na posvátném vlivu, který cítí, že jsou povinni vynaložit. Necht' vysoko zaměří svůj cíl a rozhodnou se, že ho dosáhnou. Budou-li vyzváni protivit se předpisům školy, necht' odpovědí rozhodným NE. CT 265.1

Podíl učitele

A každý učitel musí bdít nad špatnými rysy své povahy, aby ho snad nepřítel nepoužil jako zprostředkovatele záhuby duší. Učitelova jistota závisí na každodenním učení se ve škole Kristově. Ten, kdo se učí v této škole, bude se utíkat k Ježíši Kristu a bude mít na paměti, že když se zabývá se svými studenty, že se zabývá krví vykoupeným dědictvím. V této škole se naučí být trpělivým, pokorným, velkodušným, ušlechtilým. Formující ruka Boží odhalí v charakteru božskou podobu. CT 265.2

Necht' je Kristova metoda následována při zabývání se s těmi, kteří chybují. Nerozumné činy, projevování nevhodné přísnosti ze strany učitele, může studenta postrčit na bitevní pole satanovo. Marnotratníci mají být vyloučeni z království Božího nekřesťanstvím těch, kteří prohlašují, že jsou křesťané. „*Kdo by pak pohoršil jednoho z maličkých těchto věřících ve mne,*“ řekl Kristus „*lépe by jemu bylo, aby zavěšen byl žernov oslíčí na hrdlo jeho, a pohřben byl do hlubokosti mořské.*“ (Mt 18,6) Bylo by lépe nežít, nežli existovat den ze dne bez té lásky, kterou Kristus přísně uložil svým dětem. CT 266.1

Křesťanská povaha není sobecká, lhostejná, chladná. Proniká do vědomí těch, kteří jsou zkoušeni a pomáhá tomu, kdo neměl úspěch, když se pokoušel o učební prostředky k vyšším věcem. Křesťanský učitel bude se modlit za chybujícího studenta jak sám, tak i společně s ním, ale nerozzlobí se však na něho. Nebude zostra domlouvat tomu, kdo jedná nesprávně, aby tímto způsobem zastrašoval duši, která zápolí s mocnostmi pekla. Nebude jejich srdcím překážet, aby se povznesla k Bohu o pomoc; a andělé stanou po jeho boku, aby mu pomohli při vyzdvihování korouhve proti nepříteli; takto, místo aby chybujícímu odmítl pomoc, bude mu dána možnost, aby získal duši pro Krista. CT 266.2

Veřejné odhalování nesprávného jednání

Jedná-li se o zveřejňování chyb studentů, nutno být velmi opatrným. Zveřejňování nepravosti v každém ohledu poškozuje toho, kdo činí nepravost, a nepůsobí příznivým vlivem na školu. Studentovi to vůbec nepomůže, je-li pokořován před svými spolužáky. To nic nenapraví, nic nevyлéčí, nýbrž zasadí ránu, kterou uráží. CT 267.1

Láska, kterou dlouho mlčí a je vlídná, nebude zveličovat indiskrétnost na neprominutelné provinění, ani je nedá na pospas jiným provinilcům. Písmo svaté jasně poučuje, že s chybujícím musí být zacházeno se shovívavostí a šetrností. Postupuje-li se správným způsobem, může být i zřejmě zatvrzelé srdce získáno pro Krista. Láska Ježíšova přikrývá množství hříchů. Jeho ušlechtilost nikdy nevede k odhalování chyb ostatních, leda, že by to bylo naprosto nutné. CT 267.2

Žijeme v krutém, bezcitném, nešlechtném světě. Satan a jeho pomocníci používají každého prostředku, který je v jejich moci, aby zahubili duše. Dobro, které chce učitel prokazovat svým studentům, bude úměrné jeho důvěře, kterou k nim má. Učitel nechť nezapomíná, že je mnoho nešťastných, takových, kteří mají nepříjemnou povahu, kteří jsou neotesaní, paličatí, nevrlí, kteří velmi potřebují lásku, soucit a pomoc. Ti, kteří nejvíce pokoušejí naši trpělivost, nejvíce potřebují naši lásku. CT 267.3

Tímto světem jdeme pouze jedenkrát; každé dobro, které můžeme učinit, měli bychom udělat horlivě, neúnavně, v duchu, kterého vnášel Kristus do Svého díla. Jak mohou být nabádáni studenti, kteří tak nesmírně potřebují pomoc, aby pospíchali na správnou cestu? Pouze tak, že se s nimi jedná s láskou, kterou zjevoval Kristus. Řeknete snad, že bychom s nimi měli zacházet tak, jak si zaslouží. Co kdyby Kristus s námi takto jednal? On, neposkvrněný, zakoušel to, co my jsme si zasloužili, abychom my, padlí a hříšní, mohli být účastni toho, co si On zasloužil. Učitelé, jednejte se svými málo nadějnými studenty tak, jak se domníváte, že si plnou měrou zaslouží a potlačíte v nich naději a zmaříte svůj vliv. Je to správné? Ne, stokrát ne. Přivíňte toho, kdo potřebuje Vaši pomoc, pevně k milujícímu, soucítícímu srdci a zachráníte duši před smrtí a přikryjete množství hříchů. CT 267.4

Vyloučení studentů

Velká péče musí být věnována záležitosti vylučování studentů. Někdy se stane, že se to musí udělat. Je to trapná úloha vyloučit ze školy někoho, kdo podněcuje ostatní k neposlušnosti a neloajálnosti; kvůli ostatním studentům je to však někdy nezbytné. Bůh viděl, že kdyby satan nebyl vyhnán z nebe, byl by zástup andělů v neustálém nebezpečí; a když bohabojní učitelé vidí, že podržet studenta by znamenalo vystavovat ostatní špatným vlivům, měli by ho vyloučit ze školy. Mělo by to však být jen opravdu velmi vážné provinění, které by si vyžádalo takový trest. CT 268.1

Když byli pro svůj hřích Adam a Eva zbaveni veškeré naděje, když spravedlnost žádala smrt hříšníků, Kristus dal sebe sama jako obět'. „*V tom' jest láska, ne že bychom my Boha milovali, ale že on miloval nás, a poslal Syna svého obět' slitování za hříchy naše.*“ (1 J 4,10) „*Všichni my jako ovce zbloudili jsme, jeden každý na cestu svou obrátili jsme se, a Hospodin uvalil na něj nepravosti všech nás.*“ (Iz 53,6) CT 268.2

Při styku se studenty mají učitelé projevovat lásku ke Kristu. Bez této lásky budou přísní a pánovití, vyhánějící duše z ovčince. Učitelé musí být lidé přesní, vždy bdící nad sebou samými, využívající každou příležitost pro konání dobra těm, kteří jsou v jejich péči. Nechť nezapomínají, že

každá z našich škol má být útočištěm pro těžce zkoušenou mládež, ve kterém mají být její pošetilosti rozumně a trpělivě napravovány. *CT 269.1*

Učitelé a studenti mají se k sobě navzájem těsně přiblížit v křesťanské družnosti. Mládež udělá mnoho chyb, a učitel nikdy nesmí opomenout být soucitným a zdvořilým. Nikdy se nesmí pokoušet o projev své nadřazenosti. Nejznamenitější z učitelů jsou ti, kteří jsou nejtrpělivější, nejvlídnější. Svojí prostotou a svojí ochotou poznávat, povzbuzují své studenty, aby postupovali výše a stále výše. *CT 269.2*

Nechť učitelé nezapomínají na své vlastní chyby a omyly a se vši opravdovostí usilují o to, aby byli takoví, jaké chtějí mít své studenty. Při svém styku s mládeží, necht' jsou rozumní a soucitní. Necht' nezapomínají, že tato mládež má zapotřebí rozumných, povzbuzujících slov a užitečných činů. Učitelé, zacházejte se svými studenty jako s dětmi Krista, kterými On si přeje, abyste pomohli v každé době nouze. Udělejte si z nich přátele. Skutky jim dokazujte svůj nesobecký zájem o ně. Pomozte jim přes hrbolatá místa. Trpělivě, šetrně usilujte o to, abyste je získali pro Krista. Jedině věčnost zjeví výsledky takovéhoho úsilí. *CT 269.3*

Ze zvyku udílení cen a odměn vyplývá více zla, než-li dobra. Ctižádostivého studenta to podnítlí k většímu úsilí. Ti, jejichž duševní síly jsou již příliš namáhány v poměru k jejich tělesné síle, jsou pobízeni, aby se pokoušeli o to, co je pro jejich mladou mysl příliš obtížné. Také zkoušky jsou perným očištěm pro žáky tohoto druhu. Mnohý slibný student byl postižen těžkými nemocemi, snad i smrtí, jako důsledkem úsilí o povzbuzování při takovýchto příležitostech. Rodiče a učitelé měli by být na stráži proti takovému nebezpečí. *CT 270.1*

Pozornost formě a obřadnosti neměla by zabírat čas a úsilí, která právem náleží věcem mnohem závažnějším. Všechno v tomto věku zkaženosti je překrucováno, aby stavělo na odiv a povrchní zjev; tento duch se však nesmí uplatňovat ve školách našeho druhu. Mělo by se vyučovat podle způsobů Písma, čistotě myšlení, přísné bezúhonnosti. To je cenný návod. Kdyby učitelé měli ducha Kristova a byli vzděláni Duchem svatým, byli by vlídní, pozorní a skutečně zdvořilí. Kdyby učitelé pracovali podle nebeského vzoru, stali by se z nich křesťanské ženy a šlechetní mužové. Jejich uhlazené chování bude pro studenty názorným poučením, zejména pro ty, kteří jsou považováni za poněkud neušlechtilé a jejich vlivem budou den ze dne formováni. *CT 270.2*

K dalšímu studiu

Některé z potřeb křesťanského učitele: Ed 233-239, 253-261; MH 509-513; 6T 152-161

Potřeba nejlepšího úsilí: Ed 199; COL 335-339; 4T 404, 405; 6T 380-383

Hlubší zasvěcení: AH 317-325

Důležitost prostoty: CG 139-142

Velký Učitel: Ed 73-96, 231, 232; AA 17-24; 2T 579, 580

Křesťanská kázeň: Ed 240-245, 280, 287-297; 4T 199, 200, 419-421; 6T 168-175

Část VIII. – Studium a práce

„Ti, kteří i v nejskromnější práci postřehnou
smysl, uvidí v ní vznešenost a krásu a budou
mít potěšení z jejího poctivého a důkladného
provedení.“

37. Důstojnost práce

Navzdory všemu, co již bylo řečeno a napsáno o důstojnosti manuální práce, převažuje názor, že práce ponižuje člověka. Toto běžné mínění změnilo v mnohých myslích přirozený řád věcí a lidé došli k přesvědčení, že se nehodí, aby člověk, který pracuje rukama, mohl zaujímat místo ve společnosti tzv. urozených. Lidé pracují tvrdě, aby vydělali peníze. Jakmile získají bohatství, předpokládají, že jejich peníze učiní z jejich synů ušlechtilé lidi. Avšak mnozí z nich zapomínají učit své syny těžké, užitečné práci tak, jak na ni byli kdysi sami zvyklí. Jejich synové pak utrácí peníze získané prací jiných, aniž by rozuměli jejich hodnotě. A tak zneužívají jmění, které bylo Pánem určeno k vykonání mnoho dobrého. *CT 273.1*

Úmysly Boží nejsou totožné s úmysly lidí. Pán neurčil, aby lidé žili v zahálce. Na počátku stvořil člověka vznešeného; třebaže však byl Adam bohatý všemi statky, kterými jej mohl Pán všemohómu obdařit, neměl být zahálčivý. Sotvaže byl stvořen, byla mu přidělena práce. Svě štěstí měl najít v zaměstnání. Měl pečovat o to, co Bůh stvořil a odměnou mu měly posloužit v hojnosti plody rajske zahrady. *CT 273.2*

Dokud naši první rodiče poslouchali Boha, byla pro ně práce v zahradě potěšením; a země jim skýtala ze své hojnosti k uspokojování jejich potřeb. Když se však uchýlili z cesty poslušnosti, byli odsouzeni k tomu, aby zápasili se setbou satana, a aby sklízeli svůj chléb v potu tváře své. Od té doby musí bojovat v lopotě a trampotách proti síle, které podřídili svoji vůli. *CT 274.1*

Božím úmyslem bylo tvrdou práci zmírniti zlo,, které přišlo na svět, neposlušností člověka. Lopotnou prací by mohla být satanova pokušení zneškodněna a proudu zla učiněna přítrž. A třebaže je práce doprovázena úzkostí, únavou a bolestí, je stále ještě zdrojem štěstí, rozvoje a ochranou proti pokušení. Její kázeň klade překážku nezkrotnosti vášni a podporuje píli, čistotu a pevnost charakteru. A tak se stává částí velkého Božího plánu směřujícího k povznesení člověka z pádu. *CT 274.2*

Manuální práce proti hrám

Podle všeobecného náhledu manuální práce ponižuje člověka, nicméně však se mohou lidé věnovati kriketu, hře míčem nebo pěstováním zápasů, aniž by proto byli považováni za degradované. Dábel je nadšen, když vidí, jak lidé používají svých fyzických a duševních sil k výkonům, které nemají výchovného účelu, nejsou užitečné a nepomáhají jim k tomu, aby byli požehnáním pro ty, kteří potřebují jejich pomoci. Zatímco se mládež stává zběhlou v hrách, které nemají žádné skutečné hodnoty ani pro ně samé, ani pro jiné, d'ábel sehrává životní hru a jejich duše, při níž je zbavuje jejich nadání, které jim bylo dáno od Boha a nahrazuje je svými vlastními špatnými vlastnostmi. Jeho snahou je přivést lidi k tomu, aby zamítali Boha. Snaží se upoutati a zaujmouti jejich mysl tak dokonale, aby v jejich myšlenkách nezbylo pro Pána žádné místo. Nepřeje si, aby lidé poznávali svého Stvořitele a je velmi potěšen, může-li je upoutat hrami a divadelními představeními, které zmatou smysly mládeže do té míry, že tato zapomene na Boha i nebe. *CT 274.3*

Nejbezpečnější ochranou proti zlu je užitečné zaměstnání, zatímco zahálka je největší kletbou; neboť v jejich stopách jde neřest, zločin a chudoba. Lidé, kteří jsou stále zaměstnáni, kteří plní s veselou myslí své denní úkoly, jsou užitečnými členy společnosti. Čestným plněním různých povinností, které leží na jejich životní stezce, činí svůj život požehnáním pro sebe samé i pro jiné. Pilná práce je ochraňuje před tenaty toho, který „vždy ještě najde nějaké zlo pro zahálčivé ruce“. *CT 275.1*

Stojatá kaluž se brzy stává škodlivou; ale proudící potok šíří zdraví a veselí po celém kraji. První je symbolem zahalečů, druhý pilných lidí. *CT 275.2*

Tělesná práce u Židů

V Božím plánu, určeném pro Židy, měla každá rodina svoje obydlí na venkově, s dostatečnou výměrou pozemků k obdělávání. Tímto způsobem bylo postaráno jak o prostředky, tak i o popud k

užitečnému, pracovitému a soběstačnému životu. A tento plán nezlepšil nikdy žádný lidský výmysl. Za dnešní chudobu a bídu vděčíme z velké míry odklonu světa od tohoto plánu. *CT 275.3*

Výcvik v podnikání byl považován u Židů za povinnost. Od každého otce bylo požadováno, aby se postaral o to, aby se jeho synové učili nějakému užitečnému povolání. Největší židovští mužové byli vedeni k podnikání. Znalost povinností, týkajících se péče o domácnost byla považována za velmi důležitou pro každou ženu; a obratnost v plnění těchto povinností byla považována za ozdabu žen nejvyššího společenského postavení. *CT 276.1*

Ve školách proroků se mládež připravovala k různým povoláním a mnoho studentů se vydržovalo na studiu pomocí manuální práce. *CT 276.2*

Příklad Krista

Úmorná práce, určená pozemšťanům, může být tvrdá a namáhavá, ale je zdobena stopami Vykupitele, a ten, kdo jde touto posvěcenou cestou, je bezpečný. Svým příkazem a příkladem učinil Kristus práci důstojnou. Od svých nejranějších let žil Kristus lopotným životem. Větší část Jeho pozemského života byla strávena trpělivou prací v tesařské dílně v Nazaretu. V oděvu prostého dělníka krácel Pán života ulicemi malého městečka, v němž žil, ubíraje a vraceje se ze své namáhavé práce; strážní andělé Ho doprovázeli, když krácel bok po boku s rolníky a dělníky, nepoznán a neuctíván. *CT 276.3*

Když Kristus odcházel, aby svou každodenní prací přispěl k vydržování rodiny, měl tutéž moc, jako když nakrmil na březích Galileje pět tisíc hladovějících pěti bochníky chleba a dvěma rybičkami. Nepoužil však své božské moci, aby zmenšil své břímě nebo si ulehčil svoji lopotnou práci. Vzal na sebe lidskou podobu, se vším zlem, které ji doprovází a nevyhýbal se jejím nejkřutějším zkouškám. Žil v obydlí rolníka; byl oděn hrubým oděvem; mísil se s poníženými; každý den namáhavě pracoval trpělivými rukama. Jeho příklad nám ukazuje, že je povinností člověka být pilným, a že práce je čestným úkolem. *CT 276.4*

Vztah mezi křesťanstvím a lidským úsilím

Pozemské věci těsně souvisí s nebeskými a jsou mnohem bezprostředněji pod dohledem Krista, než-li si mnozí lidé uvědomují. Všechny správné vynálezy a zlepšení mají svůj pramen v Ném, který je obdivuhodný svojí radou a vynikající svojí prací. Obratný hmat lékařovy ruky, jeho síla a odvahy, jeho znalost jemného mechanismu těla, to vše je moudrost Boží moci, které má být používáno ve prospěch trpícího. Obratnost, s níž tesař používá svých nástrojů, síla s níž kovář rozezvučí kovadlinu, přicházejí od Boha. Necht' činíme cokoli, necht' jsme umístěni kdekoli, On chce řídit naši mysl, abychom mohli pracovat dokonale. *CT 277.1*

Křesťanství a povolání, správně pochopeno, nejsou dvě od sebe oddělené věci; je to jediná věc. biblické náboženství má být vnášeno do všeho, co činíme a říkáme. Lidská a božská činnost mají být slučovány jak ve světském, tak i v duchovním úsilí. Mají být spojovány ve všech lidských zaměstnáních, v mechanických a zemědělských pracích, v obchodním a vědeckém podnikání. *CT 277.2*

Existuje lék proti lenosti, a to zavrhnout lenost jako hřích, který vede k záhubě, a jít pracovat, používaje s rozhodností a průbojností fyzické schopnosti dané nám od Boha. Jediným lékem pro neužitečný a neplodný život je odhodlaná, vytrvalá snaha. Život nám není dán proto, abychom jej strávili v lenošeni nebo sebeuspokojení; před námi jsou veliké možnosti. V kapitálu síly byla lidem svěřena vzácná hřivna pro práci. Tato hřivna má větší hodnotu, než-li jakýkoli bankovní vklad a měla by být výše oceňována, neboť následkem možnosti, které lidem poskytuje vésti užitečný, šťastný život, může ho být použito k poskytování úroků z úroků. Je požehnáním, které nemůže být zaplaveno ani zlatem, ani stříbrem, ani domy nebo pozemky; a Bůh požaduje, aby jí bylo používáno rozumně. Žádný člověk nemá právo obětovat tuto hřivnu škodlivému vlivu nečinnosti. Všichni lidé jsou právě tak zodpovědní za kapitál své fyzické síly, jako za svůj kapitál finančních prostředků. *CT 277.3*

Dostihy nevyhrává vždy ten, kdo je rychlý, ani bitvu ten, kdo je silný; a ti, kteří jsou pilní v podnikání, nemusí být vždy úspěšní. Ale je to pilná ruka, která tvoří bohatství. A zatímco lenost a

netečnost zarmucují Ducha Svatého a ničí pravou zbožnost, směřují rovněž k chudobě a nedostatku. „*K nouzi přivodí ruka lstivá.*“ (Př 10,4) CT 278.1

Rozumná práce je zdravým, posilujícím prostředkem pro lidské pokolení. Činí slabého silným, chudého bohatým, ubohého šťastným. Dábel číhá, připraven zničit ty, jejich volná chvíle mu poskytuje možnost přiblížit se k nim v nějakém vábném přestrojení. Nikdy není jeho úspěch větší, než když se přiblíží k lidem v jejich zahálčivých hodinách. CT 278.2

Lekce uspokojené píle

Mezi zla plynoucími z bohatství, jedním z největších je obvyklá domněnka, že práce je ponižující. Prorok Ezechiél prohlašuje: „*Aj, tatoť byla nepravost Sodomy sestry tvé: Pýcha, sytost chleba a hojnost pokoje. To ona majíc i dcery její, ruky však chudého a nuzného neposilňovala.*“ (Ez 16,49) Zde jsou nám předkládány hrozné následky lenosti, která oslabuje mysl, ponižuje duši a zvrátí rozum, dělá prokletí z toho, co bylo člověku dáno jako požehnání. Pouze pracující muž nebo žena uvidí v životě něco velikého a dobrého, ti, kteří jsou ochotni plnit jeho odpovědné úkoly s důvěrou a nadějí. CT 279.1

Mnozí následovníci Kristovi se musí ještě učit hlavní lekci spokojené pilnosti v nezbytných povinnostech života. Vyžaduje to více zbožnosti, více přísné povahové kázně pracovati pro Pána v postavení mechanika, obchodníka, právníka nebo zemědělce a vnášeti křesťanské poučky do všedního podnikání, než-li pracovati pro Něho jako uznaný misionář v misijním poli. Vyžaduje to mocné duchovní odvahy vnášeti náboženství do dílny a obchodního podnikání a posvěcovati tak podrobnosti každodenního života a vyřizovat všechno podnikání s ohledem na měřítko Božího Slova. Ale to je právě to, co od nás Pán požaduje. CT 279.2

Apoštol Pavel považoval lenost za hřích. Vyučil se řemeslu (vyráběl stany) v jeho vyšších a nižších odvětvích a během vykonávání své apoštolské služby často pracoval v tomto povolání, aby udržoval sebe a podpořil jiné. Pavel nepovažoval takto ztracený čas za ztrátu. Tato práce umožňovala apoštolu přístup k té třídě lidí, do které by se byl jiným způsobem nedostal. Ukazoval svým společníkům, že zručnost v obyčejných řemeslnických pracích je darem Božím. Že máme uctívat Boha i v každodenní namáhavé práci. Jeho ruce, ztvrdlé namáhavou prací, neubraly ničeho na síle jeho apoštolskému poslání. CT 279.3

Bůh přikazuje, aby všichni lidé byli pilnými pracovníky. K práci zapojený osel lépe odpovídá účelu Jeho stvoření, než-li líný člověk. Bůh sám neustále pracuje. Andělé také pracují; jsou Božími strážci lidí. Ti, kteří se těší na nebo jako na místo nečinnosti, budou zklamáni; neboť hospodárné uspořádání nebes neposkytuje žádného ukojení lenosti. Ale unavenému a těžce obtíženému je slíben odpočinek. Do radosti Pána bude uvítán právě věrný, namáhavě pracující služebník. S potěšením odloží svoji výzbroj a zapomene na bitevní hluk ve skvělém odpočinku, který je připraven pro ty, kteří zvítězí skrze kříž Golgoty. CT 280.1

Rodiče zanedbávají poučovat a cvičit své děti v užitečné práci. Dovoluje se, aby mládež vyrůstala v nevědomosti jednoduchých a nezbytných povinností. Tito nešťastníci si to musí v první řadě uvědomit a převzít na sebe břímě zodpovědnosti. Chtějí-li být v životě úspěšní, musí najít pobídky k tomu, aby úspěšně používali moci, která jim je Bohem dána. CT 280.2

38. Slova napomenutí

Je Božím příkazem, aby jak tělesné, tak i duševní síly byly školeny; avšak ráz prováděného tělesného cvičení má být v plném souladu s radami, které Kristus dával svým žákům. Tato ponaučení by měla být příkladem v životě křesťanů tak, aby při veškeré výchově a sebevzdělávání učitelů a studentů nemuseli nebeští andělé o nich zaznamenávat, že jsou „milovníky radovánek“. Toto je znamení, který byl učiněn o velkém počtu „rozkoší milovníci více, než-li milovníci Boha“ (2 Tm 3,4). Tímto způsobem ďábel a jeho andělé, kladou tenata k polapení duší. Zpracovávají mysl učitelů a studentů, aby je přiměli zaměstnávat se cvičeními a zábavami, které poznenáhlu mocně zaujmou jejich pozornost, a které jsou takové povahy, že posílí jejich nízké vášně a vytvoří v nich chutě a vášně, které budou mařiti účinek působení Božího Ducha na lidská srdce. CT 281.1

Všichni učitelé ve školách potřebují tělesná cvičení, jako změnu svého zaměstnání. Bůh zdůraznil, jakého druhu má být toto cvičení – užitečná praktická práce. Avšak mnozí z nich se odvrátili od Božího plánu, aby šli ve šlépějích lidských výmyslů, ke škodě duchovního života. Zábavy vykonávají více, aby zmařily činnosti Ducha Svatého, než-li cokoli jiné a Bůh je tím zarmoucen. CT 281.2

Oni učitelé, kteří nemají pokrokové náboženské zkušenosti, kteří se neučí denním lekcím ve škole Kristově, aby mohli být příkladem církvi, kteří však mají na zřeteli jen odměnu, nehodí se pro vznešené místo, které zastávají. „*Bud'tež tedy sebe pilní*“ prohlašuje slovo Boží, „*i všeho stáda, v němž Duch svatý ustanovil vás biskupy, abyste pásli církev Boží, kteréž sobě dobyl svou vlastní krví.*“ (Sk 20,28) „*Paste stádo Boží, kteréž při vás jest, opatrujice je, ne bezděky, ale dobrovolně, ne pro mrzký zisk, ale ochotně.*“ (1 Pt 5,2) Tato slova patří všem učitelům na všech našich školách, které jsou zařízeny tak, jak Pán přikázal, podle příkladu prorockých škol, aby zprostředkovaly poznání vysokého stupně, aniž by mísily škváru se stříbrem. Ale falešné a nezdravé myšlenky špiní, co by mělo být provždy zachováno čistým, vnáší kvas tam, kde by měla být láska a bázeň před Bohem vždy na prvním místě. CT 281.3

Necht' se učitelé každodenně učí ve škole Kristově. On říká: „*Vezměte jho mé na se, a uče se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým.*“ (Mt 11,29) Mnozí však dávají příliš do popředí vlastní já a Krista zatlačují do pozadí. Ti však, kteří jsou vedeni Duchem Svatým, Kristovou zásadou, budou příkladem pro církev. Až se zjeví Hlavní Pastýř, obdrží neuvadlou korunu života. CT 282.1

„*Podobně mládenci, buďte poddáni starším. A všickni poddanost jedni druhým ukazujte, pokorou vnitř se ozdobte. Bůh zajisté pyšným se protiví, ale pokorným dává milost. Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil časem svým.*“ (1 Pt 5,5.6) CT 282.2

Všechno úsilí, které chce vyvýšit sebe, podkopává výsledek – vytváří charakter, s nímž Bůh nemůže souhlasit. Pracujte a uče; pracujte podle příkladu Ježíše Krista. CT 283.1

„*Střízliví buďte, bděte; nebo protivník váš ďábel jako lev řvoucí obchází, hledaje, koho by sežral.*“ (1 Pt 5,8) Je přítomen na hřišti, pozoruje vaše hry, chápe se každé duše, kterou najde nestřeženou, rozsévá své símě do lidských duší a zmocňuje se vlády nad lidskou myslí. Je přítomen při každé vyučovací hodině. Ti studenti, kteří dopustí, aby jejich mysl byla vzrušována hrami, nejsou nejlépe připraveni pro instrukce, rady, pokárání, které jsou pro ně tím nejdůležitějším. CT 283.2

Tělesné cvičení bylo určeno Vševědoucím Bohem. Několik hodin denně by mělo být věnováno užitečné práci, která studentům umožní, aby se naučili povinnostem praktického života, které jsou důležité pro všechnu naši mládež. CT 283.3

Je zapotřebí, aby byl každý ve škole a v každém jiném ústavu jako byl Daniel, v těsném spojení s Pramenem vševědounosti, aby byl schopen dosáhnouti nejvyššího cíle v každém oboru. Daniel byl pod vlivem lásky a bázně Boží; jsa si vědom své odpovědnosti vůči Bohu, cvičil veškeré své síly, aby oplácel co možno nejvíce laskavou péčí Velkého Učitele. Čtyři židovští mládenci by nebyli dopustili, aby sobecké pohnutky a záliba v radovánkách, zabíraly drahocenné chvíle života. Pracovali s ochotným srdcem a ochotnou myslí. a tento vzor není vyšší, než-li jakého může dosáhnout každý křesťanský mladík. CT 283.4

Je zapotřebí, aby všichni naši pracovníci – kazatelé, učitelé, lékaři, ředitelé – si připomněli, že jsou nám zárukou, že budou spolupracovat s Kristem, že budou poslušni Jeho příkazů, že budou následovat Jeho vedení. Každou hodinu mají prosit a přijímat sílu z nebes. Mají v sobě stále cítit lásku Vykupitele, Jeho bdělost, Jeho starostlivost. Mají na Něho vzhlížet jako na pastýře a biskupa svých duší. Potom budou požívat soucitu a podpory nebeských andělů. Kristus bude jejich radostí a korunou jejich radovánek. Jejich srdce budou řízena Duchem Svatým a oni poznají pravdu, kterou nemohou poznati ti, kteří jsou věřícími pouze podle jména. *CT 284.1*

Ani z poloviny nechápeme význam poučení Vykupitele. Neuvědomujeme si, jaký mají význam pro bytosti, které On stvořil. On miluje lidi. Ptáte se jak silně? Pohleďte na Golgotu. Avšak pozemské starosti a pozemské zájmy skrývají věci nebeského původu před našimi zraky, takže nechápeme jejich důležitost. Kdyby měli kněží a učitelé hlubší smysl pro své duchovní potřeby, přistupovali by k své práci naplnění u vědomí posvátnosti svého pověření a na naše sbory a ústavy by proudil výše vzpomenutý život. *CT 284.2*

39. Fyzická práce pro studenty

Současný plán výchovy mládeže otevírá dokořán bránu pokušení mládeži. Třebaže mají obyčejně příliš mnoho hodin určených studiu, mají též mnoho hodin, kdy nemají co dělat. Tyto hodiny zahálky jsou často ztraceny bezstarostným způsobem. ... Velmi mnoho mladých, kteří byli doma zbožně vychováni, a kteří odcházejí do škol poměrně nevinní a ctnostní, pokazí se v společnosti špatných společníků. Ztratí sebeúctu a obětují vznešené zásady. A potom jsou připraveni sledovati sestupnou stezku; neboť oklamali svoje svědomí do té míry, že hřích se jim nejeví tak nadměrně hříšným. toto zlo bychom mohli velikou měrou napravit, kdybychom spojili studium s prací. ... CT 285.1

Někteří studenti vkládají celou svoji bytost do svých studií a soustředí svou mysl na získání vzdělání. Pracují mozky, ale jejich fyzické síly zůstávají v nečinnosti. Tak se stává, že je mozek přetížen, ale svaly chabnou, neboť nejsou cvičeny. Po skončení studia je zřejmé, že studenti získali svoje vzdělání na úkor svého zdraví. Studovali dnem i nocí, udržovali svoji mysl nepřetržitě v napětí, zatímco opomněli cvičiti své svaly dostatečnou měrou. ... CT 285.2

Mladé dívky se často věnují studiu, čímž zanedbávají jiná odvětví své výchovy, která jsou dokonce důležitější pro praktický život, než-li studium knih. A když takto získaly svoji výchovu, jsou často invalidy po celý svůj další život. Zanedbaly své zdraví tím, že prodlévaly příliš mnoho doma, zbaveny čistého vzduchu nebeského a slunečního světla, daného nám od Boha. Tyto mladé ženy by se byly mohly vrátit ze škol zdravé, kdyby byly spojily se svým studiem domácí práce a cvičení na zdravém vzduchu. CT 285.3

Zdraví je velikým pokladem. Je to nejbohatší vlastnictví, které může smrtelník mít. Bohatství, pocty nebo učenost jsou drazé vykoupenny, je-li to za cenu ztráty pevnosti zdraví. Žádná z těchto vy-možeností nemůže zabezpečit štěstí, nedostává-li se člověku zdraví. ... CT 286.1

Kletba nečinnosti

V mnoha případech bohatí rodiče nepocítují důležitost toho, aby svým dětem poskytli výchovu v praktických povinnostech života, jako ve vědách. Nepocítují nezbytnost vypěstovat v nich hluboký smysl pro užitečnou práci, pro dobro jejich duševního a mravního života a pro jejich budoucí užitečnou službu. A přece je to správné pro jejich děti, aby přijde-li neštěstí, mohli proti němu vystoupiti se šlechetnou nezávislostí a dovedly použít i svých rukou. Vlastní-li kapitál síly, nemohou být chudí, i když nemají ani haléř. CT 286.2

Mnozí z těch, kteří v mládí žili v poměrech nadbytku, mohou být zbaveni veškerého svého bohatství a stát se závislými na podpoře svých rodičů, bratrů a sester. Jak je v takovém případě důležité, aby byla veškerá mládež vzdělávána k práci, aby byla připravena na každý nenadálý případ? Bohatství je vpravdě kletbou, když jeho vlastníci dovolí, aby stálo v cestě jejich synům a dcerám a bránilo jim získat znalost užitečné práce, aby mohli být schopní pro praktický život. ... CT 286.3

Chudoba je v mnohých případech požehnáním; neboť chrání mládež a děti před zkázou lenosti. Právě tak fyzické, jako duševní síly, by se měly pěstovat a správně se vyvíjet. První a stálou starostí rodičů by měl být dohled, aby jejich děti měly pevnou konstituci, aby z nich mohli vyrůst zdraví mužové a ženy. Je nemožné dosáhnouti tohoto cíle bez fyzického cvičení. Děti by se měly učit pracovat, i když to není nutné z hlediska nedostatku, nýbrž pro jejich vlastní fyzické zdraví a morální dobro. Mají-li mít čisté a ctnostné charaktery, musí mít kázeň dobře řízené práce, která zahrne do cvičení veškeré svalstvo. Uspokojení, které děti pocítují tím, že jsou užitečné a že zapírají sami sebe, aby pomohly jiným, bude největším potěšením, které mohou požívat. ... CT 287.1

Rodiče, nečinnost je největší kletbou, která kdy postihla mládež. Vaším dcerám by nemělo být dovolováno, aby ležely v posteli ještě pozdě ráno, a tak trávily drahocenné hodiny, poskytnuté jim od Boha, aby jich použily k nejlepšímu účelu. Vždyť z nich Mu budou muset vydat počet. Ta matka činí svým dcerám velké bezpráví, která nese sama břímě, o které by se s ní měly dcery podílet pro své vlastní nynější i budoucí dobro. ... CT 287.2

Přednosti fyzické práce

Školení v domácích pracích je největší výhodou pro mladé dívky. Fyzická práce nebude bránit šlechtění intelektu, zdaleka ne. Výhody, získané fyzickou prací vyváží osobnost a zabrání tomu, aby byla mysl přetěžována. Lopota bude přesunuta na svaly a odlehčí unavenému mozku. ... Zdravý rozum vyžaduje také zdravé tělo. Fyzické zdraví a praktická znalost všech nezbytných domácích povinností nebude nikdy překážkou dobře vyvinutému rozumu; obojí je velice důležité. ... *CT 287.3*

Minulé generace se měly postarat o výchovu na širší základně. Zemědělské a řemeslnické dílny měly být ve spojení se školami. Měli tam být rovněž učitelé domácích prací. A část dne měla být věnována práci, aby mohly být školeny stejnou měrou fyzické i duševní síly. Kdyby byly školy bývaly zařízeny v duchu plánu, o kterém jsme se právě zmínili, nebylo by nyní tolik nevyrovnaných myslí. ... *CT 288.1*

Stálé napětí mozku, se svalstvem v nečinnosti, oslabuje nervy a dodává studentům téměř nekontrolovatelnou touhu po změně a vzrušujících zábavách. Když pak po několikahodinovém studiu byli uvolnění, jsou téměř zdivočelí. Někteří z nich nebyli doma nikdy kontrolováni. Byli ponecháni, aby šli za svými sklony a domnívají se, že námaha několika hodin studia je krutou daní jim uloženou; a protože nemají po hodinách studia ničeho na práci, d'ábel jim navrhuje sporty a darebné kousky jako změnu. Jejich vliv na studenty je demoralizující. ... *CT 288.2*

Kdyby zde byly bývaly zemědělské a řemeslnické dílny spojeny se školami, a kdyby byli bývali zaměstnání vhodní učitelé, aby vychovávali mládež v různých odvětvích studia a práce, věnující část každého dne duševnímu rozvoji a část dne fyzické práci, měli bychom nyní výše zaměřenou mládež, která by byla tak činná, že by ovlivnila vytváření společnosti. Mnohá mládež, která by absolvovala kupředu svou povahovou stálostí. Měla by vytrvalost, sílu a odvahu překonávat překážky a měla by takové zásady, že by nemohly být rozkolísány špatným vlivem sebestopulárnějším. *CT 288.3*

Měly by být k dispozici zkušené učitelky, aby dávaly mladým dívkám hodiny v oboru vaření. Mladé dívky by se měly učit stříhat, šít a opravovat šaty, a tak získat zručnost v praktických povinnostech života. Pro mladé muže zde měla být zařízení, kde by se mohli učit různým povoláním, která by byla uvedla do cviku právě tak jejich svaly, jako jejich duševní síly. *CT 289.1*

Má-li se dostati mládeži pouze jednostranného vzdělání, co pak má větší důležitost, znalost věd, spojená se všemi škodami na zdraví a životě, nebo znalost uplatnit se v praktickém životě? Bez váhání odpovídáme, toto poslední. Musí-li být jedno zanedbáno, nechť je to studium knih. *CT 289.2*

Výchova děvčat

Je velmi mnoho děvčat již provdaných i s rodinou, které však mají jen malé praktické znalosti povinností, připadajících na ženu a matku. Znají čísti a hrají na nějaký hudební nástroj; ale neumějí vařit. Neumějí připravit dobrý chléb, který je velmi důležitý pro zdraví rodiny. Neumějí vystříhnout a ušít obleky, neboť se nikdy neučila, jak to mají dělat. Považují tyto věci za nedůležité a jako vdané jsou ve svém životě právě tak závislé na někom, kdo by tyto věci udělal za ně, jako jejich malé děti. A právě tato neomluvitelná neznalost, týkající se nejnezbytnějších životních povinností je to, co činí velmi mnoho rodin nešťastnými. ... *CT 289.3*

Vyrovňavající práce

Mysl přemýšlivých lidí pracuje příliš namáhavě. Často používají svých duševních sil marnotratně; zatímco je zde jiná třída lidí, jejímž nejvyšším životním cílem je fyzická práce. Tato poslední třída necvičí mysl. Jejich svaly jsou vycvičeny, zatímco jejich mozek je zbaven duševní námahy právě tak, jako mysl myslících lidí je zaměstnána a jejich tělo zbaveno napětí a síly. ... Kdyby se intelektuál podělil do jisté míry o břemeno s pracující třídou a tak zpevňoval své svaly, mohla by pracující třída méně pracovat a věnovat část svého času duševní a morální kultuře. Lidé sedavého spisovatelského povolání by měli provozovat fyzická cvičení, i když nepotřebují pracovat pro získání prostředků. Zdraví by mělo být dostatečnou pohnutkou, aby je přivedla ke spojení fyzické práce s duševní. *CT 290.1*

Morální, duševní a fyzické cvičení nutno spojovat, abychom měli dobře vyvinuté, dobře vyvážené muže a ženy. Někteří jsou kvalifikováni k vykonávání veliké duševní námahy, zatímco jiní mají sklon a potěšení z fyzické práce. Obě tyto třídy lidí by měly hledět, aby se zlepšily tam, kde se jeví nedostatky, aby mohly nabídnouti Bohu celou svoji bytost v živou oběť, Jemu libou, což představuje jejich rozumnou službu. ... CT 290.2

Ti, kteří se spokojují tím, že věnují svůj život fyzické práci a jiných, nechávají za sebe myslet, zatímco sami uskutečňují jen to, co naplánovaly jiné mozky, budou sice mít svalovou sílu, ale slabý rozum. Jejich vliv pro dobro je malý v porovnání s vlivem, který by mohli mít, kdyby používali svých mozků stejně dobře jako svých svalů. Tato třída lidí snáze podléhá nemoci, neboť jejich systém není ožívován elektrizující silou mozku, aby mohli vzdorovat chorobě. Lidé, kteří mají dobrou fyzickou sílu, by měli sami sebe vychovávat k myšlení právě tak, jako k jednání a nebýt závislí na jiných, aby byli jejich mozky. CT 291.1

Neponižující práce

Je obecným omylem široké třídy lidí, považovat práci za ponižující; proto se mladí mužové úzkostlivě snaží získat takové vzdělání, aby se stali učiteli, úředníky, obchodníky, právníky a zaujímat jakého-li postavení, které nevyžaduje fyzickou práci. Mladé ženy považují domácí práci za ponižující. A třebaže fyzické cvičení, které vyžaduje vykonávání domácích prací, není-li příliš namáhavé, je považováno za prospěšné zdraví, snaží se získat takové vzdělání, které by je učinilo schopnými stát se učitelkami nebo úřednicemi, nebo se učí nějakému povolání, které je uzavře doma, při sedavém zaměstnání. ... CT 291.2

Je pravda, že je jakási omluva pro mladé ženy, které si nezvolí domácí práce za své povolání, neboť ti, kteří si najímají pomocnice v kuchyni, obvykle s nimi zacházejí jako se služkami. Zaměstnavatelé si jich často neváží, ale zacházejí s nimi jako by nebyly hodny býti členy rodiny. Neposkytují jim přednosti, které dávají švadlenám, písáčkám a učitelkám hudby. CT 291.3

Nemůže však být důležitějšího zaměstnání než vedení domácnosti. Dobré vaření, příprava zdravého jídla na stůl takovým způsobem, aby povzbuzovalo chuť, vyžaduje inteligenci a zkušenosti. Ten, kdo připravuje pokrm, který přes žaludek má být přeměněn na krev vyživující systém, zaujímá nejdůležitější a nejvyšší místo. Postavení písáčky, švadleny nebo učitelky hudby se nemůže svojí důležitostí rovnat postavení kuchařky. CT 292.1

Dílo obnovy

Nyní je příliš krátký čas uskutečnit to, co mělo být vykonáno v minulých generacích; avšak můžeme učinit mnoho, i v těchto posledních dnech, abychom napravili existující zlo ve výchově mládeže. ... CT 292.2

Jsme reformátory. Přejeme si, aby naše děti studovaly s nejlepším prospěchem. Aby tak mohly učinit, mělo by jim být dáno zaměstnání, které uvede jejich svalstvo do cviku. Denní systematická práce by měla tvořit součást výchovy mládeže i v tomto pozdním období. Mnoho může být získáno tím, že spojíme práci s našimi školami. bude-li postupováno podle tohoto plánu, získají studenti pružnost ducha a sílu myšlení a budou schopni vykonat v daném čase více duševní práce, než-li by ji mohli vykonat, kdyby pouze studovali. Mohou opustiti školu s neoslabenou tělesnou soustavou a se silou a odvahou, která jim umožní, aby vytrvali v jakémkoli postavení, do něhož je Boží Prozřetelnost povede. CT 292.3

Jelikož máme nedostatek času, měli bychom pracovat pilně a dvojnásobnou energií. Naše děti se snad nikdy nedostanou do škol vyššího stupně, mohou se však vzdělávat v těch důležitých odvětvích, kterých mohou použít k praktické potřebě, a která vzdělávají ducha a uvedou ho do cviku. Velmi mnoho mládeže, která prošla učením v koleji, nezískala onoho pravého vzdělání, kterého může použití pro praktické účely. – 3T 148-159 CT 293.1

Obracím se na naše věřící se žádostí, aby tam, kde jsou školy, ustanovovali jako učitelé dětí a mládeže ty, kteří milují Pána Ježíše Krista a kteří chtějí učinit Boží slovo základem výchovy. A tito

učitelé by měli učit mládež tomu, aby si uchovávala zdraví poslušností zákonů správného života. Učitelé a žáci budou získávat duševní a duchovní pomoc ze sebezapření tím, že budou praktikovat zásady zdravotní reformy. Zcela jistě poznají, tak jako Daniel a jeho společníci, že požehnání přichází z přizpůsobení života Božímu Slovu. *CT 293.2*

„Bdi a modli se“ je příkaz, který je často opakován v Písmu. V životě těch, kteří jsou poslušni tohoto příkazu, bude plynout spodní proud štěstí, který bude požehnáním pro všechny, kteří s ním přijdou do styku. ti, kteří jsou zahořklí a mrzutí svým založením, stanou se mírnými a laskavými; ti, kteří jsou pyšní, stanou se pokornými a skromnými. *CT 293.3*

40. Zdraví a výkonnost

Zdraví je nedocenitelné požehnání a je v užším vztahu k svědomí a pobožnosti, než-li si mnozí uvědomují. Má mnoho co dělat s uschopněním člověka ke službě, a mělo by být stejně tak posvátně střeženo, jako charakter; neboť čím bude naše zdraví dokonalejší, tím bude dokonalejší naše úsilí o šíření Božího učení a o požehnání pro lidstvo. *CT 294.1*

V našich školách má být vykonána důležitá práce tím, že mládež bude učena zásadám reformy zdraví. Učitelé by měli šířit reformátorský vliv co se týče jídla, pití a oblékání a měli by dodávat svým studentům odvalu k sebezapření a sebekontrolě. Mládež by měla být poučována, že všechny její síly pocházejí od Boha; že On má nárok na každou její hřivnu; a že zneužívají-li svého zdraví jakýmkoli způsobem, znevažují jedno z největších božích požehnání. Pán jim poskytuje zdraví, aby jej používali v Jeho službách, a čím větší je jejich fyzická síla, čím pevnější je jejich vytrvalost, tím více mohou vykonati pro Mistra. Místo, aby zneužívali nebo přeceňovali svoje síly fyzické, měli by je žárlivě střežit pro Jeho službu. *CT 294.2*

Mládí je dobou vhodnou k shromažďování znalostí tohoto zaměření, kterého může být použito v denní praxi po dobu celého života. Mládí je dobou vhodnou k založení dobrých zvyků, k nápravě špatných zvyklostí, k získání a udržení síly sebekontroly, k návyku všechno podřizovat Boží vůli a usměrnit k blahu svých bližních. Mládí je dobou setby, která určuje sklizeň tohoto života i života věčného. Zvyky utvořené v dětství a v mládí, získané chutě, získaná sebekontrola, mohou téměř zcela jistě určit budoucnost muže nebo ženy. *CT 294.3*

Důležitostí péče o zdraví by mělo být vyučováno jako požadavku bible. Naprostá poslušnost Božích příkazů volá po shodě se zákony bytí. Věda o výchově zahrnuje znalost fyziologie v tak velké míře, jak jen může být získána. Nikdo nemůže chápat správně své závazky vůči Bohu, ledaže jasně chápe své závazky vůči sobě samému, jako Božímu vlastnictví. Ten, kdo setrvává v hříšné neznalosti zákonů života a zdraví, nebo kdo úmyslně porušuje tyto zákony, hřeší proti Bohu. *CT 295.1*

Čas strávený fyzickým cvičením, není ztracen. Student, který je neustále soustředěn na své knihy, zatímco provádí jen nepatrné cvičení na volném vzduchu, poškozuje sám sebe. Úměrné cvičení různých orgánů a tělesných schopností je důležité pro nejlepší práci každého. Je-li mozek neustále zatěžován a přitom ostatní orgány jsou ponechávány v nečinnosti, dochází ke ztrátě fyzické i duševní síly. Fyzické síly jsou zbavovány svého zdravého napětí, mysl ztrácí svoji svěžest a průbojnost a následkem toho vzniká chorobná popudlivost. *CT 295.2*

Aby měli muži a ženy dobře vyváženou mysl, měli by být uváděni v užitečnou činnost všech síly bytosti. Na tomto světě existují mnozí lidé, kteří jsou jednostranní, protože pěstovali pouze jednu skupinu schopností, zatímco ostatní zakrněly následkem nečinnosti. Výchova mnohé mládeže je neúspěchem. Studují nadmíru, zatímco zanedbávají to, co se hodí pro praktický život. Aby byla uchována rovnováha mysli, měla by se rozumně spojovat fyzická práce s duševní prací, aby mohlo docházeti k harmonickému rozvoji všech sil. *CT 295.3*

Studenti by měli vykonávat manuální práce a neublíží jim nikterak, jestliže se při vykonávání těchto prací unaví. Nemyslíte, že se Kristus často unavil? Skutečně, On se unavil. Únava nikomu neublíží. Učiní odpočinek tím sladším. Nemůže být dosti často opakováno poučení, že výchova bez fyzické námahy s ní použité, bude mít malou cenu. Když studenti opouštějí kolej, měli by mít lepší zdraví a lepší porozumění pro zákony života, než-li když do koleje vstupovali. *CT 296.1*

Nadměrné studium

Studentu, který si přeje vtěsnat práci dvou let do jednoho roku, by nemělo být dovoleno jít vlastní cestou. Podnikání dvojnásobné práce znamená u mnohých přetěžování mysli a zanedbávání mysli a zanedbávání fyzického školení. Není rozumné předpokládat, že mysl se může přizpůsobit nadbytku duševní stravy; a je to stejně velkým hříchem přetěžovat mysl, jako přetěžovat zažívací orgány. *CT 296.2*

Těm, kteří touží stát se výkonnými pracovníky na Božím poli, bych ráda řekla: Ukládáte-li nepřiměřené množství práce mozku v domněnku, že ztratíte půdu pod nohama, nebudete-li stále studovat, měli byste okamžitě změnit svůj náhled a svůj postup. Nebude-li věnována větší péče v tomto ohledu, budou mnozí odcházeti do hrobu předčasně. *CT 296.3*

Regulování hodin spánku by nemělo být přenecháno náhodě. Studenti by si neměli zvykat ponocování a používání denních hodin ke spánku. Jestliže byli zvyklí činit tak doma, měli by si tento zvyk opravit a chodit spát v časnou hodinu. Potom budou ráno vstávat zotavení pro své denní povinnosti. V našich školách by měla být světla zhasena v půl desáté večer. *CT 297.1*

Kultura hlasu

Kultura hlasu je předmět, který má mnoho co dělat se zdravím studentů. Mládež by se měla učit, jak se má správně dýchat a jak čísti, aby ani hrdlo ani plíce nebyly nepřírozeně napínány, ale aby se na této práci podílely též břišní svaly. Mluvíme-li o hrdle, tedy necháme-li vycházet zvuk z horní části zvukových orgánů, poškozujeme tím zdraví těchto orgánů a snižujeme jejich výkonnost. Břišní svaly musí vykonávat nejtěžší část této práce a hrdlo má sloužit pouze jako cesta zvuku. Mnozí lidé zemřeli, kteří by byli mohli ještě žít, kdyby bývali byli poučeni, jak mají správně používat svého hlasu. Správné používání břišních svalů se osvědčí jako lék proti mnohým nesnázím hlasu a hrudníku a jako prostředek k prodloužení života. *CT 297.2*

Dieta

Charakter jídla a způsob jakým je požíváno, vykonává mocný vliv na zdraví člověka. Mnozí studenti nevyvinuli nikdy rozhodné úsilí, aby kontrolovali svoji chuť nebo aby zachovávali správná pravidla ve stravování. Někteří jedí příliš mnoho při jednotlivých jídlech a někteří jedí mezi jednotlivými jídly, kdykoli se k tomu dostaví pokušení. *CT 297.3*

Všem studentům by měla býti vštípena nezbytnost pečlivosti o denní dietu. Byla jsem poučena, že těm, kteří navštěvují naše školy, nemá být podávána žádná masitá strava, ani žádné potravinové přípravky, o nichž je známo, že neprospívají zdraví. Na stůl by nemělo být podáváno nic, co slouží k povzbuzování chutě na dráždidla. Obracím se na všechny aby odmítali jísti tyto potraviny, které by poškodily jejich zdraví. Tímto způsobem mohou Pánu svým odříkáním sloužiti. *CT 298.1*

Ti, kteří jsou poslušni zákonů zdraví, věnují čas a myšlenky potřebám těla a přírodním zákonům zažívání. A budou odměněni jasností myšlenek a pevností mysli. Na druhé straně je možno pokazit si svůj křesťanský zážitek zneužíváním žaludku. Ty věci, které uvádějí v nepořádek zažívání, mají ochromující vliv na jemnější duševní síly. To, co ochabuje pokožku a činí ji uvadlou, ochabuje též ducha a ničí dobrotu a klid mysli. Každý návyk, který poškozuje zdraví, působí na mysl. Dobře je stráven čas, který je zaměřen na vytvoření a uchování bezvadného fyzického a duševního zdraví. Pevné, klidné nervy a zdravý oběh krve pomáhají lidem, aby následovali správných zásad a naslouchali hlasu svědomí. *CT 298.2*

Větrání a zdravotnická zařízení

Zvláštní pozornost má být věnována větrání a zdravotnickým zařízením. Učitel má prakticky použít ve školní místnosti svých znalostí zásad fyziologie a hygieny. Může tak ochránit své žáky před mnohým nebezpečím, kterému by byli vystaveni následkem své nevědomosti nebo zanedbáním zdravotnických zákonů. Mnoho životů bylo takto obětováno, neboť učitelé nevěnovali těmto věcem pozornost. *CT 298.3*

Mělo by být zabráněno náhlým změnám teploty. Mělo by být pečováno o to, aby se studenti nenachladili, když sedí v průvanu. Není opatrné od učitele, jestliže reguluje teplotu školní místnosti podle svého vlastního pocitu. Jeho dobro, jako i blaho jeho studentů vyžaduje, aby byla udržována stejná teplota. *CT 299.1*

Odměňování poslušnosti

Mozek je tvrzí bytosti. Špatné fyzické návyky poškozují mozek a zabraňují, aby studenti dosáhli toho, čeho si přejí – dobré duševní kázně. Jestliže se mládež nestane zběhlou ve vědění toho, jak pečovat o své tělo právě tak, jako o svoji mysl, nebudou z ní úspěšní studenti. Studium není hlavní příčinou zhroucení se duševních sil. Hlavní příčinou toho je nevhodná dieta, nepravidelné denní jídlo, nedostatek fyzického cvičení a lehkomyšlná nepozornost v jiných ohledech k zákonům zdraví. Činíme-li vše, co je v našich silách, abychom si uchovali zdraví, pak můžeme s důvěrou prositi Boha, aby požehnal našemu úsilí. *CT 299.2*

Dříve, než-li studenti mluví o svých vědomostech v tak zvaném „vyšším vzdělání“, nechť se učí jíst a pít ke slávě Boží svůj mozek, kosti a svaly takovým způsobem, aby je učinili schopnými pro nejvyšší službu. Student může zasvětit veškeré své síly získávání znalostí, avšak jakmile je neposlušný zákonů ovládajících jeho bytí, oslabí svoji schopnost. Jestliže pěstuje špatné návyky, ztrácí sílu sebevědomí a ztrácí sebeovládání. Nemůže jednat správně v záležitostech, které se ho nejhlouběji dotýkají a stává se nedbalým a nerozumným při zacházení se svou myslí a svým tělem. *CT 299.3*

Závazek, který na nás spočívá, udržovat svoje tělo zdravé, je individuálním, odpovědným úkolem. Pán vyžaduje, abychom každodenně pracovali na svém spasení. Prikazuje nám mysleti rozumně od příčiny k účinku, pamatovati na to, že jsme Jeho vlastnictvím a spojovat se s Ním tím způsobem, že udržujeme svoje tělo čisté a zdravé a celou svou bytost zasvěcenou Jemu. *CT 300.1*

Mládež by měla býti poučována, že si nemůže činit se svým životem cokoli se jí zlíbí. Bůh nebude považovat za nevinné ty, kteří zacházejí lehkomyšlně s Jeho drahocennými dary. Lidé by si měli uvědomit, že čím jsou více obdařeni silou, nadáním, prostředky nebo příležitostmi, tím s větší tíhou má na nich spočívat břímě Božího díla a že tím více mají pro Něho pracovat. Mládež, která věří, že život je posvátným, svěřeným nám úkolem, bude se zdráhat ponořit se do víru zábav a zločinů, které pohlcují tak mnohé mladé muže v tomto stáří. *CT 300.2*

Učitel, jehož fyzické síly jsou již zeslabeny nemocí nebo přepracováním, by měl věnovat obzvláštní pozornost zákonům zdraví. Měl by si vzít čas na rekreaci. Když učitel vidí, že jeho zdraví není dostatečně pevné, aby vzdorovalo tlaku těžkého studia, měl by dbáti výstrahy přírody a ulehčiti břemeno. Neměl by na sebe brát odpovědné úkoly mimoškolní, které ho tak zatíží fyzicky i duševně, že jeho nervový systém bude nevyrovnaný; neboť tímto způsobem jednání se stane neschopným formovat mysl a nebude moci být k užítku ani sobě ani svým studentům. *CT 300.3*

Někdy přináší učitel do učebny stíny temnoty, které skličuje jeho duši. Byl přetížen a je nervózní; nebo špatné trávení zabarvilo všechno u něho chmurným odstínem. Vstupuje do učebny s chvějícími se nervy a s podrážděným žaludkem. Zdá se, že nemůže být nic učiněno, co by se mu zalíbilo; domnívá se, že jeho žáci si vzali do hlavy ukázat mu svoji nevážnost; a jeho ostrá kritika a důtky padají napravo i nalevo. Možná, že jeden nebo více studentů se dopustí chyby nebo jsou vzpurní. V Jeho mysli je případ přeháněn a on je přísný a kousavý při svém pokárání některého, o němž se domnívá, že je vinen. A táž nespravedlnost mu potom brání, aby přiznal, že jednal nesprávně. Aby udržel důstojnost svého postavení, ztratil drahocennou příležitost projevit ducha Kristova, kterým by byl možná získal duši pro království nebeské. *CT 301.1*

Je povinností každého učitele, aby učinil všechno, co je v jeho silách, aby nabídl své tělo Kristu jako živou oběť, právě dokonalou tak po fyzické stránce jako morálně neposkvrněnou, aby ho Kristus mohl učinit svým spolupracovníkem při záchraně duší. *CT 301.2*

41. Některé zásady zdravého odívání

Bible učí skromnosti v odívání. „*Takž i ženy, aby se oděvem slušným se stydlivostí a se střídmostí ozdobovaly.*“ (1Tm 2,9) Tímto je zapovězeno vystavování se na odívání v šatstvu nápadné barvy, bohaté okrasy. A vše, co směřuje k tomu, aby člověk svým oděvem se stal nápadným, nebo budil pozornost, má být, jak doporučuje Slovo Boží, ze skromného odění odstraněno. *CT 302.1*

Náš oděv nemá být nákladný, „*ne zlatem, aneb perlami, aneb předrahou rouchem*“ (1Tm 2,9). Peníze jsou nám svěřeny Bohem. Nepatří nám proto, abychom je vydávali na ukojení pýchy nebo ctižádosti. Jsou v rukou dítek Božích, aby opatřily pokrm hladovým a oděv nahým. Jsou záští-tou utlačovaným, prostředkem k uzdravení a pro nemocné, prostředkem ke kázání evangelia chudým. Mohli byste obšťastniti mnohá srdce, kdybyste moudře upotřebili prostředků, které se nyní vydávají na marnost. Všimněte si života Kristova, snažte se poznati Jeho charakter a buďte Jeho následovníky v sebezapírání. *CT 302.2*

V takzvaném křesťanském světě, vydává se tolik za drahokamy a zbytečné drahé šatstvo, že by se nasýtily všichni hladoví a ošatili všichni naří. Móda a vystavování se na odívání, stráví prostředky, které mohly utěšiti chudé a strádající. Olupují svět o evangelium Spasitelovy lásky. ... *CT 302.3*

Třebaže náš oděv jest prostý a jednoduchý, má být dobré jakosti, vhodných barev a účelný. Mělo by se více přihlížeti na trvanlivost, než-li na vzhled. Měl by poskytovat teplo a dobře chránit. V Přísloví uvedená moudrá žena: „*Neboj se za čeleď svou v čas sněhu; nebo všecka čeleď její obléká se v roucho dvojnásobní.*“ (Př 31,21) *CT 302.4*

Náš oděv má být čistý. Nečistota v šatstvu jest nezdravá a špiní tělo i duši. „*Zdaliž nevíte, že chrám Boží jste ... Jestliže kdo chrám Boží kazí, tohoť zkaží Bůh.*“ (1 K 3,16.17) *CT 303.1*

Oděv má být všestranně zdravý, přiměřený. Bůh si přeje především, abychom byli zdraví – zdraví na těle i duši. Máme s Ním spolupůsobiti ke zdraví těla i duše. Obojí se podporuje zdravým oděvem. Měl by míti půvab, krásu, účelnost přirozené prostoty. *CT 303.2*

Kristus varoval nás před pýchou života, ne však před jeho půvabem a přirozenou krásou. Poukázal na polní kvítky, na čistě se rozvíjející lilie a pravil, že „*ani Šalomoun ve vší slávě své oděn nebyl, jako jedno z nich*“ (Mt 6,29). Tak znázorňuje Kristus věcmi přírody krásu, která velebí nebesa, skromný půvab, prostotu, čistotu, přiměřenost, platnosti, kterými se Mu náš šat líbí. Velí nám oblékati duši nejnádhernejším šatem. Žádný šperk nemůže se rovnati cenou a líbezností s oním „*krotkým a pokorným duchem*“, který v Jeho očích „*velmi drahý jest*“ (1 Pt 3,4). *CT 303.3*

Následky nevhodného oděvu

Nepřítel všeho dobra to byl, který ponoukal k vynalezení stále se měnících mód. On si nepřeje ničeho více, než-li působit Bohu zármutek a nečest tím, že připravuje lidským bytostem bídu a zhoubu. Jedním z prostředků, kterým toto nejsnáze uskutečňuje, jsou vynálezy módy, které stejně oslabují tělo jako vysilují ducha a dávají duši zakrtnět. *CT 303.4*

Ženy jsou vystaveny vážným nemocím a jejich trápení se velmi rozmnožuje způsobem jejich oblékání. Místo, aby chránily své zdraví pro těžké případy, které jistě přijdou, obětují často svým zvráceným zvyklostem nejen zdraví, ale i život a zanechávají svým dětem smutný úděl špatné tělesné zdatnosti, zvrácené návyky a falešné životní pojmy. *CT 304.1*

Zhoubným a nebezpečným vynálezem módy jsou sukně, které zametají zemi. Vlácená sukně je nečistá, nepohodlná, nevhodná a nezdravá. Ano a ještě více, ona je též marnotratná, jak nadbytkem látky, která je na ni zapotřebí, tak neužitečným obnošením pro její délku. Kdo pozoruje někdy ženu s vlečkovou sukní jak nastupuje do vlaku, nebo jak se vine hustým davem, jak kráčí v dešti, nebo na prašné cestě, ten nepotřebuje jiných důkazů o jejím nepohodlí a obtížích. *CT 304.2*

Jiným vážným zlem jest nošení sukně, jejichž váha spočívá na bocích. Tato těžká váha stlačuje vnitřní ústrojí a táhne je dolů; to je příčinou oslabení žaludku a pocitu únavy, jež nutí ženu k tomu, aby se nakláněla dopředu, což opět stlačuje plíce a ztěžuje správné dýchání. *CT 304.3*

V posledních letech se hovořilo tak podrobně o nebezpečích, která vznikají utahováním v pase, že jen málo kdo by mohl být v tom nevědomým; avšak moc módy jest tak veliké, že zlo trvá dále. Tímto zvykem přivádějí si ženy a mladé dívky nevýslovné škody. Zdraví vyžaduje, aby se prsa mohla plně rozpínati, aby plíce byly s to vykonati plné vdechy a výdechy. Jsou-li plíce zúženy, zmenšuje se množství přijímaného kyslíku. Krev není správně oživena a opotřebované jedovaté látky, které měly být vyloučeny, zůstávají v těle. Mimo to brání se oběhu krevnímu a vnitřní ústrojí jsou tak stlačena a ze své polohy vyšinuta, že nemohou svou činnost správně vykonávat. *CT 305.1*

Pevné utažení nezlepšuje postavu. Jedním z hlavních prvků tělesné krásy jest souměrnost, harmonický poměr částí. Správný model vyvinutého těla nenajde se v postavách, které vystavují francouzští módní umělci, nýbrž v lidské formě, která se vyvíjí v souladu se zákony Božími v přírodě. Bůh jest tvůrce vši krásy a jen když se přizpůsobíme Jeho ideálu, přiblížíme se cíli pravé krásy. *CT 305.2*

Jiným zlem, kterému otročí zvyk, jest nerovnoměrné rozdělení oděvu tak, že mnohé části těla mají více, než-li je žádoucí, zatímco jiné jsou oblečeny jen nedostatečně. Nohy a končetiny mají býti zvláště chráněny proti chladu hojnějším oděvem, poněvadž jsou od životních ústrojí nejvíce vzdáleny. není možné býti zdravým, jsou-li končetiny obyčejně studené, neboť je-li v nich málo krve, je jí v jiných údech mnoho. Dokonalé zdraví vyžaduje dokonalý oběh krve; toho však není, jestliže údý, kde leží životní ústrojí, nesou třikrát nebo čtyřikrát více oděvu, než-li je na rukou a končetinách. *CT 305.3*

Mnohé ženy jsou nervózní a ničeny starostmi, poněvadž jsou oloupeny o čistý vzduch, který vyrábí čistou krev a volnost pohybu, při němž krev cévami rychle proudí a propůjčuje život, zdraví a sílu. Mnohé ženy úplně onemocněly, místo co by se mohly těšiti zdraví; mnohé zemřely na souchotiny a jiné nemoci, třebaže by byly mohly prožiti svou životní dobu, kdyby se byly ve shodě se zásadami zdraví oblékaly a důkladně se pohybovaly na čerstvém vzduchu. *CT 306.1*

Aby se opatřil nejzdravější oděv, musíme si pečlivě všimati potřeb jednotlivých částí těla. Podnebí, okolí, zdravotní stav, stáří a zaměstnání, to vše se musí brát v úvahu. Každý díl obleku měl by pohodlně přiléhat, aby nezabraňoval ani krevnímu oběhu, ani plnému přirozenému dýchání. Vše, co se nosí, mělo by býti tak volné, že když se ruce natáhnou do výše, šaty se zvedají zároveň. *CT 306.2*

Ženy slabého zdraví, mohou mnoho pro sebe učinit pečlivým odíváním a oděvem. Jsou-li navenek vhodně oblečeny, ať se pohybují na čerstvém vzduchu, zpočátku opatrně, cvičení však možno poněkud rozmnožovat, pokud to snesou. Když se dají touto cestou, mohly by mnohé opět nabýt zdraví a svůj úkol na světě splnit. – MH 287-294 *CT 306.3*

42. Praktická výchova

Užitečná manuální práce je součástí plánu evangelia. Veliký Učitel, zahalený do oblakového sloupu, dal příkazy židovskému národu, podle kterých by měla být veškerá mládež vyučena nějakému oboru užitečného zaměstnání. Proto bylo zvykem židů, a to jak bohatých, tak i chudších tříd, učit své syny i dcery nějakému užitečnému povolání, aby nebyli závislí na jiných, kdyby měly nastat nepříznivé okolnosti, ale aby byli schopni postarat se sami o své vlastní potřeby. Mohli být literárně vzděláni, ale museli být též vyškoleni v nějakém řemeslu. To bylo považováno za nezbytnou součást jejich výchovy. *CT 307.1*

Nyní, právě tak jako v dobách židovského národa, veškerá mládež by měla být vyučena v povinnostech praktického života. Každá by měl získat znalost nějakého odvětví manuální práce, pomocí které by mohl, v případě potřeby, získávat svoje živobytí. To je důležité nejenom z hlediska ochrany před výkyvy života, ale též z hlediska jejího vztahu k fyzickému, duševnímu a morálnímu vývoji. I kdyby bylo jisté, že nebude nikdy nutné se uchýlit k manuální práci jako k podpoře, měl by přece každý být veden k práci. Bez fyzického cvičení nemůže mít nikdo zdravou konstituci tělesnou a pevné zdraví; a kázeň dobře řízené práce je neméně důležitá k zabezpečení silné, činné mysli a ušlechtilého charakteru. *CT 307.2*

Studenti, kteří získali knižní znalosti, aniž by získali znalost praktické práce, nemohou si činiti nárok na souměrné vzdělání. Energie, které měly být věnovány zaměstnání v různých oborech, byly zanedbány. Vzdělání nespočívá pouze v používání mozku. Fyzické zaměstnání je součástí vzdělání, důležité pro každou mládež. Není-li student poučen, jak se zaměstnávat užitečnou prací, nedostává se mu důležité fáze výchovy. *CT 307.3*

Zdravý výcvik celé bytosti poskytne výchovu, která je všeobecná a obsažná. Každý student by měl věnovat část každého dne činné práci. Tak se u mládeže vyvinou návyky píce a bude povzbuzen duch k samostatnosti, zatímco bude ochráněna před mnohým zlem a nízkými návyky, které bývají často důsledkem zahálčivosti. A toto vše doprovází primární cíl vzdělání; neboť tím, že povzbudíme činnost, pili a čistotu, vcházíme do souladu se Stvořitelem. *CT 308.1*

Největší užitek není získáván z cvičení, které je chápáno jako hra nebo právě jen jako pouhé cvičení. Někaký užitek je z pobytu na čerstvém vzduchu a rovněž ze cvičení svalů; ale umožněte, aby totéž množství energie bylo poskytnuto k uskutečnění práce a užitek bude větší. Dostaví se pocit uspokojení; neboť takové cvičení sebou přináší pocit prospěšnosti a uspokojení svědomí z dobře vykonané povinnosti. *CT 308.2*

Studenti by měli odcházet z našich škol se vzdělanými schopnostmi, aby když jsou odkázáni sami na sebe, měli znalosti, jichž mohou použít a které jsou nezbytné, aby v životě bylo dosaženo úspěchu. Pilné studium je důležité, a též pilná tvrdá práce. Hra není důležitá. Věnování fyzických sil zábavám není pro dobře vyrovnanou mysl nejpříznivější. Kdyby čas, věnovaný fyzickému cvičení, které vede krok za krokem k přemíře, byl použit k práci v souladu s Kristem, požehnání Boží by spočinulo na pracovníkovi. Kázeň pro praktický život, která se získává fyzickou prací, spojenou s duševní těžkou námahou, je příjemněována pomyšlením, že vykonávání práce, kterou Bůh přikázal lidem, lépe uzpůsobuje mysl a tělo. Čím dokonaleji bude mládež rozumět tomu, jak uskutečňovat povinnosti praktického života, tím větší bude den ode dne její potěšení, že prospívá jiným. Mysl, vychovaná tak, aby se radovala z užitečné práce, zesílí; výcvikem a kázní se stává schopnou pro užitečný život, získala znalost, důležitou pro to, aby učinila jejího vlastníka požehnáním pro jiné. *CT 308.3*

V životě Kristově nelze nalézt příklad, kde by se byl věnoval hrám a zábavám. Byl velikým vychovatelem pro nynější i budoucí život; přesto jsem však nebyla schopna nalézt jediného příkladu toho, že by byl učil své učedníky zaměstnávat se zábavami pro tělesný cvik. Spasitel světa ukládá každému člověku práci a žádá: „*Pracuj dokudž nepřijdu.*“ (L 19,13) Činíme-li tak, naše srdce nalézají vřelý postoj k podnikání. Všechny síly naší bytosti jsou získávány pro usměrněné úsilí. Má-

me vysoké a posvátné povolání. Učitelé a studenti mají být šafáři milosti Boží a mají být vždy vážní. *CT 309.1*

Řemeslná práce

Zřizováním našich škol mimo měst poskytneme studentům příležitost, aby cvičili svoje svaly k práci právě tak, jako mozek k myšlení. Studenti by měli být učeni tomu, jak se má pěstovat a sklízet úroda, jak stavět, jak se stát vítanými misionářskými pracovníky v praktických oborech. Při svých znalostech užitečných řemesel budou často schopni lámat předsudky; budou často schopni stát se tak užitečnými, že pravda bude doporučována znalostí, kterou budou vybaveni. *CT 309.2*

V naší škole v Austrálii jsme vychovávali mládež podle těchto směrnic a ukazovali jsme jim, že musí rozdělit svůj čas mezi získávání knižních znalostí a znalostí praktické práce, má-li být jejich vzdělání ucelené. Část každého dne byla věnována manuální práci. tímto způsobem se studenti učili obdělávat půdu a stavět domy; a tyto pracovní obory byly provozovány v široké míře v době, kterou by jinak studenti byli strávili hrami a vyhledáváním zábav. Pán požehnal studentům, kteří takto věnovali své hodiny tomu, aby se učili být užitečnými. Ředitelům a učitelům této školy jsem řekla podle obdržené instrukce: *CT 310.1*

„V našich školách by měla být provozována různá výrobní odvětví. Poskytovaná výrobní školení by měla zahrnovat vedení účtů, tesařství a vše, co se rozumí pod hospodařením. Měly by být učiněny přípravy pro vyučování kovářství, malování, obuvnictví a pro vyučování vaření, pečení, mytí, opravování, psaní na stroji a tiskařství. Každá síla, která je nám k dispozici, má být začleněna do této práce se školením tak, aby studenti mohli odcházet ze školy dobře vybaveni pro povinnosti praktického života. *CT 310.2*

Studentům by mělo být poskytnuto praktické školení v zemědělství. To bude mít neocenitelnou hodnotu pro mnohé z nich v jejich budoucí práci. Školení, kterého by se jim mělo dostat v porážení stromů a v obdělávání půdy, právě tak, jako v literárních oborech, je právě tou výchovou, kterou by se měla naše mládež snažit získat. Zemědělství jim otevře zdroje soběstačnosti. Mohou být provozovány též jiné pracovní obory, způsobitelné pro různé studenty. Ale obdělávání pozemků přinese pracovníkům zvláštní požehnání. Měli bychom školit naši mládež tak, aby se s láskou věnovala obdělávání půdy. *CT 311.1*

Mládeži by měly být zpřístupněny prostředky, s jejichž pomocí by se mohli mnozí učit, při návštěvě školy, tesařskému povolání. Pod vedením zkušených dělníků, tesařů, kteří mají mistrovské schopnosti, jsou klidní a laskaví, měla by být mládež zaučována v tom, jak stavěti důkladně a hospodárně. Venkovské domky a jiné stavby, důležité z hlediska různých oborů školní práce, mají být budovány samotnými studenty. Tyto budovy by neměly být hromaděny těsně vedle sebe, nebo stavěny blízko vlastních školních budov. Při řízení školní práce měly by být vytvářeny malé pracovní skupiny, které by měly být školeny k plnému pocitu zodpovědnosti. toto všechno nemůže být uskutečněno najednou, ale můžeme s důvěrou začít na tom pracovat.“ *CT 311.2*

S praktickým školením budou studenti připraveni zaujímat užitečná postavení na mnohých místech. Jestliže se stane štědrá prozřetelnost Boží nezbytným, postaví v některém místě modlitebnu, bude Pánu příjemné, budou-li se mezi Jeho vlastním lidem nacházet ti, jimž dal vědomost a obratnost, aby uskutečnili toto potřebné dílo. *CT 311.3*

Ať studenti, kteří jsou zaměstnáni stavbou, konají svoji úlohu důkladně; a ať se učí na těchto úkolech lekcím, které jim pomohou při vytváření jejich charakteru. Musí provádět svoji práci tak dokonale, jak jen možno, aby získali dokonalé charaktery. Necht' je vnesena do každého oboru práce ona stálost, která znamená pravou hospodárnost. Kdyby byly pozemky v našich školách poctivěji obdělávány, kdyby studenti nesobecky pečovali o stavby, přestali by se zajímat o sporty a zábavy, které vnášejí tak mnoho zmatků do naší školní práce. *CT 312.1*

Pro studenty existuje mnoho zaměstnání, kterým by se měli věnovat, aby dosáhli ucelené a praktické výchovy. Měli by se učit žít a zahradničit. Měli by pěstovat květiny a sázet jahody. Tímto vyučováním užitečné práci získají zdravé cvičení venku. *CT 312.2*

Mělo by se vyučovat knihvazačství a různým jiným povoláním, která poskytnou nejenom fyzické cvičení, ale zprostředkují též cenné znalosti. *CT 312.3*

Ve všech našich školách by měly být osoby schopné vyučovat vaření. Měly by být dávány hodiny z tohoto předmětu. Ti, kteří se připravují pro službu světu, utrpí značnou ztrátu, nezískají-li znalost přípravy potravy tak, aby byla zdravá a chutná. CT 312.4

Praxe ve vaření není malou záležitostí. Dovedné připravování potravy je jedním z nejdůležitějších umění. Mělo by být na ně pohlíženo jako na jedno z nejhodnotnějších umění, jelikož je tak těsně spjata se životem. Jak fyzická, tak i duševní síla, závisí ve velké míře na potravě, kterou jíme; proto ten, který připravuje potravu, zaujímá důležité a vznešené postavení. CT 312.5

Jak mladí muži, tak i mladé ženy, by měli být zaučováni, jak vařit hospodárně a jak se obejít bez jakékoli masité potravy. Necht' nejsou povzbuzováni k přípravě jídel z masa; neboť toto ukazuje spíše na Egyptskou temnotu a nevědomost, než-li na čistotu a reformu zdraví. CT 313.1

Zejména ženy by se měly učit vařit. Neboť, která část výchovy je důležitější pro ně, ne-li tato? Necht' jsou jejich životní okolnosti jakékoli, toto je znalost, kterou mohou uplatnit v praktickém životě. Jest to odvětví, které má nejpřímější vliv na zdraví a štěstí. V bochníku dobrého chleba je skryto praktické náboženství. CT 313.2

Vzdělanost ve všech bodech praktického života, učiní naši mládež užitečnou až opustí školu, pro službu v cizích polích. Nebudou potom muset být závislí na lidech, aby pro ně vařili a seli, nebo aby pro ně stavěli jejich obydlí. A budou mít daleko větší vliv, jestliže dokážou, že mohou zaučovat nevědomého, jak má pracovat s použitím nejlepších metod k dosažení nejlepších výsledků. Bude zapotřebí menšího fondu k vydržování takovýchto misionářů, neboť dali skutečně nejlepší užitek své fyzické síly v užitečné praktické práci, spojené s jejich studiem. To bude oceňováno tam, kde je nesnadné získati prostředky. Misionáři se mohou stát vychovateli tím, že učí jak se má pracovati. A necht' jdou kamkoli, vše co získali tímto způsobem, opatří jim stálou příležitost. CT 313.3

Obyčejná umění

Dovednost v obyčejných uměních je darem od Boha. On přiděluje jak dar, tak i rozum, jak tohoto daru používati správně. Když si On přál, aby byla vykonána práce na modlitebně, pravil: „*Hle, povolal jsem ze jména Bezelele, syna Uri, syna Hur, z pokolení Judova. A naplnil jsem ho duchem Božím, moudrostí a rozumností, i uměním všelikého řemesla.*“ (Ex 31,2.3) Prostřednictvím proroka Izaiáše Pán pravil: „*Nastavte uši, a slyšte hlas můj; pozorujte, a poslechněte řeči mé. Zda-liž každého dne oře oráč, aby sel, prohání brázdy, a vláčí roli svou? Zda-li když srovná svrcek její, nerozsívá viky, a nerozmítá kmínu, a neseje pšenice přední a ječmene výborného, i špaldy v místě příhodném? Nebo učí jej rozšafnosti, Bůh jeho vyučuje jej.*“ CT 314.1

Nebývat pak okovaným smykem mlácena vika, aniž kolem vozním po kmínu se vůkol jezdí; nebo holí vytlouká se vika, a kmín prutem. Pšenice mlácena bývá; však i té ne vždycky mlátiti bude, aniž ji potře kolem vozu svého, ani o zuby jeho rozdrobí. I to od Hospodina zástupů vyšlo, kterýž jest divný v radě, a veleslavný v skutku.“ (Iz 28,23-29) CT 314.2

Bůh rozděljuje svoje dary tak, jak se Jemu líbí. Jeden dar jednomu a jiný dar jinému, ale všechny dary poskytuje pro dobro celého těla. Je v Božím řádu, aby někteří sloužili v jenom pracovním oboru a druzí v jiných oborech – všichni pracující pod týmž Duchem. Poznání tohoto záměru bude ochranou před řevněním, pýchou, závistí nebo vzájemným pohrdáním. Posílí to jednotu a vzájemnou lásku. CT 314.3

Mnohem větší počet mladých lidí potřebuje požívat výhod našich škol. Potřebují hodiny ruční práce, které je poučí, jak mají žítí činným, energickým životem. Studenti mají být vyučováni různým způsobem práce, pod vedením moudrých, bystrých, bohabojných učitelů. Každé pracovní odvětví má být vedeno nejdůkladnějším, systematickým způsobem, který nám může umožnit dlouhá zkušenost a moudrost naplánovat a uskutečnit. CT 315.1

Necht' si učitelé uvědomí důležitost tohoto předmětu a učí zemědělství a jiným výrobním oborům, jimž je důležité, aby studenti rozuměli. Necht' se snaží docílit skutečně nejlepších výsledků v každém pracovním oboru. Necht' je známost Božího slova vnášeno do práce, aby studenti mohli porozumět správným zásadám a mohli dosáhnout nejvyššího možného vzoru. CT 315.2

Vyplatí se to?

V mnohých myslích se vynoří otázka, zda řemeslná práce v našich školách může být konána tak, aby se vyplácela? A nemůže-li se vyplácet, má být uskutečňována? *CT 315.3*

Bylo by překvapující, kdyby se výrobní odvětví mohla provozovat tak, aby se vyplácela ihned po zahájení. Někdy Bůh dovoluje, aby se dostavily ztráty, aby nám poskytl ponaučení, která nás uchrání před chybami, které by měly za následek mnohem větší ztráty. Necht' ti lidé, kteří měli finanční ztráty ve své průmyslové práci, hledají pečlivě, aby zjistili jejich příčinu a snaží se hospodářit takovým způsobem, aby neměli v budoucnosti žádných ztrát. *CT 315.4*

Připomeňme si, že jsme všichni členy Boží rodiny; připomeňme si rovněž, že ďábel a všichni jeho služebníci se stále snaží, aby nás vedli do chyb, aby tím byla zničena naše sebedůvěra a naše důvěra k bližním. Vzniknou-li však zmatky, máme se posadit na židli nevědomosti a nedělat nic? Bůh to zakázal. *CT 316.1*

V práci budou existovat zřejmé nedostatky, ale ty nás nesmí odradit. Účetní knihy mohou prokázat, že škola utrpěla nějakou finanční ztrátu při uskutečňování řemeslnické práce; jestliže se však tímto pracovním způsobem studenti naučili lekcím, které zpevní jejich stavbu charakteru, vykází nebeské účetní knihy zisk, který daleko převyší finanční ztrátu. Kolik duší pomohla zachránit tato práce, bude známo až v den soudu. Ďábel nalézá pro líné ruce darebné kousky; když jsou však studenti přidržováni k užitečné práci, Pán má příležitost pracovat pro ně. *CT 316.2*

Jestliže po uskutečňování rukodělné výchovy po dobu jednoho roku, vedoucí školy zjistí, že byla vykázána ztráta, necht' se snaží objevit příčinu toho a chrání se před ztrátou v budoucnosti. Necht' však nepřevažuje duch výčitek; neboť Duch Kristův je zarmoucen, jsou-li vyslovována slova nelaskavé kritiky vůči těm, kteří udělali jak nejlépe uměli. Ve slově Božím je právě tak povzbuzení, jako výstraha. Bůh zakazuje, aby byly oslabovány ruce těch, kdo se snaží uskutečnit tento způsob práce. *CT 316.3*

Naléhám na to, aby naše školy byly povzbuzovány ve svém úsilí vyvinout plány pro školení mládeže v zemědělství a jiných oborech výrobní práce. Je-li vykonána při obyčejném podnikání průkopnická práce a jsou konány přípravy pro příští vývoj, dochází často k finanční ztrátě. Musíme však připomenout požehnání, které přináší studentům fyzické cvičení. Mnozí studenti zemřeli při snaze získat vzdělání, jelikož se příliš omezili na duševní námahu. *CT 317.1*

Nesmíme být úzkoprsí při našem plánování. výrobní školení má netušené výhody, které nelze docenit a odhadnout. Necht' se nikdo nehorší na úsilí, kterého je zapotřebí k tomu, aby byl úspěšně uskutečňován plán, který byl od nás po léta naléhavě požadován jako prvořadě důležitý. *CT 317.2*

Učitelé se setkají s protivenstvími. Budou je tísniti nesnáze, až shledají, že jejich práce není uznávána. Ďábel se bude snažit ze všech sil, aby je soužil tělesnými vadami v naději, že je tím přiměje reptat proti Bohu, zavřít oči k Jeho dobrotě. Jeho slitování, Jeho lásce a k přenesmírné slávě, která očekává ty, kteří přemohou pokušení. V takové době necht' si učitelé vzpomenou, že je Bůh tím vede k dokonalejší důvěře v Něho. Jestliže budou ve svém zmatku vzhlížet k Němu s důvěrou, vyvede je z výhně protivenství vytříbené a očištěné jako zlato, zkoušené v ohni. *CT 317.3*

Necht' tvrdě tísněný, těžce zkoušený praví: „*By mne i zabil, což bych v něho nedoufal.*“ (Jb 13,15) „*Byť pak fík nekvetl, a nebylo úrody na vinicích; byť i ovoce olivy pochybilo, a roli nepřinesla užitku; a od ovčince odřezován byl brav, a nebylo žádného skotu v chlévích: Já však v Hospodinu veselí se budu, plésati budu v Bohu spasení svého.*“ (Abk 3,17.18) *CT 317.4*

Necht' učitelé nemají oblíbence mezi svými studenty, a necht' nevěnují největší pozornost bystrým, čilým studentům. Ti, kteří jsou zdánlivě nejméně slibní, potřebují nejvíce taktu a laskavých slov, která připoutají jejich srdce k srdci učitele. *CT 318.1*

Prvním dojmem nelze důvěřovati. Studenti, kteří se zprvu zdají být těžkopádní a pomalí, budou snad nakonec dělat větší pokroky, než-li oni studenti, kteří jsou od přírody čilejší. Jsou-li při své práci důkladní a systematictí, získají mnoho toho, co se ostatním nepodaří získati. ti, kteří si

navyknou být vytrvale pilní, skuteční více, než-li ti, kteří jsou vybaveni rychlou, živou, jiskřivou myslí a kteří, třebaže se rychle chápou věci, stejně rychle ji opět ztrácejí. Trpělivi studenti, třebaže jsou při učení pomalí, předčí ty, kteří se tak rychle učí, že nepotřebují studovat. *CT 318.2*

Studenti nemají být přetěžováni studiem do té míry, aby zanedbávali své chování; a zejména by studenti neměli dopustit, aby cokoliv překáželo jejich modlitebním hodinám, které je přivádějí do spojení s Kristem. V žádném případě by se neměli zbavovati náboženských výsad. *CT 318.3*

K dalšímu studiu

Důstojnost práce: PP 50, 51, 60, 600-602; DA 74 (příklad Krista); AA 346-358; 4T 590; 6T 192

Fyzická práce pro studenty: 1T 680-687 (vaření); 3T 76-79; 5T 94-98, 114; 5T 90

Zdraví a výkonnost: Ed 195-206; MH 295-335; 3T 485-492 (dieta)

Některé zásady zdravého odívání: CG 413-436; MYP 353-360

Praktická výchova: Ed 214-222; 5T 522, 523; 6T 176-192; 7T 113 (vaření); FE 416-420; CG 345-354

Část IX. – Rekrece

*„A všechno, cožkoli činíte v slovu neb ve skutku,
všecko číňte ve jménu Pána Ježíše.“ (Ko 3,17)*

43. Jako světla ve světě

Je Božím záměrem projevit prostřednictvím Jeho lidu zásady Jeho království. Aby mohli životem a charakterem tyto zásady projevit, chce je zbavit obyčejů, vlastností a způsobů světa. Snaží se přitáhnout je k sobě, aby jim mohl oznámit Svoji vůli. Jeho záměr s Jeho lidem je dnes tentýž, jako byl se Židy, když je vyvedl z Egypta. Uvidí-li svět dobrotu, slitování, spravedlnost a lásku Boží, projevenou v Jeho církvi, má mít představu o Jeho povaze. A je-li Boží zákon takto doložen v životě příkladem, i svět pozná nadřazenost těch, kteří milují, bojí se a slouží Bohu více, než-li všichni ostatní lidé na světě. *CT 321.1*

Adventisté sedmého dne by měli být více, než-li všichni ostatní lidé, vzorem zbožnosti, pobožnosti srdce a řeči. Jim byly svěřeny nejslavnostnější pravdy, které kdy byly smrtelníkům svěřeny. Jakékoli milostí, silou a schopností bylo štědře poskytnuto. Očekávají blízký příchod Krista na nebeských oblacích. Znamenalo by to pro ně těžké zneuctění Boha, kdyby vnukli světu dojem, že jejich víra není dominující silou v jejich životech. *CT 321.2*

Následkem stoupající moci ďábových pokušení je doba, ve které žijeme, plná nebezpečí pro dítky Boží a potřebujeme se neustále učit od Velikého Učitele, abychom mohli dělat každý svůj krok jistě a správně. Před námi se otevírají obdivuhodné scény; a v této době by lid, vyznávající Boha měl přinášet živé svědectví, aby svět mohl vidět, že v tomto věku, kdy všude panuje zlo, existuje ještě lid, který odkládá stranou svoji vůli a snaží se konat vůli Boží – lid, do jehož srdce a života je vepsán Boží zákon. *CT 322.1*

Kristovi zástupci

Bůh očekává, že ti, kteří nesou jméno Kristovo, Ho budou zastupovati. Jejich myšlenky mají být čisté, jejich slova ušlechtilá a plamenná. Mají to být posvěcení, očištění, pobožní lidé, kteří předdají světlo všem, s nimiž přijdou do styku. Jeho záměrem je, aby dokládající pravdu příkladem ve svých životech, byli doporučením na zemi. Milost Kristova je dostačující, aby to bylo uskutečněno. Necht' si však Boží lid pamatuje, že může splnit Jeho záměr pouze tenkrát, když věří a žije podle zásad Písma Svatého. Pouze tenkrát, když poskytují své schopnosti, dané jim od Boha, k Jeho službě, budou požívati plnosti a síly naděje, na níž byla církev povolána státi. *CT 322.2*

Než-li Kristus dospěl ke konečnému západu se silami temnoty, pozvedl své oči k nebi a modlil se za své učedníky. Pravit: „*Neprosímť, abys je vzal z světa, ale abys je zachoval od toho zlého. Ze světla nejsou, jako i já nejsem z světa. Posvětiť jich v pravdě své, slovo tvé pravda jest.*“ (J 17,15-17) *CT 322.3*

Následovníci Kristovi mají být odděleni od světa svými zásadami a zájmy; ale nemají se od světa izolovat. Spasitel stále chodil mezi lidmi, ne aby je povzbuzoval k něčemu, co by nebylo v soulase s Boží vůlí, ale aby je pozvedl a zušlecht'oval. Prohlašoval: „*A já posvěcuji sebe samého za ně, aby i oni posvěceni byli v pravdě.*“ (J 17,19) Křesťan má žít mezi lidmi tak, aby poznali Boží lásku, která by jako sůl chránila svět před mravní zkázou. *CT 323.1*

Síla v modlitbě

Jsa denně napadán pokušením, jsa neustále vystaven odporu vůdců národa, Kristus věděl, že musí posilovat svou lidskou podstatu modlitbou. Aby mohl být požehnáním pro lidi, musel obcovati s Bohem a prosit Ho o sílu, vytrvalost a pevnost. Takto dokazoval svým učedníkům, v čem spočívá Jeho síla. Bez tohoto denního obcování s Bohem nemůže žádná lidská bytost získat sílu pro svou službu. Pouze Kristus sám může správně řídit myšlenky. On sám může poskytnouti vznešené touhy a vytvářeti charakter podle božské podoby. Jestliže se k Němu přiblížíme vážnou modlitbou, naplní naše srdce hlubokou touhou po čistotě a spravedlnosti a vysokými a zbožnými úmysly. Nebezpečí houstnoucí kolem nás vyžaduje od těch, kteří jsou zkušení ve věcech Božích ostražitý dohled. Ti, kteří kráčejí pokorně před Bohem, nedůvěřiví k vlastní moudrosti, uvědomí si své nebezpečí a poznají opatrovnickou péči Boží. *CT 323.2*

Síla vyššího, čistšího, ušlechtlejšího života je naší velikou potřebou. Svět dává pozor, aby viděl, jaké plody přináší věřící křesťan. Má právo očekávat sebezapření a sebeobětování od těch, kteří věří v povznesenou pravdu. Dává pozor, jsa připraven posuzovat ostře a přísně naše slova i skutky. Každý, kdo pracuje v Božím díle, je vážen na vahách lidské bystrosti. Na mysl všech, s nimiž přicházíme do styku, působí neustále vlivy příznivé nebo nepříznivé biblickému náboženství. *CT 324.1*

Bůh a jeho andělé bdí. Bůh požaduje od svého lidu, aby svým životem dokazoval přednosti křesťanství před světskostí; aby dokázal, že pracuje na vysokém, posvátném záměru. Touží potom, aby jeho skutky dokazovaly, že pravda, kterou obdržel, z něho učinila dítě nebeského Krále. Touží z něho učiniti řečiště, jímž by mohl nechat prouditi svoji nekonečnou lásku a milost. *CT 324.2*

Kristus očekává s touženým přáním projevení sebe sama ve své církvi. Až bude povaha Spasitele dokonale zobrazena v Jeho lidu, pak přijde, aby požadoval to, co Mu patří. Je výsadou každého křesťana nejenom uskutečňovat, ale uspišit příchod našeho Pána. Kdyby všichni ti, kdo vyznávají Jeho jméno, nesli ovoce k Jeho slávě, jak rychle by byl celý svět oset semenem evangelia! Rychle by dozrála poslední veliká sklizeň a Kristus by přišel. *CT 324.3*

44. Nebezpečné zábavy pro mládež

Touha po vzrušení a líbivých zábavách je pokušením a osidlem pro Boží lid a zejména pro mládež. Dábel neustále připravuje pohnutky, aby odváděl myšlenky od vznešené práce, spojené s přípravou pro scény v nejbližší budoucnosti. Pomocí světských lidí udržuje neustále vzrušení, aby způsobil nedostatek bdělosti k světským radovánkám. Existují podívané, přednášky a nekonečná různost zábav, které jsou vypočteny na to, aby sváděly k milování světa; a tímto spojením se světem je oslabována víra. *CT 325.1*

Ďábel je vytrvalý dělník, lstivý, nesmiřitelný nepřítel. Kdykoli je proneseno neopatrné slovo, ať již z pochlebování nebo proto, aby mládež pohlížela na nějaký hřích s menší oškivostí, použije toho k svému prospěchu a živí neblahé semeno, aby zapustilo kořeny a poskytlo hojnou úrodu. Je v každém slova smyslu obratný svůdce. Má mnoho jemně utkaných sítí, které se zdají být nevinné, ale které jsou obratně připraveny zaplésti mladého a neopatrného člověka. Prostá mysl se kloní k požitku a sebeuspokojení. Dáblou politikou je naplnit mysl touhou po světské zábavě tak, aby v ní nezbylo místa pro otázku: „Jak je to s mojí duší?“ *CT 325.2*

Nešťastný věk

Žijeme v nešťastném věku pro mládež. Převažující vliv společnosti dovoluje mládeži sledovat přirozené sklony vlastní mysli. Jsou-li děti velmi rozpustilé, rodiče lichotí sami sobě, že až budou starší a budou uvažovati na vlastní pěst, upustí od svých špatných návyků a stanou se užitečnými muži a ženami. Jaký to omyl! Po léta dovolují nepříteli, aby oséval zahradu srdce a strpí, aby špatné zásady vzrůstaly a sílily, takže se zdá, že nepoznávají skrytá nebezpečí a hrozný konec stezky, která se jim zdá být cestou štěstí. V mnoha případech nebude všechna práce, která bude později vynaložena na tuto mládež, nic platná. *CT 325.3*

Míra pobožnosti je mezi vyznávajícími křesťany všeobecně malá a pro mládež je tvrdým úkolem odolávat světským vlivům, které jsou pěstovány mnohými členy církve. Většina křesťanů podle jména, žije ve skutečnosti pro tento svět, třebaže vyznávají, že žijí pro Krista. Nerozeznávají vznešenost nebeských věcí, a proto je nemohou upřímně milovati. Mnozí vyznávají, že jsou křesťané, protože je křesťanství považováno za úctyhodné. Nepoznávají, že pravé křesťanství znamená nésti kříž a jejich náboženství má jen malý vliv, aby jim zabránilo zúčastnit se světských zábav. *CT 326.1*

Někteří mohou vstoupit do tanečního sálu a přidružit se ke všem zábavám, které poskytuje. Jiní nejsou schopni jít tak daleko jako tito, přece však mohou navštěvovat některé pobavení, představení a jiná místa světských zábav; a nejbystřejší oko nepostřehne žádného rozdílu mezi jejich vzhledem a vzezřením nevěřících. *CT 326.2*

Výchova dětí

V přítomné době to není lehkým úkolem pro rodiče držet na uzdě své děti a vychovávat je podle biblických zásad pravdy. Děti se často stávají netrpělivými, jsou-li drženy na uzdě a přejí si dělat co samy chtějí a odcházet a přicházet jak se jim líbí. Zejména ve stáří od deseti do osmnácti let mají sklon k pocitu, že nemůže být nic špatného v tom, jdou-li na světské schůzky mladých přátel. Avšak zkušení křesťanští rodiče mohou v tom postřehnout nebezpečí. Jsou obeznámeni s temperamentem vlastním jejich dětem a znají vliv těchto věcí na jejich mysl; a z touhy po jejich spáse by je měli zdržovat od těchto vzrušujících zábav. *CT 326.3*

Rozhodnou-li se děti sami od sebe vzdát se světských zábav a stát se učedníky Kristovými, jaké břemeno je snato se srdcí pečlivých, počestných rodičů! Avšak potom nesmí ustát práce rodičů. Tato mládež právě započala opravdově bojovat proti hříchu a proti zlům prostého srdce a potřebují ve zvláštním smyslu radu a ostražitou péči svých rodičů. *CT 327.1*

Mladé očekávají zkoušky

Mladí světitelé soboty, kteří se zřekli světského vlivu, budou muset být podrobeni zkoušce a osvědčit se. Doléhají na nás nebezpečí posledních dnů a mládež čeká zkouška, s níž mnozí nepočítali. Budou uvedeni do zmatku a bude osvědčována pravdivost jejich víry. Vyznávají, že očekávají Syna člověka; přesto však někteří z nich byli ubohým příkladem pro nevěřící. Nebyli ochotni vzdát se světa, ale sdružili se se světem při návštěvě zábav a jiných schůzek za účelem pobavení, lichotíce si, že se zúčastní nevinných zábav. Jsou to však právě podobné shovívavosti, které je vzdalují od Boha a činí z nich děti tohoto světa. *CT 327.2*

Někteří se neustále přiklánějí k světskosti. Jejich náhledy a pocity odpovídají mnohem lépe světskému duchu, než-li duchu sebezapíravých následovníků Krista. Je zcela přirozené, že dávají přednost společnosti těch, jejichž duch nejvíce odpovídá jejich vlastnímu duchu. Takoví mají příliš mnoho vlivu mezi Božím lidem. Stýkají se s nimi a mají také určité jméno mezi nimi; jsou však urážkou nevěřícím, jakož i pro slabé a neposvěcené v církvi. V této době třibení budou tito vyznavači buď zcela obráceni a posvěceni poslušností k pravdě, anebo budou ponecháni světu, aby obdrželi společnou odměnu s požitkáři. *CT 328.1*

Bůh nepokládá za své následovníky ty, kteří vyhledávají požitky. Pouze ti, kteří jsou sebezapíraví a žijí životem střidmosti, pokory a zbožnosti, jsou pravými následovníky Ježíše. A takoví se nemohou zúčastňovat frivolních, prázdných zábav milovníků světských radováněk. *CT 328.2*

Odloučení od světa

Poctiví následovníci Kristovi budou muset přinést oběť. budou se vyhýbat místům světských zábav, jelikož tam nenaleznou Ježíše, ani žádného vlivu, který by je učinil zbožnými a posílil jejich růst v milosti. Poslušnost k Božímu slovu je povede, aby vyšli ze všech těchto pokušení a byli od nich odděleni. *CT 328.3*

„Po ovocích tedy jejich poznáte je“ (Mt 7,20), řekl Spasitel. Všichni věrní následovníci Kristovi nesou ovoce k Jeho slávě. Jejich život svědčí o tom, že bylo do nich vepsáno Duchem Božím dobré dílo a jejich ovoce je ovocem svatosti. Jejich životy jsou ušlechtilé a čisté. Spravedlivé činy jsou neklamným ovocem ryzí zbožnosti a ti, kteří nenesou ovoce tohoto druhu, prozrazují, že nemají žádné zkušenosti ve věcech Božích. Nenacházejí se na Vinném kmeni. Ježíš pravil: *„Zůstaňtež ve mně, a já ve vás. Jakož ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstala-li by při kmeni, tak ani vy, leč zůstanete ve mně. Já jsem vinný kmen, vy ratolesti. Kdo zůstává ve mně, a já v něm, ten nese ovoce mnohé; nebo beze mne nic nemůžete učiniti.“* (J 14,4.5) *CT 329.1*

Ti, kdož chtějí být ctiteli pravého Boha, musí obětovat každou modlu. Ježíš řekl zákoníku: *„Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a ze vši duše své, a ze vši mysli své. Tj. první a veliké přikázání.“* (Mt 22,37.38) První čtyři přikázání Desatera nepřipouští žádnou rozdělenost srdce před Pánem. Ani se nesmí nic podílet na naší nejvyšší radosti v Něm. Nemůžeme pokročit v křesťanské zkušenosti, dokud neodstraníme vše, co nás odděluje od Boha. *CT 329.2*

Hlava církve, která si vyvolila svůj národ ze všech národů na světě, požaduje od Něho, aby se odloučil od světa. On chce, aby duch Jeho přikázání, přitahující Jeho následovníky k Němu, odděloval je od světských živelů. Milovati Boha, zachovávat Jeho přikázání je velmi vzdáleno od lásky k světským radovánkám a světskému přátelství. Není žádné shody mezi Kristem a satanem. *CT 329.3*

Sliby mládeži

Mládež, která následuje Krista, očekává neustálý zápas; denně musí nésti kříž, vycházet z tohoto světa a napodobovat život Kristův. Zaznamenána jsou mnohá cenná zaslíbení těm, kdož v mládí hledají Spasitele. Moudrost připomíná lidským synům: *„Já milující mne miluji, a kteříž mne pilně hledají, nalézají mne.“* (Př 8,17) *CT 330.1*

„Protož přepásíce bedra mysli své, a strážliví jsouce, dokonale doufejte v té milosti, kteráž vám dána bude při zjevení Ježíše Krista, jakožto dítky poslušné, nepřirovnávající se prvním neznámosti své žádostem. Ale jakž ten, kterýž vás povolal, svatý jest, i vy svatí ve všem obcování buďte.“ (1 Pt 1,13-15) *„Zjevilat' se zajiště ta milost Boží spasitelná všechněm lidem, vyučující nás, abychom od-*

řeknouce se bezbožnosti, a světských žádostí, strážlivě a spravedlivě, a pobožně živi byli na tomto světě, očekávající tě blahoslavené naděje, a příští slávy velikého Boha a spasitele našeho Jezukrista, kterýž dal sebe samého za nás, aby nás vykoupil od všelike nepravosti, a očistil sobě samému lid zvláštní, horlivě následovný dobrých skutků. “ (Tt 2,11-14) CT 330.2

45. Vytváření správných zásad u mládeže

Výchova v sobě zahrnuje více než-li jen znalost knih. Správná výchova zahrnuje nejenom duševní kázeň, ale též vzdělání, které zajistí zdravé mravy a správné chování. ... CT 331.1

Stovky lidí různých sklonů a různé výchovy jsou sdruženy ve škole a je zapotřebí veliké péče a mnoho trpělivosti vyrovnati do správného směru mysle, které byly pokrouceny špatným zacházením. Někteří z nich nebyli nikdy podrobeni kázni a jiní opak, byli ovládáni přespříliš a proto měli pocit, jakmile se dostali z dosahu bdělých rukou, které držely řídící otěže, možná příliš ztuhla, že mohou činit co se jim líbí. Opovrhují pouhou myšlenkou omezování svobody. Tyto různé elementy, v naší škole žijící pohromadě, přinášejí s sebou starost, břímě a těžkou zodpovědnost, a to nejenom pro učitele, ale pro celou církev. CT 331.2

Pokušení mládeže

Žáci naší školy jsou vystaveni nejrozličnějším pokušením. Budou uvedeni ve styk s jednotlivci téměř všech mravních a rozumových odstínů. Ti z nich, kteří mají nějaké náboženské zkušenosti jsou hodni pokárání, nezaujmou-li takové místo, aby odolali každému špatnému vlivu. Mnozí se však rozhodnou následovat své sklony. Neuvažují, že mohou být strůjci nebo ničiteli svého štěstí. Mají moc zužitkovat čas a příležitosti k vyvinutí takového charakteru, který by je učinil šťastnými a užitečnými. ... CT 331.3

Povinnosti rodičů

Nebezpečí ohrožující mladé lidi jsou značně zvětšována tím, že mladí lidé bývají vrženi do společnosti velkého počtu mladých lidí stejného stáří, různého charakteru a životních návyků. Za těchto okolností jsou mnozí rodiče nakloněni tomu, spíše zmírnit, než-li zdvojnásobit svůj vlastní dozor a kontrolu nad svými dětmi. Tímto způsobem vkládají obrovské břemeno na ty, kteří nesou zodpovědnost. Když tito rodiče vidí, že se jejich děti stávají nemorálními, jsou nakloněni hledat chybu u těch, jimž byla svěřena práce, i když bylo zlo zaviněno postupem samotných rodičů. CT 332.1

Namísto, aby se spojili s těmi, kteří nesou břímě, za účelem pozvednutí morální úrovně a pracovali tělem a duší v bázni Boží, aby napravili špatnosti svých dětí, mnozí rodiče konejší vlastní svědomí a říkají: „Naše děti nejsou o nic horší, nežli jiné.“ Snaží se zatajit nápadné špatnosti, které Bůh nenávidí, jen aby jejich děti nebyly dotčeny a nedaly se nějakou cestou zoufalství. Je-li v srdcích jejich dětí duch vzpoury, je daleko lepší jej potlačit nyní, než-li jej nechat růst a sílit shovívavostí. Kdyby rodiče plnili své povinnosti, spatřili bychom jiný stav věcí. Mnozí z těchto rodičů sešli na scestí. Nemají žádnou moudrost od Něho, aby poznali plány ďáblovy a odolávali jeho nástrahám. ... CT 332.2

Každý syn a dcera by měli být vyzváni k vydání počtu, jsou-li v noci mimo domov. Rodiče by měli vědět, v jaké společnosti jejich děti jsou a v čím domě tráví svoje večery. Některé děti klamou rodiče falešnými údaji, aby se vyhnuly odhalení svého špatného způsobu života. Jsou takoví, kteří vyhledávají společnost zkažených společníků a tajně navštěvují zábavní místnosti a jiné nakažené zábavní podniky ve městě. Jsou studenti, kteří navštěvují biliárové herny a kteří se zúčastňují karetních her, lichotíce si, že v tom není žádné nebezpečí. Je-li jejich předmětem čistě jen pobavení, cítí se být dokonale bezpečnými. A není to pouze ta horší třída studentů, která to činí. Někteří z těch, kteří byli pečlivě vzděláváni a vedeni k tomu, aby na podobné věci pohlíželi s odporem, odvažují se na zakázanou půdu. CT 332.3

Mladí lidé by se měli řídit pevnou zásadou, že mohou správně rozvinout síly, kterými je obdařil Bůh. Ale mládež následuje své sklony v té míře, a tak slepě a bez ohledu na zásady, že je v neustálém nebezpečí. Jelikož nejsou vždycky pod vedením a ochranou rodičů a dozorců, potřebují si zvykat spoléhat se na sebe sama a na sebekontrolu. Musí se učit tomu, aby mysleli a jednali podle mravní zásady. CT 333.1

Rozptýlení a zábava

Ti, kteří jsou zaměstnání studiem, by měli mít určité rozptýlení. Mysl nemá být stále upoutána na napínající myšlenky, neboť jemné duševní ústrojí se tím unaví. Jak tělo, tak i duch, musí být cvičen. Velice je však nutná umírněnost v zábavách, jakož i v každém jiném podnikání. a měl by být vzat pečlivě a podrobně v úvahu charakter těchto zábav. Veškerá mládež by se měla tázat sama sebe, jaký vliv budou mít tyto zábavy na její tělesné, duševní a mravní zdraví? Bude má mysl tak zaslepena, že zapomene na Boha? Mám pouštět se zřetele Jeho slávu? *CT 333.2*

Hraní karet by mělo být zakázáno. Spolčování a zábavy jsou nebezpečné. ... V těchto zábavách není nic blahodárného pro duši ani tělo. Není zde nic, co by posilovalo rozum, co by stálo za to přidružit to k hodnotným myšlenkám a z čeho by v budoucnu byl užitek. Rozhovory se často točí kolem všedních a ponižujících věcí. ... *CT 334.1*

Zručnost v zacházení s kartami vede často k přání použít této znalosti obratného hmatu k osobnímu prospěchu. Vsadí se malý obnos a potom větší, až se získá touha po hře, která vede k jisté zkáze. Jak mnohé již zavedla tato zhoubná zábava ke kdejakému hříšnému zvyku, k chudobě, do vězení, k vraždě a na šibenici! A přece tak mnoho rodičů nevidí hroznou propast zkázy, která zeje vstříc naší mládeži. *CT 334.2*

Mezi nejnebezpečnější zábavní podniky patří divadlo. Namísto, aby bylo školou morálky a ctnosti, za jakou je často prohlašováno, je skutečným pařeništěm nemravnosti. Těmito zábavami jsou posilovány a utvrzovány neřestné návyky a hříšné sklony. Neslušné zpěvy, necudné posuňky, výrazy a postoje kazí představitelství a snižují morálku. Každá mládež, která zpravidla navštěvuje taková představení, bude v zásadě zkažena. V naší zemi není mocnějšího vlivu, který by otravoval obrazotvornost, ničil náboženské vlivy a otupoval zálibu v klidných radostech a cudných skutečnostech života, než divadlo. Záliba pro tyto výjevy vzrůstá s každou shovívavostí vůči ní, tak jako sílí touha po omamném nápoji jeho užíváním. Jediným bezpečím je vyhnout se divadlu, cirkusu a každému jinému pochybnému místu zábavy. *CT 334.3*

Existují způsoby rekreace, vysoko blahodárné, jak pro duši, tak pro tělo. Osvícena, rozsuzující mysl nalezne hojné prostředky zábavy a rozptýlení ze zdrojů nejenom nevinných, ale i poučných. Rekreace na volném vzduchu, pozorování Božího díla v přírodě, bude nanejvýš prospěšná. – 4T 648-653 *CT 335.1*

Mláď nemůžeme udělat tak usedlým a vážným, jako stáří, dítě tak rozumným jako otce. Zatímco jsou hříšné zábavy zavrhovány, tak jak by měly být, nechť se rodiče, učitelé a vedoucí mládeže postarají namísto nich o nevinná pobavení, která neposkvrní nebo nezkazí mravnost. Nepodvazujte mládež strnulými pravidly a omezeními, která by ji dala pocítiti, že je utlačována a přiměla by ji přestoupiti a vniknouti na stezku pošetilosti a zkázy. Pevnou, laskavou a ohleduplnou rukou držte zásady vlády, veďte a řiďte jejich mysl a cíle, přece však tak laskavě, tak rozumně, tak láskyplně, že budou nicméně vědět, že máte na mysli jejich nejvyšší dobro. *CT 335.2*

46. Křesťanská rekreace

Zatímco se snažíme osvěžit svého ducha a posílit svá těla, Bůh od nás požaduje, abychom používali všech svých sil v každé době k nejlepšímu účelu. Můžeme a měli bychom zařizovati naše rekreace takovým způsobem, abychom byli lépe uzpůsobeni pro úspěšnější plnění povinností, které nám byly uloženy a vliv na ty, s nimiž se stýkáme, bude pro ně prospěšnější. Z takových příležitostí se můžeme vracet do svých domovů se zotavenou myslí, osvěžení na těle a připraveni znovu se pustit do práce s lepší nadějí a větší odvahou. *CT 336.1*

Patříme k těm, kteří věří, že je naší výsadou oslavovat Boha na zemi každý den našeho života; že nemáme žít na tomto světě pouze pro své vlastní potěšení, jen proto, abychom se líbili sami sobě. Jsme zde proto, abychom byli užiteční lidstvu a abychom byli požehnáním pro společnost; a ponecháme-li své myšlenky probíhat tou mělkou strouhou, kterou dovolují tak mnozí lidé, hledající pouze marnosti a pošetilosti, jak můžeme být k užitku svému pokolení? Jak můžeme být požehnáním pro společnost, v níž žijeme? Nemůžeme se nevinně oddávati jakékoli zábavě, která nás učiní nevhodnými pro důvěryhodnější plnění každodenních povinností. *CT 336.2*

Mezi sdružováním se Kristových následovníků za účelem křesťanské rekreace a světskými shromážděními, za účelem pobavení a zábavy, bude existovat zřetelný rozdíl. Namísto modlitby a poučení o Kristovi a posvátných věcech, bude možno slyšet z úst světských lidí pošetilý smích a žertovnou zábavu. Jejich představou je mít všeobecně pořádné povyražení. Jejich zábavy začínají pošetilostí a končí marností. Naše shromáždění by měla být tak řízena a my bychom si měli tak počínat, abychom při návratu domů mohli mít své svědomí bez pohoršení Boha nebo člověka; vědomí, že jsme neporanili nebo neublížili žádným způsobem těm, s nimiž jsme se tak sešli, nebo že jsme na ně neměli žádného škodlivého vlivu. *CT 336.3*

Prostá mysl má sklon k zábavám a sebeuspokojení. ďábel má zájem nadměrně to zneužít. Snaží se naplnit mysl lidí touhou po světských zábavách tak, aby jim nezbyval žádný čas tázat se sebe sama. Jak se to má s mojí duší? Láska k zábavě je nakažlivá. Jakmile se jí člověk jednou oddá, spěchá pak mysl od jedné věci ke druhé a stále hledá nějakou Poslušnost Božího zákona působí proti tomuto sklonu a staví překážky proti bezbožnosti. *CT 337.1*

Mladí lidé by si měli uvědomit, že jsou zodpovědní za všechny přednosti, jichž požívali, za upotřebení svého času a správné používání svých schopností. Mohou se ptát: Nemáme mít žádné zábavy nebo rekreace? Máme jen pracovat, pracovat, pracovat beze změny? *CT 337.2*

Každá zábava, do níž můžete zapojit prosbu, s důvěrou, aby ji Bůh požehnal, nebude nebezpečná. Avšak jakákoli zábava, která vám bude bránit modlit se v skrytu, oddanosti před modlitebním oltářem, nebo zúčastnit se modlitebního shromáždění, není bezpečná, ale nebezpečná. *CT 337.3*

47. Světské zábavy

Je-li něco na světě, co by mělo inspirovat k nadšení, pak je to golgotský kříž. „*Pohleďte, jakou lásku dal nám Otec, totiž abychom dítky Boží slouli. Protoť svět nezná nás, že jeho nezná.*“ (1 J 3,1) „*Nebo tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozenného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.*“ (J 3,16) Krista máme přijmout, věřit v Něho a vzývat ho. A předmětem radosti má být – Kristova vznešenost. ... CT 338.1

Zábavné společnosti

Zatímco bylo tolik obav ze vzrušení a nadšení projevovaného ve službách božích, bylo naopak projevováno nadšení upřené jiným směrem, který se zdá být mnohým zcela příjemným. Mám na mysli zábavná shromáždění, pořádaná mezi naším lidem. Tyto příležitosti zabraly mnoho času a pozornosti našemu lidu, který vyznává, že je služebníkem Kristovým; byla však tato shromáždění zaměřena ke slávě Jeho jména? Byl Ježíš pozván, aby jim předsedal? CT 338.2

Shromáždění, která mají za účel společný pohovor, mohou být v nejvyšší míře prospěšnými a poučnými, jestliže ti, kteří se na nich scházejí, mají vroucí lásku Boží ve svých srdcích, scházejí-li se proto, aby si vzájemně vyměnili myšlenky týkající se Božího slova, nebo aby uvažovali o metodách pro rozšíření Jeho díla a pro konání dobra bližním. Není-li nic mluveno nebo konáno, co by zarmucovalo svatého Ducha, naopak, je-li považován za vítaného hosta, potom je Bůh uctívám a ti, kteří se spolu scházejí, budou osvěženi a posíleni. CT 338.3

„*Tehdy ti, kteříž se bojí Hospodina, titíž mluvili jeden k druhému. I pozoroval Hospodin a slyšel, a psána jest kniha pamětná před ním pro ty, kteříž se bojí Hospodina, a myslí na jméno jeho. Tiť budou, praví Hospodin zástupů, v den, kterýž já učiním, mým klínem.*“ (Mal 3,16.17) CT 339.1

Avšak doma se odbyval druh společenských shromáždění v ____ zcela jiného charakteru, zábavné společnosti, které byly hanbou pro naše ústavy a pro církev. Podporují ješitnost v oblékání, ješitnost v úpravě zevnějšku, sebeuspokojení, veselost a žertování. Dábel je vítán jako uctíváný host a zmocňuje se těch, kteří pořádají tato shromáždění. CT 339.2

Naskytl se mně pohled na takovou společnost, kde byli shromážděni ti, kdož vyznávají, že věří v pravdu. Jeden z nich seděl u hudebního nástroje a vyluzoval z něho takové písně, že strážní andělé museli nad nimi zaplakat. Bylo zde veselí, hrubý smích, byla zde přemíra nadšení a určité povznesení; ale radost byla taková, jejíž původcem může být jen ďábel. toto je nadšení a pošetilost, která zahanbuje všechny ty, kdož milují Boha. Připravuje účastníky těchto společností k bezbožným myšlenkám a skutkům. Mám důvod domnívat se, že někteří z těch, kteří se tohoto shromáždění zúčastnili, činili srdečné pokání z tohoto zahanbujícího představení. CT 339.3

Bylo mi ukázáno mnoho takových shromáždění. Viděla jsem veselost, nádheru oblečení a osobní kráslení. Všichni si přitom přejí, aby byli pokládáni za skvělé, a aby se oddávali veselí, bláznivým žertům, lacinému, hrubému lichocení a divokému smíchu. Oči jiskří, tváře se rdí, svědomí spí. Činí co mohou, aby při jídle a pití a veselí zapomněli na Boha. Zábavná scéna je jejich rájem. A nebe na to pohlíží, vidí a slyší všechno. ... CT 340.1

Smysl konverzace prozrazuje to, co je ukryto v srdci. Laciný, vulgární hovor, lichocení, bláznivé vtipy, pronášené za účelem vyvolání smíchu, jsou zbožím ďáblovým a všichni, kteří si hoví v této, obchodují s jeho zbožím. Ti, kteří tomuto naslouchají, jsou pod podobným vlivem, pod jakým byl Herodes, když před ním tančila Herodiana. Všechno toto je zaznamenáno v nebeské knize; a v poslední den se objeví před viníky ve svém pravém světle. Potom v tom všichni poznají svůdnou, šalebnou činnost ďábla, zaměřenou k tomu, aby je zavedla na širokou cestu a do široké brány, která se otevírá k jejich zkáze. CT 340.2

Ďábel zmnohonásobil svá tenata v ____; a věřící křesťané, kteří jsou povrechní svým charakterem a svojí náboženskou zkušeností, jsou používáni pokušitelem jako jeho návnady. Tato třída lidí je vždy ochotna zúčastnit se shromáždění za účelem zábavy nebo sportu, a svým vlivem přitahují jiné. Mladí muži a ženy, kteří se snažili být biblickými křesťany, jsou přesvědčováni, aby se připojili

k této společnosti a jsou vtahováni do kroužku. Neberou si za rádce Božský vzor, aby se poučili, co Kristus řekl o tom, jaké plody má nésti křesťanský strom. Nepoznali, že tyto zábavy jsou ve skutečnosti ďáblovou hostinou a jsou připraveny za tím účelem, aby odvrátily duše od přijetí pozvání k svatební večeři Beránka a zabránily jim obdržet bílé roucho charakteru, kterým je spravedlivost Krista. Nemají jasno o tom, co jako křesťané mají činiti. Nechtějí být pokládáni za podivné a přirozeně mají sklon k tomu, následovati příkladu jiných. Tímto způsobem se dostávají pod vliv těch, kteří nikdy nepocítili božský dotek na srdci nebo mysli. ... CT 340.3

Správný postoj křesťana

Věčný Bůh vede čaru, rozlišující věřící od hříšníků, obráceného od neobrácených. Tyto dvě třídy se vzájemně neprolínají k nerozeznání tak, jako barvy duhy. Jsou od sebe navzájem odlišni tak, jako poledne od půlnoci. CT 341.1

Ti, kteří hledají Kristovu spravedlnost, budou přemýšlet o velikém spasení. Bible je zásobárnou, která bude zásobovat jejich duše výživnou stravou. Meditují o vtělení Krista, rozjímají o velké oběti, která byla učiněna, aby je zachránila od zkázy, dovedla je k odpuštění, míru a věčné spravedlnosti. Duše je nadšena těmito velkými a vznešenými myšlenkami. Zbožnost a pravda, milost a spravedlivost zaujímají myšlenky. Sobectví odumírá a Kristus žije v Jeho služebnících. Při rozjímání o slově planou jejich srdce tak, jako planula srdce oněch dvou učedníků, když se ubírali do Emaus a Kristus šel s nimi a zjevoval jim Písmo svaté, týkající se Jeho samého. CT 341.2

Jak málo si jich uvědomuje, že Kristus kráčí po jejich boku neviděn! Jak by byli mnozí zahnanbeni, kdyby slyšeli Jeho hlas, promlouvající k nim a věděli, že On slyší všechny jejich bláznivé a nízké hovory! A jak mnohá srdce by planula zbožnou radostí, kdyby jen věděla, že Spasitel je po jejich boku, že je obklopuje svaté ovzduší Jeho přítomnosti a že je živí chlebem života! Jak by byl potěšen Spasitel, kdyby slyšel, že Jeho následovníci mluví o Jeho převzácných poučeních a že se těší z toho, co posvěcuje. CT 342.1

Když pravda přebývá v srdci, pak tam není místa pro posuzování Božích služebníků nebo aby vyhledávali chyby na poselství, která On posílá. to, co je v srdci, bude plynouti se rtů. To nemůže být potlačeno. Věci, které Bůh připravil pro ty, kteří Ho milují, budou látkou rozhovoru. Láska Kristova je právě tak v duši vodou, prýstící do věčného života, vysílající živoucí proudy, které přináší život a radost kdekoli proudí. – Special Testimony to the Battle Creek Church, Nov. 18, 1896

CT 342.2

Křesťané mají k dispozici zdroje štěstí a mohou říci s neklamnou přesností, která potěšení jsou zákonná a správná. Mohou se zúčastnit takových rekreací, které nebudou rozptylovat jejich mysl, nebo ponížovat jejich duši, takových, které je nezklamou a nezanechají zarmucující dodatečný vliv, který zničí jejich sebeúctu nebo zahradí jim cestu k užitečné službě. CT 342.3

48. Zasvětit volné chvíle Bohu

Nebylo by dobře, abychom volné chvíle zasvětili Bohu tím, že ve svých myšlenkách budeme živit vzpomínku na Jeho zacházení s námi? Nebylo by dobré uvažovat o Jeho minulých požehnáních, připomenout si působivá varování, která si plně uvědomily naše duše, tak abychom nezapomněli na Boha? *CT 343.1*

Svět má mnoho svědků a lidé jsou upoutáváni hrami, koňskými dostihy, karbanem, kouřením a opilstvím. Dávají zřetelně najevo, pod jakým praporem stojí. činí zřejmým, že nestojí pod praporem Knížete života, ale že je spravuje a kontroluje kníže temnosti. *CT 343.2*

Nemá mít lid Boží častěji pobožná shromáždění, v nichž by děkoval Bohu za Jeho bohatou milost? Nemáme si najít čas, v němž bychom chválili Krista za Jeho klid, pokoj a radost, a dávali najevo denním díkuvzdáním, že jsme si plně vědomi velké oběti, která byla podstoupena kvůli nám, abychom mohli být účastníky božské přirozenosti? Nemáme mluvit o nastávajícím klidu v Božím ráji a vyprávěti o počtě a slávě, které jsou připraveny pro Boží služebníky? „*Nebo bydliti bude lid můj v obydlí pokojném, totiž v příbytcích nejbezpečnějších a v odpovídání nejpokojnějším.*“ (Iz 32,18) Jsme poutáni k domovu, hledající tu lepší vlast, onu nebeskou. *CT 343.3*

Svět je plný vzrušení. Lidé si počínají, jakoby se byli zbláznili do nízkých, laciných, neuspokojivých věcí. Jak vzrušené jsem je viděla nad výsledkem kriketového zápasu. Viděla jsem ulice Sydney hustě přeplněné lidmi po celé bloky domů, a když jsem se dotazovala co je příčinou nadšení, bylo mně řečeno, že nějaký zkušený hráč kriketu vyhrál hru. Zmocnil se mne pocit ošklivosti. *CT 343.4*

Proč neprojevují Boží vyvolení více nadšení? Snaží se ze všech sil získati nesmrtelnou korunu, zápasí o domov, v němž nebude zapotřebí světla slunečního nebo měsíčního, nebo svítící svíčky; neboť Pán Bůh je bude osvětlovat a oni budou kralovati na věky věků. Budou míti život, který se bude měřiti s životem Boha; ale svíce bezbožných bude uhašena v postupné temnotě a potom budou spravedliví zářiti dále jako slunce v království svého Otce. ... *CT 344.1*

Nedoporučuji zábavné společnosti, v nichž se mladí lidé shromažďují za účelem pouhé zábavy, aby se zúčastnili laciného, nesmyslného hovoru a kde je možno slyšet hlasitý a bouřlivý smích. Nedoporučuji taková shromáždění, na nichž se ponižuje důstojnost, a která jsou projevem slabosti a bláznovství. *CT 344.2*

Mladé lidi často očekávala Boží moudrost, aby je přiřadila k misionářům v Božím díle; tito jsou však vábeni do zábavných shromáždění a unášeni ďábelskými půvaby. Místo, aby se obávali pokračovat ve svých společnostech s dívkami, jejichž myšlenková hloubka je lehce změřitelná, jejichž charakter je levný, zamilují se do nich a zasnoubí se s nimi. Ďábel ví, že zasnoubí-li se tito mladí mužové s lehkomyšlnými, zábavy milovnými, světsky smýšlejícími, bezbožnými mladými ženami, přivazují si kámen k nohám. Jejich působnost bude značnou mírou ochromena, ne-li naprosto zničena. I když se mladým mužům samotným podaří neomezeně se odevzdati Bohu, přece jen shledají, že jsou ve velké míře ochromeni tím, že jsou vázáni k neškolené, neukázněné křesťance, nepodobné ženě, která je chladná vůči Bohu, chladná vůči zbožnosti a chladná vůči pravé svatosti. Jejich život vykáže neuspokojenost a neštěstí. *CT 344.3*

Zábavná shromáždění matou víru a činí její pohnutky nejistými a zmatenými. Pán nepřijímá rozdělené srdce. Žádá si celého muže. On pro člověka učinil vše. Nabídl dokonalou oběť, aby vykoupil tělo a duši člověka. To, co požaduje od těch, které stvořil a vykoupil, je shrnuto ve slovech: „*Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a ze vsí duše své, a ze vsí mysli své... Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.*“ (Mt 22,37.39) Bůh nepřijme nic menšího, než je toto. – Special Testimonies on Education, pages 80-83 *CT 345.1*

„*Protož, kdo se domnívá, že stojí, hleď, aby nepadl.*“ (1 K 10,12) Nemůže být osudnější troufalosti než je ta, která vede lidi k tomu, aby žili podle svých vlastních choutek. Vzhledem k to-

mu Božímu slavnostnímu varování neměli by se otcové a matky míti na pozoru? Neměli by poctivě zdůrazňovat mládeži nebezpečí, která neustále vyvstávají, aby je odvedla od Boha? *CT 345.2*

49. Jak strávit prázdniny

Bylo mně ukázáno, že světitelé soboty pracují jako lid příliš tvrdě, aniž by si dovolili nějakou změnu neb údobí odpočinku. Rekreace je potřebnou pro ty, kteří vykonávají tělesnou práci, ale je ještě důležitější pro ty, kteří pracují převážně duševně. Není to to hlavní pro naši spásu, ani pro slávu Boží, abychom bez ustání a s vypětím duševně pracovali, byť i na náboženských tématech. Nemůžeme sice schvalovati zábavy, jako tanec, hru v karty, šachy, dámu atd., poněvadž to Nebesa zavrhuji. Tyto zábavy otevírají dokořán dveře velkému zlu. Nepřinášejí užitku svým účelem, ale působí vzrušivě a vyvolávají u někoho vášeň pro takové hry, které vedou k hazardním hrám a rozmařilosti. Všechny by je by je mělo nahradit něco dokonale neškodného. *CT 346.1*

Viděla jsem, že bychom neměli trávit své svátky napodobováním světa, přece však bychom je neměli nechat nepovšimnuty, poněvadž by to vyvolalo nespokojenost u našich dětí. V takových dnech, kdy stává nebezpečí, že by naše děti byly vystaveny nebezpečí špatného vlivu a zkaženostem zábav a rozruchu tohoto světa, nechť rodiče něco vymyslí, co by zaujalo mysl dětí místo těchto nebezpečnějších radovánek. Ukažte dětem, že máte na zřeteli jen a jen jejich dobro a štěstí. *CT 346.2*

Ať se sejde několik rodin, žijících ve městech neb na venkově a opustí zaměstnání, zatěžující je tělesně i duševně, a ať podnikají výlety do přírody, na pláže krásných jezer, neb do pěkných hájů a lesíků, kde najdou nádhernou scenérii přírodní. Měli by se zásobiti prosto, hygienickou potravou, nejlepším ovocem a obilninami a rozprostřiti svůj stůl ve stínu nějakého stromu neb pod širým nebem. Vyjížďku, cvičení a prostředí povzbudí chuť a tak se mohou těšiti ze svačiny v přírodě, kterou by jim mohl i sám král záviděti. *CT 346.3*

Při takových příležitostech by se měli cítit rodiče i děti prosti všeho pečování, vší práce a všech těžkostí. rodiče by se měli stát se svými dětmi opět dětmi a zpříjemniti jim vše, co nejvíce. Zasvěťte celý den rekreaci. *CT 347.1*

Cvičení na čerstvém vzduchu je zdraví užitečné, zvláště těm, kteří pracují v uzavřených místnostech a mají sedací zaměstnání. Všichni, kteří mohou, by měli míti takovéto jednání za svoji povinnost. Nic se tím neztratí, ale mnoho získá. Mohou se navrátit ku svému zaměstnání s novým životem a novou odvahou, mohou se opět zapojit do své práce s novou horlivostí a jsou lépe připraveni odolávat různým nemocím. – 1T 514, 515 *CT 347.2*

Mnozí dovolují mládeži navštěvovat zábavné společnosti, v domnění, že zábava je důležitá pro zdraví a štěstí; jaká nebezpečí však číhají na této cestě! Čím více se vyhovuje touze po zábavě, tím více je pěstováno, a tím silnější se stává. Životní zkušenost je v široké míře tvořena ze sebe uspokojování v zábavách. Bůh nás vybízí, abychom se měli na pozor. „*Protož, kdo se domnívá, že stojí, hlediž, aby nepadl.*“ (1 K 10,12) *CT 347.3*

50. Nebezpečí zábav

Nedávné zkušenosti, získané v našich kolejích a sanatoriích, přivádějí mne k tomu, abych opět přinesla svědectví, které mi dal Pán pro učitele a studenty v naší škole Cooranbongu, Austrálie. *CT 348.1*

V dubnu 1900 bylo stanoveno na avondalské škole pro křesťanské pracovníky. Denní program počítal ráno se shromážděním v modlitebně, při němž jsme spolu s jinými oslovili studenty a obrátili jejich pozornost na to, co Bůh vykonal vystavěním této školy, a k jejich výsadám a příležitostem, které mají jako studenti. *CT 348.2*

Po shromáždění strávili studenti zbytek dne různými hrami a sporty, z nichž některé byly frivolní, hrubé a podivné. *CT 348.3*

Během příští noci mně připadalo, že podávám svědectví o odpoledních představeních. výjev byl přede mnou jasně vyložen a obdržela jsem poselství pro ředitele a učitele školy. *CT 348.4*

Bylo mi zjeveno, že při zábavách, prováděných onoho odpoledne ve škole, vyhrál nepřítel a učitelé byli zváženi na vahách a nalezeni lehcí. Byla jsem velice nešťastná a obtížená pomyšlením, že ti, kteří stojí na odpovědném místě, sami otvírají dveře a tak jak tomu bylo, zvou nepřitele dovnitř; neboť toto činili, když přivolili k podívaným, které se odbývaly. Jako učitelé měli se postavit pevně proti ústupku nepříteli jakýmkoli takovým způsobem. Tím, že povolili, pokazili svoje záznamy, zarmoutili Ducha Božího. Studenti tím byli povzbuzeni ve způsobu života, jehož účinky nebylo snadné zahladiti. Stezka prázdných zábav nemá žádného konce a každý krok, učiněný na ní, je krokem na cestě, kterou Kristus nešel. *CT 348.5*

Uvedení těchto špatných způsobů jsme se měli úzkostlivě vyvarovat. Škola Avondale nebyla zřízena k tomu účelu, aby se podobala světským školám, ale, jak Bůh zjevil, měla být vzornou školou. A jelikož měla být vzornou školou, ti, kteří byli pověřeni jejím vedením, měli zdokonalovat vše podle Božího záměru, zahrnutím všeho, co není v souladu s Jeho vůlí. Kdyby byly bývaly jejich oči pomazány nebeskou masťou, byli by si uvědomili, že nemohou dovoliti to, co se odbývalo onoho odpoledne, aniž by zneuctili Boha. *CT 349.1*

Ve středu ráno, když jsem promlouvala ke studentům a ostatním, kteří se shromáždili, zvěst od Pána, nevěděla jsem o ničem, k čemu mělo dojít později; neboť mi o tom nebyl dán žádný pokyn. Jak mohli vedoucí školy souhlasit s tím, co bylo řečeno o následujících událostech, které znehodnotily Boží napomenutí? Kdyby jejich vnímání nebylo bývalo značnou mírou zatemněno, byli by to-muto příkazu porozuměli, jako odsuzujícímu všechny podobné činy. *CT 349.2*

Hluboce jsem si uvědomovala důležitost slov, která mně dal Pán v této době pro učitele a studenty. Toto napomenutí ukazovalo studentům povinnosti nejvyššího řádu; a tím, že byly zahlazeny dobré účinky vyvolané mým sdělením zábavami, jichž se potom zúčastnili, jakoby vlastně řekli: „Nepůjdeme Tvoji cestou, Bože; chceme jít svou vlastní; chceme jít podle svého rozumu.“ *CT 349.3*

V noční době jsem byla svědkyní představení, které bylo uskutečněno na školní půdě. Studenti, kteří se zúčastnili groteskního představení, kterou jsme viděli, jednali podle úmyslu nepřitele, někteří velmi neslušným způsobem. Naskytla se mně podívaná, ve které studenti hráli tenis a kriket. Potom jsem byla poučena o charakteru těchto zábav. Představily se mi jako druh modloslužby, podobné modlám národů. *CT 350.1*

Na místě hry byli přítomni diváci. Byl tam ďábel se svými anděly, kteří působili na mysl lidu. Andělé Boží, kteří pomáhají tam, kteří se mají stát dědici spasení, byli rovněž přítomni, nikoli, aby souhlasili, nýbrž, aby dali výraz svému nesouhlasu. Byli zahanbeni tím, že takové představení uskutečňují věřící dítky Boží. Síly nepřitele získaly rozhodující vítězství a Bůh byl zneuctěn. On, který obětoval svůj život, aby očistil, zušlechtil a posvětil člověka, byl z představení zarmoucen. *CT 350.2*

Slyšíc hlas, obrátila jsem se, abych spatřila, kdo ke mně mluví. Tehdy pravil On s důstojností a velebností: „Je toto oslava výročí otevření školy? Je toto oběť vděčnosti, kterou předkládáte Bohu za dobrodiní, která vám poskytl? Svět by mohl při této pamětihodné příležitosti poskytnout oběť právě tak přijatelnou. Učitelé dělají tutéž chybu, která se stále opakuje. Měli by se poučit z minu-

lých zkušeností. Bezstarostný, bezbožný svět může nabídnout hojnost takových obětí, jako jsou tyto, a to mnohem přijatelnějším způsobem. *CT 350.3*

Obraceje se k učitelům, řekl, „Učinili jste chybu, jejíž následky bude těžko zahladiti. Pán Bůh Izraele není ve škole veleben. Kdyby dovolil, aby v tuto chvíli váš život skončil, mnozí z vás by byli ztraceni a na věky odloučeni od Boha a spravedlivých.“ *CT 351.1*

Následky odchýlení se od pravdy

Tyto věci jsou opakováním Áronova jednání, když povolil na úpatí Sinaie první počátky zla tím, že dovolil, aby do ležení Izraelských vnikl duch vzpoury a nemravnosti. Mojžíš meškal na hoře s Bohem a Áron byl pověřen vedením. Ukázal svoji slabost tím, že se nepostavil pevně proti návrhům lidu. Mohl uplatnit svoji autoritu, aby zadržel shromáždění od hříchu; ale právě tak, jako se mu nedařila výchova vlastních dětí, prokázal tutéž nedokonalou správu při řízení židovského národa. Jeho slabost, jako hlavní, byla zřejmě z jeho touhy zalíbiti se lidu za cenu zásady. Ztratil svoji autoritu hned při prvním povolení, kterým jim umožnil odboj proti Božím příkázáním do nejmenších podrobností. V důsledku toho se projevil duch modloslužby a proud takto uvedený do pohybu, nemohl být zastaven, až když byla provedena přísná a rozhodná opatření. *CT 351.2*

Vzala jsem si čas a vynaložila mnoho práce a starostí, abych vymazala vliv jednání ve škole Avondale oné středy odpoledne. Tato zkušenost byla lekcí, která pomohla vedoucím školy, aby si uvědomili, kam takové zábavy směřují. *CT 351.3*

Jaké to bylo představení, o němž měli referovat studenti svým vzdáleným přátelům a známým. Bylo svědectvím, které dokazovalo nikoli to, co vykonal Bůh, ale to, co vykonal ďábel ve škole. Následek i jen jednoho takového odklonu od příkazu, který dal Bůh a který se týká našich škol, je vážný. Jakmile jsou jednou proraženy závory, bude postup nepřítele značný, ledaže Pán pokoří srdce a obrátí mysl. *CT 352.1*

Úsilí získat zpět to, co bylo ztraceno událostmi onoho odpoledne; stojí učitele mnoho práce. Byli těžce zkoušeni. U studentů byla zřejmá touha po další zábavě a menší úcta k příkazu Božího slova. Pán nebes byl tímto způsobem zneuctěn a záliba v touhách lidského srdce po hříchu a lásce k zábavám byla utvrzena. *CT 352.2*

Nechť ti, kteří vychovávají mládež, ovládají sami sebe podle vysokých a zbožných zásad, které dal Kristus ve svém Slově. Nechť si připomenou, že ztracenou půdu mají získat zpět v té míře v jaké je jen možno, že mají uvést do našich škol duchovní život, který byl patrný v prorockých školách. *CT 352.3*

Bible naším poradcem

Učitelé musí být důvěrně obeznámeni s Božím slovem. Bible, a pouze Bible, by měla být jejich poradcem. Boží Slovo je jako listí na stromu života. Zde je vyhověno každé potřebě těch, kteří milují jeho učení a uvádějí je do praktického života. Mnozí studenti, kteří přicházejí do našich škol, nejsou obráceni, třebaže byli pokřtěni. Nevědí co znamená být vírou posvěcen v pravdě. Měli by být poučováni, aby zpytovali a rozuměli bibli, přijímali její pravdy do svých srdcí a uskutečňovali je v denním životě. Tak se stanou silní v Pánu; neboť duchovní šlachy a svaly jsou živeny chlebem života. *CT 352.4*

Pán si přeje, aby jeho správcové plnili své povinnosti věrně, Jeho jménem a v Jeho velikosti. Důvěrou v Jeho slovo a jednáním podle Jeho učení, mohou se vydat za vítězství, aby zvítězili. Ale uchýlí-li se lidé od zásad spravedlnosti, získají vysoké mínění o své vlastní dobrotě a schopnostech a nevědomky vynášejí sami sebe. Pán svoluje, aby takoví lidé kráčeli sami, aby sledovali svoji vlastní cestu. Tím způsobem jim dává příležitost, aby viděli sami sebe takovými jací jsou a aby projevili vůči jiným své slabosti. Chce je poučit, že cesta Páně má být vždy přesně sledována, že jeho slovo má být bráno tak, jak je vykládáno, a že lidé si nemají vymýšleti a plánovati podle svého vlastního úsudku, bez ohledu na Jeho rady. *CT 353.1*

Naše školy se mají podobat školám proroků. Pravdy Písma se v nich mají studovat vážně. Jsou-li správně vyloženy a zkoumány tyto pravdy, probudí u studentů touhu po tom, co je nekonečně

vyšší, než-li světská zábava. Čím víc budou poutání k Bohu a stanou-li se účastníky božské přirozenosti, pozemské zábavy poklesnou pro ně do nicoty. Mysle studentů se obrátí k vyšším cílům a hledíce na Ježíšův charakter, budou se snažit podobat se mu. *CT 353.2*

Užitečné zaměstnání proti sobecké zábavě

Namísto, abychom se starali o zábavné rozptýlení mysle, měli bychom připravit cvičení, která by přinášela prospěch. Studenti jsou posíláni do našich škol za tím účelem, aby získali výchovu, která by jim umožnila připravit se pro službu v díle Božím. Dábel jim chce našeptat, že zábavy jsou nezbytné pro fyzické zdraví; ale Pán zjevil, že je lepší fyzické cvičení v manuální práci a místo sobecké zábavy mít užitečné zaměstnání. Uspokojovaná touha po zábavě se brzy vyvine v odpor k užitečnému, zdravému cvičení těla a mysli, takovému, které učiní studenty schopnými pomáhati sobě samotným a jiným. *CT 354.1*

Bůh poskytuje lidem talenty ne proto, aby tyto talenty ležely nevyužity, nebo aby jich bylo používáno k sebeuspokojení, nýbrž aby jich bylo použito ku prospěchu druhých. Bůh poskytuje lidem dar času, aby rozhojňovali Jeho slávu. Je-li tohoto času použito k sobeckému potěšení, jsou hodiny takto ztracené, věčně ztraceny. *CT 354.2*

Naši mladí lidé potřebují, aby byli obklopeni mravními povznášejícími vlivy. Mají být udržováni v lásce k pravdě. Měli by mít před sebou ušlechtilý vzor. *CT 354.3*

K dalšímu studiu

Jako světla ve světě: 7T 204

Nebezpečné zábavy pro mládež: 1T 269, 288, 289, 496-515, 551, 554, 555; 2T 142-145, 235-237; 4T 435, 436, 624, 625

Křesťanská rekreace: 2T 585-594; 4T 581; 5T 218

Světské zábavy: 9T 90

Zasvětit volné chvíle Bohu: AH 472-783

Nebezpečí zábav: Ed 207-213, 269

Část X. – Duch Svatý v našich školách

„Dal jsi též svého dobrého Ducha, abys je pou-
čil.“

51. Učitelé potřebují pomoci Ducha Svatého

Duch svatý byl nám pomoci při studiu bible. Ježíš slíbil: „*Utěšitel pak, ten Duch svatý, kteréhož pošle Otec ve jménu mém, onť vás naučí všemu, a připomenet' vám všechno, což jsem mluvil vám.*“ (J 14,26) Je-li Bible použito jako studijní knihy, s naléhavou prosbou o vedení Ducha Svatého a s plným odevzdáním srdce, aby bylo posvěceno pravdou, splní se vše, co Kristus zaslíbil. Výsledkem takového studia Bible, bude dobře vyrovnaný duševní život. Porozumění bude urychleno a vnímavost umocněna. Svědomí se stane citlivým; sympatie a city budou očištěny; bude vytvořeno lepší morální ovzduší; a budou zprostředkovány nové síly k odolávání pokušení. Učitelé a studenti se stanou aktivními a opravdovými v díle Božím. *CT 357.1*

Se strany mnohých učitelů se projevuje sklon k nedůkladnosti při náboženském poučování. Spokojují se sami s vlažnou službou Bohu. Slouží Pánu pouze proto, aby se vyhnuli trestu za hříchy. Jejich vlažnost nesprávně ovlivňuje jejich vyučování. Nedychtí po tom, aby jejich žáci získali zkušenost, po níž sami netouží. To, co jim bylo dáno ku požehnání, zavrhl jako nebezpečnou věc. Nabízené návštěvy Ducha Svatého se setkávají se slovy Felixe k Pavlovi: „*Nyní odejdi, když pak budu mít čas příhodný, povolám tě.*“ (Sk 24,25) Touží po něčem jiném; avšak to, co je Bůh ochotný poskytnout poskytuje v hojnosti, v souhlase s nekonečnou dokonalostí Boha, a co by přineslo s sebou všechna ostatní požehnání – jakých slov mám použít, abych dostatečně vyjádřila co bylo v tomto ohledu vykonáno? Nebeský Posel byl umíněně odmítnut. Učitelé vlastně řekli, „Až sem půjdeš s mými studenty, ale ne dále. Nepotřebujeme žádné nadšení v naší škole, žádné oživení. Jsme mnohem spokojenější, pracujeme-li se studenty sami.“ Takové opovržení bylo projeveno dobrotivému Božímu Poslu. *CT 357.2*

Nejsou učitelé v našich školách v nebezpečí rouhání a obviňování Ducha Svatého, že je šalebnou silou a mocí vedoucí k fanatismu? Kde jsou učitelé, kteří se rozhodují pro čerstvou vodu Libanonu ze skály, nebo studené vody odjinud běžícími, místo pochybných vod údolí? *CT 358.1*

Celá řada spršek živé vody k vám přišla v Battle Creeku. Každá sprška byla požehnaným přítokem božského působení; ale vy jste ji jako takovou nepoznali. Namísto, abyste pili hojně z proudu spasení, který je tak štědře nabízen prostřednictvím působení Ducha svatého, začali jste utiřovat žízeň své duše zkaženými vodami lidské vědy. Výsledkem toho byla vyprahlá srdce ve škole a ve shromáždění. Ti, kteří se spokojují s malou duchovností, se zbavili způsobilosti pro oceňování hlubokých podnětů Ducha Božího. ... *CT 358.2*

Mezi učiteli je velká potřeba obrácení srdce. Potřebná je naprostá změna myšlení i vyučovacích metod, mají-li se dostat tam, kde budou mít osobní společenství s živým Spasitelem. Jiné je souhlasit s dílem Ducha Svatého při obrácení, a jiné je vítat působení Ducha svatého jako hlas volající ku pokání. Je nezbytné, aby jak učitelé, tak i studenti s pravdou nejenom souhlasili, ale aby i z vlastní zkušenosti poznali působení Ducha svatého. Jeho napomenutí přichází v důsledku nevěry těch, kteří vyznávají, že jsou křesťany. ... *CT 359.1*

Vy, kteří jste již dávno ztratili pravý účel modlitby, modlete se, modlete se, modlete se opravdově, „Měj slitování se svým trpícím dílem, měj slitování se svojí církví, měj slitování s jednotlivými věřícími, Otče slitování všelikého milosrdenství. Odejmi od nás vše, co nás poskvňuje, odepři nám vše co chceš, ale nezbavuj nás svého Svatého Ducha.“ *CT 359.2*

Jsou a vždycky budou takoví lidé, kteří si nepočínají moudře; kteří odhazují své přesvědčení, jsou-li vyřčena slova pochybnosti nebo nevěry a jdou za svou vlastní vůlí; a následkem jejich nedokonalosti byl Kristus potupen. Ubozí, omezení smrtelníci posuzovali hojně a vzácné působení Ducha svatého a vynášeli nad Ním rozsudek, jako Židé vynesli rozsudek nad dílem Kristovým. Dbejte o to, aby v každém sboru bylo jasné, že jste nebyli pověřeni tím, abyste řídili práci Ducha svatého a rozkazovali. Právě tím byste se provinili. Modlím se, aby vám Pán odpustil. Namísto, aby byl zapuzen a umlčován, tak jak se to dělo, Duch svatý by měl být uvítán a Jeho přítomnost náležitě oceněna. *CT 359.3*

Jestliže se posvětíte poslušnosti k Božímu slovu, Duch svatý vám dá zahlédnout nebeské věci. Budete-li hledat Boha pokorně a opravdově, pak slova promluvená s mrazivým přízvukem budou páliť ve vašem srdci a pravda se vám nerozplyne na jazyku. ... CT 360.1

Učitelé, důvěřujte v Boha a kráčejte vpřed. „*Dosti máš na mé milosti*“ (2 K 12,9), to je ujištění Velikého Učitele. Chopte se těchto slov a nikdy, nikdy nevyslovte pochyby a nevíru. Buďte energičtí. V čistém a neposkvrněném náboženství není polovičaté služby. „*Protož milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vši duše své a se vši mysli své, i ze vši síly své.*“ (Mk 12,30) Od těch, kteří věří v Boží slovo se vyžaduje ta nejvyšší svatá ctižádost. CT 360.2

Řekněte svým studentům, že Pán Ježíš učinil všechna opatření, aby mohli postupovati kupředu a aby vítězili. Ved'te je k tomu, aby důvěřovali božskému zaslíbení: „*Jestliže pak komu z vás nedostává se moudrosti, žádejž jí od Boha, kterýž všechněm dává ochotně a neomlouvá; i budeť dána jemu.*“ (Jk 1,5) ... CT 360.3

Od Boha, jakožto studnice moudrosti, pochází všechna znalost, která má cenu pro člověka, vše, co může rozum pochopit nebo podržet. Ovoce stromu vědění dobrého i zlého nemá být chtivě trháno pro to, že ho doporučuje ten, který kdysi byl jasným andělem slávy. Právil, že budou-li s něho lidé jísti, poznají dobré i zlé; nechť ho však na pokoji. Prává znalost nepřichází od nevěrných a zkažených lidí. Slovo Boží je světlo a pravda. Pravdivé světlo vyzařuje z Ježíše Krista, který „*osvěcuje každého člověka přicházejícího na svět*“ (J 1,9). Od Ducha svatého pochází božské poznání. Ví, co lidstvo potřebuje, aby hájilo mír, štěstí a klid zde na tomto světě, a aby si zabezpečilo věčný odpočinek v království Božím. – Special Testimonies on Education, pages 26-31; written from Cooranbong, N.S.W., Australia, June 12, 1896 CT 360.4

Důležitost lidského úsilí

Působení Ducha svatého nás nezavazuje nutnosti cvičit naše schopnosti a hřivny, poučuje nás však, jak máme používat všechny své síly k slávě Boží. Jsou-li lidské schopnosti pod zvláštním řízením Boží milosti, pak mohou být použity k tomu nejlepšímu účelu na světě. Nevědomost nezvyšuje pokoru nebo vnitřní duševní život žádného věřícího, následovníka Kristova. Pravdy božského slova nejlépe může ocenit křesťan, nadaný rozumem. Kristus může být nejlépe oslaven těmi, kdož mu moudře slouží. Hlavním cílem výchovy je, aby nás naučila používat sílu, kterou nás Bůh obdařil takovým způsobem, abychom představovali náboženství Písma a zvyšovali slávu Boží. CT 361.1

Všichni jsme zavázáni Tomu, který nám dal život k uplatnění svěřených hřiven, a to je povinnost, jež dlužíme svému Stvořiteli i pěstovat a zvětšovat tyto hřivny. Výchova ukázní mysl, rozvine její síly a rozumně je usměrní, abychom mohli být užitečnými při šíření slávy Boží. CT 361.2

Věčný život! Kéž bychom mu porozuměli z Kristova naučení! Otázky, které učedníci přinesli Spasiteli po rozptýlení zástupů a Jeho podrobném vysvětlení, jsou dnes důležité pro lidi, aby jim rozuměli a byli jich poslušni. Musíme vést lidi k praktické zbožnosti. ti, kteří studují a uplatňují Kristovo učení, získají důležité vzdělání v Písmě. Podle vzoru Božího slova, bude jednoho dne měřen každý učitel tím největším učitelem, kterého kdy svět poznal. Víra ve veliké pravdy, které On zjevil, způsobí nápravu u všech, kteří ještě ji přijmou. CT 362.1

Láska k pravdě, znamená lásku ke všemu, což je obsaženo v pravdě, kterou učil Kristus. Nechť se naši učitelé snaží následovati Jeho příkladu, milovati Jeho soucitného ducha. Nechť nikdo nevy-pouští lásku Kristovu ze své práce a nechť se každý táže sama sebe: Je můj život důsledným životem? Jsem veden Duchem svatým? Je výsadou každého učitele odhalovat moc čistého, důsledného pracovníka, milujícího Krista. Duchovně smýšlející učitel nebude mít nikdy nejisté náboženské přesvědčení. Jestliže Boží dílo miluje opravdově, bude mít duchovní bystrost v duchovním životě.

CT 362.2

52. Nedostává se poznání Božího slova

Vás, kteří žijete v samém srdci díla, žádám, abyste přezkoušeli dlouholetou zkušenost a abyste uvážili, zda výrok „*Dobře, služebníče věrný*“ může být u vás opravdu vysloven. Žádám učitele ve škole, aby se pečlivě zamysleli nad otázkou: Střežili jste svou duši, jako ti, kdo spolupracují s Pánem, aby On očistil duši ode všech hříchů, a aby ji zcela zasvětil sobě? Můžete vést mládež k odevzdání, poučením i příkladem... pravdou k posvátnosti a poslušnosti vůči Bohu? *CT 363.1*

Nebáli jste se Ducha svatého? Časem tato bázeň působila mocně ve škole v Battle Creeku a pronikala i do jiných škol. Poznali jste to? Uvedli jste to v soulad s poctou, patřící božskému Poslu? Když se zdálo, že Duch zápasí o mládež, řekli jste, „Odložme stranou všechno studium; neboť je zřejmé, že mezi nás přišel nebeský Host. Chvalme a oslavujme Boha?“ Skláněli jste se s kajícím srdcem v modlitbě se svými studenty a žádali, abyste mohli obdržeti pozhřebání, které vám Pán nabídl? *CT 363.2*

Sám Veliký Učitel byl mezi vámi. Jak jste jej uctili? Byl pro některé vychovatele cizincem? Bylo zapotřebí poslati pro někoho, kdo byl vybaven předpokládanou autoritou, aby přivítal nebo odehnal tohoto nebeského Posla? Třebaže byl neviditelný, Jeho přítomnost byla mezi vámi. Nebylo však vyjádřeno mínění, že ve škole má být čas věnován studiu, a že zde byl čas pro cokoli? – tak jako by chvíle věnována společnému studiu, byly příliš drahocenné, aby byly věnovány dílu nebeského Posla. *CT 363.3*

Jestliže jste tímto způsobem odmítli Ducha Svatého, snažně vás žádám, abyste co nejdříve činili pokání. Jestliže někdo zavřel bránu svého srdce vůči Duchu svatému, naléhavě vás žádám, abyste ji otevřeli a vroucně prosili, „Zůstaň se mnou“. Když Duch Svatý odhalí svoji přítomnost ve vaší učebně, řekněte svým žákům: „Pán oznamuje, že dnes má pro nás poučení nebeského významu, cennější, než-li jsou naše lekce, obvyklého zaměření. Poslouchejme a skloňme se před Pánem a hledejme Ho celým svým srdcem.“ *CT 364.1*

Dovolte, abych vám něco řekla o tomto nebeském Hostu. Duch svatý působil na srdce mladých během vyučování; ale některá srdce byla tak chladná a temná, že neměl touhy po přítomnosti Ducha a světlo Boží bylo odvoláno. Nebeský Návštěvník by byl otevřel cestu porozumění, byl by poskytl porozumění a poznání ve všech studijních oborech, čeho by se mohlo použít k Boží slávě. Přišel, aby usvědčoval z hříchu, a aby obměkčil srdce, ztvrdlé dlouhým odcizením Bohu. Přišel zjevit velkou lásku, kterou Bůh miloval tuto mládež. ... *CT 364.2*

Boží moc nás musí usměrnit a připoutat nás k Bohu. Ona nebude žádným způsobem překážkou našemu studiu pravé vědy. „*Počátek moudrosti jest bázeň Hospodinova*“ (Př 9,10); a člověk, který souhlasí s tím, aby byl utvářen a zformován podle božské podoby, je nejušlechtlejším tvorem na zemi. Všichni, kdo mají společenství se Stvořitelem, budou mít porozumění pro Jeho záměr se stvořením. Budou mít smysl pro vlastní zodpovědnost před Bohem za používání svých schopností k tomu nejlepšímu účelu. Nebudou usilovat ani o sebe vyvýšení, ani se nebudou podceňovat. ... *CT 364.3*

Božský ideál člověka

Náboženství Kristovo nikdy neponižuje toho, kdo ho přijal. Nikdy ho nečiní neslušným nebo hrubým, nezdvořilým nebo domýšlivým, náruživým nebo tvrdého srdce. Naopak, zjemňuje zálibu, posvěcuje úsudek, očišťuje a zušlechťuje myšlenky, a uvádí je v službu Ježíše Krista. *CT 365.1*

Božský ideál pro Jeho dítky je vyšší, než-li jaký může dosáhnout nejvyšší lidská myšlenka. Živý Bůh podal ve svém svatém zákonu opis svého charakteru. Největším Učitelem, kterého kdy svět znal, je Ježíš Kristus; a jaký že je to vzor, který On dal všem, kdo v Něho věří? – „*Budtež vy tedy dokonalí, jako i Otec váš, kterýž jest v nebesích dokonalý jest.*“ (Mt 5,48) Tak jako je Bůh dokonalý ve své vznešené působnosti, tak má být člověk dokonalý ve své lidské sféře. *CT 365.2*

Ideálem křesťanského charakteru je podoba Kristova. A zde je otevřena před námi cesta stálého pokroku. Máme zpět za vzorem, který zahrnuje vše co je dobré, čisté, ušlechtilé a vznešené.

Zde bychom měli usilovat o stálý pokrok vpřed a vzhůru směrem k zdokonalení charakteru. ... CT 365.3

Bez božského působení nemůže člověk vykonat žádnou dobrou věc. Bůh vyzývá každého člověka ke kajícímu pokání, avšak člověk nedovede činit ani pokání, nebude-li Duch svatý působit na jeho srdce. Pán však nechce, aby člověk čekal s vykročením vstříc Ježíši, dokud si neuvědomuje, že učinil pokání. Spasitel stále vede ku pokání. Lidé se musí nechat pouze ovlivnit a pak jejich srdce budou hotova pokání. CT 365.4

Člověku byl přidělen úkol v tomto velikém zápase o věčný život – musí se hlásit k působení Ducha Svatého. Bude to vyžadovat boje se silami temnoty, avšak aby toho dosáhl, musí v něm působit Duch. Člověk není pasivní bytostí, aby byl spasen v nečinnosti. Žádá se od něho, aby namáhal každý svůj sval a cvičil každou svoji schopnost v boji o nesmrtelnost; přece však je to Bůh, který mu k tomu dodává sílu. Žádný člověk nemůže být spasen v nečinnosti. Pán nás vyzývá, „*Snažujte se vcházeti těsnou branou; neboť, pravím vám, mnozí usilovati budou vjíti, ale nebudou moci.*“ (L 13,24) „*Prostranná brána a široká cesta jest, kteráž vede k zahynutí, a mnoho jest těch, kteříž vcházejí skrze ni. Nebo těsná jest brána a úzká cesta, kteráž vede k životu, a málo jest nalézajících ji.*“ (Mt 7,13.14) CT 366.1

Bezbožné vlivy při práci

Snažně žádám studenty našich škol, aby byli rozvážliví. Lehkomyšlnost mládeže se nelíbí Bohu. Jejich sporty a hry otevírají dveře proudu pokušení. Ve svých intelektuálních schopnostech vlastní Boží vlohy a neměli by dopustit, aby jejich myšlenky byly laciné a nízké. Charakter vytvořený podle Božího Slova, odhalí neochvějné zásady, čisté, ušlechtilé snahy. Duch svatý spolupracuje s duchem člověka a jistým výsledkem toho jsou vysoké a posvátné pohnutky. ... CT 366.2

Moje duše je hluboce znepokojena nad tím, co mi bylo ukázáno. Lituji, že v našich ústavech bylo projeveno tak málo úcty živému Bohu, a tak mnoho pocty tomu, co je považováno za vyšší vzdělání, s čím však Duch svatý není v žádném spojení. Duch Boží není uznáván; lidé o něm pronesli svůj úsudek; jeho činnost byla označena jako přemrštěnost, zanícenost, nevhodné vzrušení. CT 367.1

Bůh vidí to, co slepé oči vychovatelů nepostihují – že nemravnost každého druhu a stupně usiluje o nadvládu a odporuje působení moci Ducha Svatého. Nejobyčejnější rozhovory a nízké, převrácené nápady jsou vetkány do předu charakteru a poskvňují duši. CT 367.2

Nízké, všední zábavní společenství, shromažďováním se za účelem jídla a pití, zpěvy a hraní na hudební nástroje, to vše je inspirováno duchem, který pochází zespodu. To je oběť satanovi. Podívaná na různé cyklistické závodění, není ke cti Boží. Jeho hněv je podněcován proti těm, kteří činí takové věci. Neboť těmito požitky je duch ohlušován, podobně jako pitím lihovin. Otevírá se jimi brána pro nízké společenství. Myšlenky, kterým je dovoleno proudit mělkým řečištěm, brzy svedou na scestí všechny schopnosti člověka. Jsou podobně jako staří Izraelité, milovníky zábav, jedí, pijí a zabavují se. Radovánky a hýření, rozjařenost a pijácké písně. V tom všem následuje mládež příklad bezbožných autorů některých knih, které jsou vkládány do jejich rukou za účelem studia. To všechno ovlivňovalo. CT 367.3

Ti, kteří přejímají vedení v těchto lehkovážnostech, uvádějí na dílo pohanu, kterou je těžko smýti. Zraňují svou vlastní duši a ponesou jizvy po celý život. Činitelé nepravostí mohou vidět své hříchy a litovat jich a Bůh může odpustit hříšníkově; ale jejich postřeh, který by měl být vždy bystrý a citlivý k rozlišení mezi posvátným a nízkým, je z velké míry zničen... CT 368.1

Snažně prosím všechny, kdo tato slova budou číst: Přezkoušejte své vlastní jednání a „*pilně se pak varujte, aby snad nebyla obtížena srdce vaše obžerstvím a opilstvím a pečováním o tento život, a v náhle přikvačil by vás ten den. Nebo jako osidlo přijde na všechny, kteříž přebývají na tváři vsí země*“ (L 21,34.35). – Special Testimonies on Education,“ str. 202-212; psáno učitelům školy v Battle Creeku. CT 368.2

Být sále na stráži si vyžaduje neustálý zápas se zlem; ale vyplatí se to, docilovat jednoho vítězství za druhým nad sebou a nad silami temnoty. A je-li mládež zkoušena, jako byl Daniel, k jaké počtě mohou být Bohu svým pevným přilnutím k spravedlnosti! *CT 368,3*

53. Zjevné působení Ducha Svatého

„Řekl jim Ježíš: Ještě na malý čas světlo s vámi jest. Chod'te, dokud' světlo máte, ať vás tma nezachvátí; nebo kdo chodí ve tmách, neví, kam jde. Dokud světlo máte, věřte ve světlo, abyste synové světla byli.“ (J 12,35.36) CT 369.1

Někteří lidé mají falešnou představu o tom, co je jejich povinností. Pán Bůh nebes nechal působit čas od času svého svatého Ducha na studenty ve škole, aby Ho mohli vyznávat na všech svých cestách, aby mohl řídit jejich kroky. Někdy tyto projevy Ducha Svatého byli tak rozhodné, že bylo zapomenuto studium a největší Učitel, jakého kdy svět znal, promluvil: *„Pod'tež ke mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já vám odpočinutí dám. Vezměte jho mé na se, a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým. Jho mé zajisté jestit' rozkošné, a břímě mé lehké.“ (Mt 11,28-30) CT 369.2*

Pán klepal na dveře srdcí a já jsem viděla přítomnost Božích andělů. Zdálo se, že není zapotřebí vyvinout žádné zvláštní úsilí na straně učitelů za účelem ovlivnění studentů, aby věnovali svoji pozornost věcem Božím; Bůh však měl Pozorovatele ve škole, který dal pocítit svůj vliv, třeba že jeho přítomnost nebyla pozorována. ... CT 369.3

Pán dlouho čekal, aby srdci udělil tu největší, nejskutečnější radost. Všem těm, kteří vzhlížejí k Němu s nerozděleným srdcem, bohatě požehná. ti, kteří takto vzhlíželi k Němu, mnohem jasněji postřehli úmysly Ježíše, nesoucího jejich hříchy, svrchovaně dokonalé oběti za ně a byli ukryti v Skále, aby spatřili Beránka Božího, který snímá hříchy světa. Máme-li smysl pro Kristovu oběť za nás, pak naše rty obráceny k tomu nejvyššímu, nejvznešenějšímu předmětu chvalořečení. CT 369.4

Jestliže studenti takto spatřili Ježíše, nebylo přerušení jejich studia počítáno za žádnou ztrátu. Zahlédli Toho, neviditelného. Opravdově hledali živého Boha a žhavý uhel odpuštění se dotkl jejich rtů. Duch svatý působil nejenom na ty, kteří ztratili svoji první lásku, ale též na ty duše, které se nikdy nerozhodly pro Pána. ... Znamení Jeho milosti a přízně vyvolala radost v srdcích těch, kteří byli takto požehnáni a bylo zjevné, že spasení Boží bylo mezi Jeho lidem. ... CT 370.1

Proč bychom neměli doufat, že tento Svatý Pozorovatel přijde do našich škol? Naše mládež je v nich, aby obdržela vychování, aby získala znalost jedině pravého Boha. Tato místa navštěvují proto, aby se naučili, jak představovat Krista, tak Spasitele odpouštějícího hříchy. Chodí tam proto, aby přijímali drahocenné paprsky světla a mohli je opět vyzařovat dál. Jsou tam proto, aby zjevovali Boží lásku, mluvili o Jeho slávě a zvěstovali ctnosti Toho, který nás povolal ze tmy v předivné světlo své. ... CT 370.2

Opět a opět byl poslán tento božský Posel do školy. Byla-li Jeho přítomnost uznána, temnoty zmizely, světlo zářilo dál a srdce byla přitahována k Bohu. Poslední Kristova slova Janovi byla: *„Duch i nevěsta řkou: Přijď. A kdož žízní, přijdiž; a kdo chce, nebež vody života darmo.“ (Zj 22,17)* Jestliže se hlásíme k Bohu a pravíme „Pane, přicházíme“, pak budeme s radostí čerpati vodu z pramenů spasení. CT 370.3

Nemáme zachovávat slavnosti Hospodinu? Nemáme prokazovati, že v Jeho službách jsme nadšeni? Nemáme-li před očima veliký, zušlechťující cíl spasení, můžeme zůstat chladní jako mramorové sochy? Mohou-li se lidé tak nadchnout pro kriketový zápas, pro koňské dostihy, nebo pro pošetilosti, které nepřinášejí nikomu nic dobrého, máme zůstat lhostejní nad plánem spasení? Necht' škola a sbor mají ode dneška slavnosti radosti v Pánu. – Special Testimonies on Education, pages 77-82 CT 371.1

Nebezpečí světských moudrých učitelů

Všechny podklady nebes byly svěřeny Ježíši Kristu, aby mohl podělití těmito drahocennými dary pilné, vytrvalé hledače. On „*učiněn jest nám moudrost od Boha, i spravedlnost, i posvěcení, i vykoupení*“ (1 K 1,30). Ale i modlitby mnohých jsou tak formální, že sebou nenesou žádného vlivu k dobru. Nejsou vůní života. *CT 371.2*

Kdyby učitelé pokořili svá srdce před Bohem a uvědomili si odpovědnost, kterou přijali tím, že se chopili řízení mládeže za účelem její výchovy pro budoucí věčný život, bylo by možno brzy spatřit znatelnou změnu v jejich chování. Jejich modlitby by nebyly suchopárné a mdlé, ale modlili by se s opravdovostí duše, která cítí svoje nebezpečí. Učili by se denně o Ježíši, považující slovo Boží za svoji učebnici, majíce živý pocit, že je to hlas Boží, a ovzduší, které obklopuje jejich duše, by se podstatně změnilo. Pokušení býti prvními, by se utlumilo v hodinách denního učení ve škole Kristově. Nespoléhali by natolik na svoji moudrost. ... *CT 371.3*

Učitelé v našich školách jsou dnes v nebezpečí, že půjdou v týchž stopách, v nichž šli Židé za dnů Kristových. Necht' je jakékoli jejich postavení, necht' se jakkoli pyšní svojí schopností vyučovati, pokud neotevrou své duše, aby přijali jásavé paprsky Slunce Spravedlnosti, jsou zapsáni v nebeských knihách jako nevěřící. Slovem a příkladem překážejí paprskům světla, které by osvětlily studenty. Jejich nebezpečí tkví v tom, že jsou sobečtí a příliš chytří, než aby se dali poučit. *CT 372.1*

Žijeme ve světě, plném zkaženosti a nepřijmeme-li živého Krista do svých srdcí, vírou a poslušností Jeho slova, budeme ponecháni v takové slepotě, v jaké byli Židé. Všichni učitelé potřebují zachycovat každý paprsek nebeského světla, který je vyslán na jejich cestu; neboť jako učitelé potřebují světlo. Někteří říkají sice, „Ano, domnívám se, že jsem o to starostlivý“; ale klamou sami sebe. Kdo dostáváte svoje světlo? Z jakého pramene jste pili? Pán mne ujistil, že nemálo učitelů opustilo sněhové vody Libanonu pro kalné vody údolí. Pouze Bůh sám nás může bezpečně zavést na cesty, které vedou do oné lepší vlasti. Avšak učitelé, kteří nehledají opravdově a rozumně tuto lepší vlast, vedou své svěřence k bezstarostnosti, k zanedbání slavného spasení, získaného jim za nesmírně velkou cenu. *CT 372.2*

Všichni naši učitelé by měli udržovat těsné spojení s Bohem. Kdyby Bůh měl seslat svého Ducha Svatého do našich škol, aby zformoval srdce, vychoval intelekt a udělil božský rozum studentům, pak jsou zde takoví učitelé, kteří by ve svém nynějším stavu se postavili mezi Boha a ty, kteří potřebují světlo. Nerozuměli by působení Ducha svatého; nikdy mu nerozuměli; v minulosti bylo pro ně právě tak velikou záhadou, jakou byla Kristova slova Židům. Působení Božího Ducha svatého nemá vzbuzovati zvědavost. Nepřísluší lidem, aby rozhodovali, mají-li se chopiti projevů Ducha Svatého. Musíme nechat pracovat Boha. *CT 373.1*

Jsou-li učitelé ochotní sedět ve škole Kristově a učit se od tohoto Velikého Učitele, budou toho vědět daleko méně k vlastní své chvále, než-li toho vědí nyní. Stane-li se Bůh učitelem, bude uznáván, jeho jméno bude velebeno. Studenti budou takovými, jakými byli mladí lidé ve školách proroků, na které sestoupil Duch svatý, a kteří prorokovali. *CT 373.2*

Veliký protivník duší se snaží zavést mrtvé, mdlé duchovní ovzduší do všech našich ústavů. Pracuje k tomu, aby obrátil a zamotal každou okolnost k svému vlastnímu prospěchu a k vyloučení Ježíše Krista. Dnes, právě tak jako za dnů Kristových, Bůh nemůže konat mnohá mocná díla následkem nevíry těch, kteří stojí na odpovědných místech. Je zapotřebí Boží moci k obrácení na víru dříve, než-li porozumějí slovu Božímu a budou svolní pokořit se před Ním jako žáci. *CT 373.3*

Skoncování se světskými školami

Proroctví nám praví, že jsme blízcí sklonku času. Síla intelektu, přirozené schopnosti a předpokládaný výborný úsudek nepřipraví mládež k tomu, aby se stali Božími misionáři. Ani jeden z těch, kdož hledají výchovu pro práci a službu Boží, nebude učiněn dokonalejším v Ježíši Kristu tím, že obdrží předpokládanou poslední úpravu v ____, ať již v oboru literárním nebo lékařském. Mnozí byli neschopni vykonávati misijní dílo, když navštěvovali takové školy. Zneuctili Boha tím, že Ho ponechali na jedné straně a přijali člověka za svého pomocníka. Bůh říká „*těch, kteříž mne ctí, poctím, kteříž pak mnou pohrdají, v pohrdání přijdou*“ (1 S 2,30). ... *CT 374.1*

Slovo Boží by mělo být přijímáno jako základ a dokonavatel naší víry. Má být přijímáno s porozuměním a celým srdcem; je životem a má být vtěleno do naší samotné existence. Takto přijímáno, Slovo Boží učiní člověka pokorným před Pánem a odloučí ho od každého kazícího vlivu. CT 374.2

Izaiáš praví: „*Léta, kteréhož umřel král Uziáš, viděl jsem Pána sedícího na trůnu vysokém a vyzviženém, a podolek jeho naplňoval chrám. Serafinové stáli nad ním. Šest křídel měl každý z nich: dvěma zakrýval tvář svou, a dvěma přikrýval nohy své, a dvěma létal. A volal jeden k druhému, říkáje: Svatý, svatý, svatý Hospodin zástupů, plná jest všechna země slávy jeho. A pohnuly se podvoje veřeji od hlasu volajícího, a dům plný byl dýmu. Uviděv tento veliký a velebný obraz, prorok nahlédnul své vlastní nedokonalosti a nedokonalosti národa, se kterým přebýval. „Běda mně!“ zvolal, „jižť zahynu, proto že jsem člověk poškrvněné rty maje, k tomu uprostřed lidu rty poškrvněné majícího bydlim, a že krále Hospodina zástupů viděly oči mé.“* (Iz 6,1-5) Ach, jak mnozí z těch, kteří jsou zúčastněni na tomto zodpovědném díle potřebují vidět Pána tak, jak Ho spatřil Izaiáš; neboť v přítomnosti Jeho slávy a majestátu, stane se jeho vlastní vůle bezvýznamnou. – Special Testimonies on Education, pages 165-170; written from Melbourne, Australia, Feb. 10, 1894, to the teachers in Battle Creek College CT 374.3

Pouze, když je zjeven vyšší život, tak jak je tomu v Kristově učení, může být učení a poučování právem nazýváno vyšším vzděláním; a to lze získat pouze pomocí Ducha svatého. Lidskému studiu přírodních věd, kde bez pomoci Svatého Ducha chybí drahocenné předměty, které si Kristus přeje, aby byly studovány ze světa přírody; neboť student nedosáhne toho, aby byl poučen o velikých a důležitých pravdách, týkajících se jeho spasení. CT 375.1

Lidské poznávání má veliké možnosti, je-li ve spojení s pravdivým Učitelem, který ve svém poučování o přírodě odhaloval pravdu v jejich praktických vztazích. Bůh působí zcela neviditelně na lidská srdce; neboť bez božské moci, působící na porozumění, nemůže mysl člověka postřehnout pocity povznášející, zušlechťující pravdy. Nemůže číst v knize přírody, ani nemůže rozumět prostotě zbožnosti, kterou v ní nalézá. Je-li lidská mysl osvobozena od kazících vlivů, může přijmouti poučení Kristova. Člověk však může pomocí pravé výchovné nauce, pouze když Bůh ve své moudrosti posvěti pomocí Ducha svatého jeho pozorování. CT 376.1

Kdyby studenti, kteří navštěvují naše koleje, byli pevní a usilovali o bezúhonnost, kdyby se nespolečovali s těmi, s nimiž krácejí po cestě hříchů, ani kdyby nebyli okouzleni jejich společnostmi, těšili by se jako Daniel přízni Boží. Kdyby se zbavili neúčinných zábav a zálibám chuti, jejich mysl by byla připravena pro studium. Tímto způsobem by získali morální sílu, která by jim umožnila, aby zůstali pevnými, jsou-li napadeni pokušením. CT 376.2

Ti, kteří jsou ve spojení s našimi ústavy v zodpovědném postavení, měli by na sebe vzít břemeno péče o duše těch, kteří jsou pod jejich vedením. CT 376.3

Část XI. – Užitečné studium

„A však přednější jest umění moudrosti, přináší život těm, kdož ji mají.“ (Kaz 7,12)

54. Nesprávná a správná výchova

Veleduch v společenství zla stále pamatuje na to, aby slávu Boží odváděl od našeho zraku a přiváděl nám před oči názory lidí. Nechce, abychom slyšeli hlas Boží, který praví: „*Tot' jest ta cesta, chod'te po ní.*“ (Iz 30,21) Nesprávnými výchovnými metodami činí krajní úsilí, aby světlo nebes zatemnil. *CT 377.1*

Filozofickým přemítáním a vědeckými výzkumy, v nichž není Bůh uznáván, stávají se tisíce pochybovači. Dnes se ve školách bedlivě učí a dokonale objasňují konečné výsledky učenců, k nimž dospěli ve svém vědeckém bádání. Zároveň vyvolává se určitý dojem, že mají-li tito učenci pravdu, nemůže mít pravdu Bible. Pochybnost má přitažlivou sílu pro lidského ducha. Mládež vidí v ní nezávislost, která poutá představivost a jest zklamána. Satan vítězí. On živí každé símě pochybnosti, které se zaseje do mladého srdce, dává mu růsti a nésti plody a brzy se sklídí bohatá úroda nevěry. *CT 377.2*

Zasévati semena pochybnosti do mladých srdcí jest proto tak nebezpečné, neboť lidské srdce jest zlému velmi nakloněno. Vše co oslabuje víru v Boha, olupuje duši a sílu, aby se bránila pokušení. vzdaluje jedině skutečnou záštitu před hříchem. Nám jsou nutné takové školy, kde by se mládež učila, že velikost spočívá v uctívání Boha tím, že v denním životě dáváme najevo Jeho charakter. Musíme se učit od Boha, z Jeho slova, a z Jeho díla, aby život náš splnil Jeho úmysly. *CT 377.3*

Nevěřící spisovatelé

Mnozí pokládají studium děl nevěřících spisovatelů za podstatné pro své vzdělání, poněvadž tato díla obsahují mnohé krásné a velkolepé myšlenky: Avšak odkud pocházejí tyto velkolepé myšlenky? Od Boha a jen od Boha. On jest pramenem všeho světla. Proč bychom tedy měli se svádět kvůli několika rozumným pravdám množstvím omylů, které jsou obsaženy v dílech nevěrců, když se nám nabízí veškerá pravda? *CT 378.1*

Jak to, že mužové, kteří jsou ve sporu s vládou Boha, mají tolik moudrosti, kterou mnohdy rozvíjejí? Satan sám dostal své vzdělání v nebi a zná stejně dobro jako zlo. Spojuje vzácné se sprostým, a to mu dává takovou moc, aby klamal. Ale máme proto považovati satana za anděla světla, poněvadž se zahalil do šatu nebeské nádhery? Pokušitel má svoje nástroje, které jsou vycvičeny jeho metodami, naplněny jeho duchem a způsobily pro jeho dílo. Máme-li s nimi spolupracovat? Máme k dosažení vzdělání považovati díla jeho sluhů za hlavní? *CT 378.2*

Kdyby čas a úsilí, které se věnuje vystižení krásných myšlenek nevěrců, obrátil se k tomu, aby se vyzkoumali vzácné věci Slova Božího, pak by se tisíce, kteří dlí nyní ve stínu a temnosti smrti, radovali se z jasnosti božského světla života. *CT 379.1*

Dějepis a teologie

Aby se na úkol Páně připravili, pokládají mnozí za důležité, dosažení rozsáhlých znalostí dějepisných a bohosloveckých. Domnívají se, že tyto znalosti budou jim pomáhat při hlásání evangelia. Avšak klopotné studium lidských názorů jejich službu více oslabuje, než-li posiluje. Vidím-li knihovny naplněny silnými svazky historické a teologické vědy, myslím si: Proč vydávat peníze za něco, co není chlebem? Šestá kapitola v Janovi dává nám více, než-li možno najít v takových spisech. Kristus praví: „*Jáť jsem ten chléb života. Kdož přichází ke mně, nebude nikoli lačněti, a kdož věří ve mne, nebude žízniiti nikdy.*“ „*Jáť jsem ten chléb živý, kterýž jsem s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti ten chléb, živ bude na věky.*“ „*Kdož věří ve mne, máť život věčný.*“ (J 6,35.51.47.63) *CT 379.2*

Zde jest dějepisné studium, které nelze odsouditi. Svaté dějiny byly jedním z oborů ve školách proroků. Stopy Hospodinovy sledujeme ve zprávě o jeho jednání s lidem. Tak máme nazíratí dnes na jednání Boží s národy země. V dějinách máme viděti naplnění proroctví, veliká reformační hnutí považovati za působení Prozřetelnosti a průběh událostí ve zbrojení národů chápali jako rozhodný boj velkého zápasu světla s temnotou. *CT 379.3*

Takové studium poskytuje široké, rozsáhlé názory na život. Bude nám pomáhati, abychom porozuměli něčemu o vztazích a závislostech života, jak podivuhodně jsme zapojeni do velkého bratrství lidské společnosti a různých národů a jak velký rozsah pro všechny znamená utlačování a ponižování jednoho člena. *CT 380.1*

Dějiny, jak jsou obvykle studovány, zabývají se hrdinskými činy lidí, s jejich vítězstvím na bojištích, s jejich úspěchy o dosažení moci a velikost. Působení Boží v dějinách lidí ztrácí se z očí. Jen málokdo pátrá po účinku jako úmyslu o rozkvětu a úpadku národů. *CT 380.2*

Také teologie, jak jest studována a podávána, jest ve vysokém stupni jen oznámení lidského přemítání „*rada řečmi neumělými*“ (Jb 38,2) Častým účelem toho, že někdo nahromadí tyto mnohé knihy, ne tak z přílišné ctižádosti, aby se obeznámil s filozofy a teology, ze snahy aby podával křesťanství lidu vědeckými pojmy a učenými větami. *CT 380.3*

Ne všechny knihy, které jsou napsány, prospívají svatému životu. „*Učte se ode mne*“, praví velký Učitel, vezměte jho mé na sebe, učte se mé mírnosti a pokoře. Vaše hrdost nad vašim rozumem vám nepomůže ve styku s dušemi, které hynou z nedostatku chleba života. Studujete-li tyto knihy, pak ony zaujímají místo praktického učení, kterému byste se měli učit od Krista. Výsledky tohoto studia není lid živěn. Jen málo z bádání, které ducha velmi unavují, propůjčují to, či bude pomáhati člověku, aby byl pro duše úspěšným pracovníkem. *CT 380.4*

Spasitel přišel, aby „*kázal evangelium chudým*“ (L 4,18) V učení používal nejprostších výrazů a nejpochopitelnějších přirovnání. Jest pověděno, „*mnohý zástup rád ho poslouchal*“ (Mk 12,37). Všichni, kdož chtějí konat jeho dílo v této době, potřebují hlubšího názoru o učení, které On dal. *CT 381.1*

slovo živého Boha, jsou vrcholem veškerého vzdělání. ti, kteří chtějí sloužiti lidu, musejí sami jísti chléb života. to propůjčí jim duchovní sílu a oni budou tím připraveni sloužiti všem vrstvám lidu. *CT 381.2*

Klasikové

Na vysokých školách a na univerzitách stráví tisíce mladých lidí studiem řečtiny a latiny velikou část svého nejlepšího mladého věku. Když se zabývají tímto studiem, vzdělává se duch a povaha zhoubným způsobem myšlení pohanské literatury. Znalost této literatury pokládá se všeobecně za podstatnou část studia těchto jazyků. *CT 381.3*

Takoví, kteří jsou obeznámeni s klasiky, vysvětlují, že řecká dramata jsou plná krvesmilstva, vražd a lidských obětí, které se přinášely smyslným a pomstychtivým bohům. Bylo by mnohem lépe pro svět, kdyby se přestalo s podobným vzděláním, získaným z takových pramenů. „*Můžeš-li kdo choditi po uhlí řeřavém, aby nohy jeho se neopálily?*“ (Př 6,28) „*Kdo toho dokáže, aby čistý z nečistého posel? Ani jeden.*“ (Jb 14,4) Můžeme potom očekávati, že se u mládeže rozvine křesťanský charakter, když její výchova utváří se učením takových, kteří mluví s pohanou o zásadách zákonů Božích? *CT 381.4*

Jestliže studenti odhodí veškerou zdrženlivost a řítí se do záhuby, do bezuzdných zábav, utrácení a neřestí, pak napodobují jen ony věci, které se jim těmito studii stavějí před oči. Jsou povolání, která vyžadují znalosti řečtiny a latiny a určití lidé musejí se učit těmto jazykům. Avšak znalosti toho, co jest podstatné pro praktické užití, možno dosáhnout bez studia literatur, které jsou zhoubné a zhoubně působí. *CT 382.1*

Ne mnozí potřebují znalosti řečtiny a latiny. Studium mrtvých jazyků mělo by následovati teprve ve druhé řadě se studiem takových předmětů, které učí pravému používání všech sil těla i ducha. Jest pošetilostí, když mladí lidé tak vyplňují svůj čas studiem mrtvých jazyků a některého druhu knih, že při tom zanedbávají vzdělání pro praktické povinnosti a život. *CT 382.2*

Co vezmou studenti sebou, když opouštějí školu? Kam jdou? Co mají počít? Mají znalosti, které je uschopňují, aby učili jiné? Jsou tak vychováni, aby byli opravdovými otci a matkami? Mohou stát v čele rodiny a správně ji poučovati? Jedině vzdělání, které činí mladé muže a ženy podobné Kristu, které je připravuje, aby nesli odpovědnosti života a činí je způsobilými, aby stále v čele svých rodin. Takové vzdělání nezíská se studiem pohanských klasiků. ... *CT 382.3*

„Lepší“ výmysly

Jsou vyprávěná díla, která byla napsána za tím účelem, aby učila pravdě, nebo odhalovala zlo. Některé z těchto spisů způsobily dobro; také ale způsobily nesčetné škody. Obsahují výroky a stupňovaná lícení, která podněcují obrazivost a budí myšlenkový pochod, který jest nebezpečný zejména mládeži. V myšlenkách prožívá vždy znova vyličené výjevy. Takové čtení činí ducha nezpůsobivým k užitečné práci a také neschopným duševního života. Ničí zájem o bibli, nebeské věci nacházejí v myšlenkách málo místa. Prodlévá-li duch u výjevů, popisujících nečistotu, pak se probudí vášeň a závěrem jest hřích. *CT 383.1*

Ba škodí i výplody, které neobsahují žádného podnětu k nečistým myšlenkám, a které jsou určeny k tomu, aby učili dobrým zásadám. Posilují návyk rychlého a zběžného čtení, jen kvůli ději. Spějí k tomu, aby učily dobrým zásadám. Posilují návyk a spějí k tomu, že rozrušují schopnost souvislého a vážného přemýšlení a činí duši neschopnou, aby uvažovala o velikých úkolech tohoto života a o svém věčném určení. *CT 383.2*

Čtení vybájených povídek budí nedůvěru k praktickým povinnostem života a živí zálibu v zábavách. Napínavý a vzrušující účinek těchto povídek bývá často příčinou duševních a tělesných nemocí. Kolik ubohých, zanedbaných domácností, kolik doživotních invalidů, kolik obyvatel bláznů, jsou jen následky, které mají svou příčinu ve čtení románů. *CT 383.3*

Často se vyzvedá záminka, že bychom měli vzdalovat mládež od napínavé nebo bezcenné četby a nabídnouti jí lepší spisy. Tj. právě totéž, jako kdybychom se pokoušeli léčiti opilce tak, že bychom předkládali místo kořalky a pálenky mírné opojné nápoje, jako víno, pivo nebo jablečné víno. Požívání takových prostředků živilo by neustále touhu po silnějších dráždivlech. Jedinou jistotou pro pijáka a jedinou ochranou střídavého jest naprostá zdrženlivost. Pro milovníka smyšlenek platí totéž pravidlo. Úplná zdrženlivost jest jedinou jistotou. *CT 383.4*

Pověsti a pohádky

Ve výchově dětí a mládeže ponechává se značné místo pohádkám, pověstem a vybájeným příběhům. Kniha takového druhu používá se ve škole a nacházíme je také ve mnohých domovech. Jak mohou dovoliti křesťanští rodiče, aby jejich děti četly knihy, v nichž jest tolik nepravého? Tážou-li se děti po významu dějů, které jsou v takovém rozporu s učením jejich rodičů, odpovídá se jim, že tyto děje nejsou pravdivé; tato ale neruší špatné následky této četby. Popisované ideje v těchto knihách uvádějí děti v omyl. Podávají jim nesprávné názory na život a vytvářejí a živí touhu po nesku-tečném. *CT 384.1*

Široce rozšířené používání takových knih v dnešní době jest jedním z chytráckých lstí satanových. On se snaží odchytili myšlenky starých a mladých od velikého úkolu utváření charakteru. Směřuje k tomu, aby naše děti a mladí lidé uchvácení byli duše hubíci klamy, jimiž jest svět naplněn. Proto snaží se odvrátiti jejich myšlenky od slova Božího a překážeti jim takto, aby nedospěli k poznání oněch pravd, které by jim byly ochranou. *CT 384.2*

Nikdy by neměly býti kladeny do rukou dětí nebo mladých lidí knihy, které obsahují obrá-cenou pravdu. Nedopust'te, aby vaše děti, když se snaží dosíci vzdělání, přijímaly ideje, které by se prokázaly jako semena hříchu. Kdyby takoví, kteří mají zralejší rozum, nevšímalí si podobných knih, byli by mnohem jistější o jejich správný vzor a dobrý vliv působil by méně obtíží, aby byla mládež chráněna před pokušením. *CT 385.1*

Čistší pramen

„Nakloň ucha svého, a slyš slova moudrých, a mysl svou přilož k učení mému... Aby bylo v Hospodinu doufání tvé, oznamujit' to dnes. I ty také ostříhej toho.“ *CT 385.2*

Zdaližť jsem nenapsal znamenitých věcí z strany rad a umění, ať bych v známost uvedl jistotu řečí pravých, tak abys vynášeti mohl slova pravdy těm, kteříž by k tobě poslali?“ (Př 22,17-21) *CT 385.3*

„Neboť jest vyzdvihl svědectví v Jákobovi, a zákon v Izraeli, což přikázal otcům našim, aby v známost uvodili synům svým;“ *CT 385*

Kteříž budoucím potomkům svým vypravovati budou chvály Hospodinovy, ano i moc jeho a divné skutky jeho, kteréž činil. CT 385.4

Aby to poznal věk potomní, synové, kteříž se zroditi měli, a ti povstanouce, aby vypravovali dětkám svým, aby pokládali v Bohu naději svou.“ (Ž 78,4-7) CT 385.5

„Požehnání Hospodinovo zbohacuje, a to beze všeho trápení.“ (Př 10,22) CT 385.6

Kristovo učení

Tak také uváděl Kristus v evangeliu zásady pravdy. V Jeho učení můžeme pít z čistých pramenů, které proudí od trůnu Božího. Kristus by byl mohl dáti lidem poznání, která by byla daleko předstihla všechna předchozí odhalení a postavila všechny jiné objevy do stínu. Byl by mohl odkrývat jedno tajemství za druhým a řídití neúnavné a hloubavé myšlenky budoucích pokolení na tato podivuhodná zjevení až do konce. Avšak Spasitel světa nechtěl ani na okamžik něčemu jinému učit, nežli nauce vykoupení. On cenil a užíval svého času, svých schopností, a svého života jen jako prostředku, aby tvořil blaženost lidským duším. Přišel, aby hledal a učinil blaženým, co bylo ztraceno a od svého úmyslu nedal se odvrátiti. Nedopustil, aby ho někde něco odklonilo. CT 385.7

Kristus podával jen takové poznatky, které se mohly státi užitečnými. Jeho poučení, která lidu udílel, byla vypočtena na potřeby jejich vlastního postavení v praktickém životě. Nechával neukojenou zvědavost, která dávala lidu podnět, aby chodili za ním se slídivými otázkami. Při všech takových otázkách chápal se příležitosti a konal slavnostní, vážné, živé rozpravy. Těm, kteří byli tak dychtiví, aby trhali se stromu poznání, nabízel plod se stromu života. Nacházeli všechny stezky uzavřené, kromě cesty, která vede k Bohu. Každý zdroj byl zapečetěn, kromě zdroje života věčného. CT 386.1

Náš Spasitel nenabádal nikoho, aby navštěvoval rabínské školy své doby a sice z toho důvodu, poněvadž tam trpěl vývoj rozumu nepřetržitým: „Oni řekli,“ nebo „jest řečeno.“ Proč bychom měli tedy neustálá slova lidí přijímati jako vznešenou moudrost, když máme po ruce větší a čistou moudrost? CT 386.2

To, co jsem viděla z věčného a to, co jsem uviděla z lidské slabosti, učinilo hluboký dojem na mého ducha a ovlivnilo mou životní práci. Nevidím ničeho, v čem by se měl člověk uctívati nebo velebiti. Nevidím důvodů, proč by se mělo důvěřovati názorům světových mudrců a tak zvaných velikých lidí a oslavovati je. Jak mohou míti správné pojmy o plánech a cestách Božích lidí, kterým se nedostává božského osvětlení? Buď je vůbec zapírají a nekonají o Jeho bytosti žádné záznamy, nebo opisují Jeho moc svými vlastními lidskými představami. CT 387.1

Rozhodněme se choditi do školy k Učiteli Mistru, který nebesa a zemi stvořil, dejme se poučiti tím, který vsadil na oblohu hvězdy v jejich řádu a slunci a měsíci přikázal jejich úkol. CT 387.2

Poznatky, kterých možno prospěšně využít

Jest správné, snaží-li se mládež, aby dosáhla nejvyššího rozvití svých duševních sil. Nechceme omezovati vzdělání, kterému neklade Bůh žádných mezí. Ale čeho dosáhneme, nic neprospějí, nepoužijeme-li toho k cti Boží nebo k dobru lidstva. CT 387.3

Není dobré, aby se rozum zavaloval studiemi, které vyžadují velké námahy, avšak v praktickém životě jich nelze upotřebiti. Takovéto vzdělání bude znamenat pro studujícího jen ztrátu. Neboť takové studie zmenšují jeho touhu a jeho náklonnost ke studiím, které by ho činili schopným pro praktický život a způsobilým, aby dostal svým odpovědnostem. Praktický výcvik jest mnohem cennější, než-li rozsáhlé vzdělání toliko teoretické. Nikterak nestačí, abychom znalosti jen měli, my musíme míti také schopnost, abychom těchto znalostí správně upotřebili. CT 387.4

Čas, prostředky a studium, které věnují mnozí poměrně neužitečnému vzdělání, měly by se použít k tomu, aby se dosáhlo vzdělání, které by je udělalo praktickými muži a ženami, kteří dovedou snášet odpovědnosti života. Takováto výchova byla by nanejvýš cenná. CT 388.1

Výchova srdce

Co nám působí nesnáze, jest poznání, které sílí ducha a duši, které nás dělá lepšími muži a ženami. Výchova srdce jest mnohem důležitější, nežli pouhá knižní věda. Jest dobré, ba nutné, abychom poznali svět, ve kterém žijeme; když ale vynecháme věčnost z našich výpočtů, dopustíme se chyby, kterou nikdy nebudeme moci napravit. ... *CT 388.2*

Kdyby se mladí lidé neučili chápati své vlastní slabosti, nacházeli by v Bohu svou sílu. Kdyby dychtili po tom, aby jim byli vyučováni, stali by se moudřejšími v jeho moudrosti a jejich život byl by světu bohatým požehnáním. Když ale zaměstnávají svého ducha jen světskými a spekulativními studiemi, odlučují se takto od Boha, pak pozбудou vše, co život obohacuje. – MH 439-450 *CT 388.3*

Získat vyšší vzdělání znamená stát se účastníkem božské přirozenosti. Znamená to takové napodobování života a charakteru Kristova, že obстоjíme v životním boji. Pakliže se věnují jen světskému a spekulativnímu studiu, a tak se odloučí od Boha, ztratí vše, co obsahuje život. *CT 388.4*

55. Znalost, která trvá

Přinesla jsem slova napomenutí pro učitele v našich školách. Práce našich škol by měla nésti odlišné znamení od toho, které mají některé z našich nejpopulárnějších výchovných ústavů. Mnohé příruční knížky, používané v těchto školách, jsou nepotřebné pro práci s přípravou studentů pro nebeskou školu. Výsledkem toho je, že mládež nedostává nejdokonalejší křesťanskou výchovu. Jsou zanedbávány ty body studia, kterých je nejvíce zapotřebí k tomu, aby byli studenti uschopněni pro misijní práci doma i v cizině, aby byli připraveni obstát v poslední velké zkoušce. Potřebují výchovu, která je učiní schopnými pro praktickou službu a zároveň je naučí, aby uváděli každou svoji schopnost pod řízení Ducha Božího. Tou nejhodnotnější učebnicí je ta, která obsahuje poučení Krista, Učitele učitelů. *CT 389.1*

Pán požaduje od našich učitelů, aby z našich škol odstranili ony knihy poučující o myšlenkách, které nejsou v souladu s Jeho slovem, a nahradili je knihami, které mají tu nejvyšší hodnotu. Bude poctěn, ukážou-li světu, že vlastní moudrost, která je větší než-li lidská, neboť Mistr Učitel byl jejich instruktorem. *CT 389.2*

Je zapotřebí oddělit od naší výchovné práce chybnou, zkaženou literaturu tak, aby myšlenky, které jsou semenem hříchu, nebyly přijímány a milovány jako pravda. Nechť se nikdo nedomnívá, že studium knih, které povedou k uznání falešných názorů, je hodnotnou výchovou. Ty myšlenky, které získávají vstup do mysli, oddělují mládež od Pramene vši moudrosti, vši zdatnosti, vši síly, zanechávají je na pospas ďábelskému pokušení. Nespornou nezbytností je bezúhonná výchova mládeže v našich školách, nepomíšená s pohanskou filozofií. *CT 389.3*

Potřebujeme se střežit neustále před těmi knihami, které obsahují lidské mudrování o geologii a jiných odvětvích vědy. Dříve, než-li jsou teorie vědců předkládány nedospělým studentům, potřebují být pečlivě očištěny od každé stopy nevěry. Jedno drobounké semínko nevěry, zaseté učitelem do srdce studenta, může vzejít a přinést sklizeň nevíry. Mudrování o Bohu a přírodě, které zaplavují svět skepticismem jsou vnuknutím tohoto padlého nepřítele. Ďábel sám studuje Písmo. Zná pravdy, které jsou důležité pro spasení, a jeho snahou je, odvrátit mysl od těchto pravd. Nechť se naši učitelé vyvarují toho, aby byli ozvěnou lži nepříteli Boha a člověka. *CT 390.1*

Je omylem dávat do rukou mládeže knihy, které ji uvedou do rozpaků a pomstou. Důvod někdy uváděn pro toto studium je ten, že učitel přešel po této půdě a student že ho musí následovati. Kdyby však učitelé byli dostávali osvětlení a moudrost od Božského Učitele, pohlíželi by na tuto záležitost zcela jiným způsobem. Měřili by relativní důležitost předmětů, kterým má být učeno ve škole. Všeobecná podstatná odvětví výchovy by byla podrobněji vyučována a slovo Boží by bylo ve vážnosti jako chléb, seslaný s nebes, který udržuje veškerý duchovní život. *CT 390.2*

Jen pomalu si uvědomujeme, jak velice potřebujeme rozumětí Kristova učení a Jeho pracovní metodě. Kdybychom tomu lépe rozuměli, pak by mnohá poučení v našich školách byla považována za bezcenná. Viděli bychom, že mnohé z toho, čemu je nyní vyučováno, nevyvíjí prostotu pravé zbožnosti v životě studenta. Určitá moudrost by požívala menší vážnosti a slovo Boží by zaujímalo čestnější místo. *CT 391.1*

Kdyby učitelé v našich školách zkoumali Písmo svaté za tím účelem, aby si opatřili lepší porozumění, otevírajíce svá srdce světlu danému ve Slově, byli by poučeni o Bohu. Milovali by a usku-tečňovali by pravdu a usilovali by o to, aby předkládali méně teorií a myšlenek lidí, kteří neměli nikdy žádného spojení s Bohem, a více onoho trvalého poznání. Pociťovali by hluboký duševní hlad po moudrosti, která přichází se shora. *CT 391.2*

Studování neužitečných věcí

Studenti stráví často mnoho let studiem, které je vedeno špatným směrem a k neužitečným cílům. Mysl je cvičena, aby její myšlenky proudily špatným řečištěm, je učena, aby pochyťovala takové věci, které jsou nejenom naprosto bezcenné, ale které jsou na újmu fyzickému a duševnímu zdraví. Student obdrží skrovnou zásobu informací, o četných předmětech, které mají pro něho

malou cenu, omezenou znalost v mnoha oborech, kterých nikdy nepoužije, zatímco by mohl obdržet znalost, která by mu posloužila nejvyšší měrou v praktickém životě, a která by pro něho byla zásobárnou moudrosti, z níž by mohl čerpat v době potřeby. CT 391.3

Je nesnadné odchytili se od starých zvyků a utvrzených myšlenek. Ale málokdo si uvědomuje, co mnozí ztrácejí v dlouhých obdobích studií. Mnohé co je nácipáváno do mozku nemá žádnou cenu, přece však se studenti domnívají, že je tato výchova svrchovaně dokonalá a po létech studií opouštějí školu se svými diplomy v domněnii, že jsou muži a ženami správně vychovanými a připravenými sloužit. V mnoha případech není tato příprava pro službu ničím jiným, než-li fraškou, přece však v ní bude pokračováno tak dlouho, dokud učitelé neobdrží nebeskou moudrost od Ducha svatého. CT 392.1

Mnohý student zatěžoval svoji mysl tak dlouho učením, o němž mu jeho rozum říká, že mu nikdy nebude k žádnému užitku, že jeho duševní síly ochably a staly se neschopnými velké námahy a vytrvalého úsilí, aby porozuměl těm věcem, které jsou pro něho životní důležitostí. Peníze vynaložené na jeho výchovu, které byly možná opatřeny za cenu velkých obětí ze strany jeho rodičů, jsou téměř ztraceny; a tak neporozumění toho, co je důležité, vede k omylům v životě. CT 392.2

Jakým podvodem je tato výchova, získaná v literárních nebo vědeckých oborech, musí-li být stržena se žáka dříve, než-li může být považován za hodného, aby vstoupil do věčného života, zachránil sebe sama, jako přes oheň Bůh nám poskytl zkušební dobu, v níž se máme připravit pro nebeskou školu. Pro tuto se má zde mládež vychovávat, ukázňovat a školit. V nižší škole pozemské mají vytvářet charaktery, které může Bůh schválit. Mají obdržeti školení, nikoli ve zvycích a zábavách světské společnosti, ale v učení Kristově, školení, které je uschopní pro spolupráci s nebeskými bytostmi. Studie poskytované mládeži, mají být toho druhu, aby ji učinily úspěšnější v Boží službě, učinit ji schopnou následovat v Kristových šlépějích a zachovávat velká pravidla, která On zachovával. Naším cílem je, abychom dosáhli Jeho charakteru, který je čistý, svatý, neposkvrněný. ... CT 392.3

Znalost Boha je pravou podstatou výchovy. Výchova, která by nahradila tuto znalost, nebo ji vypudila z mysli, tak jako Felix odpudil Pavla, když k němu promlouval o zdrženlivosti, spravedlnosti a budoucím soudu, který má přijít, není od Boha. Pavlova slova otřásla Felixem; avšak guvernér propustil apoštola se slovy: „*Nyní odejdi, když pak budu mít čas příhodný, povolám tě.*“ (Sk 24,25) A dnes mnozí říkají totéž. Jejich mysl je povolána k studiu hlubokých pravd, problémům tak vysokým, jako nebo a tak rozsáhlým, jako věčnost; ale oni říkají, „Nemohu to vnášet do svého denního studia; neboť by tak rozvířily moji mysl, že by mne činily neschopným pro můj obvyklý denní postup studijní. Nikdy jsem neovládal Biblické problémy. Nemohu převzít toto studium nyní. Nyní odejdi a v čas příhodný povolám tě.“ A tak je Boží velká učebnice dána stranou, neboť není považována za věc, které je jedině zapotřebí. CT 393.1

Nejvyšší možný vývoj

Nepřeji si, aby někdo z toho, co jsem napsala měl dojem, že v našich školách má být jakkoli snížena výchovná úroveň. Každý student by si měl připomenout, že Pán od něho požaduje, aby ze sebe vytvořil vše, co jen je možné, aby mohl rozumně poučovat i jiné. Naši studenti by měli zatěžovat své duševní síly; každá schopnost by měla dosáhnout svého nejvyššího možného vývinu. CT 393.2

Mnozí studenti přicházejí do koleje s intelektuálními návyky, které jsou jim na překážku. Jedním z nejhůře ovladatelných návyků je návyk vykonávat duševní práci jako záležitost rutiny, namísto odhodlati se vnášet do každých studií pečlivé, odhodlané úsilí zvládnout nesnáze, a pochytili principy a základy předmětu, o který se jedná. Lenost, nechut, nepravdivost, mají být překonávány a právě tak se nutno obávat rutinérství. Pomocí Kristovy milosti je v moci studentů změnit tento návyk pracovní rutiny a je v jejich nejlepší zájmu a budoucí prospěšnosti správně řídit svoje duševní schopnosti tím, že je školí, aby konaly službu pod vedením nejmoudřejšího ze všech učitelů, jehož síly se mohou dožadovati skrze víru. to jim poskytne úspěch v jejich rozumovém úsilí, v souladu s Božím zaslíbením. CT 394.1

V našich školách má být poskytována důkladná výchova, která učiní mladé muže a ženy schopnými pro službu. Aby byla zabezpečena taková výchova, musí být moudrost, která přichází od Boha, postavena na první a nejdůležitější místo. Všichni ti, kteří začnou získávat znalosti, měli by se vynasnažit, aby dosáhli nejvyšší příčle žebříku. Necht' studenti pokračují tak rychle a tak daleko, jak jen mohou; necht' je pole jejich studia tak rozsáhlé, jak je jejich síly mohou obsáhnouti; ale necht' učiní Boha svojí moudrostí, Inouce k Němu, kterýž jest nekonečný v moudrosti, který může zjevit tajemství, skrytá od věků a který může rozluštit mysle, která v Něho věří. *CT 394.2*

Doporučujeme každému studentovi Knihu knih jako nejskvělejší učebnici pro lidské vzdělání, knihu, která obsahuje důležité poznatky pro tento i pro budoucí život. Nenabádám tím však k tomu, aby se snížila výchovná úroveň ve vědním studiu. Vysvětlení, které bylo podáno o tomto předmětu, je jasné a nemělo by být v žádném případě přezíráno. *CT 395.1*

Bible na první místo

Při vyučování v našich školách, má být spojováno přírodní s duchovním. Zákony, které poslouchá zem prozrazující skutečnost, že obojí je pod mistrnou mocí nekonečného Boha. Stejně zásady probíhají duchovním a přírodním světem. Vzdalte Boha při získávání znalostí a máte nedokonalou, jednostrannou výchovu, odumřelou pro všechny spásné vlastnosti, které poskytuje člověku pravá síla. Původce přírody je Původce Písma. Stvoření a křesťanství mají jednoho Boha. Bůh se projevuje v přírodě a Bůh se projevuje ve svém Slovu. Světlo vyzařuje jasnými paprsky ze svaté knihy, ukazuje nám živého Boha tak, jak je zobrazen v zákonech Jeho vlády, ve stvoření světa, v nebesích, která vyzdobil. Jeho moc má být uznávána jako jediný prostředek k vykoupení světa od ponižujících pověr, které tolik zneuctívají Boha i člověka. *CT 395.2*

Student, který se ve svém školním životě důvěrně obeznámí s pravdami Božího slova a pocítuje jejich přetvářející moc na svém srdci, bude představovat Kristův charakter světu svým správně uspořádaným životem a zbožným rozhovorem. Bůh prokáže velké věci těm, kteří otevřou své srdce Jeho slovu a nechají ho zmocnit se chrámu jejich duše. Odklon od prostoty pravé zbožnosti se strany studentů měl vliv na zeslabení charakteru a zmenšení duševní síly. Jejich pokrok ve vědách byl zpožděn, zatímco kdyby byli bývali jako Daniel posluchači a vykonavatelé slova Božího, byli by pokračovali tak, jako on ve všech odvětvích učení, k nimž by byli přikročili. Jejich čistá mysl byla by se stala silnou myslí. Každá jejich intelektuální schopnost by se byla vyostřila. *CT 395.3*

Učiní-li se bible vůdcem a rádcem, vykonává zušlechťující vliv na mysl. Její studium zjemní a pozvedne více, než-li jakékoli jiné. Rozšíří mysl upřímného studenta tím, že ji obdaří novými impulsy a čerstvou silou. Dodá větší účinnosti schopnostem tím, že jí je uvede do styku s velikými, dalekosáhlými pravdami. Jestliže mysl zakrní a zeslábně, je to tím, že jí je dovoleno zabývat se pouze všedními předměty. Necht' je Bible přijímána jako potrava duše, jako ten nejlepší a nejúčinnější prostředek pro očištění a posílení intelektu. *CT 396.1*

Výsledky života pramení ze srdce; a srdcem obce, církve a národa je rodina. Blahobytnost společnosti, úspěch církve, rozkvět národa závisí na vlivu domova. *CT 396.2*

56. V spolupráci s Kristem

Mám říci učitelům, duchovním a lékařům, kteří zaujímají zodpovědná postavení v díle třetího andělského poselství. Máte vykonávat vznešené a svaté dílo. ti, kteří zaujímají důvěryhodná postavení v Božím díle, musí zdokonalit svůj život podle božské podoby. Doma, ve sboru, před světem musí zjevovat moc křesťanských zásad přeměňujících život. Necht' pracují poctivě; necht' se snaží zjevovat Ducha Kristova ve své práci; necht' se neustále snaží dosáhnout vyšší úrovně. Jelikož si uvědomuji nebezpečné časy, které nás očekávají a velké zodpovědnosti, které spočívají na učitelích, duchovních a lékařích, dopadá na mně těžké břímě, aby nebyli nespolehliví při vykonávání své povinnosti. *CT 397.1*

„Kteríž milujete Hospodina, mějte v nenávisti to, což zlého jest;“ varuje Žalmista. *„Onť ostříhá duši svatých svých, a z ruky bezbožníků je vytrhuje. Světlo vsáto jest spravedlivým, a radost těm, kteříž jsou upřímného srdce. Veselte se spravedliví v Hospodinu, a oslavujte památku svatosti jeho.“* (Ž 97,10-12) Učitelé, duchovní a lékaři hovoří o tom, že má být získána vyšší úroveň ve výchovném směru; ale tato slova žalmisty ukazují, že této vyšší úrovně bude dosaženo službou Bohu. Měli bychom nyní odstraniti pomluvy, sobecké plány, vše, co by poškozovalo působení nebo mátló úsudek. Srdce musí být zbaveno veškeré sobeckosti; vedení musí být takové, aby neuvedlo žádnou duši na falešnou stezku. *CT 397.2*

Pán žádá, aby Jeho lid procitl ze své lenosti a netečnosti a aby jednal tak, jako se na věřící muže a ženy sluší. Horlivá práce má být konána i při šíření naší literatury. Spolehlivá práce, vyznačující se křesťanskou zdvořilostí, má být konána v mnohých misijních oborech. Pravda má postupovati tak, jako hořící lampa, aby mohlo být jasně porozuměno pravému významu vyšší výchovy. *CT 398.1*

V našich městech a velkoměstech žijí duše, neznající pravd Božího slova; mnohé z nich hynou v hříchu. Některé z nich přicházejí do našich modliteben ze zvědavosti. Necht' je každé kázání zjevením velikých pravd pro přítomnou dobu. Odhalujte tajemství vykoupení před studenty ve škole i před sbory, které se shromáždí, aby slyšeli Boží slovo. Toto jest vědění, kterého je zapotřebí vzdělanému i neučenému. Nejvyšší vzdělání bude získáno studiem tajemství pobožnosti. Budeme-li věřit, a přijmeme-li a vpravíme-li do praktického života veliké pravdy Božího slova, budou mít za výsledek vzdělání nejvyššího řádu. *CT 398.2*

Spasitel ukazoval vždy ve svém učení na vztah mezi příčinou a následkem. On promlouvá ke svým následovníkům v každém věku řka, *„Tak svět' světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a oslaví Otce vašeho, kterýž jest v nebesích.“* (Mt 5,16) Muž nebo žena, kteří mají vědomí o pravdě, ale jejich život nevyjadřuje její zásady, skrývají svoje světlo. Moji bratří, neskrývejte své skutky, aby se poznala pravda evangelia. Neviditelní činitelé budou pracovati prostřednictvím viditelných; nadpřirozené bude spolupracovati s přirozeným, nebeské s pozemským; neznámé věci budou odhaleny pomocí věcí známých. Necht' je zjeveno milosrdenství Boží, aby poučovalo, že člověk může být obrozen v podobnosti Boží. *CT 398.3*

Spasitelovo zaslíbení: *„Nebo kdož má, dáno bude jemu“* (Mt 13,12), hodí se též na přijímání pravdy. Tomu, kdo se snaží porozuměti Jeho učení, bude věnováno zvýšené porozumění. tomu, kdo projevuje, že vlastní ducha pravdy, bude poskytnuta větší míra Ducha, aby mohl pracovat na svém spasení. Dílo zjevování Krista světu nebude konáno vychloubačně, ale v bázni a střesením, přeci však v moci Ducha svatého. *CT 399.1*

Nejžádoucnější výchovou je znalost tajemství království nebeského. Ten, kdo slouží světu, nevidí velké věci věčného prospěchu, které jsou připraveny pro toho, kdo otevře svoje srdce nebeskému světlu. Avšak ten, kdo nastoupí tuto cestu vědění a vytrvá v hledání skryté moudrosti, toho budou nebeští činitelé učit velkým naukám, které ho učiní schopným pomocí víry v Krista, aby byl vítězem. Pomocí této znalosti je dosahováno duchovní dokonalosti; život se stává svatým a podobným Kristu. *CT 399.2*

Kristovo učení vštěpováno Jeho posluchačům žádnými vnějšími gesty, ale slovy a činy Jeho denního života, pomocí ducha, kterého projevoval: Svým vyšším životem, který vedl, když pracoval

na díle Božím, poskytl lidem příklad vypracování pravého vyššího vzdělání. A tak je spatřováno ovoce vyššího vzdělání v životech Jeho následovníků, když je přemožen vášnivý duch, když je srdce dojata k soucitu k jiným, když je život věnován práci na díle Kristově. *CT 399.3*

Vyšší vzdělání není získáváno studiem určitého druhu knih, které svěští učitelé považují za důležité, ale studiem Božího slova. Toto studium povede k poslušnosti Jeho požadavků a ke stálému kráčení ve stopách Kristových. Není vzdělání, než-li je to, které lze nalézt v poučení, které dal Kristus. Jsou-li tato odstraněna z vyučování, je na čase, aby byl Boží lid obrácen na víru a znovu se učil od Krista prostotě pravé zbožnosti. *CT 400.1*

Zmocní-li se Boží moc učitelů v našich školách, poznají, že znalost Boha a Ježíše Krista zahrnuje v sobě mnohem širší pole, než-li tak zvané „pokročilé metody“ výchovy. Avšak zakusí velké nesnáze při přípravě misionářů, kteří mají vycházeti, aby poskytovali své znalosti jiným, ledaže by měli širší hlediska o tom, co je složkou výchovy. *CT 400.2*

Učitelé, zaujměte své postavení jako praví vychovatelé a vlévejte do srdcí studentů živoucí proud vykupující lásky. Zapřísahajte je, aby hledali Krista a Jeho spravedlnost, dokud jejich mysli nejsou předpojatý pro literární práci. Ukažte jim změny, které se jistě uskuteční, bude-li srdce věnováno Kristu. Upněte jejich pozornost k Němu. To uzavře dveře bláznivým tužbám, které přirozeně povstávají a připraví mysl pro přijetí božské pravdy. *CT 400.3*

57. Učitelům a studentům

Byli jsme znovu a znovu varováni, že charakter výchovy, který byl běžný ve světě, nemůže obstát před zkouškou Božího slova. Předmět výchovy je takový, který by měl zajímat každého adventistu sedmého dne. Pán nám říká, že adventisté sedmého dne se nemají živit radou a poučováním učitelů, kteří neznají přítomnou pravdu. Modelování a formování mysli nemá být ponecháváno lidem, kteří nepochopili důležitost, kterou má příprava pro věčný život. *CT 401.1*

Někteří z našich učitelů byli okouzleni smýšlením nevěřících autorů. V jednom vidění jsem viděla jednoho učitele, držícího v ruce jednu z těchto knih, kterou doporučoval našim učitelům jako knihu, v níž by bylo možno získati skutečnou pomoc ve výchovném směru. Jiný držel ve své ruce knihy zcela jiných vlastností. Položil svoji ruku na toho, kdo doporučoval nevěřícího autora a pravil: „Rada toho druhu, kterou jsi dával, otevírá dveře d'áblovi a jeho chytráctví, aby našel snadnější přístup do naší školy. Tyto knihy obsahují myšlenky, o nichž by měli být naši studenti poučeni, že se jich mají vystříhat. Lidská mysl je snadno okouzlena studiem, které vedou k nevěře. Tyto knihy vytvářejí v myslích studentů nechuť ke studiu Božího slova, které představuje život věčný pro všechny, kteří následují Jeho poučení. Podobné knihy by neměly mít přístupu do žádné školy, kde je mládež poučována, aby byla žáky největšího učitele.“ *CT 401.2*

Řečník pokračoval slavnostním hlasem: „Nalézáš v těchto autorech to, co můžeš doporučit jako důležité pro pravé vyšší vzdělání? Troufal by sis doporučit jejich studium žákům, kteří neznají jejich pravého charakteru? Jsou-li jednou získány špatné návyky myšlení, stávají se despotickou silou, která poutá mysl jako ocelové sevření. Kdyby mnozí z těch, kteří přijali a četli tyto knihy, je nebyli nikdy viděli, ale kdyby byli přijali namísto nich slova božského Učitele, byli by daleko pokročili ve srovnání s nynějším stavem ve znalosti božských pravd Božího slova, které činí lidi moudrými pro spasení. Tyto knihy dovedly tisíce lidí tam, kam přivedl d'ábel Adama a Evu – k poznání toho, o čem jim Bůh zakázal vědět. Studenti byli odvráceni pomocí svých nauk od slova Páně k smyšlenkám.“ *CT 402.1*

Byla jsem poučena, abych řekla studentům: Při svém hledání moudrosti stoupejte výše, než-li je úroveň světa; následujte tudy, kudy ukázal Ježíš cestu. A učitelům bych chtěla říci, střeďte se, abyste zasévali semeno nevíry do lidských srdcí a myslí. Očistěte sami sebe ode vši neřesti těla i ducha. Korunující svatozáří Kristových vlastností je Jeho svatost. Andělé se sklánějí před Ním v úctě a volají: „*Svatý, svatý, svatý Pán Bůh všemohoucí.*“ (Zj 4,8) Je prohlašován za slavného ve své svatosti. Studujte povahu Boží. Tím, že budete patřit na Krista tím, že Ho budete hledat ve víře a modlitbě, můžete se stát Jemu podobnými. *CT 402.2*

Úroveň výchovy v našich školách se ihned sníží, jakmile Kristus přestane být vzorem učitelům i studentům. Učitelé mají pochopit, že jejich práce se neomezuje na vědomosti, obsažené v příručních knížkách; má dosahovat výše, mnohem výše, než kam dosahuje. Školení v sebekázeň je má vychovat k tomu, aby uzpůsobili svůj charakter k podobenství Božímu. Sobectví odumírá těžce; když však učitelé mají moudrost, která přichází se shora, rozeznají ten pravý předmět své výchovné práce a budou uskutečněny reformy, které poskytnou naší mládeži vzdělání, které bude odpovídat Hospodinovu záměru vývoje. *CT 402.3*

Učitelé, očistěte svoje rozhovory ode všeho, co není nejvyšší a nejlepší jakosti. Ponechejte si pro studenty pouze ty myšlenky, které jsou důležité. Nikdy by neměl lékař, duchovní nebo učitel prodlužovat svoje hovory do té míry, až je zapomenuta alfa a omega hovoru v dlouze roztahovaných ubezpečováních, která neposkytují toho nejmenšího užitku. Je-li toho činěno, je mysl zdolávána množstvím slov, která nemůže podržeti. Nechť jsou pronesené hovory krátké a správné, k věci. Nechť je mysl udržována svěží a čistá a otevřená pro první nebeský zákon, „*Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a ze vši duše své, a ze vši síly své, i ze vši mysli své, a bližního svého jako sebe samého.*“ (L 10,27) Jestliže ti, kteří mají úlohu při vzdělávání mládeže, nevyřknou mnohé věci a vyloží studentům důležitost zásad, které musí poslouchat, aby měli věčný život, bude patrné dílo skutečné reformy. *CT 403.1*

58. Spěšná příprava pro práci

Praxe, poskytovat několika málo studentům všechny výhody za tím účelem, aby bylo zdokonaleno jejich vzdělání v tak mnohých oborech, že by jim bylo nemožné použít jich všech, je spíše škodou, než-li užitek pro toho, který je obdařen tak mnohými výhodami a jiné to zároveň zbavuje výhod, kterých tolik potřebují. Kdyby zde bylo mnohem méně této dlouho trvající přípravy, mnohem méně výlučného věnování se studiu, bylo by mnohem více příležitosti pro zvyšování víry studentů v Boha... Bylo mi ukázáno, že někteří ze studentů ztrácejí svoji duševnost, že jejich víra slábne a že neobcují stále s Bohem. Stráví téměř všechny svůj čas čtením knih; zdá se, že znají jen málo jiného. ale jakou výhodu bude mít všechna tato příprava pro ně? Jaký užitek budou z toho mít za všechny vynaložený čas a peníze? Říkám vám, bude to horší, než-li ztracené. ... CT 404.1

Mělo by být co nejpečlivěji uvažováno o nejlepší způsobu vynaložení peněz na výchovu studentů. Zatímco je tak mnoho vynakládáno na to, aby bylo prosazeno několik málo studentů drahým kurzem studijním, jsou zde mnozí, kteří žijí po vědění, kterého by se jim mělo dostat v několika málo měsících; jeden nebo dva roky by byly považovány za velké dobrodiní. Jestliže je všech prostředků použito k tomu, aby bylo prosazeno několik málo studentů několika lety studií, nemůže být vůbec pomoci mnoha mladým mužům a ženám, kteří jsou toho právě tak hodni. ... CT 404.2

Namísto toho, abyste poskytovali nadměrné vychování několika málo studentům, rozšiřte sféru své dobročinnosti. Rozhodněte, aby prostředky, kterých používáte na výchovu pracovníků pro věc Boží, nebyly vynakládány pouze na jednoho, umožňující mu dostávat více, než-li skutečně potřebuje, zatímco jiní jsou ponecháni zcela beze všeho. Poskytněte studentům počátek, ale nemějte pocit, že je vaší povinností podporovat je rok co rok. Ne jejich povinností vyjít na pole pracovat a vaši věcí je rozšířit svoji dobročinnost na jiné, kteří potřebují podpory... CT 405.1

Přílišná oddanost studiu, třeba i pravdivé vědy, vytváří výjimečnou chuť, která se zvyšuje tím, jak je přizívována. To vyvolává touhu opatřit si více vědomostí, než-li je důležité pro vykonávání práce pro Pána. Získávání znalosti pouze pro ni samou, odvrací mysl od odevzdání se Bohu a brzdí postup na cestě praktické zbožnosti. ... Pán Ježíš uděloval pouze takový rozsah poučení, jakého mohlo být využito. ... Mysl jeho učedníků byla často vzrušena zvědavostí; ale místo co by uspokojil jejich touhu poznat věci, kterých neměli zapotřebí pro vlastní provádění své práce, On otevřel nová řečiště myšlení jejich myslím. Poskytl jim velmi potřebné poučení o praktické zbožnosti. ... CT 405.2

Nemírnost ve studiu

Nemírnost ve studiu je druhem opojení, a ti, kteří si v ní hoví, tak jako opilci, scházejí z bezpečných cest a klopýtají a padají ve tmě. Pán by chtěl, aby každý student měl na mysli, že oko musí být zaměřeno pouze k slávě Boží. Nesmí vyčerpávat a promarnit svoje fyzické a duševní síly ve snaze, získat všechny možné znalosti věd, ale má si uchovávat svěžest a průbojnost všech svých sil, aby se zaměstnal prací, kterou mu Pán určil, při pomáhání duším, aby našly cestu spravedlnosti. ... Rozkaz nebes zní dělat, pracovat – dělat něco, co by obrazilo slávu Boží a přitom bylo prospěšné pro naše bližní... CT 405.3

Pán nevybírá nebo nepřijímá dělníky podle výhod, kterých požívali, nebo podle vyššího vzdělání, kterého se jim dostalo. Hodnota pracovníka je určována podle schopnosti jeho srdce poznávat a rozumět Pánu. ... Nejvyšší možný užitek je získáván pomocí znalosti Pána. „*Totoť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.*“ (J 17,3) Tato znalost je skrytým pramenem, z něhož proudí všechna síla. ... CT 406.1

Mojžíšova výchova

Výchova, kterou obdržel Mojžíš jako králův vnuk, byla velmi důkladná. Nic nebylo zanedbáno, co by z něho učinilo moudrého muže, tak jak Egyptané rozuměli moudrosti. Ale nejcennější částí Mojžíšova přizpůsobení pro jeho životní dílo, byla ta, kterou získal jako pastýř. Když vodil svá

stáda divočinami hor a do zelených pastvin údolí, učil ho Bůh přírody té nejvyšší moudrosti. Ve škole přírody, s Kristem jako svým učitelem, učil se pokoře, krotkosti víře a důvěře, což vše poutalo jeho duši těsněji k Bohu. V samotě hor se naučil tomu, s čím ho nemohlo obeznámiti veškeré jeho učení v královském paláci – prosté, nekolísající víře a stálé důvěře v Hospodina. *CT 406.2*

Mojžíš se domníval, že jeho vzdělání v egyptské moudrosti ho činí dokonale schopným pro úkol, vésti národ židovský z nevolnictví. Nebyl vyškolen ve všem, co je nezbytným pro generála vojsk? Nepožíval výhod těch nejlepších škol v zemi? Ano, pociťoval, že je schopen osvobodit svůj národ. Pustil se do své práce tím, že se snažil získat přízeň svých soukmenovců napravováním jejich bezpráví. Zabil jednoho Egyptěana, který oklamal jednoho ze Židů. Tímto činem projevil ducha toho, který byl vrahem od počátku a tím dokázal, že není schopen zastupovati Boha milosrdenstvím, lásky a šetrností. *CT 407.1*

Mojžíš utrpěl žalostný neúspěch při svém prvním pokusu; a tak jako mnozí jiní, okamžitě ztratil důvěru v Boha a obrátil se zády k úkolu, který mu byl určen. Uprchl před hněvem faraóna. Usoudil, že následkem svého velkého hříchu, že vzal život Egyptěanu, Bůh by nedovolil, aby měl nějaký podíl na díle osvobození svého lidu z krutého nevolnictví. Ale Bůh to dovolil, ježto mohl učiti Mojžíše laskavosti, dobrotě a dlouhé shovívavosti, kterýchžto vlastností je zapotřebí každému pracovníku Mistrovu, aby mohl být úspěšným dělníkem v Jeho díle. ... *CT 407.2*

Mojžíš byl učen tomu, očekávat lichocením a velebením pro svoje vyšší schopnosti; nyní však se musel učit jinému úkolu. Tak jako pastýř ovcí, učil se Mojžíš pečovat o zarmoucené, ošetřovati nemocné, sháněti se trpělivě po zbloudilých, býti dlouho shovívavý k vzpurným, poskytnouti láskyplnou starostlivost potřebám mladých jehňat a nesnázím starých a slabých. V této zkušenosti byl přitahován blíže k Hlavnímu Pastýři. Spojil se a ztotožnil s židovským národem. Uvěřil ve velkého Boha. Udržoval spojení s Otcem prostřednictvím pokorné modlitby. U Nejvyššího hledal výchovu v duchovních věcech a poznání své povinnosti jako spolehlivý pastýř. Jeho život byl tak těsně s nebem spjat, že Bůh s ním rozmlouval tváří v tvář, „*tak jako mluví člověk s přítelem svým*“ (Ex 33,11) *CT 407.3*

Jsa takto vychován, byl Mojžíš připraven dbáti Boží výzvy, aby vyměnil pastýřskou berlu za berlu vůdcovskou, aby opustil své stádo a převzal vedení modloslužebného, vzpurného národa. Musel však být ještě závislým na neviditelném Vůdci. Tak, jako byla berla nástrojem v jeho ruce, tak on sám byl ochotným nástrojem v ruce Krista. On měl být pastýřem národa Hospodinova; a pomoci jeho pevné víry a trvalé důvěry v Pána měla přijíti mnohá požehnání na dítky Izraele. ... *CT 408.1*

Byla to bezpodmínečná víra v Boha, která učinila z Mojžíše to, čím byl. Vykonával vše tak, jak mu to Hospodin přikázal. Všechno učení moudrých lidí nemohlo udělat z Mojžíše řečiště, kterým by mohlo prouditi Boží dílo, dokud neztratil sebevědomí, neuvědomil si svoji bezmocnost a nevložil svoji důvěru v Boha; dokud nebyl ochoten poslouchati božích příkazů, ať již se zdály lidskému rozumu správnými nebo ne. ... *CT 408.2*

Nebylo to učení egyptských škol, které umožnilo Mojžíši triumfovat nad jeho nepřáteli, ale věčně trvajícím, pevná víra, která nezklamala ani za nejkrušnějších okolností. Mojžíš postupoval na příkaz Hospodina, třebaže nebylo před ním zdánlivě nic, na co by jeho nohy mohly vstoupiti. Více než-li milión lidí na něm záviselo a on je vedl kupředu krok za krokem, den za dnem. Bůh dopustil toto osamělé putování pustinami, aby Jeho národ mohl získat zkušenost ve stálých trampotách, a aby mohli poznat, že když jsou v nebezpečí, pomoc a spása jsou pouze v Bohu. Tak se mohou naučit znát a důvěřovat Bohu a sloužit Mu živou vírou. *CT 408.3*

Nejdůležitější úloha

Bůh není závislý na lidech s dokonalým vzděláním. Jeho práci není čekat, zatímco Jeho služebníci procházejí tak dlouhými, pracnými přípravami, které jim některé naše školy chtějí poskytnouti. Potřebuje lidi, kteří oceňují výsadu, že jsou pracovníky společně s Ním – lidi, kteří Ho budou ctíti tím, že budou bezpodmínečně poslušni Jeho požadavků, bez ohledu na předem vštípené teorie. Není žádného omezení pro ty, kteří postaví sobeckost na jednu stranu, učiní místo pro působení Ducha svatého na své srdce a žijí životem, který je zcela zasvěcen Bohu, snášejíce nezbytnou kázeň, která je jim uložena Pánem, bez stížností nebo umdlévání cestou. Nebudou-li pozbývati odvahy při po-

kárání Pána a nestanou-li se tvrdého srdce a umíněnými, Pán bude poučovati staré i mladé, hodinu po hodině, den ze dne. Touží po tom, zjevití svoje spasení dítkám člověka; a odstraní-li Jeho vyvolený národ překážky, On bude vylévati vody spasení v hojných proudech lidským řečištěm. *CT 409.1*

Mnozí, kteří hledají moudrost pro vznešené dílo Boží v tom, že zdokonalují svoje vzdělání v lidských školách lidí, shledají, že se opomenuli učit těm nejdůležitějším úkolům. Tím, že zanedbali podřídit se působení ducha svatého, tím, že nežili v poslušnosti všech Božích požadavků, byla oslabena jejich duchovní schopnost; ztratili schopnost, kterou měli, pro úspěšné plnění práce pro Pána. Tím, že se vzdalovali sami ze školy Kristovy, zapomněli na zvuk Učitelova hlasu, a On nemůže řídit jejich směr. *CT 410.1*

Lidé mohou získat veškeré vědomosti, které jim může udělit učitel; ale Bůh od nich požaduje ještě větší moudrost. Tak, jako Mojžíš musí se naučiti pokoře, skromnosti srdce a nespolehání na sebe. Náš Spasitel sám, když snášel zkoušku pro lidstvo, přiznal, že sám od sebe nemůže nic dělati. My se rovněž musíme učit, že není síly v samotném lidství. Člověk se stává schopným pouze tak, že se stává podílníkem na božské přirozenosti. *CT 410.2*

Vyhledávat Boží řízení

Počínaje prvním otevřením knihy, měl by student uznati Boha jako toho, který uděluje pravou moudrost. Měl by vyhledávati božskou radu na každém kroku. Žádné uspořádání by nemělo být učiněno, k němuž by nemohl být Bůh společností, žádné spojení učiněno, které by On nemohl schváliti. Od prvního do posledního měl by být Původce moudrosti uznáván za vůdce. Takovým způsobem bude znalost, získaná z knih, ohraničena živou vírou v nekonečného Boha. Student by si neměl dovolit, aby byl připoutáván k nějakému zvláštnímu učebnímu postupu, zahrnujícímu dlouhá časová období, ale měl by se dát vésti v těchto věcech Duchem svatým. ... *CT 410.3*

Nikomu by nemělo být dovoleno, aby se zabýval studijním postupem, který by oslaboval jeho víru v pravdu, nebo v moc Páně, nebo zmenšoval jeho úctu k životu zbožnosti. Chtěla bych varovati studenty, aby nečinili ani krok kupředu tímto směrem, dokonce ani na radu svých instruktorů nebo lidí, kteří jsou autoritou, ledaže napřed individuálně vyhledali Boha, se srdci otevřenými dokořán působení Ducha svatého a obdrželi Jeho radu, týkající se zamýšleného studijního postupu. Necht' je každá bezbožná ctižádost vymazána. Odložte stranou každé sobecké přání po vlastním vyniknutí; nechtě každé lidské vnuknutí upnouti se k Bohu, důvěřujte ve vedení Jeho Ducha. *CT 411.1*

Nesvěřujte sami sebe opatrování lidí, ale říkejte, „Pán je mým pomocníkem; vyhledám Jeho rady; budu vykonavatelem Jeho vůle.“ Všechny výhody, kterých snad požíváte, nemohou vám být k užítku, ani nejvyšší vzdělání vás nemůže uzpůsobiti k tomu, abyste se stali řečištěm světla, ledaže požíváte spolupráce božského Ducha. Je pro nás stejně nemožné obdržet způsoblost od lidí, bez božského osvícení, jako bylo nemožným pro egyptské bohy osvoboditi ty, kteří jim důvěřovali. *CT 411.2*

Studenti se nesmí domnívati, že každý pokyn, aby prodloužili svá studia, je v souladu s Božím záměrem. Obráťte se s každým takovým pokynem v modlitbě k Bohu a vyhledejte Jeho vedení, nejenom jednou, ale opět a opět. Dožadujte se Jeho milosti tak dlouho, až se přesvědčíte, zda pochází rada od Boha nebo od člověka... *CT 411.3*

Pán praví, „*Bdětež a modlete se, abyste nevešli v pokušení.*“ „*Bdětež*“, aby se vaše studia nenahromadila do takových rozměrů a nezaujala váš zájem, takže vaše mysl bude přetížena a touha po zbožnosti bude vytěsněna z vaší duše. Mnozí studenti ztratili z dohledu postupně důvod i cíl, který je přiměl vstoupiti na školu a bezbožná ctižádost zaopatřit si vysoké vzdělání je přivedla k tomu, aby obětovali pravdu. Jejich mocný zájem získat vysoké místo mezi lidmi způsobil, že vypustili ze svého počtu vůli svého božského Otce; avšak pravá vědomost vede k zbožnosti života prostřednictvím posvěcení pravdy. *CT 412.1*

Příliš často je moudrost, přicházející shora, kladena na druhé místo pro nával studia, a čím dále v nich student pokročí, tím méně důvěry má v Boha. Pohlíží na mnoho učení jako na podstatu životního úspěchu; kdyby však všichni věnovali povinnou pozornost výroku Kristovu, „*Beze mne nic nemůžete učiniti*“ (J 15,5), měli by jiné záměry. Bez důležitých zásad pravého náboženství, bez znalosti jak sloužiti a velebiti Vykupitele, je vzdělání více škodlivé, než-li prospěšné. Je-li vzdělání v

lidských oborech poháněno do takových rozměrů, že láska k Bohu v srdci uvádá, že je zanedbávána modlitba, a že dochází k opomenutí pěstování duchovních vlastností, je to zcela zlověstné. Bylo by pak daleko lépe zanechat snahy o získání vzdělání a zachránit duši z umdlévajícího stavu, než-li získat to nejlepší vzdělání a ztratit vyhlídku na věčné blaho. ... CT 412.2

Nechtěla bych v žádném případě radit k omezení vzdělání, jemuž Bůh neurčil žádných hranic. Naše vzdělání nekončí výhodami, kterých může poskytnout tento svět. Po celou věčnost budou vyvolení Páně žáky. Avšak doporučovala bych omeziti sledování těch výchovných metod, které ohrožují duši a ničí účel, pro něž byl vynaložen čas a peníze. Vzdělání je veliké životní dílo; avšak abychom získali pravé vzdělání, musíme vlastnit tu moudrost, která přichází pouze od Boha. Pán Bůh má být reprezentován v každé fázi výchovy; ale je to chybou věnovati léta studií jednoho oboru knižní znalosti. Když bylo věnováno časové období studiu, neradíte nikdy studentům, aby se pouštěli bezprostředně do jiného rozsáhlého studijního oboru, ale spíše jim poradíte, aby se pustili do práce, pro kterou se připravovali. Pobízejte je, aby použili toho vzdělání, jehož se jim již dostalo. ... CT 413.1

Mysl mnohých potřebuje být obnovena, přeměněna a utvářena podle Božího záměru. Mnozí ničí sami sebe fyzicky, duševně a morálně tím, že přehánějí v zájmu o studium. Připravují sami sebe o čas a věčnost tím, že praktikují návyky nesmírnosti ve snaze o získání vzdělání. Ztrácejí touhu učit se ve škole Kristově pokoře a prostotě srdce. ... CT 413.2

Se zřetelem ke Kristovu brzkému návratu

Myšlenka, která má být stále udržována v mysli studentů, je ta, že čas je krátký, a že musí učinit rychlou přípravu pro vykonávání díla, které je důležité pro tento čas... Byla jsem vyzvána říci vám, že ani nevíte, jak brzy se dostaví krize. Vkrádá se k vám postupně, jako zloděj. Slunce svítí na nebesích, vykonává svou obvyklou cestu a nebesa stále ještě osvědčují Boží slávu; lidé dále sledují svůj obvyklý chod jídla a pití, pěstování a stavění, vstupování v sňatek a provdávání; obchodníci se ještě zaměstnávají nakupováním a prodejem; stále ještě vycházejí publikace jedna za druhou; lidé se rvou jeden s druhým ve o snaze nejvyšší místo; milovníci potěšení navštěvují ještě divadla, koňské dostihy, karbanické herny a převažuje nejvyšší vzrušování; avšak hodina zkoušky se rychle uzavírá a každý případ se právě chystá, aby o něm bylo na věky rozhodnuto. Je zde málo těch, kteří věří srdcem a duší, že máme získávat nebe a chrániti se pekla; ale tito dokazují svoji víru svými skutky. CT 413.3

Znamení Kristova příchodu se rychle splňují. Ďábel vidí, že má již jen krátký čas ke své práci a nasadil své činitele, aby pracovali na rozvření žilů světa, aby lidé byli sváděni, klamáni a udržováni v zaujetí a ve vytržení tak dlouho, až se skončí doba zkoušky a brána milosti bude na věky zavřena. CT 414.1

Království tohoto světa se ještě nestala královstvími našeho Pána a Jeho Krista. Neklamte sami sebe; buďte bystře bdělí a jednejte rychle; neboť přichází noc, v níž žádný člověk nemůže pracovat. Nepobízejte studenty, kteří k vám přicházejí obtíženi dílem záchrany svých bližních, aby se pouštěli do jednoho studijního kurzu za druhým. Neprodužujte dobu potřebnou k získání vzdělání na mnohá léta. Činite-li tak, utvrzujete v nich dojem, že je dost času a právě tento záměr se ukáže být nástrahou na jejich duše. CT 414.2

Mnozí jsou lépe připraveni, mají více duchovní schopnosti rozeznávat a znalosti Boha, a vědí o Jeho požadavcích, když se dávají do svých studijních kurzů, než-li když končí studium. Stávají se inspirovanými ctižádostmi, aby se stali učenými lidmi a jsou povzbuzováni, aby rozmnožovali svoji studie, až se stanou zaslepenými. Dělají ze svých knih své modly a jsou ochotni obětovat svoje zdraví a duchovnost za účelem získání vzdělání. Omezují čas, který by měli věnovat modlitbě a opomíjejí využít příležitosti, které mají k vykonání dobra. Opomíjejí využít znalosti, kterou již obdrželi a nepokračují v poznání, jak získávat duše. Misijní práce se stává méně a méně žádoucí, zatímco vaše vynikání v knižní znalosti se abnormálně zvyšuje. Sledující svá studia, oddělují se od Boha moudrosti. Někteří jim blahopřejí k jejich pokrokům a povzbuzují je, aby přijímali hodnost za hodností. ... CT 415.1

Byla položena otázka: „Věříte v pravdu? Věříte v třetí andělské poselství? Věříte-li, pak svoji víru uvádějte v skutek.“ ... Doba zkoušky nedovoluje dlouhá léta výcviku. Bůh volá; slyšte Jeho

hlas, který praví: „*Jdi na vinici mou dnes, a dělej.*“ (Mt 21,28) Nyní, právě nyní je čas pracovat. ... CT 415.2

„*U vichru a bouři jest cesta Hospodinova, a oblak jest prach noh Jeho.*“ (Na 1,3) Kéž by lidé pochopili trpělivost a dlouho shovívavost Boží! On položil uzdu svým vlastním vlastnostem. Jeho všemohoucí síla je pod kontrolou Všemohoucnosti. Kéž by lidé pochopili, že Bůh odmítá, aby byl vyčerpáván zvráceností světa a přece ještě nabízí naději na odpuštění i těm, kteří jsou toho nejméně hodni! Avšak Jeho trpělivost nebude stále pokračovat. Kdo je připraven na náhlou změnu v zacházení Boha s hříšnými lidmi, k níž dojde? Kdo je připraven vyhnout se potrestání, které zcela jistě dolehne na hříšníky? ... CT 415.3

Zde má být vykonáno veliké dílo a vinice Páně potřebuje dělníky. Misionáři by měli nastoupit na toto pole činnosti dříve, než-li budou přinuceni zanechat práci. Nyní jsou zde dveře otevřeny na všech stranách; studenti si nemohou dovolit čekat, aby dokončili léta školení; neboť před námi neleží mnoho let a musíme pracovat, pokud trvá den. ... CT 416.1

Rozumějte, těmito slovy neříkám nic, abych znevážila vzdělání, ale vyslovuji je proto, abych varovala ty, kteří jsou v nebezpečí, že poženou to, co je přípustné do nepřípustných extrémů a že budou celkem přehánět lidské vzdělání. Je lépe trvat na rozvoji křesťanské zkušenosti, neboť bez ní je vzdělání studenta bez užitku. CT 416.2

Vidíte-li, že studenti jsou v nebezpečí, že budou přetíženi při svých studiích do té míry, že budou zanedbávat studium té Knihy, která jim poskytne informaci, jak si zajistit budoucí blaho svých duší, pak jim nenabízejte pokušení, aby šli ještě hlouběji, aby prodlužovali čas věnovaný školnímu vyučování. Tímto způsobem bude ztraceno z dohledu vše, co by učinilo studentovo vzdělání cenným pro svět. ... CT 416.3

Tak dlouho, dokud bude čas, budeme potřebovat školy. Bude vždy zapotřebí vzdělání; musíme však být opatrní, aby vzdělání nepohltilo veškerý duševní zájem. Je nesporné nebezpečí v tom, raditi studentům, aby se zabývali jedním oborem vzdělání za druhým a věsti je k tomu, aby se domnívali, že dosáhnou dokonalosti, budou-li tak činiti. Takto získané vzdělání se ukáže být nedostatečným v každém směru. Pán praví: „*Zahladím moudrost moudrých a opatrných zavrhu. Kde jest moudrý? Kde zákoník? Kde chytrák tohoto světa? Zdalíž Bůh neobrátí moudrosti tohoto světa ve bláznovství? Nebo když v moudrosti Boží svět nepoznal skrze moudrost Boha, zalíbilo se Bohu skrze bláznovo kázání spasiti věřící.*“ (1 K 1,19-21) CT 417.1

Mojžíš byl vyučen ve vši moudrosti egyptské. Z prozřetelnosti Boží obdržel široké vzdělání; ale velká část tohoto vzdělání nemusela být získána a vysvětlovala se jako bláznovství. Její vliv musel být vymazán čtyřicetiletou zkušeností, získanou péčí o ovce a něžná jehňata. Kdyby mnozí, kteří jsou ve spojení s dílem Páně, mohli být osamoceni jako byl Mojžíš, a mohli být přinuceni poměry, aby se věnovali nějakému skromnému povolání tak dlouho, až by se jejich srdce stala útlocitnými, ... nebyli by tak náchylní zveličovati své vlastní schopnosti, nebo se snažit dokázati, že moudrost pokrokového vzdělání by mohla nahradit důkladnou znalost Boha. ... CT 417.2

Na učednících Kristových není vymáháno, aby velebili lidi, ale aby velebili Boha, pramen veškeré moudrosti. Nechť vychovatelé poskytnou Duchu svatému místo, aby působil na lidská srdce. Největší Učitel je představován uprostřed nás Duchem svatým. Ať jakkoli studujete, nechť dosahujete výše a ještě výše a nechť zabíráte každý okamžik své doby zkoušky získáváním znalostí, nestanete se dokonalým. Až se čas skončí, budete se muset ptát sami sebe, co dobrého jsem vykonal pro ty, kteří žijí v půlnočních temnotách? S kým jsem se sděloval o poznání Boha, nebo i o znalost těch věcí, za něž jsem utratil tak mnoho peněz a času? CT 417.3

Brzy bude řečeno v nebi: „*Stalo se.*“ „*Kdo škodí, škod' ještě; a kdo špinavý, špiň se ještě; a kdo jest spravedlivý, ospravedlni se ještě; a svatý posvěť se ještě. A aj, přijduť rychle, a odplata má se mnou, abych odplatil každému podle skutky jeho.*“ (Zj 22,11.12) Až tento rozkaz vyjde, o každém případě bude rozhodnuto. CT 418.1

Daleko lépe by bylo, aby pracovníci přejímali méně práce a zabývali se jí pomalu a pokorně, nesouce jho Kristovo a nesouce Jeho břemeno, než-li aby věnovali léta příprav rozsáhlému dílu a potom neučinili zadost při získávání synů a dcer pro Pána, nedosáhli žádných znamení vítězství, která by složili k nohám Ježíšovým. ... CT 418.2

Kolik je těch, kteří znají pravdu pro tento čas, a kteří pracují v souladu s jejími principy? Je pravda, že něco bylo vykonáno; ale mělo být vykonáno více, mnohem více. Práce se hromadí, a čas pro její vykonání se zmenšuje. Vše by mělo nyní planouti a vyzařovati světlo a přece mnozí opomíjejí udržovati svoje lampy zásobené olejem milosrdenství, vyčištěné a hořící tak, aby světlo mohlo dnes vyzařovati. Příliš mnozí se spoléhají na dlouhé rozpětí zítřka, ale to je chyba. Necht' je každý vzděláván takovým způsobem, aby dokázal důležitost speciální práce pro dnešek. Nechte každého pracovati pro Boha a pro duše; nechte, aby každý ukazoval moudrost a nikdy nebyl přistižen při lenosti, čekaje na někoho, kdo by ho přiměl k práci. Ten „někdo“, kdo by vás mohl přiměti k práci, je přetížen odpovědnostmi a ztrácíte čas čekáním na jeho pokyny. Bůh vám dá rozum k okamžitému polepšení; neboť ještě se hodí výzvy, „*Synu, jdi na vinici mou dnes a dělej*“ (Mt 21,28). „*Dnes uslyšíte-li hlas jeho, nezatvrzujtež srdcí svých.*“ (Žd 3,7.8) Pán uvádí svůj požadavek laskavým slovem „*synu*“. Jak je to cituplné, jak soucitné, přece však zároveň jak naléhavé! Jeho pozvání je zároveň rozkazem. – Special Testimonies on Education, pages 108-146; written March 21, 1895, to the teachers in the Sanitarium and College at Battle Creek, Michigan *CT 418.3*

Znát sama sebe je velikým poznáním. Právě sebepoznání vede k pokoře, která otevře cestu Pánu, aby vyvíjel mysl a vytvářel a ukázoval charakter. Žádný učitel nemůže vykonávat přijatelnou práci, který nemá na mysli své vlastní nedostatky, a který neodstraní všechny plány, které by oslabovaly duševní život. Když jsou učitelé ochotni odložit to, co je nedůležité pro věčný život, pak může být řečeno, že řeší své vlastní spasení s bázní a třesením, a že moudře budují pro věčnost. *CT*

419.1

K dalšímu studiu

Nebezpečná a správná výchova: MH 427-450; 8T 255-289

Učitelům a studentům: 6T 162-167

Spěšná příprava pro práci: MH 474, 475; 3T 223, 224; 5T 22

Část XII. – Bible ve výchově

*„Výmluvnosti Hospodinovy jsou výmluvnosti
čisté, jako stříbro v hliněné peci přehnané a
sedmkrát zprubované.“ (Ž 12,7)*

59. Pokladnice Božího slova

Bible je nesmírně hodnotná, protože je slovem živého Boha. Ze všech knih na světě si nejvíce zaslouží, aby byla studována a věnována jí pozornost; neboť ona je nekonečná moudrost. Bible je dějepis, který nám vypravuje o stvoření světa, a odhaluje nám dávno minulé věky. Bez ní bychom byli zůstaveni domněnkám, pokud se týče událostí daleké minulosti. Zjevuje nám Stvořitele nebe a země, s vesmírem, který On vytvořil; a ten šíří světlo na onom světě. *CT 421.1*

Bible je pole, ve kterém jsou ukryty nebeské poklady, a které zůstanou skryty až do té doby, kdy budou pozorným dolováním objeveny a vyneseny na světlo. Bible je skříňka, obsahující klenoty neocenitelné hodnoty, které by měly být předváděny tak, aby mohly být viděny ve svém skvostném lesku. Avšak krása a dokonalost těchto drahokamů pravdy nemohou být rozpoznány tělesným okem. Půvabné věci materiálního světa nejsou viditelné, dokud slunce, když rozptýlí tmou, nezaplaví je svým světlem. A právě tak je tomu s poklady Božího slova; nejsou podle zásluhy oceněny, pokud nejsou odhaleny Sluncem Spravedlnosti. *CT 421.2*

Bible obsahuje jednoduchý a úplný systém teologie a filozofie. Je to kniha, která nám dává moudrost ke spasení. Vypravuje nám o Boží lásce, jak se projevila v záměru vykoupení, uděluje poznání, důležité pro všechny studenty – poznání Krista. ... *CT 422.1*

Bůh nám zjevil nejen učení o vykoupení, nabízející nám naději na život věčný, nýbrž Jeho slova jsou i nebeskou manou pro duše, aby se jí živily a braly z ní duchovní sílu. Bible je velkolepým měřítkem pro pravdu a nepravdu, jasně vymezující hřích a svatost. Její živoucí zásady, probíhající našimi životy jako zlatá stezka, jsou jedinou záštitou v protivenství a pokušení. *CT 422.2*

Písmo Svaté bylo podstatnou složkou studia ve školách proroků, a mělo zaujímat přední místo v každém výchovném systému; vždyť základem správné výchovy je poznání Boha. Použita na našich školách jako příručka, vykoná Bible pro myšlení a morálku to, co nedokážou udělat knihy vědecké a filozofické. Jako kniha, která ukazuje a posiluje ducha, která povznáší, očišťuje a zušlechťuje charakter, nemá soupeře. *CT 422.3*

Bůh o nás pečuje jako o rozumné bytosti, a dal nám své slovo, pochodeň pro naše kroky a jako světlo na naši cestu. Jeho nauky mají podstatný účinek na naše prospívání ve všech životních poměrech. Zejména při našich vzdejších záležitostech bude osvětlejším průvodcem, nežli kterýkoliv jiný rádce. Jeho božský pokyn ukáže tu jedinou správnou cestu ke skutečnému úspěchu. Neexistuje žádné společenské postavení, žádné stadium lidské zkušenosti, pro které by nebylo studium Bible důležitou přípravou. *CT 422.4*

Ohraničená soudnost

Avšak pouhé čtení Slova nepovede k výsledku, stanovenému nebem: ono musí být studováno, a uchováno v srdci. Bibli nebyla věnována tak bedlivá pozornost, jakou si zaslouží. není jí dávána přednost před kteroukoliv jinou knihou při výchově dětí a mládeže. Studují rozličné autory, a s vědou i filozofií se seznamují pomocí knih, které obsahují výsledky lidského bádání; avšak kniha, která pochází od nebeského Učitele, bývá do značné míry zanedbávána. Její hodnota není rozpoznána; její poklady zůstávají skryty. *CT 423.1*

Výchova tohoto rázu je vadná. Kdo a co jsou tyto učení lidé, aby byly myšlenky a charaktery mládeže formovány podle jejich idejí? Ať si zveřejňují perem a hlasem výsledky svého rozumování; oni však pochopili pouze jednotlivý bod díla Božího, a ve své krátkozrakosti, kterou nazývají vědou, povyšují nad Boha vědy. *CT 423.2*

Člověk je omezený; v jeho soudnosti není žádné světlo. Pouhý jeho rozum nemůže nic vysvětlit o hlubokých záležitostech Boha, není ani sto pochopit duchovní ponaučení, která Bůh věnoval hmotnému světu. Rozum je však darem Božím, a Jeho Duch pomůže těm, kteří jsou ochotni dát se poučit. Lidská slova, mají-li nějakou hodnotu, jsou ozvěnou slov Božích. Ve výchově mládeže nikdy by neměla zabírat místo božských slov. *CT 423.3*

Přezíravé, filozofické úvahy a vědecká bádání, při kterých Bůh není uznáván, jsou výslovným zločinem. A zlo se zhoršuje, jestliže, jak tomu tak často bývá, knihy, vkládané do rukou mládeže, jsou přijímány jako autority a spoléhá se na ně při její výchově, pocházejí od autorů, zřejmě nevěřících. Všemi myšlenkami, předkládanými těmito lidmi, jsou protkány jejich jedovaté smyšlenky. Studium takových knih se podobá zacházení s černým uhlím; student, jehož myšlenky se ubírají směrem učením skeptiků, nemůže si uchovat neposkvřenou mysl. *CT 423.4*

Autoři takových knih, které rozsévají sítě pochybnosti a nevěry po širším světě, jsou vedeni předním nepřítelem Boha a člověka, uznávanou hlavou knížectví a vladařství, vládcem temnoty tohoto světa. Slovo, které Bůh k této věci promluvil, zní: „*Oni... marní učinění jsou v myšleních svých, a zatímno jest nemoudré srdce jejich. Pravice se býti moudří, blázni učinění jsou.*“ „*Protože poznávše Boha, nectili jako Boha, ani jemu děkovali.*“ (Ř 1,21.22) Odmítli božskou pravdu v její prostotě a čistotě pro moudrost tohoto světa. *CT 424.1*

Kdykoliv byla dána přednost knihám těchto nevěreckých autorů, a slovo Boží bylo odsunuto na druhořadé místo, vyšel ze škol druh studentů, kteří nebyli pro službu Boha o nic lépe připraveni nežli předtím, než se jim dostalo takovéto výchovy. *CT 424.2*

Příčina odporu k Písmu

Není to pro naprostý nedostatek důkazů, že lidé pochybují o božské pravdě; nejsou nevěrečtí vinou neznalosti charakteru slova Božího, nýbrž vinou hříchu, kterým je celý lidský organismus uveden v nepořádek, mysl je zvrácena, obrazotvornost porušena. Pokušení, protože se neuhodilo na vhodnou strunu v srdci, povede kroky nerozeznatelně ke hříchu. A tak se stává, že mnozí nemají rádi Bibli. Někteří by byli docela rádi, kdyby Bible vůbec nebylo na světě. *CT 424.3*

Když byl Syn Boží vyslýchán, Židé vykřikovali: „Pryč s Ním, ukřižuj Ho!“, protože Jeho bezúhonný život a posvátné učení usvědčovaly je ze hříchu a odsuzovaly je; a z téhož důvodu vykřikují mnozí ve svých srdcích proti slovu Božímu. Mnozí, ba i děti a mládež, neučili se milovat hřích. Nemají rádi uvažování, a myšlenka na Boha je žahadlem pro jejich svědomí. Protože má lidské srdce sklon ke zlu, proto je tak nebezpečné vysévat sítě pochybnosti do mladých myslí. *CT 425.1*

Věda a Bible

Nechtěli bychom odrazovat od vzdělání, ani podceňovat duchovní kulturu a disciplínu. Pán chce, abychom byli studenty dokud budeme na světě. Každá příležitost ke vzdělání by měla být využita. Schopnosti potřebují být posilovány cvičením, myšlení musí být školené a rozšiřováno důkladným studiem; to vše může však být vykonáno, zatímco se srdce stane kořistí klamu. Duše se musí dostat do styku s moudrostí shůry. Slovo Boží začíná tím, že „*osvěcuje, a vyučuje správné rozumnosti*“ (Ž 119,134). Jeho slovo je dáno pro naše poučení; není v něm nic nedokonalého nebo klamného. Bible, nesmí být podrobována zkoušce podle vědeckých názorů lidí, nýbrž věda se musí osvědčit před svým neomylným vzorem. *CT 425.2*

Avšak ani studium věd nesmí být zanedbáváno. Knihy musí být pro tento účel používány; měly by však být v souladu s Biblí, protože ta je vzorem. Knihy tohoto charakteru by měly zaujmout místo mnohých z těch, které jsou v rukách studentů. *CT 426.1*

Bůh je tvůrcem vědy. Vědecký výzkum otevírá myslí ohromné prostory myšlenek a ponaučení, a dává nám možnost, abychom sledovali Boha v díle, Jím vytvořeném. Neznalost se může pokoušet o podporování pochybovačnosti odvoláváním se na vědu; avšak místo podporování pochybovačnosti poskytuje skutečná věda nejnovější důkazy o moudrosti a moci Boží. Správně chápány, věda a psané slovo se shodují, a jedno rozlévá světlo na druhé. Spolu nás vedou k Bohu, učíce nás něčemu o moudrosti a blahodárných zákonech, kterými On pracuje. *CT 426.2*

Uznává-li student Boha jako zdroj veškerého vědění, a má Ho v úctě, aby mohla být podřídivší se mysl vzdělána Jeho slovem, pak si může dělat nárok na slib: „*Nebo těch, kteříž mne ctí, poctím.*“ (1 S 2,30) Čím více je duch vzdělán, tím účinněji může být použit pro službu Boha, svěří-li se řízení Ducha Svatého. Požívané hřivny jsou hřivny zmnohonásobené. Poznání duchovních záležitostí

rozšiřuje vidění svatých a andělů, a zvěstuje jak schopnost, tak i poznání, jak oni pracují v oblastech své působnosti. CT 426.3

„Ó hlubokosti bohatství, i moudrosti, i umění Božího! Jak jsou nezpytatelní soudové jeho, a nevystižitelné cesty jeho.“ (Ř 11,33) – Special Testimonies on Education, pages 52-57; written May 16, 1896 CT 426.4

60. Kniha knih

Která kniha může být srovnávána s Biblií? Pochopení jejich nauk je důležité pro každé dítě a mládež, i pro lidi zralého věku; neboť ona je slovem Božím, darovaným lidskému pokolení, aby je přivedlo do nebe. V dnešním světě je mnoho bůžků a mnoho doktrín. Bez pochopení Písma svatého nemůže mládež pochopit, co je pravda, a činit rozdíl mezi svatým a všedním. *CT 427.1*

Slovo Boží by mělo být v našem světě hodnoceno jako nejušlechtlejší výchovná kniha, a mělo by se s ním zacházet s posvátnou bázní. Mělo by být dáno do rukou dětí a mládeže jako ušlechtilá kniha poučení, aby mohli poznat Toho, jehož správné poznání znamená věčný život. *CT 427.2*

Dějiny v Bibli

Velké pravdy posvátných dějin mají překvapující sílu a krásu, a dotýkají se nekonečna. Jaké důležitější poznání může být získáno, než poznání, které v obrysech líčí pád člověka, a důsledky tohoto hříchu, který uvolnil na svět proudy bolesti; kdo podává zprávu o prvním příchodu Kristově? Vtělení Kristovo, Jeho božství, Jeho vykoupení, Jeho obdivuhodný život v nebi jako našeho zastánce, služba Ducha Svatého, – všechna tato životní témata křesťanství jsou odhalována od Genesis do Zjevení. Každé je zlatým článkem v dokonalém řetězu pravdy. Proč by tedy nemělo být Písmo Svaté vychvalováno v každé škole v naší zemi? *CT 427.3*

Mojžiš byl vzdělán ve vši moudrosti Egyptanů, a přece řekl Izraelitům: „*Viztež, učil jsem vás ustanovením a soudům, jakž mi přikázal Hospodin Bůh můj, abyste tak činili v zemi, do kteréž vejdete k dědičnému držení ji. Ostříhejtež tedy a číňte je, nebo to jest moudrost vaše a opatrnost vaše před očima národů, kteříž, slyšíce všechna ustanovení tato, řeknou: Jistě lid moudrý a rozumný národ veliký tento jest. Nebo... který jest národ tak veliký, kterýž měl ustanovení a soudy spravedlivé, jako jest všecken zákon tento, kterýž já vám dnes předkládám? A však hleď se a bedlivě ostříhej duše své, abys nezapomenul na ty věci, kteréž viděly oči tvé, a aby nevyšly z srdce tvého po všechny dny života tvého; a v známost je uveď synům i vnukům svým.*“ (Dt 4,5-9) *CT 428.1*

Kde nalezneme zákony ušlechtlejší, bezúhonnější, a spravedlivější, než jaké jsou předloženy v knihách zákonů, ve kterých je zaznamenáno nařízení, dané Mojžíšovi pro děti Izraele? Ze kterého jiného pramene můžeme nasbírat takovou sílu nebo naučit se tak ušlechtilým vědomostem? Která jiná kniha bude právě tak dobře učit lidi milovat Boha, mít Ho v úctě a být poslušným? Která jiná kniha předkládá studentům více povznášející vědomosti, podivuhodnější historii? Ona bezvadně líčí spravedlivost, a předpovídá následky neposlušnosti Božího zákona. *CT 428.2*

Bible jako literatura

Jako výchovný činitel má Bible mnohem větší cenu, nežli spisy všech filozofů všech věků. J jejím značném rozsahu, stylu a námětu, vždy se najde něco, co by zajímalo a poučilo každou mysl, co by povzneslo každý zájem. Světlo zjevení září jasně do dávné minulosti, kam lidské kroniky nevrhají žádný paprsek světla. Je v ní poezie, která uvádí svět v úžas a okouzlení. V planoucí kráse, ve velebném a posvátném majestátu, v dojemném patosu, nemá sobě rovné mezi těmi nejskvělejšími výtvary lidského génia. Je v ní zdravá logika a vroucí výmluvnost. Jsou v ní vypodobněny ušlechtilé činy ušlechtilých lidí, příklady skrytých předností a veřejných poct, lekce zbožnosti a čistého života. *CT 428.3*

Morální síla

Při studiu Písma Svatého seznámíme se s Bohem, a jsme přivedeni k pochopení našeho vztahu ke Kristu, Snímateli hříchu, Jistotě padlého pokolení. Nikdo není ponechán v temnotě pokud se týče těch, kteří Boha uznávají nebo neuznávají. *CT 429.1*

Bible obsahuje poučení, jaký charakter musí mít Boží dítky. „*Blahoslavení čistého srdce*“, *prohlašuje, „nebo oni Boha viděti budou.*“ (Mt 5,8) „*Pokoje následujte se všechněmi a posvěcení,*

bez něhož žádný neužrjí Pána. “ (Žd 12,14) „Nejmilejší, nyní dítky Boží jsme, ale ještě se neokázalo, co budeme. Vímeť pak, že když se okáže, podobni jemu budeme; nebo viděti jej budeme, jakž jest. A každý, kdož má tuto naději v něm, očišťuje se, jakož on čistý jest. “ (1 J 3,2-3) CT 429.2

Toto nanejvýš důležité poznání mělo by být připomínáno našim dětem a mládeži, nikoliv své-
mocným, panovačným způsobem, nýbrž jako nebeské sdělení, jako poučení nejvyšší hodnoty, dů-
ležité pro jejich nynější pokoj na tomto světě zmatku a zápasu, a jako příprava pro budoucí věčný
život v Božím království. Pak vložte posvátné slovo do jejich rukou. Povzbuzujte je, aby zkoumali
jeho stránky. Naleznou v nich poklady neocenitelné hodnoty. A přijetím Krista jako chleby života
získávají záruku věčného života. CT 429.3

Kristovy výroky jsou čistým zlatem, bez jediné částičky nečistoty. Jestliže ti, kteří postřehli
nepravdivost výkladu slova, hledají v Písmu Svatém s odhodlaným úsilím poznat, co je pravda,
Duch Svatý otevře oči jejich chápání, a slovo se jim stane novým zjevením. Jejich srdce jsou osvě-
žena novou a živoucí vírou, a oni z Jeho zákona postřehnou podivuhodné věci. Nauky Kristovy
nabudou na šíři a významu pro ty, kteří je nikdy předtím nechápali. CT 430.1

Mládež potřebuje takové vychovatele, kteří budou před ní neustále dodržovat zásady slova
Božího. Udělají-li učitelé z pouček Bible svoji příručku, pak budou mít na mládež větší vliv. Stanou
se žáky, kteří jsou v živém spojení s Bohem. Budou se snažit, aby vštípili ideje a zásady, které po-
vedou k dokonalejšímu poznání Boha, k opravdové, rostoucí víře v krev Kristovu, a v sílu a
účinnost Jeho milosti, uchránit je před pádem. Budou neustále usilovat o vybudování pevnosti
zdravého, vyváženého křesťanského poznání, aby mohli být jejich žáci užiteční. CT 430.2

61. Učitel Bible

Pro vedení a řízení výkladu Bible na našich školách měl by být použit ten nejlepší kazatelský talent. Ti, kteří byli pro tento úkol vyvoleni, musí být důkladní badatelé Bible; měli by to být lidé, kteří mají hluboké poznání křesťanské pravdy; a jejich služné mělo by být propláceno z desátku. CT 431.1

Vykladač Bible měl by být někým, kdo je schopen vyučovat studenty, jak mají veřejnosti předkládat pravdy slova Božího jasným, poutavým způsobem, a jak účinně provádět dům od domu misijní práci. Je důležité, aby byl zkušený ve vyučování těch, kteří si přejí pracovat pro Pána, aby dovedli rozumně používat to, čemu se naučili. Měl by studenty poučit, aby přistupovali ke studiu Bible v duchu pokory, aby zkoumali její stránky ne pro pokus o uhájení lidských úsudků, nýbrž s upřímným přáním poznat, co řekl Bůh. CT 431.2

Když poznali pravdu, měli by být naši studenti vedeni k tomu, aby se z nich stali pracovníci pro Bibli. Ti, kteří jsou zasvěceni a učenliví, mohou mít úspěch v činné službě pro Krista, aniž by přerušili své studium. Věnují-li mnoho času modlitbě, přijímají-li pokorně rady od svých instruktorů, rozmnoží se jejich poznání, jak napomáhat duším. A vyjdou-li do velkého pole dozrávajícího obilí, mohou se s důvěrou modlit: „*Budiž nám přítomná i ochotnost Hospodina, Boha našeho; a díla rukou našich potvrď mezi námi, díla rukou našich potvrď.*“ (Ž 90,17) CT 431.3

Na našich školách nesmí být úkol vykládat Písmo Svaté mládeži zcela ponechán jednomu učiteli po dlouhou řadu let. Vykladač Bible může být dosti schopen předkládat pravdu a přesto se u studentů nijak neosvědčilo, když bylo jejich studium slova Božího vedeno pouze jediným mužem, kurz za kurzem, rok po roce. Na této práci by se měli podílet různí vykladači, i kdyby snad všichni měli stejně správné pochopení Písma Svatého. Jestliže se jich na našich školách více spojí v práci s výkladem Písma Svatého, budou mít studenti takto k dobru schopnosti několika vykladačů. CT 432.1

Proč potřebujeme Matouše, Marka, Lukáše, Jana, Pavla a všechny ty pisatele, kteří vydali svědectví o životě a kazatelské činnosti Spasitelově? Proč by nemohl jeden z učedníků napsat úplný záznam, a tak nám podat souvislá vyličení Kristova pozemského života? Proč jeden pisatel podrobně rozvádí to, o čem se jiný vůbec nezmiňuje? Proč, jsou-li tyto podrobnosti důležité, nezmiňují se o nich všichni tito pisatelé? To je proto, že myšlenky lidí jsou rozdílné. Všichni nepojímají věci na-prosto stejným způsobem. Určité pravdy Písma Svatého působí mnohem silněji na myšlenky jedněch, nežli ostatních. CT 432.2

Tatáž zásada se uplatňuje i u řečníků. Jeden promlouvá pozoruhodně dlouhou dobu o podrobnostech, které druzí rychle přejdou, nebo se o nich vůbec nezminí. Úplná pravda je předkládána mnohem bezvadněji několika osobami, nežli jediným. Evangelia se různí, avšak záznamy všech splývají v jeden harmonický celek. CT 432.3

Tak i v dnešní době Hospodin nepůsobí na všechna myšlení stejným způsobem. Často pomocí neobvyklých zkoušek, za zvláštních okolností, poskytuje některým představu pravdy, kterou ostatní nechápou. Může se stát i těm nejučenějším vykladačům, že spíše neuspějí při výkladu všeho toho, co by mělo být vyloženo. CT 432.4

Naším školám by velmi prospělo, kdyby se často konala pravidelná shromáždění, na kterých by se mohli všichni vykladači sjednotit při studiu Božího slova. Měli by zkoumat Písmo Svaté, jak to činili ušlechtilí Berejští. Měli by podřídít všechny předem vytvořené předsudky, a přijmout Bibli za svoji příručku, srovnáváním jednoho biblického verše s druhým, měli by se učit, co vykládat svým studentům, a jak je školit pro vítanou službu. CT 433.1

Učitelův úspěch bude značnou měrou záviset na duchu, kterého vnese do své práce. Vyznání víry nedělá z lidí křesťany; otevrou-li však učitelé svá srdce studiu slova, budou schopni dopomoci svým studentům k jasnějšímu porozumění. Nedopusťte, aby nastoupil přízrak polemiky, nechť však každý vyhledává se vši vážností světlo a poznání, které potřebuje. CT 433.2

Boží slovo je skutečnou filozofií, skutečnou vědou. Názory a napínavé učení lidí mají velmi nepatrnou cenu. Ti, kteří jsou prostoupeni slovem Božím, budou vykládat stejně prostým způsobem,

jakým vykládal Kristus. Největší Učitel světa používal těch nejprostších slov a nejjednodušších podobenství. *CT 433.3*

Hospodin vyžaduje na svých pastýřích, aby krmili stádo nezkaženou krmí. Rád by, aby předváděli pravdu v její prostotě. Je-li tato práce udělána poctivě, mnozí budou přesvědčeni a obráceni na víru mocí Ducha Svatého. Je zapotřebí takových vykladačů Bible, kteří by vešli do důvěrného styku s neobrácenými, kteří by pátrali po ztracené ovci, kteří by vykonávali tělesnou práci a dávali jasné, rozhodné instrukce. *CT 433.4*

Nikdy nevyslovujte myšlenky pochybnosti, že Kristovo učení bylo ve své povaze pozitivní. Přesvědčujícím hlasem přináší kladné poselství. Stále výš a výš povznáší Muže Golgoty. Ve výšeni Kristova kříže je síla. *CT 434.1*

Je studentovou výsadou, aby měl jasné a správné představy o pravdě slova, aby mohl být připraven připomínat tyto pravdy ostatním. Ve víře měl by být upevněn a zakotven. Studenti by měli být vedeni k tomu, aby sami domýšleli, aby sami chápali sílu pravdy, a aby každé slovo promlouvalo ze srdce plného lásky a vroucnosti. Dorázejte na jejich myšlenky živoucími pravdami Bible. Nechť tyto pravdy opakují svými vlastními slovy, abyste si mohli být jisti tím, že jim správně porozuměli. Abyste si byli jisti tím, že každá drobnůstka se vstúpila v jejich mysl. Snad je to pomalý postup, je však desetkrát hodnotnější, nežli hnát se o překot přes důležité náměty, aniž by se jim věnovala náležitá úvaha. Nestačí, aby student sám uvěřil v pravdu. Musíme u něho zjistit, zda dovede tuto pravdu prohlašovat jasně svými vlastními slovy, aby bylo patrné, že chápe sílu lekce a dovede ji uplatnit. *CT 434.2*

Při všech svých výkladech nikdy nezapomínejte, že největší lekce, která musí být vyložena a která musí být naučena, je lekce společenství s Kristem v díle spásy. Výchova musí být zajištěna zkoumáním Písma Svatého, což je seznámení se se záměrem spásy. Takováto výchova opraví v duši představu Boha. Posílí a vyzbrojí mysl proti pokušení, a připraví žáka, aby se stal dělníkem Kristovým v Jeho poslání odpuštění tomuto světu. Udělá z něho člena nebeské rodiny, a připraví ho, aby se podílel na odkazu svatých a světě života. *CT 434.3*

Vykladač pravdy může účinně vykládat pouze to, co sám ze zkušenosti poznal. Kristus vykládal pravdu, protože On byl pravda. Jeho vlastní myšlení, Jeho charakter, Jeho životní zkušenost, byly vtěleny do Jeho výkladu. Tak je tomu s Jeho služebníky: ti, kteří vykládají slovo; musí je pro sebe samé získat osobní zkušeností. Musí poznat, co vše Kristus učinil pro jejich moudrost a spravedlivost a posvěcení a vykoupení. Každý kazatel Kristův a každý učitel měl by být oprávněn říci s milovaným Janem: *„Nebo ten život zjeven jest, a my jsme viděli, a svědčíme, i zvěstujeme vám ten život věčný, kterýž byl u Otce, a zjeven jest nám.“* (1 J 1,2) *CT 435.1*

Často se bude učitelé zdát, že má slovo Boží malý účinek na myšlenky a srdce mnohých studentů; je-li však jeho práce dělana spolu s Bohem, setrvávají některé lekce božské pravdy v paměti těch nejnedbalejších. Duch Svatý bude zavlažovat rozseté símě, a ono vzejde po mnoha dnech, a ponese ovoce ke slávě Boží. *CT 435.2*

Prostota při výkladu

Učitelé si berou příklad ze zkušenosti rolníka, který vkládá krmivo pro své ovce do jeslí tak vysoko, aby ho jehňata ve stádu nemohla dosáhnouti. Někteří učitelé předkládají pravdu svým studentům podobným způsobem. Umísťují jesle tak vysoko, že ti, které vyučují, nemohou potravu dosáhnout. Zapomínají, že studenti měli jen velmi málo příležitostí, aby mohli dospět k poznání Boha. Vystoupili příliš vysoko na žebřík, než aby mohli podat dolů pomocnou ruku, proteplenou vroucností a láskou a hlubokým, opravdovým zájmem. Nechť sestoupí a svým způsobem řeknou studentům: *CT 435.3*

„Nechci již déle stát tak vysoko nad vámi. Vystupujme pospolu, a uvidíme, čeho může být dosaženo, spojeným studiem Písma Svatého. Kristus je Ten, kdo uděluje veškeré vědomosti. Pracujme pohromadě s vážným úsilím naučit se od Boha, jak chápat pravdy Jeho slova, a jak předkládat tyto pravdy ostatním, v jejich kráse a prostotě.“ *CT 436.1*

Studujme pohromadě. Nemám nic, co byste nemohli postřehnout, učiníte-li svou mysl přístupnou naukám Kristovým. Bible je vaší příručkou, i mojí příručkou. Dotazováním se, můžete vy-

volat myšlenky, které budou pro mne něčím novým. Různé způsoby vyjadřování pravdy, které jsme studovali, vezmou světlo do naší třídy. Jestliže se některý výklad slov liší od vašeho dřívějšího chápání, nerozpakujte se vyjádřit svůj názor na vše. Světlo nás ozáří, když budeme v pokoře a skromnosti Kristovo společně studovat.“ *CT 436.2*

To je způsob, jakým byly vedeny školy proroků. Ve třídě byl věnován čas poctivému studiu předložených myšlenek. Srdce byla horoucí, a hlas chvalořečení a díkyvdání byl slyšen. Svaté evangelium bylo zlidštěno, jako při výkladu Kristově. Mnoho se vykonalo jak pro učitele, tak i pro studenty. Každému byl dán čas, aby se podílel na nebeské hostině – aby studoval předložené pravdy, a pak aby připojil to, co přijal od Boha. *CT 436.3*

Je-li od učitelů a studentů udržován správný duch, dostane se jim zvláštní milosti od Boha, dosti pro každého, dosti pro všechny, dosti neustále a navždy. Učí-li se sám učitel od toho božského Učitele, stane se Bible takovou příručkou, jakou ji Bůh chtěl mít, dávající jasnou představu těm, kteří se usilovně snaží pochopit její vznešené a nádherné pravdy. Když studenti pátrají po pravdě jako po skrytém pokladu, jejich myšlenky se obohatí nejvyšším ze všech poznání. V mysli se rozjasní otázka lidského života. Vidí, jak je to možné, aby byli mužové a ženy posvěceni vyznáním pravdy, jaká je v Ježíši. *CT 437.1*

Klenoty pravdy jsou roztroušeny po poli zjevení; byly však zachovány v tradicích národů, v pověstech a příkázáních lidí, a moudrost z nebe byla ve skutečnosti přezírána. Satan měl úspěch při tom, když světu předstíral, že slova a činy lidí mají velkou důležitost. Zdroje pravdy musí být ještě odkrývány; avšak duchovní věci se rozsuzují duchovně. Jeden verš Písma Svatého se osvědčí jako klíč odemknutí ostatních veršů, a tímto způsobem bývá osvětlen skrytý smysl slova. Srovnáváním různých textů, zabývajících se stejným námětem, všestranným prozkoumáváním jejich vztahů, ozřejmí se skutečný smysl Písma Svatého. *CT 437.2*

62. Neúspěch při studiu Božího slova

To, co v nebeské radě považovali Otec a Syn za důležité pro spásu člověka, je jasně uvedeno v Písmu Svatém. Neskonale pravdy spasení jsou zvěstovány tak prostě, že smrtelná bytost, která touží po poznání pravdy, nemůže nepochopit. Božská zjevení byla upravena pro jejich ponaučení ve spravedlivosti, aby mohli Boha velebit a pomáhat svým bližním. *CT 438.1*

Tyto pravdy jsou obsaženy v Božím slově, – podle jejich vzoru můžeme soudit mezi dobrým a špatným. Poslušnost k tomuto slovu je pro mládež tou nejlepší záštitou proti pokušením, kterým je vystavována, mezitím co získává vzdělání. Od tohoto slova se učí, jak uctívat Boha, a jak být upřímný k lidem, plnit si své povinnosti a jak se vyrovnávat s protivenstvím, které přináší každý den, a statečně nést svůj kříž. *CT 438.2*

Kristus, ten velký Učitel, se snažil o to, aby odvrátil myšlenky lidí od rozjímání o pozemských záležitostech, aby je mohl poučovat o nebeských věcech. Kdyby v Jeho době byli kazatelé ochotni dát se od Něho poučit, spojili by se s Ním k rozsévání semene pravdy, pak by svět byl úplně jiný, než je nyní. Kdyby byli zákoníci a farizeové spojili své síly se Spasitelem, pozměnilo by poznání Krista v jejich duši morální podoba Boha. *CT 438.3*

Avšak izraelští předáci se odvrátili od Zdroje skutečného poznání. Zkoumali Písmo Svaté pouze proto, aby opodstatnili svoji tradici a vynucovali si vyumělkované pozornosti. Při svých výkladech vyjadřovali názory, které Bůh nikdy neřekl. Jejich nadsmyslné výklady vnesly zmatek do toho, co On jasně vyložil. Disputovali v odborných výrazech, a ve skutečnosti odmítali by nejdůležitější pravdy. Boží slovo bylo zbaveno své síly, a zlí duchové si dělali, co jim libo. *CT 438.4*

Kristova slova neobsahují nic, co by bylo nepodstatné. Kázání na hoře je podivuhodným vytvořením, přesto však tak prostě, že o něm přemýšlet může i dítě, aniž by je špatně pochopilo. Hora blahoslavenství je symbolem duchovního vyvýšení, na kterém Kristus vždy setrval. Každé slovo, které On vyslovil, přicházelo od Boha, a On mluvil s plnou mocí nebes. „*Slova, kteráž já mluvím vám,*“ řekl, „*Duch jsou a život jsou.*“ (J 6,63) Jeho učení je plno zušlechťující, spasitelné pravdy, se kterou nemohou být srovnávány vůči hrozně zkáze, vznášející se nad lidským pokolením a přišel, aby zachránil duše svoji vlastní spravedlností, přinesl světu rozhodnou záruku naděje a úplného vysvobození. *CT 439.1*

Protože byla Kristova slova přehlížena, protože ve výchově dostalo slovo Boží podružné místo, proto nevěru se rozbujela a rozhojnila nepravost. Myšlenky mnohých dnešních učitelů jsou zaujaty věcmi méně důležitými. Množství tradice, která obsahuje pouze zdání pravdy, bylo vneseno do způsobu studia ve světských školách. Síla mnohých lidských nauk se udržuje tvrzením, nikoliv pravdou. Stačí, když současní učitelé použijí schopnosti dřívějších učitelů; a přece při vši přesvědčivé důležitosti, která může být přisuzována slovům největších lidských autorit, uznává se v nitru neschopnost vystopovat až k původu prvopočáteční prasíly. Zdroje neomylné moudrosti. Je zde krušná nejistota, neustále hledání, toužení po jistotě, která může být nalezena pouze u Boha. Mohou se rozezvučet trumpety, troubící na chválu lidské velikosti, děje se to však jen nejistým zvukem; není spolehlivé, a spasení duší nemůže jí být zaručeno. *CT 439.2*

Při získávání pozemských vědomostí se lidé domnívají, že dobývají poklad; a odložili Bibli nevědouce, že ona obsahuje poklad nad jiné cennější. Úpadek ve studiu a poslušnosti slova Božího vnesl do světa zmatek. Lidé opustili vládu, Krista pro vládu hlavního buřiče, knížete temnoty. Zaslavení se vyznačovali neobyčejným zápallem. Nahromadění věcí, po kterých kazatel toužil, a ctižálost, přivedly na svět soud nebes. *CT 440.1*

Jsou-li v nesnázích, pokoušejí se filozofové a mužové vědy o uspokojení svých myšlenek bez dovolání se Boha. Diskutují o své filozofii co se týče nebes a země. Pohromy, morové nákazy, epidemie, zeměřesení a hladomory vysvětlují pomocí svých domnělých věd. Otázky, týkající se stvoření a prozřetelnosti, se pokoušejí řešit slovy: To je zákon přírody. *CT 440.2*

Poznání pomocí poslušnosti

Neposlušnost uzavřela dveře ohromnému poznání, které by mohlo být získáno ze slova Božího. Kdyby byli lidé poslušní, byli by porozuměli záměru Božího řízení. Nebeský svět by rád otevřel své prostory milostí a nebeské blaženosti k prozkoumání. Postavou, řečí, zpěvem mohly by být lidské bytosti mnohem dokonalejší, než jaké jsou nyní. Tajemství vykoupení, vtělení Kristovo, Jeho kající obětování, by neměly v našich myšlenkách vyvolávat pochybnost. Nejen že by se jim mělo lépe rozumět, ale měly by se mnohem výše hodnotit. CT 440.3

Zanedbávání studia slova Božího je hlavní příčinou duševní slabosti a neschopnosti. Při odvracení se od slova k poctivě na spisech neinspirovaných mužů, mysl zakrní a zevšední. není uváděna do styku s hlubokými, dalekosáhlými zásadami věčné pravdy. Soudnost se přizpůsobí pochopení těch věcí, se kterými je obeznámena, a při tomto zasvěcení se konečným věcem je oslabována, její síly jsou obeznámeny, a po čase se stane neschopnou rozšíření. CT 441.1

To vše je chybná výchova. Prací každého učitele mělo by být vštěpování vznešených pravd slova inspirovaného v mysl mládeže vnuknutí. To je výchova, nezbytná pro život tento, i pro budoucí. CT 441.2

A necht' se nikdo nedomnívá, že to by mohlo zabránit studiu věd, nebo zavinit nižší úroveň výchovy. Poznání Boha je tak vysoké, jako nebe a tak rozsáhlé jako vesmír. Nic není tak zušlechtujícího a osvěžujícího jako studium těchto důležitých témat, která se týkají našeho věčného života. Necht' se mládež snaží pochopit tyto Bohem dané pravdy, a její myšlenky se rozšíří a zesílí v úsilí. Každého studenta, který je vykonavatelem slova, uvede to na širší pole myšlení, a nebezpečí mu to poklad vědomostí, který je nezničitelný. CT 441.3

Přehmaty, které nyní probíhají světem, pokud se týče požadavků daných zákonem Božím, jsou výsledkem zanedbávání studia Písma Svatého. Je to satanem promyšlený plán, aby byla mysl tak zcela zaujata a zaměstnána, aby nepovažovala důležitou Příručku Boží za Knihu knih, a aby hříšník nebyl sveden z cesty hříchu na cestu poslušnosti. CT 442.1

Čím to, že naše mládež, a zejména ta dospělejší, dostane se tak snadno do pokušení a hříchu? Je tomu tak proto, že Bible není studována a není o ní rozjímáno tak, jak by mělo být. Kdyby se stala předmětem každodenního studia, vznikla by vnitřní počestnost, síla ducha, která by odolávala pokušením nepřitele. V životě nelze pozorovat neochvějné, rozhodné úsilí odvrátit se od zla, protože jsou přezírány pokyny, dané Bohem. Neuplatňuje se úsilí, aby se mysl naplnila čistými, posvátnými myšlenkami, a aby se zbavila všeho, co je nečisté a nevěrecké. Není žádná volba lepšího činu, nežli sedět u nohou Ježíše, jak řekla Marie, seznamovat se s poučeními od božského Učitele. CT 442.2

Stane-li se slovo Boží naším rádcem, budeme-li pátrat v Písmě svatém po světle života, nebeští andělé se přiblíží, aby vštípili v mysl a osvětili tak, aby se mohlo pravdivě říci: „*Výklad slov tvých osvěcuje, a vyučuje sprostné rozumnosti.*“ (Ž 119,130) Není žádný div, že mezi mládeží, která poznává křesťanství, není již patrná zbožnost, je-li věnována tak malá pozornost slovu Božímu. Božským radám není věnována pozornost; božská napomenutí nejsou poslouchána. Milost a nebeská moudrost nejsou vyhledávány, aby mohla být každá poskvrna zkaženosti z života očištěna. CT 442.3

Na zakázaných cestách

Kdyby byly myšlenky mládeže správně řízeny, rozmlouvala by o vznešených námětech. Je-li mysl čistá a myšlenky zušlechtěny pravdou Boží, budou slova stejného druhu, jako „*jablka zlatá s řezbami stříbrnými*“ (Př 25,11). Avšak při nynějším chápání a nynějších návycích, při docílení nízké úrovně, se kterou se křesťané spokojují, je rozmluva prázdná a ne prospěšná. Týká se pozemských věcí, je smyslná, a nedosahuje ani úrovně kultivovanějších vrstev světáků. Kdyby bylo předmětem rozjímání o Kristu a nebi, rozmluva by svědčila o této skutečnosti. Řeč se prosytí ušlechtilostí a na řečníkovi bude patrné, že se mu dostalo vychování ve škole božského Učitele. CT 443.1

Bibli musíme považovat za odhalení věčných věcí, Bohem nám sdělených o záležitostech, jejichž poznání je pro nás nesmírně důležité. Světem je zamítáno, jakoby jeho pročtením bylo ukončeno; avšak ani tisíce let bádání nemohou vyprázdnit skryté poklady, které obsahuje. Pouze věčnost

odhalí moudrost této Knihy; neboť to je moudrost nekonečného ducha. Budeme tedy pěstovat neukojitelný hlad po výtvorech lidských autorů, a přezírat slova Boží? Je to bažení po něčem, po čem by nikdy neměli dychtit, co dává lidem jen náhražku za opravdové poznání, kterým se nemohou stát způsobilými ku spasení. Necht' nejsou tvrzení člověkem považována za pravdu, jsou-li v rozporu se slovem Božím. *CT 443.2*

Stvořitel nebes a země, Pramen veškeré moudrosti, nemá sobě rovného. Avšak domněle znamenití autoři, jejichž díla jsou používána jako příručky ke studiu, jsou přijímáni a oslavováni, ačkoliv nemají žádné živé spojení s Bohem. Takovýmto studiem je člověk přiváděn na zapovězené cesty. Myšlenky jsou k smrti unaveny zbytečnou prací ve snaze dosáhnout toho, co pro ně znamená to, co znamenalo pro Adama a Evu poznání, jehož dosažením projeví neposlušnost Bohu. *CT 444.1*

Dnešní mladí mužové a ženy promarnují léta, aby získali vzdělání, které je jako dříví a strnis-ko, jež bude stráveno při velkém požáru. Takovémuto vzdělání nepřikládá Bůh žádnou cenu. Mnozí studenti opouštějí školu neschopni přijímat Boží slovo s tou úctou a vážností, jakou mu přiznávali před svým vstupem. Jejich víra byla zatemněna ve snaze, aby vynikli při různých studiích. Při jejich výchově se Bible nestala živým předmětem uvažování, nýbrž knihy, zamořené nevírou a propagováním nezdravých teorií, dostaly před ní přednost. *CT 444.2*

Všechny zbytečné předměty měly by být za studijních kursů vykořeny, a studentům předkládána pouze taková studia, která by měla pro ně skutečnou hodnotu. Pouze s takovýmto se musí obeznámit, aby si mohl zajistit život, který by se dal měřit s životem Božím. Je-li mysl povolána k uvažování o hlavních tématech spasení, bude stoupat stále výše v chápání těchto námětů, a opustí nízké a bezvýznamné záležitosti. *CT 444.3*

Znázornění

Čím se stal Jan Křtitel velikým? Připojil svoji mysl k množství tradice, jak ji představovali učitelé židovského národa, a rozevřel ji moudrostí, která přicházela shůry. Duch Svatý vydal o Janovi svědectví před jeho narozením: „*Bude zajisté veliký před obličejem Páně, a vína i nápoje opojného nebude pít, a Duchem svatým bude naplněn... A mnoho ze synů Izraelských obrátí ku Pánu Bohu jejich. Neboť on předejde před obličejem jeho v duchu a v moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům, a nevěřící k opatrnosti spravedlivých, aby připravil Pánu lid hotový.*“ (L 1,15-17) *CT 445.1*

Ve svém proroctví řekl Zachariáš Janovi: „*Ty pak, dítě, prorokem Nejvyššího slouti budeš, nebo předejdeš před tváří Páně připravovati cesty jeho, aby dána byla známost spasení lidu jeho v odpuštění hříchů jejich, skrze lítostivost a milosrdenství Boha našeho, v němž navštívil nás, vyšel z výsosti.*“ A Lukáš dodává: „*Dítě pak rostlo, a posilovalo se v duchu, a bylo na poušti až do dne zjevení svého lidu Izraelského.*“ (L 1,76-80) *CT 445.2*

Jan se rozhodl, že dá přednost tuhému pokání na poušti před radovánkami a přepychem života ve městě. Prostředí pouště příznivě působilo na jeho návyk prostoty a sebeodříkání. Nerušen pohybem světa, mohl zde studovat naučení přírody, zjevení a prozřetelnosti. Jeho bohobojní rodičové často opakovali andělova slova k Zachariášovi. Od dětství bylo mu připomínáno jeho poslání, a on přijal posvátný úkol. Pro něho znamenala samota pouště vítaný únik ze společnosti, ve které téměř vše prostupovala nedůvěra, nevěra a nemravnost. Nedůvěřoval své vlastní síle odolávat pokušení, a děsil se neustálého styku s hříchem ze strachu, že by mohl ztratit postřeh pro jeho převládající hříšnost. *CT 445.3*

Janův život však nebyl promarněn v zahálce, v asketické zádumčivosti, nebo v sobecké odloučenosti. Čas od času vyšel, aby se stýkal s lidmi, a vždy se zájmem sledoval, co se ve světě přihodilo. Ze svého ničím nerušeného soukromí pozoroval události, o kterých byl informován. Se zřením ozářeným božským Duchem, zkoumal charakter lidí, aby mohl poznat, jak získat jejich srdce pro poslání nebes. *CT 446.1*

O Kristovi Simeon řekl: „*Nyní propouštíš služebníka svého, Hospodine, podle slova svého, v pokoji. Nebo viděly oči mé spasení tvé, kteréž jsi připravil před obličejem všech lidí, Světlo ke zjevení národům, a slávu lidu tvého Izraelského.*“ A záznam prohlašuje: „*Ježíš prospíval moudrostí, a věkem, a milostí, u Boha i u lidí.*“ (L 2,29-32.52) *CT 446.2*

Vychovatelé nynějších časů představují Ježíše a Jana jako nevzdělance, protože se neučili ve školách rabínů; jejich učitelem byl však nebeský Bůh, a všichni, kteří poslouchali, byli ohromeni jejich znalostí Písma Svatého. *CT 446.3*

Při každé výchově prvním velkým úkolem je poznat a pochopit vůli Boží. Do každého dne života měli bychom vnést úsilí o dosažení tohoto poznání. Učit se vědám pouze pomocí lidského výkladu, znamená získat špatné vzdělání; učit se však od Boha a Krista, znamená učit se znalosti nebes. Zmatek ve výchově dostavil se proto, že moudrost a poznání Boha nebyly vytříbeny. *CT 447.1*

Studenti na našich školách musí si vážit poznání Boha více, než čehokoliv ostatního. „*Slovo kříže těm, kteříž hynou, bláznovstvím jest, ale nám, kteříž spasení dosahujeme, moc Boží jest. Nebo psáno jest: Zahladím moudrost moudrých, a opatrnost opatrných zavrhu.*“ „*To bláznovství Boží jest moudřejší nežli lidé, a mdloba Boží jest silnější než lidé.*“ „*Vy pak jste z něho v Kristu Ježíši, kterýž učiněn jest nám moudrost od Boha, i spravedlnost, i posvěcení, i vykoupení, aby, jakož jest napsáno, kdo se chlubí, v Pánu se chlubil.*“ (1 K 1,18.19.25.30.31) *CT 447.2*

Ti, kteří vyznávají, že věří Slovu, měli by se denně modlit o světlo Ducha Svatého, aby osvítilo stránky této Knihy, aby jim byla dána schopnost pochopit věci Ducha Božího. ... Slova lidí, jakkoliv velikých, nejsou schopna udělat z nás „*dokonalé lidi Boží, ke všelikému skutku dobrému hotové*“ (2 Tm 3,17) *CT 447.3*

63. Některé výsledky zkoumání Písma

Bible obsahuje vše, co je potřebné pro spásu duše, a zároveň je uzpůsobena k posílení a ukáznění ducha. Použita jako příručka na našich školách, ukáže se, že je mnohem účinnější, nežli kterákoliv jiná kniha, pro rozumné poučování o všech záležitostech tohoto života, právě tak jak při pomáhání duši stoupat po žebříku, který vede do nebe. Bible poskytuje opravdovému studentu zvýšený duševní cvik; pochází u přemýšlení o božských záležitostech, čímž jsou jeho schopnosti obohaceny. Sám je pokorný, zatímco Bůh a Jeho pravda jsou vyvyšovány. Člověk proto tak vysoko zvedá hlavu, a tak málo úcty prokazuje Bohu, že nepozná pravdy Písma. *CT 448.1*

Při probírání se stránkami Božího slova, procházíme nádhernými a nekonečnými výjevy. Patříme na Ježíše, Syna Božího, přicházejícího na náš svět, a jsme upoutáni tajemným sporem, který máří plány mocností temnoty. Jak podivuhodné, jak téměř neuvěřitelné je, že nekonečný Bůh by dal souhlas k pokoření svého jednorozeného Syna. Necht' studenti rozjímají o této velkolepé myšlence. Neodejdou z takového rozjímání, aniž by byli nadšeni, očištěni, povzneseni. *CT 448.2*

Boží slovo je duševní potrava, při které musí křesťan silnit na duchu a intelektu, aby mohl zápasit za pravdu a spravedlivost. Bible učí, že každý znepokojující hřích musí být zapuzen, že boj proti zlu musí být dobojován až do přemožení každé nepravdy. Člověk se má zařadit jako dobrovolný student do školy Kristovy. Přijme-li milost, která se mu dobrovolně nabízí, přítomnost Spasitelova v myšlenkách a v srdci dodá jim rozhodnost v předsevzetí zbavit se každé přítěže, aby mohlo být srdce naplněno naprostou dokonalostí Boha. *CT 448.3*

Do výchovy našich mladých lidí musí být vnesena prostota opravdové zbožnosti, mají-li zvědět, jak se vyhnout zkaženosti, která je ve světě. Musí být poučeni, že opravdoví následovníci Kristovi budou sloužit Bohu nejen, když se to shoduje s jejich náklonnostmi, nýbrž i tehdy, když to vyžaduje sebezapření a nesnáze. Znepokojující hříchy musí být potírány a přemáhány. Závadné rysy povahy, ať již dědičné nebo vypěstované, musí se vyrovnat se závažným předpisem spravedlivosti, a potom překonány pomocí Kristovou. Den co den, hodinu co hodinu musí se pokračovat v rázném díle sebezapírání a posvěcení; neboť činy podají svědectví, že Ježíš prodlévá v srdci zásluhou víry. Posvěcení neuzavírá proslovy duše vědomostem, nýbrž rozšiřuje mysl, a ponouká ji, aby pátrala po pravdě a po skrytém pokladu. *CT 449.1*

Spolehlivý průvodce

Mladý muž, který udělal z Bible svého průvodce, nemusí se zmýlit v cestě povinnosti a neporušenosti. Tato Kniha naučí ho udržovat neporušenost svého charakteru, být pravdomluvným, neprovádět žádné podvody. Naučí ho, že nikdy nesmí přestoupit Boží zákon, aby dosáhl žádaného cíle, i kdyby uposlechnutí znamenalo obětování. Naučí ho, že požehnání nebes na něm nespočine, opustí-li cestu správného jednání; že ačkoliv se může zdát, že lidé mají úspěch při neposlušnosti, že rozhodně budou sklízet ovoce své setby. *CT 449.2*

Pouze ti, kteří čtou Písmo Svaté jako hlas Boha, který k nim promlouvá, jsou opravdovými žáky. Oni se bojí Božího hlasu, neboť pro ně je živou skutečností. Činí své chápání přístupným božským radám a modlí se o milost, aby mohl dosáhnout průpravy pro službu. Když dostane do své ruky nebeskou pochodeň, takový hledač pravdy vidí svou vlastní křehkost, svou neduživost, beznadějnost spoléhání na sebe sama při hledání spravedlivosti. Vidí, že v něm není nic, co by ho mohlo doporučit Bohu, Modlí se k Duchu Svatému, zástupci Krista, aby byl jeho neustálým průvodcem, aby ho přivedl k úplné pravdě. Opakuje si zaslíbení: „*Utěšitel pak, ten Ducha svatý, kteréhož pošle Otec ve jménu mém, onť vás naučí všemu.*“ (J 14,26) *CT 450.1*

Přijímat, aby se mohlo dávat

Studium Bible na našich školách poskytne studentům neobyčejné výhody. Ti, kteří přijímají do svých srdcí svaté zásady pravdy, budou pracovat se vzrůstající energií. Žádné okolnosti nemohou změnit jejich předsevzetí docílit té nejvyšší možné úrovně. To, co přijali, budou sdělovat ostatním.

Když se sami napájí z pramene živé vody, bude od nich proudit živý zdroj pro požehnání a osvětlení ostatních. *CT 450.2*

Pilný student Písma bude neustále rozmnožovat vědění a soudnost. Jeho rozum se zmocní vynikajících námětů, a chopí se pravdy k jednání budou poctivé. Použije své schopnosti ovlivňovat, aby pomáhal ostatním k mnoha správnějšímu pochopení Bohem jim daných zodpovědností. Jeho srdce bude prazdrojem radosti, když uvidí, že se setkává s úspěchem jeho úsilí, podílet se s ostatními o požehnání, kterých se mu dostalo. *CT 450.3*

Hřivna poznání, posvěcená a nabídnutá k použití v Boží službě, nikdy není ztracena. Sebeobětavé úsilí konat dobro bude korunováno úspěchem. „*Boží jsme zajisté pomocníci.*“ (1 K 3,9) Hospodin chce pracovat s lidskými pracovníky. Jemu musí být vzdána chvála a sláva za to, že jsme schopni to dokázat. *CT 451.1*

Hospodin je zneuctíván úpadkem nebo zmařením schopností, které svěřil lidem. Je povinností a výsadou křesťana umocňovat své schopnosti. Kristus dal svůj život, aby získal pro člověka výsadu stát se spolupracovníkem Božím. Dokonce tisíce těch, kteří dostali hodně světla a mnoho příležitostí, nechápou požehnání, která mají na dosah své ruky. *CT 451.2*

Pouze takové vzdělání je prospěšné a nezbytné, které vede k poznání hodnoty, kterou Bůh věnoval lidstvu. Studenti na našich školách musí být ponaučeni, že mají před tváří Boží velkou hodnotu, a že byli vykoupeni za nesmírně velikou cenu. Měli by být přinuceni k tomu, aby si uvědomili důležitost správného upotřebení každé své schopnosti. Mají se odvolávat ke Kristu; pak všechny jejich síly budou použity pro vytrvalou, namáhavou práci v Jeho službě. *CT 451.3*

Studenti musí být vedeni k tomu, aby pomáhali těm, kteří potřebují povzbuzení. Snaží-li se pomoci jiným, pak oni sami „*budou se rozmáhat v milosti, a v známosti Pána našeho a spasitele Jezukrista*“ (2 Pt 3,18), a jejich výkonnost se bude zvyšovat. Jste „*Boží rolí, Boží vzdělání jste*“ (1 K 3,9). Křesťané splní záměr jenom tehdy, budou-li rozmnožovat své poznání, a vrátí mu v horlivé službě dary, které přijali. *CT 452.1*

Nový duch

Pravdy Božího slova nejsou pouhými smyšlenkami, nýbrž vyjádřením Nejvyšší Mocnosti. Ten, kdo učiní z těchto pravd součást svého života, stane se po každé stránce novou bytostí. Nedostalo se mu nových duševních sil, avšak temnota, která pomocí nevědomosti a hříchu zamlčovala chápání, je odstraněna. *CT 452.2*

Slova: „*A dám vám srdce nové*“ (Ez 36,26), znamenají: Ducha nového dám vám. Tato změna srdce je vždy provázena jasnou představou křesťanské povinnosti, pochopením pravdy. Jasnost našeho pojmu o pravdě bude úměrná našemu pochopení slova Božího. Ten, kdo věnuje Písmu Svatému bedlivou, zbožnou pozornost, získá jasné pochopení a úsudek, jakoby při uchýlení se k Bohu dosáhl vyšší úrovně inteligence. *CT 452.3*

Chopí-li se mysl úkolu prostudovat Bibli, zesílí její chápání a její rozumové schopnosti se zlepší. Při studiu Písma Svatého mysl se rozpíná a stává se mnohem vyrovnanější, než když zabývá získáváním poučení z knih, které nemají žádnou souvislost s Bibli. *CT 452.4*

64. Slovo a skutky Boží

Bůh chce, aby učitelé hleděli k nebesům, a aby studovali Jeho skutky v přírodě. „*Nebesa vypravují slávu Boha silného, a dílo rukou jeho obloha zvěstuje. Den po dni vynáší řeč, a noc po noci ukazuje umění. Nenít řeči, nenít slov, není slyšán hlas jejich.*“ (Ž 19,2-4) Nebudeme usilovat o pochopení skutků Božích? Udělali bychom dobře, kdybychom často četli devatenáctý žalm, abychom mohli pochopiti, jak Hospodin spojuje Svůj zákon s díly, Jím vytvořenými. CT 453.1

Můžeme nalézt pro naše školy nějakou příručku, naplněnou tak hlubokými, závažnými výroky, jako je slovo živého Boha? Pak proč by měla být tato Kniha zavrhována pro spisy nevěreckých autorů? Která hodnotnější kniha mohla by být vložena do rukou studentů, nežli ta, která je učí, jak mohou získat věčný život? Čtení příběhu z Bible mělo by být zavedeno pro mládež na našich školách, aby ti, kteří nemají žádnou lásku k Bohu a žádný zájem o duchovní věci, mohli se začít zajímat, a naučit se milovat toto Slovo. CT 453.2

Kristus je středem každého opravdového učení. Každé opravdové náboženství je obsaženo v Jeho slově a v přírodě. On je tím Jediným, na kterého se soustředíme naše naděje ve věčný život; a učitel, který se učí od Něho, nalezl bezpečné zakotvení. CT 453.3

Všechno, co mysl může pochopit, otvírá se před námi v Bibli. Ona je naší duchovní potravou. Musíme přemýšlet o podivuhodných skutcích Božích, a opakovat našim dětem naučené lekce, abychom je mohli vést k tomu, aby spatřily Jeho moudrost, Jeho moc a Jeho velikost v Jeho dílech, Jím vytvořených. CT 453.4

Jaký to Bůh! On vládne nad svým panstvím pečlivě a starostlivě; a On zbudoval ohradu – Desatero – okolo svých dítek, aby je chránil před následky poklesků. K požadavku poslušnosti k zákonům Jeho království, Bůh dává svému lidu zdraví a štěstí, mír a radost. Učí je, že dokonalost charakteru, které On vyžaduje, může být dosaženo pouze tehdy, když se důvěrně seznámí s Jeho slovem. CT 454.1

U proroků čteme: „*Ó ssoužená, vichřící zmítaná, potěšení zbavená, aj, já položím na karbunkulích kamení tvé, a založím tě na zafířích. A vzdělám z křišťálu skla tvá, a brány tvé z kamení trpytícího se, i všecka pomezí tvá z kamení drahého. Synové pak tvoji všickni vyučení budou od Hospodina a hojnost pokoje budou míti synové tvoji. Na spravedlnosti upevněna budeš. Vzdálíš se od ssoužení, protože se ho nebudeš báti, a od setření, nebo nepřiblíží se k tobě.*“ (Iz 54,11-14) CT 454.2

„*Ale tatoť jest smlouva, kterouž učiním s domem Izraelským po těchto dnech, dí Hospodin: Dám zákon svůj do vnitřnosti jejich, a na srdci jejich napíši jej; i budu Bohem jejich, a oni budou mým lidem. A nebudou učití více jeden každý bližního svého, a jeden každý bratra svého, říkajíce: Poznejte Hospodina. Všickni zajisté napořád znáti mne budou, od nejmenšího z nich až do největšího z nich, dí Hospodin; milostiv zajisté budu nepravosti jejich, a na hřích jejich nezpomenu více.*“ (Jr 31,33.34) CT 454.3

„*A půjdou lidé mnozí, říkajíce: Podťte, a vstupme na horu Hospodinovu, totiž do domu Boha Jákobova, a bude nás vyučovati cestám svým, i budeme choditi po stezkách jeho. Nebo z Siona vyjde zákon, a slovo Hospodinovo z Jerusalema.*“ (Mi 4,2) CT 455.1

Starý zákon byl příručkou Izraelitů. ... V něm jsou praktická cvičení ve slově Božím, cvičení, která podle vůle Kristovy by měli učitelé a rodiče probírat s dětmi ve škole a doma. Toto slovo vyučuje živým, svatým zásadám, které lidi ponoukají, aby dělali jiným to, co by si přáli, aby jiní dělali jim – zásady, které musí být vneseny do každodenního života zde na zemi, a přeneseny do školy na nebesích. To je to vyšší vzdělání. Žádné učení lidského původu nemůže dosáhnout těchto výšin; neboť ono sahá až do věčnosti, a je nesmrtelné. Víme dohromady docela málo o velikosti lásky a soucitu Božím. CT 455.2

Studenti by měli napnout své duševní schopnosti, aby mohli rozumět čtyřicáté páté kapitole Izaiášově. Takové kapitoly, jako je tato, měly by být uvedeny do našich škol jako drahocenné studium. Toto je lepší nežli romány a bajky. Proč mají být naše školy závislé na knihách, které říkají tak málo o městě, o kterém prohlašujeme, že ho musíme hledat, jehož stavitelem a tvůrcem je Bůh? Na-

še příručky by měly obsahovat náměty o nejvýznamnějších myšlenkách. Nebe je naším domovem. Naše občanství je nahoře, a naše životy nesmí být věnovány světu, který bude brzo postižen. ... CT 455.3

Přijměte Bibli jako učebnici, a uvažujte, nejste-li naplněni láskou k Bohu. Vaše srdce může být pusté, váš rozum slabý; budete-li však zbožně studovat slovo Boží, světlo ozáří vaši mysl. Bůh pomáhá každému pilnému studentovi. Učitelé, kteří se budou učit od Velikého Učitele, přijmou pomoc Boží, a jak to učinil Daniel a jeho společníci, o nichž čteme: „*Mládence pak ty čtyři obdařil Bůh povědomostí a rozumností ve všelikém literárním umění a moudrostí; nadto Danielovi dal, aby rozuměl všelikému vidění a snům.*“ (Da 1,17) ... CT 455.4

Mohl bych podávat zprávu od kapitoly ke kapitole Starého Zákona Písma Svatého, které obsahují nesmírné povzbuzení. Toto Písmo Svaté je pokladnicí různých perel, a všechny jsou vám potřebné. Jak mnoho času promrhá člověk jízdou na koni, kriketovým zápasem, a hrou s míčem! Dá však záliba v těchto sportech lidem touhu poznat pravdu a spravedlivost? Usměrní jejich myšlení k Bohu? Povede je k tomu, aby se ptali: Jak je to s mojí duší? CT 456.1

Všechny satanovy síly jsou uvedeny v činnost, aby byla upoutána pozornost k lehkomyšlným zábavám, a on dosáhl svého cíle. Své výmysly vkládá mezi Boha a duši. Bude rozptylovat myšlenky aby lidi zdržel od přemýšlení o Bohu. Svět, naplněný sportem a zálibou v požitcích, stále baží po nějaké nové zajímavosti; jak málo myšlenek se však věnuje Stvořiteli nebes a země! CT 456.2

Bůh vyzývá lidi, aby Ho postřehli v divech nebes. „*Pozdvihněte zhůru očí svých, a vizte, kdo to stvořil? Kdo vyvodí v počtu vojsko jejich, a všeho toho zejména povolává.*“ (Iz 40,26) Bůh chce, abychom zkoumali díla nekonečnosti, a z těchto studií abychom se učili milovat Ho, i ctít, i poslouchat. Nebesa a země se svými poklady musí nás poučit o Boží lásce a péči i moci. CT 456.3

Bůh vyzývá své stvoření, aby odvrátila svoji pozornost od zmatku a spletitosti, které je obklopují a podivovala se dílu rukou Jeho. Když studujeme Jeho díla, nebeští andělé budou po našem boku a osvětlí naše myšlenky, a ochrání je před satanovými šalbami. Když pohlédnete na podivuhodné věci, které vytvořila ruka Boží, necht' vaše pyšné, pošetilé srdce pocítí svoji závislost a podřízenost. Jak je to hrozné, není-li projevono přiznání k Bohu tehdy, kdy by se tak mělo stát! Jak je to smutné, pokořovat sebe sama, když je již příliš pozdě! CT 457.1

Žalmista prohlašuje: „*Toběť řekl, ó srdce mé: Hleďte tváři mé; protože tváři tvé, Hospodine, hledati budu.*“ (Ž 27,8) Celý tento žalm měl by být zařazen do školních vyučovacích hodin čtení a slabikování. Žalmy dvacátý osmý, dvacátý devátý a sedmdesátý osmý zmiňují se o hojných dobrodinech, která udělal Bůh Svému lidu, a o jejich špatných odplatách za všechna Jeho dobrodíní. Žalm osmdesátý první vysvětluje, proč byli Izraelité rozptýleni – zapomněli na Boha, jak církve v naší zemi zapomínají na Boha v dnešní době. Přemýšlejte rovněž o žalmech osmdesátém devátém, devadesátém, devadesátém prvním, devadesátém druhém a třetím. CT 457.2

Tyto věci byly napsány k našemu napomenutí, kteří žijeme na sklonku dějin světa; a neměly by být studovány na našich školách? Slovo Boží obsahuje poučné výstrahy pro budoucnost, určené k napomenutí, varování, povzbuzení, a k hojné naději. Neměla by být taková potrava, jako je tato, ve vhodné době pokrmem mládeže? CT 457.3

Účinné vyličení

V nočním vidění, kterého se mi před několika roky dostalo, byla jsem ve shromáždění, na kterém byly projednávány otázky naší školy, byla položena otázka: „Proč není vhodná látka pro čítanky a ostatní příručky vybírána a sestavována z různých pramenů? Proč nebylo slovo Boží vychvalováno nad kteroukoliv lidskou tvorbu? Domníváte se, že lepší poznání toho, co Bůh řekl, mohlo by mít zhoubný účinek na učitele a studenty?“ CT 458.1

Ve shromáždění nastalo ticho a studenti i učitelé byli odsuzováni. Lidé, kteří se navzájem považovali za moudré a horlivé viděli, že byli slabí a že nedostatečně poznali tuto Knihu, která se zabývá věčným osudem lidské duše. CT 458.2

Pak vzal Řečník z rukou učitelů knihy, z nichž studovali, a z nichž některé byly napsány nevěreckými autory a obsahovaly nevěrecké myšlenky, a odhodil je na podlahu. Pak vložil Bibli do jejich rukou řka: „Málo poznáte tuto knihu. Neznáte ani Písmo Svaté, ani moc Boží. Kdybyste pro-

bírali se svými studenty to, čím jste se v minulosti řídili, chtěli by zapomenout mnoho z toho, co se naučili, což však udělat bylo shledáno, že je velmi nesnadné. V jejich myslích se zakořenily závadné myšlenky, jako plevel na zahradě, a některé nebudou již nikdy schopni rozeznávat mezi správným a špatným. Dobro a zlo byly ve vaši práci promíchány. Byly odříkávány nauky, obsahující málo pravdy, kterými však byly propleteny názory a řeči i činy lidí. Mládež nikdy nepozná cestu života, pokud bude závislá na takovýchto pokynech.“ *CT 458.3*

Každý učitel na našich školách musí hledat jedině pravého Boha. Kristus se modlil za své žáky takto: *„Jáť jsem oslavil tebe na zemi; dílo jsem vykonal, kteréž jsi mi dal, abych činil. A nyní oslaviž ty mne, Otče, u sebe samého touž slávou, kterouž jsem měl u tebe, prvé nežli svět byl. Zjevil jsem jméno tvé lidem, kteréž jsi mi dal ze světa. Tvojit' byli, a mně jsi je dal, a řeč tvou zachovali. A nyní poznali, že všechny věci, kteréž jsi mi dal, od tebe jsou. Nebo slova, kteráž jsi mi dal, dal jsem jim; a oni přijali a poznali právě, že jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že jsi ty mne poslal.“* (J 17,4-8) *CT 459.1*

Kdo mezi našimi učiteli bdí, a jako spolehliví správcové milosrdenství Božího spolehlivě nechá zaznít troubu? Kdo rozhlásí třetí andělské poselství, a vyzve svět, aby se připravil na veliký den Boží? Poselství, které přinášíme, má pečeť živého Boha.

20. července 1899 *CT 459.2*

65. Studium Písma ve vlastním zájmu

Není nic, co by mysli dodalo více rozhodnosti a více posílilo ducha, nežli studium Božího slova. Žádná jiná kniha není tak schopna povznést myšlenky, posílit schopnosti, jako rozsáhlé, zušlechťující pravdy Písma. Kdyby bylo slovo Boží studováno tak, jak by se mělo studovat, lidé by měli širokého ducha, ušlechtilost povahy a pevnou vůli, které jsou za našich časů zřídka kdy patrné. Hledání pravdy odmění hledajícího na každém kroku, a každý objev učiní přístupným bohatší pole působnosti pro jeho zkoumání. *CT 460.1*

Tisíce lidí, kteří kážou z kazatelny, nemají dostatek duševních a charakterových kvalit protože zanedbali studium Písma. Jsou spokojeni s povrchním poznáním pravdy, která je plná nesmírně hlubokého významu; a oni raději pokračují, každým způsobem mnoho ztrácí, spíše než aby pátrali po skrytém pokladu. *CT 460.2*

Lidé se mění podle toho, o čem přemýšlejí. Jestliže všední myšlenky a záležitosti zabírají jejich pozornost, budou z nich všední lidé. Je-li takový člověk příliš netečný, aby dosáhl něčeho více než povrchního chápání pravdy, nedostane se mu hojného požehnání, kterým by ho Bůh rád zahrnul. Je to zákon myšlení, že se zúží nebo rozšíří do rozsahu toho čím se důvěrně obeznámilo. Duševní síly se zcela jistě zmenší, a ztratí svoji schopnost chápat hluboký smysl slova Božího, leda by se rázně a houževnatě přinutily, aby se pustili do hledání pravdy. Mysl se rozšíří, bude-li se zaměstnávat sledováním vztahu námětů Bible, navzájem, srovnávajíc jeden biblický citát s druhým, a duchovní věci s duchovními. Na pilného studenta čekají ty nejbohatší myšlenkové poklady. *CT 460.3*

Poznání Boha se nedosáhne bez duševního úsilí a modlitby o moudrost. Mnozí jsou přesvědčeni, že vzácné poklady království Božího a Kristova jsou obsaženy ve slově. Rovněž vědí, že každý pozemský poklad se nezíská bez namáhavého úsilí. Proč by měli očekávat, že pochopí smysl Písma Svatého bez pilného studia? *CT 461.1*

Slovo Boží je světlo a pravda, – svíce nohám a světlem na cestu. Je schopno provázet každý krok na cestě k městu Božímu. Z tohoto důvodu dělá satan beznadějně pokusy, aby zatemnil světlo tak, aby lidé nemohli nalézt a sledovat cestu, která byla pořízena proto, aby po ní kráčeli vykoupení Hospodinovi. *CT 461.2*

Jako horník hledá kopáním v zemi zlatý poklad, tak vážně, vytrvale, musíme usilovat o poklad Božího slova. Při každodenním studiu je často postup studia verš za veršem tím nejprospěšnějším. Nechť se studenti zaujmou jedním veršem, a soustředí svou mysl na přesvědčení se o pravdě, kterou pro ně Bůh do tohoto verše vložil, a potom nechť upnou svoji myšlenku na tento verš, až se stane jejich vlastnictvím. Jeden odstavec takto prostudovaný, až se jeho význam stane jasným, má mnohem větší cenu, nežli pročetí mnoha kapitol bez zřetele k určitému cíli a bez dosažení nějakého skutečného poučení. *CT 461.3*

Bible je svým vlastním vykladačem

Bible je svým vlastním vykladačem. Jeden biblický citát musí být srovnáván s druhým. Student by se měl učit, aby považoval slovo za celek, a aby sledoval příbuznost jeho částí. Měl by dosáhnout poznání o jeho hlavním, ústředním námětu, – o prvotním úmyslu Božím se světem, a vzniku velkého sporu, a o díle vykoupení. Měl by rozumět povaze těchto dvou sil, které spolu zápasí o prvenství, a měl by se učit sledovat jejich působení pomocí záznamů historie a proroctví, až k velkolepému konci. Měli by vidět, jak tento spor vstupuje do každé fáze lidské zkušenosti; jak při každém kroku života oni sami odhalují jeden nebo druhý z těchto dvou proti působících motivů; a jak, ať již chtějí nebo nechtějí, musí se právě nyní rozhodnout, na kterou stranu tohoto sváru se chtějí postavit. *CT 462.1*

Každá část Bible vznikla vnuknutím Božím, a je prospěšná. Starému Zákonu neméně než Novému Zákonu by měla být věnována pozornost. Když studujeme Starý Zákon, nalezneme živá, bublající zřídla tam, kde nepozorný čtenář zpozoruje pouze pouštinu. *CT 462.2*

Starý Zákon vrhá světlo na Nový, a Nový na Starý. Každý je zjevením slávy Boží v Kristu, jak je předpověděn u patriarchů, jak je obrazně představen v obětním systému, jak je zobrazen zákonem, a je obrazně představen v obětním systému, jak je zobrazen zákonem, a jak byl popsán proroky, je bohatstvím Starého Zákona. Kristus ve svém životě, smrti a zmrtvýchvstání, Kristus jak byl dosvědčen Duchem Svatým, je pokladem Nového Zákona. Jak Starý, tak i Nový uvádějí pravdy, které budou zbožnému hledajícímu neustále odhalovat nové hlubiny smyslu. *CT 462.3*

Je-li probuzena skutečná láska k Bibli, a student si začne uvědomovat, jak je pole rozsáhlé, a jak je poklad drahocenný, bude si přát, aby využil každou příležitost k obeznámení se Božím slovem. Jeho studium nebude omezováno na žádný mimořádný čas nebo místo. A toto nepřetržité studium je jedním z nejlepších způsobů pěstování lásky k Písmu Svatému. Necht' má student Bibli vždy při sobě, a jakmile má příležitost, ať čte text a uvažuje o něm. Zatímco se prochází po ulicích, čeká na nádraží, vykonává své povinnosti, necht' využije příležitost, aby získal nějakou hodnotnou myšlenku z pokladnice pravdy. *CT 463.1*

Studující slova neměl by dělat ze svých úsudků střed, okolo něhož se musí pravda otáčet. Neměl by zkoumat za tím účelem, aby našel v Písmě Svatém citáty, kterých by mohl použít k ověření svých teorií; neboť takového překrucování Písma Svatého vede k jeho vlastní zkáze. Studující Bible musí se zbavit každého předsudku, vinit zkoumání ze svých vlastních idejí a s tichým a pokorným, srdcem se sjednocením se v Kristu, s vroucí modlitbou, měl by hledat moudrost od Boha. Měl by se snažit poznat zjevenou vůli Boží, protože se týká jeho nynějšího a věčného blaha. Toto slovo je vodítkem, jehož pomocí musí poznat cestu k věčnému životu. *CT 463.2*

K dalšímu studiu

Pokladnice Božího slova: Ed 128-134; PP 596-598; MH 461,462; COL 107-114,125,126; 4T 545,546,584-586; 8T 257-259

Knihy knih: Ed 123-127,135-184; 4T 9-15; 6T 131-133

Učitel Bible: Ed 185-192

Výsledky zkoumání Božího Slova: MH 458-466; 8T 319-325

Studium Písma ve vlastním zájmu: Ed 185-192; 4T 416, 498, 499

Část XIII. – Lékařské studium

„Ne nechávat si podávat léky, nýbrž sám je podávat.“

66. Volání po svaté pravdě zdravotních misionářů

Když Kristus vysílal dvanáct učedníků na jejich první misi milosrdenství, pověřil je „*aby kázali království Boží, a uzdravovali nemocné*“ (L 9,2). „*Jdouce pak, kažte, řkouce: Přiblížilo se království nebeské. Nemocné uzdravujte, malomocné čistěte, mrtvé křestě, d'ábelství vymítejte; darmo jste vzali, darmo dejte.*“ (Mt 10,7.8) A když oni „*chodili po městech v'ůkol, zvěstující evangelium, a uzdravující všude*“ (L 9,6), požehnání nebes provázelo jejich úsilí. Splnění Spasitelova poslání udělalo z jejich poselství moc Boží k spasení a jejich úsilím byli mnozí přivedeni k poznání Mesiáše. CT 465.1

Sedmdesát učedníků, kteří byli vysláni o něco později, bylo rovněž pověřeno, aby „*uzdravovali nemocné*“ (L 10,9) a aby zvěštovali příchod slíbeného Spasitele. Při své práci, spojené s kázáním a uzdravováním, řádili se učedníci příkladem Mistra Kazatele, který léčil jak duši, tak i tělo. Evangelium, kterému On učil, bylo poselstvím duševního života a uzdravení tělesného. Vykoupení z hříchu a hojení nemocí spolu navzájem souvisely. CT 465.2

Ke konci své pozemské služby, když pověřil své učedníky svatým posláním, aby šli „*po všem světě, kázali evangelium všemu stvoření,*“ prohlásil, že jejich služba bude posílena navrácením zdraví nemocným. Řekl: „*Na nemocné ruce vzkládati budou, a dobře se míti budou.*“ (Mk 16,15.18) Tím, že budou Jeho jménem léčit nemoci těla, dosvědčí Jeho moc k uzdravování duší. CT 466.1

Spasitelovo pověření učedníků zahrnuje věřící všech věků. Všem těm, jimž se dostalo nebeského vnuknutí, bylo svěřeno evangelium. Všichni, kteří přijali život od Krista, jsou ustanoveni, aby pracovali pro spásu svých bližních. Pro tuto práci byla zřízena církev, a všichni, kteří se k ní slavnostně připojili, jsou tím zároveň zavázáni, že se stanou Kristovými spolupracovníky. CT 466.2

„*Na nemocné ruce vzkládati budou, a dobře se míti budou.*“ Tento svět je velkou nemocnicí, Kristus však přišel, aby uzdravoval nemocné, aby oznámil vykoupení satanovým zajatcům. On byl sám o sobě zdrav a silou. Rozdělal se o svůj život s nemocnými, se zarmoucenými, s těmi, kteří jsou posedlí zlými duchy. Poznal, že mnozí z těch, kteří Ho prosili o pomoc, způsobili si nemoc sami; přesto jim neodmítl uzdravení. A když Kristova moc naplnila tyto ubohé duše, byly usvědčeny z hříchu, byly vyléčeny ze své duševní nemoci právě tak, jako ze svých tělesných neduhů. CT 466.3

Mnohým z postižených, kterým se dostalo uzdravení, Kristus řekl: „*Nikoli víc nehřeš, aby se tobě něco horšího nepřihodilo.*“ (J 5,14) Tímto způsobem Kristus učil, že nemoc je výsledkem přestoupení Božích zákonů, jak tělesných, tak i duševních. Ve světě by neexistovala tak velká bída, kdyby lidé od počátku žili v souladu se záměrem Stvořitelovým. Existují podmínky, které by měly zachovávat všichni, kteří by si chtěli uchovat zdraví. Všichni by se měli naučit, které to jsou podmínky. Hospodinu se nelze zavděčit neznalostí Jeho zákonů, ať již tělesných nebo duchovních. Musíme spolupracovat s Bohem pro navrácení zdraví tělu právě tak jako duši. CT 466.4

A měli bychom učit ostatní, jak zachovávat a znovu nabývat zdraví. Pro nemocného bychom měli používat ty léky, které Bůh připravil v přírodě, a měli bychom je upozornit na Toho, kdo jediný může uzdravovat. Je naším úkolem, abychom uvedli nemocného ke Kristu v náručí své víry. Měli bychom ho učit, aby důvěřoval tomu Velikému lékaři. Měli bychom se chopit Jeho slibu, a modlit se o projevení Jeho moci. Vlastní podstatou evangelia je uzdravování a Spasitel chce, abychom vyžvali nemocné, zoufalé a zarmoucené, aby spoléhali na Jeho sílu. CT 467.1

Nikdy nepotřeboval svět tolik poučení a uzdravení, jako v dnešní době. Svět je přeplněn slabými, zoufalými, neznalými a poníženými, kteří potřebují, aby jim byly podávány léky. Neustálé prohřešky lidí po téměř šest tisíc let přinesly nemoc, soužení a smrt jako výsledek. Celé zástupy hynou pro nedostatek poznání. CT 467.2

Když Boží služebníci vidí hrozné výsledky dlouho trvajícího hříchu, jejich srdce jsou dojata zármutkem veškerenstva, a oni se snaží pracovat tak, jak pracoval Mistr a Jeho učedníci. Ve spojení s božským Lékařem, pověření Jeho mocí jdou, aby učili a uzdravovali. Jsou si vědomi toho, že evangelium je tím jediným protijedem proti hříchu, a že jako Kristovi svědkové musí dosvědčovat Jeho moc. Když upozorní některého ze zarmoucených na Beránka Božího, který snímá hříchy světa,

Jeho přetvářející milosrdenství a zázraky dělající moc způsobí, že mnozí přijmou poselství pravdy, jak je přinášeno. Jeho moc uzdravovat, spojená s poselstvím evangelia v kritické chvíli přináší úspěch. Duch Svatý působí na srdce a spasení Boží se objeví. *CT 467.3*

Avšak dnešní potřeba světa nemůže být plně uspokojována kázáním Božích služebníků, kteří byli povoláni, aby každému stvoření hlásali věčné evangelium. Zatím by bylo dobré, pokud je to možné, aby se evangeličtí pracovníci učili, jak pomáhat při nesnázích těla právě tak, jako duše sledující takto příklad Kristův, pokud nemohou strávit všechny svůj čas a úsilí na pomáhání těm, kteří pomoc potřebují. Hospodin přikázal, aby k těm, kteří zvěstují slovo, byli přidrženi Jeho zdravotní misionářští pracovníci, – křesťanští lékaři a ošetřovatelé, kterým se dostalo zvláštního výcviku v léčení nemoci a v získávání duší. *CT 468.1*

Zdravotní misionáři a pracovníci ve službě evangelia mají být navzájem spojeni nerozlučnými pouty. Jejich práce musí být vykonávána svěže a moudře. Jejich spojeným úsilím musí být svět připraven pro druhý příchod Kristův. Jejich sjednocenou prací musí vzejít slunce Spravedlnosti, s lékem na svých praporcích, aby ozářilo zatemnělé krajiny, země, kde lid žil po dlouhou dobu ve veliké nevědomosti. Mnozí, kteří nyní prodlévají ve stínu hříchu a smrti, když uvidí u oddaných služebníků Božích odraz světla světa, budou si vědomi toho, že mají naději na spasení, a otevrou svá srdce, aby přijali uzdravující paprsky, a stanou se světloňosi ostatním, kteří jsou doposud v temnotě. *CT 468.2*

Nesnáze světa jsou tak veliké, že se všichni, kteří jsou povoláni, aby z nich byli zdravotní misionáři evangelisté, mohou si dopřát, aby promarnili léta přípravou dříve, než začnou s prováděním skutečné práce mezi lidmi. Hlasateli evangelia se brzo otevrou dveře, které by byly navždy zavřeny. Bůh žádá mnohé, kteří jsou připraveni, aby vykonávali vítanou službu, aby roznášeli poselství nyní, a nečekali na další přípravu; neboť zatímco někteří otálejí, nepřítel se může zmocnit pole, nyní nechráněného. *CT 469.1*

Byla jsem ponaučena, že malé společnosti, které dostaly patřičný výcvik pro zdravotně misijní službu, měli by jít a konat dílo, kterým Kristus pověřil své učedníky. Necht' pracují jako evangelisté, rozšiřují naše spisy, hovoří o pravdě s těmi, se kterými se setkají. Necht' se modlí za nemocné, a je-li zapotřebí, ošetřují je, nikoliv léky, nýbrž přírodními prostředky, vždy si uvědomující svoji závislost na Bohu. Když se sjednotí v práci vyučovací a uzdravovací, budou sklízet bohatou úrodu duší. *CT 469.2*

A zatímco Bůh vyzývá muže a ženy, kteří již získali praktické znalosti o tom, jak ošetřovat nemocné, pracovat jako slovem Božím osvícení zdravotní misionáři ve spojení se zkušenými evangelickými pracovníky, žádá rovněž mnohé nováčky, aby navštěvovali přípravky pro zdravotnické misionáře, aby získali rychlou a důkladnou přípravu pro službu. Někteří nepotřebují strávit v těchto školách tak dlouhou dobu, jako ostatní. Není to v souladu s Božím úmyslem, aby všichni zamýšleli strávit tam naprosto stejně dlouhou dobu, ať již tři, čtyři, nebo pět let, na přípravu dříve, než se začnou zabývat platnou prací mezi lidmi. Někteří po studiu, trvajícím určitou dobu, mohou se mnohem rychleji vyvinout při práci po stránce praktické na různých místech, za dohledu zkušených vedoucích, než jak by tomu bylo, kdyby setrvali v nějakém ústavu. Když získají určité znalosti a zručnost, někteří z nich by považovali za zbytečné, aby se vrátili na některou z našich zdravotnických učilišť za účelem dalšího vzdělávání. Takto se stanou užitečnými zdravotními misionáři, připravenými pro namáhavé nepředvídatelné události. *CT 469.3*

Mnohému by se mohlo naučit navštěvováním nemocnic. V těchto nemocnicích by se mělo nemálo z našich mladých lidí učit, aby z nich byli úspěšní zdravotničtí misionáři. Pozorování a praxe těch, kteří byli vyučeni, dají naší mládeži schopnost, aby se z ní stali úspěšní ošetřovatelé, s dokonalější zručností, způsobili dosáhnout toho nejvyššího postavení. Každý lékař, každý ošetřovatel, každý pomocník, který nějakým způsobem pracuje ve službě Boží, musí usilovat o dokonalost. Toliko tato úroveň odpovídá Tomu, který nás povolal, abychom byli jeho spolupracovníky. A zejména ti, kteří se připravují, aby působili jako Jeho zdravotní misionáři, měli by se rázně odvracet od každého pokušení spokojovat se s povrchní znalostí svého povolání. Necht' raději usilují o dosažení hranic dokonalosti. Jejich povolání je to nejnáročnější, a jejich příprava musí být pečlivá a důkladná. *CT 470.1*

Dílo Boží v nynější době mnohem více pokročilo, než jak tomu ve skutečnosti je, kdybychom byli v minulých letech mnohem aktivnější ve výchově ošetřovatelů, kteří kromě toho, že musí získat více než průměrnou zručnost v péči o nemocné, musí se rovněž učit pracovat jako evangelisté ve službě získávání duší. *CT 471.1*

Škola v Loma Linda byla založena právě proto, aby se v ní mohli vychovávat takoví pracovníci, jakož i lékaři. V této škole se musí mnoho pracovníků vzdělat na úroveň lékařů, aby pracovali ani tak ne jako lékaři, nýbrž jako zdravotně misijní evangelisté. Tato výchova musí být v souladu se zásadami, podloženými skutečným vyšším vzděláním. Je toho zapotřebí pro sta pracovníků, kterým se dostalo praktického a důkladného vzdělání po stránce medicínální, a kteří jsou rovněž připraveni, aby pracovali dům od domu jako učitelé, bibličtí pracovníci a kolportéři. Tací studenti by vycházeli ze školy, aniž by byli zasvěceni do zásad budování zdraví, aniž by poznali lásku Boží a cestu spravedlnosti. *CT 471.2*

Ti, kteří získali pokročilý výcvik v ošetřovatelství, a vycházejí do všech koutů světa jako zdravotně misijní evangelisté, nemohou očekávat, že se jim dostane od světa úcty a vážnosti, které se často dostává diplomovaným lékařům. Když však si hledí své učitelské a uzdravovací práce, a těsně se spojují se služebníky Božími, kteří byli povoláni, aby kázali Jeho slovo, Jeho požehnání spočine na jejich práci a nastane neuvěřitelná změna. V nejlepším slova smyslu stanou se Jeho pomocnou rukou. *CT 471.3*

Povinnosti lékařovy jsou namáhavé. Málokdo bere na vědomí duševní a fyzické napětí, kterému je vystaven. Veškerá energie a schopnost musí být vynaložena spolu s nesmírnou úzkostlivostí na zápas s nemocí a smrtí. Často je si vědom toho, že jediný neobratný pohyb ruky, byť i o vlas ve špatném směru, může poslat duši nepřipravenou na věčnost. Jak mnoho modliteb a porozumění potřebuje poctivý lékař od lidu Božího! Jeho požadavky nejsou v tomto směru o nic menší, nežli požadavky toho nejhorlivějšího Kazatele nebo misijního pracovníka. Nemohou si dopřát, jak se to tak často stává, dostačujícího odpočinku a spánku, potřebuje dvojnásobnou dávku laskavosti, každodenní posilování, nebo ztratí svůj vztah k Bohu, a bude vystaven nebezpečí, že bude klesat stále hlouběji do duševní temnoty, než-li lidé jiných povolání. A přece je často nucen snášet nezasloužené výtky, a je ponecháván osamocen, takže se stává předmětem satanových nejprudších pokušení, máje pocit, že je mu špatně rozuměno, že je zrazen svými přáteli. *CT 472.1*

Mnozí vědouce, jak jsou lékařovy povinnosti namáhavé, a jak málo mají lékaři příležitostí, aby se zbavili starostí, dokonce i v sobotu, nezvolí si lékařství za své životní povolání. Velký nepřítel se však neustále pokouší, aby zahubil Boží pomocníky, a lidé vzdělaní a rozumní jsou povoláni, aby zápasili s jeho krutou mocí. Více opravdových lidí je zapotřebí, kteří by se zasvětili tomuto povolání. Mělo by se vynaložit značné úsilí na to, aby se vhodní lidé přiměli k získání kvalifikace v tomto odvětví. Měli by se najít lidé, jejichž charaktery jsou založeny na jasných zásadách slova Božího – lidé, kteří mají přirozenou energii, sílu a vytrvalost, která by je učinila schopnými, aby dosáhli vysokého stupně dokonalosti. *CT 472.2*

Každý se nemůže stát úspěšným lékařem. Mnozí se ujali povinnosti tohoto povolání v každém směru nepřipraveni. Neměli potřebné znalosti; rovněž neměli zručnost a takt, pozornost a inteligenci, nezbytné předpoklady úspěšného díla. Lékař může mnohem lépe pracovat, je-li tělesně silný. Je-li slab, nemůže vydržet namáhavou práci, která souvisí s jeho povoláním. Muž, který má slabou tělesnou soustavu, který má špatné trávení, nebo který se nedovede ovládat, nemůže získat kvalifikaci pro léčení všech druhů nemocí. Neměla by se věnovat tak značná pozornost na povzbuzování osob, které by mohly být užitečné v některém méně zodpovědném postavení, aby studovaly medicínu s jejími velkými nároky na čas a peněžní prostředky, není-li zde přiměřená naděje, že budou mít úspěch. *CT 473.1*

Byla jsem ponaučena, že vzhledem k namáhavé povaze zdravotně misijní práce ti, kteří chtějí jít tímto směrem, měli by být nejprve vyšetřeni příslušnými lékaři, aby se zjistilo, zda mají či nemají nezbytnou sílu, aby vydrželi celý studijní běh, kterým musí v přípravce projít. *CT 473.2*

Musíme učinit vše pro zabezpečení těch nejlepších talentů, a pro umístění těchto pracovníků v takovém postavení, ve kterém by mohli vychovávat ostatní pracovníky. Potom, až budou naše sanatoria a misijní stanice žádat lékaře, budeme mít mladé lidi, kteří zásluhou své zkušenosti, získané činnou prací, stanou se schopnými převzít zodpovědnost. *CT 473.3*

67. Student zdravotnictví

Zatímco usiluje o přípravu pro své životní povolání, měl by být student zdravotnictví povzbuzován, aby dosáhl nejvyššího možného vývoje všech svých sil. Jeho studie, které jsou velice náročná nezbytně vyžadují, aby nepodkopával své potěšení z duševních záležitostí. Po celou dobu svého studia měl by nepřetržitě prospívat v uhlazenosti a v poznávání pravdy, a přitom by měl současně neustále rozmnožovat zásobu svých znalostí, které z něho udělají zkušeného praktika. *CT 474.1*

Studentům zdravotnictví bych ráda řekla: Přistupujte ke svému studiu s předsevzetím, že budete jednat správně a že budete dodržovat křesťanské zásady. Utíkejte před pokušením a vyhýbejte se každému navádění ke zlu. Chraňte svoji duševní čistotu. Svědomitě zachovávejte úctu k pravdě a spravedlnosti. Buďte spolehliví při menších zodpovědnostech, a projevujte se jako skromní, kritičtí myslitelé, kteří mají nezkažené srdce a jsou počestní, jsouce oddáni Bohu a věrní lidem. *CT 474.2*

Příležitosti na vás čekají; jste-li pilní (snaživí) a poctiví, můžete získat vzdělání nejvyšší hodnoty. Važte si co nejvíce výhod. Neuspokojujte se s průměrnými vědomostmi; snažte se, abyste se kvalifikovali pro zastávání postavení, vyžadujícího důvěru, ve spojitosti s prací pro Hospodina zde na zemi. Sjednoťte se s Bohem moudrostí a mocí, abyste se mohli stát intelektuálně silnými, a neustále schopnějšími dobyvateli duší. Můžete se stát ženami a muži zodpovědnými a vlivnými, jestliže silou své vůle spojení s božskou silou, horlivě se připoutáte k práci, která zabezpečuje náležitý výcvik. *CT 474.3*

Cvičte své duševní síly, a v žádném případě nezanedbávejte síly tělesné. Nedopust'te, aby vám duševní lenost uzavřela cestu k větším vědomostem. Učte se jak přemýšlet, tak i studovat, aby se mohly vaše myšlenky rozšiřovat, sílit a vyvíjet se. Nikdy se nedomnívejte, že jste se již dosti naučili, a že nyní můžete polevit ve svém úsilí. Vzdělaná mysl je měřítkem člověka. Ve vzdělání měli byste pokračovat po celou dobu svého života, každý den měli byste se učit, a získané vědomosti prakticky uplatňovat. *CT 475.1*

Aby se z vás stali mužové a ženy, to bude záležet na tom, zda se budou rozrůstat vaše síly, budete cvičit každou schopnost, dokonce i v malých věcech; neboť po převzetí těžších zodpovědností je zapotřebí větší síly. Individuální zodpovědnost a spolehlivost jsou nezbytné. Při používání v praxi toho, co jste se naučili po čas svého studia, neumožňuje vám, abyste se vyhýbali převzetí svého podílu zodpovědnosti, protože může přitom vzniknout nebezpečí, protože by bylo nutno něčeho se odvážit. Nedopouštějte, aby jiní za vás mysleli. Musíte cvičit své síly, abyste byli silní a statní; svěřené hřivny se pak rozhojní, bude-li vytrvale, stejnoměrně, neústupně cvičena energie pro převzetí osobní zodpovědnosti. Bůh chce, abyste dennodenně, krok za krokem rozmnožovali svoji zásobu myšlenek, počínající si tak, jako kdyby okamžiky byly klenoty, které musí být sřezány a šetrně s nimi zacházeno. Takto získáte šíři myšlenek a pevnost intelektu. *CT 475.2*

Bůh nebude v ničem vyžadovat na člověku tak přesné účtování jak ve způsobu, jakým využil svého času. Byly jeho hodiny promarněny, zneužity? Bůh nám propůjčil vzácné dobrodiní života ne proto, aby bylo věnováno sobeckému uspokojování. Naše práce je příliš vážná, náš čas pro službu Bohu a svým bližním krátký, než aby byl promarněn sháněním se po slávě. Oh, kdyby lidé chtěli upustit od přílišných tužeb, jak docela jiné služby by se dostalo Hospodinu! *CT 475.3*

Je mnoho takových, kteří tak pospíchají, aby se vyšplhali k vyznamenání, že přeskakují některé z příčlů žebříku, a takto jednajíce ztrácí zkušenost, kterou musí mít, aby se z nich stali rozumní pracovníci. Při jejich horlivosti se jim zdá poznání mnoha věcí málo důležité. letmo si všimnou povrchu, a nejdou do hloubky zdroje pravdy, místo aby pomalým a namáhavým postupem získávali zkušenost, která je činí schopnými, aby byli znamenitými pomocníky pro ostatní. Potřebujeme, aby naši studenti zdravotnictví byli mužové a ženy, kteří považují za svou povinnost, aby mohli nakonec zdvojnásobit kapitál, který jim byl svěřen. *CT 476.1*

Světlo, které Bůh nabídl pro postup zdravotního misionáře nezavdává příčinu, aby Jeho lid byl v oboru lékařských věd pokládán za méněcennější, nýbrž uzpůsobí je, aby dosáhli té nejvyšší dokona-

losti. Bůh chce, aby byli považováni za moudré a schopné lidi, protože On je s nimi. V moci Toho, který je zdrojem veškeré moudrosti, milosti, musí být překonány chyby a neznalost. *CT 476.2*

Nechť každý student zdravotnictví se snaží, aby dosáhl vysoké úrovně. Pod vedením nejvyššího ze všech učitelů, musí náš život vždy směřovat k dokonalosti. Všichni, kteří pracují v zdravotně misijním díle, musí být žáky. Při žádné překážce neříkejte: „To neumím udělat.“ Místo toho řekněte: „Bůh si přeje, abych byl zkušený. Očekává zde ode mne, že budu pracovat bez jakéhokoliv pohodlí a ulevování, a že budu usilovat o to, co je nejvyšším příkazem.“ *CT 476.3*

Je pouze jediná síla, která může udělat ze studentů zdravotnictví to, čímž by měli být, – je to milost Boží a síla pravdy, vykonávající záchranný vliv na život a charakter. Ti studenti, kteří mají v úmyslu kázat trpícímu lidstvu, nenajdou žádné povýšené místo tu na zemi. Mělo by být dosaženo takové poznání, které je pojmenováno slovem věda, pokud uchazeč denně uznává, že bázeň Boží je počátkem moudrosti. Všechno, co může posílit mysl, mělo by být pěstováno pokud jejich síly stačí, zároveň by se však měli ucházet o moudrost Boží; neboť i když jsou provázeni moudrostí z hůry, stanou se snadnou kořistí šalebné moci satanovy. Ve svých vlastních očích stanou se důležitými velikými, soběstačnými. *CT 477.1*

Bohobojní lékaři mluví o své práci skromně; avšak začátečníci s omezenou zkušeností při zacházení s tělem i duší lidí budou často o svých znalostech a vědomostech mluvit chvástavě. Potřebují lépe rozumět sobě samým; neboť pak by se stali mnohem zkušenějšími, pokud se týče jejich povinností, a vzali by na vědomí, že v každém oboru, ve kterém mají pracovat, musí mít ochotnou mysl, vážného ducha, a srdečný, nesobecký zápal při úsilí, prokazovat jiným dobro. Nebudou přemýšlet o tom, jak zachovat svou důstojnost, nýbrž pečlivostí a starostlivostí budou získávat pověst za svoji důkladnost a svědomitost, a soucitnou službou získají srdce těch, kterým slouží. *CT 477.2*

V lékařském povolání je mnoho skeptiků a ateistů, kteří vynášejí díla Boží nad Boha vědy. Poměrně málo z těch, kteří navštěvují světské lékařské koleje, vychází z nich čistých a neposkvřených. Nepodařilo se jim, aby se stali vynikajícími, zušlechťenými a posvěcenými. Materiální záležitosti zatemňují nebeské a věrné. U mnohých se zbožná víra a zásady mísí se světskými zvyky a praktikami, a čistá a neposkvřená víra je vzácná. Je však předností každého studenta, aby vstupoval do koleje se stejně pevnou, vymezenou zásadou, jako vstupoval Daniel na dvůr babylonský, a po celé své učební období, aby uchoval svoji bezúhonnost neposkvřenou. Síla a milost Boží jsou zabezpečeny za neskonale obět, aby lidé mohli vítězit nad satanovými pokušeními a lákadly, a vyjít z nich neposkvřeni. Život, slova, a chování jsou těmi nejúčinnějšími důvody, tou nejvážnější výzvou nedbalým, neuctivým a pochybovačným. Nechť jsou život a charakter silným důkazem pro křesťanství; pak budou lidé dohnáni k tomu, aby vzali na vědomí, že jste byli s Kristem, a že jste se u Něho učili. *CT 478.1*

Nechť nejsou studenti zdravotnictví oklamáni úskoky ďáblůvými nebo některou z jeho potouchlých záminek, kterými byli tak mnozí ošáleni a zapleteni do osidel. Trvejte pevně na zásadách. Při každém kroku se ptejte: „Co by řekl Pán?“ Říkejte neustále: „Chci jít za světlem. Chci si vážít a ctít Majestát pravdy.“ *CT 478.2*

Zejména ti, kteří studují lékařství na světských školách, měli by se bránit proti poskvření špatnými vlivy, kterými jsou neustále obklopeni. Jsou-li jejich učitelé lidé zistní, a jejich spolužáci nevěrci, kteří nemají žádnou opravdovou myšlenku o Bohu i zbožní křesťané jsou v nebezpečí, že budou ovlivněni touto nevěreckou společností. Někteří však přece jenom prošli lékařským studiem, a zůstali věrní zásadám. Neměli by setrvat při svých studiích v Sobotu a měli by dokazovat, že lidé mohou získat kvalifikaci pro lékařské povolání, a nezklamat očekávání těch, kteří je povzbudili, aby dosáhli vzdělání. *CT 479.1*

Právě pro tato obyčejná pokušení, se kterými se naše mládež na světských lékařských školách nutně setkává, mělo by se udělat opatření pro přípravný a pokročilý zdravotnický výcvik na našich vlastních školách, za vedení křesťanských učitelů. Pedagogická učiliště našich větších unijních konferencí v různých částech pole měly by dostat to nejvhodnější postavení pro kvalifikování naší mládeže, která vyhověla požadavkům pro přijetí stanovenými zákony státu, pokud se týče studentů zdravotnictví. Měly by být zajištěny ty opravdu nejlepší učitelské síly, aby naše školy mohly být přivedeny na patřičnou úroveň. Mládež, a ti pokročilejšího věku, kteří pociťují jako svou povinnost,

aby se připravili pro práci, která vyžaduje vykonání některých zákonem předepsaných zkoušek, měli by mít zabezpečené, že získají v přípravkách naší jednoty všechno to, co je nezbytné pro stup do lékařské koleje. *CT 479.2*

Modlitba vykoná zázraky u těch, kdo se vytrvale modlí. Bůh si přeje, abychom my všichni byli neustále připraveni a plni naděje. Vše, co On slíbil, také udělal; a vzhledem k tomu, že požadavky, dané zákonem, činí nezbytným, aby studenti zdravotnictví prošli určitým přípravným studiem, měli by naše učiliště zařídit, aby přivedly své studenty k takovému stupni literární a vědecké výchovy, která je nezbytná. *CT 479.3*

A nejen naše větší přípravné školy měly by poskytovat toto přípravné vyučování těm, kteří mají v úmyslu zúčastnit se zdravotnického kurzu, nýbrž musíme udělat vše, co je důležité pro zdokonalení studijních kurzů, které poskytuje naše kolej, zdravotnických evangelistů v Loma Linda. Jak bylo svého času zdůrazněno, když byla tato škola založena, musíme opatřit vše, co je důležité pro kvalifikaci naší mládeže, která si přeje věnovat se lékařství, aby se mohla rozumně připravit pro vykonání zkoušek, vyžadovaných pro zjištění jejich lékařské způsobilosti. Měla by být vedena k tomu, aby se chovala rozumně k případům těch, kteří jsou nemocní tak, aby se vzala možnost nějakému nedůtklivému lékaři domnění, že jsme v naší škole nedali mladým lidem výchovu, nezbytnou pro jejich náležitou kvalifikaci při výkonu lékařské služby. Studenti, kteří dosáhli akademické hodnosti, musí neustále postupovat ve svých znalostech, neboť učením se člověk zdokonaluje. *CT 480.1*

Zdravotnická škola v Loma Linda musí být tou nejlepší, proto ti, kteří jsou v této škole, mají výsadu, že mohou udržovat spojení s nejmoudřejším ze všech lékařů, do kterého mohou přijmout to nejvyšší poznání. A pro speciální přípravu těch z naší mládeže, kteří mají jasné představy o své povinnosti získat zdravotnickou výchovu, které jsou možné, aby obstáli při zkouškách, vyžadovaných zákonem na všech, kteří provozují praxi jako řádně kvalifikovaní lékaři, musíme obstarat vše, cokoliv by mohlo být požadováno, aby tato mládež nemusela docházet do lékařských učilišť, vedených lidmi, kteří nejsou naší víry. Takto uzavřeme dveře, které by nepřítel rád měl otevřeny; a naši mladí mužové a ženy, jejichž duchovní zájmy máme podle přání Hospodina chránit, nebudou pociťovat nutnost stýkat se s nevěrci, aby získali důkladné lékařské vzdělání. *CT 480.2*

Učitelé na našich lékařských kolejích měli by studenty povzbuzovat, aby získali všechny vědomosti, které jen mohou, v každém oboru. Setkají-li se s nějakými studenty, kteří mají nedostatky při ošetřování, v chápání svých zodpovědností, měli by tuto záležitost upřímně předložit před takové jedince, kteří jim poskytnou příležitost, aby opravili své návyky a dosáhli vysoké úrovně. *CT 481.1*

Učitelé by neměli dopustit, aby někteří nastávající žáci zbavovali je chuti k další práci. Ani by neměli zastrašovat studenty, dopustí-li se chyby. Budou-li omyly a závady vlídně vytknuty, studenti by naopak měli mít pocit vděčnosti za každé ponaučení, kterého se jim dostalo. Pyšný duch u některých studentů by neměl být trpěn. Všichni by se měli rádi učit, a učitelé by měli rádi dávat ponaučení, vychovávat studenty k samostatnosti, způsobilosti, pečlivosti, vytrvalosti. Studují-li studenti za vedení moudrých vychovatelů, a spojují-li se s nimi o podílení se na zodpovědnosti, mohou pomocí učitelů vystoupit až na ten nejvyšší příčel žebříku. *CT 481.2*

Studenti by měli ochotně pracovat pod vedením těchto zkušených lidí, bedlivě si všímat jejich pokynů, řídit se jejich radou, a pustit se co možno nejvíce do přemýšlení, výcviku a rozumného podnikání; nikdy by však neměli přestupovat předpisy, nikdy přezírat jedinou zásadu, které byly těsně spojeny s výstavbou ústavu. Vyplísit někoho je dosti jednoduché; přezírání předpisů je přirozené pro ty, kdož mají sklon k sobeckému pohodlí a požitkářství. Je mnohem snazší bourat nežli budovat. Nedbalý student může mnohem více snížit úroveň, než může deset mužů při veškerém úsilí působit proti tomuto demoralizujícímu vlivu. *CT 481.3*

Během studia projeví se nezdary nebo úspěchy studentů. Budou-li pohotově rozumovat o příkazech a předpisech i rozkazech, budou-li k sobě shovívaví, a svým příkladem budou povzbuzovat ducha odporu, takovým nedopřávejte místa. Ústav by měl raději zavírat své dveře, než-li trpět, aby takovýto duch nakazil pomocníky a strhával přehradu, které si při svém zřizování vyžádaly mnoho přemýšlení, úsilí a modliteb. *CT 482.1*

Při výcviku pracovníků pro ošetřování nemocných nechť je studentovi důrazně připomínána myšlenka, že vždy musí být jeho nejvyšším cílem dohlížet na duševní blaho svých pacientů. Měl by

se učit opakovat výroky Božího slova, a denně se vroucně modlit, a přitom se připravovat k službě. Pomáhejte mu, aby si uvědomil, že před svými pacienty vždy musí udržet zjemňující, posvěcující vliv toho velkého Lékaře – Misionáře. Jestliže ti, kteří trpí, mohou být dojati skutečností, že Kristus je jejich soucítícím, spolutrpicím Spasitelem, získají duševní klid, který je tak důležitý pro uzdravení. *CT 482.2*

Důležitost studování Písma

Budou-li studenti zdravotnictví studovat pilně slovo Boží, budou daleko lépe připraveni pro pochopení svých ostatních studií; neboť vážné studium Božího slova přináší vždy osvícení. Nic jiného jim tak nepomůže k získání dobré paměti, jako studium Písma Svatého. Necht' naši zdravotníci misijní pracovníci pochopí, že čím více budou obeznámeni s Bohem a s Kristem, a čím více se obeznámí s příběhy Bible, tím lépe budou připraveni pro svou službu. *CT 483.1*

O biblické kurzy by se měli starat svědomití učitelé, kteří se budou usilovně snažit, aby studenti porozuměli jejich lekcím ne tím, že jim budou všechno vysvětlovat, nýbrž tím, že na nich budou požadovat, aby jasně vysvětlili každý odstavec, která četli. Necht' tito učitelé nezapomínají, že se málo dobrého docílí zběžným a povrchním zájmem. Pečlivé zkoumání a vážné, namáhavé studium jsou pro pochopení toho slova naprosto nezbytné. *CT 483.2*

Kristus, ten veliký Lékař-Misionář, přišel na tento svět za nesmírnou obět', aby lidi naučil správně poznávat Boha. Žil dokonalým životem, dává tak příklad, který by měli všichni šťastně následovat. Necht' naši studenti zdravotnictví studují Kristovu naučení. Je důležité, aby Jeho naučení správně chápali. Dopustil by se hrozná chyby ten, kdo by zanedbával studium Božího slova pro studium všelijakých záludných teorií, které odvracejí myšlenky od slov Kristových k lidským nápadům. Bůh chce, aby všichni, kteří se vydávají slovem Božím osvícené zdravotní misionáře, pilně se učili lekcím Velkého Lékaře. Musí to udělat, chtějí-li najít pokoj a mír. Učíte se od Krista, jejich srdce budou naplněna mírem, který může dát On jediný. *CT 483.3*

Učiňte z Písma svého rádce. Vaše seznamování se s ním bude se rychle rozšiřovat, jestliže nebudete své myšlenky zatěžovat světskými nesmysly. Čím více je Bible studována, tím hlubší bude vaše poznání Boha. Pravdy Jeho slova budou vepsány do vašich srdcí a zanechají v něm nesmazatelný dojem. *CT 484.1*

Tyto věci zjevil mi Bůh před moha léty. V našich příprávkách pro zdravotní misionáře potřebujeme muže, kteří mají hluboké znalosti Písma Svatého, muže, kteří dovedou učit ostatní těmto lekcím jasně a jednoduše právě tak, jak Kristus učil Své učedníky tomu, co považoval za nejdůležitější. *CT 484.2*

A toto nezbytné poznání bude dáno všem, kteří přicházejí ke Kristu, přijímajíce a zdokonalujíce se v Jeho naukách, činíce z Jeho slov součást svého života. Duch Svatý učí studenta Písma Svatého, aby posuzoval všechny věci měřítkem poctivosti, pravdy a spravedlnosti. Božské zjevení poskytne mu poznání toho, co potřebuje. Ti, kteří se svěřili instrukcím velkého Lékaře Misionáře, aby byli Jeho spolupracovníky, budou mít znalosti, které jim svět se svými tradičními naukami nemůže poskytnout. *CT 484.3*

68. Duchovní růst

Každému studentovi, který usiluje o zdravotnické vzdělání, chtěla bych říci: Hleď za přítomnost. Odvracej se od přechodných záležitostí tohoto života, od sobeckých snah a požitků. Za jakým účelem usiluješ o vzdělání? Není to proto, abys mohl pomáhat trpícím lidem? Je-li mysl obohacena skutečným poznáním, srdce je zaníceno s úmyslem pro dobrotivost, soucit a lásku k Bohu. Duše je naplněna velkou touhou pomoci ostatním, jak by mohli spolupracovat s Mistrem. Učiníte pro sebe samé velmi mnoho, rozdělíte-li se o poznání, kterého se vám dostalo. Takto získáš více vědomostí pro rozdělení, a zvýší se tvoje schopnost k práci pro Pána. *CT 485.1*

Najdou se tací, kteří by ti rádi namluvili, že pro dosažení úspěchu ve svém povolání musíš být politikem, že se někdy musíš uchýlit od přímé spravedlnosti. Tato pokušení najdou ochotné přijetí v srdci člověka; říkám však to, co vím. Nedej se mýlit nebo oklamat. Nerozmazluj se. Nerozevírej dveře, kterými by mohl vstoupit nepřítel, aby se zmocnil duše. V prvním a nejneopatrnějším uchýlení od přísné spravedlnosti je velké nebezpečí. Buď opravdový k sobě samému. Zachovávej Bohem ti danou ušlechtilost v bázni Boží. Je velmi zapotřebí, aby každý zdravotní pracovník chopil se a udržel v náručí Nekonečné Moci. *CT 485.2*

Politická zásada jistě povede k zápletkám. Ten, kdo myslí na přízeň lidí jak na něco žádoucnějšího, než je přízeň Boží, upadne v pokušení obětovat zásadu pro světský zisk a uznání. Pravda, Boží pravda, musí být něžně v duši opatrována a udržována v moci nebe, nebo ji ti vyrve moc satanova. Nikdy nepodporuj názor, že počestný, pravdivý lékař nemůže mít úspěch; vždyť takový má Boha a nebe po svém boku. Nechť je každý licoměrný úplatek se vši rozhodností zamítnut. Pevně udržuj svoji neporušenost v moci milosti Kristovy, a On ti splní Své slovo. *CT 485.3*

Student zdravotnictví, byť i sebestladší, má přístup k Bohu Danielovu. Pomocí božské milosti může se stát ve svém povolání tak zdatným, jakým byl Daniel ve svém vznešeném postavení. Je však omyl dělat vědeckou přípravu nade vše důležité záležitosti, zatímco jsou zanedbávány náboženské zásady, které jsou dokonalým základem úspěšné praxe. Mnozí jsou chváleni jako lidé, ve svém povolání obratní, kteří se posmívají myšlence, že by se měli spoléhat na Krista pro moudrost ve svém povolání. Kdyby však tito lidé, kteří důvěřují svým vědeckým znalostem, byli osvíceni světlem nebe, jak mnohem větší dokonalosti by mohli dosáhnout! Jak mnohem účinnější by byly jejich síly! Jak s mnohem větší jistotou by mohli pomáhat v nesnadných případech! Muž, který je těsně spjat s Velkým lékařem, má ve své moci zdroje nebes a země, a může pracovat s moudrou, spolehlivou přesností, jakou nikdy nemůže mít muž bezbožný. *CT 486.1*

Lékař by měl být mužem, který jako Enoch ustavičně chodí s Bohem. To by pro něho znamenalo ochranu proti všem bludným, zhoubným myšlenkám, které z tak mnohých dělají nevěrce a pochybovače. Pravda Boží, uskutečňovaná v životě a neustálé sledování všeho, co se týká zájmu všech, naplní duši nebeskými zásadami. Bůh bude pamětliv našeho úsilí o zachování pravdy. Uznáme-li každé slovo, které vyšlo z úst Božích, za hodnotnější nežli světské zájmy a cennější než všechna tvrzení chybujiícího, neúspěšného člověka, budeme vedeni po té nejlepší a svaté cestě. *CT 487.1*

Křesťanský lékař, ve svém přijetí pravdy svými závazky při křtu, slavnostně slíbil, že bude zastupovat Krista, Nejvyššího Lékaře. Jestliže však sama sebe přísně nehlídá, dovolí-li, aby byly rozbity zábrany proti hříchu, satan ho přemůže svůdnými lákadly. Jeho charakter dostane kaz, a svým špatným vlivem bude formovat myšlenky ostatních. Morální ochrnutí hříchem nejen že zahubí duši toho, kdo se odklonil od pravých zásad, nýbrž bude mít i sílu, aby u ostatních vytvořilo stejné zlo. *CT 487.2*

Není bezpečné být příležitostným křesťanem. Ve svých činech musíme být křesťany neustále. Potom, zásluhou milosti, jsme bezpeční pro časnost i věčnost. Zkušenostní poznání moci milosrdenství, pocítěné v dobách protivenství, má mnohem větší cenu, nežli zlato nebo stříbro. Ono upevňuje víru důvěřujícího, věřícího jedince. Přesvědčení, že Ježíš je jeho vždy přítomným pomocníkem, poskytuje mu odvahu, která ho činí schopným, aby vzal Boha za slovo a důvěřoval mu s nekolísající vírou i za těch nejsvícelnějších okolností. *CT 487.3*

Naše jediná bezpečnost proti upadnutí do hříchu je, abychom se neustále udržovali pod přetvářejícím vlivem Ducha Svatého, současně činně zabývající se pravdou a spravedlností, vykonávající každou Bohem nám danou povinnost, nenakládající si však žádné břímě, které na nás Bůh nevložil. Lékaři a studenti zdravotnictví musí stanout pevně pod korouhví třetího andělského poselství, bojující dobrý boj víry, vytrvale a úspěšně, spoléhající nikoliv na svoji vlastní moudrost, nýbrž na moudrost Boží, berouce na sebe nebeskou výzbroj, výzbroj Božího slova, nikdy nezapomínající, že mají Vůdce, který nikdy nebyl, a nikdy nemůže být přemožen. *CT 488.1*

Každému studentu zdravotnictví, který chce být ke cti Božímu dílu v závěrečných scénách pozemských dějin, chci říci: Hleď na Krista, Posla Božího, který ve své světské a lidské přirozenosti žil čistým ušlechtilým, dokonalým životem, dáváje tak příklad, který by měli všichni následovat. Hospodin vztahuje Svě ruce, aby nás spasil. Ozvěte se na Jeho pozvání: „*Zdali sváže sílu Mou, aby učinil se Mnou pokoj; aby, pravím, učinil se Mnou pokoj.*“ (I 27,5) ... Jak horlivě přijme Spasitel chvějící se ruku do své vlastní, a sevře ji vřelým, pevným stisknutím, dokud se nohy nepostaví na bezpečnou půdu! ... *CT 488.2*

Důvěřujte v Toho, který rozumí vašim slabostem. Setrvejte věrně po boku Kristově; neboť nepřítel je neustále připraven, aby se zmocnil každého, kdo není ostražitý. ... *CT 488.3*

Jsou to právě mladí lidé, na kterých Hospodin požaduje, aby byli Jeho pomocnou rukou. Samuel byl pouhé dítě, když ho Hospodin používal k vykonání dobrého a příjemného díla. *CT 488.4*

Shromažďujte pro svoji duši světlo slova Božího. Nezapomínejte, že den co den budujete charakter pro časnost i věčnost. Poučení Bible, o budování charakteru velmi zřetelné. „*A všecho, cožkoli činíte ve slovu nebo v skutku, všecho činite ve jménu Pána Ježíše.*“ (Ko 3,17) Svěřte se Jeho vedení, a pak Ho prostě o Jeho ochrannou moc. On dal Svůj život za vás. Nezarmucujte Ho. Buďte opatrní na vše, co říkáte a děláte. Kristus si přeje, abyste byli pro ostatní mladé lidi Jeho zástupci, Jím vyslaní evangeličtí zdravotní misionáři. *CT 489.1*

Nezapomínejte, že ve vašem životě náboženství není pouze jednou z autorit mezi ostatními; ono musí být autoritou, která panuje nad všemi ostatními. Buďte naprosto střidmí. Odolávejte každému pokušení. Nedělejte žádné ústupky lstivému protivníkovi. Nenaslouchejte návrhům, které kladou do úst mužů a žen. Vy musíte dosáhnout vítězství. Vy musíte získat ušlechtilost charakteru. ... *CT 489.2*

Ježíš vás miluje ... Jeho šlechetné srdce nekonečného soucitu truchlí nad vámi. ... Měli byste být tam, kde sebe samy považujete nikoliv za poražené, nýbrž za vítěze, pomocí povznášejícího vlivu Ducha Svatého. Chopte se ruky Kristovy, a nenechte ji minout. *CT 489.3*

Můžete pro ostatní znamenat veliké pozhledání, oddáte-li se bez výhrad službě Hospodinovi. Síla z nebe bude vám dána, zaujmete-li místo po boku Hospodinově. Pomocí Kristovou můžete uniknout zkaženosti, která je ve světě vyvolávána chlípností, a být skvělým příkladem toho, co On může udělat pro ty, kteří s Ním spolupracují. ... *CT 489.4*

Bůh má s námi ten záměr, abychom vždy postupovali vzhůru. Právě při menších povinnostech obyčejného života musíme neustále prospívat v milosti, opatrované vysokými svatými pohnutkami, účinné, protože pochází od Jediného, který dal Svůj život, aby nás opatřil pohnutkami, které nám pomohou k naprosto úspěšnému budování křesťanského charakteru. ... Musíme být horliví ve spoléhání se na Boha, založeném na důvěře v evangelium. ... *CT 490.1*

Vzchopte se k své, Bohem vám dané důstojnosti, žijíce pravdu v její ryzosti. Kristus je ochoten vám odpustit, sejmout z vás vaše hříchy a osvobodit vás. Je ochoten očistit vaše srdce a dát vám posvěcení Svého Ducha. Věnujete-li se Jeho službě, On bude po vaši pravici, aby vám pomohl. Den po dni budete posilováni a zušlechťováni. Hledající pomoc u Spasitele, stanou se z vás vítězové, by více než vítězové, nad pokušeními, které vás obkličují. Budete se stále víc a více podobat Kristu. Andělé nebesští budou se radovat, vidouce vás po boku Hospodinově, ve spravedlnosti a opravdové svatosti. ... *CT 490.2*

Staňte se všichni tím, co si Hospodin přeje, abyste byli, – osvícenými zdravotními misionáři. Musíte být nejen stále zručnějším lékařem, nýbrž jedním z misionářů, určených Hospodinem, při všem svém konání kladoucí Jeho službu na první místo. Necht' nic neruší váš mír. Odevzdejte nejlepší a nejsvětější pohnutky svého srdce Jemu, který dal Svůj život, abyste mohli být mezi rodinou vykoupených v nebesích. Usilující v životě o vyznamenání, nestanou se z vás lidé neuspokojení a

méně užiteční. Velký Učitel si přeje, aby vás mohl uznat za Svoji pomocnou ruku. Volá vás ke spolupráci. Nechcete-li dát vše, co máte a čím jste? Nechcete věnovat své hřivny Jeho službě? *CT 490,3*

Tento život je vaší dobou setí. Nechcete se zaslíbit Bohu, aby vaše setba vydala to, co měla, nikoliv koukol, nýbrž sklizeň pšenice? Bůh chce s vámi pracovat; chce rozhojnit vaši užitečnost. Chce vám svěřit schopnosti, které byste z Jeho moci mohli použít pro poskytování skvostné sklizně. *CT 491,1*

Těm, kteří s nezlomnou vytrvalostí usilují o zjevování Kristových ctností, jsou určeni andělé, aby jim dali širší názor na Jeho charakter a dílo, Jeho moc a milosrdenství i lásku. Takto se stanou účastníky Jeho přirozenosti, a den co den budou dospívat k dokonalé postavě mužů a žen v Kristu. Posvěcení Duchem je patrné v myšlence, slově, a činu. Jejich služba je životem a spasením pro všechny, se kterými jsou spojeni. O takovýchto se prohlašuje: „*V něm jste naplněni.*“ (Ko 2,10) *CT 491,2*

Příklad lékaře, neméně i jeho učení mělo by být kladnou mocí na správné straně. Dílo reformy si vyžaduje muže a ženy, jejichž praktický život je ilustrací sebeovládání. Naše praktické uplatnění zásad jim dává váhu. Svět potřebuje prakticky vidět co Boží milost může udělat pro obnovu člověka, pro jeho návrat do ztraceného království, dáváte jim moc sebeovládání. Svět nic tak nepotřebuje jako poznání spásné moci evangelia, zjevené v křesťanských životech. – MH 132, 133 *CT 491,3*

K dalšímu studiu

Volání po svaté pravdě zdravotních misionářů: DA 821-828; 6T 83, 84, 288-303, 377; 7T 110-114; 8T 158-162, 163-171, 185-191, 201-212; 9T 167-179

Student zdravotnictví: MH 1-50, 111-160, 219-286; 5T 439-449; 6T 229-234, 243-253; 7T 72-75; 8T 156, 157

Část XIV. – Misijní výchova

Jak brzy může být celému světu přineseno poselství o ukřižovaném, zmrtvýchvstalém a brzy přicházejícím Spasiteli pomocí takové armády pracovníků, jakou může být naše mládež, bude-li správně vychována!

69. Výchova, která uzpůsobuje pro službu

Pravým cílem výchovy je zapůsobit muže a ženy pro službu Boží tým, že vyvine a přivede k aktivnímu působení všechny jejich schopnosti. Práce na našich kolejích a učitelských ústavech by měla být posilována rok co rok; neboť v nich mají být naši mladí lidé připravováni, aby šli sloužit Pánu jako zdatní pracovníci. Pán vyzývá naši mládež, aby vstupovala do našich škol a rychle je uschopňuje stát se aktivními pracovníky. Času je málo. Pracovníků pro dílo Kristovo je všude zapotřebí. Naléhavé pohnutky by měly být předkládány těm, kteří by se měli nyní zúčastnit horlivého úsilí pro Mistra. *CT 493.1*

Naše školy byly zřízeny Pánem; a budou-li vedeny v souladu s Jeho úmyslem, bude mládež, poslaná do nich, rychle připravena zúčastnit se na různých odvětvích misijní práce. Někteří budou vedeni k tomu, aby nastoupili jako misijní ošetřovatelé, někteří jako kolportéři, někteří jako evangelisté a někteří jako kazatelé. Někteří mají být připravováni k tomu, aby převzali správu církevních škol, v nichž mají být děti učeny prvním zásadám výchovy. Toto je velmi důležitá práce, která vyžaduje vysokou schopnost a pečlivé studium. *CT 493.2*

Ďábel se snaží odvádět muže a ženy od správných zásad. Jako nepřítel všeho dobrého, touží vidět lidské bytosti tak vychované, aby působili svým vlivem na straně bludu, místo aby používali svých hřiven ku prospěchu svých bližních. A zástupy, které vyznávají, že náležejí k pravé církvi Boží, upadají pod Jeho šálby. Byly svedeny k tomu, aby se odvrátily od oddanosti nebeskému Králi. *CT 494.1*

Rychle se naplňují znamení, která dokazují, že příchod Krista je blízký. Pán naléhá na naše mladé lidi, aby pracovali jako kolportéři a evangelisté, aby pracovali dům od domu na těch místech, kde pravda nebyla doposud hlášána. Promlouvá k našim mladým lidem: „*Zdaliž nevíte... že nejste sami svoji? Nebo koupení jste za mzdu. Oslavujtež tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto věci Boží jsou.*“ (1 K 6,19.20) Ti, kteří budou pokračovat v práci pod Mistrovým vedením, budou obdivuhodně požehnáni. *CT 494.2*

Pán si žádá dobrovolníků, kteří chtějí stanout pevně po Jeho boku a zaváže je k tomu, aby spolupracovali s Ježíšem Nazaretským v díle, které je zapotřebí vykonat nyní, právě nyní. Nadání Božího lidu má být použito k tomu, aby bylo uděleno poslední poselství milosti světu. Pán naléhá na ty, kteří pracují v našich školách a v zdravotnických zařízeních a nakladatelstvích, aby poučovali mládež, aby konala misionářskou práci. Náš čas a peníze nesmí být používány v tak rozsáhlé míře na zřizování zdravotnických zařízení, továren na potraviny, potravinových skladišť a restaurací, protože mají být zaměstnání jako kazatelé, v biblické práci a kolportéři neměli by být poutáni k řemeslům. *CT 494.3*

Zřídili jsme školy k tomu účelu, aby naše mládež byla vyzbrojována proti pokušením nepřítele, školy, v nichž se může uzpůsobit k užitečné službě v tomto životě a pro službu Bohu ve věčnost. Těm, kterým jde upřímně o slávu Boží, budou cele toužit po tom, aby se připravili pro zvláštní službu; neboť láska Kristova bude mít směrný vliv na ně. Tato láska uděluje více než omezenou sílu, a kvalifikuje lidské bytosti pro Boží skutky. *CT 495.1*

Kristovo dílo pro lidstvo

Práce těch, kteří milují Boha, projeví charakter jejich pohnutek; neboť předmětem jejich úsilí bude spása těch, za které Kristus zaplatil nesmírně velikou cenu. Všechny ostatní zřetele – domov, rodina, zábavu – budou postaveny na druhé místo, jde-li o dílo Boží; budou následovat příkladu Toho, který svoji lásku k hříšnému člověku dokázal tím, že opustil nebeskou radost a poctu andělů, a přišel na tento svět. Spasitel pracoval s neúnavným úsilím, aby pomohl lidem. Nezastavil se před žádnou obětí, neváhal před žádným sebezapřením; k vůli nám se stal chudým, abychom Jeho chudobou my zbohatli. Jeho soucit k ztraceným vedl Ho k tomu, aby je vyhledával kdekoli byli. A Jeho spolupracovníci musí pracovat tak, jak pracoval On, a neváhat jít za těmi, kteří zhřešili, nepovažujíc žádné úsilí za příliš obtížné, žádnou oběť za příliš velikou, jen když mohou získati duše pro

Krista. Ten, kdo by chtěl být zdatným pro Pána, musí být ochotný trpět to, co On Kristus trpěl, stýkat se s lidmi, tak jako On se s nimi stýkal. *CT 495.2*

Pouze to vzdělání, které přivádí studenty do těsného vztahu s Velikým Učitelem, je pravým vzděláním. Mládež má být poučována, aby pohlížela na Krista jako na svého Vůdce. Mladí lidé se mají učit trpělivosti a důvěře, pravé dobrotě a laskavosti srdce, vytrvalosti a zmužilosti. Jejich charaktery mají vyhovovat slovům Davida: „*Aby synové naši byli jako štipkové zdárně rostoucí ve mladosti své, a dcery naše jako uhelní kamenové, tesaní ku podobenství paláců.*“ (Ž 144,12) *CT 496.1*

Obrácený student zlomil řetěz, který ho vázal ke službě hříchu a vedl k nesprávnému vztahu k Bohu. Jeho jméno je zapsáno do knihy života Beránka. Slavnostně je zavázán vzdát se zla a vstoupit pod pravomoc nebes. Upřímnou modlitbou má přilnouti ke Kristu. Zanedbání této oddanosti, odmítnutí těchto služeb, znamená státi se hříčkou ďábových lákadel. *CT 496.2*

Současně s pěstováním mysli měl by student pěstovat též poctivost srdce a oddanost Bohu, aby mohl vyvinouti charakter, podobný charakteru Josefovou. Potom bude opovrhovat myšlenkou podvádět se pokušením, a obavy poskvřnit svoji čistotu. Podobně jako Daniel rozhodne se být přesným v zásadách a využít co nejlépe sil, kterými ho Bůh obdařil. *CT 496.3*

Dlouhodobé studium

Mnozí se domnívají, že musí projít dlouhým studijním obdobím pod školenými učiteli v některé světské škole, aby byli připraveni pro úspěšnou službu. Je pravda, že to musí činit, chtějí-li získat to, co svět nazývá vzděláním. Avšak neříkáme naší mládeži: Studuj, studuj a přidržuj se po celou dobu knih. Ani neříkáme mladým lidem: musíte strávit svůj čas ve škole získáváním tak zvaného „vyššího vzdělání“. Dílo Boží vyžaduje zkušených pracovníků. Neměli bychom se však domnívat, že musíme vystoupit na nejvyšší stupeň znalosti v každém vědním oboru. Čas je krátký a my musíme horlivě pracovat pro duše. Budou-li studenti studovati slovo Boží pilně a pobožně, získají potřebné vědomosti. *CT 496.4*

Není nezbytně nutné, aby všichni znali několik jazyků; ale je nutné, aby všichni měli zkušenosti ve věcech Božích. Neříkám, že bychom studium jazyků měli zanedbat. Jazyky by se měly studovat. Zanedlouho bude pro mnohé skutečnou nutností opustit své domovy a jít pracovat mezi lidmi jiného jazyka; a ti, kteří budou mít nějakou znalost těchto jazyků, budou schopni se porozumět s těmi, kdo neznají pravdu. *CT 497.1*

Charakter učitelů

Blahobyť, štěstí, pobožný život rodin, s nimiž je mládež spojena, prospěch a zbožnost církevní obce, jejíž jsou členy, jsou velkou měrou závislé na pobožné výchově, kterou obdrží v našich školách. Jelikož naše školy byly zřízeny pro tak vysoký a posvátný účel, učitelé by měli být muži a ženami, jejichž životy jsou očištěny milostí Kristovou, se vzdělanou myslí a ušlechtilých způsobů. Měli by mít živý smysl pro nebezpečí této doby a práci, která musí být vykonána, aby lid byl připraven obstát v den Hospodinův. Měli by vždy sledovati takový způsob života, který by si vynutil úctu jejich studentů. Mladí lidé mají právo očekávat, že křesťanský učitel dosáhne vysokého vzoru a budou ho přísně posuzovat, jestliže tak neučiní. *CT 497.2*

Učitelé našich škol budou muset projevovat lásku podobnou Kristově, trpělivost a moudrost. Na školu přijdou studenti, kteří nebudou mít žádný přesný úmysl, žádné pevné zásady, nebudou si vědomi nároků, které si na ně Bůh činí. Tito studenti mají být vedeni k tomu, aby si uvědomili své zodpovědnosti. Musí být poučováni, aby oceňovali své příležitosti a aby se stali příklady píle, střídmosti a prospěšnosti. Pod vlivem rozumných učitelů může být netečný vyburcován a lhostejný zvažnět. Svědomitým úsilím může být ten nejméně slibný student tak vzdělán a ukázněn, že bude odcházet ze školy s vysokými ideály a ušlechtilými zásadami, připraven být úspěšným světlonošem v temnotách tohoto světa. *CT 498.1*

Je zapotřebí trpělivých, svědomitých učitelů, aby vyburcovali v mládeži naději a snahu, aby jí pomohli uskutečnit možnosti, které leží před ní. Je nám zapotřebí učitelů, kteří budou učit své studenty, aby sloužili Mistru; kteří je povedou kupředu od jednoho cíle k druhému v rozumovém a du-

ševním vzdělání. Učitelé by si měli uvědomit velikost své práce. Potřebují rozšířené obzory; neboť jejich práce, co do významu, se řadí k práci křesťanského duchovního. S vytrvalou vírou se mají přidržovat Věčného s rozhodnutím Jakoba: „*Nepustím tě, leč mi požehnáš.*“ (Gn 32,26) *CT 498.2*

To nejlepší Bohu

Studenti mají obětovat Bohu to nejlepší co mají. Duševní námaha bude snadnější a uspokojivější, jestliže se pustí do úkolu, postřehnout hluboké Boží záměry. Každý by se měl rozhodnout, že nechce být druhořadým studentem, že nepřipustí, aby jiní mysleli za něho. Měl by si říci: „To co získaly jiní ve vědě a ve slově Božím, získám já svědomitým úsilím.“ Měl by shromáždit všechny své duchovní síly, a s vědomím své zodpovědnosti vůči Bohu konat to nejlepší, aby zdolal nesnáze. A pokud je to možné, měl by vyhledávat společnost těch, kteří mu mohou pomoci, kteří mohou odhalit jeho chyby a varovati ho před netečností, nedůsledností povrchnosti. *CT 499.1*

Studenti mají stále pamatovat na skutečnou pohnutku služby Bohu. Školení, které se jim dostává, jim má pomoci k tomu, aby se vyvinuli v užitečné muže a ženy. Měli by použít každý prostředek, který je pozvedne a zušlechťí, mají být poučováni, aby používali svých sil v souladu s vůlí Boží. Stále mají být upozorňováni na pravdivý vliv, a čistý život. To jim pomůže při jejich přípravě pro službu Boha. Denně se budou cítit silnějšími, lépe připravenými pomoci Kristovy milosti a studia Jeho slova, zápasit proti zlu. *CT 499.2*

Žádná znalost není tak pevná, důsledná, tak dalekosáhlá jako ta, kterou lze získat studiem Božího slova. V ní je zdroj veškeré pravé znalosti. *CT 499.3*

70. Získávání zdatnosti

Třetí anděl je zobrazován v letu prostředkem nebes, čímž je ukázáno, že poselství má projít po celé délce a šířce země. Je to nejslavnostnější poselství, které kdy bylo sesláno smrtelníkům, a všichni ti, kteří zamýšlejí připojit se k dílu, měli by první pocítovat potřebu výchovy nejdůkladnějšího vzdělání. Mělo by se plánovat a vynakládat úsilí pro zdokonalení těch, u nichž jsou předpoklady, že se pustí do nějakého pracovního oboru. *CT 500.1*

Hochům by neměla být svěřována duchovní práce, rovněž i mladým dívkám by neměly být svěřovány biblické hodiny jen proto, že nabízejí své služby a jsou ochotni převzít zodpovědné postavení, když se jim nedostává náboženské zkušenosti a postrádají důkladné výchovy a vzdělání. Musí být vyzkoušeni, neboť dokud v sobě nevyvinou pevnou, vědomou zásadu býti vším, čím je Bůh chce mít, nebudou správně zastupovat Jeho dílo. Všichni, kteří jsou spoluúčastní na díle, v misijní službě, by měli získati hlubokou zkušenost. Těm, kteří nejsou v práci zkušení, měli by pomoci ti, kteří mají zkušenost a rozumějí způsobu práce. Misijní činnost je stále bržděna následkem nedostatku správně smýšlejících pracovníků, kteří zbožní a odevzdání dílu, aby správně představovali naši víru. *CT 500.2*

Jsou mnozí, kteří by se měli stát misionáři, kteří však nikdy nevstoupí na toto pracoviště, protože ti, kteří jsou s nimi spojeni ve sborové práci nebo v našich kolejích, nepocítují povinnost pracovat s nimi, objasňovat jim Boží nárok na všechny jejich síly a nemodlí se s nimi a za ně. Rušné období, které rozhoduje o běhu života, přejde, jejich přesvědčení je utlumeno. Vábí je jiné vlivy, podněty a pokušení vyhledávat postavení, o nichž se domnívají, že jim přinesou finanční zisk, a tak strkávají je do světského proudu. Tito mladí lidé mohli být zachráněni pro dílo. *CT 500.3*

Naše školy mají být učitelskými ústavy. Jestliže muži a ženy mají z nich odcházet připraveni v nějakém smyslu pro misijní pole, pak musí být vedeni k tomu, aby si uvědomovali velikost díla; do jejich denní zkušenosti musí být vnášena praktická zbožnost, mají-li být připraveni pro jakékoliv užitečné místo v díle Božím. ... *CT 501.1*

Škola má být pokračováním výchovné práce

Těm, kteří navštěvují naše koleje, má se dostati vzdělání, které se liší od toho, které poskytují obyčejné dnešní školy. Naše mládež, jestliže má rozumné, bohabojné rodiče, byla všeobecně vyučena v křesťanských zásadách. Slovo Boží bylo v účtě v jejich domovech a jeho vyučování bylo učinně životním zákonem. Byli odchováni ve vyučování a připomínání slova Božího. Když vstoupí do školy, mají pokračovat v téže výchově a vzdělání. Světská pravidla, světské zvyky a způsoby není nutné vyučovat. Necht' vidí, že učitelé ve škole pečují o jejich duše, že mají rozhodný zájem o jejich duševní blaho. Náboženství je veliká zásada, která má být vštěpována; neboť bázeň Boží je počátkem moudrosti. ... *CT 501.2*

Potěšení v pobožnosti

Kdekoliv je zřízena škola, tam by měla býti vřelá srdce, která by měla živý zájem o mladé lidi. Je zapotřebí otců a matek, které poskytnou vřelé sympatie a laskavá napomenutí. Do náboženských cvičení by měla být vnášena veškerá možná příjemnost. Ti, kteří prodlužují tato cvičení až do únavy, zanechávají špatný dojem v myslích mladých lidí a přivádí je k tomu, že spojují náboženství s něčím suchopárným, nespolečenským a nezajímavým. ... Horoucí, činná zbožnost je u učitele důležitá. Není-li poskytována stálá péče a není-li oživována Duchem svatým, stávají se ranní a večerní pobožností, modlitební a sobotní shromáždění suchopárné a formální a pro mládež tím nejobtížnějším a nejméně poutavým ze školních cvičení. Společenská shromáždění by měla být tak řízena, aby se stala nejenom vhodnou chvílí z hlediska užitku, ale též z hlediska skutečného potěšení. *CT 502.1*

Ti, kteří vyučují mládež, měli by sami studovat ve škole Kristově, a učit se lekcím, o něž by se podíleli se svými studenty. Je potřeba vážné, opravdové, procítěné oddanosti. Měli by se vystříhati

veškeré úzkoprsosti. Nechť se učitel tak dalece osvobodí od své sebedůstojnosti, aby se sjednotil s dětmi v jejich cvičeních a zábavách, aniž by budil dojem, že je hlídá. Právě jeho přítomnost mezi nimi usměrní jejich činnost způsobí, že jeho srdce pronikne nové náklonnosti k dětem. *CT 502.2*

Mládež potřebuje sympatie, přichylnost a lásku, jinak bude zbavena odvahy. Zmocní se jí duch: „Nestarám se o nikoho a nikdo se nestará o mne.“ Mohou vyznávat, že jsou Kristovými následovníky, avšak v jejich šlépějích jde pokušitel, a tak jsou v nebezpečí, že budou duševně sklíčení, že zvlažní a odpadnou od Boha. Potom se vyskytnou někteří, kteří budou považovat za svoji povinnost je hanit a zacházet s nimi chladně, tak jako kdyby byli mnohem horší, než ve skutečnosti jsou. Málokdo, snad nikdo, nepovažuje za svoji povinnost osobně se vynasnažit vést je k lepšímu a odstranit nešťastné dojmy, které na ně působily. *CT 503.1*

Povinnosti učitele jsou obtížné a posvátné, ale žádná část jeho práce není důležitější, nežli dohlížet na mládež s laskavou, vlídnou starostlivostí. Když učitel jednou získá důvěru svých žáků, může je snadno vést, kontrolovat je a učit. Ušlechtilé pohnutky, které jsou podkladem živého křesťana, nutno vnést do života. Spása jeho žáků musí být nejvyšším zájmem, který byl svěřen bohabojnému učiteli. On je Kristovým spolupracovníkem a jeho obzvláštním a odhodlaným úsilím by mělo být získávat je pro Krista. Bůh to bude od něho požadovat. *CT 503.2*

Každý učitel by měl vést život plný zbožnosti, čistoty a svědomitého úsilí. Jestliže srdce plane láskou Boží, pak bude v životě patrna ona čistá náklonnost, která je důležitá; budou obětovány vroucí modlitby a budou poskytovány upřímná slova varování. Je-li toto zanedbáváno, pak jsou ohroženy duše těch, jež mu byli svěřeni. ... *CT 503.3*

A přece, i když bylo vynaloženo všechno toto úsilí, mohou učitelé zjistiti, že u některých studentů se vyvinou charakter, odporující zásadám. U těchto studentů pozorujeme porušení mravní a to, v mnohých případech, následkem špatného příkladu a nedostatku rodičovské kázně. Třebaže učitelé dělají co mohou, nebudou mít úspěch při vedení této mládeže k čistému a zbožným životem. Po trpělivé kázni, láskyplné práci a vřelé modlitbě budou zklamáni těmi, od nichž se nadáli mnoho. A nadto se setkají s výčitkami rodičů, že neměli dosti sil působit proti vlivu špatného příkladu a nerozumné výchovy, kterých se jim dostalo doma. Avšak přes vzdory všechno toto odstrašování musí učitel pokračovat v práci, důvěřuje v Boha, že bude pracovat s Ním, vytrvá na svém místě mužně a pracuje ve víře. Jiní budou jím zachráněni pro Pána a jejich vliv přispěje k záchraně jiných. ... *CT 503.4*

Stanovení vysokého cíle

To, co má vůbec cenu, aby bylo děláno, má cenu, aby bylo děláno dobře. Třebaže by mělo být náboženství hlavním předmětem v každé škole, nepovede k zlepšování literárního vzdělání. Skutečnost, že budou moci co nejlépe použít schopností, kterými byli obdařeni, způsobí, že všichni pociťují křesťané potřebu důkladných znalostí. A zatímco porostou v milosti a v známosti našeho Pána Ježíše Krista, budou se stále snažit vypnou své duševní síly, aby se mohli stát rozumnými křesťany. *CT 504.1*

Pán je zneuctíván naším nízkým myšlením nebo záměry. Ten, kdo nechápe závazné nároky Božího zákona, zanedbává dodržování každého jeho požadavku, porušuje celý zákon. Ten, kdo se spokojí pouze s částečným vzorem spravedlnosti a kdo neslaví vítězství nad každým duchovním nepřítelem, nesplní úmysl Kristův. Zlehčuje celý pln svého náboženského života a oslabuje svůj charakter. Pod nátlakem pokušení získávají jeho charakterové kazy, nadvládu a zlo triumfuje. *CT 504.2*

Abychom dosáhli nejvyšší možné úrovně, musíme být vytrvalí a rozhodní. V mnoha případech musí být přemoženy ustálené zvyky a myšlenky, jestli chceme činit pokroky v náboženském životě. ... Nejdůležitější práci je přizpůsobit záliby, chutě, vášně, podněty, přání vysokému cíli spravedlnosti. Tato práce musí zažít v srdci. Dokud srdce není zcela přizpůsobeno vůli Kristově, nějaká ovládající vášně, nebo nějaký zvyk či vada se stane ničivou silou. *CT 505.1*

Pobožnost a náboženská zkušenost jsou samým základem pravého vzdělání. Bůh si přeje, aby učitelé v našich školách byli zdatní. Budou-li činit pokroky v duchovním chápání, poznají, jak je důležité, aby jim nechyběly i vědecké poznatky. Zatímco učitelé potřebují zbožnost, potřebují též důkladné vědecké poznání. ... *CT 505.2*

Křesťan směřuje k tomu, aby dosáhl nejvyššího vzdělání, za tím účelem, aby mohl činit jiným dobro. Vědění splývající s charakterem podobným Kristovu činí z člověka světlo ve světě. Bůh pracuje s lidskými úsilími. Ti, kdo vynakládají veškerou píli na to, aby zajistili své povolání a vyvolení pocitů, že nadbytečná znalost je neuzpůsobí pro užitečné postavení. Vzdělání vyrovnané spolehlivou náboženskou zkušeností činí dítě Boží schopným vykonávat určenou práci vytrvale, pevně, rozumně. Ten, kdo se učí od největšího Vychovatele, kterého kdy svět znal, nebude mít pouze souměrný křesťanský charakter, ale též ducha vyškoleného pro efektivní práci. ... *CT 505.3*

Bůh si nepřeje, abychom se spokojovali s línou, neukázněnou myslí, plytkými myšlenkami a neukázněnou pamětí. Přeje si, aby každý učitel pocíťoval nespokojenost s určitou hranicí úspěchu a aby si neuvědomoval nutnost neustálé péče při získávání znalostí. Naše tělo, duše náleží Bohu; neboť on je vykoupil. Obdařil nás hřívnami a umožnil nám získat víc, abychom byli schopni pomáhat sami sobě i jiným na cestě života. Je to úkolem každého jednotlivce, aby vyvíjel a posiloval dary, které mu Bůh propůjčil. Kdyby si to všichni uvědomili, jak ohromný rozdíl bychom viděli v našich školách, v našich sborech a v našich misiích. Mnozí se však spokojují s nepatrnými znalostmi, s malým vzděláním, prostě s prostřednostmi. Nezbytnost, aby byli lidmi, podobnými Danielovi, lidmi vlídnými, lidmi, jejichž charaktery zharmonizovala práce pro blaho lidstva a k slávě Boží – takovou potřebu pocíťují málokterí a následek toho je, že je zde málo těch, kteří jsou uzpůsobeni pro velký požadavek doby. *CT 506.1*

Bůh nepřezírá nevědomé lidi; jsou-li však lidé spojeni s Kristem, jsou-li posvěceni pravdou, budou neustále shromažďovati znalosti. Zasvěcující veškerou svou sílu k velebení Boha, budou mít větší sílu, kterou Ho oslaví. Ti, kteří ochotně zůstávají ve své omezenosti, protože Bůh blahosklonně souhlasil přijmouti je, takových jak byli, jsou velmi nerozumní. Jsou však stovky a tisíce těch, kteří činí právě toto. *CT 506.2*

71. Zdatnost, získaná službou

Bůh uskuteční veliké dílo pomoci pravdy, jestliže oddaní, sebeobětaví lidé se neomezeně věnují práci, aby pravdu zvěštovali těm, kteří jsou v temnotách. Ti, kteří znají pravdu a jsou posvěceni Bohu, měli by využít každé příležitosti k tomu, aby zvěštovali poselství pro tuto dobu. Andělé Boží působí na srdce a svědomí lidí jiných národů a upřímné duše jsou zneklidněny, když pozorují znamení doby v rozháraných poměrech národů. V jejich srdcích povstává otázka, jaký bude konec všech těchto věcí? *CT 507.1*

Avšak zatímco Bůh a andělé pracují za tím účelem aby zapůsobili na srdce lidí, zdá se, že Kristovi služebníci spí. Jen málokteří spolupracují s nebeskými posly. Všichni, kdo jsou křesťany, by měli pracovat na vinici Páně. Měli by bdít, horlivě pracovat pro spásu svých bližních a měli by následovat příklad, který jim dal Spasitel svým životem plným sebezapírání, obětování a upřímného úsilí. *CT 507.2*

Bůh nás poctil tím, že nás učinil opatrovníky Jeho zákona, a kdyby byli kazatelé a lid dostatečně probuzeni, nesetrvávali by v netečnosti. Byly nám svěřeny životně důležité pravdy, které mají být světu zkouškou; a přece jsou v naší zemi velkoměsta, vesnice a města, která nikdy neslyšela varovného poselství. *CT 507.3*

Mladí lidé jsou burcováni výzvami, aby pomáhali ve velkém díle Božím, a činí též některé pokroky, avšak břemeno je dostatečně netíží, aby je přimělo uskutečnit to, co by uskutečnit mohli. Jsou ochotni vykonat malou práci, která nevyžaduje zvláštního úsilí. Proto se též neučí cele spoléhat na Boha a živou víru čerpat z velikého Pramene světla a síly, aby se jejich úsilí plně osvědčilo. *CT 507.4*

Mladí lidé by měli být připraveni pro službu Boží tím, že by se důvěrně obeznámili s jinými jazyky, aby jich Bůh mohl použít za prostředníky, pomocí kterých by sděloval svoji spásnou pravdu jiným národům. Tito mladí lidé mohou dokonce získat znalost cizích jazyků během své práce pro nevěřící. Hospodaří-li se svým časem, mohou umocnit své duchovní síly a připravit se pro větší službu. *CT 508.1*

Naši mladí lidé zesílí, půjdou-li na nová pole působnosti a zorají-li půdu lidských srdcí, ležící ladem. Tato práce je těsně jí připoutá k Bohu. Pomůže jim to nahlédnout, že sami od sebe jsou celkem nevykonní, že musí náležet cele Pánu. Musí odložit svoji sebeúctu a domýšlivost a vzít na sebe Pána Ježíše Krista. Jestliže toto činí, budou ochotni vjít za tábor a nésti břímě, jako dobří vojíní kříže. Získají zdatnost a schopnost tím, že zvládnou potíže a přemohou překážky. Je zapotřebí lidí pro zodpovědná postavení, ale musí to být lidé, kteří plně prokázali své duchovní výkony ochotou nésti járho Kristovo. *CT 508.2*

72. Nejdůležitější vzdělání pro služebníky evangelia

Existují křesťanští pracovníci, jimž se nedostalo kolejního vzdělání, neboť si nemohli zaopatřit jeho výhod; Bůh však dal důkaz, že je povolal a nařídil jim, aby vyšli a pracovali na jeho vinici. Učinil je svými skutečnými spolupracovníky. Mají učenlivého ducha; pociťují svoji závislost na Bohu; a Duch svatý je s nimi, aby jim pomáhal v jejich mdlobách. Dodává rychlosti a energie jejich mysli, řídí jejich myšlenky a pomáhá jim při zvěstování pravdy. *CT 509.1*

Když pracovník stojí před lidem, a vykládá Slova života, je v jeho hlase slyšet ozvěnu hlasu Kristova. Je zřejmé, že chodí s Bohem, a že byl s Ježíšem a učil se od Něho. Vnesl pravdu do svatyně své duše; Ona je pro něho živou skutečností. Pravdu zvěstuje mocí Ducha. Lid slyší radostný hlas; Bůh promlouvá k jejich srdcím prostřednictvím člověka, který je cele posvěcen Jeho službě. *CT 509.2*

Jelikož pracovník vyvyšuje Ježíše pomocí Ducha Svatého, stává se skutečně výmluvným. Je upřímný a vážná a je milován těmi, pro něž pracuje. Jaký hřích by spočíval na každém, kdo by naslouchal takovému člověku pouze proto, aby ho kritizoval, aby zjišťoval jeho nesprávné gramatické vyjadřování nebo nesprávnou výslovnost a z těchto chyb se vysmíval! ... *CT 509.3*

Rečník, který nemá důkladného vzdělání, může někdy udělat i mluvnické nebo výslovnostní chyby. Snad nepoužije nejvýmluvnějších výrazů nebo nejkrásnějších podobenství; jestliže však sám žil z chleba života, jestliže pil z Pramene života, může krmit hladové duše a může poskytnout vodu života žíznivým. Jeho chyby budou mu prominuty a zapomenuty. Jeho posluchači nebudou unavení nebo znechucení, ale budou děkovat Bohu za poselství, které jim bylo posláno prostřednictvím Jeho služebníka. *CT 509.4*

Sebevzdělání pracovníků

Jestliže se pracovník zasvětil plně Bohu a pilně prosí za sílu a nebeskou moudrost, pak milosrdenství Kristovo bude jeho učitelem a on překoná své chyby a stane se vždy více a více vzdělaným ve věcech Božích. Nedovolte však nikomu, aby toho zneužil a byl líný, promrhával čas a příležitosti a zanedbával vzdělání, důležité k tomu, aby se stal zdatným. Pán není potěšen těmi, kteří zanedbávají zužitkovat výhody, v jejich dosahu, ačkoliv měli příležitost získat vědomosti. ... *CT 510.1*

Člověk, jehož mysl je osvěcena slovem Božím musí pociťovat více, než-li kdokoliv jiný na světě, že se musí věnovat s větší pílí četbě Písma a pilnému studiu věd; neboť předmět jeho naděje a jeho poslání jsou vyšší nežli kohokoliv jiného. Čím těsněji je člověk spojen s Pramenem vší moudrosti a umění, tím více mu může být pomoheno právě tak intelektuálně jako duševně. Znalost Boha je nejdůležitějším vzděláním a každý poctivý pracovník učiní tuto znalost svým stálým studiem, kterého se mu má dostat. *CT 510.2*

73. „Podle toho, kdo co má“

Bůh chce použití a použije těch, kterým se nedostalo důkladného vzdělání ve světských školách. Pochybovat o Jeho moci, že to může učinit znamená projevit nevíru. Náš Spasitel nepřehlížel učení nebo nepohrdal vzděláním; přece však vyvolil neučené rybáře pro práci na slovo Boží, poněvadž nebyli školeni ve falešných zvycích a tradicích světa. Byli to lidé přirozených schopností a pokorného, učenlivého ducha, lidé, které On mohl vychovati pro svoje veliké dílo. *CT 511.1*

V obvyklém chodu života kráčí mnohý dřič koloběhem svých denních úkolů, aniž by si byl vědom latentních sil, které po probuzení k činnosti, přivedly by ho mezi slavné vůdce světa. Je zapotřebí doteku obratné ruky, aby byly probuzeny a vyvinuty tyto dřímající schopnosti. A byli to právě takoví lidé, které Ježíš povolal; a poskytl jim výhodu tříletého učení pod svou vlastní péčí. Žádný studijní běh ve školách rabínů nebo ve filozofických síních by se tomu hodnotou nebyl vyrovnal. *CT 511.2*

Život posvěcený Bohu by neměl být životem nevědomosti. Mnozí mluví proti vzdělání, protože Ježíš vyvolil nevzdělané rybáře, aby kázali slovo Boží. Ujišťují, že tím naznačil, že dává přednost nevzdělaným. Avšak byli mnozí učení a úctyhodní lidé, kteří uvěřili učení Kristovu. Kdyby byli bez bázně uposlechli přesvědčování svého svědomí, byli by Ho následovali. Jejich schopnosti by byly bývaly přijaty a bylo by jich použito ve službě Kristovi, kdyby je byli nabídli. Ale oni neměli morální sílu, aby tvář v tvář mračícím se kněžím a řevnivým vladařům vyznávali Krista a dávali v sázku svoji pověst ve spojení s pokorným Galilejským. *CT 511.3*

On, který zná srdce všech, tomu rozuměl. Jestli vzdělání a urození nechtěli dělat práci, kterou byli schopni dělat, Kristus vybral lidi, kteří budou poslušni a spolehliví ve vykonávání Jeho vůle. Vybral pokorné lidi a připoutal je k sobě, aby je mohl vychovat tak, aby mohli nésti vpřed velké dílo na zemi, až od nich odejde. *CT 512.1*

Kristus byl světlem světa. Byl zdrojem veškerého vědění. Mohl učinit neučené rybáře schopnými provádět vysoké poslání, které by jim svěřil. Poučení o pravdě, které těmto prostým lidem poskytl, měla velký význam. Měla pohnout světem. Zdálo se být jednoduchou záležitostí pro Ježíše spojit tyto pokorné osoby se sebou samým; ale byl to tvůrčí skutek účastných výsledků. Jejich slova a jejich činy měly způsobit úplný převrat ve světě. *CT 512.2*

Bůh přijme mladé lidi s jejich vlohami a s bohatstvím jejich příchylnosti, budou-li se mu chtít zasvětit. Budou moci dosáhnout vrcholu rozumového rozvoje; a budou-li usměrněni náboženskou zásadou, mohou podporovat dílo, k jehož uskutečnění Ježíš sestoupil s nebes. *CT 512.3*

Studenti našich škol požívají cenných výsad, že nejenom získávají znalost věd, ale že se též učí, jak pěstovat a praktikovat ctnosti, které jim pomohou vytvářet vyrovnanou povahu. Jsou Božími zodpovědnými morálními činiteli. Blahobyť, postavení a intelekt svěřuje Bůh člověku k rozumnému rozvoji. Tyto různé svěřené hříbny rozdělil úměrně k silám a schopnostem svých služebníků, podle práce určené každému. *CT 512.4*

A Dárce očekává splacení odpovídající darům. Ani tím nejskromnějším darem nemá být pohrdáno. Každý má svou zvláštní oblast činnosti povolání. Ten, kdo učiní z příležitosti, které mu byly Bohem dány, co možno nejvíce, nevrátí Dárce tím, že je zlepšil, úrok, který je úměrný svěřenému kapitálu. *CT 513.1*

Pán neodměňuje velké množství práce. Nedbá tolik na množství práce, jako poctivosti, s jakou je konána. Dobrý a spolehlivý služebník je odměňován. Když pěstujeme síly, které nám Bůh poskytl, máme růsti ve znalostech a vnímavosti. *CT 513.2*

Vytrvalost při získávání poznatků, kontrolovaná bázní a láskou Boží, poskytne mladým lidem sílu pro dobro v tomto životě; a ti, kteří vytěží co nejvíce ze svých příležitostí, aby dosáhli vysokých cílů, vezmou s sebou tyto dosažené cíle do budoucího života. Snažili se a dosáhli toho, co je nehynoucí. Schopnosti ocenit nebeskou blaženost, kterou „*oko nevidalo, ani ucho neslýchalo*“ (1 K 2,9), budou úměrné k docílení úspěchům. *CT 513.3*

Ti, kteří zbaví svoje srdce marnivostí a hloupostí, mohou očistit svou mysl pomocí milosrdenství Božího a učinit ji zásobárnou poznatků, čistoty a pravdy. Budou neustále překonávat úzké hranice světského myšlení po celou věčnost. *CT 513.4*

74. Mladí lidé jako misionáři

Mladí lidé, kteří si přejí vstoupit do pole jako kazatelé a kolportéři, měli by napřed obdržet přiměřený stupeň, právě tak jako zvláštní přípravu pro své povolání. Ti, kdož jsou nevychovaní, nevzdělaní a neuhlazení, nejsou připraveni vstoupit do pole, na kterém vítězí mocné vlivy nad pravdou slova Božího. Ani se nemohou s úspěchem utkat se zvláštními formami spleťtých náboženských a filozofických omylů, jejichž odhalení vyžaduje právě tak znalost vědecké jako biblické pravdy. *CT 514.1*

Zejména ti, kteří mají na zřeteli kazatelské povolání, aby měli pociťovat důležitost biblické metody vzdělání kazatelů. Měli by se pustit horlivě do práce a zatímco studují ve školách, měli by se učit od toho Velkého Učitele pokoře a skromnosti Kristovy. Bůh, zachovávající smlouvu, zaslíbil, že prosícím ve škole Kristově udělí svého Ducha, aby se mohli stát kazateli spravedlnosti. *CT 514.2*

Má zde být vykonána tvrdá práce s potíráním bludu a falešného učení z hlavy, aby biblická pravda a náboženství Písma našly místo v srdci. To, že jsme zakládali školy, bylo z Božího příkazu za tím účelem, aby byli mladí muži a ženy vychováváni pro různé obory misijní práce. Je to vůle Boží, aby z našich škol vyšlo ne pouze několik málo, ale mnoho pracovníků. Avšak ďábel, rozhodnut překaziti tento záměr, se často zmocnil právě těch, které by byl Bůh učinil schopnými pro důležitá místa v Jeho díle. Jsou mnozí, kteří by pracovali, kdyby byli povzbuzeni do služby Bohu a pro něž by tato práce byla záchranou. Náboženská obec by měla pociťovati svoji velikou zodpovědnost jestliže uzavírá světlo pravdy a omezuje milosrdenství Boží uvnitř svých vlastních úzkých hranic, když by mělo být štědře použito peněz a vlivu na to, aby byly získány způsobilé osoby pro misijní odvětví. *CT 514.3*

Stovky mladých lidí měly by být připraveny rozsévat semeno pravdy podle všech vod. Potřebujeme lidi, kteří budou usilovat o vítězství kříže; lidi, kteří vytrvají při odstraňování a odřikáních; kteří budou pilní, rozhodní a budou mít víru – vlastnosti, které jsou nezbytné v misijním díle. *CT 515.1*

Cizí jazyky

Mezi námi jsou lidé, kteří by se mohli připravit k zvěstování pravdy jiným národům bez dřiny a zdržování s učením se cizím jazykům. V prvotní církvi byli misionáři podivuhodně nadáni znalostí jazyků, jimiž jim byli povoláni kázat o nevymluvném bohatství Kristově. A byl-li Bůh ochoten tímto způsobem pomáhati svým služebníkům, můžeme potom pochybovati, že Jeho požehnání spočine na našem úsilí učinit schopnými ty, kteří mají přirozenou znalost cizích jazyků a kteří, jsouce patřičně povzbuzeni, by nesli svým vlastním soukmenovcům poznání pravdy? Mohli jsme míti více pracovníků v zahraničních misích, kdyby byli ti, kteří vstoupili na toto pole působnosti, využili každou svoji hřívnou. ... *CT 515.2*

V některých případech může být nebytným, aby se mladí lidé učili cizím jazykům. To mohou činiti s největším úspěchem tak, že sdružují s lidem a současně věnují část každého dne studiu jazyka. To by však mělo být děláno pouze jako nezbytný přípravný krok, vychovati takové lidi, které lze nalézt na samotném misijním pracovišti a kteří se mohou stát, s přiměřeným vzděláním, sami pracovníky. Je důležité, aby byli vybídnuti do Boží služby ti, kteří mohou mluvíti ve své mateřtině k lidu různých národů. Naučit se cizímu jazyku je pro člověka středního stáří, velkým podnikem; a při veškerém jeho úsilí bude pro něho téměř hovořit tímto jazykem tak snadno a správně, aby z něho mohl být úspěšný pracovník. *CT 515.3*

Mladých lidí je zapotřebí na obtížná místa

Nemůžeme si dovolit zbavit naše domácí misie působení středně starých a starých duchovních a poslat je na vzdálená pracoviště, aby se tam zúčastnili práce, pro kterou nejsou kvalifikováni, a pro kterou je nemůže uschopnit žádný rozsah vzdělání. Takto odeslaní lidé zanechávají za sebou prázdná místa, která nemohou doplniti nezkušení pracovníci. *CT 516.1*

Avšak náboženská obec se může dotazovati, zda mohou být mladí lidé pověřeni těžkými odpovědnostmi, spojenými se zřizováním a vrchním dozorem nad zahraniční misii. Odpovídám, že Bůh určil, že mají být vzděláváni v našich kolejích a spolupracovat se zkušenými lidmi tak, aby byli připraveni v užitečných oborech v tomto směru. Musíme projevit důvěru k našim mladým lidem. Měli by být průkopníky v každém podniku, který zahrnuje dřinu a obětování, zatímco přetížených služebníků Kristových bychom si měli vážit jako rádců, kteří by povzbuzovali a žehnali těm, kteří nejvíce raní Pána. Prozřetelnost vehnala tyto zkušené otce do obtížných, zodpovědných postavení v mladém věku, kdy ještě nebyly plně vyvinuty ani jejich fyzické ani intelektuální síly. Velkost důvěry, která jim byla věnována, vyburcovala jejich energii a jejich aktivní činnost na díle pomáhala jak jejich fyzickému tak i duševnímu vývoji. *CT 516.2*

Je zapotřebí mladých lidí. Bůh je povolává k misijní službě, jsouce poměrně volní od péče a zodpovědnosti, jsou příznivěji situováni, aby se zúčastnili díla, než-li ti, kteří se musí starati o výchovu a vydržování veliké rodiny. Kromě toho se mohou mladí lidé snadněji přizpůsobiti novému podnebí a nové společnosti, a mohou lépe snášeti nepohodu a námahu. S taktem a vytrvalostí mohou vyhověti lidu tam, kde se nacházejí. *CT 517.1*

Síla schopnosti, jimiž je Bůh obdařil, budou mít stále větší schopnost věnovati se Jeho službě. Ti, kteří nekonají ničeho v díle Božím, nebudou mít úspěch při růstu v milosti a v poznání pravdy. Člověk, který by se položil a odmítal cvičit své údy, ztratil by brzy všechnu svou sílu, aby jich mohl používat. A tak též křesťan, který nebude cvičiti své síly, dané mu od Boha, nejenom neuspěje v růstu v Kristu, ale ztratí i tu sílu, kterou již měl; duševně ochrne. A jsou to ti, kteří se snaží, s láskou k Bohu a k svým bližním, pomoci jiným, kteří se stávají pevně utvrzenými, posílenými a ustálenými ve víře. Poctivý křesťan pracuje pro Pána, ne z popudu, ale ze zásady; ne pro jeden den nebo měsíc, ale během celého svého života. ... *CT 517.2*

Mistr požaduje evangelijní pracovníky; kdo vyhoví? Ne všichni ti, kteří vstoupí do armády, mají být generály, kapitány, seržanty nebo i jen desátníky. Nespočívá na všech starost a odpovědnost vedoucích. Tvrdá práce jiného druhu má být také vykonána. Někdo musí hloubit zákopy a stavět opevnění; někteří musí státi jako strážní, někteří nést poselství. Zatímco je pouze málo důstojníků, je zapotřebí mnoha vojáků, aby byl vytvořen šik a řada armády; avšak její úspěch závisí na věrnosti každého vojína. Zbabělost nebo zrada jednoho může přinést pohromu celé armádě. ... *CT 518.1*

Ten který určil „*každému práci jeho*“ (Mk 13,34), podle jeho schopností, nenechá nikdy spolehlivé vykonávání povinností bez odměny. Každý čin oddanosti a víry bude odměněn zvláštním důkazem Boží přízně a souhlasu. Každému pracovníku byl dán slib, „*Sem i tam chodící lid s pláčem rozsívá símě, ale potom přijde s plesáním, snášeti bude snopy své.*“ (Ž 126,6) – 5T 390-395 *CT 518.2*

Důvěrná znalost jazyků různých národů je pomocí v misionářské práci. Porozumění zvyků těch, kteří žili v biblické době, umístění a doby událostí, je praktická vědomost; neboť pomáhá objasňovat biblické postavy a odhalovat sílu Kristova učení. *CT 518.3*

75. Spolupráce mezi školami a zdravotními ústavu

Zřízení škol a zdravotních ústavů v těsné vzájemné blízkosti má rozhodně výhody v tom, že jedny mohou pomáhat druhým. Instrukce, týkající se toho, mně byla dána, když jsme se rozhodovali o umístění našich staveb v Takoma Park. Kdykoliv je to možné mít školu a zdravotní zařízení dostatečně blízko sebe, aby byla možná užitečná spolupráce mezi těmito dvěma ústavu, a přece od sebe dostatečně oddálené, aby se nekřížila práce jednoho ústavu s prací druhého, mají naši bratři co nejpečlivěji uvážiti výhody, které vyplynou z umístění ústavů tam, kde si mohou vzájemně pomáhati. Jeden ústav bude poskytovat vliv a posilu druhému; a rovněž mohou být ušetřeny peníze oběma ústavu, neboť každý z nich se může podílet na výhodách druhého. *CT 519.1*

Zdravotně misijní dílo

Ve spojení s našimi většími školami by měly být opatřeny pomůcky, aby bylo poskytnuto studentům důkladné vyučování, týkající se zdravotně misijního díla. Tento pracovní obor má být vnášen do našich škol a učitelských ústavů jako část pravidelného vyučování. Studenti by se měli učit, jak mají ošetřovati nemocné; neboť mnozí z nich budou se muset zúčastniti tohoto druhu práce, až se pustí do misionářské práce na pracovištích, na která budou povoláni. Mají být vyučováni tomu, jak používat přírodních léků při ošetřování nemocí. Zatímco získávají znalost dnešní pravdy, měli by se též učit, jak býti též zdravotními posly u těch, jimž přicházejí sloužit. Měli by též dostati instrukce, týkající se zásad zdravého života. Na to by mělo být pohlíženo jako na důležitou součást jejich výchovy, jinak by neměli být nikdy misionáři v cizích zemích. Dokonce i v přípravných školách by měly být děti učeny vytvářet návyky, které je udrží při zdraví. *CT 519.2*

Ti, kteří jsou vzděláváni pro povolání ošetřovatelů a lékařů, by měli dostávat denně instrukci, která v nich vyvine nejvyšší podněty pro postup. Měli by navštěvovati naše koleje a učitelské ústavy; a učitelé na těchto ústavech by si měli uvědomit svoji odpovědnost za to, že budou pracovat a modliti se se svými studenty. Studenti by se měli učit býti poctivými zdravotními misionáři, pevně připoutanými k službě slovu Božímu. ... *CT 520.1*

Kdykoliv je zřízeno dobře vybavené zdravotnické středisko poblíž školy, může to jen posílit zdravotně misijní studium ve škole, existuje-li spolupráce mezi oběma ústavu. Učitelé na škole mohou pomoci pracovníkům zdravotnického ústavu radou a pokynem a někdy též tím, že hovoří s pacienty. A opačně mohou ti, kteří mají na starosti zdravotnické zařízení, pomáhati při vzdělávání těch studentů, kteří se chtějí stát misijními lékaři. Podrobnosti uspořádání této spolupráce, aby se uskutečňovala co nejlépe, musí samozřejmě určití okolnosti. Když pracovníci každého ústavu zamýšlejí nesobecky pomoci druhému ústavu, na obou ústavech jistě bude spočívat požehnání Páně. *CT 520.2*

Žádný člověk, ať již to je učitel, lékař nebo duchovní, nemůže nikdy doufat, že bude dokonalým celkem. Bůh obdařil každého člověka určitými vlohami a ustanovil, aby se lidé sdružovali v Jeho službě, tak aby se různá nadání mnohých vzájemně zmocňovala. Dotyk ducha s duchem směřuje k zrychlení myšlenky a zvyšuje schopnosti. Nedostatky jednoho pracovníka jsou často vyváženy zvláštními vlohami jiných pracovníků; a když se učitelé a lékaři, takto sdružení, spojí při sdělování vědomostí, bude dostávat mládež pod jejich školením souměrné dobře vyrovnané vzdělání pro Boží službu. *CT 521.1*

Užitek pro trpělivé

Dobrodiní upřímné spolupráce se neomezuje na lékaře a učitele, studenty a pomocníky zdravotnických zařízení. Je-li zdravotnické zařízení postaveno poblíž školy, pak mají ti pracovníci, kteří jsou pověřeni péčí o školní ústav, velikou příležitost správným příkladem posloužit těm, kteří byli po celý svůj život bezstarostnými lenochy a kteří přišli do zdravotnického zařízení za účelem ošetřování. Pacienti uvidí rozdíl mezi svým zahálčivým, sobeckým životem a životem sebezapření a služby, kterým žijí následovníci Kristovi. Poučí se, že předmětem zdravotně misijního díla je vylé-

čítí, napraviti bezpráví a ukázati lidem, jak se mají vystříhati hovění vlastním choutkám, které se-bou přinášejí nemoc a smrt. *CT 521.2*

Slova a činy pracovníků zdravotnického zařízení a školy by měly jasně svědčit o tom, že život je velice vážná věc, vzhledem k účtování, které musí všichni předložit Bohu. Každý by měl nyní dát své hřivny k zúročení penězoměncům, a tím rozhojnit Kristův dar, a šířit na jiné dobrodiní, kterého se mu dostalo. *CT 521.3*

Jednota mezi pracovníky

Aby mohly být zajištěny ty nejlepší výsledky zřizování zdravotnického ústavu v blízkosti školy, je třeba, aby existoval dokonalý soulad mezi pracovníky obou ústavů. Toto je často nesnadné zajistit, zejména když učitelé a lékaři jsou náchylní k tomu, jít za svými vlastními zájmy, považující každý svou práci za nejdůležitější, práci, s kterou je nejtěsněji spjat. Když sebevědomí lidé, jsou pověřeni péčí o ústavy, nacházející se v těsné blízkosti, může to mít za následek největší mrzutosti tam, kde každý z nich je rozhodnut prosazovati svůj vlastní záměr a odmítá činit ústupky jiným. Ti, kteří jsou v čele školy, budou se muset držet na uzdě, aby nelpěli houževnatě na svých vlastních ná-padech, týkajících se věcí, které jsou ve skutečnosti nedůležité. *CT 522.1*

Svatá služba

Veliká práce má být vykonána našimi zdravotnickými zařízeními a školami. Čas je krátký. To, co je konáno, musí být konáno rychle. Ti, kteří jsou spojeni s těmito důležitými prostředky, měli by být cele obráceni. Nedopusťte, aby čili sami pro sebe, pro světské zájmy, zdržující se plného svého zasvěcení službě Bohu. Necht' se oddají, tělem, duší a duchem Bohu, aby Jím byli použiti při spáse duší. Nemají volnost činiti sami s sebou, co je jim libo. Patří Bohu; neboť On si je koupil za cenu vylité krve svého jediného milovaného Syna. Budou-li se učit zůstat v Kristu, nezůstane v jejich srdci žádné místo pro sobectví. V Jeho službě naleznou nejplnější uspokojení. *CT 522.2*

Necht' jsou tomuto učení a necht' toto znají zdravotně misijní pracovníci. Necht' tito pracovníci řeknou lidem, s nimiž přijdou do styku, že život všech, bude jednou vyšetřený spravedlivým Bohem, a že každý musí nyní konat co může a přinášet Bohu svatou službu. Ti, kteří jsou pověřeni pé-čí o školu, mají poučovat studenty, aby používali talentu, který jim dal Bůh, pro nejvyšší, nejsvě-tější účel, aby mohli splnit to největší dobro na tomto světě. Studenti se potřebují učit, co znamená mít skutečný cíl v životě, a získati vznešené pochopení pro to, co znamená pravé vzdělání. Musí se učit, co znamená být spolehlivým zdravotním evangelistou – misionářem, který může jít a pracovat vedle služebníků Slova na potřebných místech. *CT 523.1*

Kdekoliv je k tomu příznivá příležitost, necht' naše zdravotnická zařízení a školy pojmu ve svůj plán pomáhat a být posilou jeden druhému. Pán chce, aby Jeho dílo postupovalo kupředu soli-dárně. Necht' vyzařuje světlo z Jeho ústavů tak, jak Bůh určil že má vyzařovati, a necht' je On vele-ben a uctíván. To je účelem a záměrem nebes při zřizování těchto ústavů. Necht' lékaři a ošetřovate-lé, učitelé a studenti krácejí pokorně s Bohem, zcela důvěřující Jemu, jako jedinému, který může učinit jejich práci úspěšnou. *CT 523.2*

14. listopadu 1905

76. Širší rozhled

Při podporování díla doma i za hranicemi musí ti, kteří zaujímají zodpovědná postavení, plánovati rozumně, tak aby co nejlépe použili lidí a prostředků. Starost o podporu díla v mnoha cizích zemích musí být z velké části neseno našimi konferencemi v domovině. Tyto konference by měly mít prostředky, kterými by mohly pomáhati při otevírání nových pracovišť, na které doposud nikdy nepronikly svědecké pravdy třetího andělského poselství. Během několika minulých let byly otevřeny dveře dokořán jakoby zázrakem a je zapotřebí, aby muži a ženy do těchto dveří vstupovali a začali horlivě pracovati pro záchranu duší. *CT 524.1*

Naše výchovné ústavy mohou vykonati mnoho pro uspokojení poptávky po školených pracovnících pro tato misijní pracoviště. Měly by být vypracovány rozumné plány, aby posílilo dílo, konané našimi vyučovacími středisky. Studiu by měly být věnovány nejlepší metody, jak uzpůsobiti zasvěcené mladé muže a ženy pro nesení zodpovědnosti a pro získávání duší pro Krista. Měli by být učeni tomu, jak se stýkat s lidmi a jak předkládat třetí andělské poselství poutavým způsobem. A co se týče hospodaření finančními prostředky, měli by být odborně poučeni, což by jim pomohlo v případě, že by byli posláni na osamělá pracoviště, kde musí snášet mnohá odříkání a dbát té nejpřísnější šetrnosti. *CT 524.2*

Získávání stipendií

Pán ustanovil lán, podle něhož mnozí studenti mohou získat praktické naučení, kterých je zapotřebí k úspěchu v pozdějším životě. Poskytl nám výsadu používati knih, které byly určeny pro pokrok v naší výchovné a zdravotnické práci. A právě při používání těchto knih narazí mládež na mnoho zkušeností, které ji poučí, jak čelit problémům, které ji očekávají v zahraničních polích. Během svého studia, při používání těchto knih, mohou se učit, jak se stýkat s lidmi zdvořile a jak uplatňovati takt při rozmlouvání s nimi o různých bodech přítomné pravdy. A jelikož se setkají finančně se značným úspěchem, někteří z nich se naučí šetřit a moudře hospodařit, což jim bude k velkému prospěchu, až budou vysláni jako misionáři. *CT 524.3*

Studenti, kteří budou prodávat knihy „Kristova podobenství“ a „Ve šlépějích velikého lékaře“ budou muset prostudovat knihu, kterou chtějí prodávat. Když se důkladně obeznámí s předmětem knihy, o níž je řeč, a vynasnaží se podle ní žít, porostou v poznání a duševní síle. Poselství v těchto knihách jsou světlem, které mně Bůh zjevil, abych je odevzdala světu. Učitelé v našich školách by měli povzbuzovat studenty, aby pečlivě prostudovali každou kapitolu. Měli by učit pravdám v nich obsažených a snažit se vštípit mládeži lásku k vzácným myšlenkám, které nám Pán svěřil, abychom je sdělovali světu. *CT 525.1*

A tak příprava k používání těchto knih a denní zkušenosti, získané upozorňováním jiných na ně, bude neocenitelnou školou pro ty, kteří se podílejí v této práci. S Božím požehnáním mládež bude uzpůsobená pro službu na vinici Páně. *CT 525.2*

Ti, kteří nesou zodpovědnost v místních sborech, mají konat zvláštní dílo pro naši mládež všude v konferencích. Když úředníci sboru vidí mladé lidi, kteří touží po tom, aby byli uschopněni pro Boží službu, jejichž rodiče je však nemohou poslati do školy, je jejich povinností prozkoumat, jak jim poskytnout pomoc a povzbuzení. Měli by se poraditi s rodiči a mladými lidmi a spojit se k rozumnému plánování. Někteří mladí lidé by se mohli úspěšně zapojit v domácí misijní práci. Pole užitečnosti při šíření naší literatury a při upozorňování přátel a sousedů na třetí andělské poselství je rozsáhlé. Jiní mladí lidé by měli být povzbuzováni, aby vstupovali do kolportérské práce, aby prodávali naše větší knihy. Někteří mohou mít schopnosti, které z nich učiní cenné pomocníky v našich ústavech. *CT 526.1*

V mnoha případech, kdyby byli slibní mladí lidé rozumně povzbuzováni a správně řízeni, mohli by být vedeni k tomu, aby si vydělávali tím, že se chopí prodeje knih „Podobenství Kristova“ nebo „Ve šlépějích Velkého Lékaře“. Tím, že by prodávali tyto knihy, působili by jako misionáři; neboť by upozorňovali na světlo lidí tohoto světa. Současně by vydělávali peníze za tím účelem,

aby jim umožnily navštřevovati školu, kde by mohli pokračovati v přípravě pro větší službu v díle Božím. Ve škole by mohli obdržet povzbuzení a nadšení od učitelů a studentů, aby pokračovali ve své práci a prodejem knih; a až by přišel čas, aby opustili školu, byli by dostali praktické školení, které by je uschopnilo pro tvrdou, usilovnou, sebeobětavou práci, která má být vykonána na mnoha cizích pracovištích, kam musí být třetí andělské poselství zaváděno za nesnadných a namáhavých okolností. *CT 526.2*

O co lepší je tento plán, nežli aby studenti procházeli školou bez získání praktického školení v práci venku a po skončení svého učebního kurzu opouštěli školu zatíženi dluhem a jen s uvědoměním si nesnázi, s nimiž se musí setkat na nových a nevyzkoušených pracovištích! Jak tvrdé to bude pro ně utkat se s finančními problémy, které jsou spojeny s průkopnickou prací v cizích zemích! A jaké břemeno bude muset někdo nésti, dokud nebyla splaceny dluhy, do nichž zabředl student! *CT 527.1*

Na druhé straně, jak mnoho by bylo získáno tím, kdyby bylo postupováno podle lánu sebeudržování! Student by často mohl opouštět výchovný ústav téměř nebo zcela prost dluhů; finance školy by byly v příznivějším stavu a naučení, která by získal na domácím pracovišti, měly by pro něho nesmírnou cenu cizích pracovištích. *CT 527.2*

Necht' jsou nyní stanoveny rozumné plány za účelem pomoci studentům, kteří jsou toho hodni, aby si mohli vydělávati vlastní školné užíváním těchto knih, jestliže si to přejí. Ti, kteří vydělávají tímto způsobem dostatečné prostředky, aby si mohli platiti své školné poplatky v jednom z našich učitelských ústavů, získají tu nejcennější praktickou zkušenost, která je uzpůsobí pro průkopnické misijní dílo na jiných působištích. *CT 527.3*

Na světě má být v krátkém čase vykonáno veliké dílo a musíme studovat, abychom pochopili a ocenili, více nežli jsme tak činili v minulých letech prozřetelnost Boží, která vložila do našich rukou drahocenné svazky knih „Kristova podobenství“ a „V šlépějích Velikého Lékaře“, jako prostředky pomoci studentům, kteří jsou toho hodni, aby si uhradili své studijní výlohy, právě tak jako prostředky likvidace dluhů vzdělávacích a lékařských ústavů. *CT 527.4*

Veliká dobrodiní jsou pro nás uchystána, když budeme moudře používatí těchto drahocenných knih, které nám byly dány za účelem pokroku díla přítomné pravdy. Pracujeme-li podle Boží vůle, shledáme, že mnohý zasvěcený mladý člověk bude uschopněn, aby vstoupil do zahraničních polí, jako praktický misionář; a současně budou mít konference na domácím pracovišti prostředky, kterými by mohli štědře přispívat k udržování díla, podnikaného v nových oblastech. *CT 528.1*

17. května 1908

Slovo Boží má spočívat na svých vlastních věčných vlastnostech, má být přijímáno jako slovo Boží; má být posloucháno jako Jeho hlas, který prohlašuje Jeho vůli lidu. Vůle a slovo některého člověka nemají být vykládány jako Hlas Boží. *CT 528.2*

Ti, kteří zvěstují nejslavnější poselství, které kdy bylo dáno světu, měli by ukáznit svoji mysl, aby porozuměli jeho významu. Námět vykoupení bude poskytovat nejsoustředěnější studium a jeho hloubka nebude nikdy plně prozkoumána. Neobávejte se, že vyčerpáte tento obdivuhodný námět. Jděte k prameni ve vlastním zájmu, abyste mohli být naplněni občerstvením. Pijte zhluboka z pramene spasení, aby Ježíš mohl být ve vás pramenem vody, prýstící do věčného života. *CT 528.3*

77. Povzbudivá zkušenost

Na jedné z našich konferenčních škol, dali učitelé podnět k oživení zájmu o prodej knihy „Kristova podobenství“. Zástup studentů po zbožném prostudování knihy navštívil velké město poblíž školy, ve společnosti svých učitelů, a získal ve své práci zdravou solidní zkušenost, kterou si cení nad stříbro a zlato. Tento způsob práce je skutečně jedním z prostředků, které Bůh ustanovil za tím účelem, aby našim mladým lidem poskytl misijní výchovu; a ti kteří zanedbávají zužitkování takovýchto příležitostí, ztrácejí ze svých životů kapitolu zkušeností nejvyšší hodnoty. Tím, že se pustí horlivě do této práce, mohou se studenti naučiti, jak mají přistupovati s taktem a rozvahou k mužům a ženám každého způsobu života, jak s nimi zdvořile zacházeti a jak je vésti k tomu, aby věnovali příznivou pozornost pravdám, obsaženým v knihách, které jsou prodávány. *CT 529.1*

Studenti, váš hlas, váš vliv, váš čas – to vše jsou dary od Boha, a má jich být používáno pro získávání duší pro Krista. Jestliže se učitelé a studenti zúčastní horlivě prodeje knihy „Kristova podobenství“, získají zkušenost, která je učiní schopnými vykonávat cennou službu ve spojení se stanovými shromážděními. Pomocí instrukce, kterou mohou dát přítomným věřícím a pomocí prodeje mnoha knih na místech, kde jsou tato shromáždění konána, budou moci ti, kteří byli ve škole, vykonati svůj podíl práce v službě zástupům, kteří potřebují, aby jim bylo dáno třetí andělské poselství. Nechť učitelé a také studenti poučují náš lid, jak má sdělovat poselství svým přátelům a sousedům. *CT 529.2*

Postupujeme-li podle Boží rady, jsme „spolupracovníky Božími“. Nechť je naše postavení jakékoliv – ať jsme předsedy konferencí, kazateli, učiteli, studenty nebo laickými členy – Pán nás bere na zodpovědnost za co nejlepší využití našich možností k osvícení těch, kteří potřebují poselství přítomné pravdy. A jedním z našich hlavních prostředků, jež On ustanovil pro naši potřebu, je tištěná stránka. V našich školách a zdravotnických ústavech, v našich domácích církevních obcích a zejména na našich každoročních stanových shromážděních se musíme naučit, jak moudře využít tohoto drahocenného prostředku. Vybraní pracovníci musí vytrvale a trpělivě poučovat náš lid, jak má přistupovat k nevěřícím s laskavým, přijatelným způsobem a jak mají předat do jejich rukou literaturu, v níž je představena pravda pro tuto dobu zřetelně a mocně. *CT 530.1*

Pouze pomocí toho Ducha, který na počátku „*vznášel se nad vodami*“; toho Slova, skrze ně všechny věci učiněny jsou; toho „*pravého světla, kteréž osvětluje každého člověka přicházejícího na svět*“ (Gn 1,2; J 1,3.9), může být svědectví vždy správně vykládáno. Pouze pod jejich vedením mohou být poznány jeho nejhlubší pravdy. Pouze pod řízením Vševědoucího budeme se moci při studiu Jeho činů vmyslet do Jeho smýšlení. *CT 530.2*

78. Misijní výchova

V díle spásy duší volá Pán pracovníky, kteří mají rozličné plány, nápady a různé pracovní metody. Avšak při vši této názorové rozdílnosti má být sledována jednotnost cíle. V minulosti se často dílu, které Pán označil za prospěšné, překáželo tím, že se lidé pokusili vložit jařmo na své spolupracovníky, kteří nepostupovali podle metod, které oni pokládali za nejlepší. *CT 531.1*

Nemůže být dán přesný vzor pro zřizování škol na nových pracovištích. Podnebí, okolí, podmínky krajiny a pracovní možnosti, to vše musí mít podíl na budování díla. Dobrodiní všestranného vzdělání přinese úspěch v křesťanské misijní práci. Jeho pomocí budou duše obráceny v pravdě.

CT 531.2

„*Vy jste světlo světa*“, prohlašuje Kristus. „*Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré, a slaví Otce vašeho, kterýž jest v nebesích.*“ (Mt 5,14.16) Božím dílem na světě v těchto posledních dnech je odrážet světlo, které Kristus přinesl na svět. Toto světlo má rozptýlit husté temnoty věků. Muži a ženy v pohanských temnotách mají být oslaveni těmi, kteří žili svého času v podobných podmínkách nevědomosti, kteří však přijali známost pravdy Božího slova. Tyto pohanské národy dychtivě přijmou poučení o Pánu, které jim bude poskytnuto. *CT 531.3*

Velmi drahocenným je Pán a Jeho dílo na zemi. Kristus a nebeští andělé ho opatrují každé chvíle. Čím víc se blíží Kristův příchod, zaujme naše úsilí vždy více a více misijní práce. Poselství o obnovující moci Božího milosrdenství bude nesené do každé krajiny a podnebí, až pravda obklopí svět. Ve velkém počtu zapečetěných, budou ti, kteří přišli z každého národa, pokolení jazyka i lidu. Z každé krajiny budou shromážděni muži a ženy, kteří budou stát před trůnem Božím a před Beránkem, volající, „*Spasení jest od Boha našeho na trůnu sedícího a od Beránka.*“ (Zj 7,10) Avšak dříve, nežli toto dílo může být vykonáno, musíme poznati zde v naší vlastní zemi působení Ducha svatého na naše srdce. *CT 532.1*

Ne podle světských plánů

Pán mi ukázal, že jsme ve vážném nebezpečí, že budeme usilovat o napodobení zvyků a mravů převládajících ve světských školách, v naší výchovné práci. Nebudou-li učitelé hlídání, zatíží studenty světským jhem, místo jha Kristova. Osnova škol, které budeme zřizovati v těchto závěrečných dobách poselství, má být zcela odlišného řádu od těch, které jsme založili. *CT 532.2*

Z toho důvodu nám Pán nařizuje zřizovat školy mimo svět, kde bychom mohli bez závad nebo překážek pokračovati ve výchově studentů podle osnov, které jsou v souladu se slavnostním poselstvím, svěřeným nám pro svět. Taková výchova jako tato může se nejlépe osvědčit tam, kde je půda k obdělávání a kde může být fyzické cvičení, prováděné studenty, takového druhu, aby konalo cennou úlohu při výstavbě jejich charakterů a uzpůsobilo je k užitečné službě na těch pracovištích, na která se odeberou. *CT 532.3*

Bůh požehná těm školám, které jsou vedeny podle Jeho záměru. Když jsme pracovali na zřízení výchovného díla v Austrálii, Pán nám zjevil, že tato škola si nesmí brát vzor podle žádných škol, které byly zřízeny v minulosti. Měla to být vzorová škola. Byla organizována podle plánu, který nám dal Pán a On pomáhal její práci. *CT 533.1*

Nové metody

Bylo mi ukázáno, že při své výchovné práci nemáme postupovat podle metod, které byly přijaty v našich školách, dříve zřízených. Mnozí mezi námi lpí na starých zvycích a z tohoto důvodu zůstáváme daleko za tím, kde bychom měli býti při šíření třetího andělského poselství. Jelikož lidé nemohli pochopiti úmysl Boží v plánech, které nám byly předloženy pro výchovu pracovníků, bylo postupováno v některých našich školách podle metod, které spíše zpozdily nežli posunuly kupředu dílo Boží. Léta uplynula do věčnosti s malými výsledky, které mohly vykázati veliké dílo. Kdyby se pracovníci řídili na zemi podle Boží vůle, tak jako ji uskutečňují andělé v nebi, mnoho z toho, co

nyní zůstává vykonat, by bylo již uskutečněno a byly by zřejmé velkolepé výsledky jako ovoce misijního úsilí. *CT 533.2*

Poznání, získané na školní farmě, je tím pravým vzděláním, velice důležitým pro ty, kteří odcházejí jako misionáři na četná cizí pracoviště. Sleduje-li toto školení Boží čest, bude lze vidět velké výsledky. Žádná práce nebude účinnější než ta, kterou budou konat absolventi mnohých praktických zkušeností, odcházející na misijní pracoviště s poselstvím pravdy, připraveni poučovati tak, jak byli sami poučeni. Znalost, kterou získali v obdělávání půdy a jiných oborech tělesné práce, a kterou sebou nesou na svá pracoviště, učiní z nich požehnání i v pohanských zemích. – *Special Testimonies, Series B, No. 11 pp. 27-30 CT 534.1*

Učitel by se neměl vyhýbat oborové práci. Ti, kteří vedou církevní školy a větší učiliště, měli by považovati za svoji výsadu nejenom ve škole učit, ale též do sboru, s nímž jsou ve spojení, přinášet tytéž schopnosti, jichž používají ve škole. Pomocí jejich práce a vlivu má být sbor posílen. Mají usilovat o vyšší úroveň sborového života. *CT 534.2*

Všude v našich řadách jsou mladí muži a ženy, kteří by měli být vychováni pro užitečnou a příkladnou službu. Výchova je nezbytná jak pro vlastní plnění domácích životních povinností tak i pro úspěch v každém odvětví služby. Pod vedením Ducha svatého má být tato mládež vzdělávána a školená tak, že všechny její síly budou dány do služby Bohu. *CT 534.3*

79. Mládež má být nositelem břemene

„Psal jsem vám, mládenci, že silní jste, a slovo Boží v vás zůstává, a že jste zvítězili nad tím zlostníkem.“ (1 J 2,14) CT 535.1

Aby dílo mohlo pokračovati ve všech svých odvětvích, Bůh volá, povolává mladé síly, horlivosti a statečnosti. Povolal mládež, aby pomáhala kupředu Jeho věci. Plánování s jasnou myslí a provádění plánu statečnou rukou vyžaduje svěží nepodlomenou energii. Mladí muži a ženy jsou vyzýváni, aby Bohu poskytli sílu svého mládí, aby pomocí smělých myšlenek a mohutné činnosti mohli žít k Jeho slávě a k spasení svým bližním. CT 535.2

Vzhledem k svému vysokému poslání neměli by mladí lidé mezi námi vyhledávati zábavy, nebo žítí pro sobecké požitky. Spása duší má být pohnutkou, která je inspiruje k činnosti. Při své síle, dané jim od Boha, se mají pozvednout nad každý zotročující, nízký návyk. Mají dobře uvážiti stezky, po nichž hodlají kráčet, pamatujíce na to, že kam půjdou, tam je budou jiní následovati. Nikdo nežije pro sebe; každý šíří buď dobrý nebo zlý vliv. Z tohoto důvodu vyzývá apoštol mladé lidi, aby měli rozvážného ducha. A jak by mohli býti jinými, pomyslí-li, že mají býti spolupracovníky Krista, podílníky s ním na Jeho sebezapření a obětování, Jeho trpělivosti a Jeho laskavé blahovůli? CT 535.3

Pro dnešní mládež platí beze vší pochynosti slova, tak jako k Timoteovi: *„Pilně, se snažuj vydati sebe Bohu zkušného dělníka, za nějž by se nebylo proč stydět, kterýž by právě slovo pravdy rozděloval“* „*Mládenčích pak žádostí utíkej, ale následuj spravedlnosti, víry, lásky, pokoje.*“ (2 Tm 2,15.22) *„Bud' příkladem věrných v řeči, v obcování, v lásce, v duchu, u víře, v čistotě.“* (1T 4,12) CT 535.4

Ti mezi námi, na nichž spočívá břemeno, končí smrtí. Mnozí z těch, kteří byli nejpřednější při provádění reforem, námi stanovených, minuli nyní vrcholný bod svého života a jejich fyzická i duševní síla upadá. S nejhlubším zájmem se můžeme tázati: Kdo zaplní jejich místa? Komu mají být svěřeny životní zájmy církve, zhroutí-li se nynější praporečníci? Můžeme pohlížet pouze s úzkostí na dnešní mladé lidi jako na ty, kteří musí převzít toto břímě a na nichž musí spočinouti zodpovědnost. Oni musí převzít práci, tam kde ji jiní opustí a jejich postup rozhodne o tom, zda bude převládat mravnost, náboženství a živá zbožnost, nebo zda nemravnost a nevíra zkazí a zmaří vše, co je hodnotné. CT 536.1

Ti, kteří jsou starší, musí vzdělávat mládež podle předpisu a příkladu, aby uspokojili nároky, které má vůči nim společnost a jejich Stvořitel. Na tuto mládež musí být vložena těžká zodpovědnost. Otázka je: Je schopna ovládati se a vystoupiti do popředí v čistotě své zmužilosti, dané jí od Boha, ošklivíc si vše, co zavání hříšností? CT 536.2

Nikdy předtím nebylo tolik v sázce; nikdy nebyly výsledky tak silně závislé na generaci, jako na generacích, které nyní přicházejí na svět. Ani na okamžik by se mládež neměla domnívat, že náležitě může zastávat důvěryhodné místo, aniž by měla dobrý charakter. Právě tak dobře by mohla očekávat, že bude sklízet hrozny s hloží nebo fíky s bodláčí. CT 536.3

Dobrý charakter musí být budován krok za krokem. Ty charakteristické vlastnosti, které uschopní mládež k úspěšné práci v díle Božím, lze získat pilným školením jejich schopností, zužitkováním každé přednosti, kterou je Prozřetelnost obdařila a ve spojení s Pramenem vší moudrosti. Nesmí se spokojit se žádnou nízkou úrovní. Vlastnosti Josefa a Daniele jsou pro ně dobrými vzory k následování; a v životě Spasitele mají před sebou dokonalý vzor. CT 537.1

Všem je dána příležitost vyvinouti charakter. Všichni mohou zastávati místa, určená jim v Božím velikém plánu. Pán přijal Samuela od samého jeho dětství, neboť jeho srdce bylo čisté. Byl dán Bohu, jako posvátná oběť a Bůh ho učinil řečištěm světla. Zasvětili-li se dnešní mládež, tak jako to činil Samuel, Pán ji přijme a použije jí ve svém díle. O svém životě budou moci mladí lidé říci se Žalmistou: *„Bože, učil jsi mne od mladosti mé, a až po dnes vypravuji o divných činech tvých.“* (Ž 71,17) CT 537.2

Mladí lidé musí nésti brzy břímě, které nyní nesou starší pracovníci. Ztratili jsme čas tím, že jsme zanedbali poskytnouti mladým lidem solidní, praktickou výchovu. Věc Boží je na neustálém postupu a my musíme uposlechnout příkazu: Jděte vpřed. Je zapotřebí mladých mužů a žen, kteří

nebudou ovládnuti okolnostmi, kteří chodí s Bohem, často se modlí a kteří se upřímně snaží, aby nashromáždili všechno poznání, které nashromáždit mohou. *CT 537.3*

Boží pracovník by měl vynaložit největší duševní a morální energii, kterou ho obdařila příroda, vzdělání a milosrdenství Boží; Jeho úspěch ale bude úměrný stupni posvěcení a sebeobětování v jakém koná své dílo, spíše nežli přirozeným nebo získaným vlohám. Upřímné, vytrvalé úsilí, vynaložené na získání kvalifikace pro službu, je nezbytné; nemůže však být uskutečněno nic dobrého, ale jen tehdy když Bůh pracuje s lidstvem. Božská milost je velkým prvkem spásné síly; bez ní je veškeré lidské úsilí marné. *CT 537.4*

Kdykoliv má Pán k vykonání nějakou práci, žádá o pomoc nejenom vedoucí úředníky, ale všechny pracovníky. Dnes žádá o pomoc mladé muže a ženy, kteří jsou silní a činní duchem i tělem. Přeje si, aby do zápasu s mocnými tohoto světa, mravní zkažeností na vysokých místech, vnesli své čerstvé, zdravé síly mozku, kostí a svalů. Musí však mít potřebnou přípravu. Někteří mladí lidé si vynucují místo v díle, aniž by k němu byli povoláni. Nechápu, že se předně musí učit, nežli mohou sami jiné vyučovat. Poukazují na lidi, kteří pracovali s malou přípravou s určitou dávkou úspěchu. Avšak byli-li tyto lidé úspěšní, bylo to proto, že vložili svoje srdce a duši do díla. A oč úspěšnější by mohla být jejich práce, kdyby byli napřed obdrželi vhodnou výchovu! *CT 538.1*

Boží dílo potřebuje zdatné lidi. Výchova a vzdělání jsou právem považovány za důležitou přípravu pro obchodní život; oč důležitější je důkladná příprava pro dílo zvěstování posledního poselství milosrdenství světu! Toto nemůže být získáno pouhým nasloucháním kázání. V našich školách má naše mládež nést břímě díla Božího. Má obdržet důkladné vzdělání pod vedením zkušených učitelů. Měli by co nejlépe použít svého času při studiu a uvést v praxi získané znalosti. Za účelem vytvoření úspěšného duchovního nebo úspěšného pracovníka v jakémkoliv odvětví díla Božího je vyžadováno důkladné studium a tvrdá práce. Nic menšího nerozvine hodnotu nadání, které Bůh udělil, aby bylo rozumně rozmnožováno, nežli stálé vzdělávání. *CT 538.2*

Často je konáno veliké bezpráví na našich mladých lidech tím, že jim dovolováno, aby začali kázat, aniž by měli dostatečné znalosti Písma svatého, aby představili naši víru rozumným způsobem. Někteří z těch, kteří vstupují na pracoviště, jsou nováčky v Písmě svatém. Též v jiných věcech jsou nezpůsobilí a nedostatečně schopní. Neumí číst Písmo svaté bez váznutí, chybně vyslovují slova a pomíchají je takovým způsobem, že slovo Boží je zneuctěno. Ti, kteří neumějí správně číst, měli by se tomu učit se, také učit jiné, nežli se pokusí stát před obecními. *CT 539.1*

Učitelé v našich školách se musí dáti pečlivě do studia, aby byli připraveni poučovat jiné. Tito učitelé nejsou přijímáni, až když obstáli přísnou zkoušku a jejich schopnosti učitelské byly zkoušeny kompetentními rozhodčími. Ne menší opatrnosti by mělo být používáno při zkoušce duchovních; ti kteří mají jít zvěstovat světu biblickou pravdu, měli by být pečlivě zkoušeni spolehlivými, zkušenými lidmi. *CT 539.2*

Vyučování v našich školách by nemělo být totéž, jako v jiných kolejích a seminářích. Nemá být podřadnějšího řádu; znalost, důležitá k přípravě lidí pro onen veliký den Boží, má být tím nejhlavnějším zájmem. Studenti se mají připravit pro službu Bohu nejen v tomto životě, nýbrž i v budoucím. Pán požaduje, aby naše školy připravovaly studenty pro království, pro něž jsou určeni. Tak budou připraveni zapojit se do harmonie svatého a šťastného zástupů vykoupených. *CT 539.3*

Mnozí učitelé jsou v nebezpečí vyučovat mechanicky. Je nebezpečí, že obřadnost zaujme místo ryzí, upřímné práce. Tímto způsobem se náboženství stane jen málo více nežli formou. Studenti v našich školách a členové našich církevních obcí však potřebují něco hlubšího, nežli toto. Intelektuální vzdělávání nesmí být zanedbáváno, ale není postačující. Studenti musí být poučováni, že jsou na tomto světě proto, aby sloužili Bohu. Musí být poučeni o tom, aby svoji vůli pořizovali vůli Boží. *CT 540.1*

Necht' ti, kteří byli vychováni pro Boží službu, zaujmou nyní bezodkladně svá místa v díle Páně. Je zapotřebí těch pracovníků, kteří by šli od domu k domu. Pán se dožaduje rozhodného úsilí, aby byl zvěstován na místech, kde lidé nic nevědí o biblické pravdě. V domovech je zapotřebí modliteb, zpěvu a čtení Písma. Nyní, právě nyní je čas uposlechnouti poslání: „*Učíte je zachovávat všecko, což jsem koli přikázal vám.*“ (Mt 28,20) Ti, kteří konají tuto práci, musí mít pohotovou znalost Písma svatého „*Psánoť jest*“ má být jejich obranou. Bůh nám dal poznati své Slovo, abychom

mohli toto poznání předati svým bližním. Pravda promluvená Kristem, zasáhne srdce. Toto: „*Takto praví Pán*“, bude mocně znít a ovoce se ukáže všude tam, kde je konána poctivá práce.

1882 *CT 540.2*

80. Literární společnosti

Často je kladena otázka: Jsou literární společnosti prospěšné pro naši mládež? Abychom zodpověděli tuto otázku správně, neměli bychom pouze přiznávat záměr takové společnosti, ale brát na zřetel též vliv, který skutečně vykonávala, a jaká je zkušenost. Vzdělávání ducha je povinností, kterou jsme povinni sami sobě, společnosti a Bohu. Ale neměli bychom nikdy vynakládat prostředky pro vzdělávání intelektu na úkor morálky a duchovnosti. Pouze harmonickým rozvojem jak duševních tak i morálních schopností, může být dosaženo nejvyšší dokonalosti obou. Jsou tyto výsledky zabezpečovány literárními společnostmi tak, jak jsou tyto všeobecně vedeny. *CT 541.1*

Literární společnosti vykonávají téměř všeobecně vliv, opačný tomu, který vystihuje jejich pojmenování. Tak jak jsou všeobecně vedeny, znamenají újmu pro mládež; neboť ďábel se jich zmocňuje a vtiskuje pečeť na toto vzdělávání. Vše co činí muže mužnými a ženy ženskými je obráceno v Kristově charakteru. Čím méně máme z Krista v takových společnostech, tím méně máme z povznášejícího, vzdělávajícího a zušlechťujícího vlivu, který by měl převládat. Když tato shromáždění vedou světší lidé podle svého přání, je z nich vyloučen Kristus. Mysl je odváděna od vážných úvah, od Boha, od skutečného a podstatného k domnělému a povrchnímu. Literární společnosti – kéž by toto jméno vyjadřovalo jejich pravý charakter! Co společného má pleva s pšenicí? *CT 541.2*

Úmysl a cíle, které vedou k tvorbě literárních společností, jsou snad dobré; stanou se však skutečným zlem, nebude-li moudrost od Boha řídit tyto organizace. Těm, co jsou v srdci a v životě bohaprázdni a neposvěcení, je obvykle tam povolován přístup a často jsou umísťováni na nejzodpovědnější místa. Může být přijat řád a pravidla, která jsou považována za dostačující, aby udržovala v šachu veškerý zhoubný vliv, ďábel však, úskočný vojevůdce, je v práci, aby hnětl společnost podle svých plánů a příliš často včas sklízí úspěchy. Veliký protivník nalézá snadný přístup k těm, které již dříve řídil a pomocí nich uskutečňuje svůj úmysl. Podnikají se různé zábavy, aby byly schůzky učiněny zajímavějšími pro nevěřící a tak provozování této tak zvané literární společnosti se příliš často zvrhává v demoralizující divadelní představení a laciné nesmysly. To všechno vyhovuje chlípné mysli, která je v nepřátelství s Bohem; avšak ani neposilují intelekt, ani neupevňují morálku. *CT 541.3*

Sdružování se bohobojných s nevěřícími v těchto společnostech nečiní z hříšníků svaté. Když se Boží lid spojuje dobrovolně s lidmi světskými a neposvěcenými a dává jim přednost, bude od Něho odváděn nečistým vlivem, jemuž se sami vydali. Za nějaký čas tu nebude třeba nic namítat; avšak mysl, která se nedostala pod řízení Ducha Božího, nepřilnou snadno k těm věcem, které voní pravdou a spravedlností. Kdyby byli měli předtím zálibu v duchovních věcech, byli by se umístili v řadách Ježíše Krista. Tyto dvě třídy lidí jsou řízeny různými vládci a mají protilehlé úmysly, naděje, záliby a tužby. Kristovi následovníci mají radost v cudných, rozumných, zušlechťujících rozhovorech, zatímco ti, kteří nemají v oblibě posvátné věci, nemohou mít potěšení z těchto schůzí, ledaže to, co je povrchní a neskutečné, je podstatným rysem provozu. Poznenáhlu jsou duchovní zájmy vylučovány bezbožnými a pokus o sladění protichůdných zásad vyzní bezúspěšně. *CT 542.1*

Bylo vynaloženo úsilí připravit plán na zřízení literární společnosti, která by prospěla všem jejím členům – společnost, v níž by si všichni uvědomovali morální zodpovědnost učinit ji tím, čím by měla být a uvarovat se chyb, které často činí takové sdružení nebezpečnými náboženským zásadám. Prozíraví a uvážliví lidé, mající živé spojení s nebem, kteří postihují špatné tendence a nenechávají se oklamat ďáblem, budou postupovat přímo vpřed, na cestě bezúhonnosti, držíce stále vztyčenou Kristovu korouhev. – Takových osob je zapotřebí k vedení těchto společností. Takový vliv si vynutí respekt a učiní tato shromáždění spíše pozhénnáním nežli kletbou. *CT 543.1*

Jestliže by se muži a ženy zralého věku spojili s mladými lidmi, aby organizovali a vedli takovou literární společnost, mohla by se stát jak užitečnou, tak i zajímavou. Jestliže se však taková shromáždění zvrhnou v příležitosti žertování a nevázaného veselí, jsou vším jiným, jenom ne literárními nebo povznášejícími. Ponižují ducha i mravnost. *CT 543.2*

Čtení Písma, soudné posuzování biblických námětů, literární pojednání, týkající se látky, která by zbystřila ducha a zprostředkovala získání znalostí, studium proroctví nebo drahocenných poučení Kristových – to bude mít vliv na zesílení duševních schopností a zvýšení vnitřního duševního života. Důvěrné poznání Písma svatého bystří soudnost a vyzbrojuje duši proti útokům d'ábla. *CT 543.3*

Jen málokdo si uvědomuje, že je povinností ovládat myšlenky a obrazotvornost. Je nesnadné udržet neukázněného ducha při užitečných námětech. Nejsou-li však myšlenky správně používány, nemůže vzkvétati v duši pobožnost. Mysl se musí zaměstnávat posvěcenými a věčnými věcmi, jinak se bude zabývat malichernými a povrchními myšlenkami. Jak duševní tak i morální síly musí být podrobovány kázni a budou sílit a umocňovat se studiem. *CT 544.1*

Abychom tomu správně porozuměli, musíme si uvědomiti, že naše srdce jsou od přirozenosti zkažená a my sami od sebe nejsme schopni jít správnou cestou. Vítězství můžeme získat pouze z Boží milosti a nejupřímnějším úsilím z naší strany. *CT 544.2*

Rozum právě tak jako srdce musí být zasvěceno službě Bohu. On má nárok na vše, co je naše. Kristův následovník by si neměl hověti v žádném požitku, nebo se účastnit žádného podniku, nechť by se zdál být jakkoliv nevinným nebo chvályhodným, o němž by mu jeho probudilé svědomí říkalo, že by snížilo jeho horlivost nebo zmenšilo jeho vnitřní duševní život. Každý křesťan by měl pracovat k tomu, aby zatlačil zpět příliv zla, a zachránil naši mládež od vlivů, které by ji stáhly do zkázy. Nechť nám Bůh pomůže razit cestu proti proudu. *CT 544.3*

81. Misijní práce studentů

Nepostačí upoutat mládež důležitými naukami; musí se učit rozdělit se s tím, co obdržela. Ať je křesťan na sebevyšším postavení a má majetku kolik chce, Boží slovo ho usvědčuje o tom, že nad vším co má, je jen správcem. Je mu to zapůjčeno za tím účelem, aby osvědčil svůj charakter. Za světské povolání, za nadání, za prostředky, za příležitosti k službě, za to vše musí odpovídati Jemu, kterému náleží stvořením a vykoupením. Bůh nám přiděluje své dary, abychom mohli sloužiti jiným, a tím se mohli státi podobnými Jemu. Ten kdo se snaží získat vědomosti za tím účelem, aby mohl pracovati pro nevědomého a hynoucího, koná svůj podíl při splňování velkého Božího záměru s lidstvem. V nesobecké službě ve prospěch jiných splňuje vysoký ideál křesťanské výchovy. *CT 545.1*

--- *CT 545.2*

Aby bylo dovršeno jejich vzdělání, je zapotřebí poskytnout studentům čas na konání misijního díla – čas k tomu, aby se obeznámili s duchovními potřebami rodin v obci kolem nich. Neměli by být tak zatíženi studiem, že by neměli čas použít vědomosti, kterých získali. Měli by být povzbuzováni k tomu, aby vyvinuli upřímné misijní úsilí ve prospěch těch, kteří jsou na scestí, seznamující se s nimi a nesouce jim pravdu. V pokorné práci, úsilí a dosažení moudrosti od Krista, a vytrvalé modlitbě, mohou předati jiným vědomost, která obohatila jejich život. *CT 545.3*

Učitelé a studenti v našich školách potřebují božského doteku. Bůh může pro ně učinit mnohem více, nežli učinil, neboť v minulosti jsme mu všelijak překáželi. Je-li povzbuzen misijní duch, i když to zabere několik hodin pravidelného studia, mnoho z nebeského požehnání bude jim uděleno, za předpokladu, že je zde více víry a duchovní horlivosti a lepší představa o tom, co si Bůh přeje činiti. *CT 546.1*

Je mnoho oborů, v nichž může mládež nalézt příležitost pro užitečné úsilí. Měly by být organizovány družiny a důkladně vzdělávány, aby pracovaly jako ošetřovatelé, návštěvní evangelisté a bibličtí pracovníci, jako kolportéři, duchovní a zdravotně misijní evangelisté. *CT 546.2*

Po ukončení škol, mnozí mají příležitost pracovat jako kolportéři. Poctivý kolportér najde svou cestu do mnohých domovů, kde zanechá četbu, obsahující přítomnou pravdu. Naši studenti by se měli učit, jak mají prodávati naše knihy. Je zapotřebí lidí s hlubokou křesťanskou zkušeností, lidí dobře vyrovnané mysli, silných, dobře vychovaných lidí, aby se zúčastnili tohoto pracovního odvětví. Někteří mají nadání, vzdělání a zkušenost, které by je činily schopnými vychovávat mládež pro akviziční práci takovým způsobem, že by bylo uskutečněno mnohem více, nežli bylo nyní vykonáno. Ti, kteří mají tuto zkušenost, musí též plniti zvláštní povinnost, a tomu učit jiné. *CT 546.3*

Kolportérská práce je jednou z určených činností Páně k šíření známosti pravdy pro tuto dobu. Pokus, který byl učiněn na některých školách s půjčováním „Kristových podobensteinů“ ukázal, co může být vykonáno na poli studentské kolportáže. Pán požehnal úsilí, uplatněné za účelem zbavení škol dluhu a ti, kteří se zúčastnili na této práci, získali znamenitost. Jelikož se oddali práci nezištně, dosáhli velikého požehnání. Mnozí získali tímto způsobem znalost toho, jak se má zacházeti s našimi většími knihami. *CT 547.1*

Kdekoliv je to možné, měli by se studenti zúčastniti během školního roku misijní práce ve městech. Měli by konati misijní práci v okolních městech a vesnicích. Sami mohou vytvářet družiny za účelem konání křesťanské pomocné práce. Studenti by měli bráti široký zřetel na své nynější závazky vůči Bohu. Nemají se těšiti na dobu, kdy se skončí doba přednášek, chtějí-li konati nějakou velkou práci pro Pána, avšak měli by přemýšleti, jak se spojití během svého studentského života s Kristem, z účelem nesobecké služby pro jiné. *CT 547.2*

V pěveckém duchovním výkonu je určitá síla. Studenti, kteří se naučili zpívatí líbezně písně evangelia melodicky a zřetelně mohou vykonat mnoho dobrého jako zpívající hlasatelé evangelia. Najdou mnoho příležitostí k využití nadání, které jim poskytl Bůh, pro vnášení melodie a slunečního světla na mnohá osamělá místa, ztemňovaná starostí a zármutkem, zpívající těm, kdož požívají málokdy přednosti sborových shromáždění. *CT 547.3*

Studenti, vyjděte na cesty a mezi ploty. Snažte se dosáhnouti jak vyšších tak i nižších tříd. Vstupujte do domovů jak bohatých, tak chudých a jakmile k tomu máte příležitost, tažte se: „Nechtěli byste abychom zazpívali nějaký chvalozpěv evangelia?“ Potom, když jsou srdce obměkčena, může se vám otevřít cesta nabídnouti slova modlitby za požehnání Boží. Nebude jich mnoho, kteří odmítnou naslouchati. Taková služba je tou pravou misijní prací. *CT 548.1*

Studenti, uče se promluvit i řečí Kanaánu. Odložte všechno bláznivé povídání a žertování, všechny bláznivé zábavy. Vírou pochopte Boží zaslíbení a rozhodněte se, že chcete býti křesťany zde na zemi, zatímco se připravujete pro nebesa. Jestliže se zbavíte každé překážky pokroku v křesťanském životě, vaše mysl bude zpracována Duchem svatým a vy se stanete rybáři lidí. Boží spasení se bude z vás šířit, jako z hořící lampy světlo. Budou-li vaše srdce naplněna světlem shůry, budete osvěcovat jiné, kdekoliv budete. On požehná vaši službu a budete svědky Jeho spasení. *CT 548.2*

Bylo vidět třetího anděla, letícího uprostřed nebes, zvěstující příkázání Boží a víru Ježíšovu. Poselství neztrácí nic na své síle při svém letu vpřed. Jan viděl rozmáhající se dílo, až byla celá země naplněna slávou Boží. Máme podporovati dílo Páně stupňovanou horlivostí a energií až do konce času. *CT 548.3*

Doma, ve škole, ve sboru mají se připravovati muži, ženy a laičtí lidé, aby přinesli poselství světu. Naše školy mají býti stále výkonnější a z lidského stanoviska soběstační, více podobné školám proroků. Učitelé by měli chodit mnohem těsněji s Pánem. Pán požaduje odvážné, oddané, sebeobětavé mladé muže a ženy, kteří se budou tlačiti do popředí a kteří, po krátké době strávené ve škole, budou odcházeti, aby světu přinesli poselství. *CT 548.4*

Z našich kolejí a učitelských ústavů mají být odesíláni misionáři do vzdálených zemí. Necht' studenti využijí, pokud jsou ve škole, každé příležitosti, aby se připravili pro tuto práci. Zde mají být zkoušeni a prověřeni, aby bylo patrné, jaká je jejich přizpůsobivost a mají-li patřičnou podporu z nebes. Budou-li míti živé spojení s nebem, budou šířit dobrý vliv na ty, s nimiž přijdou do styku. *CT 549.1*

Cenná zkušenost

Pokud jsme žili v Cooranbong, kde je zřízena avondalská škola, dostala se na přetřes otázka zábav. „Co máme činiti, abychom se postarali mládeži o pobavení?“ tázala se škola. Pohovořili jsme společně o záležitostech a já jsem potom předstoupila před studenty a řekla jim: *CT 549.2*

„Svoji mysl a čas můžeme zapojit do užitečné služby, aniž bychom se pokoušeli vymýšleti metody pobavení. Místo abyste trávili čas hrami, jimiž se zabývají tak mnozí, snažte se konati něco pro Mistra. *CT 549.3*

„Nejlepší směr, kterým byste se dali, je pro vás zúčastniti se misijní práce mezi sousedy a v blízkém okolí. Kdykoliv nasloucháte zajímavému rozhovoru, povšimněte si toho, a poznamenejte si obraty, jichž kazatel používá, abyste mohli předmět znovu pečlivě prostudovati. Potom, po pozitivním studiu, budete brzy schopni podati obsah přednášek, ve formě biblické hodiny těm, kdož nenavštěvují naše shromáždění.“ *CT 549.4*

Starší studenti se rozhodli následovati těchto rad. Konali večerní shromáždění za účelem společného studia Písma svatého. Zprvu pracovali všichni vespolek a jako výsledek studií Bible ve vlastním kroužku bylo získáno mnoho dosud neobrácených. A úsilí vynaložené ve prospěch sousedů bylo dobrodiním nejenom pro ně samotné, ale též pro ty, pro něž pracovali. *CT 550.1*

Ti, kdož šli mezi sousedy, byli poučeni, aby podali zprávu o každém případě onemocnění, s nímž se setkali; a ti, kteří se učili za ošetřovatele byli povzbuzováni, aby zde uplatnili svých znalostí tímto praktickým způsobem. Práce pro Mistra dospěla k tomu, že byla považována za křesťanskou rekreaci. *CT 550.2*

Po nějakém čase se vynořila otázka nedělní práce. Zdálo se, že nám budou vbrzku stanoveny tak úzké meze, že nebudeme směti pracovat v neděli. Naše škola byla umístěna uprostřed lesů, daleko od jakékoliv vesnice nebo železniční stanice. Žádný člověk nežil tak blízko, aby mohl být rušen jakkoliv čímkoliv, co bychom mohli dělat. Přesto však jsme byli hlídáni. Bylo naléháno na úředníky, aby pozorovali, co děláme ve školních místnostech; a oni přicházeli, ale nezdálo se, že by si všímali těch, kteří právě pracovali. Jejich důvěra a úcta k našim lidem byla získána do té míry

práci, kterou jsme vykonali pro nemocného v té obci, že nechtěli rušivě zasahovati do naší neškodné práce v neděli. CT 550.3

Jindy, když našim bratřím hrozilo pronásledování a dotazovali se, co by měli činiti, dali jsme stejnou radu, kterou jsem dala jako odpověď na otázku, týkající se her v neděli. Řekla jsem, „Neděli využijte ke konání misijní práce pro Pána. Učitelé, jděte se svými studenty. Uved'te je k lidem, blízkým i vzdáleným, a uče je, jak mají mluvit, aby činili dobro. Necht' lidé poznají, že máte zájem o záchranu jejich duší.“ Požehnání Boží spočívalo na studentech, když pilně bádali v Písmu svatém, aby se naučili, jak předváděti pravdy slova takovým způsobem, aby tyto pravdy byly příznivě přijímány. CT 551.1

Necht' učitelé, v našich školách věnují neděli misijnímu úsilí. Necht' vezmou studenty sebou, aby pořádali schůzky pro ty, kteří neznají pravdu. Neděle může být použito pro podporování různých oborů práce, čímž bude vykonáno mnoho pro Pána. V tomto dni může být konána práce dům od domu. Mohou se konat shromáždění venku i v domech. Učiňte tato shromáždění hluboce zajímavými. Zpívejte pravé misijní chorály a hovořte mocně a s přesvědčením o lásce Spasitelově. Přednášejte o trpělivosti a pravé náboženské zkušenosti. Naučíte se tímto způsobem mnoho o tom, jak máte pracovati a získáte mnohé srdce. CT 551.2

Studenti, kteří získají nejvíce dobrého ze života jsou ti, kteří žijí Božím slovem v obecnství se svými bližními. Ti, kteří přijímají, aby dávali, zakoušejí to největší uspokojení ve svém životě. Ti, kteří žijí sami pro sebe, stále něco potřebují, neboť nikdy nejsou uspokojeni. Uzavřít naše sympatie v našich vlastních sobeckých srdcích, v tom není žádné křesťanství. Pán ustanovil cesty sdílnosti, kterými nechává proudit svoji dobrotu, milosrdenství a pravdu; a my máme být spolupracovníky Krista při sdělování moudrosti a blahovůle jiným. Máme vnášet jas a požehnání do jejich životů, a tak konat dobré a posvátné dílo. CT 551.3

Užitečné úsilí ve škole

Student má dělat zvláštní práci v samotné škole. V učebně a ve školním domově jsou misijní obory, čekající na jeho práci. Je zde shromážděno množství různých myslí, množství různých charakterů a schopností. Tím, že se osvědčí jako pomoc a požehnání pro ně, má student výsadu dokazovat pravost své lásky ke Kristu a svoji ochotu využívat příležitosti pro službu, která se mu nabízí. Nápomocnými, laskavými slovy a činy může udělovat svým společníkům milosrdenství Boží, kterým byl obdařen. CT 552.1

Bůh si přeje, aby mladí lidé pomáhali jeden druhému. Každý musí snášeti protivenství, střetnouti se s pokušením. Zatímco někdo může být silný v některých bodech, může být slabý v jiných, neboť musí přemáhati vážné chyby. Bůh všem praví: „*Jedni druhých břemena neste, a tak plňte zákon Kristův.*“ (Ga 6,2) CT 552.2

Ne všichni mladí lidé jsou schopni rychle chápat myšlenky. Vidíte-li kolegu studenta, který má potíže, aby porozuměl svým úkolům, vysvětlete mu je. Své myšlenky vyjadřujte jasnou, jednoduchou mluvou. Zdánlivě tupá mysl často rychleji pochopí výklad spolužáka, nežli od učitele. Buďte trpělivi a vytrvalí a postupně se ztratí váhavost a nechápavost. Ve svém úsilí pomoci jiným, bude vám poskytnuta pomoc. Bůh vám dá sílu činit pokroky ve vašich studiích. Bude s vámi spolupracovat a v nebesích bude o vás řečeno: „*Dobrý a věrný služebník.*“ CT 552.3

Necht' si každý student uvědomí, že je ve škole proto, aby svým spolužákům pomáhal spolupracovati s Pánem a modlitebně je podpíral. Měl by pomáhati svým druhům se soucitem a láskou na cestě k nebesům. CT 553.1

Studenti, spolupracujte se svými učiteli. Číníte-li tak, dodáváte jim naději a odvahu a současně sami postupujete. Pamatujte na to, že velkou měrou to záleží na vás, zda vaši učitelé stojí na pevné půdě a úspěšně pracují. Jistě si cení každého úsilí, které vynaložíte na spolupráci s nimi. CT 553.2

Studenti by měli mít své vlastní modlitební chvíle, kdyby prosili za ředitele a učitele školy, aby jim byla dána tělesná síla, duševní bystrost, mravní odvaha, duchovní soudnost a aby milostí Kristovou byli schopni konat svoji práci s poctivostí a vřelou láskou. Měli by se modlit, aby učitelé byli zprostředkovateli, pomocí nichž má Bůh pracovat k tomu, aby dobro převládlo nad zlem. Každý

dý den má student působit tichým zbožným vlivem a tak spolupracovat s Kristem, hlavním Misio-
nářem. CT 553.3

Zůstali jsme daleko pozadu za tím, čím bychom měli býti v křesťanské zkušenosti. Jsme liknaví při šíření svědectví, které bychom měli zvěstovat posvěcenými rty. Kristus vyučoval prav-
dám, které přinášely útěchu a odvahu srdcím Jeho posluchačů, i tehdy, když seděl za jídelním
stolem. Přebývá-li Jeho láska v duši jako živá zásada, pak budou vycházeti z pokladnice srdce slova
vhodná pro danou příležitost – nikoliv lehká, malicherná slova, ale povzbuzující, slova duševní síly.

CT 554.1

Nechť učitelé a studenti pozorují příležitost, aby mohli vyznávati Krista ve svém rozhovoru.
Takové svědectví bude účinnější, nežli mnohé kázání. Je zde málo těch, kteří Krista představují
pravdivě. Vnitru musí přebývat On, ta naděje slávy; potom bude uznáván jako Dárce všelikého dění
dobrého, jako autor všeho našeho požehnání, jako jediný, v němž je soustředěna naše naděje na
věčný život. CT 554.2

Studenti, učiňte svůj školní život tak dokonalým, jak jen možno. Můžete přejíti touto cestou
pouze jednou a příležitosti, které jsou vám poskytovány, jsou drahocenné. Nemáte se pouze naučit
Kristovým naukám, máte je také uvádět do života. Po čas svého studia máte příležitost mluvit o ob-
divuhodných pravdách Božího slova. Použijte každé takové příležitosti. Bůh požehná každou minu-
tu, kterou strávíte tímto způsobem. Zachovejte svoji prostotu a svoji lásku k duším a Pán vás pove-
de bezpečnými cestami. Bohatá zkušenost, kterou získáte, bude mít pro vás větší cenu, nežli zlato
nebo stříbro a drahokamy. CT 554.3

Nevíte, do jakého postavení můžete být v budoucnosti povoláni. Bůh vás může použít, jako po-
užil Daniela, abyste přinesli poznání pravdy před mocné tohoto světa. Záleží na vás, říci, zda se
chcete vzdělat pro toto dílo. Bůh vám může udělit moudrost ve všem učení. Může vám pomoci
úspěšně studovat zvolený obor. Nejdříve usilujte o dosažení správných, ušlechtilých, povznášejících
zásady. Bůh si přeje, abyste podávali svědectví o Něm. Nepřeje si abyste stáli klidně; přeje si, abys-
te cestou Jeho přikázání šli. CT 554.4

Kristus chce zaměstnat každého studenta jako svého posla. Máte spolupracovat s Tím, který
dal svůj život za vás. Jakých bohatých dobrodiní by dosáhly naše školy, kdyby učitelé a studenti za-
světli sami sebe, srdce, ducha, duši a sílu, službě Bohu jako Jeho pomocníci! Odevzdáte-li se Mu
cele, můžete být Jeho pomocnou rukou. Bezpečně vás povede a učiní vás schopnými napravovateli
cest pro sebe i pro jiné. Poskytne vám poznání, moudrost i schopnost pro dokonalejší službu. CT 555.1

Jak brzo by mohlo poselství o ukřižovaném, zmrtvýchvstalém a přicházejícím Spasiteli pro-
niknout celý svět, s takovou armádou pracovníků, jakou je naše mládež, řádně vycvičená a mocně
vyzbrojená! Jak brzo by potom mohl přijít konec – konec utrpení, soužení a hříchu! Jak brzo by
mohly naše dívky dosáhnout, místo majetku zde, se vši jejich zkázou hříchů a hořem, své dědictví
tam, kde „*spravedliví ujmou zemi dědičně, a na věky v ní přebývati budou*“ (Ž 37,29), kde „*nedí
nikdo z obyvatelů: Nemocný jsem*“ (Iz 33,24), a kde nebude více „*slýchati hlasu pláče*“ (Iz 65,19).
– Ed 271 CT 555.2

K dalšímu studiu

Výchova, která uzdravuje pro Boží službu: Ed 39,42,47,159-168 (hudba), 262-271; MH 395-406,497-502; PP 594 (hudba), 592-602 (prorocká škola); 8T 221-230; 9T 169-172

Získávání zdatnosti: 6T 174,175 (charakter náboženským cvičením)

„Podle toho, což kdo má“: DA 250,251; COL 325-365

Mladí lidé jako misionáři: 4T 437-449,603-607; 5T 390-305

Spolupráce mezi školami a zdravotními ústavy: 7T 59, 60, 232

Širší rozhled: 6T 468-478

Mládež má být nositelem břemene: AA 572-574; 2T 128; 3T 362-367,551-558; 4T 430-449; 5T 528,529,580-586; 6T 135,136,435,436; 7T 281,282. 8T 28.29; 9T 118-120

Misijní práce studentů: DA 139-143; 4T 389,390,603; 5T 396-407; 6T 313-340; 9T 236-238